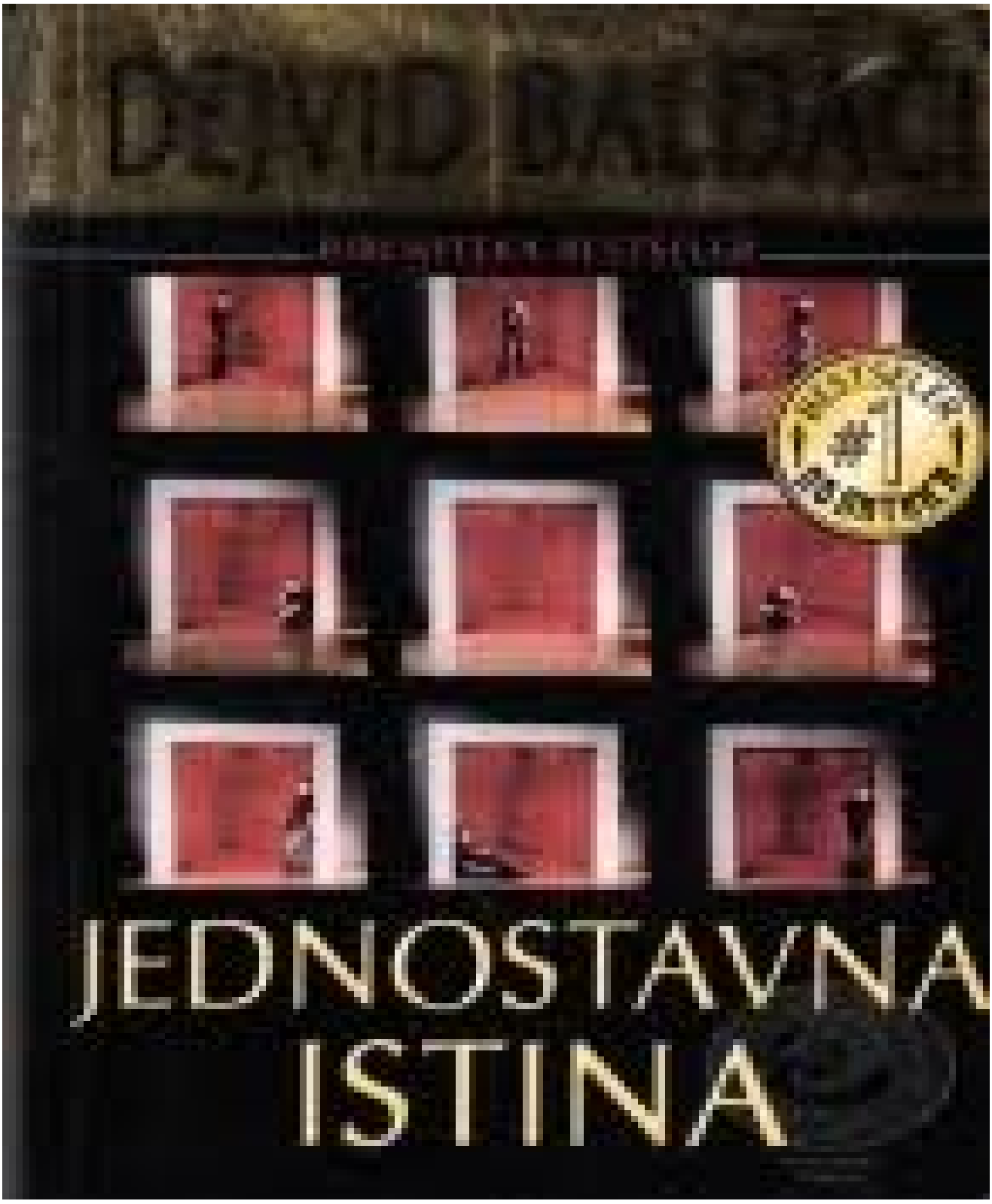

DEAD DAYS
#1
JEDNOSTAVNA
ISTINA

1.

Vrata su u ovom zatvoru debela desetak centimetara i napravljena su od čelika; iako su nekada bila glatka, sada su na sebi imala brojna udubljenja. Cijela njihova siva površina prekrivena je otiscima ljudskih lica, koljena. lakata, zuba, tragova krvi. Zatvorski hijeroglifi: bol, strah i smrt su na njima zabilježeni za sva vremena, ili bar dok ne budu presvučena novim slojem metala. Vrata imaju male četvrtaste otvore u nivou očiju. Stražari gledaju kroz njih, kroz taj mali prostor, bacajući svjetlost svojih lampi na ljudsko stado koje čuvaju. Pendreci, bez upozorenja, udaraju u metal, što podsjeća na pucanj iz pištolja. Stariji to dobro podnose. Pogledaju u pod. ne razmišljajući ni o čemu (čitaj: svom životu) suptilno im prkoseći, kao da to ne primjećuju. A novajlije se, kada se začuje prasak ili bljesne svjetlo, štrecnu: neki od njih puste mlaz mokraće u svoje pamučne hlače i gledaju kako se ona prelijeva preko njihovih plitkih, crnih, cipela. Onda se brzo povrate i udare u ta prokleta vrata, jedva savladavajući u sebi navalu dječačkih suza i bijesa. Ako žele da prežive.

Noću su zatvorske ćelije mračne kao pećine, ali se u njihovoj unutrašnjosti tu i tamo mogu nazreti neki čudni oblici. Ove noći je cijeli kraj zahvatila oluja. Kada je jedna munja prostrijelila nebo. osvijetlila je ćelije kroz njihove male prozore od pleksiglasa. Saćasta šara žice. koja je prisno nalijegala na pleksiglas. svakim novim bljeskom munje se ocrtavala na suprotnom zidu.

Tokom prolaska tog svjetla. lice jednog muškarca je izronilo iz mraka, kao da se iznenada odvojilo od površine vode. Za razliku od onih ljudi koji su se nalazili u drugim ćelijama, on je sjedio sam. razmišljao sam i nikoga nije viđao. Ostali zatvorenici su ga se plašili: kao i stražari (iako su bili naoružani), jer je on čovjek zastrašujućih proprocija. Kada je jedan takav, čak i za njihove pojmove čvrst i nasilan muškarac, prolazio pored ostalih osuđenika, oni su skretali pogled.

Sutradan je saznao ime te djevojčice: Rut En Mozli. deset godina stara, iz Kolumbije. Južna Karolina. Ona i njena porodica su bili u posjeti kod njenog brata, koji je bio stacioniran u bazi. Te noći je Harms upoznao Rut En Mozli samo kao les. mali - sićušan, u stvari, u usporedbi sa zastrašujućom širinom njegovog tijela visokog sto devedeset pet centimetara i teškog sto pedeset kilograma. Zamagljena slika kundaka puške kojim ga je jedan vojni policajac udario u glavu bilo je posljednji djelić sjećanja koji je Harms nosio iz te noći. Taj udarac ga je oborio na zemlju pored nje. Beživotno lice djevojčice je gledalo gore. U svakoj njegovoj nepokretnoj pukotini skupljala se kiša. Njegovo lice je potonulo u blato i Rufus Harms nije više ništa video, niti se više ičega sjećao. Do večeras. Napunio je pluća zrakom vlažnim od kiše i zagledao se kroz poluotvoren prozor. Iznenada je postao ta rijetka zvjerka: nevin čovjek u zatvoru.

Uvjerio je sebe vremenom da je to zlo, poput raka, vrebalo u njemu. Čak je pomišljao i na samoubojstvo. da bi se iskupio za to što je ukrao život drugome i to. što je još bilo gore, djetetu. Ali on je bio izuzetno religiozan, a ne zatvorenik koji se okrenuo bogu. Zato nije mogao da počini taj grijeh prijevremenog prekidanja vlastitog života. Osim toga. znao je i da je zbog ubojstva djevojčice bio osuđen na zagrobni život hiljadu puta gori od ovoga koji je sada živio. Nije želio da mu juri u susret. Za sada mu je bilo bolje u ovom zatvoru koji su napravili ljudi.

Sada je shvatio da je njegova odluka da živi bila ispravna. Bog je znao i sačuvao ga je u životu do ovog trenutka. Sa zapanjujućom jasnoćom sjetio se ljudi koji su došli da ga posete u pritvoru. U mislima je još jasnije video njihova izobličena lica. i činove na uniformama koje su neki od njih - njegovih saboraea - nosili. Setio se kako su ga okružili, kao vukovi svoj plen. ohrabreni time što ih je bilo više; setio se mržnje koja je izbijala iz njihovih reci. Ono što su oni učinili te noći dovelo je do toga da Rut En Mozli umre. A. u pravom smislu te reci. umro je i Harms.

Za te ljude je Harms bio sposoban vojnik koji se nikada nije borio za svoju zemlju. Bili su ubedeni u to da je to što je dobio i

zaslužio. On je sada bio jedan srcdovcčni muškarac koji je lagano umirao u zatvoru zbog zločina koje je davno počinio. Prema njemu su postupili nepravedno. Uprkos tome. Rufus Harms je gledao u dobro poznatu tamu svoje grobnice, osnažen samo jednom ledinom strašću: oosle dvadeset net urwtinM П7««пр
ja ga je neprekidno proganjala sve dok mu nije upropastila život, znao je da je sada došao red na njih da pate. Stegnuo je izlizanu Bibliju koju mu je dala njegova majka i obećao to svom bogu koji ga nikada nije napustio.

2.
Stepenice koje su vodile do zgrade Vrhovnog suda Sjedinjenih Država su bile široke i činilo se da im nema kraja. Penjanje njima podsećalo je na penjanje na planinu Olimp da bi se zatražio prijem kod Zeusa. Na fasadi iznad glavnog ulaza bile su uklesane riječi. JEDNAKA PRAVDA ZA SVE. Ta rečenica ne potiče ni iz nekog značajnog dokumenta, niti iz kakve sudske odluke, već od Kasa Gilberta. arhitekte koji je projektovao i izgradio zgradu suda. Ona se tu nalazila jer je išla uz fasadu - savršeno se uklapala u prostor koji je Gilbert predvideo za jednu nezaboravnu pravnu frazu.
Ta velelepna zgrada ima četiri sprata. Interesantno je to da je Kongres sredstva za njenu izgradnju odvojio 1929. one iste godine kada je došlo do kraha berze, koji je doveo da Velike depresije. Skoro jedna trećina devetomilionskog troška njene gradnje otišla je na nabavku mcrmera. Njenu fasadu pokrivao je čisti vermontski mermer. koga je do Vašingtona dovezla jedna čitava armija teretnih kola: kristalima prošaranim džordžijskim mermerom bili su obloženi zidovi četiri sudnice, a mlečnim mermerom iz Alabame većina podova i zidova u unutrašnjosti zgrade, izuzev Velikog hola. u kome se na podu nalazio tamniji, italijanski mermer. a na zidovima afrički mermer. Stubovi u tom holu su bili isklesani od blokova italijanskog mermera iskopanih u kamenolomu u Mon-tarentiju i poslatih brodom u Noksvil. u Tenesiju. Obični ljudi su se namučili da isklešu te blokove u desetometarske komade što su davali oslonac zgradi koja je bila

profesionalni dom devetorici muškaraca od 1935. a od 19X1. i najmanje jednoj ženi, vrhunskim pravnicima. Oni kojima se ta zgrada sviđala smatrali su je lepim primerkom korintskog stila grčke arhitekture. A oni koji su je kritikovali pred palatom za bolesna uživanja kraljeva, nego mestom na kome se racionalno dijeli pravda.
Još od vremena Džona Maršala, sud je bio branilac i tumač Ustava. On je mogao
Da je natjera aktueinog predsednika da preda snimke i dokumenta koja bi na kraju dovela do njegove ostavke i sramote. Uz zakonodavnu ulogu Kongresa i izvršnu vlast Osnivača, američko sudstvo, na čelu sa Vrhovnim sudom, predstavljalo je državu u državi. I vladalo je. a Vrhovni sud je savijao i oblikovao volju američkog naroda svojim odlukama u vezi sa svim bitnim pitanjima.
Jedan stariji čovek išao je Velikim holom noseći tu slavnu tradiciju. Bio je visok i koščat. sa toplim braon očima, kojima nisu trebale naočare. jer mu je vid još uvek bio izuzetno dobar uprkos višedecenijskom čitanju sitnih slova. Skoro da uopšte nije imao kosu; ramena su mu se vremenom skupila i povila, i blago je hramao. Ali. predsednik suda. sudija Harold Remzi. imao je takvu energiju i izuzetnu inteligenciju koji su i više nego kompenzovali njegove fizičke slabosti. Činilo se da i njegovi koraci imaju neku specifičnu težinu.
On je bio najviši pravnik u zemlji, i ovo je bio njegov sud. njegova zgrada. Mediji su ga odavno smatrali ..Remzijevim sudom", kao što je nekada bio Vorenov. a ranije i njegovih prethodnika - njegovo doživotno zaveštanje. Remzi je već deset godina upravljao svojim sudom principijelno i pravično, obezbeđujući dosljednu većinu prilikom donošenja presuda. Volco je igre koje su se igrale iza kulisa suda. Pažljivo stavljena reč ili paragraf tu ili tamo, nisu bili strašni, ako se time nekome činila usluga koja je kasnije mogla da se naplati. Strpljivo čekanje na pravi slučaj koji je mogao da posluži kao sredstvo za pramenu presedana, na način koji njegove

kolege nekada nisu očekivale. Remzijeva apsolutna opsesija je bila skupljanje pet glasova da bi se dobila neophodna većina.
Remzi je u sud došao kao sudija. a pre jedne decenije postavljen je za njegovog predscdnika. Teoretski, bio je samo prvi medu jednakima, ali je u praksi bio više od toga. Remzi je bio čovck snažnih uvercnja i lične filozofije. Srećom po njega, bio je nominovan za sudiju Vrhovnog suda u vreme kada proces odabira sudija nije bio pod uticajem aktuelne politike kao što je to danas slučaj. Nije bilo nezgodnih pitanja u vezi sa tim kakav stav ima u pogledu nekih specifičnih pravnih pitanja, kao što su npr. abortus, smrtna kazna i favorizovanja pripadnika nekih manjina prilikom zapošljavanja - nečega što je danas opterećivalo veoma ispolitizovan proces imenovanja sudija Vrhovnog suda. Tada je. da biste ušli u sud. pored obavezne nominaeije od strane njegovog predsjednika. bilo dovoljno da posedujete odgovarajući pravni pedigre i da nemate jako ružne kosture u svom ormanu.
Senat je jednoglasno potvrdio Remzijev izbor za predsednika suda. Nije imao izbora. Njegovo obrazovanje i poreklo su bili prvoklasni, imao je gomilu diploma, iz najrenomiranijih škola, i epitet najboljeg učenika u svakom razredu koji je pohađao. Onda je došla značajna titula profesora prava sa originalnim i sveobuhvatnim teorijama o krajnjim ciljevima zakona i humanosti. Zatim je imenovan za sudiju Saveznog apelaeionog suda. nakon čega je ubrzo postao predsednik okružnog suda. Dok je radio u Apelacionom sudu. Vrhovni sud nije oborio nijednu njegovu presudu. Remzi je godinama gradio pravu mrežu veza i radio sve što je bilo neophodno da bi došao na mesto koje je sada čvrsto držao.
On ga je zaradio. Nikada mu ništa nije bilo dalo. To je bilo još jedno od njegovih čvrstih ubeđenja. Ako vrcdno radite, uspećcte u Americi. Niko nije imao prava ni na kakve poklone - ni sirotinja, ni bogati, ni srednja klasa. Sjedinjene Države su bile zemlja mogućnosti, ali ste za njih morali da radite, da se oznojite, da se žrtvujete za svoju nagradu. Remzi nije imao strpljenja da sluša izgovore ljudi što nisu napredovali. Bio je rođen u užasnoj bedi. a

otac mu je bio nasilan i pijanica. Majka nije mogla da ga zaštiti, jer je otac u njoj ubio svaki majčinski instikt koga je mogla da ima. To nije bio baš obećavajući početak života, a evo gde je sada. Ako je on mogao da opstane i napreduje u takvim uslovima, onda to mogu i drugi. A ako to ne uspeju. onda je to njihova greška i niko nije mogao da ga ubedi da to nije tako.
Zadovoljno je uzdahnuo. Počela je još jedna radna godina. Sve je išlo kao po loju. osim jedne stvarčice. Njegovog potencijalnog Vaterloa. Stvari možda sada idu dobro, ali šta će biti za pet godina? Sa tim problemom je bolje pozabaviti se što pre. dok se ne otme kontroli.
Znao je da ga je čekao okršaj sa Elizabet Najt. Ona je bila pametna kao on. i možda isto tako čvrsta. Znao je to od dana kada joj je odobrena nomina-cija za sudiju Vrhovnog suda. Mlada žena u sudu starih muškaraca. Radio je na njoj od prvog dana. Davao joj je da sastavlja presudu kada je mislio da je bila u dilemi, nadajući se da će je time što joj je poverio odgovornost za sakupljanja pet glasova, koliko je bilo potrebno za usvajanje predloga odluke, nate-rati da stane na njegovu stranu. Pokušao je da je stavi pod svoje okrilje i vodi kroz sve kompleksnosti sudske procedure. Ali, ona je pokazala da je veoma tvrdoglava i nezavisna.
„Marfi je zabrinut zbog slučaja Čens". rekao je Majki Fisk Sari Evans. Bili su u njenoj kancelariji, koja se nalazila na drugom spratu zgrade suda. Majki je bio visok sto osamdeset pet. atletski građen i zgodan. Većina službenika je dolazila u Vrhovni sud na jednogodišnju praksu, posle čega je odlazila na prestižna radna mesta u uglednim, privatnim, advokatskim firmama, državnim organima ili univerzitetima. Majki je, što do tada verovatno niko nije uradio, počinjao treću svoju godinu u sudu. u svojstvu starijeg službenika sudije Tomasa Marfija, legendarnog liberala Vrhovnog suda.
Majki je bio izuzetno inteligentan. Mozak mu je radio kao mašina za sortiranje novca: u glavu su mu se slivali podaci, i oni su tu sređivani i slati na svoja mesta. Mogao je da žonglira sa desetinom složenih scenarija činjenica, testirajući izolovano svaki od njih da

bi video kako bi on mogao da utiče na ostale. Majklu je predstavljalo zadovoljstvo da se opterećuje slučajevima od državnog značaja, okružen britkim umovima kakav je bio i njegov. A otkrio je da. čak i u okruženju strogih intelektualnih razgovora, ima vremena, i prilike, za nešto što je dublje od onoga što se izražavalo čisto pravnim jezikom. On nije že-leo da ide iz Vrhovnog suda. jer ga spoljni svet nije privlačio.
Sara je izgledala zabrinuto. Na poslednjem zasedanju, Marfi je glasao za to da se predmet Cms čuje na sudu. Termin je zakazan, a u toku je bila priprema rezimea slučaja. Sara je imala oko dvadeset pet godina, bila je visoka oko sto šezdeset pet. mršava, ali joj je telo bilo lako zaobljeno. Lice joj je bilo pravilno, a oči krupne i plave. Imala je gustu, svetlosmedu kosu - koja bi leti posvetelela - i izgledalo je kao da uvek koristi neki svež i prijatan miris. Ona je bila stariji službenik sudije Elizabet Najt. „Ne razumem. Mislila sam da nas podržava u ovome. To je u skladu sa njegovim principima. Mali čovek protiv velike birokratije."
„Ali on izuzetno poštuje i presedane/'
„Čak i ako su pogrešni?"
„Ne može se protiv većine. Saro. ali se slažem sa tobom. Znaš da Najto-va bez njega neće sakupiti pet glasova. Možda se dogodi da joj ni njegov glas ne bude dovolian "
„Pa. šta hoće?"
U sudu se tako radilo. Preko slavne, službeničke mreže informisanja. Oni su se prepucavali, raspravljali i skupljali glasove za svoje sudije poput besramnih političkih agitatora. Sudijama je bilo ispod časti da otvoreno lobiraju za glasove, posebnu formulaciju presude ili specifičan pristup, dopunu ili izostavljanje nečega iz nje, ali službenicima nije. Zapravo, većina njih se time čak ponosila. To je ličilo na jednu ogromnu, beskrajnu trač rubriku od nacionalnog interesa. U rukama dvadesetpetogodišnjaka na svom prvom radnom mestu.
„Ne znači da se ne slaže sa Najtovom. Ali ako ona uspe da dobije svojih pet glasova, presuda će morati da bude veoma striktna. On neće udariti na vojsku. Bio je u njoj tokom Drugog svetskog rata i

izuzetno je poštuje. Veruje da zaslužuje poseban tretman. Kada sastavljaš presudu, treba to da znaš."
Sara je klimnula glavom. Prošlost sudija ima mnogo veći uticaj na njihove odluke, nego što to većina ljudi misli. „Hvala ti. Ali. Najtovoj treba prvo da bude dato da sastavlja presudu."
„Naravno da će je dobiti. Znaš dobro da Remzi neće oboriti presude nižih sudova u predmetima Feris i Stenli. Marfi će verovatno glasati u korist Čenso-ve - on je stariji sudija. i trebalo bi da on sastavlja presudu. Ali. ako ona bude sakupila pet glasova. Remzi će njoj dati da to uradi. Bude li to uradila kako treba - znači, bez uopštavanja - završili smo posao."
Censova protiv Sjedinjenih Država bio je jedan od najvažnijih predmeta u toj godini rada Vrhovnog suda. Barbara Čens je bila vojnik. Nju su u više navrata kinjili, maltretirali i zastrašivali njeni pretpostavljeni da bi je naterali da sa njima stupi u seksualni odnos. Predmet je prošao kroz vojno pravosuđe, i jednom od tih ljudi je suđeno i određena mu je kazna zatvora. Barbara Čens, međutim, time nije bila zadovoljna. Pošto je napustila vojsku, tužila ju je i tražila od nje odštetu tvrdeći da je ona tolerisala neprijateljsko ponašanje prema njoj i drugim ženama vojnicima.
Slučaj je lagano prošao sve instance civilnog pravosuđa i Censova je na svakoj od njih izgubila. Ta materija je pripadala tako sivoj zoni zakona da se na kraju, poput velike tune, zapraćakala ispred praga ovog mesta.
Aktuelni zakoni su, što je bilo smešno. govorili da Censova nema šanse da pobedi. Vojska je bila praktično imuna na parnice koje su protiv nje pokretali njeni pripadnici.
sudije su mogle da promene ono što je zakon govoro. I zato su Najtova i Sara Evans, iza kulisa, radile iz sve snage na tome. Podrška Tomasa Marfija im je bila ključna za ostvarenje tog plana. Marfi možda ne bi glasao za potpuno ukidanje imuniteta vojsci, ali je predmet Čcns mogao bar da napravi pukotinu u bedemu njene neprikosnovenosti.
Izgledalo je da je prerano diskutovati o predmetu koji još nije iznesen na sudu. ali u većini slučajeva i za mnoge sudije to uopšte

nije važno. Većina sudija i pre zvaničnog iznošenja dokaza u sudnici Vrhovnog suda zna kakvu će odluku doneti. Ta faza suđenja im više koristi kao prilika da svojim kolegama pokažu kakav je njihov stav i šta ih zanima u vezi sa tom problematikom, i to najčešće rade tako što se služe iznošenjem ekstremnih hipoteza. To više liči na taktiku mentalnog zastrašivanja, kao da žele da kažu: „Vidiš li šta bi moglo da se dogodi, kolega, ako budeš tako glasao?"
Majki je stajao i gledao u Saru. Ona je u sudu ostala još jednu godinu na njegovo insistiranje. Saru, koja je odrasla na jednoj maloj farmi u Severnoj Karolini i školovala se na Stenfordu. je. kao i sve službenike koji su ovde radili, čekala sjajna profesionalna perspektiva po odlasku iz suda. Službovanje u Vrhovnom sudu u biografiji je bila sjajna preporuka za ulazak na svako mesto na kome bi jedan advokat želeo da se skrasi. To je. međutim, na neke službenike delovalo negativno, jer im je naduvavalo ego koji njihovi trenutni rezultati nisu mogli da podrže. Ali. Majki i Sara su ostali oni ljudi koji su oduvek bili. Pored njene inteligencije, dobrog izgleda i osvežavajuće uravnoteženosti ličnosti, to je bio još jedan razlog zbog koga joj je Majki pre nedelju dana postavio jedno veoma važno pitanje. Pitanje na koje se nadao da će što pre dobiti odgovor. Možda. čak. i sada. On nikada nije bio naročito strpljiv čovek. Sara ga je pogledala očekujući da će je nešto pitati. „Da li si možda razmišljala o onome što sam te pitao?" Znala je da će je to pitati. Dugo je to izbegavala. „Samo o tome i razmišljam." „Kažu da je. ako ti treba toliko vremena, to loš znak." Rekao je to u šali, ali je ona očigledno bila usiljena. „Majkle, ti mi se strašno sviđaš." ..Sviđam? Opa. još jedan loš znak." Odjednom se zacrveneo u licu.
Majki je slegnuo ramenima. ..Verovatno ni upola koliko meni. Nikoga do sada još nisam pitao da li hoće da se uda za mene."
„I ti si meni prvi. l ne mogu da ti kažem koliko sam time polaskana. Ti imaš sve što treba da ima jedan muškarac."
„Izuzev jedne stvari." Majki je pogledao u svoje ruke koje su blago drhtale. Odjednom mu se činilo da će iskočiti iz kože. „Poštujem

tvoju odluku. Nisam jedan od onih koji misle da vremenom možeš da naučiš da voliš nekoga. Ili voliš, ili ne."
„Naći ćeš nekoga. Majkle. l ta žena će biti veoma srećna." Sara se oscća-la izuzetno nelagodno. „Nadam se da to ne znači da sam izgubila mog najboljeg prijatelja u sudu;'
„Verovatno jesi." Kada je krenula da protestuje, on je podigao ruku. „Šalim se." Uzdahnuo je. „Ne bih da ovo zazvuči egoistično, ali ovo je prvi put da me je neko stvarno odbio."
„Volela bih da je moj život tako lak", reče Sara nasmešivši se.
„Ne, ne bi. Zato je mnogo teže da prihvatiš kada te odbiju." Majki je otišao do vrata. „Još uvck smo prijatelji. Saro. Ti si sjajna, a ja sam dovoljno pametan da ne dozvolim da te izgubim, l ti ćeš naći nekoga, i on će biti veoma srećan." Nije gledao u nju kada je dodao: „Nego, kad smo već kod toga. jesi li ga već našla?"
Ona se malo štrecnula. „Zašto to pitaš?"
„Šesto čulo. Poraz se lakše podnosi kada znaš od koga gubiš."
„Ne postoji niko drugi", rekla je ona brzo.
Majki nije izgledao baš ubeđen. „Razgovaraćemo kasnije."
Sara se zagledala u njega, zbunjeno.
„Sećam se svoje prve godine u sudu." Remzi je gledao kroz prozor razvukavši lice u osmeh.
Sedeo je preko puta Elizabet Najt. najmlađeg sudije Vrhovnog suda. Elizabet Najt je imala oko četrdeset pet godina, bila je prosečne visine, vitka, a "ga crn;; kosa joj je bila skupljena u grubu, neuglednu punđu. Lice joj je imalo oštre crte, a koža joj je bila glatka, kao da nikada nije izlazila na sunce.
Sigurna sam da je se dobro sećate." Najtova se zavalila u svojoj fotelji, dok je u mislima razmišljala o tome šta sve još treba da poza vrša va do kraja dana.
..Puno toga sam naučio."
Najtova se zagledala u Remzija. koji je je sada gledao u nju. držeći šake sastavljene iza glave.
..Trebalo mi je čitavih pet godina da shvatim kako se ovde radi", nastavio je Remzi.

Najtova je se nasmejala. „Preskromni ste. Harolde. Sigurna sam da ste vi to znali i pre nego što ste došli ovamo'
..Ozbiljno, za to je potrebno vreme. A kolege su mi bile sjajne. Feliks Ej-bcrnati, stari Tom Parks. Poštovanje iskustva drugih nije nešto čega se treba sti-deti. To je jedan proces indoktrinacije kroz koji svi prolazimo, lako vi napredujete brže od mnogih", dodao je on brzo. „Pa ipak. ovde se strpljenje izuzetno ceni. U sudu ste tek tri godine. A ja sam ovde već više od dvadeset. Nadam se da razumete šta sam hteo da vam kažem."
Najtova se uzdržala da se ne nasmeje. ..Shvatila sam da ste malo iznenađeni što sam insistirala na tome da se predmet Čensova protiv Države uvrsti u plan rada za prethodni ciklus.1'
Remzi se ispravio u fotelji. ..Ne verujte u sve što čujete da se ovde priča." ..Naprotiv, otkrila sam da je službeničku rekla-kazala izuzetno tačno." Remzi se ponovo zavalio. „Pa, moram da priznam da sam se malo iznenadio. Predmet predstavlja neregulisano pravno pitanje koje zahteva našu intervenciju. Zar treba još nešto da kažem?" Sklonio je ruke iza glave. „Po vašem mišljenju?"
Remzi se malo zacrveneo. „Prema mišljenjima ovog suda tokom poslednjih pedeset godina. Tražim samo da se prema presedanima ovog suda odnosite onako kako treba."
..Nećete naći nikoga ko ovu instituciju poštuje više od mene."
..Drago mi je da to čujem."
„Biće i meni drago da čujem vaše mišljenje u vezi sa predmetom Cans. nakon iznošenja dokaza."
Remzi se zagledao u nju. ..Diskusija na tu temu će biti veoma kratka, jer se zna šta će biti. Drugim recima, ja ću do kraja dana prikupiti pet glasova, a vi nećete."
„Pa. već sam trojicu sudija ubedila da glasaju za to da se slučaj iznese na
sudu."
Izgledalo je da će Remzi prasnuti u smeh. ..Brzo ćete naučiti da postoji ogromna razlika između glasova koji se dobiju da se predmet pojavi na sudu i glasova koji su potrebni za donošenje željene presude. Budite uvcreni da ću ja dobiti većinu."

Najtova se ljubazno nasmešila. „Vaše samopouzdanje je inspirativno. Mogu da se učim na njemu."
Remzi je ustao, spremajući se da krene. „Onda razmislite o ovoj nastavnoj partiji: Male greške imaju tendenciju da prerastu u velike. Naše naimenovanje je doživotno, a reputacija je sve što imamo. Kada ona jednom nestane, više se ne može vratiti." Remzi je otišao do vrata. „Želim vam uspešan dan. Bet", rekao je pre nego što je izašao.

3.

..Rufuse?" Semjuel Rajder je obazrivo priljubio slušalicu uz uvo.
..Kako si me našao?"
„U ovim krajevima nema mnogo advokata. Semjuele". rekao je Rufus Harms.
„Nisam više u vojnom pravosuđu."
„U civilstvu se dobro zarađuje."
..Nekada mi nedostaje uniforma", slagao je Rajder. On je bio preplašeni regrut, srećom sa diplomom pravnog fakulteta i odabrao je sigurnu službu u vojnom pravosuđu, umesto da nosi pušku po vijetnamskim džunglama, u svojstvu debeljuškastog, prestrašenog vojnika - topovske hrane za neprijatelja.
„Moram da te vidim. Ne želim preko telefona da pričam zašto."
„Je Γ sve u redu tu, u Fort Džeksonu? Čuo sam da su te tu prebacili."
„Da. Zatvor je u redu."
„Nisam na to mislio. Rufuse. Pitam se. zašto me tražiš posle toliko vremena?"
„Još uvek si moj advokat, zar ne? Sad si mi stvarno potreban."
„Prilično sam zauzet i obično ne idem u taj deo zemlje." Kada je Harms izgovorio sledeće reci.
Stvarno moram da te vidim sutra. Semjuele. Zar ne misliš da mi to duguješ?"
..Učinio sam sve što sam mogao." ..Prihvatio si nagodbu. Brzo i Iako."

..Ne", rekao je Rajdcr. ..mi smo se nagodili sa vojnim vlastima i tužilac je odustao od suđenja, što je i bilo najpametnije."
..Nisi ni pokušao da mi smanjiš kaznu. Većina advokata to radi."
..Ko ti je to rekao?" ..U zatvoru sam naučio puno toga."
,.Pa. kaznu nisi mogao da izbegneš. Sećaš se da smo tvoj slučaj izložili članovima sudskog veća."
..Ali nisi zvao svedoke. Koliko se sećam. ništa nisi uradio." Rajder je počeo da se brani. ..Učinio sam sve što sam mogao. Seti se. Rufuse. Mogao si da dobiješ smrtnu kaznu. Radilo se o beloj devojčici. Rekli su mi da bi išli na ubistvo s predumišljajem. Bar si izbcgao smrtnu kaznu."
..Sutra. Semjuele. Staviću te na listu posetilaca. Oko devet ujutru. Hvala ti. Najlepšc ti hvala. E. da. poncsi sa sobom i jedan tranzistor." Prč nego što je Rajdcr stigao da ga pita šta će mu jedna takva sprava, ili zašto bi uopštc trebalo da dođe da ga vidi. Harms je prekinuo vezu.
Rajder se zavalio u svoju veoma udobnu fotelju i pogledao po svojoj kancelariji obloženoj drvetom. Imao je advokaturu u jednoj varošici u unutrašnjosti zemlje koja se nalazila u blizini Bleksburga, u Virdžiniji. Živeo je lepo: imao je lepu kuću, svake tri godine je kupovao novog ..bjuika" i dvaput godišnje je išao na odmor. Ostavio je prošlost za sobom, a naročito najužasniji predmet koji je ikada vodio u svojoj kratkoj karijeri vojnog advokata. To je bio slučaj koji je na želudac delovao kao prokislo mleko. samo što ga nikakav „gelusil-lak" nije mogao smiriti. Rajder se spustio lice na svoj dlan. dok se u mislima vraćao na početak sedamdesetih, u vreme haosa u vojsci, zemlji i ćelom svetu - svi su krivili sve zbog svega što je ikada krenulo naopako u istoriji čitavog kosmosa. Rufus Harms je zvučao ogorčeno preko telefona, ali on je ubio tu devojčicu. Brutalno. Pred očima njene porodice. Zgnječio joj je vrat za nekoliko sekundi, pre nego što je iko i stigao da proba da ga zaustavi.
U Harmsovo ime. Rajder je sklopio pogodbu pre suđenja, ali je prema vojnom pravu, okrivljeni mogao da odustane od nje nakon izricanja presude. Mogao je da prihvati kaznu i/, nagodbe ili da

traži da mu sudija ili sudsko veće -pandan poroti u civilnom sudstvu - odredi kaznu nakon suđenja, uz mogućnost da se od te dve opcije odluči za onu koja je blaža. Harmsove reci su. međutim, pogodile advokata, jer su Rajdera tada ubedili da pojednostavi stvar. On se složio sa tužiocem da ne dovodi svedoke izvan kasarne koji bi svedočili o Har-msovom karakteru i slično. Takođe je prihvatio i da se osloni na zvanični zapisnik, umesto da proba da sam pronađe nove dokaze i svedoke.
To. u klasičnom smislu reci. nije bilo postupanje po pravilima, jer se okrivljenom ni na koji način nije smelo uskratiti pravo da odustane od pogodbe. Ali. da Rajder to nije uradio, tužilac bi tražio smrtnu kaznu, a sa onakvim dokazima bi je verovatno i dobio. Bez obzira na to što se ubistvo dogodilo tako brzo da je bilo teško dokazati da je postojala namera. Hladno telo jednog dete-ta moglo je da poremeti i najlogičniju pravnu analitiku.
Međutim, radilo se. u stvari, o tome da nikoga nije bilo briga za Rufusa Harmsa. On je bio crnac koji je veći deo svog službovanja u vojsci proveo u pritvoru. Njegovo besmisleno ubistvo jednog deteta u vojsci nije moglo da popravi utisak o njemu. Mnogi su osećali da jedan takav čovek nije imao pravo na pravdu, osim ako je ona bila brza. bolna i smrtonosna. Možda je i sam Rajder tako mislio. Nije se baš borio za svaki ^pedalj terena u svojoj odbrani tog coveka. ali mu je sačuvao život. To je bilo najbolje što je jedan advokat mogao da uradi. I zato se pitao zašto je Rufus želeo da ga vidi.

4.
Kada je Džon Fisk ustao od stola, pogledao je u svog protivnika, Pola Vi-ijamsa. Mladi pomoćnik javnog tužioca, PJT. upravo je završio sa samouverc-mm iznošenjem svojih dokaza. Fisk je prošaputao: „Gotov si. Poli. Zabrljao si."
Kada se Fisk okrenuo prema sudiji Voltersu. delovao je pritajeno oduše-jeno. hsk je bio muškarac širokih ramena, iako je sa svojih sto osamdeset bio pet-sest centimetara niži od svog mlađeg brata.

Za razliku od Majkla Fiska. njegove crte lica su bile daleko od klasirnn Ir.nih I man ip. hiuimaste. obra/e, izu-
Dejvid Bdldtiči
zctno špicastu bradu i dva puta lomljen nos - prvi prelom je zaradio na rvanju u srednjoj školi, a drugi mu je bio suvenir iz policijskih dana. Ali, njegova crna kosa padala mu je na čelo nekako ležerno, što je istovremeno delovalo i privlačno i prisno, a njegove braon oči su prosto topile svojim pogledom.
..Gospodine sudija. da sud ne bi gubio vreme. želeo bih da nešto kažem pomoćniku javnog tužioca u vezi sa njegovim prcdlogom. Ako se tužilaštvo složi da ga povuče i priloži hiljadu dolara u fond javnog pravobranioca. ja povlačim svoj odgovor na njega, i neću tražiti da ga kaznite, pa možemo polako da se razilazimo/'
Pol Vilijams je skočio na noge tako brzo da su mu naočare pale sa nosa i udarile o sto. „Gospodine sudija. ovo je nečuveno!"
Sudija Voltcrs je pogledao po svojoj prepunoj sudnici, pomislio na svoj prenatrpani dnevni red i umorno pokazao rukom obojici da priđu.
Kada je prišao sudiji. Fisk je rekao: ..Gospodine sudija. samo pokušavam da tužilaštvu učinim uslugu."
„Tužilaštvu nisu potrebne usluge od gospodina Fiska". rekao je Vilijams s gađenjem.
„Daj. Poli - hiljadu dolara, a možeš i da popiješ pivo pre nego što se vratiš nazad u Tužilaštvo da svom šefu objasniš kako si uprskao stvar. Ja častim."
„Nećeš od nas dobiti ni centa, ni za deset hiljada godina", rekao Vilijams prezrivo.
„Pa. gospodine Vilijams. ovaj vaš predlog je zaista malo neobičan", kazao je sudija Volters. Na krivičnom sudu u Ričmondu. predloži su mogli da se iznose pre suđenja ili u toku njega. I uz njih nisu išla dugačka obrazloženja. Većina stvari, koje su se ticale krivičnog prava, bila je dobro regulisana. Sudije su samo u neobičnim slučajevima, kada nakon izlaganja advokata tužbe i odbrane nisu bile sigurne kao treba da presude, tražile kratke rezimee predmeta, koji su mogli da im pomognu u tome.

Zato je sudija Volters bio pomalo iznenađen što je od PJT-a dobio dugačak rezime predmeta koji uopšte nije tražio.
„Znam. gospodine sudija". rekao je Vilijams. „Međutim, kao što sam naveo, u pitanju je jedna neobična situacija."
„Neobična?" rekao je Fisk. „Ne pričaj svašta. Poli."
Sudija Volters mu je nestrpljivo upao u reč: „Gospodine Fisk. već sam vas ukorio zbog vašeg neobičnog ponašanja u mojoj sudnici, i ako nastavite da se
tako ponašate, neću se nimalo ustručavati da vas kaznim zbog nepoštovanja suda. Pređimo na vaš odgovor predlogu Tužilaštva."
Vilijams se vratio na svoje mesto. a Fisk je stao za govornicu.
„Gospodine sudija. uprkos činjenici da je 'hitan' predlog Tužilaštva stigao faksom u moju kancelariju u sred noći i da nisam imao priliku da na njega pripremim pravi odgovor, verujem da ćete. ako budete pogledali druge paragrafe na na četvrtoj, šestoj i devetoj strani rezimea Tužilaštva, zaključiti da činjenice koje su u njima sadržane, a naročito one koje se tiču ranije počinjenih krivičnih dela okrivljenog, izjava policajaca koji su ga uhapsili i izjave dvojice očevidaca sa mjesta zločina koji je navodno počinio moj klijent ne odgovaraju zvaničnom zapisniku. Osim toga, glavni presedan koji je Tužilaštvo navelo na desetoj strani je nedavno oboren odlukom Vrhovnog suda Virdžinije. Priložio sam odgovarajuće materijale uz svoj odgovor i da biste lakše mogli da ih uočite podvukao ta neslaganja."
Dok je sudija Volters pregledao fasciklu koja je stajala ispred njega. Fisk se nagnuo prema Vilijamsu i rekao: „Vidiši li šta se događa kada sastavljaš ovo sranje u sred noći?" Fisk je spustio jedan primerak svog odgovora ispred Vilijamsa. „Pošto sam imao samo pet minuta da pročitam tvoj rezime, pomislio sam da bih mogao da ti uzvratim uslugu. Evo ti. da možeš da čitaš uporedo sa sudijom."
Volters je završio sa pregledanjem fascikle i pogledao u Vilijamsa tako da se od njegovog pogleda sledio i najnezainteresovaniji posmatrač u sudnici.

„Nadam se da Tužilaštvo ima odgovor na ovo, gospodine Vilijams. iako ne znam kako bi on mogao da glasi."
Vilijams je ustao sa stolice. Kada je pokušao da govori, otkrio je da su ga glas i nadmenost. napustili.
•,ra. kazao je sudija Volters u očekivanju odgovora. ...Molim vas recite nešto ili ću prihvatiti predlog kazne gospodina Fiska."
Fisk j.
ne zna kada će faktičke i
je. sa nešto blažim izrazom na licu, pogledao u Vilijamsa. Nikada se
vam biti potrebna usluga. „Gospodine sudija. siguran sam da su pravne greške u predlogu Tužilaštva pre rezultat preopterećenosti njegovih advokata, nego namere. Čak sam spreman i da prepolovim predloženu kaznu.
Iz drugog kraja sudnice iznenada je dopro jedan glas: „Sudijo Volterse. ako smem da se uključim. Tužilaštvo prihvata ponudu."
Svi su pogledali prema onom ko je to rekao - jednom niskom, skoro ćelavom, dežmekastom čoveku u tankom, pamučnom odelu. čiji je kosmati vrat stezala uštirkana kragna košulje. ..Prihvatamo ponudu", rekao je taj čovek ponovo ozbiljnim glasom obojenim kombinacijom prijatnog otezanja zakletog Virdžinijca i rapavošću isto tako zakletog pušača. ..I izvinjavamn se sudu što smo mu oduzeli dragoceno vreme."
..Drago mi je što ste ovde. gospodine Grejem". kazao je sudija Volters.
Bobi Grejem, javni tužilac za grad Ričmond je klimnuo glavom odsečno pre nego što je izašao na dupla staklena vrata. On Fisku nije ponudio izvinjc-nje; ali. branilac nije ni htco da insistira na njemu. Na sudu rctko kad dobijate baš sve što tražite.
Sudija Volters je rekao: ..Predlog Tužilaštva se odbija.1' Pogledao je u Vi-lijamsa. ..Gospodine Vilijams, trebalo bi da odete da popijete to pivo sa gospodinom Piskom, ali ja. sine moj. mislim da bi trebalo vi da častite."
Kada su pozvane strane u narednom predmetu. Fisk je zatvorio svoju aktovku i izašao iz sudnice, u isto vremc kada i Vilijams.

..Trebalo je da prihvatiš moju prvu ponudu. Poli,"
..Neću ti ovo zaboraviti. Fisk". kazao je Vilijams ljutilo.
„Nemoj."
„Džeroma Hiksa ćemo i ovako poslati u zatvor", podrugljivo se osmehnuo Vilijams. ...Nemoj da misliš da nećemo."
Fisku je bilo jasno da su Poli Vilijams i većina drugih pomoćnika javnog tužioca, sa kojima se sučeljavao na sudu. smatrali njegove klijente svojim doživotnim neprijateljima, koji nisu zasluživali ništa drugo osim najtežih kazni. Znao je da su oni u nekim slučajevima bili u pravu. Ali ne u svim.
..Znaš li o čemu sada razmišljam?" pitao je Fisk Vilijamsa.
..Koliko brzo može da prođe deset hiljada godina."
Kada je Fisk napustio sudnicu na trećem spratu zgrade suda. prošao je pored policajaca sa kojima je radio dok je bio u policiji. Jedan od njih se nasme-šio i klimnuo mu glavom, a ostali nisu htcli ni da ga pogledaju. On je za njih bio izdajnik, koji je značku i pištolj zamcnio za odelo i aktovku. Zastupnik suprotne strane. Dabogda trunuo u paklu, brate Fisk.
Fisk je pogledao u jednu grupu mladih crnaca (koji su bili toliko kratko podšišani da su izgledali kao da su ćelavi) u pantalonama spuštenim na prepone, tako da su im se videle bokserice. i debelim jaknama i glomaznim patikama bez pertli. Otvoreno su prkosili pravosudnom sistemu; svi su bili namrgođeni.
Ti mladi ljudi stajali su okupljeni oko svog advokata - jednog bucmastog i oznojenog belea. u skupom odelu na pruge prljavom oko manžetni. sa cipelama od sjajne kože na nogama i naočarima sa veoma otmenim okvirom koje su se malo pomerile dok je nešto objašnjavao svom skautskom vodu. Advokat je udario pesnicom u svoj mesnati dlan. dok su ga mladi crnci, razvijenih trbušnih mišića ispod svojih svilenih košulja, koje su sebi kupili od novca zarađenog trgovinom drogom, tada jedini put pažljivo slušali, jer su shvatili da im je taj čovek, koga inače ne bi ni pogledali drugačije osim sa prezirom, ili preko nišana pištolja, potreban. A to će opel učiniti tek kada im on bude ponovo zatrebao. A sigurno će im zatrebati. U ovoj zgradi on je bio magičan. Ovde Majki Džor-

dan nije mogao ni da mu primiriše. Oni su bili Luis i Klark, a on njihov Sa-kadživa. Izgovori magične reci. Sak. Ne daj im da nas srede.
Fisk je znao o čemu govori čovek u odelu - znao je. kao da je mogao da mu čita sa usana. On se spccijalizovao za branjenje pripadnika bandi za sve moguće vrste krivičnih dela koja su oni mogli da počine. Najbolja strategija im je bila da ćute kao zaliveni. Ništa nisu videli, ništa nisu čuli. ničega se ne sećaju. Pucnji? Najverovatnije progoreli auspuh na nekim kolima. Setite se ovog. momci: Ne ubij; ali ako ubiješ, ne cinkari drugog da je ubio. Udario je dlanom o aktovku da bi to naglasio. Gomila se razišla i igra je počela.
Duž drugog dela hodnika, na četvrtastoj klupi presvučenoj sivom kožom koja je bila pričvršćena za zid sedele su tri prostitutke - radna omladina noći. Bi-'a je to šarenolika ekipa: jedna je bila crnkinja, druga azijatkinja. a treća belki-nja. Čekale su da na njih dođe red da se pojave pred sudijom. Azijatkinja je izgledala nervozno - verovatno joj je bio potreban jedan dim marihuane ili ubod 'gle da bi se smirila. Fisk je znao da su druge dve prostitutke bile veterani. Še-'aie su. sedale. otkrivale delić butine, a povremeno i zanjihale grudima, kada bi neki dobri stari momci ili mladi lavovi prošli pored njih. Zašto bi. zbog ovog malog suđenja, propustile priliku da odrade još neki posao? Pa. ovo je Amerika. Fisk se liftom spustio u prizemlje i prolazio kroz detektor za metal i rentgen sa neupaljenom cigaretom u ruci. Taj čovek mu se nije sviđao ni kao čovek. ni kao pravnik. Grejem je birao koga će krivično da goni na osnovu publiciteta koji bi proces mogao da mu donese, l nikada nije uzimao slučajeve za koje je morao da se potrudi da bi ih dobio. Javnost nije volela tužioce koji gube.
..Ovo je bio samo jedan mali predlog u beznačajnom predmetu. Veliki čovek ima preča posla, je Γ da. Bobi?" rekao je Fisk.
..Imao sam predosečaj da ćeš rasturiti mog advokata početnika. Da si se namerio na nekog iskusnijeg, ne bi ti bilo tako lako." ..Koga, na primer? Možda tebe?" Grejem se kiselo nasmešio i stavio nezapaljcnu cigaretu u usta. ..Vidi ti ovo - živimo u glavnom gradu

sveta duvana. sa najvećom fabrikom cigareta na planeti u komšiluku, a u zgradi suda ne smem da pušim." Zagrizao je svoj ..pel mel" bez filtera i iz njega bučno usisao nikotin. Neki delovi zgrade Ričmond-skog suda su bili namenjeni pušačima. ali se Grejem trenutno nije nalazio ni u jednom od njih.
Tužilac se trijumfalno iscerio. „Nego, da ti kažem - Džerom Hiks je jutros uhapšen pod sumnjom da je u Sautsajdu ubio jednog tipa. Dakle, crnac ubio crnca, motiv: droga. Da ne povcraješ. Očigledno je hteo da poveća svoje zalihe kokaina, ali mimo običajenih kanala za njegovu nabavku. Samo što tvoj momak nije imao pojma da smo pratili njegovu žrtvu."
Fisk se umorno naslonio na zid. Pobede na sudu su često bile uzaludne, naročito kada vaš klijent nije mogao da kontroliše svoj zločinački nagon. ..Stvarno? To prvi put sada čujem."
..Morao sam da dođem u sud zbog jedne konferencije za štampu, pa sam. usput, hteo da te obavcstim o tome. Profesionalna učtivost."
..Dobro", rekao je Fisk ironično. ..Ako je već tako. zašto si pustio Polija da iznese svoj predlog?" Pošto Grejem nije odgovorio. Fisk je to učinio ume-sto njega. „Samo da bi me naterao da skočim kroz obruč?" „Čovek mora da uživa u svom poslu."
Fisk je skupio šaku u pesnicu, ali ju je već narednog trenutka ispružio. Grejem nije bio vredan toga. „Pa onda mi. iz profesionalne učtivosti. reci gde su vam svedoci?"
„O. ima ih pola tuceta, a oružje kojim je počinjeno ubistvo je nađeno u Džeromovim kolima, pored njega. Pokušavajući da pobegne. skoro da je pregazio dvojicu policajaca. Imamo krv. drogu, sve što nam je potrebno. Nije ga trebalo pustiti da izađe uz kauciju. Bilo kako bilo, planiram da povučem tu sitnu optužnicu za rasturanje droge po osnovu koje ga zastupaš i da se usredsredim na ovaj novi momenat. Moram maksimalno da koristim moj ograničeni budžet. Hiks je gadan kriminalac. Džone. Mislim da ćemo za ovo tražiti smrtnu kaznu."
„Smrtnu kaznu? Ma daj. Bobi."

„Namerno i planirano ubistvo u toku provalne pljačke je isto što i ubistvo s predumišljajem, a ono za sobom povlači smrtnu kaznu. Bar tako kaže krivični zakonik države Virdžinija."
„Baš me briga šta kaže zakon, on ima samo osamnaest godina."
Grejemovo lice se uozbiljilo. „Čudno pričaš za jednog advokata - sudskog službenika."
„Zakon je sito kroz koje moram da prosejavam svoje činjenice, jer su one uvek bez veze/'
„Oni su đubre. Rodili su se da bi povređivali druge. Treba da počnemo da gradimo zatvore za bebe da bi ih sprečili da to rade."
„Čitav život Džcroma Hiksa bi mogao da se svede na..."
,.Da, okrivi za to njegovo nesrcćno detinjstvo". uleteo je Grejem.
„Uvek jedna te ista priča."
„Tako je. ista priča."
Grejem se nasmejao i zatresao glavom. „Vidi. ni ja kao mali nisam hranjen zlatnom kašikom, je Γ znaš? Hoćeš da ti odam moju tajnu. Ubijao sam se od rada. E. ako to mogu ja. mogu. vala. i oni. l tu je kraj priče."
Fisk je pošao, a onda se okrenuo. „Zvaću te kada budem pogledao izve-štaj o hapšenju."
„Nemamo o čemu da pričamo."
.,Ubijanje Hiksa ti neće doneti fotelju državnog tužioca. Bobi - ti to znaš. Postavi sebi malo više ciljeve." Fisk se okrenuo i otišao.
Grejem je vrtco cigaretu između prstiju. „A ti. Fisk. probaj da sebi nađeš neki pristojan posao."
Pola sata kasnije. Džon Fisk je došao kod jednog svog klijenta u okružni zatvor koji se nalazio na periferiji grada. On je, zbog svog posla, često odlazio
se njegov obim stalno povećavao nije ga oduševljavalo, ali ga je podsećalo na izlazak sunca - koji se nastavlja sve dok ne svane dan. „Moram da porazgovarati! o tvojoj žalbi. Dcrck."
Derek Braun ili DB1. kako su ga zvali na ulici, bio je crnac svctlobraon boje kože. sa istetoviranim stihovima mržnje i opseenosti po rukama, duž čijih bicepsa su vijugale zmijolike vene. U zatvoru je proveo puno vremena. Fisk ga je jednom video kako

bez majice igra košarku na zatvorskom igralištu - telo mu je bilo mišićavo, a na leđima i ramenima je imao još tetovaža. koje su izdaleka podsećale na muzičku partituru. Podigao se u vazduh. kao mlažnjak kada poleće, leteo njime nošen nečim što Fisk nije mogao da vidi i. dok su ga stražari i ostali zatvorenici gledali s divljenjem, zakucao loptu u koš bacivši nakon toga ..kosku" ostalima na terenu. Nikada, međutim, nije bio dovoljno dobar da igra u nekom timu na koledžu, a još manje u NBA.
..Pomoćnik tužioca je dao lošu ponudu - teško krivično delo trećeg stepena." ..Zašto ne šestog?"
Fisk se zagledao u njega. Ovi momci su toliko često imali posla sa zakonom da su krivični zakonik poznavali bolje od većine advokata.
..Šesti stepcn je krivično delo izvršeno bez predumišljaja. Ti si ovo uradio sutradan."
..Imao je pištolj. Nikada mi ne bi palo na pamet da goloruk krenem na naoružanog Peka. Jesi li ti normalan?"
Fisk je hteo da se nagne napred i zbriše mu tu grimasu s lica. ..Žao mi je. Tužilaštvo ne prihvata ništa osim trećeg stepena."
..Koliko je to zatvora?" pitao je Derek tupo. Fisk je izbrojao da su mu uši izbušene na dvanest mesta.
..Pet godina, računajući i vreme koje si već proveo u zatvoru."
..Sranje. Pet godina zato što sam nekoga malo secnuo perorezom?"
..Bodežom, dugačkim petnaest centimetara. I ubo si ga deset puta. Pred sve-docima."
..Jebi ga. pipkao mi je ribu. Zar to nije pravi argument za odbranu?" „Budi srećan što ne traže ubistvo s predumišljajem. Derek. Doktori kažu da je pravo čudo da tip nije na smrt iskrvario već na ulici. Vjerovatno bi ti sudili za tešku povredu sa otežavajućim okolnostima, a to za sobom povlači kaznu od dvadeset godina zatvora do doživotne. To ti je poznato."
..Dirao mi je ribu." Derek se nagnuo napred i krenuo prstima da bi naglasio potpunu logičnost svoje pravne i moralne pozicije.
Fisk je znao da je Derek imao dobro plaćen posao, iako je on bio nelegalan. On je bio prvi čovek drugog po značaju lanca trgovine

narkoticima u Rič-mondu i zato su ga na ulici zvali DB1. Njegov gazda. Turbo, imao je čitave dvadeset četiri godine. Njegovo kraljevstvo je bilo dobro organizovano i disciplino-vano. a paravan su mu bili radnja za hemijsko čišćenje, kafić, zalagaonica i čitav tim knjigovođa i advokata koji su upravljali novcem zarađenim od prodaje droge, nakon što bi on bio opran. Turbo je bio veoma pametan mladić, koji je imao smisla za brojke i posao. Fisk je oduvek želeo da ga pita zašto nije pokušao da vodi neku veliku kompaniju sa liste od petsto najuspešnijih. Imao bi skoro ista primanja kao i sada. ali znatno manju šansu da pogine. Turbo bi obično angažovao nekog od svojih advokata iz Glavne ulice ili iz Ulice Linkoln. koji su naplaćivali svoje usluge trista dolara na sat. da se pobrinu za Dereka. Ali ovaj Derekov prestup nije imao nikakve veze sa njegovim poslom, pa on to nije uradio. To što ga je prepustio nekome poput Fiska. značilo je da ga na neki način kažnjava što je učinio nešto tako glupo, kao što je bilo gubljenje glave za jednom ženom. Turbo se nije plašio da će ga Derek otkucati. Tužilac drogu nije ni spomenuo, jer je znao da bi to bilo besmisleno. Progovoriš li. umireš - u zatvoru ih van njega. Derek je odrastao u jednom finom kraju, u kome živi srednja klasa, uz fine roditelje, pre nego što je odlučio da napusti srednju školu i krene lakšim putem, dilovanje droge umesto rada. Mogao je da bira šta će da radi. Bilo je suviše puno Dereka Brauna da bi svet bio ravnodušan prema užasnim životima klinaca koji su se okrenuli slatkom eliksiru što su im ga nabavljali ljudi poput Turba. Zbog toga je Fisk imao želju da jedno večc uvede Dereka u neku uicicu i uz pomoć bejzbol palice usadi u njegovu svest neke stare vrednosti.

-Pomoćnika tužioca nije briga šta je on radio te večeri sa tvojom devojkom.1'

-.Ne mogu da verujem. Jedan moj drugar je prošle godine isckao nekog ti-

Pa i dobio je samo dve godine. Zbog dobrog vladanja, kazna mu je prepolovlje-

a. a izašao je već posle tri meseca. jer mu se računalo i onih devet mjeseci prije nego što je doneta presuda. A mene čeka pet godina. Kakav si ti to usrani odvjetnik.
..Da li je tvoj drugar već bio osuđivan?" Da li je tvoj dobri stari drugar bio jedan od glavnih ljudi u jednoj od ričmondskih najgorih bolesti? - želeo je Fisk da pita. i to bi i uradio da nije znao da bi to bilo samo uzaludno trošenje energije. ..Da ti nešto kažem - tražiću tri godine, računajući i ovo što si već odležao."
Sada se Dere k /ainteresovao. ..Misliš da ćeš to moći da dobiješ?" Fisk je ustao. ..Ne znam. Ja samo samo jedan usrani advokat."
Izlazeći iz zatvora. Fisk je pogledao kroz prozore sa rešetkama i video kako iz kamiona izlazi nova grupa zatvorenika, koji su se. kada su stali na zemlju, zbili dok su im okovi na nogama zvećali po asfaltu. Većina njih su bili mladi crnci i Latinoamcnkanci. koji su se već međusobno odmeravali. Ko će biti rob a tko gospodar. TKo će prvi biti isečen. Nekoliko belaca je izgledalo kao da će se srušiti i na mestu umreti od panike pre nego što uopšte bude stiglo do svoj ćelije. Neki od tih mladića su verovatno bili deca ljudi koje je policajac Džon Fisk uhapsio pre deset godina. Tada su oni bili samo klinci, koji su sanjali možda o nečemu drugom od toga da žive od socijalne pomoći, bez oca kod kuće i majke koja se borila da nekako opstane u tom užasu od života kome se nije videlo kraja. A možda i nisu. Stvarnost je imala načina da kazni nečiju podsvest. Snovi nisu bili olakšanje, već samo puki nastavak košmara iz stvarnog života.
Dok je bio policajac, sa mnogima koje je hapsio vodio je isti razgovor: ..Ubiću te. čoveče. Ubiću ti ćelu porodicu", vikali su neki. drogirani, na njega, dok im je on na ruke stavljao lisice.
..Aha. Imate pravo da ćulite. Razmislite o tome da ga iskoristite/'
„Daj. čoveče. nisam ja kriv. To je učinio moj drugar. Zavrnuo me je." ..A gde je on? Zar ti ruke nisu krvave, a pištolj u pantalonama i kokain u nozdrvama? Je Γ ti on sve to uradio? Kakav ti je to drugar."

Onda bi oni. možda, pogledali ka lesu i zajecali. ..Sranje! Blagi bože! Mama, gde mi je mama? Zovite je. Učinite mi to, o. sranje, učinite mi to. hoćete li? Mama! O. sranje1"
..Imate pravo na advokata", rekao bi im on mirno. A sada je on bio taj advokat.
Posle još nekoliko ročišta. Fisk je napustio zgradu suda Džon Maršal, koja je dobila ime
rodna kuća, koja se nalazila odmah do nje, pretvorena je u memorijalni muzej tog velikog Virdžinijca i Amerikanca. On bi se verovatno okrenuo u grobu da je znao o kakvim se sve gnusnim delima debatuje u zgradi nazvanoj po njemu.
Fisk je krenuo Devetom ulicom prema reci Džejms. Nakon nekoliko poslednjih dana. koji su bili vreli i vlažni, zahladilo je i počelo da miriše na kišu, i on je malo bolje prigrnuo uz sebe svoj mantil. Kada je kiša počela, potrčao je preko trotoara. Cipele su mu upadale u barice prljave vode što su se skupljale u udubljcnjima na asfaltu i betonu.
Kada je došao do svoje kancelarije na Šokou Slipu. kosa i mantil su mu bili mokri, a voda mu se u potočićima slivala niz leda. Ustrčao je uz stepenice, preskačući ih po dve, i otključao vrata kancelarije. Ona se nalazila u jednoj zgradi koja je nekada služila kao skladište duvana. Njeni drveni zidovi su bili ispresecani novim gipsanim pregradama, čime je ta građevina bila pretvorena u poslovni objekat sa puno kancelarija. Ali miris duvana je ostao. A to nije bilo jedino mesto gde se on mogao osetiti. Idući međunarodnim autoputem 95 na jug. pored fabrike cigareta Filip Moriš, o kojoj je malopre govorio Bobi Gre-jem. skoro da ste mogli da se otrujete nikotinom a da i ne upalite cigaretu. Fiska je često mamilo da kada je tuda prolazio baci kroz prozor upaljenu šibicu da bi video da li će vazduh jednostavno eksplodirati.
Njegova kancelarija je bila jedna prostorija sa malim kupatilom, koje mu je bilo veoma važno, jer je on tu spavao češće nego u svom stanu. Okačio je mantil da se suši i peškirom iz kupatila obrisao lice i kosu. Pristavio je lonče sa kafom i gledao kako ona vri razmišljajući o Džeromu Hiksu.

Ako bi Fisk dobro odradio svoj posao. Džerom Hiks bi ostatak života proveo iza rešetaka, umesto da završi tako što će u virdžinijskoj kući smrti dobiti smrtonosnu injekciju. Ubijanje jednog crnca osamnaestogodišnjaka Grejemu ne 01 donelo mesto za kojim je žudeo. Kada crnac ubije crnca, odnosno gubitnik gubitnika, nije sigurno da će ta priča uspeti da dobije mesto i na zadnjim stranama novina.
Kao policajac u Ričmondu. Fisk je jedva preživeo žestinu uličnih borbi koje su se vodile po ćelom gradu, neprekidno se šireći na čitav okrug, poput aneurizme. One su za sobom ostavljale rasturena geta i prelivale se preko skupih oblakodera u centru sirada na loše zamišljene barikade u njegovim predgrađima. Glečeri kriminalne aktivnosti su dolazili iz svih država. Kuda ćemo da idemo kada se oni. na kraju, budu sreli? pitao se Fisk.
Odjednom je seo. Pečenje je obično lagano počinjalo. Osetio bi ga kako se penje iz trbuha u grudi, odakle se širilo na sve strane, da bi. na kraju, poput lave u kanalu, krenuo da se duž ruku spušta do prstiju. Fisk se s mukom podigao, zaključao vrata kancelarije i skinuo svoju kravatu i košulju. Ispod nje je imao majicu s kratkim rukavima; uvek je na sebi imao jednu takvu, prokletu, majicu. Prsti su mu kroz nje pamuk dotakli početak zadebljalog ožiljka, koji je i nakon svih ovih godina još uvek imao grube ivice. Počinjao je odmah iznad pupka i neprekidno pratio krivudav put hirurškog šava. koji mu se završavao ispoil baze vrata.
Fisk se spustio na pod i. bez pauze, uradio pedeset sklekova, dok mu se vrelina u grudima i udovima povećavala i smanjivala svakim ponovljenim sklekom. Jedna kap znoja mu je pala sa obrve i udarila u drveni pod. Učinilo mu se da bi u njoj mogao da vidi svoj odraz. Bar nije bila krv. Posle sklekova je uradio isti broj ..trbušnjaka". Ožiljak se svakim savijanjem tela nabirao i skraćivao, poput zmije koja je bila na silu zašivena za njegove grudi. Za ragastov vrata od kupatila zakačio je šipku i izvukao desetak zgibova. Nekada je mogao da ih uradi duplo više. ali ga je snaga polako napuštala. Ono što je vrebalo ispod ušivenc kože na kraju će ga ubiti, ali je. bar za sada. ono pečenje iščezlo: izgleda da

ga je fizički napor oterao, dajući uljezu do znanja da je još uvek bilo nekoga kod kuće.
Džon se oprao, u kupatilu, i ponovo obukao košulju. Dok je pijuckao ka-fu. pogledao je kroz prozor. Odavde se jedva mogla nazreti reka Džejms. Kada se kiša pojača, ona će nadoći. Džon i njegov brat su se često vozili čamcem ili. tokom toplih letnjih dana. lenjo plutali na unutrašnjim gumama traktora po njoj. To je bilo davno. Ovo je bilo najviše što se Fisk približio vodi ovih dana. U njegovom suženom životnom okviru za to više nije bilo vremena. Uglavnom je uživao u onom što je radio. To nije bio život super advokata iz Vrhovnog suda, kakav je bio njegov brat. ali se na neki način ponosio svojim poslom i time kako ga je radio. Kada bude umro. neće imati ni novac, ni veliku reputaciju, ali je vjerovao da će biti prilično zadovoljan i da će se osjećati ispunjeno. Bacio se na posao.

5.

Poput jastreba u gnezdu, Fort Džekson je čučao u jednom pustom delu jugozapadne Virdžinije. na jednakoj udaljenosti od granica Tenesija. Kentakija i Zapadne Virdžinije - u sred jednog zabačenog parcela zemlje uglja. U Sjedinjenim Državama skoro da i nije bilo izdvojenih vojnih zatvora; oni su se. zbog tradicije, ali i ograničenosti fondova iz kojih se finansirala odbrana zemlje, uglavnom nalazili u sklopu neke vojne baze. U Fort Džeksonu se tako nalazila i vojna baza; međutim, glavno obeležje tog mesta uvek je bio zatvor, u kome su najopasniji zločinci u Vojsci Sjedinjenih Država u tišini odbrojavali preostale dane svog života. Iz Fort Džeksona nikada niko nije pobegao. a ako bi neki zatvorenik i uspeo da se domogne svoje slobode bez odluke suda. ona bi bila prazna i kratkotrajna. Okolina Fort Džeksona predstavljala je još okrutniji zatvor, sa planinama nazubljenih padina prošaranim površinskim ugljenokopima, varljivim putevima presečenim skrivenim provalijama i gustom, neprohodnom, šumom začinjenom zvečarkama; uz to. duž zagađenih vodenih puteva čekale su njihove još agresivnije rođake, vodene otrovnice,

nestrpljive da skoče na užurbana stopala koja bi povredila njihovu teritoriju, a lokalno stanovništvo u tom. zabitom. delu Virdžinije. koje je naviklo na to da ume samo da se stara o sebi - ljudski ekvivalent bodljikave žice - dobro je baratalo puškom i nožem, i nije se plašilo da ih upotrebi. Ali u toj strmoći zemlje, širini šume. šiblja i cveća. mirisu ležerne divljine i tišini okeanskih dubina bilo je mnogo lepote.

Advokat Semjuel Rajder je prošao kroz glavnu kapiju utvrđenja, uzeo bedž namenjen posetiocima i parkirao kola na parkingu za goste. Nervozno se popeo do ravnog, kamenog ulaza u zatvor, držeći u ruci aktovku koja ga je blago lupkala po nogavici njegovog teget odela. Trebalo mu je dvadeset minuta da prođe kontrolu koja je obuhvatala: pokazivanje legitimacije, proveru toga da li se njegovo ime nalazi na listi posetilaca. pretres, prolazak kroz detektor metala i. na kraju, pregled aktovke. Prilikom ovog poslednjeg stražari su se sumnjičavo zagledali u jedan mali tranzistor, dozvolivši mu ipak da ga zadrži, ali tek nakon što su proverili da u njemu nešto ne švercuje. Pročitana su mu standardna Pravila koja su važila za posete i on je nakon svakog od njih morao glasno da

odgovori da ga je razumeo. Rajder je znao da bi se, u slučaju da prekrši bilo koje od tih pravila, maska stražarove lažne učtivosti brzo izgubila sa njegovog lica.

Pogledao je okolo, ne mogavši da se oslobodi osećanja straha, krajnje nervoze i utiska da je projektant zatvora u kostur ovog mcsta uspeo da ugradi prva dva spomenuta elementa. Rajderu se zgrčio želudac, a dlanovi su mu bili oznojeni kao da je uoči uragana trebalo da se ukrca na mali dvomotorac. lako je u vremc rata u Vijetnamu bio pripadnik američke vojske, Rajder nikada nije izašao iz zemlje, niti je bio blizu borbe i smrtne opasnosti. Kakva bi to bila ironija da umre od infarkta stojeći u vojnom zatvoru na tlu Sjedinjenih Država. Udahnuo je duboko, poslao u mislima svom srcu signal da se smiri i ponovo se zapitao zašto je došao. Rufus Harms nije bio u poziciji da njega ili bilo kog drugog natera da bilo šta uradi. Ali. ipak je došao ovamo. Još jednom je duboko

udahnuo, zakačio bedž posetioca i stegnuo umirujuću ručku svoje aktovke (njegovu kožnu amajliju) dok ga je stražar pratio do sobe za posete.
Sedeći u njoj sam. par minuta, uočio je tamno braon boju njenih zidova koja je izgledala kao da je bila dizajnirana tako da još više deprimira one koji su vet bili na rubu da izvrše samoubistvo. Pitao se koliko li je ljudi ovo mesto. gde su. sa dobrim razlogom, bili zakopani sa svojim cimerima, zvalo svojim domom. Ali. svi oni su, pa čak i najpodliji medu njima, i pored toga. imali majke: neki su. pretpostavljao je Rajder. imali čak i očeve, koji su bili bes-prekorni. Ali. ipak su ovde završili. Jesu li bili rođeni zli? Možda. Verovatno će uskoro postojati genetski testovi koji će moći da vam pokažu da li je vaše dete predškolskog uzrasta drugi Ted Bandi, pomislio je Rajder. Ali. šta ćete moći da uradite, ako vam budu saop.štili lošu vest da jeste?
Kada je Rufus Harms, koji je bio znatno viši od dvojice stražara što su ga pratili, ušao u sobu za posete, Rajder je prekinuo sa tim svojim razmišljanjem. Harms je delovao kao vlastelin u pratnji svojih kmetova, iako je zapravo bilo obrnuto. Harms je bio najkrupniji čovek koga je Rajder sreo u životu - džin zaista natprirodne snage. Čak je i sada izgledalo da je svojom masom ispunio ćelu prostoriju. Njegov grudni koš je podsećao na dva bloka armiranog betona prislonjena jedan uz drugi, a ruke su mu delovale deblje od nekih stabala. Na rukama i nogama je imao okove, koji su ga primoravali da vuče noge. Ali. on Je to spretno radio, pa je njegov skraćeni korak bio elegantan.
Mora da je imao oko pedeset godina, pomislio je Rajder, ali je zapravo izgledao deset godina stariji; primetio je da na licu ima ožiljke, i da mu je desna jagodica ružno zadebljala. Onaj mladić koga je zastupao pre dvadeset pet godina je imao pravilne, a čak bi se moglo reći i lepe crte lica. Pitao se, koliko li je Rufus puta ovde dobio batine i kakve li je još tragove maltretiranja nosio ispod odeće. Harms je seo preko puta Rajdera. za drveni sto na kome su se nalazile hiljade tragova nervoznih i očajnih noktiju. Još uvek

nije pogledao u Rajdera, već je posmatrao stražara koji je ostao u sobi.
Rajder je shvatio značenje toga i rekao stražaru: .,Vojnice, ja sam njegov advokat, i moraćete da nam date malo prostora."
Odgovoreno mu je istog trenutka. ..Ovo je zatvor najvišeg stepena bezbednosti i svaki od ovih zatvorenika se vodi kao nasilan i opasan. Ja sam ovdje zbog vaše bezbednosti."
Ljudi su ovde bili opasni - i stražari i zatvorenici. Rajder je znao da je to moralo da bude tako.
..Jasno mi je to", odgovorio je on. „Ne tražim od vas da izađete napolje, ali bih vas molio da se malo odmaknete. Znate šta podrazumeva odnos advokat - klijent, zar ne?"
Stražar nije odgovorio, ali je otišao na drugi kraj sobe, kao bajagi van dometa sluha. Rufus Harms je najzad pogledao u Rajdera.
..Jesi li doneo tranzistor?"
Čudan zahtev, ali uslišio sam ga."
-Da li bi hteo da ga izvadiš i uključiš?"
Rajder je to uradio. Sobu su istog trenutka ispunili tužni akordi kantri muzike sklepanih stihova, koji su delovali neubedljivo u poredenju sa pravim ja-uom kojim je odisalo ovo mesto. pomislio je Rajder s nelagodnošću.
__ ada je advokat pogledao u njega upitno. Harms se osvrnuo po sobi. Ovde ima mnogo nevidljivih ušiju.
-Prisluškivanje razgovora između advokata i njegovog klijenta je protivza-
arms je lagano pomerio ruke zazvečavši lancima. ..Mnogo je stvari nedozvoljeno, ali ih ljudi ipak rade. l u zatvoru i van njega. Je li"tako ?" čovek je klirnnuo glavom. Harms nije više bio uplašen klinac. On je bio nvek koji je vladao sobom iako nije, morao da kontroliše ni iedan jedini element svog života. Rajder je isto tako primetio da je svaki Harmsov pokret bio odmeren i proračunat: kao da je igrao šah. lagano je pružao ruku da bi dodirnuo figuru, a onda ju je isto tako obazrivo vraćao nazad. Ovde je nacao pokret mogao da bude smrtonosan.

Zatvorenik se nagnuo naprcd i počeo da govori tonom tako tihim da je Rajder morao da se napregnc da bi mogao da ga čuje od muzike. ..Hvala ti što si došao. Iznenadio si me."
..Iznenadio si ti mene što si mi se javio. Mislim da me je ovamo dovela moja radoznalost."
..Dobro izgledaš. Vrijeme je bilo milostivo prema tebi." Rajder je morao da se nasmije. ..Izgubio sam svu kosu i nabacio dvadeset pet kilograma, ali hvala na komplimentu."
„Neću da te zadržavam. Imam nešto što bih želio da. za mene. predaš sudu."
Rajder je iskolačio oči. ..Kom sudu?"
Harms je govorio još tiše. uprkos muzici. ..Najvišem. Vrhovnom sudu."
Rajder je zinuo od zaprepašćenja. ..Mora da se šališ." Harmsov pogled nije govorio u prilog tome. ..Dobro, šta tačno želiš da predam?"
Lagano podižući ruke. uprkos tome što su ga sputavali okovi. Harms je iz košulje izvukao jedan koverat i digao ga uvis. Istog trena je prišao stražar i istrgao mu ga iz ruku.
Rajder se pobunio: „Vojnice, ovo je poverljiv razgovor između advokata i klijenta."
..Neka pročita, Scmjuele. Nemam šta da krijem", rekao je Harms mirno, gledajući u stranu.
Stražar je otvorio koverat i preleteo pogledom preko sadržaja pisma. Zadovoljan onim što je pročitao, vratio ga je Harmsu i ponovo otišao na svoje me" sto na drugom kraju sobe. Harms je koverat sa pismom dao Rajderu. koji se zagledao u njega. Kada je ponovo pogledao gore. video je da mu se Harms P1'1" makao još bliže. Pričao mu je nešto još deset minuta. Rajderove oči su se za to vreme nekoliko puta razrogačile. Kada je završio, zatvorenik se ponovo zavalio u stolicu i pogledao u njega.
„Pa, hoćeš li da mi pomogneš?"
Rajder nije mogao da odgovori, očigledno još uvek pokušavajući da obradi ono što je čuo. Da pojas koji mu je bio oko struka nije sprečavao jedan takav pokret. Harms bi pružio ruku i spustio je na

Rajderovu. ne kao da mu pre-ti. već da bi pojačao efekat svoje molbe za pomoć upućene čoveku koji nije ništa iskusio za ovih poslednjih trideset godina.
„Hoćeš li, Semjuele?"
Rajder je najzad klimnuo glavom. „Pomoći ću ti, Rufuse."
Harms je ustao i krenuo prema vratima.
Rajder je vratio pismo nazad u koverat. i zajedno sa tranzistorom ga ubacio u svoju aktovku. Advokat nije mogao da zna da je sa druge strane velikog ogledala koje je visilo na zidu sobe za posete neko posmatrao ceo njihov susret. Taj neko je sada zabrinuto protrljao bradu i udubio se u misli.

6.
U deset sati pre podne, izvršni službenik Vrhovnog suda. Ričard Perkins. obučen u tamno sivo odelo sa peševima koje su tradicionalno nosili i advokati iz Javnog tužilaštva, ustao je iza masivne klupe, za kojom se nalazilo devet kožnih fotelja sa visokim naslonima, različitih dimenzija i stilova, i udario svojim čekićem o sto. U krcatoj sudnici je zavladao muk. „Gospodin predsednik i druge sudije Vrhovnog suda Sjedinjenih Država", najavio je Perkins.
Dugački zastor boje burgundca iza klupe podelio se na devet mesta i isto
toliko sudija koje su u svojoj odori izgledale uštogljeno pojavilo se u sudnici.
ao da su se iznenada probudile u svojim krevetima otkrivši pored njih gomilu
sveta. Dok su sedali. Perkins je nastavljao. „Čujte. Sve koji imaju posla sa Vr-
hovnim sudom Sjedinjenih Država upozoravam da obrate pažnju, jer on sada za-
' Bože' P°mozi Sjedinjenim Državama i ovom časnom sudu."
Perkins je seo i pogledao po sudnici koja je bila velika kao imanje. Njena petnaest metara visoka tavanica terala je oko da na njoj

potraži oblake. Na-on nekoliko pripremnih radnji i ceremonijalnog polaganja zakletvi novih članova
Suda trebalo Je da budu izložena prva dva predmeta. Ovim danom izlagala su se samo dva predmeta, jer je samo ponedeljkom i utorkom zasedao i popodne.
Sudije Vrhovnog suda su za to vreme morale da odigraju ulogu Solomona za narod Sjedinjenih Država u sto pedeset predmeta. Na obe strane sudnice nalazile su se impresivne ukrasne bordure. Na desnoj strani stajale su biste sudija iz prehrišćanskog perioda. Na levoj. njihove kolege iz hrišćanskog perioda. One su podsećale na dve vojske koje su se spremale da se sudare. Možda da bi ustanovili ko je u pravu. Mojsije protiv Napo-leona. Hamurabi protiv Muhameda. Deljenje pravde je moglo da bude i krvavo. U mermeru iznad same sudijske klupe su bile isklesane dve figure - jedna je prikazivala veličanstvenost zakona, a druga moć vladanja. Između te dve ploče nalazila se tabla sa deset božjih zapovcsti. Po zidovima ogromne prostorije su se. poput jata golubica, rojili reljefi - Zaštita prava naroda. Duhovi mudrosti i državnosti. Odbrana prava čoveka - prikazujući ulogu suda. Ako uopšte postoji mesto na kome može da se razmatra nešto što je od ključnog značaja onda je to ovo. Međutim, topografija može da zavara. Remzi je sjedio u sredini klupe, a Elizabet Najt na njenom desnom kraju. Sa tavanice je visio mikrofon. Mame i tate u publici su izgledale vidno napeto kada su se pojavile sudije. Čak su se i njihova nezgrapna dcca koja su se dosađivala malo uspravila u svojim stolicama. To je bilo razumljivo čak i onima koji su jedva imali pojma o tome kakvo je ovo mesto. Sticao se jasan osećaj sirove snage i značajnih sučeljavanja koja su trebala da se dogode. Ovih devet sudija obučenih u crno govorilo je ženama kada po zakonu mogu da abortiraju; diktiralo je školskoj deci gde treba da uče: tumačilo je koji je govor opscen, a koji nije: saopštavalo je da policija ne može bez razloga da pretresa i zaplijeni. ili je izvlačilo priznanja od ljudi. Niko ih nije izabrao na ta mesta. One su bile na njima doživotno i borile se praktično protiv svega. A radile su takvoj tajnosti da su javne ličnosti drugih federalnih institucija u

poređenju s njima izgledale kao hvalisavci. Sudije su se svakodnevno susretale sa stvarima zbog kojih su grupe aktivista u čitavoj zemlji razbijale glave, postavljale bombe u klinikama na kojima su se obavljali abortusi, demonstrirale ispred zatvora u kojima su se izvršavale smrtne kazne. One su presuđivale o složen"11 problema koji će moriti civilizaciju do njenog nestanka. A izgledale su tako sidreno.

Jednostavnu istinu

Pročitan je naziv prvog predmeta. On se bavio temom davanja prednosti pripadnicima nekih manjina pri upisu na državne univerzitete - ili bi se pre moglo reći onim što je od tog koncepta ostalo. Advokat Frenk Kempbel tek što je izgovorio prvu rečenicu u prilog njega, a Remzi je udario svojim čekićem o sto. Predsednik suda je skrenuo pažnju da četrnaesti amandman nedvosmisleno govori o tome da se ni nad kime ne može sprovoditi diskriminacija. Zar to nije značilo da je davanje prednosti prilikom upisa na državne univerzitete pripadnicima manjina po Ustavu ne dopušteno?

„Ali ima mnogo grešaka koje pokušavaju da..."

„Zašto se različitost izjednačava sa jednakošću?" pitao je Remzi iznenada Kempbela.

„To omogućava da široko i heterogeno studentsko telo može da iznese različite ideje, predstavi različite kulturne obrasce, što će poslužiti tome da se sruši neznanje stereotipova."

„Da li vašu raspravu bazirate na premisi da crnci razmišljaju drugačije od belaea? Da će crnci koji su rasli uz roditelje fakultetske profesore, u dobrim ekonomskim uslovima. recimo u San Francisku. doneti na fakultet drugačije vrednosti i ideje od bclaca koji su odrasli u San Francisku. u istom takvom izobilju?" Remzi je zvučao krajnje skeptično.

„Mislim da se svi međusobno razlikujemo", odgovorio je Kempbel. ^ „Umesto što to vezujete za boju kože. zar ne mislite da bi veće pravo na pomoć trebalo da imaju najsiromašniji među nama?" pitala je sudija Najt. Kada je to izgovorila Remzi je radoznalo pogledao prema njoj. „Ali u vašem obrazloženju se

"opste ne spominju materijalni uslovi. je Γ tako?" dodala je Najtova.
-Ne", priznao je Kempbel.
Majki Fisk i Sara Evans su sedeli na posebnim stolicama, koja su se nalazi-j» pod pravim uglom u odnosu na klupu za kojom su sedele sudije. Majki je slu-juci ovaj deo diskusije pogledao prema Sari. Ona nije pogledala u njega.
Najt više ništa nije rekla. Samo je gledala ispred sebe. a misli su joj očigledno bile negde izvan sudnice. Kada se na Kempbelovom pultu upalilo crveno svetio koje je označavalo da mu je isteklo vreme za izlaganje, on je skoro otrčao do svog mesta. Kada je za pult stao advokat koji se protivio davanju prednosti prilikom upisa na državne univerzitete i počeo da iznosi svoje argumente, izgledalo je kao da sudije više uopšte ne slušaju.
„Kako je Remzi efikasan1', primetila je Sara. Ona i Majki su se nalazili u kafeu suda. dok su sudije bile u svojoj trpezariji na tradicionalnom ručku koji je sledio nakon sednice. „Sredio je advokata Univerziteta za pet sekundi."
Majki je progutao jedan zalogaj sendviča. ..Čeka jedan ovakav slučaj čitave tri godine da bi iskritikovao nejednake uslove za upis na državne univerzitete, i, evo ga. došao mu je. Nije trebalo da dozvole da predmet dospe do Vrhovnog suda/'
..Stvarno misliš da će Remzi ići tako daleko?"
„Šališ se? Videćeš kakva će biti odluka. Verovatno će je sam pisati, da bi mogao da likuje. Gotovi su."
..Ne vidim zašto", rekla je Sara.
..Naravno da vidiš. To je tako očigledno. Proces je pokrenula jedna grupa konzcrvativaca. kojoj je ovaj slučaj poslužio samo kao sredstvo za ostvarenje njihovog cilja. Belac. inteligentan, pripadnik radničke klase, vredan. koji nikada nije primao socijalnu pomoć. I što je još bolje, žena."
„Ustav stvarno kaže da niko ne može da bude izuzet." ..Saro. znaš da je četrnaesti amandman usvojen odmah posle građanskog rata, da bi se sprečila diskriminacija crnaca. Sada se pretvorio u batinu

za udaranje onih kojima je trebalo da pomogne. Udarači su. zapravo, dobili svoj sop-stvcni Armagedon."
„Šta time hoćeš da kažeš?"
..Hoću da kažem da siromašni koji imaju nade počinju da uzvraćaju, a oni koji je nemaju da se povlače. To nije lepo."
..A?" Pogledala je u Majkla. koji je bio toliko žustar i živ. Bio je ozbiljniji nego što je to priličilo njegovim godinama. Uvek je imao svoje viđenje situacije, koje je ponekad bilo skoro zbunjujuće. Bilo je to nešto čemu se istovremeno i divila i što ju je plašilo.
Moj brat bi mogao da ti ispriča nekoliko priča o tome"
Sigurna sam da bi. Nadam se da ću ga upoznati jednog dana."
Majki je pogledao u nju. a zatim skrenuo pogled u stranu. ..Remzi vidi svet drugačije od onoga kakav on jeste. On se za ono što je postao sam izborio, pa ne vidi zašto ne bi i ostali? Ja mu se divim. On ima isti stav prema bogatima i siromašnima, prema državi i pojedincima. On nikoga ne favorizujc. Svaka mu čast na tome."
„I ti si mnogo postigao."
„Da. Ne mogu da teram po svome, ali imam 1Q veći od 160. Rijetki su oni koji time mogu da se pohvale.
„Znam", rekla je Sara čežnjivo. „Moj pravni mozak kaže da je ono što se danas dogodilo bilo ispravno, ali srce misli da je to tragedija."
„Hej. ovo je Vrhovni sud. Ovde i ne treba da bude lako. Nego. šta je ono Najtova danas pokušala da uradi?" Majki je stalno bio u toku sa svime što se događalo u sudu - sa svim tajnama, tračevima, strategijama koje su primenjiva-le sudije i njihovi službenici, i njihovim razmišljanjima i gledištima u vezi sa svim predmetima koji su dolazili pred njih. Činilo mu se da ne shvata na šta je to Najtova jutms aludirala u sudnici, i to ga je nerviralo.
„To je bio samo par rečenica. Majkle."
„Pa šta? D« rečenice koje su imale neko značenje. Prava za siromašne? Videla si kako je Remzi reagovao na to. Da li Najtova pravi uvod za neki naredni slučaj, neki koji želi da odradi po svome?"
„Ne mogu da vjerujem da me to pitaš. To je povjerljivo."

„Mi smo ovde u istom timu. Saro."
„Da. da! Koliko često Najtova i Marfi imaju isto mišljenje kada se izglasava presuda? Ne baš tako često. A ti dobro znaš da ovo mesto ima devet sasvim odvojenih ofcljaka."
„Tako je. devet malih kraljevstava. Ali voleo bih da znam ako Najtova ima nešto u rukavu."
„Ne moraš Ja znaš baš sve što se ovde događa. Bože. već znaš više nego svi službenici zajtđno, i više od većine sudija. Reci mi samo koliko službenika odlazi u pisarnici u čik zore da bi videlo šta je stiglo od novih molbi ?"
„Ništa ne volim da radim polovično. Pogledala ga je, nameravajući nešto da kaže. ali se uzdržala. Već je mogla zamisliti da se uda za nekog tko je imao tako visoke standarde kao Majki Fisk. Nikada ne. bi mogla da ih dostigne, ni da ih održi. Bilo bi nezdravo da to čak i pokuša.
„Pa. neću da odajem tajne. Ti dobro znaš da ovo mjesto podsjeća na bojište. Brbljivcima brodovi tonu. A moraš i da paziš leda."
..Slažem se. ali sam u ovom slučaju na vašoj strani. Znaš Marfija. on je jedan atavista - ljupki atavista. ali je čist liberal. Učinio bi sve da pomogne siromašnima. On i Najtova će u ovom slučaju, bez sumnje, biti na istoj strani. On se uvek trudi da Rcmziju baci klip u točkove. Prč nego što je Remzi postavljen za predsednika suda. Tom Marfi je obavljao tu funkciju. Nije zabavno biti stalno kontraš na zalasku karijere."
Sara je zatresla glavom. "Stvarno ne mogu da pričam o tome."
Uzdahnula je i počela da prebira viljuškom po svom jelu.
„Udaljavamo se jedno od drugoga na svim planovima, a?"
..Nije tačno. Ti samo pokušavaš da to tako izgleda. Znam da sam te po-vredila kada sam te odbila. Žao mi je."
On se odjednom nasmešio. ..Možda je tako najbolje. Oboje smo tvrdoglavi, i vcrovatno bismo se na kraju poubijali."
..Stari dobri Virdžinijac i dcvojka iz Karoline". reče ona otežući.
„Vjerovatno si u pravu."
Okretao je u čaši svoje piće i posmatrao je. „Ako misliš da sam tvrdoglav, stvarno bi trebalo da upoznaš mog brata."

Sara nije gledala u njega. ..Sigurna sam da bi trebalo. Bio je sjajan na onom suđenju kada smo ga gledali."
„Ponosan sam na njega."
Sada je pogledala u njega. ...Ali zašto smo morali krišom da ulazimo i izlazimo iz sudnice da on ne bi znao da smo tamo?"
„Morala bi to njega da pitaš."
„Pitam tebe."
Majki je slegnuo ramenima. ..On ima problem sa mnom. Na neki način me je proterao iz svog života."
..Zašto.'"
„Ne znam sve razloge. Možda čak ni jedan od njih. Znam da zbog toga nije baš najsretniji
„Iz onoga što sam videla. nije mi ostavio utisak da je takva ličnost. Depresivna, ili tome slično."
„Stvarno? A kako ti deluje?" „Zanimljiv, bistar, dobro se identifikuje sa ljudima." „Vidim da se dobro identifikovao sa tobom." „Nije ni znao da sam tamo." „Ali bi volela da jeste, je Γ tako?" „Šta to treba da znači?"
„Samo da nisam šlep. A ja sam celog života bio u njegovoj senei."
„Ti si genijalni dečko sa bezgraničnim mogućnostima." „A on je bivši žaca, heroj, koji sada brani iste one ljude koje je imao običaj da hapsi. On takođe ima i neku crtu mučeništva koju ja nikada nisam mogao da steknem. On je dobar momak koji sebe stavlja na neverovatna iskušenja." Majki je zatresao glavom. Njegov brat je stalno bio u bolnici. Niko od njih nije znao da li će preživeti. Nikada nije osetio veći strah, nego kada je pomislio na mogućnost da će ostati bez brata. Ali izgleda da ga je i ovako izgubio, i to ne zbog smrti. Ne zbog onih metaka. „Možda on oseća da živi u tvojoj sjenci?" „Sumnjam."
„Da li si ga ikada to pitao?"
„Kao što sam ti rekao, mi više ne govorimo." Ućutao je. a onda tiho dodao: „Da li si me odbila zbog njega?" Posmatrao ju je dok je govorila o njegovom bratu. Bila je oduševljena Džonom Piskom otkad ga je prvi put videla. U to vreme mu je bilo interesantno da

njih dvoje idu da gledaju njegovog brata u sudnici. Sada je Majki proklinjao sebe što je to uradio.
Ona se zacrvenela. „Ja ga čak i ne poznajem. Kako uopšte mogu da osećam bilo šta prema njemu?"
„Da li ti to pitaš mene ili sebe?"
„Neću da odgovorim na to." Glas joj je zadrhtao. ...A ti? Da li ča ti voliš?"
On se naglo ispravio i pogledao u nju. Ja ću uvek voleti mog brata. Sara. Uvek."
7.
Rajder je bez reci prošao pored svoje sekretarice, uleteo u kancelariju, otvorio aktovku i iz nje izvukao koverat. Izvadio je iz njega pismo i bacio ga u kantu za đubre skoro ga i ne pogledavši. U tom pismu su bili poslednja želja i testament Rufusa Harmsa, ali je ono bilo samo obična maska za stražara. Rajder je zagledao koverat pritisnuvši taster na svom interfonu.
..Sejla. možeš li da mi doneseš reso i napunjenu posudu za zagrevanje vode?"
.Ja ću vam napraviti čaj. gospodine Rajder." ..Ne želim čaj. Sejla. samo mi donesi tu prokletu posudu i reso." Sejla nije pitala zašto je njen gazda imao tako čudan zahtev i zašto je planuo. Donela mu je ono što je od nje tražio, a onda se tiho povukla.
Rajder je uključio reso i nakon nekoliko minuta iz posude za zagrevanje vode je pokuljala para. Pažljivo uzevši koverat za ivice. Rajder ga je stavio iznad pare i gledao kako počinje da se raspada, kao što mu je Rufus Harms i rekao. Rajder ga je povukao za ivice i on se. ubrzo, potpuno rasklopio. Umesto koverta, u rukama je sada držao dva parčeta hartije: jedno je bilo ispisano rukom, a drugo je bilo kopija pisma koje je Harms primio iz vojske.
Kada je isključio reso. Rajder se divio tome kako je Rufus uspeo da kon-struiše ovu napravu - koverat koji je zapravo bio pismo - i kako je fotokopirao, a zatim i sakrio u njemu pismo iz vojske .
Onda se setio da je Harmsov otac radio u štampariji. Za Rufusa bi bilo bolje da je o.stao u poslu kojim se bavio njegov otac umesto što je pristupio vojsci, promrmljao je Rajder sebi u bradu.

Pustio je da se hartija osuši jedan minut, i onda seo za svoj radni sto da bi pročitao ono što je Rufus napisao. Nije trajalo dugo. jer su primedbe bile veoma kratke, iako su mnoge reci bile čudno uobličene i pogrešno ispisane. Rajder to nije mogao da zna. ali ih je Harms naškrabao u skoro potpunom mraku, prestajući da piše kad god bi čuo da se koraci stražara približavaju. Kada je Rajder završio sa čitanjem, grlo mu se bilo potpuno osušilo. Onda je pročitao i zvanični dopis iz vojske. Bio je to još jedan šok.
..Blagi bože!" Skljokao se nazad u svoju fotelju i drhtavom rukom protr-Ijao svoj ćelavo teme. a onda skočio na noge. otrčao na drugu stranu kancelarije i zaključao vrata. Strah se širio kao mutirani virus. Jedva vjerujući se, vratio se nazad do svog radnog stola i ponovo pritisnuo taster interfona: ..Sejla. donesi mi malo vode i aspirin, molim te."
Sejla je za minut pokucala na vrata. ..Gospodine Rajder". rekla je ona kroz njih, ..zaključano je."
Rajder je hitro otključao vrata, uzeo od nje čašu i aspirin i spremio se da ponovo zatvori vrata, kada ga je ona pitala: ..Jeste li dobro?"
..Dobro sam. dobro sam", odgovorio je on gurajući je da izađe.
Pogledao je u papir koji je Rufus želeo da preda Vrhovnom sudu Sjedinjenih Država. Rajder je bio član velike advokatske komore Vrhovnog suda. samo zahvaljujući posredovanju bivšeg kolege iz vojske koji je otišao u Tužilaštvo. Ako uradi ono što je Rufus od njega tražio, to će ga učiniti njegovim zva-ničnim zastupnikom. Rajder je mogao da nasluti ličnu katastrofu koja bi proi-zašla iz jednog takvog dogovora. Ali, obećao je Rufusu.
Legao je na kožnu sofu koja se nalazila u uglu njegove kancelarije, sklopio oči i počeo u sebi da razmišlja. Toliko toga nije bilo jasno u vezi sa onom noći kada je ubijena En Mozli. U Rufusovoj karakteristici nije bilo podataka o nasilnosti, već samo o stalnom odbijanju izvršavanja naređenja, što je izluđivalo mnoge njegove pretpostavljene, i što je u početku zbunjivalo Rajdera. Braneći Harmsa. Rajder je. na kraju, shvatio šta je bio razlog za njegovu nesposobnost da postupa čak i po najjednostavnijim naređenjima. Ali. nije shvatio zbog čega je one noći pobegao iz pritvora. Pošto

nije imao ništa konkretno na čemu bi mogao da zasnuje Harmsovu odbranu. Rajder je morao da igra na kartu neuračunljivosti svog klijenta - samo tako je mogao da ga spase moguće smrtne kazne. Pravda bi bila zadovoljena. Barem onoliko koliko je. u ovom svetu, čo-vek mogao da očekuje da će biti.
Rajder je još jednom pogledao u pismo koje je stiglo iz vojske - čistu laž iz prošlosti, koja je sada bila otkrivena. Ova informacija je trebalo da se nalazi u Harmsovom vojnom dosijeu u vreme ubistva. ali to nije bilo tako. Na njoj je mogla da se gradi validna odbrana. Neko je prepravljao Harmsov vojni do-sije. i Rajderu je sada bilo jasno i zašto.
Harms je želeo slobodu, želeo je da skine ljagu sa svog imena i htco to da dobije na najvišem sudu u zemlji. Odbio je da mogućnost da bude oslobođen poveri vojsci. To mu je rekao pod maskom kantri muzike.
Sve je išlo naruku. Trebalo je da ga saslušaju i oslobode. Uprkos tome.
da ga iznese na videlo. i to opet anonimno. Sakrio je fotokopije u jednu od fioka njegovog radnog stola i zaključao ih. Originale je vratio u koverat. potražio adresu Vrhovnog suda u svom pravnom adresaru i otkucao je na nalepnici. Na koverat nije stavio adresu pošiljaoca. Kada je završio s tim. stavio je na glavu šešir, obukao mantil, i otišao do pošte na uglu.
Pre nego što je stigao da se predomisli, ispunio je formular za slanje preporučene pošiljke, predao ga šalterskom službeniku, platio i vratio se u kancelariju. Tek tada se setio nečega. Sud je na osnovu priznanice mogao da otkrije identitet pošiljaoca. Uzdahnuo je. Rufus je čekao na ovo pola života. A on ga se svojevremeno odrekao. Ostatak dana Rajder je preležao na kauču u svojoj kancelariji, u mraku, moleći se u sebi da je učinio ono što je trebalo, i znajući, u srcu. da jeste.
..Remzijevi službenici su me gnjavili zbog onog vašeg jučerašnjeg komentara, sudijo Najt. Onoga o tome da bi siromašni trebalo da imaju neke povlastice." Sara je pogledala u sudiju. koja je mirno sedela za svojim radnim stolom.

Dok je prelazila pogledom preko nekih dokumenata licem joj je preleteo osmeh. „Sigurna sam da jesu."
l jedna, i druga su znale da su Remzijevi službenici bili kao dobro uve-žbana jedinica komandosa. Puštali su svoje pipke svuda, tragajući za svime što je moglo da bude od interesa za predsednika suda i njegove planove. Skoro ništa nije moglo da im promakne. Svaka reč. svaki uzvik, susret ili slučajni razgovor na hodniku uredno su beleženi. analizirani i zavedeni. za eventualnu buduću upotrebu.
..Znači, vi ste htcli da izazovete takvu reakciju?"
..Saro. koliko god se to meni ne sviđalo, ovde postoji jedan proces kroz koji mora da se prođe. Neki to zovu igrom, ali ja ne. Ali ne mogu da negiram njegovo postojanje. Ne brinem mnogo zbog predsednika. Stavove koje namera-vam da zauzmem u mnogim slučajevima Remzi nikada ne bi podržao.
..Drugim recima, pustili ste probni balon drugim sudijama."
„Delimično. da. Proces iznošenja argumenata je otvoreni, javni forum." ..Da. za publiku", pomislila je Sara. „A šta je sa medijima?" Najtova je spustila papire na sto i spojila šake. gledajući u mladu ženu. ..Ovaj sud je mnogo podložniji uticaju javnog mnjenja nego što bi se to mnogi usudili da priznaju. Neki ovde bi želeli da tako i ostane. Ali sud mora da ide naprcd."
..To ima veze sa onim predmetima gde se insistira na jednakim pravima za obrazovanje siromašnih koje ste hteli da analiziram?"
,.Do toga mi je izuzetno stalo." Elizabet Najt je odrasla u istočnom Teksasu. u nedodiji. ali je njen otac imao novac. Zato je stekla prvorazredno obrazovanje, ali se često pitala kako bi njen život izgledao da je on bio siromašan kao mnogi ljudi sa kojima je odrasla. Sve sudije su u sud donosile svoje psihološko breme, pa ni Elizabet Najt nije bila izuzetak. .,1 sve to ću reći upravo sada."
...A BlenkliT' rekla je Sara misleći na predmet što se odnosio na povlašće-ni upis na državni univerzitet koji je Remzi onako izmitraljirao.
.Još uvek nismo glasali. Saro. pa da ne mogu da kažem šta će iz toga na kraju ispasti." Scdnicc na kojima su se izglasavale presude

su se održavale u potpunoj tajnosti, čak i bez prisustva stenografa i sekretara. Međutim, onima koji su pomno pratili događaje u sudu. kao i službenicima koji su tu stalno bili. nije bilo teško da predvide ko će kako glasati, iako su sudije u prošlosti ume-le da iznenade narod. Deprimirani pogled sudije Najt je. međutim, jasno govorio kako će glasiti presuda u slučaju Blenkli.

A Sara je umela da gleda u pasulj. kao i drugi. Majki Fisk je bio u pravu. Jedino se postavljalo pitanje koliko će ubedljiv biti rezultat glasanja. ..Šteta što neću videti rezultate mog istraživanja", rekla je Sara. ..Nikad se ne zna. Ostala si još jednu godinu. Majki Fisk ostaje treću godinu kod Tomija. Volela bih da i ti ostaneš još."
..Interesantno da ste njega pomenuli. Upravo on se raspitivao o primedba-ma koje ste dali za vreme iznošenja argumenata. Mislio je da bi se Maifi složio sa svime što biste pokušali da predložite na temu povlastica za siromašne." Najtova se nasmešila. ..Majki to zna. On i Tomi su bliski koliko god to mogu da budu sudija i njegov službenik."
..Majki bolje poznaje sud od bilo kog drugog, pa me nekada zbog toga plaši "
Najtova ju je značajno pogledala. ..Mislila sam da ste vi i Majki bliski." ..Jesmo. Mislim dobri smo prijatelji". Sara je pocrvenela. dok ju je Najtova i dalje gledala.
„Da li ćete vas dvoje nešto da objavite, a?" toplo se nasmešila Najtova. ..Molim? Ne. ne. Mi smo samo prijatelji." ...Aha. Izvini. Saro. to svakako nisu moja posla."
..\j redu je. Mi zaista provodimo dosta vremena zajedno. Sigurna sam da neki misle da između nas postoji nešto više od običnog prijateljstva. Hoću da kažem, Majki je veoma privlačan muškarac, i očigledno veom pametan. Ima sjajnu perspektivu."
„Saro. nemoj pogrešno da me shvatiš, ali čini mi se kao da pokušavaš da sebe ubediš u nešto."
Sara je pogledala u pod. „Tako mi izgleda."

..Poslušaj savet nekoga ko ima dve odrasle ćerke. Ne žuri. Pusti da sve ide svojim tokom. Imaš puno vremena. Kraj majčinskog saveta." Sara se nasmešila. ..Hvala."
...A sada, kako ide priprema za Čem protiv Dranr?" ..Znam da Stiven neprekidno radi na tome." .,Nisam zadovoljna kako Stiven Rajt to radi." ..Pa. on se stvarno maksimalno trudi."
.Moraš da mu pomogneš. Saro. Ti si stariji službenik. Trebalo je da je predmet pripremljen još pre dve nedelje. Remzi se dobro naoružao, a svi presedani mu idu na ruku. Da bih nešto uradila, moram da budem barem na njegovom nivou."
..To će biti prioritet." ..Dobro."
Sara je ustala spremajući se da krene. ..l mislim da ćete uspeti da izađete na kraj sa predsednikom."
Žene su razmenile osmehe. Elizabet Najt je Sari Evans postala skoro druga majka, zamenivši onu koju je izgubila još kao detc. Kada je Sara izašla, Najtova se zavalila u svoju fotelju. Ovo mesto je bilo vrhunac njenog života satkanog od rada. požrtvovanja. sreće i umešnosti. Bila je "data za jednog veoma cenjenog senatora Sjedinjenih Država, čoveka koga je vo-ela i koji je voleo nju. Bila je jedna od samo tri žene koje su do sada uspjele da
obuku odoru sudije Vrhovnog suda. Istovremeno se osećala i poslušno i moćno. Predsednik koji ju je nominovao za sudiju je još uvek bio na toj funkciji. L' njoj video pouxdanog pravnika umerenjaka. Ona nije bila mnogo politički aktivna, tako da nije očekivao da će raditi u skladu sa stavovima njegove stranke, ali je vjerovatno očekivao da će biti pasivna i puštati da odluke o zaista važnim pitanjima donose oni koje su ljudi izabrali za svoje predstavnike.
Najtova nije imala nikakve duboko ukorenjene filozofije kao Remzi i Mar-fi. Oni su donosili odluke ne na bazi činjenica, već na osnovu pozicija koje su predmeti predstavljali. Marfi nikada ne bi glasao u korist smrtne kazne. Remzi bi prč umro nego da podrži optuženog u nekoj krivičnoj parnici. Najtova nije mogla da tako bira strane. Ona je svaki slučaj i svaku stranu razmatrala pojedinačno. Trudila se da uzme u obzir svaku činjenicu.

Razmišljajući o širem značaju sudskih odluka, vodila je računa i o tome da ispadne fer prema konkretnim stranama u parnici. To je često značilo da je bila odlučujući glas u većini slučajeva, ali ona za to nije marila. Nije bila devojka koju nisu birali za ples. i morala je da dođe ovamo da bi ostavila trag.
Tek sada je uviđala da bi mogla da ima veliki uticaj. A odgovornost koja je uz to išla ju je činila poslušnom, l plašila ju je. Terala ju je da dok je ležala u svom krevetu bulji u plafon, dok je njen muž mirno spavao pored nje. Pa ipak. pomislila je ona osmehnuvši se. nije postojalo nijedno drugo mesto na kome bi radije bila: ni neki dragi život koji bi radije živela.

9.
Džon Fisk je ušao u zgradu koja se nalazila na zapadnom kraju Ričmon-da. Ona se zvanično zvala staračkim domom, a zapravo je bila mesto na koje su stari ljudi dolazili da umru. Fisk je pokušao da ne obraća pažnju na jecanje i krike koji su se čuli oko njega dok je prolazio hodnikom. Video je slabačka tela. oklcmbešenih glava, nepokretnih udova, ukalupljena u invalidske stolice, poredane uza zid poput kolica u supermarkets koja su čekala partnere za ples. koji se nikada neće pojaviti.
Aizechajmerova bolest njihovoj majci pojela um. U lepim vremenima je lako uživati. Prava vrednost čoveka se vidi tek kada pritisnu muke. Prema Džonu. njegov
brat taj test nije položio.
Prijavio se na recepciji. „Kako je danas'?" pitao je pomoćnicu sekretara. Pošto je bio čest posetilac. poznavao je sve osoblje.
..Bolje joj je. Džone. ali tvoj dolazak će joj još više popraviti raspoloženje", odgovorila je žena.
..Dobro", promrljao je Fisk idući prema sobi za posete.
Tamo ga je čekala njegova majka, kao i obično, u svom kućnom ogrtaču i s papučama na nogama. Pogled joj je lutao, a usta su joj se pomerala. ali iz njih nisu izlazile reci. Kada se Fisk pojavio na vratima, ona je pogledala u njega, a preko lica joj je preleteo osmeh. Fisk joj je prišao i sco preko puta nje.

„Kako je. Majki?" pitala je Gledis Fisk nežno ga milujući po licu. „Kako
je mamina beba?"
Fisk je duboko udahnuo. To se događala već dve godine. U oštećenom mozgu Gledis Fisk on je bio Majk - do kraja majčinog života on će biti njegov brat. Džon Fisk je nekako u potpunosti iščezao iz njenog scćanja. kao da se nikada nije ni rodio.
Lagano joj je dodirnuo ruke. maksimalno se trudeći da u sebi uguši tu najstrašniju frustraciju. „Dobro sam. l tata je dobro." Onda je tiho dodao: „l Džoni je dobro. Pitao je za tebe. Uvek pita." Ona ga je belo gledala. „Džoni?"
Fisk je uvek pokušavao ovo. i njena reakcija je uvek bila ista. Zašto je zaboravila njega, a ne njegovog brata? Morao da je kod nje postojao neki dobar razlog koji je Alchajmerovoj bolesti dozvoljavao da ga izbriše iz njenog života. Da li joj njegovo postojanje nikada nije bilo važno'? A on je bio sin koji je uvek bio tu da pomogne roditeljima. Pomagao im je kao dečak. i nastavio je da mi pomaže i sada kada je postao čovek. U svemu, od davanja velikog dela svojto prihoda, do penjanja, u sred teškog procesa, na krov po vrelom avgustov-skom danu da bi pomogao ocu da sredi krov. jer nije imao dovoljno novca da Plati nekoga da mu to uradi. A Majk im je bio miljenik, iako je uvijek radio samo po svome, sebično, mislio je Fisk... Majk je uvek smatran važnijim sinom - onim kojim se porodica ponosila. U stvarnosti, međutim, njegovi roditelji ni-: .....— ^đonili sinova: Fisk je to znao. Ali. nje-
Dejvid Balcliia
gov bes j'e iskrivljavao tu činjenicu, pojačavajući njene loše strane, a umanjujući dobre.
..Majki?" rekla je ona uplašeno. ..Kako su Jeca?" „Dobro su. Rastu kao iz vode. Ista su ti." Pao bi na pod i vrištao od muke, jer je morao da se pretvara da je njegov brat i da ima decu. Ona se nasmešila i popravila kosu.
On je to primjetio. „Odlična je. Tata kaže da si lepša nego ikada."
Gledis Fisk je u najvećem djelu svog života bila jedna atraktivna žena. i veoma joj je bilo stalo do toga kako izgleda. Alchajmerova

bolest je u njenom slučaju ubrzala proces starenja. Fisk je bio svestan toga da bi se potresla da zna kako sada izgleda. Nadao se da njegova majka sebe vidi kao da i dalje ima dvadeset godina i da je Icpa kao što je to uvek bila.
Pružio joj je paket koji je doneo. Zgrabila ga je oduševljeno, kao dete. i poderala mu omot, Nežno je dodirnula četku, a zatim je lagano provukla kroz kosu. „Ovo je najlepša stvar koju sam ikada videla."
Govorila je to za sve što bi joj doneo. Papirnate maramice, karmin, album s fotografijama. Najlepša stvar koju je ikada videla. Majk. Kad god bi došao ovamo, njegov brat je dobijao poene. Fisk je odagnao te misli i proveo veoma prijatnih sat vremena sa svojom majkom. Strašno ju je voleo. Da je mogao iščupao bi iz nje tu bolest koja joj je uništila mozak. Pošto nije. činio je sve da provede što više vremena sa njom. Čak i pod tuđim imenom.
Fisk je napustio staračk dom i odvezao se do očeve kuće. Kada je skrenuo u poznatu ulicu, pogledao je prema iščezavajućim medama njegovih prvih osamnaest godina života: oronulima kućama sa oljuspanim fasadama i tremovi-ma koji su se krunili, ulegnutim žicanim ogradama i prljavim prednjim dvorištima što su izlazila na uske, ispucale ulice na kojima su u dva reda stajali parkirani ulubljeni „fordovi" i „ševroleti". Pre pedeset godina, susedstvo je bilo tipična, optimistična opština posleratnih godina, čvrsto uverena u to da život može da bude samo bolji. Za one koji nisu prešli taj most napretka, najupadljivija promcna u njihovim otrcanim životima je bila drvena platforma za spuštanje invalidskih kolica pored prednjih stepenica kuće. Dok je gledao u jednu od tih platformi. Fisk je znao da bi se pre odlučio za invalidska kolica nego za trulež majčinog mozga.
Popeo se na prilaznu stazu očeve dobro održavane kuće. Sto je komšiluk više propadao, to se on više trudio oko nje. Možda da bi još malo sačuvao uspomenu na prošle dane. Možda se nadao da će mu se žena ponovo vratiti kao dvadesetogodišnjakinja, sa svežim i zdravim duhom. Na prilaznoj stazi je stajao stari „bjuik" čije je telo bilo malo zarđalo, ali mu je motor bio u sjajnom stanju

zahvaljujući tome što mu je gazda bio automehaničar. Fisk je video oca u garaži, u njegovoj uobičajenoj odeći. koju su sačinjavali bela majica sa kratkim rukavima i plave radničke pantalone. nagnutog nad neki automobiski deo. Iako penzionisan. Ed Fisk je bio najsrećniji kada su mu prsti bili umašćeni, a delo-vi neke složene mašinerije nasumice razbacani pred njim.
„U frižideru imaš hladno pivo", rekao je Ed ne dižući glavu. Fisk je otvorio stari frižider koji je njegov otac držao u garaži i iz njega izvukao njega jedan „miler". Seo je na staru, rasklimatanu kuhinjsku stolicu i gledao šta otac radi, kao nekada, kada je bio mali. Uvek ga je fascinirala spretnost njegovih ruku i način na koji je sa sigurnošću znao gde ide koji deo. „Video sam danas mamu." Uvežbanim pokretom jezika. Ed je cigaretu gurnuo na desnu stranu usta. Njegove mišićave podlaktice su se savile. pa ispravile, dok je navlačio jednu rezu.
„Ja ću da idem sutra. »Malo ću da se doteram. poneću cveće i nešto od hrane što će Ida da spremi. Da. to će biti prava stvar. Samo ja i ona."
Ida Džerman je bila njihova prva komšinica. Ona je živela u komšiluku duže od ostalih. Bila je dobra prijateljica njegovom ocu otkada je njegova žena otišla.
„lo će joj se svideti." Fisk je otpio malo piva i nasmešio se pomislivši na to kako će njih dvoje izgledati.
td je završio to što je radio i začas obrisao svoje masne ruke. jednim koma om krpe natopljenim u benzin. Uzeo je pivo i seo preko puta svog sina na jednu staru kutiju za alat.
Jučer sam razgovarao sa Majkom", rekao je. •Je I dobro?" rekao je Fisk nezainteresovano.
-IJobro mu ide na sudu. Znaš da su tražili da ostane još jednu godinu. Mora da je dobar."
Siguran sam da je najbolji koga su ikada imali." Fisk je ustao i otišao do "ovratka. Duboko je udahnuo.
Kada su bili mali, svake subote su on i njegov brat kosili travnjak i obavljali druge kućne poslove, a onda bi se porodica ukrcala u ogroman automobil, karavan, i odvezla se u nedeljnu posetu piljari

A&P. Kada su bili stvarno dobri, korektno odradili svoje poslove i ošišali travu kako treba, dobijali su sodu iz automata ispred A&P-ja koji se nalazio odmah pored automata za novine. Za dečake je to bila dragocena tečnost. Fisk i njegov brat su ćele nedelje maštali o toj hladnoj sodi. Kao deca bili su jako bliski. Zajedno su raznosili jutarnji Tajms Dispeč i bavili se sportom, iako je Džon bio tri godine stariji od svog brata. Majk je bio tako nadaren za sport da je kao brucoš bio član brojnih sekcija. Braća Fisk. Svi su ih znali i poštovali. Bila su to srećna vremena. Ona su sada bila prošlost. Okrenuo se i pogledao u oca.
Ed je klimnuo glavom. .Jesi li znao daje iMajk odbio posao predavača na jednom od onih velikih pravnih fakulteta, Harvardu ili nekom sličnom, da bi ostao u sudu? Puno velikih advokatskih firmi mu je nudilo posao. Pokazao mi ih je. Bože. znaš kakve su mu pare nudili." Zvučao je ponosno.
.Još malo goriva za njega", rekao je Fisk sarkastično.
Ed se iznenada lupio po butini. ,.Šta je s tobom. Džoni? Šta. kog đavola, imaš protiv svog brata'.'"
..Nemam ništa."
..Pa zašto se onda vas dvojica ne slažete kao nekada? Razgovarao sam sa Majkom. On kaže da nije do njega."
..Vidi. tata, on ima svoj život, a ja imam svoj. Ne sećam se da ste se ti i stric Ben bili mnogo bliski."
„Moj brat je bio skitnica i pijandura. Tvoj brat nije ni jedno od to dvoje."
..Biti pijandura i skitnica nisu jedini poroci na ovom svetu."
„Do đavola, stvarno te ne razumem. sine."
„Stani u red."
Ed je spustio svoju cigaretu na betonski pod. ustao i naslonio sa ne jedan od klinova koji su štrcali iz zida garaže. „Nije dobro da braća budu ljubomorna jedan na drugoga. Treba da ti bude drago zbog onoga što je on postigao u životu."
„A, znači misliš da sam ljubomoran?"
„Pa, jesi li?"

Fisk je uzeo još jedan gutljaj piva i pogledao u nisku žičanu ogradu koja je okruživala očevo malo dvorište.
Jednostavnu istinu nama je menjala boje. Džon i Majk su je svakog leta farbali, bojom koja bi preostala od godišnjeg krečenja kancelarija kod autoprevoznika za koga je Ed radio. Fisk je pogledao u jabukovo stablo koje se širilo u jednom uglu vrta. Pokazao je svojim pivom prema njemu. „Imaš gusenice. Daj mi signalnu raketu."
„Ja ću to uraditi."
„Tata. ti ne voliš ni da stojiš na stolici."
Fisk je skinuo jaknu, dohvatio merdevine iz garaže i uzeo signalnu raketu koju mu je otac pružio. Upalio ju je. namestio merdevine ispod ispupčenog gu-seničjeg gnczda i popeo se na njih. Trebalo je par minuta da se gnezdo lagano istopi pod upaljenom signalnom raketom. Fisk se spustio s merdevina i ugasio je nogom, dok je otac pograbuljao ostatke gnezda.
„l ti samo vidiš da ja ne govorim sa Majkom."
..Šta?" Ed je delovao zbunjeno.
„Kada je Majk poslednji put došao ovamo da pomogne? Ili bar da vidi tebe ili mamu?"
Ed se počešao po svojoj bradici i krenuo da traži cigaretu po džepu. „On
je zauzet. Dođe kad god može." „Da. da." „On radi važan posao za vladu. Pomaže onim sudijama. Ti znaš da je to
najviši sud u zemlji."
„Pa, tata. i ja sam prilično zauzet."
„Znam, sine. Ali..."
„Ali. znam. to je drugačije." Fisk je prebacio jaknu preko ramena i obrisao znoj sa kapaka. Uskoro će se pojaviti komarči. To ga je nagnalo da razmišlja o vodi. Njegov otac je u kampu pored reke Mataponi imao jednu kamp kućicu. „Jesi li bio skoro u kampu?"
Ed je odmahnuo glavom, srećan što je tema razgovora promenjena.
„Ne. ali planiram da idem. Provozaj se malo čamcem pre nego što zahladi."

Fisk je obrisao nove graške znoja sa svog čela. „Javi mi kad budeš hteo da ideš. možda odem sa tobom."
Ed se zagledao u svog starijeg sina. „Je li sve u redu?"
„Na poslu? Ove nedelje sam izgubio dve i dobio dvije parnice.
„Pazi šta radiš, sine. Znam da vjeruješ u to što radiš, ali klijenti su ti mnogo gadni ljudi. Neki od njih bi mogli da te se sete iz dana kada si bio policajac. Da znaš da noćima razmišljam o tome."
Fisk se nasmešio. Voleo je oca isto koliko i majku, a na neki suptilan, muški, način, možda. čak. i više. Ideja o tome da njegov otac gubi od svog sna zbog njega bila je tako umirujuća. Pljesnuo ga je po leđima.
..Ne brini. tata. Vodim računa o tome."
„A ono drugo?"
Fisk je ncsvcsno dodirnuo prsa. „U redu je. Verovatno ću doživcti stotu."
..Nadam se da hoćeš. sine", rekao je otac uverljivo gledajući sina kako odlazi .
Ed je zatresao glavom pomislivši na to koliko su se njegovi sinovi udaljili jedan od drugoga, a on ništa nije mogao da uradi po tom pitanju. ,.Do vraga", bilo je sve što je mogao da kaže pre nego što je seo na kutiju sa alatom da dovrši svoje pivo.

10.
Bilo je rano ujutru kada je Majki Fisk tiho mrmoreći neku pesmu išao širokim, visoko zasvodenim hodnikom prema sudskoj pisarnici. Kada je ušao u nju. službenik koji je tamo radio je pogledao u njega. ..Izabrao si pravo vreme. Majki. Upravo nam je stigla pošta."
..Ima li pisama robijaša?" pitao je Majki aludirajući na sve veći broj peticija koje su im slali zatvorenici. Većina njih je stizala in forma pauperis. što je u bukvalnom prevodu značilo: u ..siromašnoj formi". Za njih je napravljen jedan poseban odeljak. i on je bio toliko prepunjen da ga je opsluživao jedan poseban službenik. IFP-ji. kako su ih zaposleni u sudu zvali, obično su bili sme-šni. zbog nekih komičnih zahteva ili. povremeno, zavređivali pažnju suda.

Majki je znao da su neke od najvažnijih odluka ovog suda proistekle iz 1FP slučajeva - zato je i uveo u svoj radni dan jutarnji ritual ispiranja sudskog zlata iz gomila papira.
..Na osnovu žvrljotina koje sam do sada uspeo da dešifrujem mislim da će
Majki je odvukao kutiju u jedan ugao sobe. U njoj se nalazila jedna gomila patetičnih peticija - u kojima je bila navedena masa navodnih nepravdi različitih vrsta i opisa. Ali. nijedna od njih se nije mogla tek tako odbaciti. Većina je dolazila od zatvorenika koji su bili osuđeni na smrt; za njih je Vrhovni sud predstavljao poslednju nadu. pre zakonitog istrebljenja.
Narednih dva sata Majki je kopao po kutiji. Sada se već veoma izveštio u tome. Izgledalo je kao da spretno kruni kukuruz - sa lakoćom je iščitavao dugačke tekstove najrazličitijih dokumenata, koji su sadržali svakojake detalje, od pravnih formalnosti do veoma značajnih tačaka, i uporedivao ih sa aktuelnim slučajevima i presedanima od pre pedeset godina koje je izvlačio iz svoje enciklopedijske memorije: nakon toga ih je odlagao na stranu i prelazio na sledeće. Ali. kada je prošlo tih dva sata, bilo je jasno da nije našao mnogo toga zanimljivog.
Spremao se da se vrati u svoju kancelariju, kada mu se ruka spustila na jedan čist koverat od manilske hartije. Adresa na njemu je bila otkucana na mašini, ali nije bilo adrese pošiljaoca. To je čudno, pomislio je Majki. Ljudi koji su tražili da se njihov slučaj pojavi na Vrhovnom sudu su obično želeli da su-dije znaju gde mogu da ih nadu u retkom slučaju dobijanja pozitivnog odgovora na njihovu molbu. Ali. na koverti se nalazila leva polovina priznanice preporučene pošiljke. Otvorio je koverat i izvadio iz njega dva lista hartije. Jedna od funkcija pisarnice bila je da obezbedi uslove da sva pošta koja u nju stigne zadovolji stroge standarde suda. Sud je stranke koje su tvrdile da su siromašne, ako bi im molba bila uvažena, oslobađao nekih obaveznih taksi, a čak je i an-gazovao advokate i pokrivao neke od njihovih troškova, iako oni za to nisu tražili naknadu od svojih klijenata. Pojaviti se na Vrhovnom sudu u svojstvu advokata bila je čast. Dve stvari koje

su se tražile, da bi se dodelio status siromašne stranke, bile su predlog da dotični može da podnese sudu molbu u svojstvu stranke sa lošim materijalnim stanjem i potpisana pismena izjava zatvorenika, u kojoj se on zaklinje da je siromašan. Majki je primetio da se ni jedan, ni drugi dokument nisu nalazili u koverti. Molba bi morala da bude odbačena.
Čim je počeo da čita sadržaj koverte, svaka pomisao na to da ova molba 116 lspunjava uslove za razmatranje na Vrhovnom sudu je iščezla. Kada je za-wsio sa čitanjem, video je da je znoj sa njegovih dlanova natopio papir. Majki je prvo hteo da vrati papire u koverat i zaboravi da ih je ikada video.
..Hej. Majki, zovu te iz Marfijevog kabineta", rekao mu je službenik iz pisarnice. Pošto Majki nije odgovarao, on je ponovo rekao: ..Majki? Suclija Mar-fi te traži."
Majki je klimnuo glavom, uspevši najzad da se usrcdsrcdi i na nešto drugo osim papira koji je držao u rukama. Kada se službenik vratio svom poslu. Majki je vratio papire u koverat od manilske hartije. Za trenutak se zamislio. Njegova čitava advokatska karijera i život su mogli da budu odlučeni u narednih sekund-dva. Najzad je, kao da su mu ruke radile nezavisno od mozga, gurnuo koverat u svoju aktovku. Učinivši to pre nego što je molba bila zvanično zavedena u pisarnici, počinio je. između ostalog, i krivično delo krade federalne imovine.
Istrčavši iz pisarnice, skoro se sudario sa Sarom Evans.
Ona se nasmešila. ali se već sledećeg trenutka uozbiljila, videvši kakav mu je bio izraz lica. „Šta je bilo, Majki?"
„Ništa. Dobro sam."
Uhvatila ga je za ruku. ..Nisi. drhtiš, a lice ti je belo kao kreč."
„Mislim da me nešto hvata."
„Onda treba da ideš kući."
„Uzeću neki aspirin. Biću dobro."
„Jesi li siguran?"
„Saro, stvarno moram da idem." Otrgao se i ostavio je, dok je ona zabrinuto gledala za njim.

Taj dan se Majklu užasno otegao i on je sebe više puta zaticao kako gleda u svoju aktovku, razmišljajući o njenom sadržaju. Kasno, te noći. kada je najzad završio posao u sudu, kao furija se odvezao biciklom do svog stana na Kapitol Hilu. Zaključao je vrata za sobom i još jednom izvadio koverat. Uzeo je blokče iz svoje aktovke i seo za mali sto za ručavanje.
Jedan sat kasnije, zavalio se u stolici i bacio pogled na gomilu beležaka koje je napravio. Otvorio je svoj laptop kompjuter i sve to ubacio u njega, prema svojoj staroj navici, menjajući tekst, ispravljajući ga i iznova promišljajući ono što je napisao. Odlučio je da se ovom problemu posveti isto onako kako je to činio i sa ostalima. Trebalo je da dobro pro veri informaciju iz peticije. Najvažnije je bilo da se uveri u to da su imena navedena u njoj bila tačna. da su plod mašte neke neuravnotežene ličnosti ili zatvorenika koji je hteo da nekoga napadne bez osnova, odlučio je da ga uništi.
Majki je pogledao kroz prozor, na suprotnu stranu ulice, u red načičkanih kuća pretvorenih u stanove kao što je ovaj njegov. Njegove komšije su bile mladi vladini službenici. Polovina njih je još uvek radila, a ostali su ležali u svojim krevetima, mučeni noćnim morama zbog gomile nedovršenih zadataka od nacionalnog značaja, bar do pet sati ujutru. kada su morali da ustanu. Tamu u koju je Majki zurio probijalo je samo svetio ulične svetiljke na uglu ulice. Vetar je postajao sve jači. a temperatura je pala. praveći teren za dolazeću oluju. U ovoj staroj zagradi još uvek nije počelo da se greje i Majkla je odjednom zapahnuo hladan vazduh spolja. Izvukao je džemper iz ormana, obukao ga i vratio se na prozor.
Nikada do sada nije čuo za Rufusa Harmsa. Prema datumima u njegovom pismu, on je otišao u zatvor kada je on imao samo pet godina. Pismo je bilo puno pravopisnih grešaka, a rukopis i izbor reci nezgrapni - podsećali su na komične prve pokušaje pisanja deteta. Pismo otkucano na mašini je objašnjavalo pozadinu slučaja, i njega je sastavila mnogo obrazovanija osoba. Verovatno advokat, pomislio je Majki. Jezik pisma je imao pravni prizvuk, iako se

njegov autor trudio da njegov profesionalni i lični identitet ostanu nepoznati. Vojska je. prema pismu otkucanom na mašini, tražila neke informacije od Rufusa Harmsa. Međutim. Rufus Harms je poricao da je ikada bio u programu za koji su vojni dosijei govorili da jeste. Harms je navodio da je on bio samo pokriće za zločin, za koji je doneta pogrešna presuda - pravni fijasko koji je prouzrokovao gubitak četvrt veka njegovog života.
_ Majki je odjednom osetio da mu je toplo. Prislonio je lice na hladnu površinu prozora i duboko udahnuo. Vazduh je zamaglio staklo. To što je uradio bi-" Je flagrantno kršenje prava stranke da dobije priliku da iznese svoj slučaj na
vovom suc'u- Majki je šitav svoj život verovao u neotuđivo pravo svakoga da i pravdu, bio on bogat ili siromašan. Za njega je to bilo nešto što se nije moglo okreuti. Tešio se time da bi molba bila odbačena iz tehničkih razloga drugačiji. Čak i da je izmišljen, mogao je da uništi
populaciju nekih veoma važnih ljudi. A ako je istinit? Zatvorio je oči. Molim te, samo da to ne bude. molio je Majki.
Okrenuo se i pogledao u telefon. Odjednom se zapitao da li bi možda trebalo da pozove
Možda je imao neku bolju ideju kako da se postupi u ovoj situaciji. Majki se mislio još jedan tren. jer mu se nije sviđala ideja o tome da mu je potrebna pomoć, naročito sa te problematične, otuđene strane. Ali, to je mogao da bude način da se vrati u bratov život. Greška nije bila samo na jednoj strani; Majki je bio dovoljno zreo da bi mogao da shvati ncuhvatljivost krivice.
Podigao je slušalicu i okrenuo broj. Javila se telefonska sekretarica, što mu je na neki način bilo drago. Ostavio je poruku u kojoj je od brata tražio pomoć, ne spominjući nijednom rečju o čemu se radi. Prekinuo je vezu i ponovo se vratio na prozor. Verovatno je bilo bolje što se Džon nije javio. Njegov brat je umeo da na stvari gleda samo u jasnim crno-bijelim konturama - upravo onako kako je i vodio svoj život. Majki je zaspao pred zoru. postajući iz časa u čas sve sigurniji u to da će moći da izađe na kraj

sa ovim potencijalnim košmarom. u kom god pravcu on bude krenuo.

Tri dana nakon što je Majki Fisk uzeo ono pismo iz pisarnice. Rufus Harms je ponovo nazvao kancelariju Sema Rajdera. ali mu je rečeno da je advokat službeno otputovao van grada. Dok su ga vraćali nazad, u ćeliju. Rufus je u hodniku prošao pored jednog čoveka.
..Puno telefoniraš u poslednje vreme. Harmse. Je li to nešto naručuješ poštom, a?" Stražari su se na taj njegov komentar grohotom nasmejali. Vik Tremejn je imao nešto manje od sto osamdeset centimetara, bio je plav. kratko podšišan, usahlog lica i konstitucije poput burenceta pištolja. On je bio drugi po činu u Fort Džeksonu. i dao je sebi u zadatak da Harmsu učini život što težim. Harms nije ništa rekao, već je samo strpljivo stajao dok ga je Tremejn pretresao.
,.Šta hoće taj tvoj advokat? Došao je sa novom idejom za tvoju odbranu? Je Γ tako? Tremejn se primakao bliže zatvoreniku.
..Vidiš li onu devojčicu još uvek u snovima? Nadam se da vidiš. Čuo sam te kako places u ćeliji." Tremej-nov ton je bio upadljivo podrugljiv, mišići na rukama su mu se zatezali sa svakom izgovorenom reci. a vene na vratu su mu nabrekle, kao da se nadao da će Harms ..pući", i pokušati nešto, što bi okončalo zatvorenikovu doživtonu robiju ovde. „Places kao beba. Kladim se da i mama i tata te devojčice plaču. Kladim se da bi oni želeli da te zadave. Kao što si ti to uradio njihovom detetu. Jesi li ikada pomislio na to?"
Harms nije ni trepnuo. Usne su mu ostale mirne, a gledao je pored Tremejna. On je prošao kroz izolaciju, usamljenost, vrijeđanje. fizičko i psihičko maltretiranje; izdržao je sve što jedan čovjek može da uradi drugome iz okrutnosti, straha i mržnje. Bez obzira na njihov sadržaj i način na koje su izgovorene. Tremejnove riječi nisu mogle da probiju zid koji ga je okruživao i održavao u životu. Osetivši to, Tremejn se vratio jedan korak nazad. ..Sklanjajte mi ga s očiju." Dok se grupa udaljavala, Tremejn je vikao za njima:

..Vrati se čitanju svoje Biblije. Harmse. To je najbliže što možeš da priđeš raju."
Džon Fisk je jurio za jednom ženom koja je išla kroz hodnik zgrade suda.
„Hej, Dženet. Imaš li minut za mene?"
Dženet Rajan je bila veoma iskusan tužilac koji se trenutno svim silama trudio da pošalje jednog od Fiskovih klijenata u zatvor na duže vreme. Pored toga, bila je atraktivna i razvedena. Kada se okrenula prema njemu, na licu joj je bio osmeh. „Za tebe imam i dva."
„U vezi sa Rodnijem..."
„Kojim Rodnijem, imam ih puno."
„Provala u radnju tehničke robe. na severnoj strani."
,.sa vatrenim oružjem, policijskom poterom. već je bio osuđivan - sad se sećam."
-Ni jedno od nas dvoje neželi da se toj budali sudi."
U prijevodu. Džone: Ti nemaš na čemu da baziraš odbranu, a ja sigurno dobijam."
Je zatresao glavom. „Možda ćeš imati problema sa nekim dokazima." " ar ne misl'š da je u ovom slučaju moida smešna rcč?"
-A ni priznanje ti nije baš najidealnije."
„Što ako formiram porotu koja će ga smjestiti u zatvor na duže novac poreskih obveznika?"
„Da se slučaj tretira kao provala, posedovanje ukradene robe. Da izbaciš onu gadnu tačkicu u kojoj se spominje vatreno oružje. Neka dobije pet godina, računajući i vreme koje proveo u istražnom." Dženet je pošla. ..Vidimo se na sudu." ..Dobro, dobro. osam. ali moram prvo da porazgovaram sa klijentom."
Ona se okrenula i počela da nabraja, na prste. ..Biče optužen po svim tač-kama optužnice, uključujući i tu gadnu tačkicu u kojoj se spominje vatreno oružje, dobija deset godina robije, ne računajući ovo što je do sada odležao, i to bez mogućnosti skraćenja kazne. Nakon deset godina zatvora sledi pet godina uslov-nc. Bude li za to vremc jednom i samo piškio gde ne sme, vraća se istog trena u zatvor na još dcscl godina. Ako bude hteo da mu se sudi. moglo bi

da mu se desi da dobije dvadeset godina robije, l hoću da mi odmah odgovoriš da li prihvataš moj predlog."
..Majku mu. Dženet, imaj milosti."
..Čuvam je za nekog ko je zaslužuje, a kao što verovatno možeš da pretpostaviš, moj spisak je veoma kratak. Osim toga. to je dobra nagodba. Prihvataš li je?"
Fisk je dobovao prstima po svojoj aktovki.
„Prvi put. drugi put", rekla je Rajanova.
..Dobro, dobro, nagodili smo se."
..Lepo je poslovati sa tobom. Džone. Nego. zašto me nekad ne pozoves. Mislim, u slobodno vreme?"
..Zar ne misliš da je ovo pomalo paradoksalno?"
„Nikako. Najtvrđa sam kada se nagađam sa prijateljima."
Otišla je pjevušeći. a Fisk se naslonio na zid vrteći glavom.
Jedan sat kasnije, vratio se u svoju kancelariju i bacio aktovku na pod. Podigao je slušalicu telefona i provjerio poruke na telefonskoj sekretarici kod kuće. Slušajući snimljene glasove, pravio je beleške za predstojeće saslušanje. Kada je čuo glas svog brata, nije čak prestao ni da piše. Pritisnuo je dugme i izbrisao njegovu poruku. Bila je retkost da Majk nazove. Fisk mu nikada nije odgovarao na poruke. Sada je mislio da to njegov brat radi samo da bi ga naljutio. Čim je uobličio tu misao, znao je da to nije bila istina.
Ustao je i otišao je do ormana za knjige koji je bio pretrpan blokčićima sa suđenja i pravnim knjigama, izvadio je jednu uramljenu fotografiju. Ona ie bila u
uniformi, a Majk je stajao pored njega. Ponosni mladi brat koji je tek ušao u pubertet i ozbiljni stariji brat. koji je do tog trenutka već video toliko zla u životu i očekivao da vidi još i više. prč nego što ode s ovog sveta. On je. u stvari, iz prve ruke iskusio ružnu stranu čoveka. što je i sada činio, ali bez uniforme. Samo sa aktovkom, u jeftinom odelu i brzim jezikom. Metke je zamcnio recima. Do kraja života. Vratio je fotografiju nazad i seo. Međutim, ponovo je pogledao prema fotografiji, iznenada ne mogavši više da se koncentriše.

Nekoliko dana kasnije. Sara Evans je pokucala na otvorena vrata kancelarije Majkla Fiska. Kancelarija je bila prazna. Majki je od nje bio pozajmio jednu knjigu koja joj je sada trebala. Pogledala je po sobi ali nigde je nije vidcla. Onda je ispod radnog stola primetila njegovu aktovku. Podigla ju je. Po njenoj težini znala je da u noj ima nečega. Aktovka je bila zaključana, ali je ona znala kombinaciju jer ju je već nekoliko puta pozajmljivala od njega. Otvorila ju je i ugledala dve knjige i one papire u njoj. Medu knjigama se nije nalazila ona koju je tražila. Krenula je da zatvori torbu, ali je zastala. Izvukla je one papire i bacila pogled na koverat u kome su stigli. On je bio adresiran na pisarnicu. Samo što je bacila pogled na list ispisan rukom, a onda i na onaj na kome je tekst bio otkucan na pisaćoj mašini, čula je korake. Vratila je papire nazad, zatvorila aktovku i spustila je ponovo ispod stola. Odmah nakon toga ušao je Majki.
„Šta radiš ovde, Saro?"
Sara je dala sve od sebe da izgleda normalno. „Došla sam po onu knjigu KOJU sam ti pozajmila prošle nedelje."
-‚Kod kuće mi je/'
„Pa možda bih mogla da dođem kod tebe na večeru i uzmem je."
.‚Imam neka posla."
sebe "jSV' lmam° P°Sla' Ma^" Ti Si Se' U P°slednJe vreme-
stvarno P°vukao u da b' CSv " SlgUm° d0br0? °a "e pucaš pod Pritisknm obaveza?" Nasmešila se
i pokazala da se Šali. Ali. Majki je stvarno izgledao kao da je bilo tako.
„Uobro sam. stvarno. Sutra ću ti doneti tu knjigu."
-.Nije žurba." J
Sara je otišla do njih i spustila ruku na kvaku, a onda je pogledala nazad. ..Majki, ako želiš da pričamo o nečemu. Ili sam."
..Da. dobro, hvala ti." Izveo ju je iz kancelarije, zatvorio vrata za njom i zaključao ih. Otišao je do stola i izvukao aktovku. Pogledao je u njen sadržaj, a onda ponovo prema vratima.
Kasnije, te iste noći. Sara je skrenula kolima na pošljunčanu prilaznu stazu i zaustavila se ispred jedne kućice u blizini autoputa

Džordž Vašington, izuzetno le-pe autostrade. Kućica je bila prva stvar koja je bila njena i ona je u njeno renoviranje uložila mnogo truda. Jedno stepenište je vodilo do reke Potomak, gde je bio ukotvljena njena mala jedrilica. Ona i Majki su ono malo slobodnog vremena koje su imali provodili jedreći preko reke do Mcrilendske strane, a zatim na sever. ispod Memorijal Bridža. do Džordžtauna. To je za njih dvoje, opkoljenih morem poslovnih problema, bila mirna luka. Majki je odbio njen poslednji poziv na jedrenje. U stvari, odbio je sve njene prošlonedeljne predloge da zajedno provedu vre-me. PITO je pomislila da je to bilo zbog toga što je odbila njegovu bračnu ponudu, ali nakon onog susreta u njegovoj kancelariji znala je da to nije bio razlog. Pokušavala je da se tačno seti onoga što je videla u njegovoj aktovki. U pitanju je bila neka peticija, bila je sigurna u to. A na onom pismu otkucanom na pisaćoj mašini videla je i ime njenog pošiljaoca. Radilo se o nekom Harmsu. Nije mogla da se seti njegovog imena. Od onoga što je uspela da pročita, pre nego što je Majki ušao. shvatila je da je taj Harms poslao neku vrstu molbe sudu. Nije znala kakvu. Na dnu mašinom kucanog pisma nije bilo potpisa. Odmah je otišla u pisarnicu da vidi da li je tamo zaveden neki predmet pod imenom Harms. Nije bio. Nije mogla da veruje da razmišlja na ovaj način, ali i da Majki nije uzeo molbu pre nego pre nego što je ona zavedena u sudu i ubačena u standardnu proceduru? Ako jeste, to je bio veoma ozbiljan prestup. Mogli su da ga otpuste iz suda - čak i da ga pošalju u zatvor.

Ušla je unutra, presvukla se u džins i majicu s kratkim rukavima i ponovo izašla napolje. Već se bilo smrklo. Službenici Vrhovnog suda su retko uspe-vali da stignu kući po danu. osim ako se radilo o svitanju i njihovom dolasku kući da bi se istuširali i presvukli pre nego što se ponovo vrate na posao. Si-šla je niz stepenice do doka i sela na svoju jedrilicu. Da je Majki htco da JQJ se poveri. mogla bi da mu pomone. Nije dobro primio to što ga je odbila. A ko bi? rekla je ona sebi.

Odjednom je skočila i potrčala u kuću. podigla slušalicu i krenula da bira njegov broj. ali je onda stala. Majki Fisk je bio tvrdoglav

muškarac. Kada bi mu rekla šta je videla, to bi sigurno samo pogoršalo stvar. Spustila je slušalicu. Morala je da ga nagovori da dođe do nje. Otišla je ponovo napolje i zagledala se u vodu. Iznad nje je preleteo avion i ona mu je, kao i uvek. mahnula. Avioni su tu leteli tako nisko da bi, da nije bio mrak, putnik u njemu mogao da vidi njeno mahanje. Kada joj se ruka ponovo spustila, osetila se depresivnijom nego što je bila od dana kada joj je otac umro. ostavivši je samu.

Nakon tog gubitka, počela je život iz početka. Otišla je na zapadnu obalu da studira prava, koja je uspešno završila, stažirala u Devetom okružnom ape-lacionom sudu. a onda prešla u Vrhovni. Tada je prodala farmu u Severnoj Ka-rolini i kupila ovu kuću. Nije bežala od svog starog života, ni od tuge koja ju hvatala kad god bi pomislila na to kako njeni roditelji nisu tu da vide šta je sve postigla, ili da je samo zagrle. Bar je mislila da nije. Kada je došao dan odlaska iz suda. nije znala šta želi da radi. Mogla je da obavlja bilo koji posao u pravnoj struci. Problem je bio u tome što ona nije čak znala ni da li uopšte želi da prava budu deo njenog života. Tri godine pravnog fakulteta, jedna godina provedena u apelacionom sudu. već druga godina ovde. a ona je već bila skoro iscrpljena. Pomislila je na svog oca. farmera, i gradskog mirovnog sudiju. On nije imao luksuznu sudnicu. Zdravu i poštenu pravdu je često delio sedeći na svom traktoru u polju, ili perući ruke pred večeru. Za Saru je to bio zakon, namenjen većim, ih Je bar to trebalo da bude. Potraga za istinom, a zatim deljenje prav-e nakon njenog pronalaženja. Bez skrivenih namera. bez igri reci. zdravorazum-s o baratanje činjenicama. Uzdahnula je. Ali nikada nije bilo tako jednostavno. Znala je to bolje od ostalih.

Njene naredne misli su bile posvećene drugom Fisku: Džonu. Majklov komentar o njegovom bratu je, uprkos tome što se ona pobunila, bio blizu istine. Čim je videla Džona Fiska, nešto je kliknulo. u svim važnim provodnicima njenog srca, mozga i duše, što jednostavno nije mogla da objasni. Nije verovala u to da važne emocije mogu tako brzo da budu toliko pobuđene. To se. jednostavno, nije događalo. I zato je bila toliko zbunjena, jer joj se,

na neki način, upravo to dogodilo. Sa svakim pokretom koji bi napravio Džon Fisk, sa svakom reci koju bi izgovorio, svaki put kada bi nekoga pogledao, ili se samo nasme-jao. ili namrštio, osećala je kao da bi mogla da ga gleda zauvek i da se nikada od toga ne umori. Skoro da joj je to bilo smešno. Ali, s druge strane, da li ste bili ludi. ako ste se tako osećali?
A njoj to nije bio jedini put da je videla tog coveka. Majki nije znao da se ona kod jednog svog prijatelja, koji je radio u sudu okruga Ričmond, informisa-la o dvonedeljnom rasporedu Fiskovog pojavljivanja na sudu. Bila je zapanjena koliko se on tamo često pojavljivao. Tokom leta. kada je bilo manje posla u Vrhovnom sudu. otišla je još dalje, i gledala Džona Fiska na jednom ročištu kada se izricala presuda. Nosila je šal i naočare, za slučaj da se kasnije upozna s njim. ili ako ju je video kada je prvi put dolazila da ga gleda sa Majklom.
Slušala ga je kako iz sve snage brani svog klijenta. Čim je s tim završio, sudija je coveka osudio na doživotnu robiju. Kada mu je klijent odveden iz sudnice. Fisk je spakovao svoju aktovku i izašao iz nje. Napolju je Sara gledala kako je Fisk pokušao da uteši njegov porodicu. Žena mu je bila mršava i bo-lešljiva. a lice joj je bilo prekriveno modricama.
Fisk je rekao ženi nekolio reci. zagrlio je. a onda se okrenuo najstarijem sinu, mladiću od četrnaest godina, koji je već izgledao kao neko ko se odao ulici.
..Ti si sada glava kuće. Lukase. Moraš da brineš o svojoj porodici", rekao je Fisk.
Sara se zagledala u tinejdžera. Njegovo besno lice je bilo skoro bolno gledati. Kako neko tako mlad može da bude tako odbojan?
„Aha", rekao je Lukas, buljeći u zid. Bio je obučen kao pripadnik neke ulične bande - oko glave mu je bila vezana šarena marama, nosio je odeću koju nije mogao sebi da priušti neko ko je okretao hamburgere u Mekdonaldsu.
Fisk je kleknuo i pogledao drugog sina. Enis je imao šest godina, bio je đavolski sladak i. kao što su to obično sva deca u tom uzrastu, zaokrugljen.

..Zdravo. Enise, kako si?" pitao je Fisk pružajući ruku.
Enis se oprezno rukovao sa Piskom. ..Gde mi je tata?"
..Morao je da otputuje na neko vreme."
..Zašto?"
..Zato što je ubio..." krenuo je Lukas da kaže pre nego što ga je Fisk pre-sekao pogledom. Lukas je promrmljao neku psovku, zbacio majčinu drhtavu ruku i oholo se udaljio od svojih. Fisk je ponovo pogledao u Enisa. „Tvoj tata je uradio nešto čime se mnogo ne ponosi. Sada zbog toga mora da ispašta."
„Otišao je u zatvor?" pitao je Enis. Fisk je klimnuo glavom.
Pošto je Sara posmatrala taj razgovor, pomislila je kako su se danas Fisk. i ostali odrasli, osećali glupo i nespretno u takvim prilikama - poput likova iz komedija situacije iz pedesetih godina, kada su pokušavali da komuniciraju sa de-com iz drugog milenijuma. Čak i sa šest godina. Enis je verovatno znao puno toga o principima funkcionisanja krivičnog prava. Zapravo, dečkić je verovatno znao više o ružnim aspektima života nego što će to ikada znati većina odraslih.
„Kada će izaći?" pitao je Enis.
Fisk je pogledao u ženu. a onda ponovo u mališana. „Neće ostati tako dugo. Enise. Ali, mama će ti biti tu."
..Dobro, onda", rekao je Enis prilično hladno, uzeo majku za ruku i otišao.
Sara je je gledala kako Fisk na trenutak posmatra njih dvoje. Skoro da je mogla da oseti o čemu je razmišljao. Jedan sin je verovatno već zauvek bio izgubljen, a drugi se mirno opraštao od svog oca, kao od psa lutalice na ulici.
Na kraju je Fisk olabavio svoju kravatu i otišao.
Sara nije bila sasvim sigurna zašto, ali odlučila je da ga prati. Fisk je hodao sporo i bez problema je mogla da ga prati pogledom. Bar u koji je ušao wo je mali, poput lastinog gnezda. a prozori su bili zatamnjeni. Sara se mislila da li da uđe za njim. i na posletku je to i uradila.
Fisk je sedeo za šankom. Očigledno je već bio naručio piće. jer je barmen stavljao pivo ispred njega. Brzo je otišla do zadnjih

separea i sela. Uprkos njegovom sumornom izgledu, bar je bio prilično popunjen, a tek je bilo pet sati. Njegovi gosti su bili jedna interesantna mešavina radnika i službenika koji su radili u centru grada. Fisk je sedeo između dva građevinca, ispred kojih su na sanku stajali njihovi žuti zaštitini šlemovi. Skinuo je svoj sako i seo na njega.
Ona je primetila da mu košulja nije bila uvučena u pantalone. Neko vreme nije mogla da odvoji pogled od njegove crne kose koja mu je pokrivala vrat i padala na belu kragnu košulje.
Razgovarao je sa ljudima koji su sedeli levo i desno od njega. Radnici su se od sveg srca smejali nečemu što je Fisk rekao, a Sara je osetila da se i ona smeje iako nije čula o čemu se radi.
Konobarica je najzad došla do nje. pa je naručila pivo od đumbira. Nastavila je da posmatra Fiska dok sedi za šankom. Nije se više šalio sa okolnim gostima. Zurio je u zid tako uporno da je Sara uhvatila sebe da i ona to isto radi. Videla je samo uredno složene flaše s pivom i žestokim pićima; Fisk je očigledno video više od toga. Već je naručio i drugo pivo. i kada je ono stiglo primakao je flašu ustima, sve dok je nije ispraznio. Primetila je da su mu šake velike, a prsti puni i snažni. Nisu izgledale kao ruke nekoga ko je sve vreme provodio pišući ili sedeći ispred kompjutera.
Fisk je spustio novac na šank. dohvatio svoj sako i okrenuo se. Sara je za trenutak pomislila da ju je pogledao. Zastao je nakratko, a onda obukao svoj sako. Ona je sedela u jedno mračnom uglu bara. Nije verovala da ju je primetio, ali zašto je zastao? Sada već pomalo nervozna, sačekala je jedan minut pre nego što je ustala i otišla, ostavivši nekoliko dolara za piće.
Kada je ponovo izašla na dnevno svetio nije ga videla. Nestao je. kao da ga je sanjala. Istog trena se vratila u bar i pitala barmena da li poznaje Džona. On je odmahnuo glavom. Htela je još nešto da ga pita, ali je izraz njegovog lica govorio da nije bio raspoložen za priču.
Građevinci su je posmatrali sa interesovanjem. Odlučila je da ode pre nego što stvari ne postanu neprijatne za nju. Vratila se nazad, do svojih kola. i ušla u njih. Jedna polovina nje htela je da nekako

naleti na Fiska. a druga je bila srećna što se to nije dogodilo. Šta bi mu rekla? Zdravo, ja radim sa tvojim bratom i uhodim te?
Te noći se vratila nazad, u severnu Virdžiniju. popila i sama dva piva. ' zaspala na jedrilici ukotvljenoj kraj zadnjeg trema kuće. Onoj istoj na kojoj Je i sada sedela. pušila i gledala u nebo. Tada je poslednji put videla Džona H-ska. Od tada je prošlo skoro četiri meseca.
Nije mogla da ga voli. pošto ga nije ni znala; pre bi se moglo reći da je bila zaljubljena u njega.
Ali ona nije verovala u sudbinu. Ako nešto bude trebalo da se dogodi iz-ih verovatno će ona morat, da povuče prvi potez. Nije unda „.kakvu predstavu o tome Šta bi to trebalo da bude.
Ugasila je cigaretu i nastavila da posmatra nebo. Jednlo joj se. Zclela je da oseti vetar u kosi, kapljice vode na koži i pritisak užeta na svom dlanu. Ah sada više ništa od toga nije htela da oseti sama. Zelela je da to rad, sa nekim, nekim posebnim. Ali na osnovu onoga što joj je mali Majki ispričao o Ozonu Fisku i onoga što je i sama videla. sumnjala je da će se to ,kada dogoditi.
Sto milja južnije. Džon Fisk je. kada je izašao iz kola. takode pogledao u nebo. ..Bjuika" nije bilo na prilaznoj stazi, ali Fisk nije ni došao da vidi oca. U komšiluku je bilo mirno - čula su se samo dva tinejdžera, što su dve kuće niže radila na jednom „ševroleur tako velikog motora koji je izgledao kao da je provalio kroz haubu automobila.
Fisk je proveo čitav dan na suđenju. Izložio je slučaj najbolje što je umeo. Pomoćnik javnog tužioca je žestoko zastupao državu. Usledilo je osam sat, ozbiljne borbe, nakon čega je Fisk jedva stigao da ode do klonje da pusti vodu, pošto je porota veoma brzo presudila da je njegov klijent kriv. To mu je bilo treći put. Dobio je doživotnu. Smešno je bilo to što je Fisk stvarno vero-vao da je on u ovom slučaju bio nevin - što nije moglo da se kaže za većinu njegovih ostalih klijenata. Ali tip je do sada napravio suviše mnogo gluposti, pa je porota nesvesno želela da poravna rezultat. Najgore je bilo to što će Fisk pre umreti od starosti nego dočekati da naplati honorar. Osuđenici na doživotnu robiju se ne opterećuju vraćanjem

svojih dugova, a pogotovu ne onih koje treba da plate svojim advokatima gubitnicima.
Fisk je otišao do zadnjeg dvorišta, otvorio bočna vrata garaže, ušao u nju i izvadio pivo iz frižidera. Vlaga ga je još uvek pritiskala poput mokrog ćebe-to- i on je hladnu flašu prislonio uz slepoočnicu. puštajući da je prožme njena hladnoća. U samom dnu dvorišta nalazila se mala grupa pogurenih stabala i odavno osušena loza koja se još uvek čvrsto uvijala oko zarđalih gvozdenih stubova i žičane ograde. Fisk je otišao do nje i naslonio se na jedan od tih brestova. Pogledao je dole. u proređenu travu. Ovde je sahranjen Bo. belgijski ovčar sa kojim su braća Fisk odrasla. Otac je doveo tog psa kući kada on nije bio vec, od njegove pesnice. Za nekih godinu dana pas je porastao u krupnog, tri-

deset kilograma teškog, ernobelog lepotana koga su dečaci, a naročito Majk. obožavali. Bo ih je pratio kada su ujutru išli da raznose novine. Skoro čitavih devet godina uživali su sa njim. pre nego što je uginuo dok se Majk s njim igrao. Džon u životu nije video nekoga da tako plače. Ni majka, ni otac nisu mogli da ga uteše. On je sedeo u zadnjem dvorištu, vikao i vukao psa za njegovu dugu dlaku, pokušavajući da ga podigne na noge. da bi se sa njim igrao na suncu. D/on je je tog dana čvrsto grlio svog brata, plakao sa njim i milovao mrtvu glavu njihovog voljenog ovčara. Kada je Majk otišao tog dana u .školu. Džon je pomogao ocu da ovde zakopaju psa. Nakon što se Majk vratio kuci. svi su prisustvovali maloj pogrebnoj ceremoniji u dvorištu iza kuće. Majk je. ozbiljan, čitao neke pasuse iz Biblije, i braća su spustila mali nadgrobni kamen, zapravo jedan komad uglja sa Boovim imenom naškrabanim na njemu olovkom, u čelo jednostavne humke. Taj komad uglja je još uvek bio tu. iako je mastilo sa njega odavno iščezlo.
Fisk je kleknuo na zemlju i prešao rukom preko trave koja je na tom se-novitom mestu bila veoma glatka i tanka. Koliko su samo voleli tog psa. Zašto je prošlost morala tako brzo da nestane? Zašto nam se čini da su dobra vremena kratko trajala? Zavrteo je glavom,

a onda ga je jedan glas iznenadio. ..Sećam se tog starog psa kao da je do jučc bio živ." Pogledao je u Idu Džerman. koja je stajala sa druge strane ograde i po-smatrala ga. Ustao je. izgledajući kao da mu je pomalo neprijatno. ..Davno je to bilo. gospođo Džerman." Fisk je znao da ta žena stalno miriše na junetinu i crni luk. kao i njena kuća. Udovica već skoro trideset godina, kretala se lagano, a telo joj se smanjilo, savilo i okoštalo. Dugačka kućna haljina joj je pokrivala noge. sve u venama i podlivima. i otekle skočne zglobove. Ali. sa njenih skoro devedeset godina duh joj je još uvek bio bistar, a reci jedre.
..Za mene je sve bilo davno, ali za tebe nije. Bar ne još. Kako ti je mama. ..Drži se."
...Mislila sam da odem da je vidim, ali ovo moje staro telo ne može vise da se podigne i ide kao što je nekada moglo." ..Obradovala bi se da vas vidi."
..Otac ti je davno otišao, mislim u Američku legiju ili Udruženje ratnih veterana."
Dobro je. Drago mi je da ga vidim da izlazi. I zahvalan sam vam što se družite s njim."
„Dosadno je biti sam. Ja sam nadživela moje troje dece. Najteže je kada roditelj sahranjuje svoje bebe. To nije prirodno. Kako je Majk? Ne viđam ga često."
..Ima puno posla."
„Ko bi pomislio da će taj bucmasti, plavokosi dečkić dogurati tako daleko? To je stvarno neverovatno. ako mene pitaš."
„Zaslužio je." Fisk je zaćutao na tren. To mu je izletelo. Ali njegov brat je to stvarno zaslužio. „Obojica ste."
„Mislim da je Majk dogurao malo dalje od mene." „Hm. Ne verujem u to. Otac te hvali na sva usta. Priča i o Majku, ali si ti za njega glavni."
„Pa. On i mama su nas dobro odgojili. Sve su podredili nama. Ne zaboravite to." Možda Majk to zaboravio, ali on nikada neće. pomislio je Fisk.
„Pa, Majk ima tri uzora koja treba da sledi." Fisk je radoznalo pogledao u nju. „Taj momak treba da ljubi zemlju kojom hodaš."

„Ljudi se menjaju."
..Misliš?"
Fisk se nasmešio. „Neke stvari se ne menjaju. gospođo Džerman."
Gledao ju je dok je ulazila u kuću. Komšiluk nije ni izbliza tako bezbe-
dan kao što je nekada bio. On i njegov otac su ugradili reze na njena vrata.
travice na prozore i špijunku na ulazna vrata. Stariji ljudi su se strašno plašili
opova. Fisk je još jednom pogledao dole. u Boov grob. Slika njegovog brata
ako plaće iznad mrtvog psa mu se zacementirala u mozgu.

12.
Bilo je rano ujutro. Pogledao ju je. Bila je smrknuta i odmakla se od njenog neprijateljskog raspoloženja.
..Doneo sam ti nešto." Otvorio je torbu i iz nje izvadio kutiju umotanu u ukrasni papir. Pošto nije ni mrdnuia da bi je otvorila, on je to učinio umesto nje. Pokazao joj je bluzu, u njenoj omiljenoj nijansi lila boje. Pružio joj je. ali ona nije htela da je uzme. Uvek je bilo ovako kada je dolazio da je poseti. Retko je pričala sa njim - uvek je bila loše raspoložena. A nije prihvatala ni njegove poklone. Stalno je pokušavao da je uvuče u razgovor, ali ona je to odbijala. Zavalio se nazad i uzdahnuo. Rekao je ocu za ovo - da njegova majka apsolutno odbija da radi bilo šta sa nim. Ali, on nije nikako mogao da mu pomogne. Niko nije mogao da utiče na to prema kome te Gledis biti fina. Majki ju je zbog toga sve rede i rede posećivao. Pokušao je da o tome priča sa svojim bratom, ali Džon nije hteo da sa njim razgovara na tu temu. Majki je znao da se majka prema Džonu nije tako ponašala. On je bio njeno zlatno dete. Majki Fisk je mogao da bude izabran za predsednika Sjedinjenih Država ili da dobije Nobelovu nagradu, ali bi u njenim očima uvek bio iza svog starijeg brata. Ostavio je bluzu na stolu, brzo poljubio majku i otišao.

Počela je da pada kiša. Majki je podigao kragnu mantila i otišao do svojih kola. Čekala ga je veoma duga vožnja. Poseta njegovoj majci nije bila jedini razlog zbog koga je krenuo na jug. išao je u jugozapadnu Virdžiniju. U Fort Džekson. Da vidi Rufusa Harmsa. Za trenutak je pomislio da bi eventualno mogao da poseti svog brata. Džon nije odgovorio na njegov telefonski poziv, što ga uop.šte nije iznenadilo. Međutim, putovanje na koje je krenuo je bilo riskantno, a Majki ne bi imao ništa protiv da čuje bratov savet u vezi njega, a možda čak ni da mu on pravi društvo do tamo. Ali. onda je odmahnuo glavom. Džon Fisk je bio veoma zauzet advokat i nije imao vremena da jurca po državi zbog otkačenih ideja njegovog mlađeg brata. Morao je to sam da obavi.
Kao što je to često radila, Elizabet Najt je ustala rano, uradila na podu nekoliko vcžbi za istezanje. a onda trčala na trenažeru postavljenom u praznoj spavaćoj sobi stana u Votergejtu koji je pripadao njoj i senatoru Džordanu Najtu. Istuširala se. obukla, spremila kafu i tost i pregledala neke beleške o predmetima koji bi trebalo da se pojave na sudu sledeće nedelje. Pošto je bio petak, tie-balo je da sudije jedan deo dana provedu na sednici na kojoj se odlučivalo o presudama za ranije iznesene predmete. Remzi je bio vrlo ekspeditivan u vođenju sednica.
bi ukratko izneo glavne detalje svakog predmeta, kazao šta on o njemu misli i sačekao da i ostale sudije učine to isto. Ako je Remzi imao većinu, što je obično i bio slučaj, on bi i sastavljao presudu. Ako nije. sastavio bi je najstariji iz grupe sudija koja je imala većinu (obično Marfi - on i Maifi su. pošto su zastupali suprotne ideologije, retko glasali za istu presudu).
Kada je Najtova završila svoju kafu. pomislila je na svoje prve tri godine u sudu. One su. stvarno, bile vihorne. Zbog svog pola, ona je automatski predstavljala ne samo šampiona ženskih prava, već i stvari koje su mnoge žene tradicionalno podržavale. Ljudi to nikada nisu smatrali stereotipom, iako je bilo očigčedan primer toga. Ona je bila sudija. a ne političar. Morala je da svaki slučaj posmatra zasebno, kao što je to činila dok je bila sudija običnog suda. A sada je čak i ona morala da prizna da je Vrhovni sud bio

nešto drugo. Njegove odluke su 'bile tako dalekosežne da su sudije morale da izađu izvan granica svakog slučaja i misle na to kako će takva odluka uticati na druge ljude. To joj je bila jedna od najtežih stvari koju je morala da radi.
Osmotrila je svoj luksuzan stan. Ona i njen muž su imali lep zajednički
život. Po logici stvari, važili su za namoćniji bračni par prestonice. Oni su na,
neki način, to i bili. Nosila je taj kostim što je bolje mogla, dok se borila sa
izolacijom koju je svaki sudija morao da istrpi. Kada dođete na sud. prijatelji
prestanu da vas zovu, ljudi vas gledaju drugačije, obazrivi su. vode računa šta
pričaju u vašem društvu. Najtova je uvek bila društvena i volela da izlazi. Sa-
ajoj je mnogo manje bilo do toga. Držala se muževog poslovnog života kao
načina da^ smanji uticaj ove nagle promene. Nekada se osećala kao kaluđerica
oja ceo život mora da provede sa osam kaluđera. Kao odgovor na te njene mi-
sli, Uzordan Najt je. još uvek u pidžami, stao iza nje i zagrlio je.
,-Znas. nema zakona koji kae da svako jutro moraš da ustaješ u čik zore. •Ujuskanje u krevetu je dobro za dušu", rekao je on.
gubila ga je u ruku i okrenula se da ga zagrli.
-Niste ni vi neka spavalica. senatore."
Čuo sam da je seks najbolja odbrana od starenja."
. On je bio zapažena ličnost na stranicama Vašington posta, lokalnih časopisa, kao i u šouovima na nacionalnoj televiziji, gde su čak i najiskusniji eksperti za politiku bili zasenjeni njegovom duhovitošću, iskustvom i inteligencijom.
..Neki tvoji stavovi su stvarno interesantni."
I dok je ona gledala u svoje papire, on je sebi nasuo jednu solju kafe.

..Remzi se još uvek trudi da od tebe napravi poslušnog pripadnika svog tabora?"
..Pa. on pritiska prave dugmiće i govori prave stvari. Međutim, bojim se da mu se moje poslednje akcije nisu mnogo dopale."
..Ti. kao i uvek. teraš po svome, Bet. Pametnija si od svih njih. Ti bi. u stvari, trebalo da budeš predsednik suda."
Prebacila je ruku preko njegovih snažnih ramena. ..Kao što bi ti možda trebalo da budeš predsednik?"
On je slegnuo ramenima. ...Mislim da je i američki Senat sasvim dovoljan izazov za mene. Ko zna, možda mi ovo bude poslednji mandat."
Sklonila je ruku. ..Nismo pričali o tome."
..Znam. Oboje smo zauzeti. Imamo previše obaveza. Kada se stvari srede, pričaćemo. Mislim da bi smo morali."
„Zvučiš ozbiljno."
„Ne mogu doveka da okrećem točak. Bet."
Ona se sarkastično nasmešila. „Bojim se da sam ja potpisala na ceo život."
„To je jedna od dobrih strana politike. Uvek možeš da odlučiš da se ne kandiduješ ponovo. A možeš i da izgubiš fotelju."
..»Mislila sam da si želeo da postigneš mnogo više."
..To se neće dogoditi. Ima suviše mnogo prepreka. Suviše mnogo igara. Da ti pravo kažem, malo sam se od svega toga umorio."
Bet Najt je krenula nešto da kaže. ali je odustala od toga. Ona je odlučno ušla u „igru" zvanu Vrhovni sud.
Džordan Najt je uzeo svoju kafu i poljubio je u obraz. „Idi i sredi ih. gospodo sudija."
Kada je senator izašao, ona je obrisala lice na mestu gde ju je poljubio. Pokušala je da još jednom prostudira papire, ali je shvatila da ne može. Samo
Jednostavnu istina
Džon Fisk je držao fotografiju na kojoj su se nalazili on i njegov brat. Sedeo je već skoro dvadeset minuta sa njom u ruci mada za to vreme skoro uop-šte nije ni pogledao u nju. Na kraju ju je stavio u orman s knjigama, otišao do telefona i okrenuo broj bratovog

telefona. On se nije javio i Fisk nije hteo da ostavlja poruku. Onda je nazvao Vrhovni sud. i tamo mu je rečeno da Majki još nije došao. Posle pola sata je nazvao ponovo i neko drugi mu je kazao da Majki uopšte neće dolaziti tog dana. Vidi. pomislio je on. Ne može da dođe do svog brata, kada je najzad stisnuo petlju da ga nazove. Da li je to svarno bila - petlja? Seo je za sto i pokušao da radi. ali mu je pogled stalno skretao prema onoj fotografiji. Na kraju je spakovao svoju aktovku, srećan što je morao da ide do suda i što je tako mogao da umakne nekim zamornim osećanjima. Tog jutra je ima dva suđenja, jedno za drugim. Jedno je ubedljivo dobio; u drugom ga je sudija, koji je koristio svaku priliku da izvrgne ruglu njegove pravne argumente, dok je tužilac samo stajao i smeškao se, rasturio; morali ste da održite svoju profesionalnu masku, jer bi ste sledeći put vi mogli da se nađete na optuženičkoj klupi. Svima je to ovde bilo jasno. Ili bar onima koji su nekada zbog toga imali problem. Onda je otišao do gradskog zatvora u Ričmon-du. a nakon toga i do okružnog zatvora u Henriku. da bi se video sa svojim klijentima. Sa jednim od njih je razgovarao o strategiji koju je trebalo primeni-ti tokom predstojećeg suđenja. Njegov klijent, zatvorenik, predložio je da scdne na klupu za svedoke i laže. Izvini, to nećeš raditi, rekao mu je Fisk. Sa drugim klijentom je razgovarao o famoznoj nagodbi sa tužiocem. Meseci, godine, decenije. Koliko vremena? Da li mogu da probam da dobijem uslovnu? Pomozi mi, coveče. Imam ženu i decu. Moram da brinem o njima. Pa, dobro. Šta je. u po-redenju s tim. jedno malo ubistvo i nanošenje teške telesne ozlede?
Sa ovim poslednjim klijentom priča je krenula potpuno drugim tokom. ..Lose stojimo. Leone. Mislim da bi trebalo da priznaš krivicu", posavetovao ga je Fisk. „Ne. Idemo na suđenje." .,Imaju dva svedoka." „Stvarno?"
Leon je bio optužen za ubistvo deteta. Izbila je čarka između dve bande skmhedsa. a jedna devojčica se tu slučajno zatekla - nešto što se. u poslednje vreme. događa prilično često. ..Pa. ako ne budu svedočili. ne mogu da mi naškode. Je Γ tako?"

„Zašto ne bi svedočili?" pitao je Fisk staloženo. Već se susretao sa tim. Koliko li mu je samo puta ispred nosa nestajao slučaj zato što su svedoci iznenada zaboravljali ono što su ranije jasno videli i čega su se sećali?
Leon je slegnuo ramenima. ..Znaš. to se događa. Ljudi ne održavaju obećanja."
..Policija uzima izjave/'
Leon ga je oštro pogledao. „Da, ali ja ću se suočiti sa ljudima koji treba da svedoče protiv mene? Dakle mogu da ih sapletem na svedočenju. je Γ tako?"
„.Ti definitivno znaš svoja ustavna prava", rekao je Fisk sarkastično. Udahnuo je duboko. Bio je umoran od te igre zastrašivanja svedoka. „Daj, Leone. reci mi - ja sam tvoj advokat, ono što budeš rekao ostaje između nas. Zašto oni ne bi svedočili protiv tebe?"
Leon se nasmešio. „Ne moraš to da znaš."
„Moram. Ne želim nikakva iznenađenja. Nikada se ne zna šta sve tužilac može da uradi. Veruj mi. viđao sam to ranije. Ako se nešto potegne, a ja nisam za to pripremljen, moglo bi da se završi loše po tebe."
Sada je Leon izgledao malo zabrinuto. Očigledno nije mislio na to. Protr-Ijao je kukasti krst koji mu je bio istetoviran na podlaktici.
„Smem da ti kažem, a? To si rekao,"
„Tako je." Fisk se nagnuo prema njemu. „To ostaje između tebe. mene i boga."
Leon se nasmejao. „Boga? Ta ti je dobra, jebote." Nagnuo se napred i rekao mu tiho, „Naći ćeš par mojih prijatelja. Oni će posetiti te svedoke. Budi uveren da će oni posle toga zaboraviti kako se dolazi do sudnice. Sve će biti sređeno."
Fisk se zavalio nazad. „Dođavola. uradio si to." „Šta?"
„Rekao si mi jednu stvar koju moram da kažem sudiji." „Šta pričaš, jebote?"
„Ja. iz pravnih i etičkih razloga, ne mogu da odam ni jednu informaciju koju dobijem od svog klijenta."

„Pa. u čemu je onda problem? Ja sam tvoj klijent i upravo sam ti dao jednu takvu jebenu informaciju."
„Tačno, ali vidiš, postoji jedan važan izuzetak od tog pravila. Upravo si mi rekao za krivično delo koje si planirao da izvršiš u budućnosti. To je stvar koju moram da kažem sudiji. Ne smem da dozvolim da počiniš krivično delo. Moram da te posavetujem da to ne uradiš. Smatraj se posavetovanim. Ako si ga već počinio, onda nema nikakvih problema. Na šta si mislio kada si mi to rekao?"
Fisk je izgledao zgađeno.
„Nisam znao da je tako po zakonu. Sranje, nemam prokletog advokata."
„Daj, Leone, poznaješ zakon bolje nego većina advokata. Sada si zeznuo stvar. Moraćemo da se nagodimo."
„Šta, kog vraga, hoćeš da kažeš?"
„Ako budemo išli na suđenje, a svedoci se ne pojave, moraću na sudu da kažem šta si mi rekao, a ako se svedoci pojave, gotov si."
„Onda nemoj nikome ništa da govoriš."
„To nije moguće, Leone. Ako to ne uradim, a za to se nekako sazna, iz-gubiću dozvolu za rad. A iako te mnogo volim, nijedan klijent nje vredan toga. Bez moje dozvole ne mogu da živim. A ti si zeznuo stvar, čoveče, ne ja."
„Ne verujem u ta sranja. Mislio sam da svom advokatu možeš sve da kažeš."
„Videću šta mogu da učinim u vezi sa nagodbom. Nema ti druge, mora-ćeš da na neko vreme ideš u zatvor, Leone." Fisk je ustao i pljesnuo zatvorenika po leđima. „Ne brini, napraviću najbolju moguću nagodbu."
Kada je Fisk izašao iz sobe za posetioce prvi put se, tog dana, nasmešio.

13.

Majki Fisk je nervozno gledao ispred sebe dok je vozio. Njegovi brisači su se borili sa kišom da bi održali vidljivost. Idući na zapad, prolazio je kroz mesta poput Pulaskija. Blenda. pa čak i Državnog parka Hangri Madersa („gladne majke", prim. prev.). što je u

njegovoj glavi probudilo onespokojavajuću sliku gomile žena i dece koja su molila za hranu kraj staza parka. U nekim momentima su udari vetra koji su dolazili sa obližnje Velike planine zanosili kola. Iako je bio rođen i odrastao u Virdžiniji, Fisk nikada nije bio zapadno od Roanouka. a i u tom gradu je bio samo kada je polagao pravosudni ispit. Do
tog trenutka je lepo putovao, jer se sve vreme vozio autoputem. Kada se isključio sa 81. međudržavnog i uputio se na severozapad. situacija se iznenada pro-menila. Pejzaž je bio brdovit i surov, a putevi uski i krivudavi.
Pogledao je aktovku koja je ležala pored njega, na suvozačkom sedištu. i duboko udahnuo. Saznao je mnogo toga od kada je pročitao molbu Rufusa Har-msa.
Harms je ubio jednu devojčicu. koja je došla u posetu u vojnu bazu u kojoj je on bio stacioniran nakon Vijetnamskog rata. U to vreme je bio u pritvoru, ali je nekako pobegao iz njega. Nije imao motiv za ubistvo; ono je delova-lo kao potpuno slučajan akt nasilja umobolnog čoveka. Činjenice su nedvosmisleno govorile u prilog tome. Kao službenik Vrhovnog suda, Majki je imao mnogo izvora informacija i sve ih je upotrebio da bi se upoznao sa pozadinom tog slučaja. Ali, vojska nikada ne bi priznala postojanje takvog programa koji je Harms opisivao u svojoj peticiji. Majki je pljesnuo rukom po volanu. Eh. daje Harmsov advokat uz peticiju priložio i pismo koje poslala vojska.
Majki je, na kraju, odlučio da tu priču treba da čuje iz prve ruke: od samog Rufusa Harmsa. Pokušao je da to učini tako da izbegne susret sa njim. Našao je Semjuela Rajdera preko potvrde o preporučenoj pošiljci, ali mu on nije odgovarao na pozive. Da li je on uopšte bio autor onog pisma otkucanog na pisaćoj mašini? Majki je mislio da najverovatnje jeste. Pozvao je zatvor i pokušao da dobije Harmsa na telefon, ali mu nisu izašli u susret. To je samo uvećalo njegove sumnje. Ako je nevin čovek u zatvoru, onda je Majklov posao -njegova dužnost, ispravio je sebe - da ga izvede na slobodu.

A za ovo putovanje je postojao još jedan razlog. Neka od imena koja su bila navedena u peticiji, imena onih koji su navodno bili odgovorni za smrt de-vojčice su Majklu bila dobro poznata. Ako se ispostavi da Rufus Harms govori istinu... stresao se dok su mu se u glavi odvijali sve gori i gori scenariji.
Na sedištu pored njega nalazila se autokarta i jedan list hartije sa planom trase kojom je trebalo da prede da bi stigao do zatvora. Tokom narednih sat vremena, vozio se miljama sporednih putova i rasklimatanim drvenim mostovima pocrnelim od padavina i izduvnih gasova, kroz gradove koji nisu bili dvolj-no veliki da bi opravdali to ime, i pored ulubljenih prikolica zavučenih u pukotine stena duž podnožja Apalača. Pored njega su prolazili blatnjavi pik-apovi sa minijaturnim južnjačkim zastavicama koje su vijorile na radioantenama i lovač-
kim puškama kraj njihovih zadnjih prozora. Kada se približio zatvoru, stroga, preplanula lica nekolicine ljudi koje je video postajala su sve rezervisanija. a oči su im bile ispunjene sumnjom. Prošavši jednu krivinu, pred njim se pojavio zatvorski kompleks. Njegovi kameni zidovi su bili visoki i široki - izgledao je kao srednjovekovni zamak koji je prebačen na jedno golo parče stenovitog tla. Pitao se da li su kamen od koga su oni bili napravljeni doneli za svoje grobnice sami zatvorenici.
Dobio je legitimaciju posetioca, prošao kroz glavnu kapiju, a onda se uputio prema parkingu za posete. Stražaru koji je stajao na ulazu u zgradu objasnio
je razlog svog dolaska.
„Niste na listi posetilaca". rekao mu je jedan mladi stražar.
Posmatrao je Majkovo teget odelo i inteligentne crte lica sa prezirom. Majki je u njegovom pogledu mogao da pročita: Bogati, lepi, pametnjaković iz grada.
„Zvao sam nekoliko puta. ali nisam bio u prilici da razgovaram ni sa kim ko bi mogao da mi kaže šta treba da se uradi da bi se dospelo na listu posetilaca."

„To zavisi od zatvorenika. Ako želi da ga posetite, možete mu doći u posetu. Ako ne želi. ne možete. To je jedina stvar na koju zatvorenici mogu da utiču." Stražar je razvukao lice u osmeh.
„Ako biste mu rekli da je došao da ga vidi jedan advokat, sigurno bi me
stavio na listu svojih posetilaca." .„Vi ste njegov advokat?"
Uključen sam u jednu njegovu žalbu", rekao je Majki neodređeno.
Stražar je pogledao u svoju knjigu. „Rufus Harms", rekao je on. očigledno z unjen. „On je ovde još od pre nego što sam se ja rodio. Kakvu žalbu ne-o kao što je on može da pokrene nakon svih ovih godina?"
„Ne mogu da govorim o tome", rekao je Majki. ..Ono što radim potpada «1аф advokat - klijent i poverljivo je." ..Znam to. Mislite da sam glup?" „Taman posla."
.. ko vas pustim unutra, a ispostavi se da to nije trebalo da uradim, ugasio sam ga."

„Pa, upravo sam pomislio kako biste možda mogli da se konsultujete sa vašim pretpostavljenim. U tom slučaju biste bili oslobođeni bilo kakve krivice i ne biste imali nikakvih problema." Stražar je podigao slušalicu. ..Baš sam to i mislio da uradim, rekao je on vrlo neprijateljskim tonom.
Razgovarao je telefonom nekoliko minuta, a onda prekinuo vezu.
„Neko će sići." Majki je klimnuo glavom. „Odakle ste?" pitao je stražar.
„Iz Vašingtona."
„Kolika vam je plata?" Bilo je jasno da će, koju god cifru bude rekao, ona biti previsoka.
Primetivši da im se približava jedan oficir, udahnuo je duboko.
..Nedovoljno."
Mladi stražar je hitro ustao i pozdravio svog pretpostavljenog.
„Molim vas, pođite sa mnom, gospodine Fisk. Čovek je imao pedesetak godina, bio je vitak, smiren, ali ozbiljnog izraza lica i sa kratko podši.šanom sedom kosom, što je govorilo o tome da je viši oficir.

Majki je pratio njegov odsečan korak niz hodnik, do jedne male kancelarije, gde je. zatim, pet minuta strpljivo objašnjavao zašto je došao, ne otkrivši nijednu bitnu informaciju. Bio je sjajan govornik.
„Ako budete rekli gospodinu Harmsu da sam ovde, on će me primiti." Čovek je okretao olovku između prstiju, gledajući advokata pravo u oči. „Ovo je prilično zbunjujuće. Rufusa Harmsa je nedavno posetio njegov advokat. A to niste bili vi."
„k Γ tako? Da li se on zove Semjuel Rajder?" Oficir nije odgovorio, ali je njegov iznenađeni izraz lica naterao Majkla da se nasmeje u sebi. Imao je dobar predosećaj. Harmsov nekadašnji vojni advokat je poslao ono pismo koje je bilo otkucano na mašini.
„Čovek može da ima više od jednog advokata, gospodine."
„Ne. neko kao što je Rufus Harms. On nije imao nijednog poslednjih dvadeset pet godina. Njegov brat ga posećuje prilično često, ali ovoliko interesova-nje za tog čoveka nas zbunjuje. Siguran sam da to shvatate."
Majki se ljubazno nasmešio, ali svoje naredne reci izgovorio je veoma odlučno: „Nadam se da vi shvatate činjenicu da zatvorenik ima pravo da razgovara sa advokatom."
Jednostavna tatina
Oficir ga je nekoliko trenutaka posmatrao, a onda je podigao slušalicu i rekao u nju nekoliko reci. Spustio ju je i pogledao u Majkla ništa ne progovarajući. Telefon je zazvonio ponovo nakon pet minuta. Kada je prekinuo vezu, klimnuo mu je glavom i kratko rekao: ..Primiče vas."

14.
Kada se Rufus Harms pojavio na vratima sobe za posetioce. zbunio se ugledavši mladića. Krenuo je napred vukući noge. Majki je ustao da ga pozdravi, ali je stražar iza Rufusa zabrundao.
„Sedite."
Majki je istog trena to i učinio.
Stražar je pomno motrio na Rufusa sve dok se on nije spustio na stolicu preko puta Majkla, a onda se okrenuo advokatu. „Upoznati

ste sa pravilima ponašanja tokom posete. Ako ste neko od njih zaboravili, tamo desno možete da ih pročitate", pokazao je prema jednom velikom znaku na zidu. „Zabranjen je bilo kakav fizički kontakt sa zatvorenikom. I sve vreme morate da sedite. Je li jasno?"
„Jeste. Da li morate da ostanete u sobi? Poznato vam je da je razgovor između advokata i klijenta poverljiv. Osim toga. zar mora da bude u ovim okovima?" pitao je Majki.
„.Ne biste me to pitali da ste videli šta je uradio gomili tipova ovde. Čak i ovako okovan mogao bi da vam za dve sekunde slomi taj mršavi, mali, vra-tiL- Stražar se primakao Majklu. „Možda u drugim zatvorima imate malo više
privatnosti, ali ovo nije zatvor kao ostali. Mi ovde imamo samo najveće i naj-
eže zločince i imamo posebna pravila kojih se pridržavamo. Ovo je jedna nenajavljena poseta ,tako da imate dvadeset minuta pre nego što ovog velikog, zlog
odvedemo nazad da pere klozete. A oni su danas jako prljavi."
"Onda bih vas zamolio da
nas pustite da počnemo", rekao je Majki.
stao je kod vrata-je Majki pogledao u Rufusa, otkrio je da rmpalija zuri pravo u nje-
..Dobar dan. gospodine Harms. Moje ime je Majki Fisk."
„To ime mi ništa ne govori."
..Znam, ali ja sam došao da vam postavim nekoliko pitanja."
„Kažu da ste moj advokat. Vi to niste."
„Nisam ni rekao da jesam. Oni su to pretpostavili. Nisam saradnik gospodina Rajdera."
Rufusove oči su se skupile. „Otkud znate za Semjuela?"
„Nije važno. Došao sam da vam postavim neka pitanja, jer sam primio vaš sudski nalog za certoriari."
„.Šta?"
„Vašu molbu." Majki je spustio glas. „Radim u Vrhovnom sudu Sjedinjenih Država.
Rufus je ostao bez reci. „Pa šta ćete onda, kog vraga, ovde?"

Majki je nervozno pročistio grlo. „Znam da to baš nije uobičajeno, ali pročitao sam vašu petieiju i želeo da vam postavim nekoliko pitanja u vezi sa njom. U njoj postoje ozbiljne optužbe na račun nekih veoma istaknutih ljudi." Dok je posmatrao Rufusove oči koje su ga gledale zaprepašćeno. Majki je odjednom zažalio što je došao ovamo. „Ispitao sam pozadinu vašeg slučaja i neke stvari mi ne izgledaju logično. Želeo sam da vam postavim nekoliko pitanja i da onda, kada proverimo te stvari, usvojimo vašu molbu."
..Zašto ona već nije usvojena? Trebalo bi da je stigla do suda?"
„Jeste, ali ima mnogo tehničkih nedostataka zbog kojih ne bi mogla da bude uzeta u razmatranje. Ja mogu da vam pomognem oko toga. Ali. želim da iz-begnem skandal. Morate da me razumete. gospodine Harms, da sud svake godine prima od zatvorenika kese i kese bezvrednih molbi."
Rufusove oči su se skupile. „Hoćete da kažete da lažem? Je Γ to hoćete da kažete? Zašto ne provedete dvadeset pet godina na ovom mestu zbog neše-ga što nije vaša greška, pa da onda dođete i to mi kažete?"
„Ne kažem da lažete. Ja. zapravo, mislim da u svemu tome ima istine, jer u protivnom ne bih ovamo ni dolazio." Pogledao je okolo, po sumornoj sobi. Nikada nije bio ni blizu nekog ovakvog mesta, niti sedeo preko puta čoveka kao što je Rufus. Iznenada se osetio kao đak prvak koji je sišao sa autobusa i shvatio da se nekako našao u srednjoj školi. „Verujte mi", rekao je ponovo. „Imate li neki dokument koji će potvrditi da ste onaj za koga se izdajete? Poslednjih trideset godina nemam baš mnogo poverenja u ljude."
Službenici Vrhovnog suda nisu imali službene legitimaeije. Ljudi iz njihovog obezbcdenja su morali da znaju da ih prepoznaju. Međutim, sud je štampao jedan zvaničan katalog sa fotografijama i imenima svojih službenika. To je bio jedini način da se pomogne stražarima da ih upoznaju. Majki ga je izvadio iz džepa i pokazao Rufusu. Rufus ga je dobro osmotrio, pogledao prema stra-žaru, a onda se ponovo okrenuo prema Majklu. „Imate li tranzistor u svojoj ak-tovki?"

„Tranzistor?"
Rufus je još više spustio glas. „Onda počnite da pevušite."
..Šta?" rekao je Majki zbunjeno. „Ja stvarno... mislim da nisam baš mnogo muzikalan."
Rufus je nestrpljivo zatresao glavom. „Imate li onda olovku?"
Majki je tupo klimnuo glavom.
„Onda je izvucite napolje i počnite da njom lupkate po stolu. Verovatno su do sada čuli sve što treba da znaju, ali ostavićemo im nekoliko iznenađenja."
Majki je krenuo da nešto kaže, ali ga je Rufus prekinuo. „Ni reci. samo kuckajte. I slušajte."
Majki je počeo da svojom olovkom kucka po stolu. Stražar je pogledao prema njima, ali ništa nije rekao.
Rufus je pričao tako tiho da je Majki morao da se napregne da ga čuje. .. Nije trebalo da dolazite ovamo. Nemate pojma kako sam se namučio da taj komad hartije pošaljem odavde. Ako ste ga pročitali, znate i z.šato. Nikoga ne bi mteresovalo ubistvo starog crnca zatvorenika koji je zadavio belu devojčicu. Budite uvereni u to."
Majki je prestao da kucka. „Tako je bilo nekada davno. Stvari su se sada promenile."
Rufus je huknuo. „Stvarno? Zašto onda ne pokucate na mrtvački sanduk Medgara Eversa ili Martina Lutera Kinga i kažete im to? Da. gospodine, stva-n su se promenile. sada će sve biti kako treba. Hvala bogu."
„Nisam to mislio."
„Da su ljudi o kojima sam govorio u onom pismu crnci, a da sam ja be-lac - a ja nisam ovo mesto nazvao domom - da li biste sada bili ovde i pro-veravali moju priču?"
Majki je pogledao u zemlju. Kada je ponovo digao pogled, lice mu je imalo bolan izraz. ..Možda ne bih."
..Sigurno da ne biste! Počnite da kucate, i nemojte prestajali."
Majki je to učinio. „Verovali ili ne. želim da vam pomognem. Ako su se stvari koje ste opisali u vašem pismu stvarno dogodile, želim da pravda bude zadovoljena."

..Zašto vam je, kog đavola, stalo do nekoga kao što sam ja?"
..Zato što mi je stalo do istine", rekao je Majki jednostavno. ..Ako govorite istinu, onda ću ja učiniti sve što je u mojoj moći da vas izvučem odavde."
..To je prilično lako reći, zar ne?"
..Gospodine Harms, volim da koristim svoj mozak i sposobnosti da bih pomagao ljudima koji su manje srećni od mene. Osećam da mi je to dužnost.
„Pa, to je stvarno lepo od vas. ali nemojte da me tapkate po glavi. Mogao bih da vam odgrižem ruku."
Majki je zatreptao zbunjeno, a onda shvatio poruku. ..Izvinite, nisam mislio da vas ponizim. Vidite, ako ste greškom zatvoreni, onda želim da vam pomognem da izađete na slobodu. To je sve."
Rufus jedan minut ništa nije progovarao. Kao da je pokušavao da proceni iskrenost mladićevih reci. Kada se najzad ponovo nagnuo napred. njegovo lice je imalo blaži izraz, ali je i dalje bio rezervisan.
..Nije bezbedno da ovde razgovaramo o tim stvarima."
..A gde bismo drugo to mogli da učinimo?"
...Ne znam nijedno takvo mesto. Ljude kao što sam ja ne puštaju na odmor. Ali, sve što sam tamo naveo je istina."
..Pozvali ste se na pis..."
„Ćulite!" rekao je Rufus ponovo pogledavši oko sebe. Oči su mu se na trenutak zadržale na velikom ogledalu. „Zar nije bilo u kovertu?"
„Ne."
„Dobro, znate ko mi je advokat. Rekli ste njegovo ime."
Majki je klimnuo glavom. „Semjuel Rajder. Probao sam da sa njim stupim u kontakt, ali nije odgovorio na moje pozive."
„Kuckajte jače." Majki je pojačao kucanje. Rufus je pogledao oko sebe i onda počeo da govori. „Reći ću mu da razgovara s vama. Reći će vam sve što vas bude interesovalo."
„Gospodine Harms, zašto ste se žalili Vrhovnom sudu ?"
„Pa. to je najviši sud u zemlji."
„Da."

„Nisam razmišljao na taj način. Mi ovde dobijamo novine, malo gledamo televiziju i slušamo radio. Gledao sam te ljude godinama. Ovde puno razmišljate o sudovima. Lica sudija se menjaju. ali oni mogu da urade sve. Sve što žele. Video sam to. Videla je ćela zemlja."
„Ali. sa čisto pravno tehničke tačke gledišta postoje i drugi putevi. mogli ste da krenete od nižih sudova, pre nego što ste se obratili Vrhovnom. Vi čak nemate ni odluku nižeg suda na koju se žalite. Sve ukupno uzev. vaša žalba ima puno nedostataka."
Rufus je umorno zatresao glavom. „Ovde sam proveo pola života. Nije mi ostalo još puno vremena. Nikada se nisam ženio, niti imam dece. Poslednje što želim da uradim je da provedem godine i godine petljajući se sa advokatima i sudovima. Hoću da izađem odavde, i to što pre. Hoću na slobodu. Te najviše sudije mogu da me puste odavde, ako veruju u pravdu. Vratite se tamo i recite im to. To im je posao."
Majki je radoznalo pogledao u njega. „Da li ste sigurni da je to jedini razlog zbog koga ste se obratili Vrhovnom sudu?"
Rufus ga je pogledao belo. „A koji bi drugi mogao da bude?"
Majki je ispustio vazduh za koga nije ni znao da ga drži u sebi. Verovat-no Rufus nije znao na kojim su položajima ljudi koje je naveo u svojoj peticiji. „Nije važno."
Rufus se zavalio nazad i zagledao u Majkla. „l šta te sudije misle o svemu ovome? Oni su vas poslali ovamo, je Γ tako?"
Majki je prestao da kuca i rekao nervozno: „Oni. u stvari, ne znaju da sam ovde."
„Šta?"
„Ja. zapravo, nikom nisam poslao vašu molbu, gospodine Harms. Ja... sam, znate hteo da budem siguran da je sve to po zakonu."
Dejvul Baldači
„Za sada. ali kao što sam rekao..."
Rufus je pogledao u Majklovu aktovku. ..Niste valjda poneli moje pismo sa sobom?"
Majki je pratio njegov pogled do aktovke. ..Pa. želeo sam da vam postavim neka pitanja u vezi sa njim. Vidite..."

..Blagi bože", rekao je Harms tako besno da se stražar spremio da skoči na njega.
..Da li su vam uzimali torbu kada ste ušli u zgradu? Pitam vas to jer su dva čoveka koje u njoj spominjem odavde. Jedan od njih je upravnik ovog me-sta."
„Oni su ovde?" Majki je prebledeo. Pronašao je podatak da su ljudi koji su spomenuti u žalbi bili sedamdesetih godina prošlog veka u vojsci. Znao je gde se nalaze dvojica njih. ali se nije potrudio da locira i ostale. Sledio se. iznenada shvativši da je možda napravio fatalnu grešku. ..Da li su uzimali vašu prokletu aktovku?"
Majki je zamucao: „Samo na nekoliko minuta. Ali. dokumenta sam stavio u zapečaćenu kovertu, i ona je još uvek zapečaćena."
„To što ste učinili će nas obojicu ubiti", viknuo je Rufus. Skočio je. poput vrelog gejzira. odbacivši teški sto kao da je bio od čamovine. Majki mu se sklonio s puta i bacio na pod. Stražar je dunuo u svoju pištaljku i uhvatio Ru-fusa za vrat otpozadi. Majki je gledao kako zatvorenik, džin okovan u lance, diže sto kilograma teškog stražara kao da je muva. Pola tuceta stražara je nagr-nulo u sobu i bacilo se na zatvorenika mašući svojim pendrecima. Rufus ih je odbijao kao što los odbacuje čopor vukova, dobrih pet minuta, dok na kraju nije pao na zemlju. Odvukli su ga iz sobe - najpre je vikao, a onda rigao, jer mu je jedan pendrek bio prislonjen uz grlo. Pre nego što su Rufusa izveli iz sobe. on je pogledao u Majkla. U očima su mu se mogli videti užas i očaj što je izdat.
Nakon iscrpljujuće borbe koja se nastavila duž čitavog hodnika, stražari su
Rufusa uspeli da smeste na kolica.
„Vodite ga u ambulantu", viknuo je neko. „Mislim da će dobiti napad." Čak i kada su ga privczali za sto debelim kožnim kaiševima. Rufus. koji
je na sebi još uvek imao i okove, divlje se bacakao na kolicima. Vikao je sve
dok mu neko nije gurnuo maramicu u usta.
Jednostavnu istinu
„Požurite, majku mu", rekao je isti taj čovek.

Grupa je uletela kroz dvokrilna vrata ambulante.
„Blagi bože!" Dežurni lekar je pokazao prema jednom komadu praznog prostora. „Dajte ga tamo, ljudi."
Odgurali su kolica do tamo. Kada mu je doktor prišao, malo je nedostajalo da ga Rufus svojom bacakajućom nogom udari u stomak.
„Izvadite mu to iz usta", rekao je doktor pokazujući na zgužvanu maramicu u Rufusovim ustima. Zatvorenikovo lice dobijalo je tamnoljubičastu boju.
Jedan od stražara je oprezno pogledao u njega. „Pazite se, doktore, polu-deo je. Ako vas bude dohvatio, povredиće vas. Već je sredio tri moja čoveka. Ludo kopile." Stražar je preteći pogledao u Rufusa. Čim mu je maramica izvađena iz usta, Rufusovi krici su ispunili prostoriju.
„Priključite ga na monitor", rekao je doktor jednoj od prisutnih sestara. Nekoliko sekundi nakon što su na Rufusa priključili elektrode, doktor je mogao da prati nepravilne skokove i padove njegovog pritiska i pulsa. Pogledao je u jednu od sestara.
„Spremite jednu infuziju." Drugoj sestri je rekao, „Jednu ampu-lu lidokaina'. pre nego što mu stane srce ili se šlogira."
I stražari i medicinsko osoblje su se okupili oko stola.
„Možete li da izvedete svoje ljudi iz ambulante?" viknuo je doktor na uvo jednom stražara.
Covek je odmahnuo glavom. „Dovoljno jak da može da prekine ove kai-seve, a ako se to dogodi, a mi nismo ovde, za minut bi mogao da poubija sve koji se nalaze u sobi. Verujte mi na reč."
Doktor je posmatrao pokretni stalak za infuziju koji se nalazio pored kolica. Druga sestra je dotrčala sa ampulom „lidokaina".
Doktor je klimnuo glavom stražarima. „Biće nam potrebna vaša pomoć da ga pridržimo. Treba nam dobra vena da bi smo mogli da mu priključimo infuziju, a kako stvari stoje moraće-mo da to uradimo iz prve."
Ljudi su se okupili oko Rufusa i držali ga. I pored njihove zajedničke te-Z1ne. jedva da su uspevali u tome.

Rufus je gledao u njih. tako besno i preplašeno, da je to jedva mogao da podnese. Kao i one noći kada je ubijena Rut En Mozli. Pocepali su mu rukav, oslobodili mišićavu podlakticu sa širokim, izraženim venama.
Zatvorio je oči. Kada ih je ponovo otvorio, više nije bio u ambulanti u Fort Džeksonu. Nalazio se u zatvoru u Južnoj Karolini, pre četvrt veka. Vrata su se otvorila i jedna grupa ljudi je ušla unutra kao da ulazi u svoju kuću. Samo jednog od njih nije poznavao. Taj bi im rekao da izvade pendreke, t da mu ih nabiju u rebra, butine i podlaktice. To je bio jutarnji i večernji ritual. Dok bi ćutke primao udarce, u sebi bi govorio molitve iz Biblije - psiha ga je spašavala od fizičkog maltretiranja.
Umesto toga, uz slepoočnicu mu je bio prislonjen pištolj. Rečeno mu je da klekne na kolena i zatvori oči. To se tada dogodilo. Setio se tog iznenađenja, šoka koji je osetio dok je gledao u tu iscerenu grupu ljudi koja je likovala. Osmesi su im nestali s lica kada je nekoliko minuta kasnije ustao, poobarao ih. kao da su laki kao pero. izleteo na vrata, srušio dežurnog stražara i pobegao iz pritvora.
Rufus je sada ponovo trepnuo, i opet se našao u ambulanti i gledao u lica ljudi čija su ga tela pritiskala. Video je iglu kako se približava njegovo podlaktici. Pogledao je gore. To je radila samo jedna osoba. U istom trenutku pri-metio je kako druga igla probija infuzionu kesu. Tečnost iz njegovog potkožnog (kiva je ušla u rastvor „lidokaina".
Vik Tremejn je obavljao svoj posao tiho i efikasno, kao da je zalivao cve-će, a ne ubijao. Nije čak ni pogledao u svoju žrtvu.
Rufus je trznuo glavom nazad i primetio iglu za infuziju koju je doktor držao u ruci. Samo što mu se nije zabola u kožu i ubrizgala u njegovo telo otrov koji je Tremejn odabrao ga njime ubije. Već su mu oduzeli pola života. Neće im dozvoliti da mu uzmu i ostalo. Bar ne još.
Rufus je izabrao pravi trenutak.
..Sranje!" viknuo je doktor kada se Rufus oslobodio kaiševa. uhvatio ga za ruke i odgurnuo ih. Stalak za infuziju se preturio;

kesa sa rastvorom je pala na pod i pukla. Pobesneli Tremejn je iskoristio priliku da hitro izleti iz ambulante. Rufus je odjednom osetio bol u grudima i počeo teško da diše. Kada se doktor uspravio, pogledao je u Rufusa. Zatvorenik je bio tako miran da je on morao da pogleda u monitor da bi video da li je pacijent živ. Dok je gledao kako mu vitalni znaci padaju na opasno niske vrednosti rekao je: ..Niko ne može da podnese ovako velike oscilacije. Mogao bi da upadne u šok." Okrenuo se prema sestri opremljeni za rešavanje ove vrste problema. Stabilizovaćemo ga, a onda prebaciti u bolnicu u Roanouk. Ali moramo to brzo da uradimo. Pretpostavljam da ćete sa njim poslati stražara."
Stražar je protrljao svoju poplavelu donju vilicu i pogledao u sada poslušnog Rufusa. „Poslaću čitav vod. ako bude mogao da stane u prokleti helikopter."
Majki Fisk je. u pratnji jednog naoružanog stražara, išao klecavim korakom niz hodnik. Na njegovom drugom kraju čekao ga je onaj oficir koji ga je malopre ispitivao. Majki je video da on u ruci drži dva lista hartije.
„Gospodine Fisk. nisam se predstavio kada smo se prvi put videli. Ja se zovem pukovnik Frenk Rejfild. Ja sam ovde glavnokomandujući."
Majki je prešao jezikom preko svojih osušenih usana. Frenk Rejfild je bio jedan od ljudi koga je Rufus spomenuo u svojoj peticiji. U vreme kada je Majki u njoj pročitao njegovo ime ono mu ništa nije govorilo. Međutim, sada, kada se nalazio unutar ovog zatvora bilo mu je jasno da je ono značilo da će umre-ti. Ko je mogao da pretpostavi da su dvojica ljudi koje je Rufus optuživao za ubistvo u svojoj molbi Vrhovnom sudu biti baš ovde? Ali, razmišljajući sada o tome. ovo je, zapravo, bilo idealno mesto za njih - tu su mogli da drže Rufusa na oku.
Fokusiravši se ponovo na Rejfilda. Majki se pitao gde li će skloniti njegovo telo. Kao što je to radio dok je bio dete. iznenada je poželeo da mu njegov stariji brat priskoči u pomoć. Gledao je kako mu Rejfild daje one papire i pokazuje stražara da ide. Kada ih je

Majki uzeo. Rejfild je pogledao u njega kao da je hteo da mu se izvini.
..Bojim se da su moj ljudi bili previše revnosni", rekao je Rejfild.
..Obično ne fotokopiramo dokumenta u zapečaćenoj koverti." U stvari, sam Rejfild je otvorio koverat i fotokopirao njegov sadržaj. Niko od njegovih ljudi nije video ta dokumenta.
Majki je pogledao u papire. ..Ne shvatam. Koverat ie ioš uvek zapečaćen."
Dejvid Btilddči
„Koverat je običan. Dokumenta su samo stavili u nov i zapečatili ga."
Majki se u sebi opsovao jer mu je promaklo nešto tako očigledno. Rejfild je prasnuo u smeli.
„Šta je tako smešno?" pitao je Majki.
..Ovo je peti put da me Rufus Harms pominjc u nekoj blesavoj tužbi, gospodine Fisk. Šta drugo da radim, nego da se smejem?"
„Ne razumem?"
..Nikada još nije išao do Vrhovnog suda Sjedinjenih Država, gde vi radite, je Γ tako?"
..Ne moram da odgovorim na to pitanje."
..U redu. Ali ako radite, vaše prisustvo ovde je pomalo neobično."
„To je moja stvar."
..A moja stvar je da vodim zatvor na jasan, vojnički način.", odbrusio je Rejfild. Ali. glas mu je onda omekšao. „Međutim, ne krivim vas. Harms je pre-predenjak. Izgleda da je prevario svog starog vojnog advokata da mu ovog puta pomogne. Sem Rajder je trebalo da bude pametniji."
..Hoćete da kažete da Rufus Harms ima običaj da izmišlja razloge da bi se žalio?"
„Mislite da je to neobično za zatvorenike? Imaju previše slobodnog vremena. Prošle godine je. čak. optužio predsednika Sjedinjenih Država, ministra odbrane i vaše iz suda da su skovali zaveru da mu prišiju ubistvo koje je on počinio i to pred bar pola tuceta svedoka."
„Stvarno?" izgledalo je kao da Majki ne veruje u to.

..Da, stvarno. Tužba je na kraju odbačena, ali je koštala nekoliko hiljada dolara vremena javnog tužioea da bi je odbacio. Znam da su sudovi otvoreni za svakog, gospodine Fisk. Ali. besmislene tužbe su besmislene tužbe i. pravo da vam kažem, umorio sam se od njih."
„Ali on u svojoj peticiji kaže..."
..Znam šta kaže. pročitao sam je. Pre dve godine. Tvrdio je da ga je agent Pomorandža. koji je poginuo u borbi, naterao da to uradi. Znate šta? Rufus Harms nije mogao da dođe u kontakt sa agentom Pomorandžom. jer nije ni bio u borbi. On je najveći deo svoje vojničke karijere proveo u vojnom pritvoru, između ostalog i zbog toga što je odbijao da izvršava naređenja svojih pretpostavljenih, To nije nikakva tajna - te podatke možete i sami da oroverite. ako budete želeli. Odnosno, ako već niste." Pogledao je u Majkla, koji je gledao u pod. ..Sada uzmite svoje papiriće, vratite se u Vašmgton i prepustite to pravosuđu. Ja ću i ovu njegovu tužbu odbaciti kao što sam i ostale. Neke nedužne ljude stalno gnjave, ali to vam je Amerika. Pretpostavljam da sam se zato borio za ovu zemlju: da odbranim sve te slobode. Čak i kada su zloupotrebljene." ..Pustićete me?"
„Vi niste moj zatvorenik. Imam puno pravih o kojima moram da brinem, uključujući i onog koji je upravo pretukao moja tri stražara. Moraćete da odgovorite na neka pitanja koja će vam uskoro postaviti jedan od mojih ljudi. O onome što se dogodilo u sobi za posete. Da bismo mogli da napravimo izveštaj o incidentu."
„Ali to znači da će to ući u zvaničan zapisnik. Moj dolazak ovdc. i ostalo."
„Tako je. Vi ste odlučili da dođete ovamo, a ne ja. Moraćete da se suočite sa posledieama toga."
„Znam. Ali nisam računao ni na šta od ovoga." „Pa. život je pun malih iznenađenja." „A. da li morate da prijavljujete?"
„Vaš dolazak je inače nešto što mora da uđe u zvaničan zapisnik, gospodine Fisk. bez obzira na to šta se dogodilo u sobi za posete. Vaše ime i broj propusnice su ubeleženi u knjigu posetilaca.."
„Nisam znao da je to tako."

„Vidim da niste. Mislim da nemate puno iskustva u radu sa vojskom", pomislio je Rejfild na trenutak dok je Majki stajao tamo utučen. ..Vidite, mi moramo da napravimo taj izveštaj. ali ja ne moram da ga ubacim u zvaničnu dokumentaciju. Majki je glasno odahnuo. ..Da li biste to mogli da uradite"" „Možda. Vi ste advokat. Šta mislite o quid pro qual" -Na šta mislite?"
„Ja ću baciti ovaj izveštaj. a vi Harmsovu žalbu." Zastao je pogledavši u mladića. ..To će državi uštedeti još jedan advokatski honorar. Hoću da kažem, boze blagoslovi svačije pravo da traži pravdu na sudu. ali ovo je malo zastare-lo."
Majki je pogledao u stranu. „Moraću da malo porazmislim o tome. Petici-
„U pravu sam. Ne bih želeo da vam upropastim karijeru. Zaboravićemo da se ovo dogodilo. A nadam se da o ovom slučaju neću čitati u novinama. Ako se to ipak dogodi, onda će morati da se zna da ste bili ovde. Sada ćete me iz-viniti." Rejfild se okrenuo na petama i udaljio, ostavivši za sobom vidljivo zabrinutog Majkla Fiska.

* * *

Rejfild je otišao pravo u svoju kancelariju. Rufusove sumnje bile su opravdane: naprava za prisluškivanje bila je postavljena sa donje .strane table stola u sobi za posete. tako da nije mogla da se vidi. Rejfild je još jednom preslušao razgovor između Majkla i Rufusa. Neki njegovi delovi su bili prekinuti Majklo-vi kuekanjem olovkom. Ceo prethodni Rufusov razgovor sa Rajderom bio je kamufliran muzikom sa radija. Rufus nije bio blesav. Ali Rejfild je dovoljno toga čuo i pročitao da bi znao da ima ozbiljan problem. Njegov razgovor sa Maj-klom nije razrešio dilemu - bar ne trajno. Podigao je slušalicu i okrenuo jedan broj telefona. U kratkim rečenicama prepričao je svom sagovorniku šta se dogodilo.
..Sranje, ne mogu da verujem."
„Znam."
„Sve to se danas dogodilo?"

„Pa, rekao sam ti da je Rajder dolazio ranije, ali. da. sve ovo se dogodilo danas."
„Zašto si ga. kog đavola, pustio da se vidi sa Harmsom?" ..Zar ne misliš da bismo bili još sumnjiviji da nisam?" Šta sam drugo mogao. Nakon što sam pročitao šta je Harms napisao u svom prokletom pismu sudu?"
„Trebalo je da to kopile središ pre ovoga. Imao si dvadeset pet godina za to. Frenk."
„Još pre dvadeset pet godina je bilo planirano da se ubije", uzvratio je Rejfild. ,.A vidi šta se desilo. Tremejn i ja smo proveli polovinu svog života pazeći ga."
„Vas dvojica to niste radili za džabe. Koliko si do sada dobio za to? Mi-lion? Penzija će ti biti veoma lepa. Ali. ako ovo dospe u javnost, bogami, neće, nikome od nas."
„Nemoj da misliš da nisam probao da ga se resim. To je i Tremejn danas pokušao u ambulanti, ali on kao da ima šesto čulo. Rufus Harms je podao kao zmija kada je priteraš uza zid. Ovo je najviše što stražari mogu da urade, a imamo i ljude koji motre na nas - inspekciju, prokleti ACLU. Kopile se jednostavno ne da. Što ti ne dođeš ovamo i da probaš da ga središ?"
„Dobro, dobro, nema svrhe da se svađamo zbog toga. Jesi li siguran da smo svi navedeni u tom pismu? Kako je to moguće? On nije ni znao ko sam ja."
Rejfild uopšte nije bio u dilemi. Osoba sa kojom je pričao nije bila spomenuta u Rufusovom pismu, ali on nije imao nameru da joj to kaže. Svi će morati da se uključe u priču u vezi sa ovim što se dogodilo. „Otkud ja to znam? Imao je dvadeset pet godina da o tome razmišlja."
„A kako je uspeo da iznese pismo napolje?"
„To se i ja pitam. Stražar ga je pregledao. U njemu je bio njegov testament."
„Ali nekako ga je izneo."
„U to je sigurno umešan Sem Rajder. Poneo je tranzistor sa sobom i njegova buka je zagušila postavljeni prisluškivač, pa nisam

mogao da čujem o čemu su razgovarali. To bi mi skrenulo pažnju da se nešto dešava."
„Nikada nisam verovao tom tipu. Da nije bilo Rajderove lude nagodbe, Harms bi. zahvaljujući vojsci, već odavno bio mrtav."
„Drugo pismo koje smo pronašli u Fiskovoj aktovki otkucano je na mašini- Na njegovom dnu nema inicijala - kao da ga je kucala sekretarica - što znaci da ga je verovatno napisao Rajder. Samo da znaš da su oba dokumenta originalna."
„Do đavola, zašto sada, nakon toliko vremena?"
„Harms je primio pismo iz vojske. U svom pismu se pozvao na njega. Mo-mu je ono malo razbistrilo sećanje. On, doskora, nije mogao da se seti šta se desilo, ili je to držao u sebi dvadeset pet godina."
„Zašto bi to uradio? I zašto bi. kog đavola, vojska njemu slala bilo šta.
..Nemam pojma", rekao je Rejfild nervozno. On je zapravo znao. Razlog je bio naveden u Rufusovoj peticiji sudu. Ali Rejfild je zasada to hteo da sakrije od svog sagovornika.
..A ti. naravno, nemaš to misteriozno pismo i/ vojske?" ..Ne. Još ga nemam."
..Mora da je u njegovoj ćeliji, iako ne znam kako je moglo da dođe do njega." Ton njegovog sagovornika je opet imao prizvuk optuživanja. „Ponekad mislim da je taj tip mađioničar", rekao je Rejfild. ..Da li je imao još nekog posetioca?" „Samo brata. Džoša Harmsa. On dolazi jednom mesečno." „A šta je sa Rufusom?"
„Izgleda da je gotov. Imao je slog ili infarkt. Čak i ako uspe da se izvuče, verovatno neće biti onaj stari." „Ode se sada nalazi?" ..Na putu za bolnicu u Roanouku." ..Zašto ste ga pustili iz zatvora?"
„Tako je naložio doktor. On ima obavezu da spašava ljudski život, bilo da se radi o zatvoreniku ili ne. Zar ne misliš da bi bilo sumnjivo da sam se tome usprotivio?"
„Dobro, kontroliši situaciju i moli boga da mu pukne srce. A ako se to ne dogodi samo od sebe. učini sve da se ipak ne izvuče."
„Daj. ko bi mu poverovao?"

„Možda nas iznenade. Taj Majki Fisk ? Je li on jedini koji osim Rajdera zna za to?"
„Mislim da jeste. Došao je ovamo da proveri Harmsovu priču. Nije nikome rekao - tako je bar kazao Harmsu. U tom trenutku smo imali veliki prekid", rekao je Rejfild. „Rekao sam mu da je Harms, kao bajagi, hronično zatvorsko tužakalo. Mislim da je poverovao u to. Samo da znaš da imamo adut, jer bi mogao da ima ozbiljan problem što je dolazio ovamo. Mislim da neće ubaciti peticiju u proceduru."
Glas sa druge strane veze se malo pojačao. „Jesi li lud? Fisk neće moći da bira."
„On je službenik Vrhovnog suda. zaboga. Čuo sam da je to rekao Har-
Jednostavna istina
„Znam to. Znam tačno šta će da uradi. Moraš da se pobrineš za Fiska i Rajdera. I to pod hitno."
Rejfild je prebledeo. „Hoćeš da ubijem službenika Vrhovnog suda i lokalnog advokata? Ma daj, oni nemaju nikakve dokaze. Ne mogu nam ništa."
„Ne znaš to. Ne znaš šta je u pismu koje je stiglo iz vojske. Ne znaš do kojih bi novih informacija Fisk i Rajder u međuvremenu mogli da dođu. A Raj-der ima trideset godina advokatskog iskustva. Ne bi slao peticiju da je mislio da za nju nema osnova, a pogotovu ne prokletom Vrhovnom sudu. Možda nisi svestan toga, ali službenici Vrhovnog suda nisu budale. Fisk ne bi vozio sve do tamo da je mislio da je Harms luđak. Na osnovu onoga što si mi ispričao, sadržaj pisama je veoma precizno opisivao ono što se dogodilo u zatvoru."
„Jeste", priznao je Rejfild.
„Vidiš. Ali to nije najveća rupa u svemu ovome. Seti se da Harms nije zatvorsko tužakalo. On nikada nije podneo nijednu žalbu sudu. Ako Fisk proveri tvoju tvrdnju, shvatiće da si lagao. A kada se to dogodi - a ja moram da ve-rujem da hoće - onda smo ga ugasili."
„Izgleda da nemam mnogo vremena da smislim kako to da uradim", reče Rajder ljutilo.

„Tako je. Ali ti si kumovao tome. lažući mu. A imamo i još jedan problem."
„Koji?"
..Izgleda da je sve što je Harms naveo u svojoj žalbi istina. Jesi li to zaboravio? Istina je čudna. Počneš da gledaš na sve strane i zid laži iznenada počne da se ruši. A možeš i da pogodiš gde će da padne? Da li bi stvarno želeo da rizikuješ? Jer kada se zid bude srušio, jedino mesto gde ćeš moći da odeš u penziju će biti Fort Džekson. Ali, ovog puta ćeš se naći sa druge strane vrata ^lije. Interesantno. Frenk, a?"
Rejfild je umorno uzdahnuo i pogledao na sat.
„Sranje, pre bih se odlučio za Vijetnam nego za to."
„Mislim da bi smo se svi opustili. E. sada je došlo vreme da zaradiš onaj n°vac koji si već dobio. Frenk. Ti i Tremejn to završite, l dok to budeš radio. seti se jedne stvari: Ili ćemo iz ovoga izaći svi zajedno, ili svi zajedno tone-mo.'-
Jednostavna istina
Trideset minuta kasnije, nakon razgovora sa Rejfildovim pomoćnikom Majki je napustio zatvorsku zgradu i otišao kroz slabu kišu do svojih kola. Kakav je naivko ispao. Mislio je da pocepa peticiju, ali to nije uradio. Možda bi ipak mogao da je ubaci u proceduru. Još uvek mu je bilo žao Rufusa Harmsa. Sve te godine u zatvoru ostavile su svog traga. Dok se Majki isparkiravao. nije mogao da zna da je veći deo tečnosti za hlađenje iz njegovih kola bio ispušten u jednu kofu i prosut u obližnju šumu.
Pet minuta kasnije, on je užasnuto gledao kako ispod haube njegovo automobila izbija para. Izašao je iz kola, oprezno je podigao i odskočio nazad kada ga je oblak dima progutao. Psujući besno. osvrnuo se oko sebe: na vidiku nije bilo nijednog automobila. Na trenutak se zamislio. Mogao je da se pešice vrati u zatvor i odatle pozove šlep službu. Kiša je. kao za inat. počela da pada sve jače.
Pogledavši u daljinu, oraspoložio se. Iz pravca zatvora približavao se jedan kombi. Mahnuo mu je. Dok je to radio pogledao je nazad, prema svojim kolima iz kojih je još kuljao dim. Čudno - pre

dolaska ovamo odvezao ih je u servis da mu ih pripreme za put. Kada je ponovo pogledao prema kombiju, srce mu se uzlupalo. Pogledao je oko sebe, okrenuo se i počeo da beži od njega. Kombi je ubrzao, prestigao ga i blokirao mu put. Kada se na njemu otvorio prozor i neko uperio pištolj u njega, on je bio nadomak šume. „Ulazi unutra", naredio je Viktor Tremejn.

16.

Bila je nedelja po podne kada se Sara Evans dovezla do Maiklovog stana i bacila pogled na kola parkirana u njegovoj ulici. Njegova „honda" nije bila tu. t petak se javio da je bolestan i da neće doći. što nije uradio nikada do tada. Pozvala ga je na stan. ali se on nije javljao na telefon. Uparkiraia se ušla u zgradu , pokucala na njegova vrata. Niko nije odgovarao. Nije imala ključ od njegovog stana. Otišla je na drugu stranu zgrade i popela se uz požarne stepenice. Pogledala je kroz prozor njegove kuhinjice. Ništa. Pokušala je da otvori vrata, al, bila su zaključana. Odvezla se nazad u sud. deset puta zabrinutija. Zna-
la je da Majki nije bio bolestan. Bila je sigurna da je to imalo nekakve veze sa papirima koje je videla u njegovoj aktovki. Pomolila se u sebi da se nije uvalio u nešto sa čim nije mogao da izađe na kraj. da je na sigurnom i da će se u ponedeljak pojaviti na poslu.

Ostatak dana provela je na poslu, a uvcče je otišla u jedan restoran u blizini stanice Junion na kasni ručak sa još nekoliko drugih službenika suda. Svi su želeli da pričaju o poslu osim nje. lako je izuzetno poštovala ovaj ritual, jednostavno nije mogla da se uključi u razgovor. U jednom trenutku je poželela da izleti iz restorana vrišteći na sav glas. jer joj je bilo muka od iznošenja različitih strategija, prognoza i slučajeva, analiziranih do najsitnijih detalja; filozofiranje sitne boranije.

Kasnije, te noći. dugo je sedela na zadnjem tremu svoje kuće. Nakon toga se odlučila da ide na noćno jedrenje po reci. Brojala je zvezde. dovodeći ih u svojoj glavi u neobična sazvežđa. Razmišljala je o Majklovoj bračnoj ponudi i razlozima zbog kojih

ju je odbila. Njene kolege bi se iznenadile da znaju da je to uradila. Oni bi rekli da bi bili sjajan par. Imali bi predivan. dinamičan, zajednički život, sa velikom verovatnoćom da im deca budu izuzetno inteligentna, ambiciozna i nadarena za sport. Sara je na fakultetu igrala hokej na travi, ali je Majki ipak bio bolji sportista od nje.
ritala se koga će on. na kraju, uzeti za ženu. Ako se uopšte bude ženio.
'MJeno °dt>ijanje bi moglo da utiče na to da on do kraja života ostane neženja.
Morala je da se nasmeje. Malo je preterala. Majki je mogao da za godinu da-
napravi čudo. Možda će se za pet godina smatrati srećnom ako je se uopšte
bude sećao.
Uprkos tome, nije bila sigurna da je to ono pravo. A zar već nije trebalo da bude do sada?
Kad je ušla unutra, svukla se i legla u krevet. Znala je da je za imanje porodice potrebno ispuniti jedan prcduslov: naći nekoga koga ćeš da voliš. Upravo je odbila priliku da to uradi sa jednim izuzetnim čovckom. Da li će joj se pružiti još neka? Da li baš sada želi nekoga u svom životu? Ponekada dobijete samo jednu šansu. Samo jednu. To je bilo poslednje na šta je pomislila pre nego što je zaspala.

17.
Bio je ponedeljak i Džon Fisk je sedeo za svojim radnim stolom i čitao
zapisnik sa hapšenja još jednog njegovog klijenta. Stigao je tek do polovine, ali
je već mogao da kaže čemu je tip mogao da se nada. Pa. lepo je biti dobar u nečemu.
Neko je pokueao na vrata njegove kancelarije i on se trgao.
Desnom rukom je otvorio gornju fioku svog radnog stola. U njoj se nalazila ..devetka", koja mu je ostala iz vremena kada je radio kao

policajac. Nije baš imao puno po-verenja u svoju klijentelu. Iako se svojski zalagao za nju. nije bio toliko naivan da joj okreće leda. Neki od njegovih klijenata dolazili su kod njega drogirani ili pijani, ljuti na njega zbog nečega što su pogrešno shvatili. Zato mu je osećaj čelika na dlanu popravljao raspoloženje.
„Uđite, otključano je."
Kada je video unformisanog policajca koji je ušao na vrata. Fiskove usne su se razvukle u osmeh. i zatvorio je fioku. ..Hej. Bili. kako si?"
..Pamtim i bolje dane, Džone". rekao je policajac Bili Hokins. Kada je Hokins došao do njegovog stola i seo. Fisk je na licu svog prijatelja primetio raznobojne modrice. .,Bog te, šta ti se to dogodilo?"
Hokins je dodirnuo jednu od njih. ,.Sinoć je jedan tip u baru podivljao i dobro me izlupao. Ali, nisam došao zbosr toaa". dodao ie, on hr/n
Fisk je znao da je Hokins bio sjajan tip koji nije dozvoljavao da ga kon-statan pritisak koji je imao na poslu samelje. Bio je pouzdan i ozbiljan kada je bio na dužnosti, ali i neusiljen i predusretljiv kada nije radio.
Hokins je nervozno pogledao u Fiska.
„Nije valjda nešto sa Boni i decom?" pitao je Fisk.
..Nisu u pitanju moji. Džone."
..Stvarno?" gledajući u Hokinsove oči. koje su delovale zabrinuto. Fisku se stegao želudac.
,.Do đavola. Džone. znaš koliko mrzimo da idemo kod najbliže rodbine ljudi koje čak nismo ni poznavali."
Fisk je lagano ustao. Usta su mu se momentalno osušila. „Najbliže rodbine? O. bože. nije valjda moja majka? Otac?"
„Ne, Džone. Nisu oni."
„Reci već jednom to što si hteo da mi kažeš. Bili."
Hokins je ovlažio usne jezikom i počeo brzo da govori. „Zvali su nas iz gradske policije."
Fisk je za trenutak izgledao zbunjeno. „Gradske?" Čim je to izgovorio, sledio se. „Majk?1'

Hokins je klimnuo glavom.
„Je li saobraćajka?"
„Nije." Hokins je za tren zastao i pročistio grlo. „Ubistvo, Džone. Izgleda da je počelo kao pljačka. Našli su njegova kola u jednoj uličici. Koliko sam shvatio, u lošem delu grada."
Fisk je pustio jedan minut da mu ta vest dopre do svesti. Kao policajac, video je efekte mnogih ubistava na druge ljude, druge porodice. Ovo je za njega bio nepoznat teren. „Niste to valjda rekli mom ocu?" kazao je tiho.
Hokins je odmahnuo glavom. „Mislili smo da bi to hteo ti da uradiš. Zbog tvoje mame."
„Ja ću to uraditi", rekao je Fisk.
Hokins mu je svojim sledećim recima prekinuo misli.
„Detektiv koji vodi istragu traži da ga neko od njegovih identifikuje, Džone."
Koliko li je puta. kao policajac. Džon Fisk to isto rekao roditeljima žrtve?
..Žao mi je. Džone."
..Znam. Bile, znam."
Kada je Hokins otišao. Fisk je prišao fotografiji na kojoj su bili on i njegov brat i uzeo je. Ruke su mu drhtale. To što mu je Hokins upravo saopštio nije bilo moguće. On je preživeo dve rane od metka i skoro mesee dana proveo u bolnici, uz majku i svog mlađeg brata. Ako je Džon Fisk mogao to da preživi, kako to da je njegov brat sada bio mrtav? Vratio je fotografiju nazad. Pokušao je da ode do svog kaputa, ali noge nisu htele da mu se maknu. Ostao je da stoji kao ukopan.

18.
Rufus Harms je lagano otvorio oči. Soba je bila zamračena. Ali. navikao je da gleda u mraku, postavši vremenom pravi majstor u tome. Godine provedene u zatvoru izoštrile su mu i sluh. tako da je skoro mogao da čuje čoveka dok razmišlja. U zatvoru se to puno radi: sluša i razmišlja.

Lagano se okrenuo u svom bolničkom krevetu. Noge i ruke su mu još uvek bile vezane. Znao je da se ispred vrata njegove sobe nalazi stražar. Rufus ga je do sada već nekoliko puta video, kada su ulazili i izlazili iz sobe. Stražar nije bio policajac: bio je u vojničkoj uniformi i naoružan. Harms nije bio siguran da li je bio redovan vojnik ili rezervista. Udahnuo je plitko. Poslednja dva dana. slušao je šta su govorili lekari koji su ga obilazili. Nije imao infarkt, iako je očigledno malo falilo da do njega dođe. Nije mogao da se seti kako su doktori to zvali, ali njegovo srce je radilo nepravilno, pa je neko vreme morao da ostane u jedinici intenzivne nege.

Setio se poslednjeg sata u Fort Džeksonu. Pitao se da li je Majki Fisk uop-šte uspeo da izađe iz zatvora pre nego što su ga ubili. Kakva ironija, njegovo predinfarktno stanje mu je spasilo život. Bar je izašao iz Fort Džeksona. Za sada. Ali kada mu se zdravstveno stanje bude popravilo ponovo će ga vratiti tamo. A onda će umreti. Pod uslovom da ga već ovde ne ubiju.

Posmatrao je svakog doktora i sestru koji su ga obilazili. Naročito one koji su mu ubrizgavali lekove. Bio je ubeđen da bi mogao da se oslobodi iz kreveta. Za sada je mogao samo da čeka da se oporavi - čeka. motri i nada se. Ako ne bude mogao da dobije svoju slobodu na sudu, onda će je obezbediti na drugi način. Neće se vratiti u Fort Džekson. Ne. dok bude disao.

Narednih dva sata posmatrao je ljude koji su dolazili i odlazili. Kad god bi se vrata sobe otvorila, pogledao bi u stražara. Bio je to klinac, koji je izgledao sav važan u uniformi sa svojom puškom. Helikopterom su sa njim došla dva stražara, ali nijedan od njih nije sada stajao ispred vrata. Možda su stražu držali na smenu. Kada bi se vrata otvorila, stražar bi klimnuo glavom i osmeh-nuo se osobi koja bi ušla ili izašla iz sobe. naročito ako bi ona bila mlada i ženskog pola. Kada bi stražar povremeno pogledao u sobu, Rufus je u njegovim očima video dva osećanja: mržnju i strah. To je bilo dobro. To je značilo priliku. Oba ta osećanja su mogla da dovedu do jedne stvari koju je Rufus že-leo da stražar učini: do greške.

Rufus je pomislio kako su. postavivši jednog stražara. verovatno mislili da je on u priličilo teškom stanju, ali nije bio. Monitori sa svojim brojevima i ska-kutavim linijama mu ništa nisu značili. To su bile metalne osice koje su čekale da umre da bi mogle da ulete u njega. Ali, osećao je da mu se snaga vraća: to je bilo veoma opipljivo. Savijao je i ispravljao šake pripremajući se za oslobađanje.
Dva sata kasnije čuo je da se otvaraju vrata i pojavilo se svetio. Jedna sestra je nosila terapjisku listu, i nasmešila mu se dok mu je proveravala monitor. Pretpostavio je da ima oko četrdeset pet godina. Bila je lepa i zgodna. Vi-devši njene pune usne, pretpostavio je da je više pula rađala.
„Danas vam je bolje", rekla je ona kada je primetila da je posmatra. ..Žao mi je što to čujem."
Iskolačila je oči. „Verujte mi da bi mnogo ljudi ovde volelo da ima takvu Prognozu."
.,Gde se, tačno, nalazim?"
„U Roanouku, Virdžinija."
„Nikada nisam bio u Roanouku."
„Lep gradić."
»Ni iz bliza kao što ste to vi", rekao je Rufus zbunjeno se osmehnuvši jer
žena koju je video je bila njegova majka, koja je plakala kraj njega dok su ga odvodili na doživotnu robiju. Umrla nedelju dana posle toga. Brat mu je rekao da joj je nešto eksplodiralo u glavi. Ali on je znao da joj je srce bilo slomljeno.
Nos mu se nabrao kada je osetio taj miris. U bolnici nije bio na svom terenu. U prvom trenutku Harms nije shvatio da je zapravio osetio miris medicinske sestre - kombinaciju blagog parfema, losiona za telo i žene. Dođavola. Šta je još zaboravio iz pravog života? Kada je pomislio na to, u uglu njegovog desnog oka pojavila mu se jedna suza.
Ona je pogledala dole. u njega, podigla obrve i podbočila se.
„Rekli su mi da budem obazriva kada radim oko vas."

Pogledao ju je. ..Nikada vas ne bih povredio, gospodo." Njegov ton je bio svečan i iskren. Videla je onu suzu koja samo što nije kanula. Stvarno nije znala šta sledeće da kaže.
..Možete li da upišete u tu listu da umirem ili nešto slično?"
..Jeste li ludi? Ne mogu to da uradim. Zar ne želite da vam bude bolje?"
..Čim mi bude bolje, vratiće me nazad, u Fort Džekson."
..Znam da to nije baš tako lepo mesto."
..Tamo sam već više od dvadeset godina u istoj ćeliji. Lepo je videti nešto drugo, za promenu. Tamo nema mnogo šta da se radi izuzev da se broje otkucaji svog srca i zuri u beton."
Izgledala je iznenađeno. ..Dvadeset godina? Koliko imate godina?"
Rufus se na trenutak zamislio. ..Pravo da vam kažem, ne znam tačno. Nemam preko pedeset'
..Ma dajte. Ne znate koliko ste stari?"
On ju je netremice posmatrao. .Jedini zatvorenici koji drže kalendar su oni koji će biti pušteni jednog dana. Ja sam na doživotnoj, gospodo. Nikada neću izaći. Zašto je važno koliko sam star?" rekao je on tako pribrano da je medicinska sestra oselila kako crveni.
..Oh:'. zadrhtao joj je glas. „Shvatam."
On se lagano pomerio u krevetu. Lanci su zvecnuli o njegove metalne ivice. Ona se odmakla.
„Možete li da mi pozovete nekoga, gospodo?" ..Kora? Vašu ženu?"
„Nemam ženu. Mog brata. On ne zna gde sam, a ja bih želeo da zna."
„Mislim da ću to morati prvo da proverim sa stražarom."
Rufus je pogledao pored nje. „Onim dečkom napolju? Kakve on veze ima sa mojim bratom? On izgleda kao da ne može sam da ide ni da piški."
Ona se nasmejala. „Pa. poslali su ga da vas. tolikog, čuva. zar ne?"
„Moj brat se zove Džošua. Džošua Harms. Zovu ga Džoš. Ako imate olovku, izdiktiraću vam njegov broj telefona. Samo ga pozovite i recite mu gde sam. Ovde se osećam nekako usamljen. On ne živi daleko odavde. Ko zna, možda dođe da me obiđe."

„Ovde se čovek stvarno oscća usamljenim", reče ona pomalo čežnjivo. Pogledala je u njega, u njegovo dugačko, snažno telo. prekriveno cevčicama i flasterima. A okovi - okovi su joj prikovali pogled.
Rufus je primetio da bulji u njega. Otkrio je da lanci na čoveku obično imaju takav efekat na ljude.
„Šta ste uradili? Zbog čega ste u zatvoru?"
„Kako se zovete?"
„Zašto pitate?"
„Samo bih voleo da znam. Ja sam Rufus. Rufus Harms."
„Znam to. Piše vam na listi."
„Ali, ja nemam listu da bih sa nje mogao da doznam vaše ime."
Oklevala je jedan trenutak. Pogledala je prema vratima, a onda ponovo u njega. „Ja sam Kasandra". rekla je.
„Baš lepo ime." Preleteo je pogledom preko njenog tela. „Priliči vam."
„Hvala vam. Dakle, nećete da mi kažete šta ste uradili?"
„Zašto želite da znate?"
„Iz radoznalosti."
„Ubio sam nekoga. Pre mnogo vremena."
„Zašto ste to uradili? Da li je ta osoba pokušala da vas povredi?"
„Nije mi ništa uradila."
„Pa zašto ste je ubili?"
„Nisam znao šta radim. Nisam bio pri sebi."
„Je li to u redu?" Kada je to rekla još malo se odmakla od njega.
„Zar to ne kažu svi?"
..Ne znam. Možda."
..Da vam nešto kažem. Daću vam njegov broj. Ako ga ne pozovete, nije važno, a ako ga pozovete, biću vam strašno zahvalan."
Radoznalo je pogledala u njega. „Ne ponašate se kao ubica."
„Treba da budete oprezni sa tim. Slatkorečivi vas na kraju povrede. Video sam puno takvih slučajeva."
„Znači, ne bi trebalo da vam verujem?"
Njegove oči su se srele s njenima. „To morate sami da odlučite."
Zamislila se. „Koji je broj vašeg brata?"

Upisala ga je. stavila u džep i okrenula se da izađe.
..Hej. gospodo Kasandra?" okrenula se prema njemu. „U pravu ste. Ja nisam ubiea. Naidite. da još malo popričamo... ako budete želeli." Uspeo je da se slabašno nasmeje i zazvecka okovima. „Ne idem nikuda."
Pogledala ga je s drugog kraja sobe i on je pomislio da joj je preko usana preleteo osmeh. Onda se okrenula i izašla na vrata. Rufus je istegao vrat da vidi da li će pričati sa stražarom, ali je ona samo prošla pored njega. Legao je i zagledao se u plafon. Udahnuo je duboko, pustivši da ga prožmu ostaci njenog mirisa. Nekoliko trenutaka kasnije, na licu su mu se pojavili osmeh, i suze.

19.
Bilo je to jedno neobično okupljanje svih službenika suda i sudija. Prisustvovali su mu i izvršni sudski činovnik. Ričard Perkins, i šef policije Vrhovnog suda. Leo Delasandro, koji su gledali, hladno, oko stola u velikoj sobi. Oči Elizabet Najt bile su pune suza i ona ih je stalno brisala maramicom.
Dok je Sara Evans gledala u namrgođene sudije, pogled joj se zaustavio na Tomasu Marfiju. Marti je bio nizak i slabačak čovek, sede kose i gustih obrva. Jagodice su mu bile u obliku badema. Još uvek je forsirao trodelna odela i' nosio napadnu dugmad za manžetne. Međutim, Sarinu pažnju nije privukla njegova odeća. već izraz krajnje tuge na njegovom licu. Brzo je preletela pogledom i
shvatila je kako joj krv nadire u glavu. Kada je Harold Remzi ustao u čelu stola, njegov duboki glas je bio čudno prigušen: nije mogla baš najbolje da ga čuje, ali je tačno znala šta je govorio, pošto mu je čitala sa usana.
„Imam jednu užasnu, užasnu vest... Zapravo, ne scćam se ičega sličnog ovom." Remzi je prešao pogledom po sobi. Drhtao je celim telom, a šake su mu se, od uzbuđenja, skupile u pesnicu.
Udahnuo je duboko... „Majki Fisk je mrtav."
Sudije su to očigledno znale. Svi službenici su žalosno uzdahnuli uglas.

Remzi je počeo nešto da govori, ali je onda zastao. Pokazao je rukom prema Leu Delasandru, koji je klimnuo glavom i istupio napred. Predsednik suda se nakon toga skljokao na stolicu. Delasandro je bio visok oko sto sedamdeset pet centimetara, imao je široko lice sa ravnim jagodicama i prćastim nosem. a njegovo mišićavo telo je bilo obloženo jednim slojem sala. Lice mu je bilo boje masline, a kosa oštra i proseda. Koža mu je mirisala na cigare. S ponosom je nosio svoju uniformu, a debeli prsti su mu stajali zadenuti za opasač. Drugi čovek u uniformi, koji je stajao odmah iza njega, zvao se Ron Klaus, i bio je njegov zamenik. Klaus je bio doteran i delovao profesionalno, a to što mu je pogled šarao po auditoriju-mu. govorilo je o njegovom živom duhu. On i Delasandro su bili psi čuvari ovog mesta. Izgledalo je da se kreću u tandemu. Većina ljudi koji su radili u sudu nije mogla da ih zamisli jednog bez drugog.

„Trenutno je poznato veoma malo detalja, ali je Majki očigledno bio žrtva pljačke. Pronađen je u svojim kolima, u jednoj uličici u jugoistočnom delu grada, blizu reke Anakostija. Njegova porodica je obaveštena, i neko od njih će otići da ga identifikuje. Međutim, nema dileme da se radi o Majklu." Oborio je pogled. „Kada su saznali da je ovde radio, policija je donela fotografiju."

Jedan uzrujani službenik je podigao ruku. ..Da li su sigurni da se radilo o pljački? Da nije imalo veze sa tim što je radio ovde?"

Sara je besno pogledala u njega. To nije bilo pitanje koje ste želeli da čujete pet sekundi nakon što ste saznali da je neko sa kim ste radili i do koga vam je bilo stalo mrtav. Ali. onda je pomislila kako je ljudima to učinila nasilna smrt: naterala ih je da se instinktivo uplaše za svoj život.

Međutim, za svaki slučaj ćemo pojačali mere bezbednosti, i zato vas molim da ako neko od vas primeti bilo šta sumnjivo ili neobično, da se javi lično meni ili gospodinu Klausu. Mi ćemo vas blagovremeno izveštavati o svim novim detaljima u vezi sa ovom situacijom/' Pogledao je prema Remziju, koji je držao glavu u rukama, i ničime nije pokazivao da namerava da ustane. Delasan-

dro je tako stajao tamo. osećajući se pomalo nelagodno, sve dok nije ustala Elizabet Najt.
„Znam da je ovo jedan užasan šok za sve nas. Majki je bio jedan od najomiljenijih ljudi koji su ovde radili. Njegov gubitak pogađa sve nas, a naročito one koji su mu bili bliski." Zastala je i na trenutak pogledala u Saru. ..Ako neko od vas želi da kaže nešto u vezi sa ovom situaeijom, neka se slobodno obrati svom sudiji. Ili neka dođe do mene. Ne znam kako ćemo moći da nastavimo sa radom, ali sud mora da funkcioniše. uprkos ovom užasnom, užasnom..." Najtova je ponovo ućutala i uhvatila se za sto da se ne bi srušila na pod. De-lasandro je hitro uhvatio za ruku, ali ga je ona odgurnula.
Prikupila je snagu da zaključi sastanak i prostorija se za tili čas ispraznila. Ostala je samo Sara Evans, koja je nemo sedela i zurila u ono mesto na kome je stajala Najtova. Suze su joj lile niz obraze. Majki je bio mrtav. Uzeo je jednu peticiju, ponašao se veoma čudno više od nedelju dana. a sada je bio mrtav. Ubili su ga. Kažu pljačka. Nije verovala da je odgovor bio tako jednostavan. Ali sada to nije bilo važno. Sada je bilo važno samo to da je ona izgubila nekoga ko joj je bio veoma blizak. Nekoga sa kime bi u nekim drugim okolnostima možda rado provela život. Zajecala je spustivši glavu na sto.
Elizabet Najt ju je posmatrala sa vrata.

20.
Nešto više od tri sata. nakon što mu je Bili Hokins saopštio vest o smrti njegovog brata. Džon Fisk je išao kroz hodnike vašingtonske mrtvačnice, iza specijaliste u belom mantilu. Fisk je morao da pokaže svoja dokumenta da bi dokazao da je on zaista brat Majki Fiska. Pripremio se za to i poneo njihovu
sa ocem, ali mu se on nije javljao na telefon. Fisk se dovezao do njegove kuće, ali u njoj nije bilo nikoga. Ostavio je poruku da ga je tražio, ne spomenuvši zbog čega. Morao je da se u veri da je u pitanju zaista bio njegov brat, a jedini način da se to uradi bilo je da ode tamo gde je sada išao.

Fisk se iznenadio kada su ušli u kancelariju, a još više kada je dežurni u mrtvačnici izvukao iz neke fascikle jednu fotografiju napravljenu polaroidom i pokazao mu je.
„Neću da identifikujem fotografiju. Hoću da vidim telo."
„Mi ovde ne radimo tako. gospodine. Trenutno instaliramo video sistem da bi identifikacija mogla da se obavlja putem televizije, ali on još uvek ne radi. Dok ne bude osposobljen ona će se vršiti putem fotografije."
„Ovog puta neće."
Čovek je lupkao fotografijom o dlan pokušavajući da probudi Fiskovu znatiželju. „Većina ljudi bi više volela da to tako uradi... Ovo je veoma neobično."
„Ja nisam većina ljudi, a vrlo je neobično kada vam ubiju brata. Barem meni jeste."
Njegov pratilac je podigao slušalicu i dao nalog da se telo pripremi za identifikaciju. Onda je otvorio vrata svoje kancelarije i pokazao Fisku da krene za njim. Nakon kraćeg hoda, ušli su u malu sobu u kojoj su medicinski mirisi bili nekoliko puta intenzivniji nego u bolnici. U sredini sobe se nalazio sto. Ispod belog čaršava naziralo se puno ispupčenja koja su predstavljala glavu. nos. ramena, kolena i stopala lesa. Dok je Fisk išao prema stolu, obuzela ga je ista ona nerealna nada koja bi se probudila kod svakog ko bi se našao na njegovom mestu: da osoba ispod tog čašava nije bila njegov brat. da je njegova porodica Još uvek netaknuta.
Kada je njegov pratilac uhvatio ivicu čaršava. Fisk se uhvatio za jednu metalnu ivicu kreveta i čvrsto je stisnuo. Tada se čaršav podigao i otkrio glavu i gornji deo grudnog koša pokojnika. Fisk je zažmurio. zabacio glavu i pomolio se u sebi. Duboko je udahnuo, zadržao dah. otvorio oči i pogledao dole. Klimnuo je glavom i pre nego što je znao.
Pokušao je da pogleda u stranu, ali nije mogao. Čak bi i neko ko ih ne Poznaje po obliku čela. očiju, usta i krivini brade zaključio da su ta dva čovjeka.
Čaršav je spušten i pratilac je dao Fisku da potpiše identifikacioni karticu. ..Daćcmo vam njegove lične stvari, koje nije zadržala

policija." Fiskov pratilac je pogledao prema stolu, ..Ove nedelje smo imali puno posla i zatrpani smo te-lima. ali trebalo bi uskoro da imamo rezultate ove autopsije. Izgleda da će biti prilično jednostavna.1'
Na Fiskovom licu se pojavio izraz besa. koji je brzo nestao. Čovek nije bio plaćen da bude taktičari. ..Da li su pronašli metak koji ga je usmrtio?"
..Samo autopsija može da utvrdi uzrok smrti."
..Ne serite." Njegov pratilac je izgledao iznenađeno. ..Video sam izlaznu ranu na Icvoj strani njegove glave. Jesu li ga našli?"
..Još nisu."
..Čuo sam da je u pitanju pljačka", kazao je Fisk. Njegov pratilac je klimnuo glavom. ..Pronađen je u svojim kolima?"
..Da. bez novčanika. Morali smo da ga identifikujemo preko registarskih tablica."
..Pa. ako je pljačka, zašto mu nisu uzeli kola? Krade kola su sada u modi. Iskamčiš P1N broj od čoveka. ubiješ ga. uzmeš mu kola, obideš nekoliko banaka, podigneš novac s njegovog računa, otarasiš se kola i ideš dalje. Zašto to nije urađeno i u ovom slučaju?"
...Ne bih znao da vam kažem."
..Ko vodi slučaj?"
..Ubistvo je počinjeno u Vašingtonu. Verovatno Odeljenje za ubistva Va-šingtonske policije."
..Moj brat je bio vladin službenik. Radio je u Vrhovnom sudu Sjedinjenih Država. Možda će i- FBI biti uključen."
..To stvarno ne bih znao da vam kažem."
..Želim ime detektiva Odeljenja za ubistva iz Vašingtona koji vodi slučaj."
Fiskov pratilac nije odgovorio, već je samo upisao nešto u dosije. nadajući se, verovatno. da će Fisk otići ako bude ćutao.
..Molim vas da mi date njegovo ime", rekao je Fisk prišavši mu. Njegov pratilac je najzad uzdahnuo, izvukao vizitkartu iz fascikle i dao je Fisku. ..Bjuford Cendler. On će i ovako verovatno hteti da razgovara s vama.

Fisk je preleteo pogledom preko vizitkarte pre nego što ju je ubacio u džep svog mantila. Zagledao se u svog pratioca. ..Naravno da ćemo uhvatiti onoga ko je ovo učinio." Čudan ton u njegovom glasu je naterao lekara da digne pogled sa dosijea. ..Sada bih voleo da ostanem malo nasamo sa svojim bratom."
Sudski lekar je pogledao prema stolu. ..Naravno, biću napolju. Javite mi kada budete gotovi."
Kada je lekar izašao. Fisk je dovukao stolicu do stola i seo. Otkada je saznao da mu je brat mrtav nije pustio ni suzu. Govorio je sebi da je to zbog toga što ga još nije identifikovao, ali i sada kada je to učinio, još uvek nije bilo suza. Dolazeći ovamo, uhvatio je sebe kako kako broji automobile sa stranim tablicama - bila je to igra koju su braća igrala kao deca. Igra u kojoj je Majk Fisk obično pobedivao.
Podigao je jedan kraj čaršava i uzeo bratovu ruku. Bila je hladna, ali su se prsti mogli saviti. Nežno ih je stisnuo. Pogledao je u betonski pod i zatvorio oči. Kada ih je nekoliko minuta kasnije otvorio, na podu su bile samo dve suze. Brzo je pogledao gore i uzdahnuo. Sve ovo je bilo izveštačeno i odjednom je osetio da nije imalo nikakve svrhe.
Kao policajac, sedeo je pored roditelja pijane dece koja su udarila o neko stablo ili banderu. Tešio ih je, pokazivao da saoseća s njima, čak ih i držao u zagrljaju. Stvarno je verovao da je uspeo da se približi, pa čak i da dotakne. dubinu njihovog očaja. Često se pitao kako bi se osećao da se to njemu dogodi. Sada je znao da to nije to.
Naterao je sebe da misli na roditelje. Kako će reći ocu da je njegov zlatni dečak mrtav? A majci? Na to pitanje bilo je lako odgovoriti: Nije mogao, a n'je ni trebalo da joj to kaže.
lako je vaspitavan kao katolik, pošto nije bio vernik. odlučio je da razgovara sa svojim bratom, umesto sa bogom. Stavio je bratovu ruku na svoje grudi i pričao mu o stvarima zbog kojih mu je bilo žao. o tome koliko ga je voleo i kako je želeo da ne bude mrtav, za slučaj da je njegova duša bila negdc u blizini i očekivala taj razgovor, taj tihi izliv osećanja krivice i kajanja njegovog brata.

Onda je ućutao i ponovo zatvorio oči. Mogao je da čuje svaki otkucaj svog srca, zvuk koji je nekako bio prigušen nepokretnošću tela koje se nalazilo Wai
Lekar je promolio glavu u sobu. „Gospodine Fisk. moramo da vratimo te-io vašeg brata dole. Prošlo je pola sata."
Fisk je ustao i bez reci prošao pored lekara. Telo njegovog brata je išlo na jedno užasno mesto. gde će stranci čeprkati po njegovim ostacima u potrazi za ubicom. Dok su ga odvozili, Fisk je je izašao na svetlost dana i napustio svog mlađeg brata.

21.
..Siguran si da si uklonio tragove?"
Rejfild je klimnuo glavom slušalici. ..Svaki dokaz njegovog boravka ovde je izbrisan. Već sam premestio svo osoblje koje je Fiska videlo u zatvoru. Čak i one koji bi eventualno mogli da dokuče da je dolazio ovamo. Neće biti nikoga da im bilo šta kaže."
..l niko te nije video kada si ostavljao tclo?"
..Vik je išao sa mnom. Pratili smo ga. Odabrali smo dobro mesto. Policija će misliti da se radilo o pljački. Niko nas nje video. A čak i da jeste, to nije kraj u kome ljudi saraduju sa policijom."
..Ništa nije ostalo u kolima?"
..Uzeli smo mu novčanik, da bi smo potvrdili priču o pljački. I aktovku, l mapu. Nije bilo ničeg drugog. Hladnjak smo. naravno, ponovo napunili tečno-šću za hlađenje."
..A Harms?"
..On je još uvek u bolnici. Izgleda da će se izvući."
..Do đavola. Baš smo baksuzi."
..Ne brini. Kad se bude vratio ovamo, pobrinućemo se za njega. Kada imaš slabo srce svašta može da ti se dogodi."
..Ne otežite s tim. Možete li da ga ubijete u bolnici?"
..Suviše je opasno. Ima puno sveta okolo."
Plivao li .14 НлК,-^9"
„Vezan je lancima za krevet, a ispred vrata njegove sobe dvadeset četiri sata stoji jedan čuvar. Sutra ujutru ga otpuštaju iz bolnice. Do uvcče će već biti mrtav. Vik već razrađuje detalje."

.,1 nema nikoga ko bi mogao da mu pomogne? Siguran si?"
Rejfild se nasmejao. ..Pa niko i ne zna da je tamo. On nema nikoga. Nikada nije ni imao, niti će imati."
„Nemojte da kiksnete. Frenk."
„Javiću ti kada bude mrtav."
Fisk je sedeo u kolima i uključivao erkondišn. koji je u njegovom četrnaest godina starom „fordu" samo muljao sparan vazduh. Dok je gledao u tu zgradu, znoj mu je curio niz lice i kvasio kragnu na košulji. Na kraju je otvorio prozor. Zgrada je spolja izgledala obično, ali unutra nije bila takva. Tu su ljudi sve vreme tragali za onima koji su nekoga ubili. A Fisk je pokušavao da odluči da li da im se pridruži u njihovoj potrazi ili da se vrati kući. Identifikovao je telo svog brata, čime je njegova zvanična dužnost člana najbliže rodbine bila izvršena. Mogao je da ide kući. da kaže ocu za bratovu smrt. pobrine se oko organizacije sahrane, pozavršava sve ono što njegov brat nije stigao da uradi, sahrani ga i nastavi dalje da živi. Tako su svi radili.
U mesto toga. Fisk je izašao iz kola na sparan vazduh i ušao u zgradu na broju 300 u aveniji Inidijana. koja je bila sedište Odeljenja za ubistva Vašing-tonske policije. Kada je prošao obezbeđenje. jedan policajac mu je rekao kako da dođe do prijavnice. Iz mrtvačnice je još jednom pokušao da dobije oca. ali se on i dalje nije javljao. Sada se zabrinuo da nije nekako doznao šta se dogodilo i već bio na putu ovamo.
Bacio je pogled na vizitkartu koju mu je dao lekar u mrtvačnici.
..Detektiva Bjuforda Čendlera, molim vas", kazao je pogledavši u mladu ženu koja je sedela za stolom.
..A vi ste?" Njen gordo podignut vrat i uobražen ton učinili su da Fisk istog trenutka poželi da je spakuje u jednu od fioka njenog stola.
..Džon Fisk. Detektiv Čendler ispituje... ubistvo mog brata. On se zvao Majki Fisk." Ona je gledala u njega, nepromenjenog izraza lica. „On je bio službenik Vrhovnog suda", dodala je.
..Ovo je Odjeljenje za ubistva. zar ne?" Ponovo se zagledala u njega, slo-živši na licu izraz kao da ju je gnjavio. On je nastavio:

.,Da. neko ga je ubio", pogledao je u pločicu na stolu na kojoj se nalazilo njeno ime, ..gospođice Bak-ster."
„I šta ja mogu da učinim za vas?"
„Volco bih da vidim detektiva Čendlera."
..Da li vas očekuje?"
Fisk se nagnuo napred i tiho progovorio: „Ne baš, ali..."
..Onda se bojim da nije ovde". rekla je ona, prekinuvši ga.
..Ako biste ga pozvali..." Fisk je stao i zagledao se u nju, jer se ona okrenula od njega i počela da kuca na svom kompjuteru. „Čujte, stvarno treba da vidim detektiva Čendlera."
Pričala je kucajući: „Da vam objasnim kakva je ovde procedura. Imamo mnogo slučajeva i nedovoljno detektiva. Nemamo vremena za svakoga ko naiđe s ulice. Moramo da odredimo prioritete. Sigurna sam da to možete da shvatite." Glas joj se lagano gubio jer se zagledala u monitor kompjutera.
Fisk se nagnuo napred tako da mu se lice našlo na samo nekoliko centimetara od njenog. Kada se okrenula, gledali su se u oči. „Da vam nešto objasnim. Na zahtev detektiva Čendlera došao sam iz Ričmonda da identifikujem te-lo mog brata. Uradio sam to. Moj brat je mrtav. I upravo sada sudski lekar pravi Y rez na njegovom grudnom košu. da bi mogao da izvadi njegovu utrobu, organ po organ. Onda će uzeti testeru i napraviti intermastoidni rez, kojim će njegovu lobanju iseći poput pite. otprilike ovde." Fisk je izveo zamišljeni rez duž glave gospođice Bakster svojim prstom, jedva se suzdržavajući da je ne uhvati za njenu plavu, trajno onduliranu kosu. „Da bi mogao da izvadi njegov mozak i prati putanju kretanja zrna koje ga je ubilo, i možda izvuče nekoliko delića čaure. Zato sam pomislio da bih mogao da dođem i malo proćaskam sa detektivom Čendlerom. i vidim da li on i ja možemo da dođemo na ideju ko je mogao da ga ubije."
Ona je hladno rekla: „Pa. to nije vaš posao. Imamo dovoljno problema i bez da nam se u istragu mešaju rođaci žrtava... sigurna sam da će vas detektiv
Fisk se uhvatio za ivicu stola i duboko udahnuo, upinjući se iz petnih žila da se kontroliše. „Vidite, mogu da shvatim sa koliko se

problema ovde susrećete, i činjenica da me ne poznajete od Adam..."
„Stvarno imam puno posla, gospodine. Ako imate problem, podncsite pismenu žalbu."
„Samo želim da razgovaram s tim čovekom!"
„Moraću da pozovem stražara."
Fisk je lupio šakom o sto. „Moj brat je mrtav! I ja bih vam bio zahvalan da to smrdljivo držanje zamenite jednim gramom saosećanja. A ako ne možete da se naterate da to osetite, damo, onda se bar pretvarajte."
„Ja sam Bjutord Čendler."
I Fisk i Baksterova su se okrenuli. Čendler je bio crnac, imao je nešto više od pedeset godina, kovrdžavu sedu kosu i iste takve brkove. Bio je visok i snažne konstitucije, koja je u sebi uspela da zadrži neke detalje atletske figure što ju je imao u mladosti. Nosio je praznu futrolu za pištolj, a na onom mestu na košulji gde se njegova drška oslanjala na nju vidcla se mrlja od ulja za podmazivanje. Odmerio je Fiska od glave do pete iza svojih trifokalnih naočara.
„Ja sam Džon Fisk."
„Čuo sam. Zapravo, stajao sam ovde i slušao ceo vaš razgovor."
„Onda znate šta mi je rekao, detektive Čendler?" rekla je Baksterova.
„Do poslednje reci."
„I nemate ništa da kažete ?"
„Imam."
Baksterova je pogledala u Fiska sa izrazom zadovoljstva na licu.
„Pa?"
„Mislim da vam je ovaj mladić dao prilično dobar savet." Čendler je pokazao prstom prema Fisku. „Dođite da porazgovaramo."
Čendler i Fisk su se probili kroz prepune hodnike do jedne male. pretrpane kancelarije. ..Sedite." Čendler je pokazao prema jedinoj stolici u njoj uz onu koja je stajala iza njegovog radnog stola. Na njoj se nalazila gomila dosijea. „Slobodno to spustite na pod."
Čendler je podigao prst. „Samo pazite da ne oštetite dokazni

materijal. Dok ovih dana povraćam posmatrajući uzorke tkiva, jedino što čujem je: „Strasno! Oslobodite mog klijenta masovnog ubicu."
..Sada ne želim da ćujem da vam je žao zbog onoga što ste rekli Džudi Bakster."
..Nisam to ni mislio da kažem."
Čcndlcr je uspeo da se su/drži da se ne nasrne je. „Dobro, idemo po redu. Žao mi je zbog vašeg brata."
..Hvala", rekao je Fisk utučeno. „To ste verovatno prvi put čuli od kada ste došli ovde?" „Tako je."
„Znači, vi ste radili u policiji?" primctio je Čendler kao usput, a onda se. kada je video da se Fisk iznenadio, nasmešio. „Prosečan građanin ne zna za Y i intermastoidne rezove. Na osnovu načina na koji ste to uradili ispred liea go-spodiee Bakster. vašeg držanja i građe, rekao bih da ste bili policajac." „Govorite u prošlom vremenu?"
„Da ste još uvek u službi, ljudi iz Ričmondske policije bi mi skrenuli pažnju na to kada smo ih kontaktirali. A osim toga. poznajem vrlo malo policajaca koji nose odelo kada nisu na dužnosti."
„Sve ste pogodili. Drago mi je da vi vodite ovaj slučaj, detektive Cendlcr." „Ovaj i još četrdeset dva druga." Fisk je zatresao glavom, a Cendler je nastavio: „Budžet je skresan. Čak više nemam ni partnera." „Drugim recima, da ne očekujem nikakvo čudo?"
„L'radiću sve što mogu da uhvatim ubicu vašeg brata. Ali. ne mogu da ga-rantujem da će se to i dogoditi."
„Sta onda kažete na malo nezvaničnc pomoći?" „Sta vam to znači'.'"
„U Ričmondu sam radio sa detekivima na mnogo ubistava. Puno toga sam naučio, i puno toga se sećam. Možda bih ja mogao da budem vaš novi partner."
„To je. zvanično. nemoguće." „Ja to. zvanično. razumem." „Cime se sad bavite?"

„Ja sam advokat branilac", rekao je Fisk. Cendler je zakolutao očima. „I ponosan sam na to što radim dete.krivp fVmllpr •• Jednostavna istina
Cendler je klimnuo glavom prema vratima kancelarije, gledajući preko Fi-skovog ramena. „Daj. isključi to?" Cutao je sve dok Fisk nije završio s pričom, i onda je ponovo seo za sto.
..Iako znam da to nije pametno, uzeću vašu ponudu za pomoć u razmatranje."
Fisk je odmahnuo glavom. „Ja sam ovde sada. Imajući u vidu da stopa re-šavanja slučajeva ubistava drastično pada nakon prvih četrdeset osam sati. to je sigurno neće smanjiti." Fisk je mislio da će se Cendler iznervirati, ali je on ostao miran.
„Imate li vizitkartu?" pitao je Cendler.
Fisk mu ju je dao. nakon što je na njenoj poleđini napisao svoj kućni broj telefona.
Onda je Cendler njemu dao svoju vizitkartu sa gomilom telefonskih brojeva. „Kancelarija, kuća. pejdžer. faks. mobilni - kada se setim da ga ponesem, što inače nikada ne uradim."
Cendlcr je otvorio jednu fasciklu na stolu i počeo da je studira. Čitajući naopako. Fisk je na nalepnici pročitao ime svog brata.
„Rečeno mi je da je ubijen tokom pljačke."
„To je bila radna hipoteza."
Fisk je primetio čudan prizvuk u Cendlerovom glasu. „A da li se ona pro-menila?'-
„Od toga moramo da pođemo." Zatvorio je fasciklu i pogledao u Fiska. -.Činjenice su. u ovom slučaju, bar one do kojih smo do sada došli, vrlo prošle. Vaš brat je nađen na prednjem sedištu svojih kola u jednoj uličici blizu re-ke Anakostije. sa ulaznom ranom od metka na desnoj strani glave i izlaznom na levoj. Izgleda da se radi o veoma velikom kalibru. Nismo našli tane. ali se potraga za njim nastavlja. L'bica ga je možda pronašao i poneo sa sobom da ne bismo mogli da obavimo balistički test. ako ikada budemo došli do oružja kojim je počinjeno ubistvo."
„Trebalo je imati petlju da tragate za metkom po ulici sa lesom na samo nekoliko metara od vas."

„Tačno. Ali. možda ipak nađemo zrno."
..Recimo to ovako. Nije imao novčanik uz sebe. A da li je imao običaj da ga nosi?"
Fisk je za trenutak pogledao u stranu. ..Poslednjih godina se nismo viđali baš često, ali mislim da treba da pretpostavite da jeste. Niste ga našli u njegovom stanu?"
..Recite mi nešto. Džone. Telo vašeg brata je nađeno tek juče."
Cendler je otvorio svoju beležnicu i uzeo olovku. „Uličica u kojoj je nađeno je između ostalog poznata i po tome da njom cirkulišu narkomani. Sta mislite, da li je on koristio narkotike? Povremeno ili stalno?"
„Ne. Nije."
..Ali niste sigurni, je Γ tako? Upravo ste mi rekli da se niste često viđali. Je Γ tako?"
..Moj brat je sebi postavljao najviše ciljeve u svemu što je radio, a onda ih je čak i nadmašivao. Droga se u to nikako nije uklapala."
..Imate li bilo kakvu ideju o tome zašto je bio u tom kraju?"
„Ne. ali je mogao da bude otet na nekom drugom mestu i dovezen tu."
..Da li je neko imao razlog da ga ubije?"
..Niko mi ne pada na pamet."
..Nije imao neprijatelja? Ljubomornih mladića devojaka sa kojima se viđao? Problema sa novcem?"
„Ne. Ali. opet vam kažem, ja verovatno nisam najbolji izvor informacija za to. Imate li procenu vremena smrti?"
„Na uviđaju nije moglo da se odredi sa sigurnošću. Čekam informaciju sa obdukcije. Zašto pitate?"
..Upravo dolazim iz mrtvačnice. Pipnuo sam ruku mog brata. Meka je i savitljiva. Mrtvačka ukočenost se odavno izgubila. U kakvom stanju je bilo telo kada ste ga sinoć našli?"
„Recimo da je tamo bilo neko vreme."
„To me iznenađuje. Na osnovu onoga što ste mi rekli, to nije tako pust kraj grada."
„Tačno. ali u njemu leševi nisu retkost. Osim toga. u devedeset devet posto slučajeva ubistava u tom kraju žrtve su crnci.

„Dakle, hoćete da kažete da bi moj brat padao u oči. Da li mu je skinut novac sa računa? Da li je nešto kupovano njegovom kreditnom karticom?"
„To sada proveravamo. Kada ste poslednji put razgovarali s njim?"
„Nazvao me je pre nešto više od nedelju dana."
„O čemu ste pričali?"
„Nisam bio kod kuće. Ostavio je poruku na seketarici. Rekao je da mu je potreban moj savet u vezi s nečim."
„Da li ste mu se javili?"
„Ne, doskora."
„Zašto ste čekali?"
„Nije mi bilo toliko važno."
„Stvarno?" Cendler je okretao olovku između prstiju. „Recite mi nešto. Da li ste uopšte voleli svog brata?"
Fisk je pogledao pravo u njega. „Neko je ubio mog brata. Hoću da uhvatite ubieu. To je sve što ću reći na tu temu."
Taj pogled u Fiskovim očima naterao je Cendlera da nastavi.
„Možda je zeleo da priča o nečemu što je bilo u vezi sa poslom? Vidite, mesto na kome je radio vaš brat čini ovaj slučaj interesantnim."
„Hoćete da kažete da njegovo ubistvo ima veze sa nečim na Vrhovnom sudu?"
„To nije tako lako dokazati, ali to što ste mi sada rekli o njegovom telefonskom pozivu čini ovu hipotezu malo manje neverovatnom."
„Sumnjam da je želeo da čuje moje mišljenje o onom poslednjem slučaju abortusa."
„Sta je onda hteo? Da vas pita kako da smuva žensku?"
„Verovatno niste videli njegovu fotografiju. Za to mu nikada nije bila potrebna ničija pomoć."
„Video sam njegovu fotografiju, ali mrtvi nisu mnogo fotogenični. Ali. rekao je da želi savet. Možda pravni."
Pa. uvek možete da skoknete do suda da provcrite da se tamo nešto ne događa."
„Znate da ne smemo da dižemo veliku prašinu."

„Siguran sam da je vaš brat tamo ostavio neke lične stvari, i ne bi bilo neobično da njegov bliski rođak poseti njegovo radno mesto. Pretpostavljam da ste već bili tamo?"
..Jednom, kada je Majk tek počeo da radi. Moj tata i ja."
„A vaša majka?"
..Ima Alchajmera."
„Žao mi je."
..Jeste li još nešto otkrili?"
Kao odgovor na to Cendler je ustao, skinuo svoj sako sa kuke na vratima i obukao ga. „Voleo bih da vas odvedeni do kola vašeg brata."
..A onda?"
Cendler je pogledao na sat i nasmešio se. „Onda ćemo imati dovoljno vremena da odemo do suda. savetniče."

22.
Rufus je gledao kako se vrata lagano otvaraju. Očekivao je da na njega pojuri gomila ijudi u zelenim vojničkim uniformama, ali je njegova zebnja nestala kada je video ko je ušao.
„Ponovna kontrola?"
Kasandra je ušla i došla do kreveta. ..Zar nije bez veze što žene uvek moraju da kontrolišu muškarce?" Komentar joj je bio šaljiv, ali ton nije. Baeila je pogled na monitore i napravila belešku u njegovoj terapijskoj listi, osmotrivši ga-
„To je baš lepo. Nisam navikao na to." Pazio je da njegovi lanci ne za-zveče dok se pridizao.
..Zvala sam vašeg brata."
Rufus se uozbiljio ..Stvarno? S ta je rekao?"
„Rekao je da dolazi da vas vidi."
„Kada?"
„Čim pre bude mogao. Zapravo, danas."
„Rekla sam mu da ste bolesni, ali da se brzo oporavljate."
„Da li vam je još nešto rekao?"
„Izgleda da nije mnogo pričljiv", primetila je Kasandra.
„Džoš je takav."

„Da li je i on tako krupan kao vi?"
„Ne. On je sitan. Imao oko sto devedeset centimetara, i jedva nešto više od sto kilograma." Kasandra je zatresla glavom i okrenula se da izađe. ..Imate li malo vremena da posedite sa mnom?" pitao je Rufus.
„Sada bi trebalo da budem na pauzi. Došla sam samo da vam kažem za vašeg brata. Moram da idem." Nije baš bila prijateljski raspoložena.
„Jeste li dobro?"
„Čak i da nisam, vi ne biste mogli da mi pomognete." Ton joj je bio nervozan i grub.
Rufus ju je jedan trenutak posmatrao. „Ima li ovde negde neka Biblija?"
Ona se okrenula, iznenađeno. „Zašto?"
„Svaki dan čitam Bibliju. Otkad znam za sebe."
Pogledala je prema stolu koji se nalazio pored kreveta, otišla do njega i izvadila Gideonovu Bibliju. ..Ne mogu da vam je dam. Ne smem da vam se toliko približavam. Ljudi iz zatvora su mi na to skrenuli pažnju."
„Ne morate da mi je date. Ako vam nije teško, mogli biste da mi iz nje pročitate jedan pasus."
„Da vam pročitam?"
„Ne morate", rekao je on brže-bolje. „Možda vas ne interesuju Biblija i crkva."
Poledala je u njega, držeći jednu ruku na boku. dok joj je u drugoj stajala zelena Biblija. ..Ja pevam u crkvenom horu. Moj muž. bog da mu dušu prosti, bio je crkvenjak."
„Baš lepo. Kasandra. A vaša deca?"
„Otkud znate da imam decu? Zato što nisam mršava?"
„A-ha."
„Pa, šta?"
..Izgleda kao da ste voleli da imate puno dece."
Njegove riječi su je iznenadile, i jedan osmeh se brzo probio kroz oblak

kao da je žedan, a u njoj se nalazi nasjvežija i najhladnija čaša vode svih vremena.
,.Što biste želeli da vam čitam?"
..Sto i treći psalam."
Kasandra se na trenutak zamislila, a onda privukla stolicu i sela. Rufus se zavalio u krevet. ,.Hvala vam, Kasandra."
Dok je čitala, povremeno bi pogledala prema njemu. Oči su mu bile zatvorene. Pročitala je još nekoliko reci, podigla pogled i videla da mu se usne miču. a onda staju. Pogledala je u sledeću rečenicu, upamtila je i izgovorila gledajući u njega. Rufus je zajedno sa njom nemo izgovarao svaku reč. Zastala je. ali ju je on dovršio. Pošto nije nastavila sa čitanjem, on je otvorio oči. „Znate ovaj psalam napamet?" pitala je.
„Veći deo Biblije znam napamet. Sve psalme i izreke."
„Impresivno."
..Imao sam puno vremena da radim na tome."
„Zašto ste. onda. želeli da vam ga čitam ako ga znate napamet?"
„Izgledali ste kao da ste malo zabrinuti. Mislio sam da bi to moglo malo da vam pomogne;'
..Da mi pomogne?" Kasandra je pogledala stranu na kojoj se nalazila i pročitala u sebi ono što je pisalo na njoj. „On mi oprašta sve grehove. On me is-celjuje. On me spašava iz pakla. Okružuje me svojom brižnošću i nežnom mi-lo.šću." Na poslu je bilo depresivno. Njena deca. tinejdžeri, svakim danom su joj sve više izmicala kontroli. Nalazila se na pragu pete decenije života, imala je dvadeset pet kilograma više i na vidiku joj se nije nalazio nijedan pristojan muškarac. Imajući sve to u vidu, i gledajući u ovog zatvorenika, ovog lancima vezanog ubicu koji će umreti u zatvoru, osećala se kao da će svakog časa bri-znuti u plač zbog njegove nežnosti i netraženog razumevanja za njene probleme.
Sto treći psalam se takođe obraćao i Rufusu - naročito jedan njegov stih. On ga je izgovorio u sebi: „Daj pravdu svakome prema kome su nepravedno postupali."
..Prepoznajete li ga?" pitao je Cendler dok su se približavali srebrnoj „hondi Sedan 17 1QX7

Fisk je klimnuo glavom. „Uzeli smo mu ga kada je diplomirao. Svi smo učestvovali u kupovini - i moji roditelji i ja."
„Ja imam petoricu braće. Nikada to nisu učinili za mene."
Cendler je otključao vozačka vrata i sklonio se da bi pustio Fiska da pogleda unutrašnjost kabine.
„Gde ste našli ključeve?"
„Na prednjem sedištu."
„Da li je unutra bilo njegovih stvari?" Cendler je odmahnuo glavom. Fisk je pregledao prednje sedište, komandnu tablu, šoferšajbnu i bočne prozore, potpuno zbunjen. „Je li automobil čišćen?"
„Ne, ovakvog smo ga našli, samo što je u njemu bilo telo vašeg brata."
Fisk se uspravio i pogledao u detektiva.
„Ako prislonite pištolj velikog kalibra na nečiju slepoočnicu i povučete obarač u ovako malom prostoru imaćete fleke od krvi na sedištu, volanu, šofer-šajbni. Tu bi bilo i delića kosti i tkiva. Ja samo vidim poneku fleku, verovatno na mestu gde mu je glava dodirivala sedište."
Cendler je izgledao kao da ga je Fisk zabavljao. „Stvarno?"
Fisk se ugrizao za jezik. „Ne govorim vam ništa što već niste znali. Pretpostavljam da je ovo još jedan vaš mali test?"
Cendler je lagano klimnuo glavom. „Može biti. Možda je još nešto u pitanju. Sećate se da sam rekao da imam petoricu braće?"
„Da."
„Pa, bilo nas je šestorica. Jedan moj brat je ubijen pre trideset pet godina. Radio je na benzinskoj pumpi i neka propalica je došla i ubila ga zbog dvanaest dolara koje je imao u kasi. Tada sam imao samo šesnaest godina, ali se se-cam svih detalja, kao da se to dogodilo pre pet minuta. Bilo kako bilo. većina 'judi koja dođe da identifikuje svoje ubijene rođake ne uleće u moju kancelariju i ne nudi mi pomoć. Oni žale i međusobno se teše, što je sasvim normalno. u> da, i bulazne o tome kako žele da uhvate kurvinog sina koji je to uradio. all> u suštini, ne žele da se uključe u sam

proces potrage za njim. Kome bi to, uopće, i palo na pamet da uradi? Ali oni, uglavnom, nisu radili u policiji.
Mogu da shvatim bes koji sada osećate, Džone, voleli vi svog brata ili ne. Neko je od vas nešto uzeo. nešto važno - zapravo vam ga oteo... Prošlo je trideset pet godina, a ja još uvek osećatn taj bes."
Fisk je pogledao okolo u sva ta civilna kola koja su se nalazila na policijskom parkingu. Pretpostavljao je da je svaki komad te gvožđurije čekao na red da istrese tajne o još jednoj tragediji.
Okrenuo se Cendleru. ..Pretpostavljam da će bes biti od koristi", dodao je on tiho. gledajući u zemlju, ..dok se ne pojavi nešto drugo." U njegovom glasu nije bilo mnogo nade.
„Korektno." Cendler je nastavio sa svojom analizom. „Odsustvo svih materijalnih doka/.a koje ste pomenuli me je zaista zbunilo."
„Ne izgleda kao da je ubijen u automobilu"
„Tako je. Izgleda da je ubijen negde drugde, pa je. onda, njegovo telo stavljeno na prednje sedište. Taj zaključak nam otvara čitavu gomilu novih mogućnosti."
..Onda da govorimo o nečemu malo manje slučajnom od obične otmice i ubistva."
„Možda, mada su neke barabe mogle da ga kidnapuju. izvuku iz kola da bi im možda ukucao svoj P1N na bankomatu. On je to odbio, i oni su ga ubili, uplašili su se i ubacili ga u njegova kola."
„Onda bi trebalo da postoji neki dokaz pored bankomata. Ima li ga?"
„Ne. ali bankomata ima mnogo."
„I mnogi ljudi ih koriste. Za jedan dan bi neko to već primetio."
„Pretpostavljamo, ali ne mora da bude tako. Pokušavamo da utvrdimo kuda se vaš brat kretao tokom poslednjih četrdeset osam sati. U svom stanu je po-slednji put viđen u četvrtak uveče. Od onda mu se gubi svaki trag."
„Ako ga je neko kidnapovao, šta je sa otiscima? Većina kriminalaca koja krade bankovne kartice nije toliko prefinjena da bi koristila rukavice.
„Još uvek obrađujemo otiske."
„Hoćete li da vam kažem šta sam još primetio?"

„Recite."
Fisk je otvorio vrata automobila i pokazao na unutrašnju stranu onog dela dovratka koji se ne vidi kada su vrata zatvorena. Cendler je uzeo naočare, stavio ih na nos i vica koje je lagano podigao malu naljepnicu i stavio je na dlan. Pažljivo ju je zagledao.
„Vaš brat je nedavno servisirao svoj kola u u Val-Martu."
„Preporučuje se da sledeća zamena ulja bude za tri meseca ili posle prijeđenih pet i po hiljada kilometara. Na tu nalepnicu se stavlja datum ili naredna kilometraža da bi vas podsetili kada ponovo treba da dođete. Prema datumu na njoj. kada oduzmemo tri meseca. moj brat je bio na servisu tri dana pre nego što je njegovo telo nađeno. A sada da vidimo posle koje kilometraže bi trebalo da ide u Val-Mart. Oduzećemo od nje pet i po hiljada kilometara i to će, otprilike, biti ono što bi sada trebalo da piše na meraču kilometraže."
Cendler je brzo izračunao. „To je sto pedeset pet hiljada sedamsto sedamdeset sedam."
„A sada pogledajte šta piše na 'hondinom' meraču kilometraže."
Cendler se zavalio nazad i pogledao. Onda je ponovo pogledao u Fiska blago razrogačenih očiju. „Neko je za poslednja tri dana prešao ovim kolima oko hiljadu petsto kilometara."
„Tako je", kazao je Fisk.
„Ode je, kog đavola, išao?"
„Na nalepnici se ne vidi u kom Val-Martu je bio. ali je to verovatno bio onaj koji se nalazi u blizini njegovog stana. Treba da ih nazovete. Možda će imati za nas neke korisne informacije."
„U redu. Ne mogu da verujem da smo to propustili", rekao je Cendler. Ubacio je plastičnu nalepnicu u providnu kesu sa rajsferšlusom koju je izvukao iz mantila i na kojoj je nešto napisao.
..E. da. Džone?"
„Da?"
Podigao je kesu. „Neću vas više testirati."

23.

Pola sata kasnije, Cendler i Fisk su ušli na glavni ulaz Vrhovnog suda Sjedinjenih Država.
Njegova zgrada je bila velika i zastrašujuća. Ali ono što je privuklo Fisko-vu pažnju bila je tišina, tako upadljiva da je to bilo onespokojavajuće. Izgledalo je skoro nemoguće zamisliti da izvan njenih vrata funkcioniše ceo jedan svet. Fisk je pomislio na poslednje tiho mesto na kome je bio tog dana - mrtvačnicu.
Pitao je: ..Sa kim treba da se vidimo?"
Čendler je pokazao na jednu grupu muškaraca koja je išla hodnikom prema njima. .,Sa njima." Kada su im se primakli njihovi koraci su, u tom zvučnom tunelu, zazvučali kao topovska grmljavina. Jedan od njih je bio u odelu; druga dva su bila u uniformama i bila su naoružana pištoljima.
..Detektiv Cendier?" Čovek u odelu je pružio ruku. „Ja sam Ričard Perkins, izvršni službenik Vrhovnog suda Sjedinjenih Država."
Perkins je bio visok oko sto sedamdeset i pet centimetara, mršav, sa klempavim ušima i sedom kosom koja mu je padala na čelo poput zamrznutog vodopada. Predstavio je svoje kolege. ..Sef policije, Leo Delasandro; njegov zamenik. Ron Klaus."
..Drago mi je1', rekao je Cendier i video da Perkins čeka da mu predstavi Fiska. Dodao je: ..Džon Fisk. Brat Majkla Fiska."
Svi su požurili da mu izjave saučešće.
„.Tragedija. Užasna tragedija", rekao je Perkins. ..Majki je bio veoma ce-njen. Strašno će nam nedostajati."
Fisk je uspeo da izgleda kao da mu je njihovo ekspresno izjavljeno saučešće značilo.
„Da li ste zaključali kancelariju Majkla Fiska. kao što sam vam rekao?" pitao je Cendier.
Delasandro je klimnuo glavom. ..Bilo je teško, jer ju je delio sa još jednim službenikom. Ovde su po dva službenika u kancelariji."
..Nadajmo se da nećemo dugo morati da kršimo to pravilo."
„Detektive Cendier. mogli bismo da sednemo u moju kancelariju, da nam izložite svoj plan", ponudio se Perkins. „Ona je na kraju hodnika."
„Idemo onda tamo."

Pošto je Fisk krenuo sa njima. Perkins je zastao i pogledao u Čendlera.
„Izvinjavam se. ali ja sam shvatio da je gospodin Fisk ovdc iz nekog drugog razloga koji nema veze sa vašom istragom."
„On mi pomaže sa nekim informacijama o bratu", rekao ie Čendler.
Perkins je pogledao u Fiska sa onim što je ovaj doživeo kao neprijateljski pogled.
„Nisam znao da je Majki imao brata", kazao je Perkins. „Nikada ga nije pominjao."
„Ni vas nikada nije pominjao", odgovorio je Fisk.
Perkinsova kancelarija je bila kraj hodnika koji je vodio u sudnicu. Bila je opremljena u staromodnom, kolonijalnom, stilu i arhitektonski i zanatski urađena u eri kada vlada nije bila opterećena trilionskim nacionalnim dugovima i probijenim budžetima.
Za sporednim stolom sedeo je jedan čovek u poznim četrdesetim godinama. Njegova plava kosa bila je veoma kratko podšišana. a usko. duguljasto lice delovalo je izuzetno autoritativno. Njegovo samopouzdano držanje govorilo je o tome da je uživao u upotrebi tog autoriteta. Kada je ustao, Fisk je prime-tio da je bio viši od sto osamdeset centimetara i da redovno odlazi u teretanu.
„Detektiv Čendler?" Čovek je pružio jednu ruku. a drugom je pokazao svoju legitimaciju. „Specijalni agent FBI, Voren Mekena."
Čendler je pogledao u Perkinsa. ..Nisam znao da je Biro uključen u ovo."
Perkins je nešto zaustio, ali je Mekena rekao oštro: „Kao što sigurno znate, javni tužilac i FBI imaju pravo da ispitaju ubistvo svakog zaposlenog u Američkoj vladi. Međutim. Biro neće preuzeti istragu od vas, niti će je ometati."
‚To je dobro, jer ja i na najmanji neželjeni pritisak poludim", nasmešio se Čendler.
Izraz na Mekeninom licu se nije promenio. „Imaću to na umu."

Fisk je pružio ruku. „Džon Fisk. agente Mekena. Majki Fisk je bio moj brat."
„Zao mi je. gospodine Fisk. Znam da vam je sigurno teško", rekao je Mekena rukujući se s njim. Agent FBI se ponovo okrenuo Čendleru. „Ako situacija bude zahtevala aktivniju ulogu Biroa, očekujem vašu punu kooperativnost. tite se da je žrtva bila vladin službenik." Pogledao je po sobi. „Službenik jed-najsvetijih institucija na svetu. I možda jedne od onih koje se najviše pla-
ne od
Sitija.
U pitanju je strah iz neznanja", naglasio je Perkins. Ali ipak prisutan. Nakon Vakoa. Svetskog trgovinskog centra i Oklahoma naučili smn du kn,lan
..Šteta što vi ljudi niste brže učili", rekao je Čendler hladno. „Ali privatne bitke su gubljenje vremena. Ja više verujem u združene operacije/'
..Naravno", rekao je Mekena.
Čendler je ljudima iz suda pola sata postavljao pitanja pokušavajući da ustanovi da li je neki slučaj na kome je radio Majki Fisk mogao da bude razlog za njegovo ubistvo. Od svih je stalno dobijao isti odgovor: ..Nemoguće."
Mekena je postavio malo pitanja, ali je pažljivo slušao šta pita Čendler.
„Tačni detalji slučajeva koje sud trenutno razmatra se kriju od javnosti, tako da niko sa sigurnošću ne može da zna koji službenik radi na kom slučaju." Perkins je udario rukom po stolu da bi to podvukao.
„Osim ukoliko službenik nekome to ne kaže."
Perkins je odmahnuo glavom. ..Ja im. lično, držim obuku na temu bezbcd-nosti i povcrljivosti. Moralni principi koji se odnose na njhov rad veoma su strogi. Za to čak postoji i priručnik. Nedozvoljeno je da iscuri bilo kakva informacija."
Čendler nije izlgledao baš ubcdeno. „Koja je prosccna starost službenika koji ovde rade? Dvadeset pet? Dvadeset šest godina?"
„Tako nešto."

„Oni su deca, a rade na najvišem sudu u zemlji. Kažete mi da je nemoguće da oni nešto iznesu van suda? Čak ni da bi impresionirali svoju devojku?"
„Dovoljno dugo sam ovde da znam da ni za šta ne treba da koristim reč nemoguće."
„Ja sam detektiv Odeljenja za ubistva i verujte mi da imam taj isti problem."
„Da raščistimo nešto?" rekao je Delasandro. „Na osnovu onoga što znam o slučaju, izgleda da je motiv za njega bila pljačka." Raširio je ruke i pogledao u Čendlera očekujući njegovu reakciju. „Kakve onda sud ima veze sa njim? Jeste li pretražili njegov stan?"
„Još nismo. Sutra šaljem tamo jednu ekipu."
„Možda je ubistvo povezano sa njegovim privatnim životom?" pitao je Delasandro.
Svi su pogledali u Čendlera očekivajući njegov odgovor. Detektiv je pogledao u svoju beležnicu. bez stvarne namere da oročita neštn n nini Sumr, cc
trudim da pobijem sve opcije. Poseta radnom mestu žrtve i postavljanje pitanja njegovim kolegama nije uopšte neuobičajena stvar, gospodo."
„Naravno", rekao je Perkins. „Možete da računate na našu punu saradnju." „A sada da odemo do kancelarije gospodina Fiska". rekao je Čendler.

24.

Čovek je elegantno koračao hodnikom. Bio je visok oko sto devedeset, mršav, ali snažan, sa širokim ramenima koja su se širila ispod njegovog tankog vrata. Imao je izduženo lice; koža mu je bila boje kestena i glatka, izuzev u predelu očiju i usta gde su u nju bile urezane bore koje su podsećale na vijugave linije otisaka prstiju. Nosio je nabranu Virdžinija Tek kapu za bezbol. Kratka, proseda, brada oivičavala mu je donju vilicu. Na sebi je imao izbledele farmerke i od znoja isflekanu teksas košulju sa zavrnutim rukavima, koji su otkrivali par snažnih podlaktica prošaranih venama. Iz prednjeg džepa njegove košulje virila je jedna pakla

„pel mela". Došao je do kraj hodnika i skrenuo iza ugla. Čim je to uradio, vojnik koji je sedeo pored vrata poslednje sobe ustao je i podigao ruku.
„Izvinite, gospodine, ovde je zabranjen pristup svima izuzev medicinskog osoblja."
„Ovde leži moj brat", rekao je Džošua Harms, „l ja sam došao da ga po-setim."
.,Bojim se da je to nemoguće."
Harms je pogledao ime na pločici vojnika. „Bojim se da nije. vojnice oraun. Ja ga stalno posećujem u zatvoru. Zato me pustite unutra."
„Neće moći."
„Dobro, onda ću pozvati direktora ove bolnice, šefa policije i komandanta rort Džeksona i reći im da niste dozvolili članu porodice da poseti rođaka ko-J! je na umoru. Oni će vam zbog toga natrljati nos. dečko. Da li sam vam spomenuo da sam proveo tri godine u Vijetnamu i dobio toliko medalja da bih njima mogao da pokrijem ćelo vaše telo? Hoćete li me pustiti unutra ili da idem tim drugim putem?
Zbunjeni Braun se jedan minut osvrtao oko sebe ne znajući šta da radi. ..Moram da pozovem nekoga."
,.N'e. ne morate. Možete da me pretresate, ali ja ću da uđem. Neću • se dugo zadržavati. Ali to mora da bude odmah." ..Kako se zovete?"
,.Džoš Harms." Izvukao je novčanik. ..Evo moje vozačke dozvole. Godinama već odlazim tamo. u zatvor, ali se ne sećam da sam vas video."
..Ne radim u zatvoru", rekao je on. „Ovde sam samo privremeno. Ja sam rezervista."
..Rezervista? Stražarite pored zatvorenika?"
..Covek iz zatvora koji je doleteo sa vašim bratom juče se vratio u Fort Džekson. Sutra ujutru će poslati zamcnu za njega." ..Drago mi je zbog njih. Hoćemo li onda?"
Vojnik Braun je blenuo u njega još nekoliko sekundi. „Okrenite se", rekao je on na kraju.

Džoš je uradio kako mu je rekao. Braun je počeo da ga pretresa. Pre nego što je došao do prednjih džepova njegovih pantalona. Džoš je rekao. ..Nemojte da reagujetc. Ш je jedan džepni nož. Samo ga izvucite umcsto mene. Držite ga dobro i čvrsto, sine, sentimentalno sam vezan za njega/'
Vojnik Braun je završio pretres i ispravio se. ..Imate deset minuta, i ni se-kund više. I ja ulazim unutra sa vama."
.,Ako uđete sa mnom. napuštate svoje slražarsko mesto. Ako napustite svoje stražarsko mesto u vojsci, ili u rezervi, završićete gde i moj brat." Pogledao je u mladićevo lice. Zaključio je da se radi o vikend ratniku. Verovatno piskara od ponedeljka do petka, a onda navlači uniformu i uzima pušku u potrazi za avanturom. ..A. da vam kažem, zatvor nije mesto gde bi želeo da bude neko ko izgleda kao vi."
Vojnik Braun je nervozno progutao pljuvačku. ..Imate deset minuta." Dva muškarca su se pogledala u oči. .,Hvala vam najlepšc". rekao je Džoš Harms, uopšte ne misleći ono što je rekao. Ušao je u sobu i zatvorio vrata za sobom. „Rufusc". rekao je on tiho. „Nisam te očekivao tako brzo ovde, brate." Džoš je prišao krevetu i zagledao se u nieca. ..Šta se do?odilo s tnhom?"
...Nisam siguran da bi želeo da znaš."
..Je li to zbog onog prokletog pisma koje si dobio?" Džoš je privukao stolicu do kreveta.
„Koliko te je stražar pustio?"
,.Deset minuta, ali ne brini zbog toga."
,.Za to vreme neću moći mnogo toga da ti ispričam. Ali. reći ću ti ovo. Vratiće me u Fort Džekson i ubiće me čim budem kročio nogom unutra."
,.Ko su oniT
Rufus je zavrtco glavom. „Kažem ti. a onda će krenuti po tebe."
„Uz tebe sam. Onaj vojničić napolju je glup. ali nije baš toliko. Upisaće me u listu posetilaca. Znaš."
Rufus je progutao pljuvačku. ..Znam, verovatno uopšte nije trebalo da dolaziš ovamo."
„Sad sam tu. Pričaj."

Rufus je razmišljao o tome jedan minut. „Vidi. Džoš, ono pismo iz vojske - kada sam ga dobio, setio sam se svega što se dogodilo one noći. Stvarno svega. Izgledalo je kao da mi je neko to ukucao u svest."
„Misliš na devojčicu?"
Rufus je već klimao glavom. „Sve. Znam zašto sam to uradio. I fakat je da nije bilo moja greška."
Brat je pogledao u njega skeptično. „Daj, Rufuse. ti si stvarno ubio tu devojčicu. To je više nego jasno."
-Ubiti i planirati da ubiješ su dve različite stvari. U svakom slučaju, stu-pio sam u kontakt sa svojim nekadašnjim advokatom..."
-Misliš sa onom karikaturom od advokata."
„Pročitao si pismo?"
„Naravno da jesam. Pa, stiglo mi je na kuću. Koja je tvoja poslednja civilna adresa koju vojska ima. Velika, glupa mrcina nije ni znala da ležiš u jednom od njenih prokletih zatvora."
„Dobro, pozvao sam Rajdera da preda nešto umesto mene. Sudu."
..Šta?"
-Jedno pismo koje sam napisao." -Pismo? Kako je izašlo iz zatvora?"
Obojica SU se пивтрсНа
Den-id Baldači
Rufus je rekao: ..Oni u zatvoru imaju štampariju. Mašine im se pregreja-vaju i prljaju, pa mi stražari malo gledaju kroz prste. Puštaju me da upotrebljavam svoju magiju."
„Znači, ti misliš da će sud uzeti tvoj slučaj u razmatranje? Ne bih baš puno računao na to. braco moj."
..Ne izgleda mi da sud neće učiniti baš ništa."
„.Je li. pa to je. bogami, veliko iznenađenje."
Rufus je pogledao pored brata, u vrata. ..Kada dolaze stražari iz zatvora?"
..Dečko mi je rekao sutra ujutru."
„Dobro, to znači da večeras moram da pobegnem odavde."

„Žena koja me je zvala mi je rekla da si imao neki problem sa srcem. Vidi kako su te vezali. Koliko ćeš moći da trčiš u ovakvom stanju?"
„A, šta misliš, koliko ću moći da trčim mrtav?"
„Stvarno misliš da će pokušati da te ubiju?"
„Ne žele da ovo dođe u novine. Rekao si da si pročitao pismo iz vojske." „Da."
..Pa. ja nikada nisam bio u programu u kome kažu da sam bio."
Džoš se zagledao u njega. „Šta hoćeš da kažeš?"
„Upravo to što sam i rekao. Neko je to ubacio u moj dosije. Želeli su da izgleda kao da jesam, da bi zataškali ono što su mi uradili. Razlog zbog koga sam ubio devojku. Pretpostavljam da su to morali da urade za slučaj da neko bude proveravao. Mislili su da ću do tada biti već mrtav."
Džoš je razmišljao o tome dok u jednom trenutku nije shvatio.
„Isuse Bože. Zašto su ti to uradili?"
„Zašto? Mrzeli su me. Mislili su da sam najgori vojnik na svetu. Želeli su da me ubiju."
„Da sam znao da se to događa, došao bih ovamo i nekome isprašio tur." „Bio si zauzet borbom protiv Vijetkonga. Ali ja se sada vraćam u zatvor - ovoga puta će me stvarno srediti."
Džoš je pogledao prema vratima, a onda u bratove lance. „Za ovo bi mi bila potrebna tvoja pomoć. Džoš." „Nego šta. Rufuse."
„Nećeš to uraditi. Okrenućeš se i otići odavde, a ja ću te i dalje voleti. Bio si uz mene sve ove godine. Znam da ono što tražim nije fer. Radio si naporno i obezbedio sebi lep život. Razumem to."
„Onda ne poznaješ svog brata."
Rufus je lagano uzeo bratovu ruku u svoju. Rukovali su se. kao da su pokušali da jedan drugom daju snagu i odlučnost za ono što ih je čekalo.
„Da li te je neko video da dolaziš?"
„Niko, osim stražara. Nisam ušao na glavni ulaz."
„Onda mogu da se pretvaram da sam te onesvestio i kidnapovao. Znaju da sam lud. Da bih bez oklevanja mogao da ubijem svog rođenog brata."

„Budalaštine. Ta priča ne bi prošla, Rufuse. Ne znaš. čak, ni kuda da ideš. Uhvatili bi te za deset minuta. Skoro dve godine sam radio na održavanju u ovoj bolnici i poznajem je kao svoj džep. Vrata na koja sam ušao bi trebalo da budu zaključana, ali su sestre blokirale bravu. Tu izlaze na puš pauzu."
„Šta ćemo onda da radimo?"
„Treba da izađemo na ta vrata. Ona se nalaze sa leve strane hodnika. Na putu do njih ne prolazi se ni pored jedne sestrinske sobe. Na trideset minuta odavde imam jednog drugara. Duguje mi uslugu. Ostaviću svoj kamion u jednom od njegovih ambara i pozajmiti njegov na neko vreme. Neće postavljati nikakva pitanja i neće ništa reći policiji. Uradimo to i ne osvrćimo se za sobom."
„Siguran si da hoćeš to da uradiš? Šta će biti sa tvojom decom?"
„Svi su otišli. Ne viđam ih često."
„A sa Luiz?"
Džoš je na trenutak pogledao u zemlju. „Luiz me je napustila pre pet godina i od tada je više nisam video."
„Nisi mi to rekao!"
„Šta bi mogao da promeniš i da jesam?"
„Žao mi je."
„Meni je mnogo čega žao. Sa mnom baš i nije lako živeti. Ne mogu nikoga od njih da krivim." Džoš je slegnuo ramenima.
„Dakle ponovo smo ostali samo nas dvojica. Mama bi bila srcćna da je živa."
„Jesi li siguran?"
„Ne pitaj me to ponovo. Rufuse."
Njegov brat je nešto vadio iz čizme. Kada se ispravio, u ruci je držao tanko parče metala koje je na jednom svom kraju imalo kuku.
..Nemoj mi reći da te ovaj dečko nije pretresao?"
„Kao da je pa znao gde treba da gleda. Kada je uzeo moj perorez. pomislio je da je uzeo svo moje opasna oružje. Nije čak ni pokušao da mi pregleda čizme." Džoš se iscerio, a onda ubacio ono parče metala u bravu na lancima.
„Misliš da ćeš moći da je otvoriš?"

Džoš je zastao i prezrivo pogledao u svog brata. „Ako sam mogao da po-begnem Vijetkongu. sigurno da mogu da obijem i jedan par vojnih okova."
Na hodniku je vojnik Braun gledao u svoj sat. Deset minuta je prošlo. Od-škrinuo je vrata bolesničke sobe. „Vreme je isteklo. Harms." Otvorio je vrata malo više. ..Gospodine Harms? Čujete li me? Vreme je isteklo."
Braun je čuo lako jecanje. Izvukao je pištolj i širom otovrio vrata. „Sta se to ovde događa?"
Jecanje je postalo glasnije. Braun je pogledom potražio prekidač za svetio. Tada je zapeo nogom za nešto. Kleknuo je i kada su mu se oči privikle na mrak dodirnuo lice posetioca.
..Gospodine Harms? Gospodine Harms, jeste li u redu?" Džoš je otvorio oči. „Dobro sam. A vi?"
U tom trenutku je jedna velika šaka uhvatila Braunov pištolj i izvukla mu ga iz ruke. Druga ruka mu se spustila na usta i on se potpuno digao s poda. Jedna teška pesnica udarila ga je u bradu i nokautirala.
Rufus je Brauna stavio u krevet i pokrio čaršavom. Džoš mu je obmotao lanac oko ruku i nogu i zaključao ga. Onda je uzeo samolepljivu traku i gazu. koju je našao u jednom od ormarića u sobi. i zapušio mu usta. Na posleiku je pretresao vojnika i uzeo od njega svoj perorez.
Kada se Džoš okrenuo prema Rufusu. ovaj drugi ga je čvrsto zagrlio. Dzos mu je uzvratio - njih dvojica su prvi put posle dvadeset pet godina bila u stanju da to učine. Suznih očiju. Rufus je blago zadrhtao kada se brat odvojio o njega.
„Nemoj da mi se mnogo raspilaviš. Nemamo mnogo vremena za to.' Rufus se nasmešio. „Lepo je zagrliti te. Džoš."
Džoš je stavio ruku na bratovljevo rame. „Mislio sam da to više nikada nećemo moći da uradimo. Nikada više to neću uzimati zdravo za gotovo."
..Šta ćemo sada?"
.,lz hodnika ne može da se vidi mesto na kome je dečko sedeo. Ali. bolnica ima i svoje obezbedenje." Džoš je pogledao u sat. ..Kad

sam ovde radio, oni su obilazili zgradu na svaki sat. Sada je pettiest minuta posle punog sata. Ti momci naprave šest obilazaka tokom svoje smene i nisu baš mnogo revnosni u kontroli bolesničkih guski, ali će u jednom trenutku verovatno primetiti da ga nema. Jesi li spreman?"
Rufus je već bio navukao svoje zatvorske pantalone i cipele. U mesto košulje, obukao je majicu s kratkim rukavima. U ruci je držao nešto: Gideonovu Bibliju. Još uvek se nije osećao slobodnim, ali ga je od slobode delilo samo nekoliko sekundi.
„Jesam, već dvadeset pet godina."

25.
Čendler je preleteo pogledom preko kancelarije Majki Fiska. Ona se nalazila na drugom spram zgrade, bila je velika, imala visoku tavanicu. stol, na kojima se nalazio po kompjuter, police prepune pravnih knji-časopisa i kolica za transport knjiga. Zaključio je da je ovde vladao haos. Pogledao je Chandlera. -Dok budete obavljali pretres, u kancelariji je bio prisutan neko iz suda- Ovde ima mnogo poverljivih dokumenata.
Cendler je rekao: „Pa onda mi pošaljite nekoga ko jeste, jer počinjem sa pretresom."
...Možda to neće biti moguće danas. Zar ne možete da sačekate do sutra'.' Svi službenici su vjerovatno vcč otišli kuci. Predscdnik suda. Rcmzi. je zbog ovoga sto se desilo mislio da ne treba da ostaju do kasno na poslu."
..Neke sudije su vcrovatno još uvek ovde. Ričarde". rekao je Klaus. Perkins je pogledao Iju ti to u Klausa. koji je. pak. pogledao u Delasandra, ..Nisam želeo da uključujem sudije u ovo dok ne bude neophodno. Dobro, vi-deču šta mogu da uradim", rekao je on.
„Moraću da zaključam vrata dok se ne vratim."
Ccndlcr je prišao Pcrkinsu. ..Vidi. Ričarde. ja sam policajac. Možda grc-šim. a ni ti nisi mislio da kažeš ono što sam ja pomislio da si rekao kada si dao taj veoma glup predlog."

Pcrkinsovo lice se zacrvenelo. ali je vrata ostavio otključana. Pokazao je Klausu da krene sa njim i njih dvojica su otišli. Delasandro je stajao iza njih i razgovarao sa Mekcnom. Ccndlcr je otišao do Fiska. ..Čini mi se da je sve ovo smišljeno mnogo prč nego što smo mi ovde stigli."
..Mekena je znao vaše ime pre nego .Što ste se upoznali."
..Očigledno su već njuškali." ..Pa. verovatno ne možete da ih krivite."
..Idem da porazgovaram sa Mekcnom". rekao je Čendler. „Nikada ne znaš kada će ti biti potrebna pomoć federalaca."
Fisk se naslonio na zid i pogledao u sat. Još uvck nije uspeo da nade oca. Malo dalje od kancelarije njegovog brata otvorila su se jedna vrata i na njima se pojavio neki mladić.
Fisk je klimnuo glavom. „Gužvanjac. a?" „Jeste li vi iz policije?"
Fisk je odmahnuo glavom i pružio ruku. ..Ja sam samo posmatrae. Ja sam Džon Fisk. Majk je bio moj brat."
Mladić je prebledco. „O. bože. to je užasno. Užasno. Žao mi je." Rukovao se sa Fiskom. „Ja sam Stiven Rajt." „Jeste li dobro poznavali Majka?"
„Ne baš. Tek nedavno sam došao u sud. Ja sam pomoćnik sudije Najt. Svi su o njemu govorili sve najbolje."
Fisk je pogledao prema vratima na koja je Rajt izašao. „Je li ovo vaša kancelarija?" Rajt je klimnuo glavom. „Pretpostavljam da je u kancelariji mog brata bilo puno akcije."
„Nego šta. Ljudi su stalno ulazili i izlazili iz nje."
„Kao na primer gospodin Perkins i šef Delasandro?"
„I onaj gospodin tamo."
Fisk je pogledao u pravcu u kome je Rajt pokazao. „To je agent Mekena iz FBI", rekao je Fisk.
Rajt je tužno zatrcsao glavom. „Nisam poznavao nikoga ko je bio tako..." ućutao je. Rastužio se.
„U redu je. Znam šta hoćete da kažete." Fisk je odjednom usmerio svu svoju pažnju na dve osobe koje su išle prema njemu. Njen fokus je zapravo bio samo na jednoj od njih. Uprkos njenoj fizičkoj privlačnosti, žena je. zaključio je Fisk, podsećala na dečaka iz

komšiluka. Nekoga sa kim možete da igrate fud-bal ili šah. I izgubite.
Sara Evans je gledala u Fiska. Videla ga je kad je ulazio u zgradu, prct-postavivši zbog čega je došao. Bila je u blizini za slučaj da im je bio potreban neko od službenika sa kim bi želeli da porazgovaraju. Zato ju je Perkins „našao" tako brzo. Stala je pravo ispred Fiska. nateravši Perkinsa da učini to isto.
„O", rekao je on. „Džon Fisk. ovo je Sara Evans.
„Vi ste Majklov brat?"
„Da pogađam - nikada me nije pomenuo". kazao je Fisk.
„Bogami, jeste."
Snažno su se rukovali. Beonjače su joj bile crvene, kao i vrh nosa. Glas joj je zvučao umorno. Fisk je primetio da je u drugoj ruci držala maramicu. Imao je osećaj da ju je ranije već video.
„Strašno mi je žao zbog Majkla". rekla je.
„Hvala vam. Bio sam šokiran", zatreptao je Fisk. Da li je primetio nešto u njenim očima kada je to rekao? Nešto što je govorilo da ona nije bila šokirana onim što se dogodilo njenom bratu?
Perkins je pogledao u Rajta. „Nisam znao da ste bili u kancelariji."
Perkins ga je pogledao neprijateljski i otišao do Čendlera i Mekene. ..Zdravo. Saro", rekao je Rajt osmehnuvši se.
Na osnovu toga kako ju je Rajt gledao, Fisku je bilo jasno da je bio zaljubljen u nju.
..Zdravo. Stivene. Kako ide?"
..Ne verujem da je danas iko imao ovoliko posla kao ja. Uskoro ću da idem."
Sara je pogledala u Fiska. „Svi su o vašem bratu mislili sve najbolje. Ovo nas je sve potreslo, od predsednika do najnižeg službenika suda. Ali. znam da je vama najteže."
Rekla je to tako čudno da je Fisk odreagovao sa zakašnjenjem. Pre nego što je uspeo da kaže bilo šta. prišao im je Perkins.
..Saro. detektiv Cendler iz Odeljenja za ubistva Vašingtonske polieije i gospodin iz FBI čekaju", rekao je Perkins.
..Zašto hoće da pretresu Majklovu kancelariju?" Perkins je odgovorio ravnodušno: ..To se nas ne tiče." ..To je dco istrage,

gospodo Evans", objasnio je Fisk. „u slučaju da je ubi-stvo povezano sa nečim."
..Mislila sam da se radilo o pljački."
..l bila je pljačka, i što pre budemo uspeli da ubedimo detektiva Čendlera da ona nema nikakve veze sa sudom to bolje", rekao je Perkins nadmeno.
.Ako se to uopšte dogodi." Perkins se okrenuo prema Sari. „Kao što sam vam objasnio usput, vi treba da potvrdite da niko nije ni video, ni uzeo ništa od poverljive dokumentacije."
„A šta podrazumevate pod poverljivim dokumentima?" pitala je ona. „Znate, bilo šta što ima neke veze sa otvorenim predmetima, presudama, beleškama i slično."
„Zar i ja ne bi trebalo da budem uključen u tu odluku. Ričarde". začuo se novi glas. „ili je i to van moje nadležnosti?"
Fisk je odmah poznao čoveka koji im se približavao. Harold Remzi je koračao prema njima kao stara krstarica koja uz svu pompu uplovljava u luku.
„Nisam video da ste tu. predsedniče". rekao je Perkins nervozno.
„Očigledno da nisi." Remzi je pogledao u Fiska. „Mislim da se ne poznajemo."
„Majklov brat, Džon Fisk". rekla je Sara.
Remzi je pružio ruku: izgledalo je da su se njegovi dugi, koščati prsti dva puta obmotali oko Fiskovih. „Ne mogu vam reći koliko mi je žao. Majki je bio izuzetan mladić. Znam da je vama i vašoj porodici jako teško. Ako ima nešto možemo da uradimo, molio bih vas da nam kažete."
Fisk se zahvalio Remziju - osećao se kao da je pao s Marsa, primajući zbunjeno saučešće za pokojnika koga nije poznavao.
„Hoću", rekao je on svečano.
Remzi je pogledao u Perkinsa. nagnuvši glavu u pravcu Čendlera i Mekc-ne. „Ko su ovi ljudi i šta hoće?"
Perkins je u kratkim crtama objasnio situaciju, iako je bilo jasno da je Remzi bio već pet koraka ispred, pre nego što je on završio svoje izlaganje.

„Da li biste zamolili detektiva Čendlera i agenta Mekenu da dođu ovamo. Ričarde?"
Kada su završili sa upoznavanjem. Remzi se okrenuo Čendlera.
„Izgleda mi da je bolji način da se pristupi problemu da se sedne sa sudijom Marfijem i njegovim službenicima i da se usmeno pretresu svi slučajevi na kojima je Majki bio angažovan. Morate da shvatite da ja nastojim da izbalansiram vaše pravo da ispitate ovaj zločin sa obavezom suda da svoja mišljenja ne otkriva, sve dok ne dođe vreme da ona budu obnarodovana."
„U redu." A ja ne želim da bilo ko proba da mi pripiše krivicu za curenje informacija, pomislio je Cendler u sebi.
Remzi je nastavio. „Ne vidim razlog zbog koga ne biste mogli da ispitate Majklove lične stvari, ako ih je on ovde držao. Samo vas molim da svaki dokument koji ima veze sa radom suda odložite na stranu dok ne obavite razgovor sa sudijom Marfijem. A onda ćemo. ako se ispostavi da postoji veza između nekog slučaja na kome je radio i njegove smrti, omogućiti da ga detaljno ispitate."
-U redu, gospodine predsedniče". rekao je Cendler. „Ja sam. zapravo, već malo pričao sa sudijom Marfijem."
Mekena se brzo složio sa ovim.
Remzi se okrenuo Perkinsu. „Ričarde. molim vas da obavestite sudiju Mar-nja i njegove službenike da će detektiv Cendler želeti da se vidi sa njima što Pre. Pretpostavljam da bi moglo sutra, nakon sednice?"
„Može"
..Uz to. Osigurat ću vam i pravnog savetnika suda. koji će vam pomoći u slučaju da dođe do bilo kakve nedoumice u vezi sa poverljivošću dokumenata. Saro. sutra ćete moći da pomognete gospodinu Čendleru. je li tako? Vi ste bili bliski s Majklom."
Fisk ju je pogledao. Koliko bliska, pitao se
Remzi je još jednom pružio ruku Fisku. ..Molio bih vas da mi javite kada će biti sahrana."
Remzi se onda okrenuo Perkinsu. ..Ričarde. kada budeš završio razgovor sa sudijom Marfijem. molim te dođi u moju kancelariju."
Iz njegovog tona se moglo jasno nazreti značenje tih reci.

Nakon što su Remzi i Perkins otišli. Cendlcr je video kako Mekena ponovo proviruje u Majklovu kancelariju. ..Šefe Delasandro". rekao je Cendlcr. ..da vas ne bih mnogo ometao, sutra ću dovesti svoj tim da pretrese kancelariju, i učinićemo to samo jednom."
..Hvala vam", odgovorio je Delasandro.
..Ali. hoću da ta vrata budu zaključana dok se ne vratim", nastavio je Čcn-dler. ..Neću da iko ulazi unutra - ni vi. ni gospodin Perkins, niti", pogledao je jasno u agenta Mckenu. ..bilo ko drugi."
Mekena je pogledao u Cendlera dok je Delasandro klimao glavom. Fisk je pogledao oko sebe i primetio da Rajt gleda u Cendlera. Rajt je iznenada zatvorio vrata svoje kancelarije i Fisk je čuo kako se njihova brava zaključava. Pametan čovek. pomislio je.
Dok su Fisk i Cendlcr izlazili iz zgrade, jedan glas ih je zaustavio. ..Da li možemo da se vidimo napolju?" rekla je Sara. ..Što se mene tiče. možemo", rekao je Čendler. ..Džone?" Fisk je neodređeno slegnuo ramenima.
Nastavili su da hodaju. Čendler se nasmešio. ..Zašto imam osećaj da je ma-lopre medu nama bio Bog?"
Sara se nasmešila. ..Predsednik ima takav uticaj na ljude." ..Vi. znači, radite za sudiju Najt?" pitao je Fisk. ..Već drugu godinu."
Kada su skrenuli iza ugla. skoro su se sudarili sa Elizabet i Džordanom Najtom.
,,0. sudijo Najt. upravo smo pričali o vama", rekla je Sara. Napravila je dugačak uvod.
„Senatore", rekao je Čendler. ..izuzetno cenimo to što ste uradili za ovaj okrug. Bez specijalnih fondova koje ste upravo odobrili policiji, ja bih istrage ubistava obavljao na biciklu."
..Tek nas čeka posao, kao što znate. Problemi dugo postoje i biće potrebno puno vremena da se otklone", rekao je Najt kao da drži politički govor. Pogledao je u Fiska i glas mu je izgubio oštrinu.
..Žao mi je zbog vašeg brata. Džone. Nisam ga lično poznavao. Ne dolazim često u sud. Ako suviše često ru-čavam sa svojom ženom, mediji misle da pokušavam da utičem na njene odluke. Pretpostavljam da zaboravljaju da delimo istu kuću i krevet. Ali. molim vas da vi i vaša porodica primite moje iskreno saučešće."

Fisk mu se zahvalio i dodao: ..Ako vam to nešto znači, da znate da sam glasao za vas."
..Svaki glas je važan." Pogledao je prema svojoj ženi i nežno se nasmešio. ..Kao i ovde. je Γ tako. gospođo sudija? Kako stojiš sa predmetom Brenan? Treba ti pet glasova da bi nešto uradila? E. da meni treba samo pet glasova, bio bih petnaest kilograma lakši i kosa bi mi još uvek bila crna."
Elizabet Najt se nije nasmešila. Oči su joj bile crvene kao i Sarine. a koza bila bleđa nego obično. ..Saro", rekla je. ..volela bih da se vidimo nakon sutrašnjeg zasedanja." Pročistila je grlo. ..l volela bih da razgovaram sa Stivenom o rezimeu za predmet Čem. Moram da ga imam najkasnije do sutra. Ako bude trebalo, neka radi i ćelu noć. ali moram da ga imam do sutra." Izgovorila je to skoro pisteći.
Sara se uzrujala. ..Reći ću mu odmah, sudijo Najt."
Najtova je uhvatila Saru za ruku. ..Hvala ti." Progutala je pljuvačku s mukom. ..Seti se da je večera sa sudijom Vilkinsom sutra, u sedam, kod mene kući."
..Upisala sam to u svoj kalendar", rekla je Sara sa izrazom blagog gađenja na licu.
Elizabet Najt je najzad pogledala u Fiska. ..Vaš brat je bio veoma nadaren a vokat. gospodin Fisk. Znam da ovo može da zvuči malo otrcano, ali posao u sudu ne može ni zbog koga da stane." Dodala je pomalo umorno:
Kasnit ćeš na svoj sastanak na Brdu. A i ja moram nešto da završim." Pogledala je u Fiska. „Izvinićete nas."
Fisk je slegnuo ramenima. ..Kao što ste rekli, mašina ne staje ni zbog koga." Kada su Najtovi otišli. Sara je prokomentarisala:
..Sudija Najt je stroga, ali pravedna." Na tren je pogledala u Fiska.
..Sigurna sam da nije želela da tako zvuči."
..Siguran sam da jeste", rekao je Fisk.
Čendler se ubacio: ..Pa, verovatno je morala da radi tri puta više od muškaraca da bi došla na ovo mesto. Nemojte nikada da zaboravite na tu vrstu iskustva."
..Vi ste vrlo liberalni", rekla je Sara. ..Da poznajete moju ženu, shvatili biste i zašto."

Sara se nasmešila. ..Remzi i Najtova dolaze iz različitih priča, iako se trude da na mnogim stvarima rade zajedno. Izgleda da joj se prilagodio. Razlog za to je što možda ne voli da se konfrontira sa ženama. Remzi pripada jednoj drugoj generaciji."
..Ne mislim da pol ima bilo kakve veze s tim", rekao je Fisk nabusito. ..Ona je sjajan pravnik", rekla je Sara kao da je brani.
Oglasio se pejdžer. Čendler je posegao rukom prema svom opasaču. podigao pcjdžer i video sa kog broja ima poziv. ..Mogu li da se poslužim telefonom?" pitao je Saru.
Ona ga je odvela do najbližeg aparata.
Čendler se vratio za minut i umorno zatresao glavom. ..Par novih mušterija kojima moram da se pozabavim. Rane od vatrenog oružja u prcdelu glave. Blago meni."
..Možete li da me vratite do stanice da pokupim kola?" pitao je Fisk. ..Idem u sasvim drugom pravcu."
„Mogu ja da vas povezem", rekla je Sara istog trenutka. Obojica su pogledala prema njoj. ..Završila sam za danas. Nisam baš mnogo uradila." Pogledala je u pod i nasmešila se pomalo čežnjivo.
„Najsmešnije je što znam da bi me Majki izgrdio zbog toga. Nikada nisam videla nekoga ko je bio tako odan svom poslu i tako veliki radnik."
„.Idite da nešto prezalogajite", predložio je Čendler. „Vas dvoje biste mogli da nađete puno toga o čemu biste imali da pričate."
Fisk se osvrnuo oko sebe, osetivši se neprijatno zbog ovog predloga. ali je na kraju ipak klimnuo glavom. ..Hoćemo li?"
..Dajte mi minut." Umorno je zatresla glavom. ..Idem da kažem Stivenu da mora da radi ćelu noć", rekla je i otišla.
Čendler je kazao: „Džone. saznajte što više možete. Ona je bila bliska s vašim bratom." Dodao je: „Za razliku od vas."
„Nisam baš najbolji u špijuniranju", rekao je Fisk. osetivši se neprijatno što ovako razgovaraju iza Sarinih leda. Morao je da se snalazi; ovu ženu čak nije
ni poznavao.

Kao da je čitao Fiskove misli. Čendler je rekao: „Džone. znam da je pametna i lepa. Radila je s vašim bratom i njegova smrt ju je potresla. Ali, ne zaboravite jednu stvar."
„Koju?"
„To nisu razlozi da joj verujete." Rekavši to. Čendler je otišao.

26.
Džordan Najt je stajao na vratima ženine kancelarije i posmatrao je. Ehza-bet Najt je sedela za stolom spuštene glave. Ispred nje se nalazilo nekoliko otvorenih knjiga, ali očigledno nije čitala nijednu od njih.
„Zašto ne završiš za danas, draga?"
Trgla se. „Džordane. mislila sam da si otišao na svoj sastanak."
Otišao je do nje i jednom rukom počeo da joj masira vrat.
„Otkazao sam ga. Vreme je da krenemo kući."
„Ali, imam još nešto da uradim. Kasnimo. Tako je teško..."
Stavio je ruku ispod njene i pomogao joj da ustane. „Koliko god bilo važno. Elizabet. nije toliko važno. Idemo kući", rekao je on zapovednički.
Nekoliko minuta kasnije sedeli su u službenim kolima koja su ih vozila prema njihovom stanu. Nakon opuštajućeg tuširanja, lakog obroka i čaše vina. muž je ušao u sobu. seo pored nje, spustio njena stopala u svoje krilo i počeo da ih masira.
..Ponekad mislim da smo suviše strogi prema svojim službenieima. Teramo ih da rade previše", rekla je ona posle nekog vremena.
..Stvarno?" Džordan Najt se podlaktio. .Je Γ ti to nekako pokušavaš da sebe okriviš za smrt Majkla Fiska? On nije radio do kasno one noći kada je ubijen. Rekla si mi da je bio na bolovanju. To što su ga našli u jednoj uličici u lošem delu grada nema nikakve veze ni sa tobom, ni sa sudom. Neka propalica ga je ubila. Možda je u pitanju bila pljačka, ili se jednostavno našao na pogrešnom mestu u pogrešno vreme, ali ti sa tim nemaš nikakve veze."
..Policija misli da se radi o pljački."
..Siguran sam da je još rano da se donese finalni zaključak, ali policija će ovom slučaju dati prioritet."

.Jedan od službenika je danas pitao da li je Majklova smrt mogla da ima nekakve veze sa sudom."
Džordan Najt se na trenutak zamislio. „To je moguće, ali ne vidim kako." Iznenada je njegovo lice dobilo zabrinut izraz. ..Ako je tako, obezbcdiću ti zaštitu. Sutra ću nazvati našu Tajnu službu ili FBI i dobićeš agenta koji će biti uz tebe dvadeset četiri časa."
„Ne moraš to da radiš, Džordane."
„Šta. budi sigurna da neću dozvoliti da mi te neki luđak uzme. Puno sam razmišljao o tome. Bet. Neke od presuda Vrhovnog suda su veoma nepopularne. Svima vama. s vremena na vreme. prete smrću. To ne možeš da porekneš." „Ne mogu. Samo se trudim da o tome ne razmišljam." „Lepo. ali nemoj da se ljutiš ako ja to radim." Nasmešila se i dodirnula mu lice. „Suviše brineš o meni, znaš." I on se nasmešio. „Moram, kada imam nešto vredno."
Nežno su se poljubili, a onda ju je Džordan pokrio, isključio svetio i otišao u svoju radnu sobu da dovrši neki posao. Elizabet Najt nije odmah zaspala. Zurila je u tamu. dok su u njoj vrile različite emocije. Kada su se spremale da je obuzmu, ona je. srećom, utonula u san.
..Ne mogu ni da zamislim kroz šta prolazite. Džone. Znam kako se ja ose-ćam. a Majkla poznajem relativno kratko "
Bili su u Sarinim kolima i upravo su prelazili reku Potomak. Vozili su se prema Virdžiniji. Fisk se pitao da li je ona time pokušavala da mu kaže da ne očekuje da će od nje dobiti mnogo informacija.
„Koliko ste vas dvoje radili zajedno?"
„Godinu dana. Majki me je nagovorio da u sudu ostanem još jednu godinu."
,.Remzi je rekao da ste vi i Majki bili bliski. Koliko ste bili bliski?"
Oštro ga je pogledala. „Šta hoćete da kažete?"
„Samo želim da dobijem informacije o mom bratu. Želim da znam ko su mu bili prijatelji. Da li je izlazio sa nekim." Pogledao je u nju da bi video njenu reakciju. Ako je i bilo nije je pokazala.
„Živite na samo dva sata vožnje od njega i ne znate ništa o njegovom životu?"
„Da li je to vaše mišljenje ili mišljenje nekog drugog?"

„Umem i sama da primećujem."
„To je relativna stvar."
„Ono što se primećuje ili dva sata vožnje?"
.,1 jedno, i drugo."
Zaustavili su se na parkingu jednog restorana u severnoj Virdžiniji. Ušli su unutra, seli za sto i naručili hranu i piće. Minut kasnije, Fisk je nategnuo svoje pivo, a Sara gucnula „margaritu".
Fisk je obrisao usta. „Da li dolazite iz advokatske porodice? Mi. advokati, imamo običaj da idemo u čoporima."
Nasmešila se i odmahnula glavom. „Dolazim sa jedne farme u Severnoj Karolini. Iz jednog maleckog grada. Ali . moj otac je imao veze sa zakonom."
Fisk je izgledao blago zaintrigiran. „Na koji način?"
„Bio je mirovni sudija za tu oblast. Njegova sudnica je zvanično bila jedna mala sobica iza zatvora, međutim, češće je sudio na svom „džon dir" traktoru u polju."
„Da li ste se zato zainteresovali za prava?"
Klimnula je glavom. „Moj otac je više podsećao na sudiju sedeći na svojoj prašnjavoj poljoprivrednoj mehanizaciji, nego neki drugi koje sam viđala u najeminentnijim sudovima."
Sara je trepnula i pogledala ustranu. Fisk se pokajao što je to rekao.
..Kladim se da je vaš otac bio dobar pravnik. Razuman i pravedan. Čovek zemlje."
Pogledala je u njega da bi videla da možda nije bio sarkastičan, ali je djelovao ozbiljno. ..Upravo tako. Uglavnom je imao posla sa lovokradicama i ljudima koji su pravili saobraćajne prekršaje, ali ne verujem da je bilo ko otišao od njega sa osećajem da je nepravedno osuđen."
„Viđate li ga često?"
..Umro je pre šest godina."
..Zao mi je. Da li vam je mama živa?"
..Umrla je pre tate. Život na selu ume da bude prilično naporan."
..Imate li braće ili sestara?"
Ona je odmahnula glavom i izgledalo je kao da joj je laknulo što im stiže hrana.

..Upravo mi je palo na pamet kako danas ništa nisam jeo", rekao je Fisk dok je uzimao veliki zalogaj tortilje.
..Ja puno jedem. Mislim da sam jutros pojela jednu jabuku." „To ne valja." Preleteo je pogledom preko nje. „Nemate baš previše kilograma."
Pogledala ga je. Uprkos njegovim širokim ramenima i punačkim obrazima, izgledao je skoro ispijeno. Kragna mu je bila šira od vrata, a struk mu je bio malo preuzak za njegovu visinu. „Ni vi."
Dvadesetak minuta kasnije, Fisk je odgurnuo svoj prazan tanjir i zavalio se u stolici. „Znam da imate puno posla, i zato neću da vas mnogo zadržavam. Moj brat i ja se nismo mnogo viđali. Potrebne su mi neke informacije da bih mogao da otkrijem ko ga je ubio."
„Mislila sam da je to posao detektiva Cendlera."
..Nezvanično je moj."
„Vi ste bili policajac?" pitala je Sara. Fisk se namrštio. „Majki mi je puno pričao o vama."
„Je li?"
„Da. Veoma se ponosio vama. Napredovali ste od policajca do advokata za krivično pravo. Majki i ja smo o tome vodili veoma interesantne diskusije."
„Ne volim da neko ko me ne poznaje diskutuje o mom životu "
„.Nema razloga da se nervirate. Samo smo mislili kako je to jedna interesantna pramena u karijeri."
Fisk je slegnuo ramenima. „Kada sam bio policajac, provodio sam sve vre-me u sklanjanju kriminalaca sa ulica. Sada živim od toga što ih branim. Pravo da vam kažem, počelo je da mi ih biva žao."
„Nikada nisam čula da policajac kaže tako nešto."
„Stvarno? Sa koliko ste policajaca dolazili u kontakt?"
„Imam teško stopalo. Pravim puno saobraćajnih prekršaja."
Nasmešila se izazovno. „Ne, stvarno, zašto ste napravili takav zaokret?"
On se igrao odsutno sa svojim nožem. „Uhvatio sam tipa koji je nosio sa sobom 'ciglu' kokaina. Dilovao je za druge, bio je sitna riba; samo je prebacivao robu iz tačke A u tačku B. Zaustavio sam ga i pretresao iz drugog razloga. Otkrio sam 'ciglu', a tip mi je.

rečnikom đaka prvaka, kazao da je mislio da je to sir." Fisk ju je gledao pravo u oči. „Možete li da verujete? Bilo bi mu bolje da je rekao da ne zna odakle to u njegovim kolima. Onda bi njegov advokat bar mogao da proba da obori optužbu da je posedovao drogu. Teško ćete ubediti porotu u to da je neko ko izgleda, ponaša se i govori kao propalica stvarno mislio da deset hiljada dolara, koji bi mu pomogli da svoju porodicu izvuče iz bede. potiču od sira." Zatresao je glavom. „Smestite deset takvih tipova u zatvor, ali napolju ih ima još stotinu koji čekaju da uskoče na njegovo mesto. Oni nemaju drugog izbora. Da su imali, odlučili bi se za nešto drugo. Radi se o tome da ako ljudima ne date nadu, oni ne mare za to šta rade sebi i drugima."
Sara se nasmešila. „Šta je smešno?" pitao je on.
„Zvučite kao vaš brat."
risk je ućutao i prešao rukom preko jedne vlažne fleke na stolu.
„Provo-
dili ste
puno vremena sa Majklom?"
„Da. prilično."
„I van posla?"
„Izlazili smo na piće. večere, u život." Uzela je jedan gutljaj svog pića i nasmešila se. „Nikada do sada nisam saslušavana."
„Saslušanja umeju da budu veoma bolna."
„Stvarno?"
„Da, na primer: Nešto mi govori da vas Majklova smrt nije toliko iznenadila. Da li je to tačno?"

Sara je istog trenutka promenila držanje. ..Ne, bila sam užasnuta."
..Užasnuti, da. ali ne i iznenađeni."
Konobarica je stala pored njih i pitala ih jesu li za neki dezert ili kafu. Fisk je tražio račun.
Onda su se vratili u kola i krenuli prema gradu. Počela je da pada slaba kišica. Oktobar je. po pitanju vremena, bio ćudljiv mesec u tom kraju. Moglo je da bude vruće, hladno ili prijatno. Trenutno je bilo veoma toplo i vlažno, i Sara je uključila erkondišn na najjače.

Fisk je gledao u nju očekujući objašnjenje. Ona je to primetila. uzdahnula i počela polako da govori.
„Majki je u poslednje vremc izgledao nervozno, zamišljeno."
„.Jc li to bilo neobično?"
„Poslednjih šest nedelja smo bili u poslu do guše. Svi su bili na kraju živaca, ali su Majklu takvi uslovi odgovarali."
..Mislite da je to imalo veze sa nečim u sudu?" „Makl nije mnogo živeo van suda." ..Osim sa vama?"
Pogledala je oštro u njega, ali ništa nije rekla. ..Imate li neki kontroverzan slučaj?" pitao je on. ..Svaki slučaj koji uzme Vrhovni sud je veliki i kontroverzan." ..Ali, nije vam spominjao nijedan određeni?" Sara se zagledala ispred sebe. ali opet nije odgovorila.
..Sve što mi budete rekli biće od pomoći. Saro."
Usporila je. „Vaš brat je bio čudan. Znate li da je rano ujutro odlazio u pisarnicu da bi video da li je stigao neki interesantan slučaj?"
„To me ne čudi. On ništa nije radio polovično. Kako se žalbe inače obrađuju?"
„U pisarnici se žalbe otvaraju i zavode. Svaka od njih ide kod analitičara kome je posao da proveri da li ispunjavaju sve neophodne uslovc da budu razmatrane na Vrhovnom sudu i tako dalje. Ako su pisane rukom, kao što je slučaj sa većinom žalbi koje dobijamo. proverava se čak i da li je rukopis čitljiv. Onda podaci iz žalbe ulaze u kompjuter, pod imenom stranke koja ju je podne-la. Na kraju se kopiraju i svim sudijama se šalje po jedan njihov primerak."
„Majk mi je jednom pričao da u sud stiže ogroman broj žalbi. Sudije ne mogu sve da ih pročitaju."
„Oni to i ne rade. Peticije se razdele po njihovim kabinetima i službenici naprave rezimee. Recimo da dobijamo oko sto žalbi nedeljno. Ima devet sudi-ja. tako da svaki kabinet dobija otprilike dvanaestak žalbi. Od tih dvanaest žalbi koje stignu u kabinet sudije Najt. ja sastavim rezimee za tri. Taj rezime ide u sve kabinete. Onda ga službenici drugih sudija pogledaju i daju predlog svojim sudijama da li da sud prihvati žalbu ili ne."

„Vi, službenici, veoma ste moćni."
„U nekim segmentima, ali ne i u donošenju presuda. Mišljenje službenika uglavnom predstavlja rekapitulaciju činjenica iz predmeta i izvođenje zaključaka na osnovu njih. Sudije koriste svoje službenike za najgrublje papirološkc poslove. Mi imamo najveći uticaj na fazu pregledanja žalbi."
Fisk se zamislio. „Dakle, može da se dogodi da jedan sudija čak i ne vidi neku od peticija koje su poslale sudu. pa nema mogućnost da se izjašnjava o tome da li smatra da bi ona trebalo da bude prihvaćena? On samo čita rezime i predlog službenika."
„Možda čak ne ni rezime, već samo preporuku službenika. Sudije obično dva puta nedeljno održavaju sastanke na kojima diskutuju o tome. Tada se razmatraju sve peticije za koje su službenici napravili rezimee i glasa se. da bi se videlo da li će one biti prihvaćene. Ako se dobije najmanje četiri glasa za. onda sud uzima predmet."
„Znači, pisarnica je mesto na kome se najpre može doći u kontakt sa molbom?"
..Obično je tako."
„Zašto kažete - obično?"
„Zato što niko ne može da vam garantuje da će sve biti po propisima."
Fisk se na trenutak zamislio. ..Hoćete da kažete da je moj brat mogao da uzme molbu pre nego što bi je zaveli u pisarnici?"
Sara je tiho zaječala. ali se brzo pribrala. „Ovo mogu da vam kažem samo u poverenju."
Sara je uzdahnula i u nekoliko sažetih rečenica ispričala Fisku o tome kako je u aktovki njegovog brata našla one papire. „Nisam imala nameru da njuškam . njega jedno jutro kada se vraćao iz pisarnice. Izgledao je stvarno rastrojeno. Mislim da je tada uzeo onu molbu koju sam našla u njegovoj aktovki." „Da li je molba koju ste videli bila original ili kopija?" ..Original. Jedna njena stranica je bila pisana rukom, a druga na pisaćoj mašini/'

„.Da li je uobičajeno da po sudu cirkulišu originalna dokumenta?"
„Ne. Samo kopije. A fotokopirani dokumenti svakako ne stoje u originalnim kovertima."
„Sećam se da mi je Majk rekao da službenici nekada nose papire kući -čak i originalne."
„To je istina."
„Možda se to dogodilo u ovom slučaju."
Ona je odmahnula glavom. „Nije izgledao kao običan predmet. Na koverti nije bilo adrese pošiljaoca, a na dnu kucane strane nije bilo potpisa. Strana koja je bila rukom ispisana me je nagnala da pomislim da je to jedna formalna peticija, ali ona nije sadržala predlog. niti pismenu izjavu da je njen podnosilac lošeg materijalnog stanja."
„Jeste li na papirima videli neko ime, nešto što bi moglo da nam kaže ko je u pitanju?"
„Jesam. Zato sam i znala da ju je Majki uzeo."
„Kako?"
..Uspela sam da pročitam prvu rečenicu na otkucanoj strani. U njoj je pisalo ko je podnosilac peticije. Čim sam izašla iz Majklove kancelarije, potražila sam njegovo ime u bazi podataka suda. Tamo ga nije bilo."
..Kako se zove?"
„Preziva se Harms."
„A kako se zove?"
„To nisam videla."
„Sećate li se još nečega?"
..Ne."
Fisk se zavalio u stolici. „Ako je Majk uzeo molbu, morao je da bude siguran da niko neće prijaviti njen nestanak. Ni advokat koji ju je podnio.
..Pa, na kovertu je bila druga polovina potvrde za preporučenu pošiljku. Pošiljalac je morao da bude obavešten da je koverat stigao u sud."
„.U redu. A zašto je jedna strana bila ispisana rukom, a druga otkucana na

pisaćoj mašini?"
„Pisale su ih dve različite osobe. Možda druga osoba nije htela da otkrije
svoj identitet, ali je htela da pomogne Harmsu."
„Od svih molbi koje su stigle u sud Majki je uzeo baš ovu. Zašto?"
Pogledala je nervozno u njega. „O. bože, ako se ispostavi da to ima neke veze sa Majklovom smrću. Nije mi bilo ni na kraj pameti..,"
Iznenada je izgledala kao da će briznuti u plač.
..Neću nikome da kažem za ovo. Za sada. Vi ste rizikovali zbog Majka. Poštujem to." Dugo su ćutali. dok Fisk nije rekao: ..Kasno je."
Dok su se vozili kolima Fisk je. najzad, rekao: „Otkrili smo da je tokom poslednjih par dana. Majki svojim kolima prešao hiljadu četiristo kilometara. Imate li ideju gde je mogao da ide?"
„Ne. Mislim da nije mnogo voleo da vozi. Na posao je dolazio biciklom." „Kako su na njega gledali ostali službenici?"
..Izuzetno su ga uvažavali. Bio je veoma motivisan. Pretpostavljam da su svi službenici Vrhovnog suda takvi, ali Majki prosto nije umeo da stane. Ja sebe takode smatram velikim radnikom, ali mislim da je u životu dobro imati ravnotežu."
..Majk je je uvek bio takav", rekao je Fisk pomalo umorno. „Hteo je i više od perfekcije."
„To vam je. izgleda, nasledno. Majki mi je pričao da ste. dok ste bili mladi, gotovo uvek radili dva-tri posla u isto vreme." „Voleo sam da trošim novac."
Novac se nije dugo zadržavao u Fiskovom džepu. Odlazio je ocu koji nikada nije zarađivao više od bednih petnaest hiljada godišnje za više od četrdeset godina napornog rada. Sada je išao majci, za njene ogromne račune za le-
čenje.
„Pored toga ste uporedo radili kao policajac i studirali."
Fisk je nestrpljivo dobovao prstima po prozoru automobila,
..l odabrali ste se prava." Fisk je pogledao u nju ljutilo. ..Nemojte da se nervirate. Džone. Samo sam radoznala/'

Fisk je uzdahnuo. „Bio sam pripravnik jednog advokata za krivično pravo u Ričmondu. Puno sam naučio od njega. Dobio sam diplomu i položio pravosudni ispit." Dodao je sarkastično: ..To je jedini način da se postane advokat, ako ste suviše glupi da ne možete da osvojite dovoljan broj poena na LSAT testu." ..Vi niste glupi." ..Hvala, ali otkud znate?" ..Gledali smo vas na jednom suđenju." Okrenuo se i pogledao je. ..Molim?"
..Tokom leta smo Majki i ja otišli u Ričmond i gledali vas u okružnom sudu," Nije htela da spominje svoje drugi odlazak tamo. ..Zašto mi se niste javili?"
Sara je slegla ramenima. ..Majki je mislio da će te se naljutiti."
„Zašto bih se naljutio ako bih se video sa bratom?" „Zašto mene pitate? On je bio vaš brat." Kada Fisk nije ništa rekao, Sara je nastavila: „Bila sam stvarno impresionirana. Mislim da ste probudili u meni želju da postanem advokat za krivično pravo. Bar na kratko, da probam kako to stvarno izgleda."
...Mislite da bi vam se to svidelo?"
„Zašto da ne? Pravo još uvek može da bude plemenit poziv. Braniti prava drugih. Siromašnih. Volela bih da mi pričate o nekim vašim slučajevima." „Stvarno?"
„Naravno", rekla je ona sa entuzijazmom.
Pretvarao se da duboko razmišlja. „Da vidimo, bio je neki Ronald Džcjms. To mu je bilo pravo ime. ali je više voleo da ga zovu Tatiea za otpozadi. To se odnosilo na pozu u kojoj je brutalno silovao šest žena. Zastupao sam ga. iako ga je svih šest žena identifikovalo u policiji. Ali. imao sam adut. Četiri od tih šest žena nisu mogle da se s Tatieom suoče na sudu. Eto šta strah može da napravi od vas. ili da vam napravi. Peta žrtva je imala par brljotina u prošlosti koje smo mogli da iskoristimo da napadnemo njen kredibilitet. Poslednja žena je želela da ga razapnc. Ali jedan dobar svedok nije isto što i pola tuceta njih. Tužilac je. na kraju, izvisio. a Tatiea dobio dvadeset godina robije sa mogućnošću puštanja na uslovnu."
„Bila je tu i Dženi. fino dete koje je svojoj baki zabilo nož u glavu zato što je. kako mi je objasnila plačući, stara, glupa, kučka nije

puštala da ide sa svojim prijateljima u tržni centar. Dženina majka, ćerka žene koja je iskasaplje-na. plaćala mi je honorare u ratama od dva dolara mesečno."
„Mislim da sam ukapirala". rekla je Sara kratko.
„Neću da vas lažem. Tip koga sam upravo oslobodio od optužbe za provalnu kradu mi je platio ceo honorar, verovatno od novca koji je dobio prodajom ukradene robe. Naučio sam da svoje klijente ne pitam odakle im novac. Tako sam platio kiriju za ovaj mesee i posle dužeg vremena nisam morao da potežem pištolj na nekog od mojih klijenata da bih obezbedio novac za njeno plaćanje. A sutra je uvek novi dan." Fisk se zavalio u scdištu. „Samo napred. gospođice Evans :'
„Vi stvarno uživate u tome da šokirate ljude?"
„Pitali ste me."
„Pa zašto, onda, kog đavola, to radite?"
„I to mora neko da radi."
„To baš i nije odgovor koji sam očekivala od vas. ali da ostavimo tu temu". rekla je ona oštro. „Hvala vam što ste mi probušili balon. ali. s druge strane. cenim to."
„Ako sam vam probušio vaš mali balon, treba da mi zahvalite", rekao je on Ijutito. Onda je mirnijim tonom dodao: „Vidite. Saro. ja nisam vitez u belom. Većina mojih klijenata je kriva. Ja to znam. oni to znaju, svi to znaju. Devedeset posto mojih slučajeva se upravo iz tog razloga rešava nagodbom. Da neko dođe kod mene i kaže mi da je nevin, ja bih verovatno umro od infarkta. Ja nisam ničiji branilac, već ugovarač kazni. Moj posao je da se postaram za to da zatvorska kazna bude fer u odnosu na ono što drugi dobijaju. U retkim slučajevima izlazim na suđenje sa ciljem da napravim takvu zbrku da porota izgubi želju da dokuči šta se stvarno dogodilo i odustane. Kako oni da vole da sede i di-skutuju o sudbini nekoga koga čak i ne znaju i koga je briga za nju."
„Isuse, šta se dogodilo sa istinom?"
„Nekada je istina advokatov najveći neprijatelj. Ne možeš da je izvrneš. U devet od deset slučajeva gubim ako se ona otkrije. A ja

nisam plaćen da gubim. već se trudim da budem pošten. I tako. svi mi odradimo svoj posao.
ponovo vraćamo na posao, i opet otplešemo svoj uobičajeni ples. I tako to ide iz dana u dan."
..To je vaše viđenje života?" pitala je ona.
..Ne brinite, vi ga nikada nećete videti. Predavaćete na Harvardu ili raditi u nekoj renomiranoj advokatskoj firmi u Njujorku. Ako ikada budem tamo došao mahiuiću vam sa kamiona za skupljanje đubreta. ..Prestanite, molim vas", viknula je Sara. Vozili su se ćuteći dok Fisku nije nešto palo na pamet. „Ako ste me već videli na suđenju, zašto ste. kada nas je Perkins upoznavao, napravili predstavu na sudu od toga kako ne znate ko sam?"
Sara je uzela vazduh. „Ne znam. Pretpostavljam zbog toga što pred Per-kinsom nisam mogla da nađem pametniji način da vam kažem da sam vas već videla."
„Zašto je morao da bude pametniji?"
..Znate šta kažu za prve utiske." Zatresla je glavom pri pomisli na to. Isuse1.
Fisk je pogledao u nju. i kod njega je nestao i najmanji trag odbojnosti prema njoj. „Ne dozvolite da moj cinizam uništi vaš entuzijazam. Saro." Dodao je tiho: „Niko nema pravo da to u radi. Izvinite."
Sara je pogledala u njega. ..Mislim da vam je stalo više nego što pokazujete." Dvoumila se za trenutak, razmišljajući o tome da li da mu to kaže. ili ne. „Poznajete deeaka po imenu Enis, je Γ tako?"
Fisk je buljio u nju. „Videfa sam vas kada ste pričali s njim."
Fisk se najzad setio. „Sud. Znam da sam vas već negde video. Šta ste tamo radili. Pratili ste me?"
„Da."
Njena otvorenost je zatekla Fiska. „Zašto?" pitao ju je on tiho.
Govorila je sporo. „To je malo teže da se objasni. Mislim da u ovom trenutku nisam u stanju da to uradim. Nisam vas špijunirala. Videla sam koliko vam je teško da razgovarate sa Enisom i njegovom porodieom."

„To je najbolja stvar koja im se ikada dogodila. Sledećom prilikom njihov otac je mogao da ih ubije."
„Pa ipak. ostati tako bez oca..." „On nije Enisov otac." „Izvinite, mislila sam da jeste."
„O, Enis jeste njegov sin. Ali to ne čini nekoga ocem. Očevi ne rade ono što je taj tip učinio svojoj porodici." „Šta će biti s njima?"
Fisk je slegnuo ramenima. „Lukasa će. verovatno, za maksimum dve godine naći izrešetanog u nekoj uličici. Najtužnije je što i on to zna." „Možda će vas prijatno iznenaditi?" „Da. Možda." „A Enis?"
„Ne znam za Enisa. l ne želim više da pričam o tome." Gutali su sve dok se nisu zaustavili ispred zgrade u kojoj se nalazilo Ode-Ijenje za ubistva.
„Parkirao sam se ispred zgrade."
Sara ga je pogledala iznenađeno. „Imali ste sreću. Mislim da za dve godine, koliko već živim u ovom gradu, nisam našla slobodno mesto za parkiranje na ulici."
Fisk je gledao u jednu tačku. ..Mogao bih da se zakunem da sam se tamo parkirao."
Sara je pogledala kroz prozor. ..Mislite odmah pored onog znaka koji označava zonu iz koje paukovi nose kola?"
Fisk je iskočio iz kola u trenutku kada je počela da pada kiša i pogledao u znak. a onda u mesto gde su nekada bila parkirana njegova kola. Ponovo je seo u njen automobil, zavalio se u sedište i zatvorio oči. Na licu i kosi su mu bile kapljice kiše. ..Kakav dan."
„Eno broja telefona na koji možete da pozovete da biste podigli svoja kola." Sara je uzela svoj mobilni telefon i ukucala brojeve koji su stajali na onom saobraćajnom znaku. Telefon je zvonio deset puta. ali se niko nije javio. Prekinula je vezu. ..Izgleda da kola nećete moći da dobijete večeras." „Ne mogu da spavam dok ne obavestim tatu." „Oh." Ona se zamislila. „Pa. ja ću vas odvesti do njega." Fisk je pogledao kroz prozor, u kišu koja je lila.
..Stvarno?" Ubacila je menjač u brzinu. „Idemo do vašeg tate."
„Možemo li prvo da svratimo na jedno mesto?" „Naravno, samo recite gde."
..Nisam baš sigurna da je to dobra ideja. Džone."

„Mislim da je sjajna ideja.:'
..Ne možemo da uđemo u njega."
„Imam ključ", rekao je Fisk. Ona je izgledala zbunjeno. „Pomogao sam mu da unese nameštaj kada je počeo da radi u sudu." „Zar ga policija neće zatvorili."
„Čendler je rekao da će tek sutra da ide do stana." Pogledao je u nju. ..Ne brinite, vi ćete me čekati u kolima. Ako se nešto desi. jednostavno otiđite." „A ako je Majklov ubiea tamo?" „Imate li u kolima pajser?" „Da."
„Onda je ovo moj srećan dan." Sara je uzdahnula. „Nadam se da znate šta radite." l ja. pomislio je Fisk.

27.
Kada su stigli do stana Majkla Fiska. Sara se parkirala iza ugla.
„Otvorite prtljažnik", rekao je Fisk pre nego što je izašao.
Čula ga je kako pretura po njemu. Trgla se kada se pojavio kraj njenog prozora. Hitro je spustila staklo.
„Zaključajte sva vrata, ostavite motor da radi i dobro otvorite oči, važi?" rekao je on.
Klimnula je glavom. Fisk je u jednoj ruci držao pajser. a u drugoj baterij-sku lampu.
„Ako se budete unervozili. slobodno idite. Ja sam veliki dečak. Umeću sam da dođem do Ričmonda."
Tvrdoglavo je odmahnula glavom. „Čekaću vas ovde." Dok ga je gledala kako nestaje iza ugla. nešto joj je palo na pamet. Sačekala je još jedan minut, da uče u zgradu, a zatim skrenula iza ugla. ušla u Maj-klovu ulieu i parkirala se preko puta njegove zgrade. Uzela je svoj mobilni telefon i držala ga u pripravnosti. Ako bude primetila nešto sumnjivo, zvaće u stan da upozori Fiska. Dobar plan za vanredne situacije, ali se nadala da neće
morati da ga sprovodi u delo. Fisk je zatvorio vrata za sobom, upalio baterijsku lampu i pogledao oko sebe. Nije bilo upadljivih znakova da je neko pretresao stan.
Ušao je u malu kuhinju, koja je od dnevne sobe bila odvojena šankom. Potražio je i pronašao u jednoj kuhinjskoj fioei par

plastičnih kesa i navukao ih na šake da ne bi ostavio otiske. U kuhinji su bila uska vrata koja su vodila u špajz, ali Fisk nije hteo da ga proverava. Njegov brat nije bio od onih ljudi koji drže zimnicu. Ni jednog trenutka nije posumnjao u to da je on bio prazan.
Ušao je u dnevnu sobu i proverio ormarić za kaputе, ali u njihovim džepovima nije bilo ničega. Onda je otišao u jedinu spavaću sobu. koja se nalazila na drugom kraju stana. Pod je bio obložen parketom koji je škripao pri svakom njegovom koraku. Otvorio je vrata i pogledao unutra. Krevet nije bio na-mešten. a odeća je bila razbacana na sve strane. Proverio je džepove - ništa. U uglu sobe se nalazio mali radni sto. Temeljno ga je pretražio, ali je on bio prazan. Iza stola je video jedan kabl koji je bio uključen u zid, ali nije primetio ono što je očekivao da vidi: laptop kompjuter iz koga je taj kabl trebalo da izlazi. I aktovku njegovog brata, koju mu je Fisk kupio kada je diplomirao. Pomislio je kako mora da pita Saru i za kompjuter i za aktovku.
Kada je završio sa spavaćom sobom, vratio se hodnikom u kuhinju. Za trenutak je zastao da oslušne. Stegao je pajser. Naglo je otvorio vrata od špajza. podigao ga i lampom osvetlio njegovu skučenu unutrašnjost.
Iz špajza je iskočio jedan čovek i udario ga ramenom u trbuh. Fisk je ispustio vazduh. baterijska lampa mu je ispala iz ruku. ali se zadržao na nogama i uspeo da napadača udari pajserom po vratu. Čuo je jauk: ali čovek se oporavio brže nego što je Fisk očekivao, podigao ga sa poda i bacio na šank. Fisk je lupio o njega i osetio da mu rame true. Uprkos tome. uspeo je da se izmakne u stranu i podmetne noge ispod napadača koji je hteo da projuri kraj njega prema vratima. Ponovo je zamahnuo pajserom. ali je u mraku promašio i ume-s(o svoje mete pogodio pod. Onda je dobio udarac u vilicu. Zaljuljao se i pao.
Napadač se za tili čas podigao na noge i izleteo napolje. Fisk je na kraju ustao i potrčao prema vratima, držeći se za rame. Čuo je topot nogu po stepenicama. Pojurio je za napadačem i čuo kako se

vrata zgrade otvaraju. Desetak sekundi kasnije Fisk je bio na ulici. Pogledao je levo i desno. Čuo je zvuk automobila.
Sara je otvorila prozor i pokazala na desno. Fisk je zasprintao kroz kišu u tom pravcu, i skrenuo iza ugla. Sara je ubacila u brzinu, propustila dva automobila, i onda krenula za njim. Skrenula je iza ugla, sjurila se do narednog bloka zgrada, ali nije videla nikoga. Vratila se u rikverc i krenula drugom poprečnom ulicom - bila je sva izbezumljena. Kada je na sred kolovoza videla Fiska odahnula je s olakšanjem.
Izletela je iz kola i potrčala prema njemu.
„Hvala bogu. Džone. da si dobro.'1
Fisk je poludeo što mu je onaj čovek pobegao. Išao je besno ukrug.
..Majku mu! Sranje!"
„Šta se to dogodilo?"
Najzad se smirio. „Loši momci jedan, dobri nula.1'
Sara ga je jednom rukom obgrlila oko struka i pomogla mu da dođe do kola. Spustila ga je na sedište. Onda je sela za volan i krenula. „Moraš do doktora."
..Ne! Nije strašno. Jesi li videla tipa?"
Sara je odmahnula glavom. ..Nisam, kako treba. Izletco je tako brzo da sam pomislila da si to ti."
..Je Γ moje visine. Kako je bio obučen? Je li belac ili crnac?" Sara se na trenutak zamislila, pokušavajući da se seti onoga što je maločas videla. „Ne znam kojih je godina. Približno je visok kao ti. Mislim da je na sebi imao crnu odeću i masku." Uzdahnula je. „Dogodilo se tako brzo. Gde je bio?" „U špajzu. Nisam ga čuo kada sam prvi put prošao kroz stan, ali sam u povratku registrovao škripanje poda." Protrljao je rame. „A sada dola/i teži deo." Uzeo je mobilni telefon i iz svog novčanika izvukao jednu vizitkartu.
„Treba da kažem Čendleru šta se dogodilo."
Fisk je poslao poruku Čendleru na pejdžer i detektiv mu se javio posle nekoliko minuta. Kada mu je Fisk rekao šta je uradio, morao je da odmakne telefon od uha.
„Malo se iznervirao?"

„Da. kao što i vulkan Sveta Jelena ima mule erupcije." Fisk je ponovo vratio slušalicu na uvo. „Vidite. Bjuforde..."
„Na šta ste mislili kada ste odlučili da uradite nešto tako glupo?" vikao je Cendler. „Pa. majku mu. bili ste policajac."
„Tako još uvek i razmišljam. Kao da sam još uvek policajac."
„Ali, više niste."
„Hoćete li opis tog tipa ili ne?"
„Nisam još završio s vama."
„Znam. ali bilo bi još puno toga."
„Dajte mi taj vaš prokleti opis", rekao je Cendler.
Kada je Fisk završio, Cendler je rekao: „Odmah ću poslati jednu patrolu da obezbedi stan, i tražiću jedan stručni tim da ode tamo i pretraži ga."
„Aktovka mog brata nije bila u stanu. Da je niste našli u njegovim kolima?"
„Ne. Rekao sam vam da u njima nije bilo nikakvih ličnih stvari."
Fisk je pogledao u Saru. „Da nije u kancelariji? Ne sećam se da sam je tamo video, kao ni njegov laptop."
Ona je odmahnula glavom. „Ne sećam se da sam videla njegovu aktovku. A laptop obično ne donosi na posao, pošto svi tamo imamo računare."
Fisk je onda rekao na telefon: „Izgleda da nema njegove aktovke. I kompjutera. Našao sam njegov kabl za napajanje."
„Da tip možda nešto od toga nije imao kod sebe?"
„Nije imao ništa u rukama. Siguran sam. Dobro me je zveknuo jednom od te dve prazne ruke."
„U redu. dakle imamo aktovku i laptop koji ne dostaju i jednog glupog bivšeg policajca za koga se mislim da li da ga iz ovih stopa uhapsim."
„Dajte, već mi je vaš pauk odneo kola."
„Dajte mi na telefon gospođicu Evans."
„Zašto?"
„Samo mi je dajte."
Fisk je dao telefon zbunjenoj Sari.

•:Da, detektive Cendler?" rekla je ona nervozno vrteći jedan pramen kose.
••Gospođice Evans", počeo je on učtivo, „mislio sam da ćete samo odvesti gospodina Fiska do njegovih kola i možda otići negde da nešto prezalogajite. Nisam očekivao da ćete se uključiti u snimanje filma o Džems Bondu."
•:Ali. kola mu je odneo pauk i..."
Cendlerov ton se brzo promenio. „Ne sviđa mi se to što vas dvoje još vise otežavate moj posao. Gde se sada nalazite?"
-Kuda idete?"
..U Ričmond. Da kažemo Džonovom ocu za Majkla." ..Dobro, onda ga odvezite u Ričmond. gospođice Evans. Ne ispuštajte ga i/, vida. Ako ponovo bude hteo da se igra Scrloka Holmsa. pozovite me i ja ću istog trena doći i lično ga ubiti."
..U redu. detektive Cendler. Biće tako."
.,1 očekujem da vas oboje vidim sutra u Vašingtonu. Je li jasno?"
,.Da. vratićemo se."
..Dobro. Tonto. a sada mi ponovo daj Usamljenog Rendžera." Fisk je ponovo uzeo telefon. ..Znam da je to bilo glupo, ali samo sam pokušavao da pomognem."
..Učinite mi uslugu, ne pomažite mi više kada nisam sa vama. Je Г jasno?" ..Jasno."
..Džone. večeras ste mogli da nastradale, i to ne samo vi, već i gospođic Evans."
Fisk je protrljao rame i pogledao u nju. ..Znam", rekao je tiho.
..Prenesite vašem ocu moje saučešće."
Fisk je prekinuo vezu.
...Možemo li sada da idemo u Ričmond?" pitala je Sara.
,.Da. sada možemo da idemo u Ričmond."

28.
Džoš Harms se vozio pustim seoskim putem u kamionu njegovog prijatelja. Umirivalo ga je to što je put prolazio kroz gustu šumu. Izolacija - amortizer između njega i onih sa kojima se svađao bili su Džošov stalni cilj u životu. Pošto je bio odličan stolar, radio je

sam. Kada nije radio, išao je u lov ili na pecanje, takode sam. Nije žudeo za razgovorom sa drugima i veoma retko je bio raspoložen za priču. Sve to se sada promenilo. Još uvek nije u potpunosti shvatao kolika je tačno bila odgovornost koju je sada imao, ali je znao da je bila prilično velika. A isto tako je znao i da je njegova odluka bila prava.
Kamion je u sebi imao kamp kućicu i njegov brat je bio u njoj i verovat-no se odmarao, iako je Džoš sumnjao u to da je spavao. nalazili su se sledovanje hrane i flaširane vode za mesec dana, dve lovačke puške i poluautomatski pištolj, povrh onoga koji mu se nalazio za pojasom. Taj arsenal je bio beznačajan u porcđenju sa onim što će uskoro krenuti u potragu za njima, ali je on i ranije u životu uspcvao da prevazide situacije u kojima je imao male šanse i preživi.
Upalio je cigaretu i izduvao dim kroz prozor. Već su bili trista pedeset kilometara od Roanouka i on se trudio da odmaknu što dalje od njega. Znao je da su već sigurno otkrili da je njegov brat pobegao. Postaviće blokade na putu, ali ne ovoliko daleko. Imali su leteći start, ali njihova prednost će se brzo smanjiti. Momci u zelenim uniformama su bili brojčano daleko nadmoćniji i bolje opremljeni. Međutim, Džoš je poslednjih dvadeset godina pecao i lovio u ovom kraju. Znao je sve napuštene brvnare, sve skrovite doline i najmanje čistine u ovoj gustoj šumi. Njegove sposobnosti da opstane u prirodi izbrusile su se kako nastojeći da preživi u Americi, tako i bežeći od smrti u Vijetnamu.
Uprkos tome što nije poštovao nikakve autoritete, Džoš nije voleo da krši zakon. Nikada nije mogao da svog mlađeg brata smatra poludelim ubieom. Ru-fus nije trebalo da ide u vojsku, jer nije bio za nju. A. kakve li ironije. Džoš je postao ratni heroj, iako je dobio poziv za regrutaciju, dok se njegov brat dobrovoljno prijavio, a proveo je ceo svoj vojni rok u pritvoru. Džoš nije bio pre-terano oduševljen što je trebalo da nosi pušku da bi branio zemlju koja je izdala njega i sve one koji su imali istu boju kože kao on. Ali kada je stupio u vojsku, borio se za primer. Činio je to za sebe i ljude iz svoje jedinice, a ne iz nekog drugog razloga. Nije imao nikakvu

drugu motivaciju da se bori i ubija ljude protiv kojih nije imao ništa lično.
Džoš je usporio i skrenuo na zemljani put koji je vodio dublje u šumu. Rufus mu je dao dopunske informacije u vezi sa onim što se dogodilo pre dvadeset pet godina - šta su mu oni ljudi uradili. Osetio je kako mu udara krv u glavu kada se sada setio incidenta koga je držao zakopanog u sećanju. Bes je u njega uglavnom dovodila mržnja. Šta je samo njihov gradić u Alabami učinio porodici Harms nakon vesti o Rufusovom zločinu? Probao je da zaštiti svoju majku, ali mu to nije pošlo za rukom. Pusti me da se sretnem sa ljudima koji su učinili ovo mom bratu. Čuješ li me. Bože? Slušaš li?
Njegov plan je bio da neko vreme ostanu sakriveni, a da se nakon toga.
do Meksika i tamo se ..izgube". Džoš nije ostavljao puno toga za sobom - samo rasturenu porodicu i stolarski posao koji je uvek bio neprofitabilan, uprkos njegovom umeću. Mislio je da mu je Rufus sve što mu je ostalo od porodice. A svakako je bio sve što će Rufus ikada od nje imati. Bili su odvojeni jedan od drugog četvrt veka. Sada. u srednjim godinama života, imali su šansu da se zbliže više nego što su braca normalno mogla u tom životnom dobu. E. kada bi njih dvojica uspela da se izvuku. Bacio je cigaretu i nastavio da vozi.
U kamp kućici. Rufus, naravno, nije spavao. Ležao je na leđima delimič-no pokriven crnom ciradom - Džošovom rukotvorinom. Cirada je trebalo da sakrije crni krevet kamp kućice. Oko njega su bile poredane kutije sa hranom, pričvršćene gumenim kaiševima - takođe Džošovom rukotvorinom - za zid. što je trebalo da spreči radoznale da vire unutra. Pokušao je da se malo ispruži i opusti. Kamion je prilično poskakivao na drumu. Nije bio u civilnom automobilu od vremena predsednikovanja Ričarda Niksona. Da li je moguće? Koliko li se predsednika samo promenilo od tada? Vojska ga je iz zatvora u zatvor uvek transportovala helikopterom, očigledno ne želeći da mu da priliku da bude blizu puta. blizu

slobode. Kada pobegnete iz helikoptera, nema mnogo mesta na koja možete da odete osim dole.
Rufus je pokušao da proviri između kutija, u noć. Bilo je suviše mračno. Sloboda. Često se pitao kakav bi to bio osećaj. Još uvek nije znao. Bio je suviše uplašen. Ljudi, mnogo njih. tragaju za njim. Žele da ga ubiju. A sada. i njegovog brata. Njegovi prsti su stegli nepoznatu površinu bolničke biblije. Ona koju mu je dala njegova majka ostala je u ćeliji. Držao ju je pored sebe svih ovih godina, vraćajući se stalno njenim redovima kao hrani za sve što je bilo njegov život. Bez nje je osećao kao da nema mozak i srce. Sada je bilo jako kasno. Osećao je da srce počinje da mu kuca brže. Pretpostavio je da to ne valja, jer se tako suviše naprezalo. U sebi je. po sećanju. recitovao utešne stihove iz poklonjene Biblije. Koliko li je, samo. noći mrmljao izreke, trideset jedno poglavlje, odnosno sto pedeset psalama. od kojih je svaki bio poučan i snažan i imao posebno značenje, uvid u sve elemente njegovog postojanja. Kada je završio sa ..čitanjem", pridigao se i otvorio prozor prikolice. Iz ovog ugla je mogao da u retrovizoru vidi lice svog brata. ..Mislio sam da spavaš", rekao je Džoš. ..Ne mogu."
„Kako srce?"
„Dobro je. Ako umrem, to neće biti od srca."
„Ne. ako ga metak ne probuši."
„Kuda idemo?"
„Na jedno mestašce u sred nedođije. Tamo ćemo malo da se pritajimo -da pustimo da se stvari smire, pa da onda nastavimo dalje, putujući po noći. Oni verovatno misle da bežimo na jug. prema meksičkoj granici, pa ćemo zato mi da idemo u Pensilvaniju. Bar za sada."
„Zvuči mi dobro."
„Hej, rekao si da Rejtild i ono drugo kopile..."
„Tremejn. Stari Vik."
„Da. rekao si da su sve ovo vreme motrili na tebe. Kako to da su oni još uvek tamo? Zar nisu mislili da bi. da si se setio šta ti se dogodilo, to već odavno rekao? Na primer, na suđenju?"

„Razmišljao sam o tome. Verovatno su mislili da onda nisam mogao ničega da se setim, ali da bih jednog dana mogao. Nisu mislili da bih nešto mogao da dokažem, ali da bi. ako kažem neke stvari mogli da se nadu u neprilici, ili da bi možda posumnjali u njih. Najlakše im je bilo da me ubiju. Veruj mi da su to i pokušali, ali im nije pošlo za rukom. Možda su mislili da ih zezam, da se pravim lud i planiram da kada prestanu da motre na mene progovorim. Dok su sa mnom u zatvoru, mogli su da me kontorlišu. Da čitaju moju poštu, proveravaju ljude koji dolaze da me vide. Da im je nešto bilo sumnjivo, jednostavno bi me uklonili. Tako su se verovatno osećali sigurnije. Nakon toliko mnogo godina, pretpostavljam da su se malo opustili. Pustili su Semjucla i onog momka sa suda da me posete."
„Verovatno da je tako. Ali ipak sam ja bio taj ko ti je unco ono pismo iz vojske. Nisam imao pojma da se sve to događa, ali nisam želeo da ga vide."
Njih dvojica su neko neko vreme ćutala. Džoš je. po prirodi, bio rezervisan, a Rufus nije bio navikao na to da ima nekoga sa kim može da priča. Tišina je za njega bila oslobađajuća. ali i opterećujuća. Bilo je mnogo toga što je želeo da kaže. Tokom Džošovih tridesetominutnih poseta u zatvoru, u koje mu je dolazio svakog meseca. on je bio taj koji je pričao a njegov brat je. uglavnom, slušao, kao da je osećao da su se u Rufusovoj glavi nagomilale reci i misli.
Džoš se promeškoljio u svom sedištu. „Kuci? Kojoj kući?" Rufus je bio malo iznenađen. ..li kojoj smo rođeni. Džoš!" ..Zašto bih, kog đavola, želeo da se vratim tamo?" ..Tamo je mamin grob. zar ne?" rekao je Rufus tiho. Džoš se zamislio na trenutak, a onda klimnuo glavom. ..Da. on je tamo. tačno. Imala je grobno mesto i pogrebno osiguranje. Nisu mogli da je ne sahrane onde. iako su pokušali da to eskiviraju." ..Je li grob lep? Ko ga održava?"
..Vidi. Rufuse. mama je mrtva, u redu? Odavno. Nema nikakve šanse da zna kako joj grob izgleda, l ja neću da idem čak u prokletu Alabamu da bi oči-stio neko lišće sa zemlje nakon onoga što se tamo dogodilo. Neću. nakon onoga što je taj grad učinio

porodici Harms. Nadam se da će svi oni zbog toga go-reti u paklu - svi do jednog. Ako ima Boga. a ja vrlo sumnjam u to. onda bi to Veliki čovek trebalo da uradi. Ako želiš da brineš o mrtvima, samo izvoli. Ja ću da se držim onoga što je bitno: da tebe i mene održim u životu."
Rufus je nastavio da posmatra svog brata. Ima Boga. želeo je da mu kaže. Taj isti Bog ga je održao u životu sve ove godine, kada je želeo da se sklup-ča i potone u zaborav. A mrtvi i njihovo večno konačište moraju da se poštuju. Ako ovo bude preživeo. Rufus će otići da vidi majčin grob. Ponovo će se sresti sa njom. Zauvek.
„Ja svakog dana govorim s Bogom." Džoš je zabrundao. ..Baš lepo. Drago mi je da ima društvo." Gutali su sve dok Džoš nije rekao: „Kako se zvao onaj tip koji te je po-setio?"
„Misliš na Semjuela Rajdera?" „Ne. ne. na onog mladića."
Harms se na trenutak zamislio. „Majki, ali ne mogu da mu se setim prezimena."
„Rekao si da radi u Vrhovnom sudu?" Rufus je klimnuo glavom.
„Pa. ubili su ga. Majki Fisk. Pretpostavljam da su ga ubili. Video sam na televi/iji pre nego što sam došao u bolnicu."
Rufus je pogledao u pod. „Majku mu. pretpostavio sam da će se to dogoditi."
„Napravio je glupost što je tek tako došao u zatvor."
..Pokušao je da mi pomogne. Majku mu", rekao je Rufus ponovo i ućutao. a kamion je nastavio da se kotrlja.

29.
Fisk je Sari đavao uputstva kuda treba da ide. i ona se dovezla do predgrađa Ričmonda. kraja u kome se nalazila kuća njegovog oca. Parkirala se na pošljunčanoj prilaznoj stazi. Trava je tu i tamo bila braonkasta zbog još jednog vrelog i vlažnog ričmondskog leta, ali ispred kuće se nalazila lepo negovana cvetna bašta koja je stalno zalivana.
„Odrastao si u ovoj kući?"
„Jedinoj kući koju su moji roditelji ikada imali." Fisk je pogledao oko sebe i zatresao glavom. „Ne vidim mu kola."

„Možda su u garaži?"
„Tamo nema mesta. Moj otac je automehaničar četrdeset godina i nakupio je u njoj puno starudije. On se parkira na prilaznoj stazi."
Pogledao je u sat. ..Gde li je. kog đavola?" Izašao je iz kola. Sara je izašla za njim.
Pogledao je u nju preko krova automobila. „Ako hoćeš, možeš da ostaneš napolju."
„Ući ću s tobom unutra", reče ona brzo.
Fisk je otključao prednja vrata kuće i njih dvoje su ušli u nju. Uključio je svetio, a onda su prošli kroz malu dnevnu sobu i ušli u susednu trpezariju, gde se Sara zagledala u gomilu fotografija koje su stajale na stolu /.a ručavanje. Na jednoj je Fisk bio u svom fudbalskom dresu; malo krvav po licu. sa flekama od trave na kolenima i znojav. Bio je veoma seksi. Trgla se i pogledala ustranu. odjednom osetivši grizu savesti što tako razmišlja. Zagledala se i u neke druge slike. ..Vas dvojica ste se bavili mnogim sportovima."
„Majk je bio najbolji atletičar u porodici. Svaki rekord koji sam ja postavio on je, s lakoćom, oborio."
„Kakva sportska porodica."
„Uz to. imao je i čast da drži počasni govor kada je njegova generacija
maturirala Dnhiinn ip tis+inp rirpnp na svim Knihmn
..Zvučiš kao ponosan, stariji brat."
..Mnogo ljudi se njime ponosilo", rekao je Fisk.
‚A ti?"
Pogledao ju je u oči. „Ja sam se ponosio njime /bog nečega, a zbog nečega nisam. Razumeš?"
Sara je uzela jednu fotografiju. ..Vaši roditelji?"
Fisk je stajao pored nje. ..Za tridesetu godišnjicu braka. Pre nego što se mama razbolela."
..Izgledaju srećno."
..Bili su srećni". rekao je on brzo. Osečao se neprijatno što je videla te stvari iz prošlosti. ..Čekaj me ovde." Fisk je otišao u sobu na drugom kraju kuće, koja je nekada bila zajednička soba braće, a

sada se pretvorila u malu jazbinu. Proverio je telefonsku sekretaricu. Njegov otac nije preslušavao poruke. Izlazeći iz sobe. na polici je primetio jednu rukavicu za bejzbol. Uzeo ju je. Ona je pripadala njegovom bratu. ..Rebarca" su joj bila pocepana. ali je koža bila dobro nauljena - otac je očigledno vodio računa o njoj. Majk je bio levak. ali nisu imali dovoljno novca da za njega kupe posebnu rukavicu, pa je on naučio da kada uhvati loptu, skine rukavicu i baci je. Uvežbao je to tako dobro da je sve mogao da uradi mnogo brže od dešnjaka. Fisk se setio te njegove efikasnosti. Nije bilo prepreke koju njegov brat nije mogao da savlada. Ostavio je rukavicu i otišao kod Sare.
„Nije preslušao moje poruke." „Imaš li neku ideju kuda je mogao da ode?"
Fisk se na trenutak zamislio, a onda pucnuo prstima. „Tata to obično kaže gospođici Džerman."
Kada je otišao. Sara je još malo razgledala po sobi. Primetila je jedno malo, uramljeno pismo koje je stajalo na drvenom postolju. Oko njega je bila ob-motana jedna medalja. Podigla je ram i pročitala ga. To je bila medalja za hrabrost, i bila je dodeljena policajcu Džonu Fisku. a pismo ju je pratilo. Pogledala je u datum na njemu. Brzo je izračunala i zaključila da je nagrada dodeljena otprilike u vreme kada je Fisk napustio policiju. Još uvek nije znala zašto je to uradio. Majki nije pričao o tome. Kada je čula da se otvaraju zadnja vrata brzo je spustila pismo i medalju.
Fisk je ušao u sobu. ,.U kamp kućici je."
„Kakvoj kamp kućici?"
„Pored reke. Tamo ide da peca. I da vozi čamac."
.,Možeš li da ga pozoveš tamo?"
Fisk je odmahnuo glavom. „Ne. tamo nema telefona."
„Dobro, onda ćemo da odemo do tamo. Gde se nalazi?"
„Već si uradila mnogo više nego što je trebalo."
„Nije važno. Džone."
„To je još sat i po vožnje odavde."
„Noć mi je i ovako već propala."
„Hoćeš da ja vozim? Ide se poljskim putem."

Dobacila mu je ključeve. „Već sam mislila da me to nikada nećeš pitati."

30.
„Čekaj, čekaj, jesam li dobro razumeo: povrh svega što se dogodilo, ti si ga još pustio i da pobegne."
„Pre svega, ja ga ništa nisam pustio da uradi. Mislio sam da je odglumio srčani napad. Bio je vezan lancima za onaj prokleti krevet. Ispred vrata njegove sobe bio je naoružani stražar i niko nije trebalo da zna da je ovde", brecnuo se Rej-fild preko telefona. .Još uvek ne znam kako je njegov brat to otkrio."
„A. koliko sam shvatio, njegov brat je neki ratni heroj. Odlično obučen da izbegne hvatanje. Sjajno."
„To nam ide na ruku."
„Hoćeš li da mi objasniš kako to, Frenk?"
„„Naredio sam mojim ljudima da ih ubiju. Učiniće to čim im se bude pružila prilika."
„A šta ako on nekome pre toga stigne sve da ispriča?"
„Šta da ispriča? Da je dobio pismo iz vojske koje kaže nešto što ne može da dokaže? Sada još imamo i jednog mrtvog službenika Vrhovnog suda. To nam samo dodatno otežava posao."
„.Pa. trebalo je da imamo i jednog advokata iz unutrašnjosti, ali. interesantno, nigde nisam video njegovu čitulju."
„O. bože. čekačemo da se vrati sa odmora i nadati se da nije stupio u kontakt sa FBI.'1
..Ne znam gde je4', rekao je Rcjfild Ijutito.
„Vojska ima i svoju obaveštajnu službu. Frcnk. Šta misliš o tome da je malo upotrebiš? Pobrini se za Rajdera. a onda se skoncentriši na to da nađete Harmsa i njegovog brata. A kada to uradite, smestite ih šest stopa ispod zemlje. Nadam se da si shvatio šta tražim od tebe." Veza se prekinula.
Rejfild je zalupio slušalicu i upiljio se u Vika Tremejna.
..Ovo se sve više komplikuje."

Tremcjn je slegnuo ramenima. ..Ako sredimo Rajdera, a onda ona dva kurvina sina. završili smo posao", rekao je on ozbiljnim glasom kao da se spremao da pošalje ljude u borbu.
..Ne sviđa mi se to. Nismo u ratu."
„Bogami jesmo. Frenk."
„Nikada se nisi libio da ubijaš. Vik?"
„Interesuje me samo uspeh moje misije."
„Hoćeš da kažeš da prč nego što si povukao obarač na Fiska nisi ništa osc-tio?"
„Zadatak obavljen." Tremejn je spustio svoje dlanove na Rejfildov sto i nagnuo se napred. „Frenk. puno toga smo zajedno preturili preko glave, puno borbi i drugih stvari, ali da ti nešto kažem. L' vojsci sam proveo trideset godina, od toga poslednjih dvadeset u raznim vojnim zatvorima poput ovoga, a mogao sam da dobijem posao u civilstvu koji bi mi se mnogo više isplatio. Sklopili smo savez koji je trebalo da nas zaštiti od gluposti koje smo napravili pre mnogo vremena. Ja se držim svog dela pogodbe. Bebisitovao sam Rufusa Harmsa dok su ostali nastavili da žive svoj život. Sada. pored svoje vojne penzije imam i više od milion dolara na jednom računu van zemlje. Ako si zaboravio, i ti imaš isto toliko. To nam je naknada što sve ove godine radimo ovo. I nakon svog tog sranja kroz koje sam prošao niko me neće sprečiti da uživam u tom novcu. Najbolja stvar koju je Rufus ikada mogao da uradi je da pobegne. Zato što sada imam užasno dobar razlog da ga upucam, a da nikome ne pola-žem račune zbog toga. I čim to kopile izdahne. ova uniforma na meni ide u naftalin. Zauvek."
Tremejn se ispravio. „I. Frenk, uništiću svakoga ko pokuša da me omete u tome." Izgovarajući sledeću reč. njegove ženice su se pretvorile u crne tačke. „Svakoga."

31.
Na putu do kamp kućice, Fisk je stao kod jedne prodavnice. Sara ga je čekala u kolima. Zarđali ESSO znak se zatresao kada je pored nje prohujao jedan teretili kamion i ona je poskočila u svom sedištu. Kada se Fisk vratio u kola. Sara se zagledala u dva

pakovanja od po šest konzervi „badvajzera" koje je nosio u rukama. „Hoćeš da svoju tugu utopiš u piću?"
Napravio se da je nije čuo. „Kada tamo budemo stigli, neće biti načina da se sama vratiš nazad. Kamp kućica je stvarno u sred nedođije; ponekad se i ja izgubim."
„Pripremila sam se za to da spavam u kolima."
Tridesetak minuta kasnije Fisk je usporio, skrenuo na jedan uzak put prekriven tucanikom i dovezao ih do jedne male, potamnele kuće. „Ovde se prijavljuje i plaća boravišna taksa pre nego što se stupi na teren kampa", objasnio Joj je. „Učiniću to sutra, kada budemo odlazili."
Prošao je pored kućice i krenuo kroz kamp. Sara je gledala u kamp kućice , koje su bile poredane u redove, imitirajući na taj način ulice. Većina njih su bile osvetljene Božičnim lampicama i na krovovima ili tremovima su imale jarbole sa zastavama. Uz čitave nizove tih lampica i mesečinu kraj je bio iznenađujuće dobro osvetljen. Prošli su pored čitavih bašta kasno cvetajućeg crvenog i rože cveća. Zidovi nekih kamp kućica bili su obrasli pravim zavesama pa-viti. Na sve strane su se nalazile velike baštenske skulpture od metala, merme-ra i smole. Bilo je puno improvizovanih roštilja i jedno udubljenje u zemlji za veliku logorsku vatru; u toplom i vlažnom vazduhu lebdeli su. pomešani. primamljivi mirisi pečenog mesa i izgorelog uglja.
„Ovo mesto podseća na grad patuljaka", rekla je Sara. Gledala je u brojne jarbole sa zastavama i dodala: „Patuljaka patriota."
„Većina ovih ljudi pripada Američkoj legiji i Udruženju ratnih veterana.
Božične ukrasne lampice koje ovde gore čitave godine su dugogodišnja tradicija ovog mesta."
„Da li ste ti i Majki provodili ovde puno vremena?" ..Moj otac je imao samo sedam dana godišnjeg odmora, ali nas je zato mama ovamo dovodila tokom leta na par nedelja. Neki od ovih ljudi su nas učili da jedrimo, plivamo i pecamo. Ono za šta tata nikada nije imao vremena. Ali. nadoknadio nam je to, otkada se penzionisao."

Zaustavio je kola ispred jedne kamp kućice. Ona je bila bogato osvetljena ukrasnim sijalicama i okrečena u smirujuću, tamnoplavu boju. Pored nje je stajao parkiran „bjuik" njegovog oca. na kome se nalazila nalcpnica POMOZITE SVOJOJ LOKALNOJ POLICIJI. Ispred kućice se nalazio čitav cvećnjak hosti (vrsta biljke, prim. prev.). Pored ..bjuika" je stajao skuter za golf. Jarbol sa zastavom ispred kamp kućice se dizao u vis dobrih deset metara.
Fisk je bacio pogled na „bjuik". „Znači, ovde je." Pa, to je to, Džone. nema više odlaganja, pomislio je.
„Imali ovde negde neki teren za golf?" Fisk je pogledao u nju. ..Ne. Zašto pitaš?" „Čemu onda ovaj skuter?"
„Vlasnici kamp kućica ih kupuju polovne na golf terenima. Putevi su ovde prilično uski i kolima možeš da se dovezeš samo do kamp kućice. Njima ne može da se ide po kampu. A ovde žive uglavnom stariji ljudi. Golf-skutere koriste da bi cirkulisali okolo."
Fisk je izašao iz kola ponevši ona dva pakovanja konzervi piva. Sara je ostala da sedi u kolima. Pogledao ju je upitno.
..Mislila sam da bi možda hteo da porazgovaraš sa ocem nasamo."
„Nakon svega što smo večeras zajedno preturili preko glave, mislim da si zaslužila pravo da prisustvuješ i završetku operacije. Ne moraš to da uradiš, ako ne želiš." Pogledao je prema prikolici i osetio kako ga lagano izdaje snaga. Okrenuo se ka njoj. ..Bilo bi mi lakše kada bi ušla sa mnom unutra." Klimnula je glavom. ..Dobro, daj mi jedan minut." Spustila je štitnik za oči u automobilu i pogledala se u njegovom ogledalu. Napravila je grimasu i posegnula za tašnom. Stavila je karmin i malo se začešljala. Bila je znojava i umašćena, haljina joj se prilepila uz telo. a zbog kiše i vlage kosa joj je bila nikakva Pošta.
važno kako izgleda, jedino što je stigla da pomisli bilo je da se osećala kao peti točak. Uzdahnuvši, vratila je štitnik za oči nazad, otvorila vrata i izašla iz kola. Idući prema drvenoj verandi, popravila je haljinu i još malo doterala kosu.
Fisk je to primetio i rekao: ..Kada mu budem rekao zašto smo došli, neće mu biti važno kako izgledaš."
Uzdahnula je. „Znam. Samo nisam htela da izgledam kriminalno."

Fisk je duboko udahnuo i pokucao na vrata. Sačekao je malo i ponovo pokucao. „Tata." Sačekao je još tren i ponovo pokucao, ovog puta jače. Pozvao je: „Tata", i nastavio da kuca.
Na kraju se. najzad, čulo da se neko kreće u kućici i upalilo se svetio. Otvorila su se vrata i Fiskov otac. Fred, je provirio iza njih. Sara ga je dobro osmotrila. Bio je visok kao njegov sin i veoma mršav, ali je na sebi imao naznake snažne muskulature koju su posedovala oba njegova sina. Podlaktice su mu bile izuzetno velike i podsećale su na dve debele, od sunca preplanule, ce-panice. Sara je mogla to da primeti jer je bio u majici s kratkim rukavima. Bio je dobro pocrneo, lice mu je bilo naborano sa upalim obrazima, ali se moglo videti da je nekada bilo lepo. Kosa mu je bila proredena i kovrdžava i skoro sasvim seda, izuzev nekoliko pramičaka na slepoočnicama. Za trenutak se zadržala na njegovim zulufima. pretpostavila je - nasledu iz sedamdesetih. Na sebi je imao napola zakopčane pantalone. ispod kojih su se jasno videle prugaste bok-serice. Bio je bos.
..Džoni? Otkud ti ovde?" Lice mu se razvuklo u širok osmeh. Kada je video Saru, trgao se i brzo im okrenuo leda. Posmatrali su ga dok je zakopčavao pantalone. Kada je završio s tim. ponovo se okrenuo prema njima.
„Moramo da razgovaramo, tata."
Ed Fisk je ponovo pogledao u Saru.
„Izvinjavam se - Sara Evans. Ed Fisk". rekao je Džon.
„Dobro veće gospodine Fisk". rekla je ona pokušavajući da istovremeno bude prijatna i neutralna. Nespretno je pružila ruku. Rukovali su se. „Zovi me Ed. Saro, drago mi je." Ponovo je radoznalo pogledao u sina. „Šta se dešava? Je Γ se to vas dvoje uzimate?"
Fisk je pogledao u Saru. ..Ne! Ona je radila sa Majkom u Vrhovnom sudu."
„Šta mi bi. baš sam se spleo... uđite. Uključio sam erkondišn. napolju je
užasno sparno "

Ušli su unutra. Ed je pokazao rukom na izlizanu sofu i Fisk i Sara su seli. Ed je izvukao jednu metalu stolicu iz male prostorije za ručavaje i seo preko puta njih.
..Izvinite što nisam odmah otvorio. Samo što sam zaspao." Sara je pogledala oko sebe. Kućica je bila obložena potamnelom lamperijom. Nekoliko prepariranih riba visilo je na pločama na jednom njenom zidu. Na stalku, na drugom zidu. stajala je puška. U uglu je videla jednu dugu, okruglu kantu iz koje je virio blinker. Na stolu za ručavanje ležale su presavijene novine. Pored njega se nalazila kuhinjica sa sudoperom i malim frižiderom. U jednom uglu kućice stajala je izlizana fotelja i preko puta nje portabl televizor. Na tavanici je bio instaliran crkondišn koji je vazduh u sobi činio prijatno svc-žim. ali ona se tresla, dok se nije privikla na temperaturu koja je vladala unutra. Na podu kućice je bio jeftin, neravan linoleum preko čijeg je jednog dcla ležao mali tepih. Sara je šmrknula i zakašljala se. Duvanski dim je skoro mogao da se vidi u vazduhu. Kao odgovor na njene misli, Ed je iz jednog oguljenog stočića izvukao paklicu ..marlboroa", spretno ubacio cigaretu u usta. brzo je zapalio i iz-duvao dim u pravcu nikotinom presvučene tavanice. Sa tog istog stočića uzeo je jednu malu pepeljaru i u nju otresao pepeo. Stavio je dlanove na kolena i nagnuo se napred. Primetila je da su mu prsti bili izuzetno debeli, a nokti ispucali i mestimično prošarani flekama od nečega što je podsećalo na mast. Selila se da je bio automehaničar.
„Sta vas dovodi ovamo ovako kasno?"
Fisk je pružio ocu jedno pakovanje konzervi piva. ..Ništa dobro."
Stari Fisk se uozbiljio i kroz dim zagledao u njih. ..Nije vaša majka. Ma-lopre sam bio kod nje. Ona je dobro."
Čim je to rekao, pogledao je u Saru. Izraz na njegovom licu je bio jasan: Ona je radila sa Majkom.
Ponovo je pogledao u Džona. ..Zašto mi već jednom ne kažeš, sine."
„Majk je mrtav, tata," Kada je to izgovorio, učinilo mu se kao da je i on to prvi put čuo. Osetio je kako mu krv udara u glavu kao da se

primakao vatri. Možda je čekao da vidi svog oca. da bi svoju tugu mogao da udruži sa njegovom. Možda ie stvarno bilo tako?
Fisk je mogao da oscti da ga Sara posmatra, ali je i dalje gledao u oca. Kada je video kako ga je vest pogodila, osetio je da ne može da diše.
Ed je izvadio cigaretu iz usta i pepeljara mu je ispala iz ruku.
..Kako?"
„Misle da je pljačka." Fisk je zaćutao, a onda dodao nešto što je bilo očigledno, pošto je očekivao da će ga otac to i ovako pitati.
..Neko ga je ubio."
Ed je izvukao jednu konzervu piva iz plastičnog držača i otvorio je. Popio ga je skoro u jednom gutljaju.
Zgnječio je konzervu o svoju nogu i bacio je prema zidu. Ustao je. otišao do jednog malog prozora i pogledao kroz njega. Iz usta mu je virila cigareta, njegove velike šake su se otvarale i zatvarale, a vene na podlakticama su se širile i skupljale.
..Jesi li ga video?" pitao je ne okrećući se.
.,Danas po podne sam išao da ga identifikujem."
Otac se besno okrenuo. „„Danas po podne? Zašto ti je trebalo toliko vremena da mi to javiš, momče."
Fisk je ustao. „Ceo dan sam pokušavao da te nađem. Ostavljao sam poruke na tvojoj telefonskoj sekretarici. Našao sam te ovde samo zato što sam se setio da pitam gospođu Džerman gde si."
..Ovde je prvo i trebalo da me tražiš", pobunio se otac. ..A Ajda uvek zna gde sam. Ti to znaš." Krenuo je prema njemu podigavši pesnicu.
Sara, koja je ustala zajedno sa Fiskom, se povukla. Pogledala je u pušku i odjednom se zapitala da li je napunjena.
Fisk se primakao ocu. ..Tata. čim sam saznao da je Majki ubijen nazvao sam te. Posle toga sam svratio do tvoje kuće. Nakon toga sam otišao do mrtvačnice. Nije mi bilo prijatno što sam morao da identifikujem Majkovo telo. a'i sam to ipak uradio. A nakon toga sam bio prilično utučen." Progutao je pljuvačku, iznenada osetivši grizu savesti što ga je očeva besna reakcija pogodila vise nego

bratova smrt. ..Hajde da se ne raspravljamo oko tona. To nam neće latiti Majka."
Dok je slušao ovo iz Eda je iščezao sav bes. Bile su to smirene, racional-ne reci. koje nisu učinile ništa da objasne ili umanje bol koji je osećao. Još ni-su izmislili reci koje su bile u stanju da to učine, ni osobu koja treba da' govori. Ed je ponovo seo. vrteći glavom. Kada je ponovo pogledao gore one te uvek stignu pre nego nešto što je dobro. Mnogo brže." Grlo mu se steglo. Odsutno je ugasio cigaretu na tepihu.
..Znam, tata. Znam."
..Da li su uhvatili onoga ko je to učinio?"
„Još nisu. Rade na tome, Slučaj vodi prvoklasni detektiv. Ja mu. na neki način, pomažem."
..Je Γ se to dogodilo u Vašingtonu?"
„Da."
„Nikada nisam voleo što je Majk otišao tamo."
Zagledao se u Saru. koja se potpuno sledila od njegovog optužujučeg pogleda.
Uperio je svoj debeli prst u nju. „Ljudi tamo ubijaju ni za šta. Luda kopilad."
„Tata, danas to rade svuda."
Sara je nekako uspela da dođe do glasa. „Volela sam i duboko poštovala vašeg sina. Svi su u sudu mislili da je sjajan. Jako mi je žao zbog ovoga."
„l bio je sjajan", rekao je Ed. „Nego šta. N'ikada mi nije bilo jasno kako smo napravili nekog takvog kao što je Majk."
Fisk je pogledao u pod. Sara je primetila njegov bolnu grimasu.
Ed je pogledao po kućici. Sećanja na dobra vremena nalazila su se svuda oko njega. ..Bio je pametan na majku." Donja usna mu je na trenutak zadrhtala. ,.0nu kakva je ona nekada bila." Oteo mu se jedan tihi jecaj, i pao je na pod.
Fisk je kleknuo pored oca i obuhvatio ga rukama. Ramena su im se tresla u istom ritmu. Sara je gledala u njih. ne znajući šta da uradi. Bilo joj je neprijatno što je prisustvovala tako intimnom trenutku i pitala se da možda ne bi trebalo da ustane i ode do kola. Na kraju

je samo pogledala u pod i zatvorila oc . pustivši da joj suze. nemo, padaju na tepih.

Jednostavna istina

Trideset minuta kasnije. Sara je sedela na verandi i pijuckala toplo pivo 'z konzerve. Bila je bosa. Cipele su stajale pored nje. Odsutno je radila prstima na nogama i piljila u mrak koji su povremeno probijale munje. Spljeskala je fd-nog komarca, a onda obrisala potočić znoja koji joj se, krivudajući, slivao niz nogu. Držeći konzervu s pivom priljubljenu uz čelo. razmišljala je o tome da le u kola. uključi erkondišn i proba da zasoi

Vrata su se otvorila i na njima se pojavio Fisk. Presv ukao se u izbledele farmerke i košulju kratkih rukava koju nije uvukao u pantalone. I on je bio bos. Držao je u ruci plastični stalak sa dve konzerve piva koje s. u se u njemu klatile. Seo je pored nje.

„Kako je?"

Fisk je slegnuo ramenima. „Spava, ili pokušava da spaiva."

„Zar neće da se sa nama vrati u grad?"

Fisk je odmahnuo glavom. „Doći će sutra uveče kod jnene."

Pogledao je u sat i shvatio da će uskoro da svane. „Odnosno večeras. Kada se budemo vraćali, moram da svratim do svog stana da se presvučeni."

Sara je pogledala u svoju haljinu. „Nemoj ništa da mi pričaš. Gde si našao tu odeću?"

„Ostavio sam je ovde kada sam prošli put dolazio na pecanje. '

Sala je obrisala znoj sa čela. „Bože, kakva vlaga."

Fisk je pogledao prema šumi. „Dole pored vode pirka vetrić."

Otišao je s njom do golf-skutera. Dok su se vozili mirnim, zemljanim putevima- Fisk joj je pružio konzervu piva. „Ovo je hladno."

Otvorila ga je. Prijalo joj je dok ga je ispijala i ono je uspelo da joj main popravi raspoloženje. Hladnu konzervu je prislonila uz obraz.

, .Uzak Putjc' in Je proveo kroz jedan šibljak od borova, zelenike . hrastova i

recni breza čija se kora razlistavala poput strugotine olovaka zašiljenih reza-

«m. Onda je pred njima pukao pogled i Sara je ugledala jedan drveni dok uz
°Ji je bilo privezano nekoliko čamaca. Gledala je kako se drvena konstrukcija
dlze i spušta sa svakim pokretom vode.
„Sećaš li se da smo vozeći se 'devedeset peticom' videli znakove za reke Mata. Po i Naj?" Sara je klimnula glavom. ..Pa. blizu Fort A. P. Hila. jugoistočno od Frederiksburga one se spajaju i rcka se odatle zove Mataponaj." Pogledao je u prema vodi. Malo toga je moglo da ga opusti kao rcka. a tu je moli'« 8ao ' ^a "^misija. ..Pun je mesee. čamac ima svctla i ovaj dco reke dobro poznajem, a na vodi je mnogo svežije." Pogledao je u nju upitno. Sara nije oklevala. ..Zvuči mi dobro." Otišli su do čamca i Fisk joj je pomogao da se ukrca u njega. „Umeš li da odvežeš čamac?" pitao ju je. ..Na Stenfordu sam se takmičila u jedrenju."
Fisk je posmatrao kako stručno odvczuje čvorove i oslobađa čamac. ..Mora da je za tebe stara Mataponaj onda prilično dosadna." ..To ne zavisi od reke, već od onoga sa kim ploviš." Sela je pored Fiska koji je zavukao ruku u spremište pored kapetanove stolice i iz njega izvukao jedan svežanj ključeva. Upalio je motor i lagano su se odvojili od doka Izvezli su se na sredinu reke i on je pojačao gas dok nisu postigli pristojnu brzinu. Na vodi je bilo dvadesetak stepeni Farenhajta manje. Fisk je u jednoj ruci držao volan, a u drugoj konzervu s pivom. Sara je podvila noge ispod sebe i podigla se da bi joj gornji deo tela bio iznad niske šoferšajbne. Raširila je ruke. puštajući da je vetar hladi. ..Bože. kako je lepo!"
Fisk je gledao preko vode. „Majk i ja smo se jurili po reci. Na nekim me-stima je prilično široka. Nekoliko puta sam pomislio da će se jedan od nas dvojice sigurno utopiti. Ali. nešto nas je držalo."
„Šta to?"
..Nismo mogli da podnesemo pomisao na to da će onaj drugi pobediti." Sara se spustila dole i okrenula svoju stolicu dok se nije okrenula licem prema njemu. Radeći to. gladila se po kosi.
...Mogu li da ti postavim jedno vrlo lično pitanje?"

Fisk se malo ukrutio. ..Možda."
..Obećaj mi da nećeš da ga shvatiš pogrešno."
..Sada. bogami, hoću."
„Zašto ti i Majki niste bili bliži?"
..Nema zakona koji kaže da rođena braća moraju da budu bliski"
„Ali izgleda da ste ti i Majki imali puno toga zajedničkog. On te je dizao u nebesa, a ti si očigledno bio ponosan na njega. Osećam da je između vas bilo nekih nesuglasica. Samo ne znam zbog čega."
Fisk je isključio motor i pustio čamac da pluta. Isključio je svetio na pramcu i mesee je postao njihov jedini izvor svetla. Reka je bila veoma mirna, a oni su se nalazili na jednom od njenih najširih delova. Fisk je podigao nogavice svojih pantalona. otišao na bok čamca, seo na ivicu i spustio noge u vodu.
Sara je sela pored njega, malo podigla haljinu i spustila stopala u reku.
„Džone. stvarno nemam namcru da špijuniram."
...Nisam raspoložen da pričam o tome."
„Ali..."
Fisk je rukom zasekao vazduh. „Saro, nije ni mcsto, a. svakako, ni vreme za to."
„U redu. Izvini. Samo brinem. Za sve vas."
Sedeli su tamo. a voda je nosila čamac. Buka cvrčaka sa obale jedva je dopirala do njih.
Fisk je na kraju progovorio. „Znaš. Virdžinija je jako lepa. Vi imate vode, planine, šume, plaže, istoriju. kulturu, moderne centre i stara bojišta. Ljudi se ovde kreću malo sporije, malo više uživaju u životu. Ne bih mogao da zamislim da živim na nekom drugom mestu. Doduše, nikada nisam ni bio na nekom drugom mestu."
„A imate i vrlo lepe kampove", rekla je Sara.
Fisk se nasmešio. ..I to."
„Da li tvoje skretanje u priču o putovanjima znači da je razgovor na temu tebe i tvog brata zvanično završen?1' Sara se ugrizla za jezik kada je to izgovorila. Brbljiva usta, prekorila je sebe.
••Mislim da jeste." Fisk je iznenada ustao. Čamac se zaljuljao i Sara je skoro završila u reci. Fisk ju je uhvatio za ruku. Čvrsto ju je

stegao i pogledao u nju. Ona je pogledala u njega - oči su joj bile velike kao mesee iznad njih, noge su joj se raširile i blago uronile u vodu. a haljina se pokvasila.
-Da zaplivamo?" pitala ga je. „Da se rashladimo?"
„Nemam kupaće", rekao je on.
Uvukao ju je u čamac i onda otišao do krme i upalio motor, poremetivši mir koji je vladao oko njih. ..U redu."
..Zašto da ovde ne plivamo?"
..Struja je prejaka."
Okrenuo je čamac i krenuo prema doku. Na tri četvrtine puta do tamo. okrenuo je čamac prema obali, na mestu gde se ona lagano spuštala prema vodi, i kada su joj se približili. Sara je mogla da vidi burad od pedeset galona koja su plutala na nekih sedam-osam metara od njih. Pošto su nastavili da se kreću u tom pravcu, uspela je da vidi i da su ona bila međusobno povezana jednim mrežastim uzetom, tako da su obrazovala veliki pravougaoni bazen. Kada su se približili jednom od tih burica. Fisk je ugasio motor i pustio da ih inercija odnese do mesta sa koga je mogao da ga dohvati. Onda je vezao uže za jednu od kuka koje su se nalazile na buretu i bacio malo sidro, odnosno jednu ofarbanu kantu od jednog galona napunjenu betonom, da bi bolje obezbedio čamac.
..U delu reke koji ograđuju užad najveća dubina je oko dva i po metra. Tu se nalazi ograda od žice koja okružuje ceo prostor i ide sve do dna. pa ako te struja ponese, nećeš završiti u Atlantiku."
Kada je Sara počela da skida haljinu. Fisk se brzo okrenuo.
Ona se nasmešila. ..Džone. ne moj da se ustručavaš. Moj bikini otkriva mnogo više od ovoga." Samo sa gaćicama i brushalterom na sebi. prebacila se preko ivice čamca i ušla u vodu.
Viknula je: ..Okrenuću se. ako te je stid."
..Mislim da ću propustiti ovo kupanje."
..Daj. neću te pojesti."
..Malo sam star za golišavo brčkanje. Saro."
..Voda je stvarno sjajna."
..Izgleda da jeste." Još uvek se nije ni makao.

Razočarana, okrenula se i otplivala dalje od njega, snažno zasecajući rukama glatku površinu vode.
Dok ju je Fisk gledao, odsutno je prelazio prstima preko svog ožiljka, dodirujući dva okrugla ispupčenja opečene kože kroz koja su meci ušli u njega. Iznenada je sklonio ruke s rane i seo.
U glavi mu je odjekivalo ime: ..Harms". Jedna onakva peticija je verovat-no poticala od zatvorenika, imajući u vidu to da je dokument bio ispisan rakom. Promeškoljio se i još jednom pogledao u pravcu Sare. Na mesečini je jedva mogao da je razazna dok je plutala u plićaku. Nije mogao da zna da li ga je gledala. Pogledao je preko reke. U mislima se ponovo vratio u prošlost. Čulo se pljuskanje vode - dva mladića su iz sve snage plivala. Jedan je išao napred. a drugi ga je sledio u stopu. Nekada bi pobedio Majk, a nekada Džon. Onda bi se trkali nazad. Iz dana u dan. bivali su sve crnji, vitkiji i snažniji. Bilo je tako zabavno. Nije bilo pravih briga, ni tuge. Plivali su. istraživali šumu. tamanili sendviče sa majonezom i salamom za ručak: za večeru, viršle pečene na ražnju napravljenom od ispravljenih metalnih vešalica sve dok im meso ne probije opnu. Bilo je tako zabavno. Fisk je skrenuo pogled s vode i probao da se skoncentriše.
Ako je Harms robijaš, biće ga lako naći. Kao bivši policajac. Fisk je znao da nema kategorije ljudi bolje nadzirane od američkih robijaša kojh inače ima oko dva miliona. Zemlja možda nije znala gde su joj sva deca i beskućnici, ali je pedantno pratila svoje robijaše, l većina informacija o njima sada se nalazila u kompjuterskoj bazi podataka. Pogledao je nazad i video da Sara pliva prema čamcu. Nije primetio sjaj upaljene cigarete nekoga ko je sedeo na obali i posmatrao ih.
Par minuta kasnije Fisk je pomogao Sari da uđe u čamac. Sela je na palubu sva zadihana. ..Odavno nisam ovoliko plivala."
Fisk joj je. gledajući u stranu, pružio peškir koji je izvukao iz male kabine. Brzo se obrisala i navukla haljinu. Kada mu je vraćala peškir. ruke su im se očešale. To ga je nateralo da pogleda u nju. Još uvek je bila zadihana od plivanja, a podizanje i spuštanje njenih kapaka delovalo je na njega hipnotički.

Na trenutak joj se ćuteći zagledao u lice. a onda pogledao pored nje. u nebo. Okrenula se da i ona pogleda. Vrtlozi ružičaste boje zapljuskivali su tamne lvice neba. Svitalo je. Na sve strane se video blagi sjaj dolazećeg svetla. Dok se čamac lagano Ijuljuškao. okolno drveće, lišće i voda su podsećali na svetlu-cavu scenografiju.
..Kako je lepo". rekla je ona šapućući.
Kada se okrenula prema njemu, uzela ga je za ruku. Učinila je to lagano, da bi videla kako će on na to reagovati. Njeni prsti su dodirnuli vrh njegove brade i obuhvatili je. Brada ju je bockala. Ruka joj je nežno i polako krenula preko njegovih obraza i očiju, i na kraju mu završila u kosi. Kada ga je uhvatila /a zadnju stranu vrata i privukla mu glavu, osetila je da se trgao. Kada je vidc-la da su mu oči vlažne, usne su joj zadrhtale. Sklonila je ruku i odmakla se.
Fisk je iznenada pogledao preko vode - kao da je još uvek mogao da vidi ona dva dečaka kako plivaju iz sve snage. Okrenuo se prema njoj. ..Moj brat je mrtav. Saro", rekao je. a glas mu je blago zadrhtao. ..Nije mi stvarno ni do čega." Pokušao je da kaže nešto drugo, ali mu reci nisu dolazile.
Sara je lagano otišla na drugu stranu čamea i sela na jedno od sedišta. Obrisala je oči i povukla donji kraj haljine pokušavajući da je ispravi i iz nje iseedi malo vode. Dunuo je povetarac i reka ih je zaljuljala. Sara je pogledala u Fiska. ..Stvarno sam volela tvog brata, l strašno mi je žao što ga više nema." Pogledala je u pod. kao da je od svojih stopala tražila prave reci. .,1 žao mi je zbog onoga što sam malopre uradila."
Pogledao je u stranu. ..Trebalo je nešto da ti kažem ranije."
Pogledao je u nju. zbunjeno. ..Ne znam zašto nisam."
Ustala je i obavila ruke oko svojih ramena. ..Malo mi je hladno. Hoćemo li da se vratimo?"
Fisk je izvukao sidro a Sara je odvezala čamac. Upalili su motor i krenuli prema doku. ne gledajući jedno u drugo jer su se plašili onoga što je moglo da se dogodi, onoga što bi njihova tela mogla da urade uprkos recima koje su maločas izgovorili.

Onaj čija je cigareta gorela na obali, otišao je kada je Sara prišla Fisku.

32.

Fisk i Sara su privezali čamac, bez i jedne reci otišli do golf-skutera i popeli se u njega. Iznenada su se začuli koraci, koji su Fiska naterali da se okrene. ..Tata? Šta ti ovde radiš?"
Njegov otac nije odgovorio, već je nastavio da ide ka njima. Fisk je krenuo prema ocu ispruženih ruku. .Je li ti dobro, tata?"
Zbunjena Sara je tu scenu posmatrala iz skutera.
Njih dvojica su došla na pola metra jedan od drugog, i stari Fisk je skočio i udario sina u vilicu. ,.Ti. gade", viknuo je Ed.
Fisk je pao nazad od udarca, jer je otac krenuo na njega sa obe ruke. Fisk se sklonio u stranu i teturajući se ustao sa zemlje. Iz usta i nosa mu je curila krv. ..Šta ti je, kog đavola?" viknuo je.
Sara je skoro izašla iz skutera. ali se ukopala u mestu kada je Ed upro prstom u nju.
..Vodi ovu drolju odavde! Bežitc odavde, čujete li me?" ..Šta to pričaš, tata?"
Ed je ponovo besneo skočio na sina. Ovog puta je Fisk izbegao napad, obgrlio oca i držao ga čvrsto, a starac je pokušavao iz sve snage da se oslobodi njegovog zagrljaja i ponovo ga udari.
..Video sam vas. oboje, kako se polugoli ljubite, dok tvoj brat negde tamo leži mrtav, na nekom stolu. Tvoj brat!" Viknuo je to tako jako da mu je glas pukao.
Fisk je utanjio glasom kada je shvatio šta je video njegov otac. Ili šta je mislio da je video. ..Ništa nije bilo, tata."
„Ti. kopile." Pokušao je da uhvati sina za kosu. odeću. bilo šta. da bi ga opet napao. „Ti. bezosećajni gade", nastavio je da viče, lica crvenog kao paprika, dišući sve teže. Pokreti su mu bili sve sporiji.
..Stani. tata. stani. Dobićeš infarkt."
Njih dvojica su pali na zemlju i žestoko se rvući počeli da se kotrljaju po šljunku.

•‚Moj sin da radi tako nešto. Ja nemam sina. Oba moja sina su mrtva. Oba m°ja sina su mrtva." Ed je izgovorio ove reci u navali besa.
Fisk je pustio oca i starac se okrenuo na leda i ispružio na zemlji iscr-
Pljen. Pokušao je da ustane, ali se istog trenutka ponovo strovalio na leda. Ma-
j'ca mu je bila prljava od znoja, a oko njega se širila mešavina mirisa alkoho-
i uuvana. Fisk je stao iznad njega, zadihan. Krv na njegovom licu se pomc-
sa'a sa suzama.
Užasnuta Sara je izašla iz skutera. kleknula pored Eda i nežno spustila ruku.
Ed je zamahnuo rukama naslepo i udario je u butinu.
Bolno je jauknula.
„Idite odavde. Oboje. Smesta!" viknuo je Ed.
Fisk je uzeo Sam za ruku i podigao je. ..Idemo. Saro." Pogledao je u oca. „Tata. vrati skuter nazad." l kada su zamakli u šumu. Fisk i Sara su još uvck mogli da za sobom čuju starčevu viku.
Sa nogom koja ju je bolela. i očima poluslepim od suza Sara je rekla: „O. moj Bože, Džone. za sve ovo sam ja kriva."
Fisk joj nije odogovorio. Utroba ga je pekla. Bol nikada nije bio ovako jak i on se uplašio. U glavi su mu odzvanjala hladna upozorenja gomile doktora. Hodao je sve brže i brže. sve dok Sara nije morala skoro da potrči da bi ga stigla.
„Džone. Džone, molim te, reci nešto."
Pružila je ruku i obrisala sa njegove brade nekoliko kapi krvi. ali joj je on odmah odgurnuo ruku. I onda je, bez ikakvog objašnjenja, potrčao.
„Džone!" Sara je potrčala za njim, ali nikoga do tada nije videla da je tako ubrzao kao Fisk. „Džone". viknula je ona. „vrati se. molim te. Stani! Molim te!"
On je narednog trenutka skrenuo iza jedne krivine šumskog puta i potpuno joj iščezao sa vidika.

Usporila je. Sada je i njoj gorelo u grudima. Onda je stala na jedan labavi busen i pala na zemlju pokrivenu borovim iglicama. Ostala je da sedi tamo jecajući. Na onom mestu na butini gde ju je Ed udario već se pojavila modrica koja ju je bolela.
Minut kasnije trgla se osetivši nečiju ruku na ramenu. Uplašeno je pogledala gore. ubedena da je to Ed došao da i nju bije što mu je kvarila uspomenu na njegovog mrtvog sina.
Fisk je teško disao. Njegova majica je bila natopljena znojem, a krv mu se na licu već bila zgrušala. „Jesi li dobro?"
Klimnula je glavom i ustala, škrgućući zubima, jer joj se bol u nozi pojačavao. Ako je Edov udarac naslepo u njenu nogu izazvao toliki bol, teško da je mogla i da zamisli kako je bilo Džonu koji je dobio direktan udarac u lice. Oslonila se o njega, dok se savijao.
Fisk je zatresao glavom. „Modrica je prilično velika. Nije znao šta radi. Izvini."
„Zaslužila sam."
Uz Fiskovu pomoć bila je u stanju da hoda prilično normalno.
„Žao mi je, Džone", rekla je. „Ovo je... košmar."
Dok su se približavali kamp kućici čula ga je da je nešto rekao. U prvom trenutku joj se učinilo da se njoj obratio, ali nije.
Rekao je to ponovo, tihim glasom, gledajući ispred sebe i lagano vrteći glavom u čuđenju. „Izvini."
Instinktivno je znala da izvinjcnje nije bilo upućeno njoj. već možda čo-veku koji je vikao tamo na doku. Ili mrtvom bratu?
Kada su stigli do kamp kućice. Fisk je ušao unutra, a Sara je ostala da sedi na stepenicama. Vratio se odmah, noseći u ruci malo leda i jednu rolnu papirnih ubrusa. Dok je na svojoj pomodreloj butini držala led umotan u papirnati ubrus, upotrebila je drugi takav ..aranžman" da njime obriše krv sa Fiskovog lica i očisti posekotinu na njegovoj usni. Kada je završila s tim. on je ustao, sišao niz stepenice i krenuo zemljanim putem.
„Kuda ideš?"
„Po oca", rekao je on ne okrećući se.
Gledala je u njega dok nije zamakao u šumu. Kada je otišao, Sara je od-hramala do kamp kućice i oprala se u njenom malom

kupatilu. Tamo je videla Fiskovo odelo i cipele, i odnela ih u svoja kola. Rukom je prešla preko glatke metalne površine jarbola i pitala se u sebi da li će Ed i danas podići američku zastavu. Možda hoće, ali na pola koplja, u znak sećanja na svog sina. Možda će žaliti oha sina?
Zadrhtala je pri pomisli na to. odmakla se od jarbola i naslonila na svoja kola. Nervozno je osmatrala šumu kao da je očekivala da će iz njene unutrašnjosti pokuljati gomila užasnih stvari.
Jedna starija žena je izašla iz susedne kamp kućice i zastala kada je videla Saru.
Sara se zbunjeno nasmešila. „Ja sam. ovaj. prijateljica Džona Piska."
Žena je klimnula glavom. „Pa. dobro vam jutro."
„Dobro jutro."
Sara je uplašeno pogledala prema šumi. spojivši šake. ..Hajde. Džone. Molim te dođi.1'
Petnaestak minuta kasnije skuter se pojavio na vidiku. Vozio ga je Fisk. Njegov otac je ležao pozadi, očigledno spavajući.
Fisk se zaustavio pored kamp kućice, izašao napolje, pažljivo podigao oca i prebacio ga preko ramena. Zatim se popeo uz stepenice i nestao u kućici. Par minuta kasnije izašao je iz nje noseći pušku.
„Spava", rekao je Fisk.
„Šta će ti to?" Sara je uprla prstom u pušku.
..Neću da ga ostavim ovde sa tim."
„Ne misliš valjda da bi ubio nekoga?"
..Ne. ali ne bih voleo ni da je nabije sebi u usta i povuče okidač. Puške, alkohol i loše vesti nisu baš najbolja kombinacija." Stavio je pušku na zadnje sedište kola. „Pusti me da ja vozim."
„Odeća ti je u prtljažniku."
Ušli su u kola i minut kasnije su već prolazili pored kuće vlasnika kampa. Fisk je ušao unutra i platio boravišnu taksu od četiri dolara. Kupio je malo peciva i nekoliko sokova od pomorandže.
Žena koja je malopre pozdravila Sara je takode bila tamo. „Videla sam tvoju prijateljicu. Džone. Baš je slatka."

„Aha."
..Već ideš?"
„Da."
„Kladim se da bi tvoj tata voleo da ostanete još malo."
Fisk je platio namirnice, ne sačekavši da dobije kesu. „Prihvatam opkladu", rekao je on zbunjenoj ženi, pre nego što je krenuo ka kolima.

33.
Semjuel Rajder je došao ranije u kancelariju, pošto nekoliko dana nije dolazio na posao. Šejla još uvek nije bila stigla. Baš dobro, pošto je želeo da bude sam. Podigao je slušalicu, nazvao Fort Džekson i. predstavivši se kao Harris.
„On više nije ovde."
„Molim? On je na doživotnoj robiji. Kuda je mogao da ode?"
„Žao mi je. ali mi nije dozvoljeno da takve informacije dajem preko telefona. Ako biste došli lično ili se obratili pismenim putem..'
Rajder je zalupio slušalicu i srozao se u stolici. Je li Rufus mrtav? Da li su nekako otkrili šta je namcravao da uradi? Od trenutka kada je predao žalbu Vrhovnom sudu. Rufusa je trebalo staviti pod zaštitu.
Uhvatio se za ivicu stola. Ako je žalba uopšte stigla do suda. Otvorio je gornju fioku i izvadio iz nje jednu belu potvrdu sa kontrolnim brojem pošiljke. Zelena potvrda je trebalo da se vrati u njegovu kancelariju. Šejla! Skočio je i otrčao do Sejlinog radnog stola. Obično su se sve potvrde o prispeću preporučenih pošiljki nalazile u odgovarajućim fasciklama. Ali. za predmet Rufusa Har-msa nije postojala fascikla. Šta li je uradila sa tom prokletom potvrdom?
Kao odgovor na to. spomenuta žena je ušla na vrata. Iznenadila se kada
ga je videla.
„Al ste poranili, gospodine Rajder?"

Rajder se trudio da zvuči normalno. „Pokušavam da nadoknadim propušteno." Odmakao se od njenog stola, ali je ona shvatila šta je hteo.
„Da li nešto tražite?"
..Pa, kada ste to već pomenuli. da. tražio sam. Poslao sam jedno pismo i, znate, pošto sam ga poslao preporučeno, palo mi je na pamet da vam nisam ništa rekao o tome. Baš sam glup."
Čuvši njene naredne reci odahnuo je u sebi.
„A to je. znači, bilo to. U prvom trenutku sam pomislila da sam zaboravila da za taj predmet otvorim fasciklu. Baš sam za to htela da vas pitam kad
se vratite."
„Znači, stigla je", rekao je Rajder. pokušavajući da prikrije svoju zainteresovanost.
Šejla je otvorila fioku svog radnog stola i izvukla jednu zelenu potvrdu. -Vrhovni sud Sjedinjenih Država", rekla je ona sa strahopoštovanjem pružajući mu je. „Sećam se da sam pomislila da li ćemo nekoga tamo da zastupamo."
Rajder je složio svoj najbolji, advokatski. izraz lica. „Ne. Šejla. to je nešto u vezi sa advokatskom komorom. Nije potrebno da idemo u Vašington da bismo zaradili naš hleb nasušni."
„.0h. imate telefonske poruke koje su vam ostavljene dok ste bili na putu. Pokušala sam da vam ih poredam po značaju."
Blago joj je stisnuo ruku. ..Vi ste čudo od efikasnosti", rekao je on galantno.
Ona se nasmešila i počela da po stolu razvrstava papire. Rajder se vratio u svoju kancelariju, zatvorio vrata za sobom i pogledao u potvrdu. Žalba je stigla do suda. Potvrda je bila potpisana. Ali gde je Rufus? Rajder je planirao da veći deo jutra provede na sastancima na kojima je trebalo da se razgovara o mogućoj gradnji šoping centra na jednom velikom placu gde se od četrdesetih godina prošlog veka nalazio auto-otpad. Jedan od ljudi sa kojima je trebalo da se sastane je rano ujutru doleteo iz Vašingtona u Bleksburg, u Virdžiniji. i trebalo je da se kolima doveze do Rajderove kancelarije. Uprkos svemu što mu je visilo nad glavom.

Rajder je morao normalno da se ponaša kada je on kasnije došao kod njega. Čovek je sa sobom doneo jedan primerak juternjeg broja \fašington posta. Dok je on naručivao kafu od Sej-Ic. Rajder je neobavezno preleteo pogledom preko njegovih naslova. Jedan od njih mu je posebno privukao pažnju. Njegov gost je to primetio. „Baš šteta", rekao je on. klimajući glavom zbog priče na koju se Rajder usredsredio. .Jedan od najboljih i najpametnijih", rekao je dok je Rajder nemo ponavljao taj naslov: UBIJEN SLUŽBENIK VRHOVNOG SUDA.

..Jeste li ga poznavali?" pitao je Rajder. Nije moglo da bude u vezi sa onim. Nema šanse.

..Ne. ali ako je tamo radio morao je da bude medu najboljima. Ubijen je. To vam govori kako je ovo opasno vreme. Niko više nije bezbedan."

Rajder se za trenutak zagledao u njega, a onda pogledao dole. u novine i fotografiju koja je pripadala spomenutom članku. Majki Fisk. trideset godina. Doktorirao prava na Univerzitetu Kolumbija, a onda prešao na Pravni fakultet Univerziteta u Virdžiniji. gde je bio glavni urednik Pravne revije. Bio je stariji službenik sudije Tomasa Marfija. Ni na koga se nije sumnjalo, nije bilo nikakvih tragova, osim nestalog novčanika. Niko više nije hezhedan.

Stegnuo je čvrsto novine, dok je gledao u nejasnu, depresivnu fotografiju mrtvog čoveka. Ne može biti. Ali, bio je samo jedan način da to otkrije.

Izvinio se svom gostu i ušao u kancelariju, odakle je nazvao pisarnicu Vrhovnog suda.

..Nemamo predmet pod imenom Harms, gospodine, ni na regularnom, a ni
na IFP spisku."

..Ali dobio sam potvrdu da je moja pošiljka stigla kod vas." Glas na drugoj strani veze je mehanički ponovio ono što je već malopre rekao.

..Zar ne vodite evidenciju o primljenoj pošti?" Učtivi odgovor koji je Rajder tom prilikom dobio nije mu bio po volji. Razdrao se u slušalicu. ..Rufus Harms trune u prokletom zatvoru, a vi, ljudi, ne

umete da vodite evidenciju o primljenoj pošti." Zalupio je slušalicu.
Negde između njenog dospeća i mesta na kome je trebalo da ude u zva-ničan postupak, žalba Rufusa Harmsa je očigledno nestala. Kao i Rufus Harms. Rajder se odjednom ohladio.
Ponovo je pogledao u novine. Pored toga. ubijen je i jedan službenik Vrhovnog suda. Sve to je izgledalo prilično neverovatno, ali takva je bila i priča koju mu je Rufus ispričao. Onda mu je kroz glavu proletela jedna još strasnija misao: ako su ubili Rufusa i tog službenika, sigurno neće stati na tome. Ako su došli do onoga što je Rufus poslao sudu, onda znaju da je Rajder učestvovao u svemu tome To je značilo da da bi on mogao da bude sledeči na njihovoj listi za odstrel. Ma daj. rekao je on sebi, postaješ paranoičan. I tada mu je konačno sinulo. Poruke koje je Šejla primila dok je bio odsutan. Odgovorio je na one za koje je mislio da su najvažnije. To ime. To prokleto ime.
Tražio je po svom radnom stolu sve dok nije našao jedan svežanj ružičastih papirića. Prelistavao ih je, prelistavao, i na kraju besno razbacao po stolu, "osle izvesnog vremena našao je ono što je tražio. Našao je to ime i prebledeo. Majki Fisk ga je zvao. Dva puta.
<л Bože. U pravoj navali misli, pred očima su mu prošle slike iz njego-V°S Zlyota. stan na Floridi, njegova odrasla deca. svi oni sati provedeni sa klijentima. Jsje pada mu na pamet da čeka da dođu po njega. Uključio je interfon i rekao Sejli da se ne oseča dobro. Zamolio ju je da to kaže njegovom gostu i ostaloj gospodi koja će uskoro doći. kao i da se pobrine za njih.
-Danas se neću vraćati", rekao joj je proletevši kroz recepciju. Nadam se л ću jednog dana moći. Ali ne u sanduku, dodao je u sebi.
U redu. gospodine Rajder. čuvajte se."
okoro da se nasmejao na to. Nazvao je kuću pre nego što je krenuo iz kancelarije.
Njih dvoje su planirali da idu na kasni, jesenji odmor, možda do ostrva. po poslednju porciju sunca i kupanja prč nego što dođe

zima. Ali. tamo su mogli da ostanu samo neko vreme. Više je voleo da svoju uštedevinu uloži u ostajanje u životu, nego u sliku zalaska sunca na Floridi, koju možda neće ni stići da vidi.
Mogli su da se odvezu do Roanouka, ukrcaju se na domaći let do Vašing-tona ili Ričmonda. odakle su mogli da odu bilo kuda. Taj hitan odlazak bi obrazložio svojoj ženi željom da bude spontan, ono što je rekla da nikada nije bio. niti će moći da bude. Dobri, stari, stabilni, pouzdani Sem Rajder. U životu je samo naporno radio, plaćao račune, podizao decu, voleo svoju ženu i pokušavao da. usput, uhvati par strukova sreće. Bože, već pišem svoju čitulju. shvatio je on.
Nije mogao da pomogne Rufusu. ali je pretpostavio da je on verovatno već bio mrtav. Žao mi je Rufuse, pomislio je. Ali, ti si na mnogo boljem mestu. daleko boljem od onoga koje su ti oni gadovi namenili na zemlji.
Jedna iznenadna misao ga je skoro naterala da okrene kola za sto osamdeset stepeni. U kancelariji je ostavio kopije one žalbe koju je napisao za Rufu-sa. Da li bi trebalo da se vrati? Na kraju je odlučio da je njegov život mnogo važniji od par listova hartije. Šta bi mogao da uradi sa njima?
Skoneentrisao se na put. Između njegove kancelarije i kuće nije bilo mnogo toga izuzev vijugavih puteva, ptica i ponekog jelena ili crnog medveda. Izolacija nikada do sada nije brinula Rajdera. Ali u ovom trenutku ga je plašila. Kod kuće je imao pušku koju je koristio za lov na prepelice. Poželeo je da je ima kod sebe.
Zavijao je jednom oštrom krivinom, a između njega i sto pedeset metara duboke provalije stajao je samo jedan zarđali odbojnik. Kada je nagazio na kočnicu da bi usporio, ostao je bez daha. Kočnice. O, Bože. izgubio sam kočnice! Počeo je da urla. Ali onda su se kočnice aktvirale. Nemoj da gubiš glavu. Seme, upozorio je sebe. Par minuta kasnije skrenuo je iza poslednje krivine i video svoje poštansko sanduče. Već sledećeg minuta parkirao je kola u svoju garažu. Kola njegove žene su stajala pored njegovih.
Dok je prolazio pored njih, bacio je pogled na prednje sedište. Učinilo mu se da će propasti u zemlju. Njegova žena je ležala na

prednjem sedištu licem okrenuta nadole. Čak i odavde. Rajder je mogao da vidi kako joj krv curi iz rane a na lice spustila veliku krpu koja je imala neki neprijatan medicinski miris. Druga mu je nešto stavila u šaku. Kada je Rajder pogledao dole očima koje su već počele da se zatvaraju, video je i osetio još vreo pištolj oko koga je njegove prste obmotavao par ruku sa gumenim rukavicama. Bio je to Rajderov pištolj. Onaj kojim je gađao u streljani. Onaj za koga je sada znao da je njime ubijena njegova žena. Po vrelini koja je ostala na metalu, pretpostavljao je da su to uradili čim se popeo na prilaznu stazu svojoj kući. Mora da su ga tražili. Izvio je vrat i zagledao se u hladne, bistre oči Viktora Tremejna dok mu je lice sve dublje tonulo u nesvest. Ubio ju je taj čovek. ali će za to okriviti njega. To mu, međutim, neće biti mnogo važno, jer će i on biti mrtav. Kada je završio ovu misao, oči Semjuela Rajdera su se poslednji put zatvorile.

34.

Vozeći se autoputem Džordž Vašington južno od Starog grada Aleksandri-je, Fisk je bacio pogled na biciklistu koji je kao fantom prolazio kroz drvored što se pružao kraj asfaltirane biciklističke staze paralelne s rckom. Fisk je gurnuo Saru da bi je probudio i ona mu je rekla da siđe sa autoputa. Pogledala ga je. na trenutak. Susret sa njegovim ocem nisu nijednom spomenuli u povratku. Kao da su se prećutno složili da ne razgovaraju o njemu.

Dok mu je Sara objašnjavala kuda da ide. Fisk je skrenuo sa još jednog asfaltnog puta na pošljunčanu stazu koja se strmo spuštala prema vodi. Zaustavio je kola ispred jedne male. drvene kuće što je sva važna stajala u okruženju nepravilno raspoređenog drveća, drače i divljeg cveća. kao svcštenikova žena na crkvenom pikniku na kome je izbila tuča. Tabla na njoj je bila obojena belom Barbom starom pedesetak godina; građevina je imala crne kapke na prozorima i S|roki odžak od cigle boje terakote. Fisk je gledao kako jedna veverica trči preko telefonske žice. skače na njen krov i penje se uz dimnjak.

Jedan ugao kuće je bio obrastao mirtom u punom cvetu, čija je kora pod-
secala na jelensku kožu. O drugu stranu kuće se naslanjala sedam metara visoka
zelenika između čijih su tamnozelenih listova, poput ukrasa, provirivale. Između se nalazila živa ograda od plamenog žbunja. ispod koga je zemlja
no stepenište koje se spuštalo do vode, Učinilo mu se da je video i jedno jedro koje se klatilo napred-nazad. Sa zadnjeg sedišta je uzeo čistu odeću koju je poneo iz svog stana. Izašli su iz kola.
..Lepo niestašce", prokomentarišao je.
Sara se protegnula i zevnula. ..Čim sam počela da radim u sudu, krenula sam u potragu za kućom. Prvo sam mislila da je iznajmim, ali sam naišla na ovu i zaljubila se u nju. Onda sam otišla u Severnu Karolinu. prodala farmu i kupila je."
„Mora da ti je bilo teško da prodaš kuću u kojoj si odrasla."
Sara je zatresla glavom. „Dva razloga zbog kojih mi je ona bila važna su umrla. Ostala je samo gomila đubreta sa kojim nisam znala šta da radim."
Krenula je ka kući još uvek se protežući. „Staviću kafu." Pogledala je u sat i zakukala. Zakasniću na zasedanje. Trebalo bi da se javim da ću zakasniti, ali se bojim."
„Siguran sam da će razumeti. obzirom na okolnosti.'1
„Znači, ti bi to pomislio?" rekla je ona sumnjičavo.
Fisk joj nije odgovorio. „Imaš li mapu?"
„Kakvu?"
„Istočnog dela Sjedinjenih Država."
Zamislila se. „Pogledaj u kaseti automobila."
Učinio je to i izvukao iz nje mapu. Kada su ušli u kuću pitala ga je: „Šta tražiš?"
„Razmišljao sam o onih hiljadu četiristo kilometara koje su prešla Majko-va kola."
„Želiš da vidiš šta se nalazi na hiljadu četiristo kilometara odavde?"

„Ne, na sedamsto." Sara je delovala zbunjeno. „Sedamsto kilometara od Vašingtona, ali je on. ili neko drugi, morao i da se doveze nazad."
„Ili je bilo više kraćih putovanja, od po dvestotinak kilometara." Fisk je odmahnuo glavom. „Nije nimalo prijatno vozikati les tamo-ovamo po vrelom danu. Imao sam priliku da vidim nekoliko takvih", dodao je on namrštено.
Dok je ona u kuhinji spremala kafu. Fisk je gledao kroz prozor koji je gledao na reku. Sa ovog mesta mogao je da vidi drveni dok i jedrilicu koja je bila nrivpy^n« ?д n\pfr<*
Jednostavnu istina
„Puno jedriš?"
„Sa ili bez mleka?"
„Bez."
Donela je dve šoljice. ..Ne. kao što sam to nekada imala običaj. Tamo gdc sam ja živela u Severnoj Karolini nije bilo puno reka. Išla sam ponekad na pecanje se tatom i kupala se u jednom jezercetu udaljenom par kilometara od naše kuće. Ali. u Stenfordu sam se stvarno najedrila. Ne znaš koliko nešto može da bude veliko dok ne vidiš Pacifik. On čini patuljastim sve što sam ikada videla."
„Nikada ga nisam video."
„Javi mi ako odlučiš da to uradiš. Mogla bih da ti ga pokažem." Sklonila je kosu s očiju, nasula kafu i pružila mu šoljicu.
„Upisaću to", rekao je on suvo.
„Imam samo jedno kupatilo, pa ćemo morati da se tuširamo na smenu."
„Idi ti prva. Hoću da pogledam ovu mapu."
„Ako ne budem izašla za dvadeset minuta, lupaj mi na vrata: verovatno ću zaspati pod tušem."
Fisk je razgledao mapu. pijuckao svoju kafu i ništa nije prokomentarišao. Sara je zastala na stepeništu.
„Džone?" Podigao je glavu. „Nadam se da možeš da mi oprostiš za ono sinoć." Ućutala je, kao da je razmišljala o onome što je upravo

izgovorila. ..Problem je u tome što ja mislim da ne zaslužujem da mi se oprosti."
Fisk je spustio šoljicu na sto i zagledao se u nju. Sunce je ulazilo kroz prozor pod pravim uglom. i osvetljavalo joj ćelo lice. naglašavajući sjaj njenih očiju i senzualne konture usana. Kosa joj je smekšala od vode, znoja i spavanja. Ono malo šminke što ju je imala odavno se razmrljalo ostavivši fleke na njenim kapcima i obrazima, i samo što nije pala od umora. Ova žene je bila uzrok velike, možda i kataklizmične pukotine između njega i njegovog oca. čo-veka koga je obožavao. A Fisk je morao da se uzdrži da joj ne skine odeću i kgne pored nje na pod.
„Svi zaslužuju da im se oprosti", rekao je on najzad i onda ponovo pogledao u mapu.
Dok se Sara tuširala. Fisk je ušao u jednu sobu pored kuhinje. Ona ju je očigledno koristila kao neku vrstu radne sobe. pošto su se u njoj nalazili radnu
mapu. Na njenom dnu je našao razmer. pretvorio centimetre u kilometre i u fioci potražio lenjir. Uzevši Vašington kao centar povukao je linije u pravcu sjevera, zapada i juga. a onda spojio te spoljne tačke. Preskočio je istok, pošto je na sedamsto kilometara od Vašingtona bio uveliko Atlantik. Napravio je spisak država unutar tog kruga, podigao slušalicu i pozvao službu informacija. Već sljedećeg minuta razgovarao je sa nekim od ljudi koji su radili u Federalnom birou zatvora. Dao mu je ime Harms, kao i prečnik unutar koga je mogao da se nalazi. Fisku je palo na pamet da je njegov brat možda išao da poseti Harmsa u zatvoru. Možda je njegov brat zato tražio savet od njega. Džon Fisk je mnogo više znao o zatvorima od njegovog brata.
Kada se službenik Biroa vratio na telefon sa informacijom, Fiskovo lice se izobličilo. ..Sigurni ste da nema zatvorenika sa ovim prezimenom na teritoriji koju sam vam rekao?"
..Čak sam išao i par stotina kilometara dalje."
„A. šta je sa državnim zatvorima?"

..Mogu da vam dam broj telefona za svaku državu. Moraćete svakog od njih pojedinačno da kontaktirate. Znate li koji se sve zatvori nalaze na toj teritoriji?"
Fisk je pogledao u mapu i izdiktirao njihova imena. Bilo ih je više od deset. Upisao je brojeve njihovih telefona i prekinuo vezu. Zamislio se i onda odlučio da proveri poruke na svojoj telefonskoj sekretarici kod kuće i u kancelariji. Jedna od njih je bila od jednog agenta osiguravajućeg društva koji se nalazio u Vašingtonu. Fisk ga je nazvao.
..Jako mi je žao zbog smrti vašeg brata, gospodine Fisk". rekla je ona.
..Nisam znao da je moj brat imao životno osiguranje."
..Nekada korisnici polisa naših klijenata to ne znaju. Osiguravajuća društva nemaju obavezu da ih obaveštavaju o tome čak ni kada saznaju za smrt svojih osiguranika. Lopšteno govoreći, osiguravajuća društva ne hrle da isplaćuju premije."
..Pa. zašto ste me onda zvali?"
..Zato što me je Majklova smrt šokirala."
..Kada je on izvadio polisu?"
„Pre nekih šest meseci."
„Nije imao ni ženu. ni decu. Za šta li mu ie bilo nntrchnn гинтмгапjрТ-
..Pa. zato vas i zovem. Rekao je da želi da vi dobijete novac u slučaju da mu se nešto desi."
Fisku se steglo u grlu i za trenutak je odmakao slušalicu od uva.
..Novac više treba našim roditeljima, nego meni", uspeo je da kaže na poslctku.
..Rekao mi je da će te vi vcrovatno dati novac njima, ali je želeo da jedan deo njega zadržite za sebe. A mislio je i da ćete vi bolje umeti da ga iskoristite nego vaši roditelji."
„Shvatam. Pa. koliko je novca u pitanju?"
..Pola miliona dolara." Pročitala je njegovu adresu da bi proverila da se nije promenila. ..Otvarala sam mnogo polisa, iz različitih razloga, a neki od njih nisu bili baš dobri, ali ako niste shvatili, brat vas je mnogo voleo."

Kada je Fisk spustio slušalicu, shvatio je da nije bio na ivici suza. Bio je na ivici da pesnicom udari u zid.
Ustao je. stavio onaj spisak u džep i izašao napolje. Spustio se niz stepenice između žbuna macinog repa s jedne strane i bokora paprati s drage i došao do onog malog doka. Nebo je bilo tamnoplavo. prošarano oblačićima. a po-vetarac je bio oterao vlagu. Pogledao je u pravcu severa. prema bogatim gradskim četvorospratllicama od milinu dolara koje su se nalazile na obodu Starog grada Aleksandrije. a zatim u dugi. zmijoliki most Vudro Vilson. S druge strane reke se videla obala Merilenda, drvećem obrubljeni odraz Virdžinije u ogledalu. Proletao je jedan mlažnjak, sa spuštenim točkovima. pošto se spremao da sleti na Nacionalni aerodrom koji se nalazio nekoliko kilometara odatle. Bio je tako blizu zemlje da je Fisk skoro mogao da ga pogodi kamenom.
Kada je avion proleteo i sve se ponovo smirilo, Fisk je stao na krmu jedrilice. Plovilo se lagano zaljuljalo pod njim: sunce ga je zabljesnulo. Seo je u njega i naslonio glavu na jarbol, omirisao platno savijenog jedra i zatvorio oči. Bio je užasno umoran.
„Izgleda da uživaš."
Fisk se trgnuo i pogledao oko sebe. pre nego je primetio da je Sara bila tu. Na sebi je imala crni dvodelni kostim, ispod čije je kragne virila bela svilena bluza. Oko vrata joj se nalazila mala biserna ogrlica. Bila je diskretno našminkana, sa crvenim karminom na ustima, a kosa joj je bila skupljena u punđu.
Nasmešila se. „Žao mi je što sam morala da te probudim. Tako si lepo spavao."
„Da li me već dugo gledaš?" rekao je Fisk. a onda se pitao zašto je to uradio.
„Prilično dugo. Sada možeš da se istuširaš."
Ustao je i izašao na dok. ..Lep čamac."
..Imam sreće, obala je ovde strma. Ne moram da ga držim u jednoj od onih marina. Možemo jednom da se provozamo njime ako budeš želeo. Ima još dosta do zime."
...Možda ću poželeti."
Prošao je pored nje i otišao do kuće.

..Džone?" Okrenuo se. Stavila je jednu ruku na ogradu stepeništa i gledala u svoju jedrilicu, kao da je očekivala da će iz nje izvući neku daščicu smirenosti.
..Iskupiću se kod tvog oca. makar to bilo poslednje što ću uraditi u životu."
„To je moj problem. Ne moraš to da radiš."
„Moram. Džone. moram", rekla je ona odlučno.
Pola sata kasnije. Fisk se vozio jednim sporednim putem koji je izlazio na autoput. Ispred njegovih kola su izletele dve crne limuzine i naterale ga da zakoči. Sara je vrisnula. Fisk je izleteo iz kola. Zaustavio se kada su u njega uperili pištolje.
„Ruke uvis", viknuo je jedan čovek.
Fisk je istog trenutka to i učinio.
Sara je izašla iz kola upravo u trenutku kada je iz jednog automobila izašao Perkins, a iz drugog Mekena.
Perkins je primetio Saru. „Sklonite oružje", rekao je on dvojici ljudi u ode-lima.
Mekena je zagrmeo. „Ovi ljudi su pod mojom komandom, a ne vašom. Skloniće oružje samo ako im ja to naredim." Mekena je stao ispred Fiska.
„Jeste li dobro, Saro?" pitao je Perkins.
„Naravno da jesam. Šta se. kog đavola, događa."
„Ostavio sam vam poruku da mi se hitno javite."
„Nisam proveravala poruke. Šta je bilo?"
Mekena je krajičkom oka video pušku na zadnjem sedištu automobila. Sada ie i on izvukao svni ništnli i uncrin ira nruvn n Ficl-j 7-jnUHan t«, n nm:r»_
Jednostavna istina
de na njegovom licu. „Da li vas je ovaj čovek držao protiv vaše volje?" pitao je Mekena Saru.
„Hoćete li da prestanete da dramite?" rekao je Fisk i spustio ruke.
Mekena ga je istog trenutka udario u stomak. Fisk je pao na kolena, dahćući. Sara je dotrčala do njega i pomogla mu da se nasloni na gumu automobila.

„Drži ruke gore dok dama ne odgovori na pitanje." Mekena mu je podigao ruke uvis. „Drži ih gore."
Sara je vrisnula: „Ne, nije me oteo. Prestanite. Pustite ga na miru!" Odgurnula je Mekenine ruke.
Perkins je zakoračio napred. „Agente Mekena..." počeo je. ali ga je Mekena presekao pogledom.
„Ima pušku u kolima", rekao je Mekena. Ako ti hoćeš da rizikuješ. ja neću. Ja tako ne radim."
Još jedna limuzina se zaustavila pored njih i Čendler i dva uniformisana policajca su izašli iz nje sa pištoljima u rukama.
„Stojte. svi!" viknuo je Čendler.
Mekena je pogledao oko sebe. „Recite svojim ljudima da sklone oružje. Cendleru. Situacija je pod kontrolom."
Čendler je došao do Mekene. „Recite svojim ljudima da odmah sklone oružje, Mekena. Odmah, ili ću vas uhapsiti na licu mesta. zbog napada i nanošenja telesne povrede." Mekena nije ni mrdnuo.
Čendler mu se uneo u lice. „Odmah, specijalni agente Vorene Mekena. ili ćete morati da zovete pravnog savet-nika Biroa iz zatvora u Virdžiniji. Da li bi ste stvarno želeli da imate to u svojoj karakteristici?"
Mekena se na kraju pomerio. „Sklonite oružje", naredio je svojim ljudima.
„Sada se sklanjajte od njega", naložio je Čendler.
Mekena se lagano odmakao od palog Fiska. gledajući Ijutito u Čendlera.
Čendler je kleknuo i uhvatio Fiska za rame. „Jesi li dobro. Džone?"
Fisk je bolno klimnuo glavom gledajući u Mekenu.
„Da li će neko biti ljubazan da nam kaže šta se događa?" viknula je Sara.
-Neko je ubio Stivena Rajta". kazao je Čendler.

35.
Koliba se nalazila u sred guste šume, u jednom udaljenom delu jugozapadne Pensilvanije, gde se ona uvlačila u Zapadnu Virdžiniju. Jedna blatnjava, toč-kovima automobila izbrazdana

traka zemlje bila je jedini put kojim se do nje moglo stići. Džoš je ušao na prednja vrata kolibe, izvadivši iza pojasa svoju .,devetku", dok su mu se na čizme lepili crvena glina i borove iglice. Kamion je bio parkiran ispod lisnatog štita ogromnog oraha, ali je Džoš preduzeo dodatne mere bezbednosti pokrivši ga maskirnom mrežom. Najviše je brinuo da ga ne primete iz vazduha. Srećom, noći su bile još uvek tople. Nisu smeli da rizi-kuju da pale vatru; dim nikada ne može da se kontroliše.
Rufus je sedeo na podu. oslonjen svojim širokim leđima na zid, sa svojom Biblijom u krilu. Pio je kiselu vodu. a kraj njega su stajali ostaci ručka. Presvukao se u neku odeću koju mu je doneo njegov brat.
Je li sve u redu?"
.,0vde smo samo mi i veverice. Kako se osećaš?"
..Pakleno srećan i đavolski uplašen/' Rufus je-zatresao glavom i nasmešio se. „Lepo je biti slobodan, sedeti ovde, piti kiselu i ne morati stalno da se opterećuješ time da li će neko pokušati da skoči na tebe."
..Od stražara ili ostalih zatvorenika."
,.Šta misliš?"
..Mislim i od jednih, i od drugih. Znaš da sam i ja tamo bio neko vreme. Mogli bismo da napišemo knjigu o tome."
.,Koliko ćemo ostati ovde?"
.,Par dana. Dok ne prođe najveća frka. Onda idemo u Meksiko. Tamo ćemo moći da živimo dobro sa deset puta manje novca. Bio sam tamo desetak puta posle rata. Imam neke drugove iz vojske koji tamo žive. Oni će nam pomoći da uđemo u zemlju i da se tamo smestimo - naći će nam neki brod, pa ćemo živeti na plaži i pecati. Sviđa li ti se ta ideja?"
..Svidelo bi mi se da živim i u kanalizaciji." Rufus je ustao. ..Imam jedno pitanje za tebe."
Njegov brat se naslonio na zid i počeo perorezom da Ijušti jednu jabuku.
Slušam "

..Kamion ti je pun namirnica, imaš dve puške i pištolj. A i ovu odeću koja je na meni."
..Da. pa?"
„Da li ti to uvek imaš kod sebe kada mi dolaziš u posetu?"
Džoš je progutao parče jabuke. ..Moram i ja da jedem. To znači da moram u prodavnicu. je l tako?"
,.Da, ali nisi kupovao ništa što može da se pokvari - mleko, jaja i slično, Ovde su samo konzerve i kutije."
„U vosjci sam jeo konzerve. Pretpostavljam da sam se zaljubio u gotova
jela."
„A i sve te puške uvek nosiš sa sobom?" „Možda mi je to ostalo iz Vijetnama, možda imam neki sindrom." Rufus je zalegao košulju, koja je bila velika kao ćebe. „Kol'ko znam, ja baš i nisam građen po standardu. Ti si došao spreman da me izvučeš, je Γ tako, Džoš?"
Džoš je završio s jabukom i ono što je od nje ostalo bacio kroz prozor. Pre nego što se okrenuo prema bratu, obrisao je ruke o farmerke.
„Vidi. RufuSe. nikada mi nije bilo jasno zbog čega si ubio onu devojčicu. Ali. znao sam da ti nešto nije bilo uredu sa glavom kada si to učinio. Kada sam dobio ono pismo iz vojske proletelo mi je kroz glavu da tu ima nečega. Sad sam siguran da postoji neko objašnjenje za ono što su ti uradili. Danas ljudi polude i naprave gadna sranja, i zato ih smeste u ludnicu, ali kada im bude bolje, jednostavno ih puste napolje. Ti si u zatvoru bio dvadeset pet godina, zbog nečega što nisi imao nameru da uradiš. Reeimo da sam ja pomislio da je to dovoljno. Odslužio si svoje, znaš već ono sranje "odužio svoj dug društvu'. oilo ti je vreme da izađeš, a ja sam nosio ključ. Da nisi hteo da prihvatiš moj predlog, ja bih te naterao da promeniš mišljenje. Bez obzira na to da li bi mislio da sam u pravu ili ne. Planirao sam to da uradim."
Dva brata su se gledala bar minut ne progovarajući ni reč. -Ti si dobar brat, Džoš." -Nego šta."

Rufus" je ponovo seo na pod i uzeo Bibliju. Polako ju je listao dok nije naišao na ono što je tražio. Džoš ga je promatrao.
Rufus je pogledao u njega. ..Čitaču je celog života," Džoš je frknuo. ..Radi šta hoćeš sa svojim vremenom, ali ako mene pitaš, mislim da ti to nije baš pametno."
Rufus se zagledao u njega. ..Božja reč me je održala u životu svih ovih godina. To nije gubljenje vremena/'
Džoš je zatresao glavom, pogledao kroz prozor, pa onda opet u Rufusa. Dotakao je dršku svog pištolja. ..Ovo je Bog. III nož, štapin dinamita ili nemoj da me zezaš stav. A ne neka sveta knjiga u kojoj ljudi ubijaju jedni druge, muškarci otimaju tuđe žene i spominju se svi mogući grehovi..." ..Ljudski, a ne Božji." ..Nije te Bog izvukao iz zatvora, već ja." ..Bog mi te je poslao, Džoš. Njegova volja je svuda." ..Hoćeš da kažeš da me je Bog naterao da dođem po tebe?" „A, zašto si došao?" „Rekao sam ti. Da te izvučem." ..Zato što me voliš?"
Džoš je izgledao pomalo iznenađeno. „Da", rekao je. ..To je Božja volja. Džoš. Ako me voliš, pomažeš mi. Tako Bog radi." Džoš je zatresao glavom i pogledao ustranu. Rufus se vratio svom čitanju.
Sa Džošovog policijskog portabl skenera, koji je stajao na podu pored tranzistora, dopiralo je neko zavijanje. Džoš je na tranzistoru uspeo da uhvati jednu radiostanicu iz jugozapadne Virdžinije u nameri da čuje javljaju li nešto o Rufusovom bekstvu.
„Da li si čuo svoje ime na policijskoj frekvenciji?" pitao je Džoš.
Rufus Harms je prethodnog dana pomenut na radio vestima. Sve vojne vlasti su govorile da je on bio osuđeni ubica koji je i u zatvoru pokazivao nasilničko ponašanje. Pobegao je uz pomoć svog brata, opasnog čoveka koji nije poštovao zakon. Korišćene su uobičajene fraze, odnosno, da su oba čoveka vero-vatno bila naoružana i opasna. U prevodu: Niko se ne bi iznenadio, niti bi postavljao pitanja klada bi ih policija ubila pri hapšenju.
..Jedva", odgovorio je Rufus. ..Traže nas na jugu. kao što si i pretpostavljao."
U tom trenutku su na radiju emitovane popodnevne vesti. Prve dve vesti im ništa nisu značile. Džoš je otrčao do aparata i pojačao ton.

Vest je trajala samo minut, i kada je pročitana Džoš je isključio tranzistor. ..Rajder i njegova žena", rekao je on.
„Napravili su da izgleda kao da ju je on ubio. a zatim pucao u sebe", dodao je Rufus tresući glavom u neverici. „Dva čoveka su došla da me vide i sada su oba mrtva."
Džoš se zagledao u svog brata. Tačno je znao o čemu je mislio.
„Rufuse, ne možeš da ih vratiš, ne možeš nikoga od njih da vratiš."
„Stradali su mojom greškom. Pokušali su da mi pomognu. A Rajderova žena, čak. nije ništa ni znala o ovome."
..Pa. onog Fiska nisi ti zvao da dođe u zatvor."
„Ali jesam Semjuela. Da nije bilo mene. bio bi živ."
„Dugovao ti je to. Rufuse. Zašto misliš da je došao? Grizla ga je savest. Znao je da se onda nije mnogo borio za tebe. Pokušavao je da ti to sada nadoknadi."
„Ipak je mrtav, zar ne? Zbog mene."
Rufus je pogledao u brata. ..Budi siguran da nisu umrli bez razloga. Ti ljudi su mi oduzeli najveći deo života. A sada oduzimaju živote i drugima. Kažeš da će nam biti dobro u Meksiku, ali siguran sam da oni nikada neće prestati da nas traže. Vik Tremejn je potpuno lud. Dovoljno je da mu pogledaš u oči da bi to video. Stari Vik je sve ove godine pokušavao da me sredi. Verovatno misli da sada ima priliku za to. Da nas obojicu napuni olovom."
„Vojska će nas. u svakom slučaju, naći pre policije, i potrudiće se da u nas isprazni svoje šaržere". složio se Džoš. Izvukao je svoj ..pel mel". upalio jednu cigaretu i izduvao dim u sobu. „Pa. i ja umem da pucam. Ubrzo će znati da su u ratu."
Rufus je tvrdoglavo zatresao glavom. ..Niko se neće izvući."
Džoš je otresao pepeo cigarete na pod i zagledao se u njega. ..A šta bi ti da uradiš? Da odeš u policiju i kažeš: Slušajte, momci, imam nešto da vam kažem. Sad svi dođite da pomognete 'bratu' da ukloni ove belce?" Džoš je izvadio cigaretu iz usta i pljunuo na zemljani pod. „Daj. Rufuse."
„Treba da dođem do onog pisma iz vojske."
„Gde si ga ostavio?"

..Pa. sigurno se nećemo vraćati u zatvor. Ako to budeš pokušao da uradiš, ubiću te."
„Neću se vratiti u Fort Džekson." „Nego gdc?"
„Semjuel je bio advokat. Advokati prave fotokopije dokumenata."
Džoš je podigao obrve. „Hoćeš da ideš u Rajderovu kancelariju?"
„Moramo to da uradimo. Džoš."
Džoš je popušio do filtera svoj „pel mel" pre nego što je odgovorio. „Ne moram da radim ništa. Rufuse. Ćela prokleta Vojska Sjedinjenih Država te traži. Kao i mene. Ne možeš da se pomešaš sa gomilom. Ti bi da učiniš da Džordž Formcn izgleda kao slabić."
„Ipak to moramo da uradimo. Džoš. Odnosno, bar ja moram. Ako ne mogu da dođem do tog pisma, da bar dođem do nekoga ko bi mogao da mi pomogne. Možda bi bilo dobro da napišem još jedno pismo sudu."
„Da. vidiš kako ti je to koristilo kada si napisao ono prošlo. Sve one velike sudije su potrčale da ti pomognu, je Γ da?"
„Nema veze. ako nećeš da podeš, Džoš. Ja to moram da uradim."
„A šta je bilo sa Meksikom? Ej, Rufuse, slobodan si. Još uvek. Ako se budemo petljali oko toga. vratiće te u zatvor ili će te. što je još verovatnije. ubiti. Moramo da bežimo dok još imamo šanse, čoveče."
„Želim da budem slobodan. Ali, ne mogu da odem ovako. Ako sada odem u Meksiko, umreću od grize savesti. ako me Bog ne ubije pre toga."
„Grize savesti? Ležao si dvadeset pet godina u zatvoru bez razloga. Budi siguran da ćeš. kad umreš, otići u raj i sedeti u krilu kod Boga. Budi siguran u to."
„Ne vredi. Džoš. Neću promeniti mišljenje."
Džoš je ponovo pljunuo i pogledao kroz prljavi, napukli prozor.
„Ti si stvarno lud. Zatvor te je totalno upropastio. U božju mater!"
„Možda i jesam lud."
Džoš se zagledao u njega. „Ode je Rajderova kancelarija?"
„Na trideset minuta vožnje od Bleksburga. To je sve što znam. Ne bi trebalo da bude problema da je nađemo."

„Verovatno sve vrvi od policajaca."
„Možda.
Sranje." Džoš je šutnuo zid i okrenuo se prema bratu. „Dobro, ćekaćemo dok se ne smrkne i onda ćemo da krenemo."
„Hvala ti. Džoš."
„Nemoj da mi zahvaljuješ što ću nam pomoći da poginemo. Ne treba mi takva vrsta zahvalnosti."

36.
Zastava na Vrhovnom sudu Sjedinjenih Država bila je spuštena na pola koplja. Novine. TV i radio širom zemlje su izveštavali samo o ubistvima dva advokata. Telefoni u Službi za odnose sa javnošću suda nisu prestajali da zvone. U susednoj sali za pres konferencije moglo je samo da se stoji. Velike TV i radio stanice direktno su izveštavale iz suda. iz kabina koje su se nalazile u prizemlju. Policajci Vrhovnog suda pojačani sa pedeset svojih kolega iz Vašing-tonske policije, gardistima i agentima FBI opkolili su zgradu suda.
Hodnici između kabineta sudija bili su puni ljudi koji su nervozno pričali. Većina sudija se zatvorila u svoje kabinete, nakon što je odstatirala na prepo-dnevnom zasedanju, jer su mislima bili daleko od advokata i predmeta koji su se nalazili pred njima. Na mladim licima službenika se takode mogao videti strah prouzrokovan ubistvima.
Mala soba na prvom spratu. u kojoj su se obično sastajale sudije. bila je puna sveta. Njeni zidovi su bili tamne boje. a na njima su stajale ukoričene knjige u kojima su se nalazile sve presude donesene tokom dvesta godina rada ovog suda. Na drugom zidu je bio kamin, koji ovog. veoma toplog dana. nije paljen. Sa plafona je visio veliki luster. Remzi je sedeo u čelu stola. Sudije Najt i Mar-fi su sedeli na svojim mestima.
Dok je Najtova šarala pogledom oko stola. Maifi je. igrajući se jednim sta-nm džepnim satom koji mu je visio na lancu oko vrata, iznad povelikog trbuha, gledao ispred sebe utučeno. U sobi su se nalazili i Čendler. Fisk. Perkins. Ron Klaus i Mekena. Fisk i

Mekena su se povremeno zgledali. ali se Fisk kon-trolisao. Rajt je nađen u parku, šest blokova dalje od svog stana na Kapitol Hi-lu, sa jednom prostrelnom ranom na glavi. Ni on, kao ni Majki Fisk. nije imao novčanik.
Verovao je da je odgovor mogao da bude tako jednostavan. Preliminarni rezultati su pokazivali da je Rajt ubijen između ponoći i dva sata ujutru.
Na putu do suda. Čendler je informisao Fiska o poslednjim događanjima. Urgirao je da se autopsija Majkla Fiska što pre uradi, iako je još uvek čekao zvanični i/.veštaj s nje i tačno vreme smrti. Uzrok smrti je. međutim, definitivno bio prostrelna rana od metka na glavi. Čendler je našao onaj Val-Mart u se-vernoj Virdžiniji. gde je Majki Fisk servisirao kola. ali niko od ljudi koji tamo rade nije mogao da mu da nikakvu korisnu informaciju.
Fisk je imao jednu ideju, koja je njega i Čendlera naterala da svrate na jedno mesto. pre nego što su otišli do suda: Vratili su se na policijski parking da bi još jednom pogledali Majklovu ..hondu".
..On je ovde uvek držao jednu mapu. Stalno se plašio da će se izgubiti. Morao je da isplanira ceo put pre nego što bi krenuo. Ovde nema mape. ali je zato tu ovo." Podigao je par žutih listića koji su bili gurnuti na dno džepa se-dišta automobila. Bili su bili ispisani rukom, a na njima su se nalazila imena međudržavnih autoputeva i puteva kojima je trebalo da se ide - po bledoći mastila reklo bi se da su tu ostali od nekog davnog putovanja.
Čendler je pogledao u njih. ..Što mu je onda trebala mapa?" ..L' njoj su se nalazila uputstva za sva mesta u koja je išao kolima."
..Znači, kilometraža je imala veze sa njegovim ubistvom." Fisk nije odmah odgovorio, premišljajući se da li da kaže Čendleru za Har-msovu žalbu. Otkiivanje te informacije otvorilo bi teglu sa crvima sa kojima ovog trenutka nije želeo da ima posla. ..Možda", rekao je najzad. Nakon toga su se on i Čendler odvezli u sud.
Sada su se svi nalazili u sobi za sastanke i gledali se. Ne otkrivajući kako je došao do informacije o tome. Čendler je upravo obavestio prisutne da je prethodne noći u stan Majkla Fiska upao jedan čovek.

..U vašim smo rukama, detektive Čendler". rekao je Remzi. ..Iako mi ovo sada najviše liči na delo nekog luđaka koji je ljut na sud. pre nego što ima veze sa nečim na čemu je radio Majki."
Mekena je rekao: ..Želim da znate da je Biro odredio sto agenata za ovaj slučaj. Sudijama smo već dali dvadesetčetvoročasovno obezbedenje." „A službenicima?" rekao ie Fisk. ..Pa. niih nhiiain " Čendler se ubacio. ..Prikupio sam adrese svih službenika. Pojačao sam patrole u tim krajevima grada. Većina njih živi na Kapitol Hilu. blizu suda. Ponudili smo im da budu smešteni u jedan lokalni hotel koji ima dvadesetčetvo-ročasovnu službu obezbedenja. Pored toga. naložio sam i jednom od naših ljudi da porazgovara sa službenicima u vezi sa merama koje treba da preduzmu da bi bili bezbedni - da obrate pažnju na sumnjive osobe, da izbegavaju da sami izlaze noću i slično." Pogledao je po sobi. ..Nego. gde je Delasandro?"
..Nadgleda kako se sprovode nove mere obezbedenja". rekao je Klaus. ..Nikada ga nisam video tako zabrinutog. Čini mi se da ovo shvata lično."
..U sudu sam skoro trideset tri godine i nikada nisam ni pomislio da ću vi-deti ovako nešto", rekao je tužno sudija Marfi.
..Ni mi. Tomi". rekla je Najtova usiljeno. Pogledala je u Cendlera. „Nemate nikakvih naznaka šta bi mogao da bude motiv?"
..Ne bih išao tako daleko. Ima nekoliko stvari o kojima još treba da popričamo, kada je u pitanju ubistvo Majkla Fiska. Što se tiče Rajta. još uvek je rano da bi o tome moglo da se govori."
..Ali verujete da su ubistva povezana"" kazao je Remzi.
..Ne mogu da kažem ni da jesu. ni da nisu."
..Sta nam preporučujete da uradimo?"
..Da normalno radite svoj posao. Ako je to uradio neki luđak da bi poremetio funkcionisanje suda. onda bi mu išlo na ruku da odstupite od svoe plana rada."
-Ili bismo ga time još više iznervirali, pa bi ponovo napao", rekla je Naj-
..Ta mogućnost uvek postoji, sudijo Najt". priznao je Čendler. „Ali nisam ubeđen da ono što sud radi ili ne radi ima bilo kakav utieaj

na to. Nisam uvjeren da su ubistva povezana." Pogledao je u Remzija. „Ali. mislim da bi bilo dobro da se pregledaju svi predmeti na kojima su radila ova dva službenika. Treba isključiti tu mogućnost. Znam da je to samo spekulacija», ne bih voleo da kasnije zažalim što i to nisam uzeo u razmatranje." -.snvatam."
..Da", odgovorio j'e Marfi brzo.
..A vama bih, sudijo Najt. bio zahvalan kada biste sa ostalim sudijama pokušali da utvrdite da li je neki predmet, za koji ste doneli presudu tokom po-slednjih nekoliko godina, mogao da izazove jednu ovakvu reakciju", rekao je Cendler.
Najtova je pogledala u njega i zatresla glavom. ,,Detektive Cendler. mnogi od slučajeva sa kojima se susrećemo na ovom sudu izazivaju burne emotivne reakcije kod ljudi. Nemoguće je znati odakle bi trebalo da krenemo."
..Znam šta hoćete da kažete. Pretpostavljam da ste imali sreće što niko ranije nije pokušao da uradi ovako nešto."
..Pa. ako želite da nastavimo normalno da radimo, onda pretpostavljam da će se večera u čast sudije Vilkinsona večeras održati", rekla je Najtova.
Marfi se u znak protesta uspravio u svojoj stolici. „Bet, ako ni zbog čega drugog, ono bi bio red da zbog ubistva dvojice službenika suda ona bude odložena." ..To je lako reći, Tomi. ali ti nisi radio na organizaciji tog događaja. Ja. bogami, jesam. Kenet Vilson ima osamdeset pet godina i boluje od raka gušterače. Ne želim da rizikujem da ga odložim, koliko god on padao u nezgodno vreme. To mu puno znači."
„A i tebi. takođe, Bet, je Γ tako?" rekao je Remzi. ..l tvom mužu?"
..Tako je. Hoćemo li imati još jednu raspravu o pravnoj etici. Harolde? Pred svim ovim ljudima?"
..Ne", rekao je on. ..Ti znaš šta ja o tome mislim." ..Da. znam, a znam i da će se večera održati."
Fisk je bio fasciniran pramenom situacije. Učinilo mu se da je video naznaku osmeha na Remzijevom licu kada je rekao: ..U redu. Bet. Teško da mogu promenim tvoje mišljenje i kada je

posredi nešto važno, a kamoli kada su u pitanju potpuno banalne stvari."

37.

Tremejn je spustio vojni helikopter na jednu livadu. Dok se elisa sve sporije okretala, on i Rejfild su gledali u limuzinu parkiranu kraj šume. Otkopčali su svoje sigurnosne pojaseve. izašli napolje i. saenuvši se Hall nmči;
se. uputili se ka kolima. Kada su došli do njih. Rejfild je seo naprcd. a Tremejn pozadi.
,.Drago mi je što ste mogli da dođete", rekao je čovek koji je sedeo na vozačkom sedištu, okrenuvši se prema Rejfildu.
Pukovnik je zinuo. ..Šta ti se to desilo, čovečc?"
Modrice su u svom središnjem delu bile ljubičaste, a na obodima su imale žućkastu nijansu. Jedna mu se nalazila pored desnog oka. a druge na vratu. u predelu kragne.
„Fisk". odgovorio je on.
..Fisk? Pa. on je mrtav."
„Njegov brat. Džon". rekao je čovek nestrpljivo. ..Zatekao me je u bratovom stanu."
„Da li te je prepoznao?"
„Nosio sam masku."
„Šta je radio tamo?"
„Isto što i ja. Tražio je dokazni materijal."
„Je li našao nešto?"
„Nije bilo ničega. Već smo imali Fiskov laptop" Pogledao je u Tremejna. „A ti si uzeo njegovu aktovku iz kola prč nego što si ga ubio. je Γ tako?" Tremejn je klimnuo glavom. „Gde je ona?" pitao je čovek.
„Sada je gomila pepela."
„Dobro."
„Je li taj Fiskov brat problem?" hteo je da zna Rejfild.
„Možda. On je bivši policajac. On i još jedna službenica suda njuškaju okolo. Fisk pomaže detektivu da ispita ubistva."
Rejfild se iznenadio. „Ubistva9 Zar ih je više od jednog?"

„ta. uklonio sam i Stivena Rajta."
„Šta se to, kog đavola, događa?" pitao je Rejfild.
„Rajt je video da neko izlazi iz kancelarije Majkla Fiska. koja je trebalo da ostane zaključana do policijskog pretresa. Takođe je i čuo nešto što nije trebalo. Nismo mogli da mu verujemo da će ćutati. pa sam morao da ga izmamim iz zgrade i ubijem. To je sad sređeno."
„Jeste li vi ludi? Ovo se potpuno otelo kontroli", kazao je Rejfild ljutilo.
Čovjek je pogledao u Trcmejna. ..Hej. V'ik. reci svom pretpostavljenom da se smiri. Mislim da si malo pogubio živce u Vijetnamu. Frenk. Nisi više onaj stari;'
..Četiri ubistva. i da ostanem miran? A Harms i njegov bra l su još uvck napolju."
..Znači da treba da ubijemo još dvojicu, l to dvojicu najvažnijih. Kapiraš.
..Kapiram". odgovorio je Tremejn. Covek je parom veoma hladnih očiju pogledao u Rejfilda. Ovaj je progutao knedlu.
..Pretpostavljam da više nema nazad." ..U pravu si."
..Džon Fisk i ta službenica: Sta čete da uradite sa njima? Ako je Fisk dao sebi u zadatak da pronađe ubicu svog brata, mogao bi da bude problem."
..On već jeste problem. Motrimo na njih. Tako će biti sve dok ne odlučimo šta sa njima da radimo."
..Sto znači?" pitao je Rejfiid.
..Što znači da ćemo možda imati još četiri lesa. umesto dva."
Sara je sedela u svojoj novoj kancelariji. Cendler je kancelariju koju je ona delila sa Rajtom stavio van upotrebe, ali je radnicima na održavanju suda dozvolio da iz nje prenesu Sarin kompjuter i fascikle i prebace ih u ovu prenatrpanu prostoriju. Sara je uzela onaj spisak državnih zatvora koji joj je Fisk dao i počela redom da ih zove. Nakon pola sata spustila je slušalicu, deprimirana. Ni u jednom od tih zatvora nije bilo zatvorenika koji se preživao Harms. Pokušala je da se seti još neke reci ili rečenice iz onih papira koje je našla u Majklovoj ak-tovki. ali joj to nije pošlo za rukom.

Iznenada joj je u glavi bljesnulo slovo R. Harmsovo ime je počinjalo sa K: videla je to u onoj peticiji. Izluđivalo ju je što nije mogla da se seti ničega drugog. Ustala je i nešto videla. Hitro je zgrabila jednu gomilu fascikli i ispod nje ugledala list papira koga do tog trenutka nije primetila. Bio je to rezime predmeta Cens. Onaj za koji je rekla Rajtu da na njemu mora da radi. ako treba, i ćelu noći da bi ga završio. Na njemu se nalazila rukom ispisana poruka kojom je Sara bila zamoljena da ga pregleda.
Sela je i zagledala se u kompjuter. Sta ako stvarno neki psihopata napada službenike? Da li postoji mogućnost da je Rajt ubijen umesto nje? U trenutku se sledila. Daj. Saro. možeš to da prevaziđeš. Moraš to da prevazideš, govorila je ona u sebi. Upotrebivši i poslednji delić odlučnosti koji je mogla da prikupi. ustala je i izašla iz kancelarije.
Minut kasnije, ušla je u jednu kancelariju i došla do službenika koji je opsluživao kompjuterske terminale suda. Htela je da ga pita nešto što ga je već pitala, jer je htela da bude apsolutno sigurna.
..Možete li da mi proverite imamo li neki predmet u kome se jedna strana preziva Harms."
Službenik je klimnuo glavom i počeo da tipka po tastaturi. Posle jednog minuta, zatresao je glavom.
..Ne nalazim ništa pod tim prezimenom. Kada je predmet predat sudu?"
„Skoro. U poslednjih par nedelja."
„Proverio sam za poslednjih šest meseci - ništa se nije pojavilo. Zar me to već niste pitali pre nekog vremena?"
Pre nego što je Sara stigla da odgovori, javio se jedan drugi glas.
„Da li ste vi to rekli Harms?"
Sara se zagledala u drugog službenika. „Da. Preziva se Harms."
..Baš čudno."
Sara se naježila. ..Šta to?"
„Rano jutros me je zvao neki čovek da pita za jednu peticiju i spomenuo to ime."

..Harms? Sigurni ste?" Službenik je klimnuo glavom. „A kako je glasilo ime stranke?" pitala je Sara pokušavajući da prikrije svoje uzbuđenje.
Onaj službenik se zamislio.
„Da ne počinje sa R?" rekla je Sara.
Službenik je pucnuo prstima. „Tako je. Rufus, Rufus Harms. Zvuči kao da je neki gedža."
-,Da li se taj ko je zvao predstavio?"
„Ne. Bio je prilično iznerviran."
„Možete li da se setite još nečega?"
Covek se ponovo zamislio. „Rekao je nešto o nekom čoveku koji truli u vojnom zatvoru."
Sara je razrogačila oči i potrčala napolje.
„O čemu se radi. Saro? Ima li to neke veze sa ovim ubistvima?" pitao je službenik. Sara je istrčala napolje ne odgovorivši mu.
Službenik se na trenutak zamislio, a onda se okrenuo oko sebe da vidi da ga neko ne gleda. Nakon toga je podigao slušalicu i okrenuo jedan broj telefona. Kada je uspostavio vezu, rekao je nešto tiho u slušalicu.
Sara se skoro sprintajući popela uz stepenice. Reč vojni zatvor joj je skrenula pažnju da je na Fiskovoj listi postojala velika rupa. Došla je do svoje kancelarije, dohvatila jednu vizitkarticu iz svog klasera i okrenula neki broj telefona. Zvala je Vojnu policiju. Fisk je pokrio federalne i državne zatvore, ali nije razmišljao o vojnim. Sarin najdraži ujak je bio penzionisani brigadni general i dobro je znala šta znači vojni zatvor. Rufus Harms je znači bio zatvorenik Vojske Sjedinjenih Država.
Dobila je dežurnog, starijeg vodnika Dilarda, specijalistu za zatvore. „Nemam broj njegove zatvoreničke legitimacije, ali mislim da je u zatvoru koji se nalazi u krugu od oko sedamsto kilometara od Vašingtona", rekla je ona.
„Ne mogu da vam dam tu informaciju. Zvanična procedura zahteva da se podnese pismeni zahtev zameniku načelnika odeljenja za operacije i planiranje. Onda to odeljenje šalje taj vaš zahtev

ljudima iz Agencije za slobodu informi-sanja. Oni mogu da vam odgovore, ali i ne moraju, u zavisnosti od okolnosti."
„Radi se o tome da mi je ta informacija potrebna ovog časa."
„Jeste li vi novinar?"
„Ne. zovem iz Vrhovnog suda Sjedinjenih Država."
„Kako da ja to znam?"
Sara se zamislila. „Pozovite informacije i potražite broj telefona Vrhovnog suda. Onda ga pozovite i tražite mene. Ja se zovem Sara Evans."
Dilard je zvučao skeptično. „Ovo je vrlo neuobičajeno."
„Molim vas vodniče Dilard, zaista je važno."
Sa druge strane veze nekoliko sekundi se ništa nije čulo. „Dajte mi par minuta."
Posle pet veoma dugih minuta Sari je zazvonio telefon. „Znate, vodniče Dilard. ranije sam iz vaše kancelarije dobijala informacije o vojnim zatvorenicima bez proveravanja."
„Pa, ljudi ovde nekada prilično velikodušno daju informacije."
„Samo želim da znam gde se nalazi Rufus Harms."
„.Da je bilo koji drugi zatvorenik u pitanju ne bi bio problem da vam to
kažem."
„Ne razumem. Zašto je Rufus Harms izuzetak?"
„Jeste li čitali novine?"
„Danas nisam, zašto pitate?"
„Možda to i nije neka značajna vest, ali javnost treba da zna, ako ništa drugo, ono bar zbog svoje lične bezbednosti."
„A šta to javnost treba da zna?"
„Da je Rurfus Harms pobegao." Dilard joj je u kratkim crtama izneo detalje njegovog bekstva.
„U kom zatvoru je služio kaznu?"
„U Fort Džeksonu."
„Gde je to?"
Dilard joj je rekao i Sara je zapisala.
„Sada ja imam jedno pitanje za vas, gospođice Evans. Zašto se Vrhovni sud Sjedinjenih Država interesuje za Rufusa Harmsa?"

„On je sudu poslao jednu peticiju."
„Kakvu peticiju?"
„Žao mi je, vodniče Dilard, ali to ne mogu da vam kažem, l ja moram da
poštujem pravila."
„U redu, ali da vam nešto kažem. Da sam na vašem mestu, ne bih još radio na njoj. Sudovi nisu za mrtve, je Γ tako?"
„Pa, mogu da budu. Šta je, u stvari, taj čovek uradio?"
„Moraćete da pogledate njegov vojni dosije."
„Kako da dođem do njega?"
"Vi ste advokat, zar ne?"
ЛЗа, ali ne radim puno sa vojskom."
Ćula ga je kako nešto mrmlja nekom pored telefona.
„Pošto je vojni zatvorenik. Rufus Harms tehnički više nije pripadnik Voj-e Sjedinjenih Država. Kada je bio osuđen, on je otpušten iz nje zbog sramnog ponašanja ili lošeg vladanja. Njegov vojni dosije je poslat u Vojnu arhivu u Sent Luisu. Tamo se čuvaju originali. Oni nisu u kompjuteru. Pošto je Harms osuđen pre nekih dvadeset pet godina, trebalo bi da su njegovi podaci prebačeni na mikrofilm, mada ta služba malo kasni sa obradom dokumentacije. Da biste vi, ili neko drugi, izuzev Harmsa. došli do njegovih dokumenata morali biste da za to imate sudski nalog.
Sara je sve to zapisala. ..Hvala vam. još jednom, vodniče Dilard. puno ste mi pomogli."
Sara je u svom kompjuteru imala mapu SAD. Otvorila ju je i služeći se mišem od Vašingtona do Fort Džeksona povukla jednu liniju.
Gotovo tačno sedamsto kilometara, rekla je u sebi. Požurila je uz stepenice do biblioteke suda koja se nalazila na trećem spratu i sela za jedan od njenih kompjuterskih terminala. Nijedan od terminala u kancelarijama službenika nije imao faks-modeme iz očiglednih razloga bezbednosti i poverljivosti. Ali ovi u biblioteci su imali pristup Internetu. Otvorila je jedan program za surfovanje po „Netu" i ukucala ime Rufusa Harmsa. Dok je čekala da kompjuter izbaci podatke, gledala je u okolnu lamperiju ukrašenu duborezom.

Par minuta kasnije čitala je najnovije izveštaje o Rufusu Harmsu i njegovoj prošlosti, kao i prošlosti njegovog brata. Sve to je odštampala na štampaču. U jednom od tih izveštaja nalazio se i članak čiji je autor bio urednik novina koje su izlazile u Harmsovom rodnom gradu. Preko Interneta je doznala njegov broj telefona. On je još uvek živeo u tom istom gradiću u kome su odrasla braca Harms, a koji se nalazio pored Moubajla u Alabami. Slušalica se podigla nakon trećeg zvonjenja. Sara se predstavila svom sa-govorniku, Džordžu Barkeru, još uvek glavnom uredniku lokalnih novina. ..Već sam razgovarao o tome sa novinarima", rekao je on umorno. Njegov duboko, južnjačko otezanje budilo je u njoj asocijacije je na kev-tanje rakuna i pripeku. ,,Bila bih vam zahvalna ako biste mogli da mi odgovorite na par pitanja.1' ..Za koga radite?1'
„Za jednu nezavisnu novinsku agenciju. Ja sam honorarac.1' „Pa. šta vas konkretno interesuje?"
„Pročitala sam da je Rufus Harms osuđen za ubistvo jedne devojčice u vojnoj bazi u koj je bio stacioniran.1' Pogledala je u novinske članke koje je isko-pirala. „U Fort Plesiju."
„Ubio je helu devojčicu. On je crnac, to znate."
„Da, znam", rekla je Sara osorno. „Znate li kako mu se zvao advokat koji ga je branio na suđenju?
„Nije ni bilo suđenja. Nagodio se sa tužiocem. Ja sam o tom procesu nešto malo i pisao, jer je Rufus bio momak iz kraja koji se pretvorio u kriminalni." „Znači, znate ko mu je bio advokat?"
„Pa. morao bih da pogledam. Dajte mi vaš broj telefona da vam javim." Sara mu je dala svoj kućni broj. „Ako nisam na njemu, ostavite ga na sekretarici. Sta biste još mogli da mi kažete o Rufusu i njegovom bratu?"
„Pa, ono što je kod Rufusa bilo najupadljivije je njegova veličina. Mislim da je sa četrnaest godina bio visok oko sto devedeset. I nije bio mršav. Već je imao građu odraslog muškarca."
„Kakav je bio đak? Da li je imao problema sa policijom?" „Koliko se sećam. nije bio dobar đak. Nikada nije završio srednju školu, iako je imao veoma spretne ruke. Radio je još kao dete u očevoj

maloj štampariji. Kao i njegov brat. Sećam se da nam se jednom pokvarila štamparska presa. Poslali su Rufusa da je popravi. Nije mogao imati više od šesnaest godina. Dao sam mu šemu mašine, ali je on nije uzeo. Rekao mi je: 'Reci me samo zbunjuju, gospodine Barker.' ili tako nešto. Ušao je tamo i ona je za jedan sat radila kao nova."
„To je stvarno impresivno."
„I nikada nije imao problema sa policijom. Njegova majka mu to ne bi dozvolila. Morate da razumete. ovo je jedan mali grad, ovde nikada nije živelo vise od hiljadu ljudi, a danas ih ima i manje. Ja se bližim osamdesetoj, a još uvek sam urednik lokalnih novina. Najstariji sam meštanin. Harmsovi su. naravno, ži-veli u onom delu grada u kome su živeli obojeni, ali smo ih ipak poznavali. Oko mene ne žive crnci, ali mi se činilo da su Harmsovi bili dobri ljudi. Majka mu je radila u ovdašnjoj fabrici za preradu mesa, kao t većina drugih me-stana. Čistila je. To je bio slabije plaćen posao. Ali. vodila je računa o svojim dečacima."
„Kakav im je bio otac?"
„On je bio dobar čovek. koji nije bio sklon ni piću. ni raspusnom životu. 0 sto je to slučaj sa većinom njih. Radio je naporno, čak. prenaporno. jer se jednog jutra nije probudio. Doživeo je srčani napad u snu." „Imate dobro pamćenje." „Sastavljao sam mu čitulju." „A kakav mu ie brat""
..Pa. Džoš je bio druga priča. Ovde se takvi kao što je on nazivaju lošim crncima. Bio je naprasit i arogantan. Pokušavao je da bude bolji nego što jeste. Nemam nikakvih predrasuda i ne volim reč koja počinje slovom n (niger prim, prcv.). ali ako se odlučim da je upotrebim njome bih onda opisao Džoša Har-msa. On je mnogima nagazio na žulj."
..Pročitala sam da se borio u Vijetnamu i da je, zapravo, proglašen ratnim herojem."
..Tako je1', priznao je Barker brzo. ,.0n je daleko najodlikovaniji ratni heroj koji je potekao iz ovog grada. Ali, da vam kažem, ljude je to veoma iznenadilo. Međutim, moram da priznam da on zaista ume da se bije."

„Što još zna?"
..Pa. Džoš je završio srednju školu." Barkerov glas se promenio. „Ali najbolje su mu išli sportovi. Ja sam jedini novinar u ovom listu, i zato izveštavam o svemu. Džoš Harms je bio najbolji atleta koga sam ikada imao priliku da vidim. Taj momak je mogao da trči brže i skače više i dalje od svakog drugog, bio on beo, crn, zelen ili ljubičast. Znam da obojeni to inače umeju da rade dobro, ali je Džoš stvarno bio nešto posebno. Da li znate da on još uvek drži pola tuceta državnih rekorda u atletici?" dodao je on ponosno. „A znate da je Alabama izuzetno jaka u tom sportu."
Sara je uzdahnula. „Da li se takmičio u ligi koledža?"
„Pa. dobio je nekoliko ponuda za stipendije za fudbal i košarku. Bio je tako dobar da ga je Ber Brajent čak želeo na Univerzitetu Alabama. Verovatno bi bio zvezda u NBA ili NFL. Ali. batalio je sport."
„Zašto?"
..Pa. znate kako. Država je od njega tražila da je brani u ratu protiv komunizma."
„Drugim recima, regrutovan je i poslat u Vijetnam."
„Tako je."
„Da li se posle rata vratio kući?"
„O, da. Mama mu je još uvek bila živa. ali ne zadugo. Upravo je u to vre-me Rufus napravio ono. Mislim da se Rufus dobrovoljno javio u vojsku zbog Džoša. Možda je želeo da bude kao njegov stariji brat. znate, heroj. Mislim da je hteo da za promenu učini nešto od svog života. Nakon što mu je otac umro,
Bilo kako bilo, Džoš je došao da vidi da li bih nešto mogao da uradim, znate ono, moć štampe i slično, ali ništa nisam mogao."
„Da li vas je to što je Rufus počinio ubistvo iznenadilo? Hoću da kažem.
da li je bio nasilan?"
„Nije mi poznato da je ikada ikoga povrcdio. On je bio pravi pitomi džin. Kada sam čuo da je ubio devojčicu. nisam mogao da vcvujem. Da su rekli za Džoša da je to uradio, ne bih ni trepnuo. ali Rufus... međutim, dokazi su bili jasni da jasniji nisu mogli biti."

„Da li Džoš još uvek živi tu?"
„Pa, sada dolazimo do veoma problematičnog dela priče o ovom gradu."
„Zašto?"
„Bolje da vam ne pričam."
Sara se zamislila. Kako ono kažu novinari? „Ovo neće ući u članak."
„Stvarno?" Barker je zvučao sumnjičavo.
„Apsolutno. Neće ući u članak,"
„Želim da znate da sam upravo snimio ono što ste rekli. Dakle, ako negde budem pročitao ono što ću vam sad reći. tužiću i vas i vaše novine, i uzeću vam i poslednji cent", rekao je on strogo. „Ja sam novinar, znam kako to funk-cioniše."
„Gospodine Barker, obećavam vam da ništa od onoga što ćete mi sada reci neće ni na koji način biti iskorišćeno u članku."
..U redu. U stvari, verovatno je od tada prošlo suviše mnogo vremena pa to, u pravnom smislu reci, više i nije važno. Ali nikad se ne zna." Nakašljao •e. „Pa. priča o tome šta je Rufus uradio je. naravno, obišla ceo grad. Jedna grupa momaka se napila i odlučila da nešto uradi. Nisu ništa mogli da učine
usu, jer je on bio u vojnom zatvoru. Ali. mogli su drugim Harmsovima koji su ovde živeli."
-Šta su im uradili?"
-Pa. spalili su kuću gospode Harms do temelja." -Blagi bože! Je li ona bila u njoj?"
-Bila je dok je Džoš nije izvukao, l da vam nešto kažem. Džoš je krenuo za tim momcima. Gledao sam to iz moje kancelarije. Znate, mora da ih je bilo
desetak protiv njega jednog, ali je Džoš polovinu njih tako sredio da su završili u bolnici, pre nego što ga ostali nisu žestoko isprebijali. Nikada nisam video tako nešto, a nadam se i da neću/'
..To mi zvuči kao da su izbili neredi. Zar policija nije intervenisala?" Barker se nervozno nakašljao. ..Pa. pričalo se da su nekolicina momaka od onih koji su bili uključeni u to. mislim na paljenje kuće..."

„Bili policajci". Sara je dovršila rečenicu umesto njega. Barker ništa nije rekao. ...Nadam se da ih je Džoš Harms tužio i da je od grada uzeo i poslednji cent, na ime odštete", rekla je ona.
..Zapravo su oni tužili njega. Mislim na one momke koje je smestio u bolnicu. Džoš nije mogao da dokaže da su oni podmetnuli vatru. Mislim, ja samo pretpostavljam da su oni to uradili, ali nemam dokaze. A policija je lansirala priču kako se on opirao hapšenju. Bila je reč desetorice belaca protiv reci jednog obojenog, l. ukratko, on je proveo neko vreme u zatvoru, a oni su njemu i njegovoj majci uzeli sve što su imali, iako to nije bilo bogzna šta. Majka mu je ubrzo posle toga umrla. Pretpostavljam da je ono što se dogodilo njenim de-čacima bilo previše za nju."
Sara se nekako uzdržala da ne počne da viče na svog sagovornika.
..Gospodine Barker, to je najodvratnija priča koju sam čula u svom životu", rekla je. „Ne znam puno toga o vašem gradu, ali znam da ne bih nikome do koga mi je stalo poželela da živi u njemu." „Ima on i svojih dobrih strana."
„Stvarno? Ume da priredi takvu dobrodošlicu jednom ratnom heroju?" „Znam. l ja sam o tome razmišljao. Borite se za svoju zemlju, budete ranjeni i onda dođete kući i doživite tako nešto - verovatno se zapitate za kog sam se đavola uopšte borio."
„Zvučite kao da znate istinu. Zar tada niste upotrebili moć štampe?" Barker je duboko uzdahnuo. „Ja celog života živim ovde. gospođice Evans, i znao sam da je jedino što mogu da uradim bilo da vređam zakone koji su ovde oduvek vladali, ako bih uopšte imao razloga za to. Ne mogu da kažem da sam neki veliki prijatelj crnaca, jer to nisam. I neću da vas lažem da sam se zauzimao za Džoša Harmsa. jer. ruku na srce. to nisam radio."
„Pa. pretpostavljam da za to služe sudovi: da sprečavaju ljude poput onih koji žive u vašem gradu da upropašćavaju ljude kao što je Džoš Harms. Molim vas da mi javite ime Harmsovog advokata/'
Spustila je slušalicu. Drhtala je od besa zbog onoga što je upravo čula. Koliko je samo crnaca upoznala dok je kao dete živeia u Kaliforniji? Generacije ljudi koji su živeli na tuđoj zemlji, kraj puta. Ili za vreme žetve, kada je njen otac angažovao dopunsku

radnu snagu za ispomoć? Posmatrala je sa verande te ljude koji su na sebi imali košulje natopljene znojem, a koža im je postajala još tamnija od sunca. Ona i njena majka su im donosili limunadu i hranu. Oni bi promrmljali „hvala", nikada ih ne pogledavši u oči, pojeli svoju porciju hrane i nastavili da rade do kasno uveče. U Sarinu školu su išli samo belci. uprkos tome što su slučajevi koji su dolazili na Vrhovni sud tražili da to ne bude tako. Ti slučajevi su bili bojna polja dvadesetog veka na kojima se borilo za jednakost među rasama, kao što su to bili Antijetam, Getisburg i Cikamoga u prethodnom veku. Ali neki su i danas uzalud ginuli za nju. U sudu je bio samo jedan sudija crnac, koji je sedco u takozvanoj Targud Maršalovoj stolici, i jedan jedini crni službenik, koji je imao malo više od trideset šest godina. Većina sudija Vrhovnog suda nikada nije imala za službenika pripadnika neke manjine. Kakvu je to poruku slalo najviše pravosudno telo u zemlji? Dok je žurila hodnikom u potrazi za Piskom, Sara se pitala da li će ikada otkriti istinu. Ako vojska bude uhvatila braću Harms prč drugih, istina bi mogla da umre sa njima.

38.

Fisk je stajao ispred kancelarije svog brata dok je Čendler nadgledao kako napreduje sa radom tim za prikupljanje dokaznog materijala čiju je aktivnosti pomno pratio savetnik suda. Međutim, sada kada su bila ubijena dva službenika, nga o poverljivosti dokumenata bila je u drugom planu u odnosu na pronalaženje ubiee ili ubica. Kada budu završili sa kancelarijom Majkla Fiska otići će niz °dnik i uraditi isto sa kancelarijom Stivena Rajta. Fisk je pogledao prema vra-'ima bratove kanacelarije. a onda prema vratima Rajtove. Uradio je to još par puta. i u glavi je počela da mu se rađa jedna ideja. Otišao je do Čendleva. •:Gde je tačno nađeno Rajtovo telo'?"

ndler Je otvorio svoju beležnicu i počeo da traži šta je u njoj zapisao. Izgred. dovezao sam vaša kola sa policijskog parkinga. Ostavio sam ih na do-"oljenom mestu za parkiranje ispred moie kancelarije."

„Hvala vam što ste to uradili umesto mene."
..Nemojte mi zahvaljivati. Odvoženje, kazna i ostalo će vas koštati oko dve-sta dolara."
„Dvesta dolara? Ne mogu toliko da dam za pogrešno parkiranje."
„Stvarno? Pa. možda ću. znate, povući neke veze i učiniti vam uslugu. Ali. moraćete da mi je vratite. Treba nešto da okrečim u kući." Cendler se nasine-šio. a onda prestao da lista beležnicu. „A. evo ga. Rajt je živeo jedan blok od stanice metroa Istern Market. Njegovo telo je nađeno u parku Garfiid. Taj park se nalazi na uglu ulica F i Druge. Pet-šest blokova od suda." ..Kako je Rajt obično dolazio na posao?"
..Prema izjavama nekolicine ljudi dolazio je pešice. a samo povremeno je uzimao lakši ili išao metroom."
„Da li mu je park Garfiid bio usput?"
Cendler je odmahivao glavom studirajući svoje beleške. „Nije baš. Obično bi kući išao skrenuvši levo iz Druge na E ulicu. Nije produžavao dole. prema parku."
„Da li je imao psa ili nekog drugog kućnog ljubimca? Možda je prvo išao kući. a onda ga izvodio u šetnju, u park?"
„Imao je psa. ali njega nismo zatekli kod kuće. Barem mislimo da nismo, A za šctanje psa mu je park Merion bio mnogo bliži."
„To je čudno."
Cendler se nešto zamislio.
„Ali Merion ima nešto što Garfiid nema."
„Šta?"
„Preko puta njega se nalazi jedna policijska ispostava."
„Ko god da ga je ubio sigurno je to znao."
„Ta ispostava nije nikakva tajna. Želeli smo da tamo budemo prisutni da bismo zaplašili kriminalce."
„Da li izgleda kao da je ubijen u parku, ili se to možda dogodilo na nekom drugom mestu. pa je u park donet naknadno?"
„Na (ravi ima krvi. ali još uvek nismo našli čaure od metaka. Ako se nije radilo o nasumičnoj pljački, ubica je verovatno koristio prigušivač. Kompli-kovano je nositi prigušivač na revolveru. Da je

koristio poluautomatski pištolj, pronašli bismo čauru. ako je nije uklonio."
,.Je li metak još uvek u telu?"
Chendler je klimnuo glavom. „Nadam se da ćemo naći oružje kojim je počinjen zločin."
„Pretpostavljam da ste zbog onoga što se dogodilo u Majkovom stanu, u Rajtovom nekoga ostavili."
.,Isuse, kako se nisam toga setio.'1
„Izvinite. Imate li ideju kada je Rajt sinoć izašao iz suda?"
„Još uvek to proveravamo. Po završetku regularnog radnog vremena otvorena su samo jedna vrata. Ta vrata su stalno pod nadzorom i zaključavaju se u dva ujutru. Nakon toga mora da vam ih otvori čuvar. Može da se izađete i kroz garažu, ali je i ona obezbedena. Međutim, Rajt nije vozio pa je zato garaža nebitna."
„Onda mora da ga je neko video da izlazi."
„Moji ljudi to proveravaju kod čuvara koji su sinoć radili."
„Zar ovde ne postoje kamere?"
„Mislite na sudnicu?" pitao je Cendler smešeći se. „Odgovor je da. ali ne svuda i, nažalost, ne u ovom delu hodnika. Ali, upravo proveravamo trake da bismo videli da li na njima ima nešto interesantno." Cendler je još jednom pogledao u svoje beleške. „U to doba noći, na ovom spratu je jedino mogao da se vidi neki službenik koji je ostao do kasno na poslu."
„Da li bi nešto iz Rajtove prošlosti moglo da nam bude od pomoći?"
Cendler je zatresao glavom. „Za sada nismo pronašli nijedan kostur u njegovom ormanu. Teško ćemo otkriti motiv za ovo ubistvo."
„Ali nedostaje mu novčanik."
,Da, razmišljao sam o tome. Međutim, suviše je logično."
„Kao da neko želi da pomislimo da su oba ubistva povezana jedno s drugim?"
„Mvarno bi mogao da bude neki luđak kome se sud nešto zamerio." „Verujem da su ubistva povezana, ali zbog razloga koji nam svima padaju na pamet", rekao je Fisk. „Kako to mislite?"

„Ako je Majk ubijen iz nekog razloga za koji neko ne želi da se zna, on-a Je ubistvo dn,or,a d.iSivmi,,, c„иа i „a^атр л« ono i/dlrala kao da ima
neke veze sa njegovim ubistvom sjajan način da nam se odvuče pažnja sa pravog razloga."
Čendlera su ove reci zaintrigirale. „A šta bi mogao da bude pravi razlog da neko ubije vašeg brata i pokuša da to zataška?"
Fisk se ponovo dvoumio da li da kaže ono što je saznao. Skrivanje podatka o ukradenoj žalbi je počinjalo da biva vrlo nezgodno. ..Ne znam, ali možda imam jednu teoriju o tome zašto je Rajt ubijen."
..Pored one o zavaravanju traga?"
„Recimo da je njegova smrt mogla da ima dvostruku ulogu."
U tom trenutku im se pridružila Sara. pokušavajući iz petnih žila da pri-krijc svoje uzbuđenje.
..Imaš li minut. Džone?"
..Gospođice Evans", rekao je Čendler razvukavši lice u širok osmeh, ..Nadam se da je vaša vožnja do Ričmonda bila prijatna i mirna."
..Pa. recimo da je bila drugačija1', rekla je ona brzo. ..Džone. treba malo da popričamo."
..Mogu li da kasnije ponovo dođem do vas. Bjuforde?"
..I da mi iznesete svoju teoriju."
Kada su se udaljili. Čendler se više nije smešio. Pitao se da li mu je Sara Eevans upravo otela njegovog „nezvaničnog" partnera.
Nekoliko minuta nakon što je Sara napustila svoju kancelariju, sudija Najt je svratila do nje da je vidi. Počela je da joj piše poruku kada je primetila rezime predmeta Cens i Rajtovu poruku na njemu. Sela je u Sarinu stolicu i pročitala rezime. Kada je završila sa čitanjem selila se šta je uradila. Naložila je Rajtu da radi do kasno uveče. a ako treba i čitavu noć. On je to i uradio, napustio je zgradu kasno i neko ga je ubio. Njen dragoceni rezime. Sve do ovog trenutka nije razmišljala na ovaj način. Uzdahnula je tako snažno da se skoro zagrcnula. Vratila je rezime na sto i brzo izašla iz prostorije.

Minut kasnije protrčala je pored zaprepašćenog osoblja i zaključala se u svom kabinetu. Pogledala je po prostranoj, prelepoj prostoriji koja je imala čak i svoj kamin. Sela je i počela da razmišlja o svojim malim životnim strategijama i filozofijama. A one su jednog mladića koštale života. Skinula je cipele.

39.

Sara je u svojoj kancelariji provela narednih pola sata informišući Fiska o svemu što je saznala. ..Kada mi Barker bude javio ime advokata, možemo sa njim da razgovaramo i možda će nas to dovesti do nečega." ..To bi bilo lepo."

..Da li misliš da je Majki otišao da poseti Harmsa u zatvoru?" ..To stvarno komplikuje podatak da je tip pobegao." Sari je istog trenutka palo na pamet nešto strašno. ..Ne misliš valjda da je Majki na neki način bio umešan u to?"

..Moj brat nikada ne bi učestvovao ni u čemu što je protivzakonito." „Nisam mislila namerno."

..Prema novinskim izveštajima. Harms je pobegao iz bolnice u Roanouku. nakon što je Majkovo telo pronađeno. Ali. ne mislim da je to slučajno." „Imaš li neko briljantno objašnjenje?" ..Mislim da znam zašto je Rajt ubijen."

„Zašto? Zato što je znao za Harmsa? Zato što je znao šta je uradio Majki?" ..Ne, ubijen je zato što je nešto video. Nešto što nije trebalo da vidi." Sara je privukla svoju stolicu njegovoj. „Šta hoćeš da kažeš'?" „Rajtova kancelarija - tvoja bivša kancelarija - nalazi se odmah ispod Maj-kove. Rajt je ostao da radi preko noći.'1

Sara se skrušila u stolici. „Tako je. Zato što sam mu ja rekla da mora." „Ne. zato što mu je Najtova rekla da mora. Dakle, njegovo telo je nađeno u parku koji mu nije usput kada ide kući. Čendler mi je rekao da je ubijen između ponoći i dva sata ujutru. prethodne noći. Ako je ovde radio ćelu noć. sta je. kog đavola, radio u parku?"

•Misliš da ga je neko tamo pokupio i ubio?" „lacnije, neko ga je pokupio u sudu. odveo u park i tamo ubio." Sara je zinula. „Hoćeš

da kažeš da je ubica odavde?" risk je klimnuo glavom. „Ne znam da li ubiea radi u sudu. ali verujem da je sinoć bio ovde bio."
„Sta je to Stiven mogao da vidi što ga je koštalo života'?" „Mislim da je video nekoga kako ulazi u Majkovu kancelariju. Juče je Rajt čuo kako Čendler govori svima da u kancelariju niko ne srne da ulazi. Ko god da je ulazio u Majkovu kancelariju možda nije znao da je Rajt bio u svojoj kancelariji. Pretpostavljam da nikome ne prijavljujete kada planirate da ostanete da radite nakon završetka radnog vremena?"
..Kao i sinoć, mi to često ne znamo do poslednjeg trenutka."
..Dobro. Znači, neko ulazi u kancelariju tražeći nešto..." „Šta na primer?"
„Ko zna? Kopije žalbe koju je Majk uzeo. Telefonske poruke, nešto u njegovom kompjuteru."
„Ali to je užasno veliki rizik. Ovde dvadeset četiri časa dnevno postoji obezbeđenje.
„Pa. ako ta osoba zna da će policija detaljno pretražiti kancelariju sutradan ujutru, ima ograničeno vreme za to." „Ima logike."
„Tako Rajt čuje nešto, ili je završio svoj rezime, izlazi napolje i naleće na tog nekog."
„Ako je tvoja teorija tačna. da li misliš da je Stiven poznavao osobu koja ga je ubila?"
Fisk je udahnuo duboko i zavalio se u stolici. „Mislim da ju je morao poznavati. Inače bi odmah digao uzbunu. A ja sam video da je Delasandro zaključao vrata Majkove kancelarije. Na njima nije bilo tragova nasilnog ulaska. Ta osoba je imala ključ."
..Ali. mora da je onda neko nešto video?"
..Ne mora da znači. Ako je ubica poznavao zgradu suda. onda je znao kako da izbegne da bude viđen sa Rajtom dok ne izađu iz zgrade." „Možda je bio neko kome je vcrovao." Fisk je pogledao u nju. „Recimo neko od sudija?" Sara je ustuknula prestrašeno.
.„Mogu mnogo toga da prihvatim, ali to ne." Iznenada joj je nešto palo na pamet. ..Možda je to bio Mekena? Stiven bi ve-rovao njemu i FBI."

..Kako bi Mekena mogao da bude umešan u to?" ..Nemam pojma. On je prvi koji mi je pao na pamet." „Zato što ne radi u sudu i jer me je udario?"
Sara je uzdahnula. „Možda." Onda se sedla nečega i počela da pretura po papirima na svom stolu sve dok ga nije našla. „Mogu da ti kažem nfnrilil-." l™-
da je Stiven izašao." Podigla je rezime koji joj je Rajt ostavio. Na vrhu papira su se nalazili datum i vreme. Razmakla je ostale papire da bi Fisk mogao da
vidi.
„Sistem za obradu podataka automatski stavlja datum i vreme na dokumente, jer radimo na mnogo presuda. Tako možemo da vidimo koji je predmet još otvoren, a koji nije."
Fisk je pogledao u vreme. „Ovo je štampano u jedan i petnaest ujutru."
„Tako je. Stiven je završio rezime, odštampao ga. stavio na moj sto i onda verovatno otišao."
„I video šta je video."
Sara je izgledala zbunjeno. „Čekaj malo. Nešto se tu ne uklapa. Kada službenik radi do kasno, obično ga neko od policajaca koji rade u sudu. odbaci do kuće ako živi negde u blizini." Pogledala je u Fiska. „Policajci su ovde izuzetno dobri prema nama."
„A u jedan i petnaest metro ne vozi. je Γ tako?"
„Ne. Osim toga. Stiven živi na samo pet minuta odavde kolima. Ranije su ga vozili kući."
„Dakle, vrlo je verovatno da je Rajta neko i/, suda odbacio do kuće'.'"
„Pošto je izlazio iz suda u jedan i petnaest ujutru mogu da se kladim da je bilo tako.'1
„A možda je otišao taksijem? Možda u to vreme nije bilo dovoljno stra-zara da bi mogli da ga odbace kući."
Izgledalo je da Sara sumnja u to. „I to je moguće."
„Ako ga je policajac stvarno odbacio kući. to bi lako moglo da se prove-ri- Reći ću Čendleru da to uradi."
•A na čemu je onda ostalo?"

Rsk je slegnuo ramenima. „Treba da vidimo Harmsov vojni dosije. Imam prijatelja u Vojnom tužilaštvu. Pozvaću ga i videti da li može da učini a se procedura malo ubrza. Dok ne budemo znali ko je sve umešan u ovo. že-lni da što manje ljudi zna da istražujemo."
Sara se stresla i obgrlila se rukama.
„Znaš šta?" rekla je ona. „Počinje da me plaši šta ćemo otkriti,"
40.
Sara se vratila na posao, a Fisk j'e telefonirao svom prijatelju, advokatu u Vojnom tužilaštvu. Filu Jensenu. i rekao šta mu treba. l/,mectu ostalog, zamolio ga je i da mu nabavi spisak ljudi koji su bili stacionirani u Fort Plesiju u vre-me kada je Rufus Harms bio tamo.
Kada se Fisk vratio kod Čendlera, izneo mu je svoju teoriju o tome zašto je Rajt ubijen. Ovaj je bio impresioniran. „Proverićemo i taksi kompanije. Nadajmo se da je neko nešto video ili čuo."
Cendler je piljio u mladića. ..Da li ste otkrili nešto interesantno o gospođici Evans tokom vašeg sinoćnog druženja?"
„Mislim da je dobar čovek. Malo je impulsivna. ali je dobar čovek. Vrlo je inteligentna."
.Je Γ to sve? Na onom prvom sastanku u sudu. Remzi je rekao da su ona i vaš brat bili bliski. Zna li ona zašto bi ga neko ubio?"
...Možda biste želeli da je to pitate?" ..Pa. pitam vas. Džone. Mislio sam da smo tim."
Primakao se Fisku. ..Ima puno toga preda mnom što mi nije jasno u vezi sa ovim slučajem pa ne moram da gledam još i iza leda. Bili ste policajac: trebalo bi da znate kako se pokrivaju nečija leda."
Fisk je ijutito rekao: ..Nikada nisam izneverio partnera." ..Drago mi je da to čujem. Zato mi ispričajte šta se događalo prošle noći."
Fisk je pogledao u stranu, razmišljajući šta bi bilo najbolje da uradi. Pre-ćutkivanjc informacija nije bilo idealno rešenje. Ali. kako da bude korektan prema Cendleru. a da ne uništi Sarin život i reputaciju svog brata? ..Možemo li da sednemo negđe na kafu?"
..Možemo u kafeteriju. Čak ću i ja da častim."
Malo kasnije, njih dvojica su sedeli u kafeteriji u prizemlju zgrade suda. Pošto je popodnevno zasedanje suda bilo u toku. ona je bila

prilično prazna. Fisk je pijuckao svoju kafu. a Cendler ga je posmatrao. ..Slobodno mi recite. Džone. Ne može biti tako loše. osim ako ne želite da mi kažete da ste vi taj koji ide okolo i ubija ljude."
...Ako vam nešto budem rekao. Bjuforde. onda ćete morati da ispoštujete vrlo specifična pravila postupanja sa tom informacijom.
..U redu. A ta pravila vas. znači, sprečavaju da mi je kažete?"
,.A šta vi mislite?"
„Da govorimo u hipotezama, je Γ važi? Moj posao je da prikupim činjenice i da te činjenice na kraju iskoristim za to da nekoga uhapsim, jer je počinio zločin. Ako ne govorimo o činjenicama, već samo unosimo teorije - kao što je ova vaša o tome šta je bio motiv za ubistvo Rajta - onda ja mogu da se držim te teorije, ali nemam obavezu da to bilo kome prijavljujem sve dok se. otkrivanjem činjenica koje je potkrepljuju, ne ispostavi da je ona tačna."
„Znači, možemo da govorimo u hipotezama i to će onda ostati samo između vas i mene?"
Cendler je odmahnuo glavom. „Ne mogu da vam obećam da će ostati između vas i mene. Ne. ako se ispostavi da je to istina."
Fisk je pogledao dole. u svoju šoljicu. Oseeajući da ga „gubi".
Cendier je udario svojom kašičicom o Fiskovu šoljicu.
..Džone, krajnji cilj ovoga je da se otkrije ko je ubio vašeg brata i Rajta. Mislio sam da to želite."
„Želim. To je jedino što želim."
„Stvarno?" Cendler je. odjednom, posumnjao u to. ..U čemu je onda pro-blem?1'
•.Problem je u tome što dok pokušavate da pomognete ljudima, istovremeno možete i da ih povredite ."
„Samo vašeg brata? Hi i nekog drugog'.'"
Rsk je znao da je već rekao previše. Odlučio je da pređe u ofanzivu.
:.U redu. Bjuforde. da malo porazgovaramo o teorijama. Pretpostavimo da Je neko u sudu uzeo jednu žalbu pre nego što je ona ušla u sudski protokol."

-Zašto i kako?"
„Očigledno da je bilo lako. Ali. nije lako reći zašto."
-Dobro, nastavite."
-A sada da pretpostavimo da je neko drugi u sudu video tu žalbu i otkrio ona nije ušla u proceduru, ali ništa nije rekao."
-Pretpostavljam da je odgovor na pitanje zašto i u ovom slučaju kompliciran.
..Možda i nije. Pretpostavimo, zatim, da je osoba koja je uzela tu žalbu učinila to u najboljoj named, i da je onda otišla nekuda da vidi onu osobu koja ju je poslala."
..Hiljadu četiristo kilometara, u kolima vašeg brata?" Fisk je netremice gledao u dclcktiva. „To je već činjenica Bjuforde. Ne razgovaramo o činjenicama."
Cendler je uzeo gutljaj kafe. ..Nastavite."
..I pretpostavimo da je osoba koja je poslala žalbu zatvorenik."
..Da li je to činjenica ili samo hipoteza?"
..To još uvck nisam spreman da kažem,"
„Da. ali sam ja spreman da pitam. Gde je taj zatvorenik?"
„Ne znam."
„Sta time hoćete da kažete? Ako je zatvorenik, on bi morao da bude u nekom zatvoru, zar ne?" „Ne mora da znači;'
„Sta kog đavola to..." Cendler je iznenada zatvorio usta i zagledao se u svog sagovornika. „Hoćete da kažete da je ta osoba pobegla i/ zatvora?" Fisk nije odgovorio. „Nemojte mi reci da je vaš brat naseo na molbu za pomoć nekog prokletog robijaša, otišao u zatvor, pomogao mu da izađe i da ga je onda taj tip ubio. Nemojte samo to da mi kažete." Cendlerov glas se pojačao od uzbuđenja.
„Ne kažem vam to. To se nije dogodilo." „Dobro. Ta žalba... znate li o čemu se u njoj govori." Fisk je znao da su sada bili daleko od teoretisanja. Zatresao je glavom. „Nisam je video."
„Pa. kako onda znate da postoji?"
„Neću da odgovorim na to pitanje. Bjuforde."
„Ja mogu da vas nateram da to uradite. Džone."
„Onda čete morati to da uradite."
„Znate li da time puno rizikujete."

„Znam." Fisk je završio sa svojom kafom i ustao. ..Uzeću taksi i otići po moja kola."
„Ja ću vas odvesti. Imam i druge slučajeve na kojima treba da radim, iako je ovo jedini u ovom trenutku do koga je svetu stalo."
„Mislim da bi za obojicu bilo bolje. Cendler je napućio usta.
„Kako hoćete. Vaša kola su parkirana iza zgrade. Ključevi su vam na prednjem sedištu.'1 „Hvala." Cendler je gledao Fiska kako izlazi iz kafeterije. „Nadam se da je vredna
toga. Džone", rekao je tiho.
I Cendler je, takođe. odlučio da se raspita o nekim stvarima, i kada se vratio u kancelariju na stolu ga je zatekla gomila papira. Jedna od standardnih procedura koja je činila sastavni deo istrage podrazumevala je pribavljanje spiska poziva koje je Majk Fisk obavio iz svoje kancelarije i stana u toku poslednjih mesec dana. Rezultati su bili poredani na jednom tabaku hartije. Tu se nalazio podatak o pozivu na stan njegovog brata, kao i više poziva roditeljima. Desetak poziva je bilo upućeno na broj telefona koje je pripadao Sari Evans. To je bilo interesantno, pomislio je. Da li su se braća Fisk zaljubila u istu ženu? Kada se Cendler približio kraju spiska, sree mu je brže zakucalo. Nakon svih ovih godina koje je proveo na poslu, to se skoro uopšte više nije događalo. Majki Fisk je nekoliko puta zvao Fort Džekson u jugozapadnoj Virdžiniji, poslednji put tri dana pre nego što je nađeno njegovo telo. Cendler je znao da se u Fort Džeksonu nalazio vojni zatvor. I ne samo to. Pretražio je čitavu gomilu papira na svom stolu dok nije našao ono što je tražio. Svim policijskim stanicama u zemlji stigao je jedan teleks kojim je tražena pomoć u hapšenju jednog odbeglog robijaša. Kada ga je video ranije. Čendleru on nije bio mnogo interesantan.
Sada je. međutim, detaljno prostudirao fotografiju Rufusa Harmsa. Podigao je slušalicu svog telefona i obavio jedan kratak razgovor. Čendleru je bila po-rebna jedna informacija i on ju je dobio za tili čas. Fort Džekson se nalazio na oko sedamsto kilometara od Vašingtona. Da li je Harms poslao onu žalbu koju je spomenuo

Džon Fisk? A ako jeste, zašto ju je. prema Fiskovoj teoriji, njegov brat uzeo?
Cendler je ponovo pogledao u onaj spisak telefonskih poziva. Oči su mu
Preletele preko jednog telefonskog broja koji još nije bio identifikovan - možda
0 sto je to bio broj neke advokatske kancelarije, ali na spisku se već nalazi-
0 »ekoliko poziva upućenih na advokatske kancelarije. Ali ime Sema Rajdera
Je bi ništa značilo detektivu, čak i da se iz nekog razloga fokusirao na njega.
jer je spustio soisak na sto i oočeo da razmišlja o tome da li da dovede
Fiska i Saru Evans i natera ih da mu kažu šta se događa. Ali. onda su se aktivirali njegovi instinkti stvarani tokom više od trideset godina rada, i podsetili ga na pravilo da: nikome ne možeš da veruješ.
..Ma daj. Džone". molila je Sara. Pred kraj radnog vremena našli su se u njenoj kancelariji.
„Saro. ja čak ni ne poznajem sudiju Vilkinsona."
..Kako ne kapiraš? Ako je neko iz suda umešan. to će biti sjajna prilika da dođeš do neke informacije, jer će skoro svi koji ovde rade biti tamo."
Fisk se spremao da ponovo protestuje. ali je stao. Protrljao je bradu. ..Kada to počinje?"
..U pola osam. Nego. jesi li se čuo sa svojim prijateljem iz Vojnog tužilaštva?"
..Jesam. Postoje dva dosijea. Harmsov dosije iz vremena dok je služio u vojsci, u kome se ne nalaze samo podaci o tome gde je sve bio raspoređen, već i njegova karakteristika, njegovi lični podaci, ugovor sa vojskom, podaci o plati i zdravstveni karton. Drugi dosije sa zapisnikom sa suđenja bi trebalo da bude u Fort Džeksonu. Beleške njegovog advokata se nalaze u kancelariji Vojnog pravobranioca koji ga je zastupao na sudu. ako su ih

sačuvali posle svih ovih godina. Jensen će to proveriti. Poslaće sve što bude našao."
Dok se Sara spremala da pode. Fisk je sedeo. ..l šta možeš da mi kažeš o Najtovima? O njihovoj prošlosti?"
„Zašto?"
..Pa. iderno na zabavu kod njih. Ona je krupna zverka suda. a on vrlo važna ličnost. Zar ne misliš da ih to čini interesantnim za našu istragu?"
..Ti verovatno više znaš o prošlosti Džordana Najta od mene. On dolazi iz tvog rodnog grada."
Fisk je slegnuo ramenima. ..Pa. da. Džordan Najt je bio veliki biznismen u Ričmondu. Bar dok nije ušao u politiku. Zaradio je puno novca." ..A neprijatelja?"
...Mislim da nije. Puno je dao Virdžiniji. Osim toga, on nije razmetljivac. Fini je čovek."
..Onda nije pravi čovek za Elizabet Najt."
..Pretpostavljam da je na putu do ove funkcije dobro nagazila par ljudi."
Malo više od par. To ide uz teritoriju. Strog javni tužilac čini sudije strožima. Svi su znali da se namerila da stigne do Vrhovnog suda. Njen glas je odlučujući prilikom izglasavanja većine značajnih presuda, što izluđuje Remzija. Sigurna sam da se on zato onako ophodi prema njoj. Podilazi joj. ali povremeno ne može da je ne podbode."
Fisk se setio prepucavanja dvoje sudija na onom sastanku. Znači tako.
..Koliko poznaješ ostale sudije? Izgleda da ih poznaješ dovoljno dobro da im veruješ da ne mogu da počine ubistvo."
..Kao što je slučaj i sa svakom velikom firmom, poznajem ih uglavnom po-
vršno?"
„Šta je sa Remzijevom prošlošću?"
..On je predsednik najvišeg suda u zemlji, a ti to ne znaš?"
„Ne zasmejavaj me."

„On je prvo bio sudija ovog suda, pre nego što je. pre nekih deset godi-
na, postavljen na ovu funkciju."
„Ima li nešto neobično u biografiji?"
„Bio je u vojsci. U marincima. mislim." Primetila je kako je Fisk gleda. „Nemoj tla ti padne na pamet. Džone. Remzi nije čovek koji bi išao okolo i ubijao ljude. Osim toga. ne znam ništa drugo što se ne nalazi u njegovoj zva-ničnoj biografiji."
risk je izgledao zbunjeno. „Mislio sam da. iz razgovora sa tvojim kolegama. znaš sve o drugim sudijama."
„Službenici jednog sudije se uglavnom drže zajedno, iako se svakog četvrt-a po podne svi okupljamo. Službenici jednog sudije, takode. povremeno izvo-e druge sudije na ručak, da bi se malo bolje upoznali. Osim toga. nema nekih rugm. značajnijih komunikacija između kabineta...", zastala je. „izuzev one legendarne radio Mileve, kojom se prenose mišljenja službenika o predmetima." „I Majk mi je to rekao kada je počeo da radi u sudu."
ara se nasmešila. „Siguran sam da jeste. Službenici su glasnogovornici
sve vreme šaljemo probne balone, opipavajući puls drugih sudija. Na pri-
• Majki je imao običaj da pita šta želi Najtova da bi podržala Marfijevu odluku koja ima većinu glasova;.
„Ti stvarno nemaš pojma kako se ovde radi." .Ja sam samo običan advokat iz unutrašnjosti."
,.Dobro. gospodine obični advokatu iz unutrašnjosti, samo da znaš. da sam dobila po deset dolara svaki put kada se presuda koja je dobila većinu glasova pretvorila u neslaganje, jer za nju nije skupljena neophodna podrška, bila bih bogataš. Štos je u tome da treba da napišeš odluku koja će dobiti podršku pet sudija. Ali ni opozicija ne sedi skrštenih ruku. U isto vreme može da cirkuliše više suprotnih mišljenja. Njihova upotreba ili čak samo njen nagoveštaj su vrlo fina umetnost."
Fisk je radoznalo gledao u nju. ..Mislio sam da su oni koji se ne slažu poraženi. Kakav to oni uticaj mogu da imaju?"

..Recimo da se jednom sudiji ne svidi kako je formulisana većinski donesena odluka - on onda napismeno iznese svoje neslaganje sa tim, što bi svakako stvorilo ružnu sliku o ćelom sudu ako bi ono negde bilo objavljeno. Može čak da se desi da on ima i sasvim drugačije mišljenje, koje je u potpunoj suprotnosti sa većinskim. A, što je još bolje i lakše, taj sudija može i, recimo, svima samo da do znanja da namerava to da uradi, ukoliko se većinsko mišljenje malo ne koriguje. Svi oni to rade: Remzi. Najtova, Marfi. I te kako."
Fisk je zatresao glavom. ..To me podseća na dugačku političku kampanju, u kojoj se stalno jure glasovi birača. Ovo je samo njena pravna verzija. Daj mi ovo i dobićeš moj glas."
„I treba da znaš kada da uđeš u borbu. Recimo da se jednom ili nekolicini sudija ne sviđa presuda koju je sud doneo pre pet godina. Pošto sud ne obara lako svoje presedane, moraš da budeš strateg, pa zato te sudije onda probaju da neki aktuelni predmet iskoriste da bi pripremili teren za obaranje tog starog presedana koji im se ne sviđa. Isto to može da se uradi i odgovarajućom selekcijom predmeta koje će sud uzeti u razmatranje. Sudije stalno tragaju za pravim predmetom koji će im poslužiti kao sredstvo za promenu presedana koji im bode oči. Sve to podseća na šahovsku partiju.1'
„Nadajmo se da se u svom tom igranju šaha ne izgubi jedna stvar."
„Koja?"
..Pravda. Možda Rufus Harms želi baš nju. Zato je i poslao svoju peticiju. Misliš da ovde može da je dobije?"
Sara je oborila pogled. „Ne znam. Radi se o tome da aktuelni parničar, zapravo nisu važni. Mnogo su važniji presedani koje oni stvaraju.

41.
Džoš Harms je pretpostavljao da je policija do sada već pokrila sve sporedne puteve. pa se zato odlučio za neobičnu taktiku kretanja međudržavnim au-toputem. Ali. smrkavalo se. i sa zatvorenim prozorima su mogli da se voze bez bojazni da će ih otkriti; iz

patrolnih kola nije moglo tako lako da se vidi lto se nalazi u kabini. Uprkos svim merama predostrožnosti koje je preduzeo. Uzos je ipak znao da srljaju u katastrofu. Interesantno, mislio je on. da je nakon svega kroz šta je prošao njegov brat on uopšte pomislio na to da pravda treba da bude zadovoljena, uprkos tome što je rizikovao da bude ubijen i izgub, slobodu koju nije ni trebalo da mu oduzmu. Činilo mu se kao da istovremeno .proklinje Rufusa i hvali ga. Džoš je imao jednostavan pogled na život: On je bio sam protiv svih. Nije tražio nevolje, ali se suprotstavljao svakome ko bi se okom.o na njega. Znao je da je pravo čudo što je još uvek bio živ.

Pa ipak, morao je da se div. nekom kao što je Rufus. ko je mogao da prođe kroz sve to. kroz ljude koji nisu želeli da se svet pronien, ni za trunku od kada su oni došli na vlast. Možda će te istina osloboditi, Rufuse. pomislio je. Iznenada je. krajičkom oka u retrovizoru kamiona, primetio nešto sto ga je na-teralo da spusti ruku i uhvati se za pištolj.

„Rufuse". pozvao je on kroz otvoren prozor između kabine kamiona i kamp kućice. ..Imamo problem."

Rufusovo lice se pojavilo na prozoru. ..Sta je bilo?"

„Spusti glavu! Spusti glavu!" upozorio ga je Džoš. Ponovo je bacio pogled na policijski automobil, koji se video u retrovizoru kamiona. „Policijski automobil je dva puta prošao pored nas i onda nas pustio da prođemo."

..Voziš li prebrzo?:'

..Deset kilometara sporije od maksimaJno dozvoljene brzine."

,.Da nije nešto .sa kamionom? Rade li zadnja svetla?"

..Nisam blesav da uzmem neispravan kamion."

..Pa. šta je onda?"

„Vidi. Rufuse. to što si ti bio u zatvoru sve ove godine ne znači da se svet promcnio. Ja sam crnac u lepom vozilu na autoputu, noću. Policajci verovatno misle da sam ga ukrao ili da prevozim drogu. Sranje, u ovoj zemlji i odlazak u prodavnicu po mleko može da bude prava avantura." Ponovo je pogledao u bočni retrovizor. ..Izgleda kao da se sprema da uključi rotaciju." ..Šta ćemo da

radimo? Ne mogu da se krijem pozadi." Dok je stavljao pištolj ispod sedišta, Džoš nije skidao oči sa retrovizora. ..Da. samo što nije uključio svetio. Gotovi smo. Lezi na pod i pokri se tom ci-radom. Rufuse, Odmah." Džoš je spustio svoj bejzbol kačket tako nisko da mu se ispod njega videla samo seda kosa na slepoočnicama. Isturio je bradu i podigao gore donju usnu. praveći se kao da nema zube. Nagnuo se napred. otvorio kasetu, izvukao iz nje konzervu sa duvanom za žvakanje i stavio veću količinu istog u usta. zbog čega mu se obraz naduo. Pogurio se i nakon toga spustio prozor, izbacio ruku napolje i laganim pokretima pokazao policijskim kolima da stanu pored puta. Onda je skrenuo s puta i stao. Policijska kola su se hitro zaustavila iza kamiona. Njihova plava, patrolna svetla zloslutno su bleštala u tami.
Džoš je ostao u kamionu. Pusti momke u plavom da dođu do tebe i ne pravi nagle pokrete. Trgao se kada je reflektor policijskih kola osvetlio njegov bočni retrovizor. Znao je da to policajci rade da bi te dezorijentisali. Džo.š je čuo škripanje čizama po šljunku. Mogao je da vidi kako mu se policajac približava držeći ruku na pištolju i gledajući u vrata.
Do sada su ga policajci tri puta zaustavljali na putu. Čuo bi zvuk lomljenja stakla, kada bi njihov pendrek udario u njegova zadnja svetla - čime su sebi obezbedivali razlog za zaustavljanje vozila. Radili su to samo da bi ga iznervirali - ne bi li ga naterali da uradi nešto zbog čega bi mogli da ga strpaju u zatvor na neko vreme. Ali, nije padao na taj štos.
Da, gospodine, ne, gospodine pozornice, gospodine, iako je želeo da ga prebije.
Bar nisu pokušali da mu u kola podmetnu drogu. Imao je nekoliko drugara koji su upravo zbog toga trenutno ležali u zatvoru.
..Bori se protiv toga", govorila mu je uvek njegova bivša žena.
,.Protiv čega?" odbrusio bi on. „Onda bih. zbog onoga što bi iz toga proisteklo, morao da se borim i protiv Boga."
Kada su se koraci zaustavili. Džoš je pogledao kroz prozor. Policajac je gledao u njega. Džoš je primctio da je on Hispanoamerikanac.

..Šta je bilo. gospodine?" pitao ga je policajac.
Džoš je rekao: ..Kak' da dođem do Lu'zijanc." Sa svakim izgovorenim slogom na Džošovom obrazu se pojavljivala izbočina. Pokazao je rukom niz put. ..Je Γ 'vuda?"
Zbunjeni policajac je prekrstio ruke. „Šta ste rekli, kuda idete ?"
„U Lu'zjanu. Bat'n Ruž."
..Baton Ruž u Lujz.ijani?" nasmejao se policajac. „On je prilično daleko." Džoš se počešao po vratu i pogledao oko sebe. „Lam tamo decu koju 'davno nisam vid'o."
Policajac se uozbiljio. „Dobro."
..Jedan čovek mi je rek'o da do lamo mogu da stignem ovim putem." „Pa. taj čovek je pogrešio." ,.Hm. a znate li onda vi da mi to kaž'te?"
„Znam. Možete da me pratite, ali ne mogu da idem s vama do kraja." Džoš se zagledao u policajca. „Moja deca su dobra. Hoće da vide tatu. Pomoć' ćete mi?"
„Dobro, vidite, blizu smo puta koji se odvaja od autoputa i ide do Baton
za. Do tamo ćete me pratiti, a odatle ćete dalje morati da idete sami. Je Γ u redu?"
„ Redu." Džoš je dotakao obod svog kačketa.
Policajac se spremao da se vrati u svoj automobil, kada je bacio pogled na amp kućicu. Osvetlio je lampom njen bočni prozor i video unutra nagomilane ku"je. „Mogu li da pogledam unutra.gospodine?"
nije ni trepnuo. iako mu je ruka krenula prema prednjem delu scdi-• a- ispod koga se nalazio njegov pištolj. „Naravno." Policajac je otišao do zad-Jeg dela kućice i otvorio gornji deo njenih staklenih vrata. Pred njim se pojato zid kutija.
„Šta vam je unutra, gospodine?" viknuo je policajac. „Hrana", doviknuo mu je Džoš. nagnuvši se kroz prozor. Policajac je otvorio jednu kutiju, protresao jednu konzervu sa supom, otvorio kutiju krekera, vratio je na mesto, zatvorio kutiju, a zatim i vrata prikolice. Vratio se nazad, do prozora vozača.

„Imate puno hrane. Put nije tako dug." „Pit'o sam decu šta da im donesem. Rekoše hranu." Policajac je žmirnuo. „A, pa, lepo od vas. Stvarno lepo od vas." „Imate li dece?" „Dvoje." „Fino." „Srećan put." Policajac se vratio nazad u svoja kola. Džoš se vratio na put i krenuo za policijskim kolima. Rufus se pojavio na prozoru prikolice. „Dobro sam se preznojio ovde." Džoš se nasmešio. „Moraš da budeš smiren. Ako si grub, uhapsiće te. a ako si preterano fini. misle da nešto muljaš, pa će te i u tom slučaju uhapsiti. Ali, ako si star i glup. ne interesuješ ih." „Bez obzira, bilo je za malo, Džoš."

..Spasio nas je što je Meksikanac. Oni su slabi na porodicu i decu. Ako im pričaš o tome. neće da te diraju. Da je bio belac. bilo bi gadno. Ako bi odlučio da pogleda pozadi, izvadio bi sve iz kamp kućice, dok ne bi naišao na tebe. Mogao je da nas zaustavi i neki naš brat. ali sa njima se nikada ne zna. Nekada se i oni u toj uniformi ponašaju kao belci."

Rufus je gledao u svog brata sa izrazom nezadovoljstva na licu. „Azijati su najgori", nastavio je Džoš. „Ne smeš ništa da im kažeš. Samo stoje i gledaju te - uopšte te ne slušaju šta pričaš, nego krenu da rade ono što su naumili. Pre nego što su ti 'ukungfuisali' zadnjicu, možda su ubili svoju majku, ali se to na njihovim licima ne vidi. Da, prava je sreća što smo sreli policajca Pedra." Džoš je pljunuo duvan kroz prozor. „Sve si ih snimio." rekao je Rufus Ijutito. Džoš je pogledao u njega. „Je Γ ti to smeta?" „Možda."

„Ti živi svoj život kako želiš, a ja ću svoj kako se to meni bude sviđalo. Videćemo ko će dalje dogurati. Znam da ti je bilo teško u zatvoru, ali ni ia na-
polju nisam bio na pikniku. Ja sam tu imao svoj mali zatvor, a čak nisam ni
bio osuđen."

„Sve nas je stvorio Bog. Svi smo njegova deca. Ne treba nas deliti. Video sam puno belaca koje su prebijali u zatvoru. Zlo dolazi u svim oblicima, i bojama. Tako kaže Biblija. O ljudima sudim samo po njihovim postupcima, i nikako drugačije."

Džoš je frknuo. „Pogledaj se, dok to govoriš. Nakon svega što su ti učinili Tremejn i ostali, hoćeš da kažeš da ih ne mrziš, i da ne želiš da ih ubiješ?"
„Ne želim. Budem li to osetio. to će značiti da je Vik ukrao ljubav iz mog srca. Da mi je ukrao mog Boga. Ako to radi, onda me kontroliše. Niko na Zemlji nije dovoljno jak da mi ukrade Boga. Ni stari Vik, ni ti. ni bilo ko drugi. Nisam glup, Džoš. Znam da život nije pravedan. Znam da crnci ne upravljaju svetom. Ali, neću da taj problem uvećavam tako što ću mrzeti ljude."
„Ma daj. Dobio si ovlašćenje od Boga da mrziš svakog beka koji se ikada rodio."
..Grešiš. Ako njih mrzim, to je kao da mrzim sebe. Taj put me je i odveo u zatvor. To što sam sve mrzeo. Đavo me je imao. ali me je Bog vratio sebi. Ne mogu to da radim. I neću."
„To i jeste tvoj problem. Što pre to prevazideš biće bolje za tebe."
„To je veliki propust, Frenk. Sredio si Rajdera i njegovu ženu. ali nisi pre-tražaio njegovu kancelariju?"
Rejfid je stegao slušalicu. „Pa. reci mi tačno kada sam to mogao da uradim. Da sam to učinio pre nego što sam ih ubio, bilo bi im sumnjivo i možda pobegli. a da smo to sada uradili moglo bi da se dogodi da me uhvate i on-ua bih morao da odgovaram na pitanja na koja ne znam odgovor."
„Ah. upravo si mi rekao da to tretiraju kao slučaj ubistva i samoubistva. Policajci neće proširivati istragu."
„Verovatno."
„Znači, možeš da mu pretreseš kancelariju, na primer, večeras."
„Ako teren bude čist. uradićemo to."
.Jesi li pronašo pismo koje je Harmsu stiglo iz vojske?" -,Nisam još..." prekinuo je pošto je Tremejn upao u njegovu kancelariju mašući jednim listom papira,
Tremejn je spustio taj list hartije ispred Rejfilda. koji je pobledeo, pročitavši šta je na njemu pisalo. Pogledao je u namrštenog Tremejna. „Ode si to pronašao?"
„Taj kurvin sin je izdubio jednu nogu od kreveta. Vrlo lukavo", priznao je Tremejn Ijutito.

Rejfild je nastavio da razgovara telefonom. U nekoliko sažetih rečenica prepričao je svom sagovorniku sadržaj pisma.
„Jeste li to vi uradili, Frenk?"
„Vidi, da je tip umro u zatvoru, kao što smo planirali, radili bi mu autopsiju, je l' tako? Pa. to je bio jedini način da se pokrije ta rupa. Svi smo se s tim složili."
„Ali, Hriste. Harms nije mrtav. Zašto ga kasnije niste izbacili iz protokola?" „Ja jesam! Da nisam to bi isplivalo za vreme istrage? Rajder nije bio glup. bazirao bi odbranu na tome."
„Pa. ako ste ga tada izbrisali sa spiska, zašto mu je vojska poslala to pismo posle toliko godina?"
„Ko zna? Neki glupi službenik je možda naišao na taj papir i vratio ga nazad u dokumentaciju, ili ga je ovih dana možda ubacio u kompjuter. Kada nešto postane zvaničan vojni dokument nikada ne znaš da li će on ponovo odnekud da ispliva, koliko god se ti trudio dublje da ga zakopaš. To ti je najgora moguća birokratija na svetu. Ne možeš da misliš na sve.
„Ali tvoj posao je bio da to držiš pod kontrolom."
„Nemoj ti meni da pričaš šta mi je posao. Pokušao sam, ali nisam svaki usrani dan tokom poslednjih četvrt veka mogao to da proveravam."
Njegov sagovornik je uzdahnuo. ..Znači, sad znamo šta je Harmsu osveži-lo pamćenje."
„Svaka strategija nosi sa sobom određene rizike."
„Pa. možda je Rajder imao kopiju tog pisma."
„Ne vidim kako bi Rufus Harms mogao da dođe do aparata za fotokopiranje, a znamo da ovo pismo nije bilo u peticiji koju je poslao sudu."
„Ali ne možemo da budemo sto posto sigurni da to nije mogao da uradi. To je još jedan razlog više za tebe da večeras odeš do Rajderove kancelarije."
Rejfild je pogledao u Tremejna i onda rekao u slušalicu. „U redu, napa-šćemo večeras. Brzo i jako."

42.

Senator Najt je poželeo srdačnu dobrodošlicu Fisku i Sari kada su oni ušli u predsoblje njegovog stana. Iza njega su se videli mnogi ljudi koji su pripadali poslovnoj i političkoj eliti glavnog grada zemlje.
„Drago mi je što ste došli. Džone". rekao je Džordan Najt rukujući se s njim. „Saro, izgledate sjajno, kao i uvek." Zagrlio ju je i ovlaš su se poljubili u obraz.
Fisk je pogledao u Saru. Presvukla je svoju službenu odeču i sada je na sebi imala laku letnju haljinu u pastelnim bojama koje su lepo isticale njenu preplanulu kožu. Punde više nije bilo. i kosa joj je uokvirivala lice čineći je izuzetno atraktivnom.
Sara je videla da Fisk pilji u nju i on je brzo zbunjeno skrenuo pogled u stranu, pre nego što je uzeo piće koje mu je na poslužavniku ponudio jedan od kelnera. Sara i Džordan Najt su učinili to isto,
Džordan je pogledao oko sebe, očigledno zbunjen i sam. „Znam da je trenutak održavanja ove proklete proslave neprimeren." Kada je to rekao, zagledao se u Saru. „Znam da Bet isto to oseća. mada neće da prizna."
Da. da. pomislio je Fisk.
Džordan je pokazao čašom prema jednom starijem čoveku u invalidskim kolicima i tiho rekao. „Kenet Vilkinson nažalost neće još dugo biti na ovom svetu. Ali. on je žilav, i možda nas prevari. Međutim, on je imao dug i ispunjen život. On je moj mentor i prijatelj. Postao sam bolji čovek od kada sam ga upoznao."
••Nije li vas on upoznao sa vašom ženom"" pitala je Sara.
••To je još jedan razlog zbog koga mu toliko dugu|em."
Rsk je posmatrao kako Elizabet Najt obilazi zvanice. uljudno i odmereno. kao iskusan političar. Fisk je ponovo prešao pogledom preko sobe. ali nije vi-eo ni Remzija. ni Marfija. Pitao se da nisu bojkotovali zabavu. Primetio je nekoliko drugih sudija koji su izgledali nervozno i osećali se nelagodno. Strah da ' neki luđak želeo da okači vašu glavu u vitrinu sa lovačkim trofejima mogao Je tako da deluje na vas.

Pogled mu se zaustavio na Ričardu Perkinsu koji je stajao malo povučen, "rostorija je bila nuna nannižanih mrpnata FRI i Fisk je znan da su centralna tema večeri bila dva (ubijena službenika. Kada je video Mekenu kako se provlači između gostiju, popм ajkule koja traži da rastrgne neko meso. namrštio se
..Vas dvoje ste tim", rekla je Sara.
Džordan Najt se kucnuo čašom s njom. ..I ja mislim."
„Da li je vaša žena planirala da uđe u politiku?" pitao je Fisk.
„Džone. ona je sudija Vrhovnog suda. To je doživotno zvanje", uzviknula je Sara.
Fisk je i dalje gJedao u Džordana. ..Pa, ne bi bilo prvi put da neko ostavi sud zbog drugog p osla, je Γ tako?"
Džordan ga je pngledao oštro. „Ne. ne bi, Džone. Štaviše, Bet i ja već godinama pričamo o torr»e. Neću biti doživotno u Senatu. U Novom Meksiku imam jedan ranč od sedam hiljada jutara. Lako sebe mogu da zamislim kako ga vodim do svoje smrti."
„A možda bi vaš a žena mogla da preuzme ulogu senatora Virdžinije u vašem domaćinstvu?"
„Nikada nisam mogao da predvidim šta će Bet da uradi. To, zapravo, i daje notu uzbuđenja naš^m braku za koju ja mislim da je izuzetno zdrava." Na-smešio se na Fiskovu opasku i ovaj je video kako mu uzvraća osmeh.
Sara je primicala čašu ustima kada joj je nešto palo na pamet.
„Mogu li da se poslužim telefonom, senatore?"
„Idite na onaj u rnojoj radnoj sobi, Saro. Tamo ćete moći na miru da razgovarate."
Sara je pogledala u Fiska. ali ništa nije rekla. Kada je otišla.
Džordan je rekao: „Ona je sjajna mlada žena."
„Slažem se", rekao je Fisk.
„Otkad radi za Bet. upoznao sam je prilično dobro. Moglo bi se skoro re- . ci da sam joj bio drugi otac. Čeka je sjajna budućnost."
„Pa. vaša žena joj je veliki uzor." Fisk se skoro zagrcnuo svojim pićem kada je to rekao.
..Apsolutno najbolji' Bet ne ume ništa da radi polovično."

Fisk se na trenutak zamislio nad tom opaskom. ..Znam da je vaša žena neumorna, ali će možda želeti da malo uspori s radom dok ovaj slučaj ne bude
Džordan se na tren zagledao u Fiska preko svojih naočara. „Da li stvarno mislite da bi sudije mogle da budu u opasnosti?"
Fisk nije tako mislio, ali to nije hteo da kaže Džordanu. Nije želeo da bilo ko spušta gard za slučaj da on i Sara greše.
„Recimo to ovako, senatore: ako se nešto bude dogodilo vašoj ženi. nikoga neće biti briga za to šta ja mislim,"
Džordan je prebledeo. „Shvatam šta hoćete da kažete."
Fisk je primetio da se iza senatora formirao red ljudi. „Neću da vam više oduzimam vreme. Samo napred."
„Hvala, Džone. To i nameravam da uradim."
Senator Najt je počeo da prima i ostale goste. Nije morao da se brine za one koji su bili u primaćoj sobi, jer je njegova žena već obišla sve važne „igrače".
Iz radne sobe Džordana Najta Sara je pozvala kuću da bi preslušala poruke. Zaboravila je da to uradi ranije, i očajnički se nadala da joj se Džordž Barker, urednik lokalnih novina iz rodnog mesta Rufusa Harmsa, javljao. Želja joj je bila uslišena, jer je na svojoj telefonskoj sekretarici čula duboki glas starca. Pomislila je kako je zvučao malo skrušeno.
Uzela je parče hartije iz jedne beležnice sa stola i upisala ime: Semjuel Rajder. Džordž Barker je ostavio samo ime tog čoveka; to je. nakon dvadeset Pet godina, očigledno bila jedina informacija koju je imao o njemu. Morala je odmah da pronađe adresu Rajderove advokatske kancelarije i njegov broj tele-ona. Podigavši glavu, videla je i način na koji će to da uradi. Na policama na suprotnom zidu Najtove radne sobe nalazio se komplet Martindejl-Habelsa. zva-nicnog adresara pravnih zastupnika, u kome su se nalazila imena, adrese kance-»nja i telefonski brojevi praktično svakog advokata koji je imao dozvolu da obavlja advokatsku praksu u Sjedinjenim Državama. U njoj su advokati razvr-Stam Prema državama i teritorijama. i Sara je odlučila da Rajdera prvo traži po es.noj Jurisdikciji. Listajući indeks za državu Virdžiniju,

naletela je na njego-^ime. Potraživši ga na navedenoj strani, naišla je njegovu kratku biografiju, ^ocetkom sedamdesetih Rajder je bio u Vojnom tužilaštvu.

Okrenula je telefon njegove kancelarije, ali joj se niko nije javio. Potražila je njegov kućni broj. ali on nije bio zaveden. Prekinula je vezu iznervirana. Morala je da razgovara sa tim čovekom. Za trenutak se zamislila. Biće u stisci s vremenom, tako da je postojao samo jedan način da se to uradi, javni imenik se nalazio na stolu, i ona je u njemu potražila njegov broj. Trebalo joj je samo nekoliko minuta da to uradi. Ona i Fisk su morali ovde da ostanu par sati. Ako budu imali sreće, vratiće se rano ujutru.
Kada je Sara otvorila vrata radne sobe. naletela je na Elizabet N'ajt.
„Džordan mi je rekao da ste možda ovde/' ..Morala sam da telefoniram." ,.A-ha."
..Treba da se vratim na zabavu." ..Saro. moramo da porazgovaramo nasamo."
Elizabet Najt joj je pokazala da se vrati u radnu sobu i kada je Sara to učinila, ušla je za njom i zatvorila vrata. Sudija je bila obučena u jednostavnu belu haljinu, bila je diskretno našminkana i imala diskretnu ogrlicu od safira oko vrata. Bela haljina joj je kožu činila još bledom. Međutim, kosa joj je bila spuštena, i njeni crni pramenovi su se isticali na beloj pozadini haljine. Kada bi se potrudila, pomislila je Sara. Elizabet Najt bi mogla da bude veoma privlačna žena. Očigledno je pažljivo odabrala ovaj trenutak. Izgledala je kao da se oseća krajnje neprijatno.
..Ima li nekih problema?" pitala je Sara.
...Ne volim da kopam po privatnom životu mojih službenika. Saro. Zaista. Ah ako se to odražava na sliku suda. onda osećam da je moja dužnost da nešto kažem."
„Nisam sigurna da ražu me m šta ste time hteli da kažete." N'ajtova se za trenutak zamislila. Otkada je shvatila, mada nesvesno. da je osudila Stivena Rajta na smrt. nervi su joj bili pokidani. Želela je na nekoga da se istrese, makar i bez razloga. Nije imala naviku da radi tako nešto, ali je činjenica da ju je Sara Evans iznervirala. A

Najtovoj je stvarno bilo stalo do nje. Zato je ta mlada žena trebalo da oseti gnev sudije. „Vi ste veoma inteligentna žena. Jedna veoma privlačna i inteligentna mlada žena."
Ton Najtove se promenio. ...Mislim na vas i Džona Fiska. Ričard Perkins mi je rekao da je vas i Fiska video kako jutros izlazite zajedno iz vaše kuće."
„Sudijo Najt. uz dužno poštovanje, to je moja lična stvar"
..Svakako je nešto više od vaše lične stvari. Saro. ako se odražava negativno na sud."
..Ne vidim kako."
.JDa vidim da li to mogu da vam malo pojasnim. Da li mislite da bi ukaljalo reputaciju suda kada bi se doznalo da jedna njegova službenica spava sa bratom njenog ubijenog kolege istog dana kada je ubistvo otkriveno?"
..Ja ne spavam s njim", rekla je energično.
..To uopšte nije važno. Javno mnjenje stvara ono što se vidi. prč nego činjenice, naročito u ovom gradu. Da je vas i Fiska video neki novinar kako zajedno napuštate vašu kuću. šta mislite kako bi glasio naslov u novinama? Čak i kada bi on naveo samo činjenice, šta mislite da bi čitaoci pomislili17" Pošto Sara nije odgovorila. Najtova je nastavila. „Sada su nam najmanje potrebne dodatne komplikacije, Saro. l ovako ih već imamo dovoljno."
..Mislim da nikada nisam razmišljala na taj način.'1
„Upravo to morate da radite ako ne želite da imate običnu pravnu karijeru."
„Izvinite. Neću ponoviti istu grešku."
Najtova se zagledala u nju. a zatim otvorila vrata. „Molim vas da povede-te računa o tome da je ne ponovite."
Kada je Sara prošla pored nje. Najtova je dodala: „Saro. dok se ne utvrdi an ll^en'itet ubice. da sam na vašem mestu. nikom ne bih slepo verovaia. lajte ^a su počinioci velikog procenta ubistava Hanovi porodice:'
Sara se. zapanjena, okrenula ka njoj. „Ne mislite valjda..."
-Ne mislim ništa", rekla je Najtova oštro. „Samo vam iznosim jednu činjenicu. Radite s njom šta vam je volja."

risk, kome je bilo dosadno, se šetao kroz stan kada je osetio da neko ide za njim.
..Hteo sam nešto da vas pitam."
Ukrenuo se. Agent Mekena je zurio u njega.
..Mekena. ozbiljno razmišljam o tome da vas tužim, i zato mi se sklanjajte s očiiur
..Samo radim svoj posao. I zato sada želim da znam gde ste bili u vreme kada j'e vaš brat ubijen."
Fisk je iskapio svoju čašu vina i onda pogledao kroz veliki prozor.
„Da niste nešto zaboravili?" „Šta?"
.Još uvek nije utvrđeno tačno vreme ubistva." ..Imate bajate informacije." Je li?" rekao je Fisk pomalo iznenađeno.
..Između tri i četiri sata ujutru, u subotu. Gde ste vi bili u to vreme?" .Jesam li osumnjičen?"
„Ako ikada budete osumnjičeni obavestiću vas o tome." „U subotu sam radio u svojoj kancelariji u Ričmondu do otprilike četiri sata ujutru. Sada ćete me pitati da li bi neko mogao to da potvrdi, je Γ tako?" „Pa, može li?"
„Ne. Ali. oko deset sati tog jutra sam otišao do perionice veša."
„Ričmond se nalazi na samo dva sata vožnje od Vašingtona. Imali ste puno vremena."
..Dakle vaša teorija je da sam se dovezao do Vašingtona. hladnokrvno ubio svog brata, ostavio njegovo telo usred crnačkog kraja, odvezao se nazad u Rw-mond i oprao svoj donji veš. A koji bih ja motiv za to imao?" Čim je Fisk izgovorio poslednju rečenicu, grlo mu se steglo. Imao je perfektan motiv: pet stotina hiljada dolara životnog osiguranja. Sranje!
..Motivi dolaze kasnije. Nemate alibi, što znači da ste mogli da počinite ubistvo."
..Znači mislite da sam ubio i Rajta? Selite se da ste rekli sudijama da mislite da su ta dva ubistva povezana jedno s drugim. Za to drugo imam alibi. ..To što sam nešto rekao, ne znači da mora da bude i istina." ..Fascinirate me. Da li tu istu filozofiju primenjujete i kada svedočite? „Mislim da tokom sprovodenja istrage ne treba

otkrivati sve. Ubistva rn°" gu da budu nepovezana, što znači da od alibija za Rajtovo ubistvo. kakav g on bio. nemate nikakve vajde."
Dok je Fisk gledao kako se Mekcna udaljava, osetio je kako mu se n kičmu spuštaju žmarci. Čak ni Mekena ne bi bio tako glup da pokuša da prikačiti ubistvo.
bio obavešten o rezultatima autopsije koji su se odnosili na vreme smrti njegovog brata? Fisk je odmah odgovorio na to pitanje: Dotok informacija od Čen-dlera je presušio.
„Džone?"
Fisk se okrenuo i ugledao Ričarda Perkinsa.
..Imate li minut?" pitao ga je ovaj nervozno. Njih dvojica su otišla u ugao. Perkins je na trenutak pogledao kroz prozor, kao da se spremao za ono što je trebalo da kaže. „Ja sam tek dve godine šerif Vrhovnog suda. To je sjajan posao, cenjen, nije mnogo stresan i dobro se plača. Nadzirem skoro dve stotine zaposlenih, od frizera do policajaca. Pre toga sam radio u Senatu. Mislio sam da ću odatle verovatno otići u penziju, ali je onda iskrsla ova prilika."
„Odlično", rekao je Fisk. ali se pitao zašto mu Perkins to priča.
„Iako vaš brat nije ubijen u sudu. osećam se odgovornim za njegovu bez-bednost, kao i bezbednost svih drugih koji ovde rade. Sada kada je i Rajt mrtav, šokiran sam, Nisam navikao da ovo radim. Mnogo sam bolji u radu sa platnim spiskovima i nadgledanju obavljanja uobičajenih administrativnih poslova, nego na terenu istrage ubistva."
_ ^ ..Pa, Čendler je stvarno dobar u tome. A i FBI je. naravno, uključen u slučaj •' Fisk se skoro ugrizao za jezik kada je to izgovorio. Perkins se nastavio na
-Agent Mekena je izgleda nešto kivan na vas. Da li se vi znate od rani-
..Ne."
Perkins je pogledao dole. u svoje šake. „Da li vi stvarno mislite da neki 'Udak naP°U« sprovodi svoju osvetu?"
Л to je moguće."
-Ah zašto baš sada? I zašto baš napada službenike? Zašto ne sudije?"

""" druge zaposlene u sudu."
-Ste ste time hteli da kažete?"
'™vb ste i vi u opasnosti. Ričarde." Vi S"S f J£ P°gledao zaP*njeno. „Ja?"
svakog.'kad S6f °bezbedenJa- Ako ta osoba želi da pokaže da može da ukloni varna" onda se on podsmeva obezbeđenju suda.
Izgledalo je kao da Perkins razmišlja o tome. ..Znači vi stvarno mislite da su ubistva povezana?"
..Ako nisu. onda je u pitanju neverovatna koincidencija. Iskreno da vam kažem ne verujem u takve koincidencije."
„Je Γ ni Čcndler ne veruje?"
...Može biti. Siguran sam da će vas obaveštavati."
Dok je Perkins odlazio, kraj Fiska je prošla Elizabet Najt. Izgledalo je kao da se gomila automatski razmakla da bi je pustila da prođe. Jedna ruka mu se spustila na rame. „Naći ćemo se za deset minuta ispred zgrade/' Bio je to Sarin glas. ali kada se Fisk okrenuo stigao je samo da je vidi kako nestaje u gomili.
Vidljivo iznerviran, pogledao je oko sebe i video šta radi Elizabet Najt. Verovatno je zaboravila da je Kenet Vilkinson uopšte bio ovde. pomislio je. Na proslavi koja je napravljena u njegovu čast. Zato je bio iznenađen kada je video da je Najtova otišla do Vilkinsona i s njim nakratko porazgovarala. Nakon toga ga je izvezla napolje, na osvctljenu i praznu terasu, spustila se na kolena pored njegove invalidske stolice, uzela ga za ruku i nastavila da priča s njim.
Fisk je ušao medu goste, ne mogavši da se uzdrži da ne ode na terasu. Elizabet Najt je pogledala ćore i hitro ustala.
..Izvinjavam se što vas prekidam, ali moram da idem i želeo bih da se pozdravim sa sudijom Vilkinsonom."
Najtova se povukla nazad i Fisk je prišao i predstavio se. Rukovao se sa Kenetom Vilkiiisonom i čestitao mu na dugoj i uspešnoj karijeri. Kada je krenuo nazad u sobu. Najtova ga je zaustavila.
..Pretpostavljam da odlazite sa Sarom."
„Je li to problem?"

„Mislim da to zavisi od vas."
„Šta ste time hteli da kažete?"
„Sara pred sobom ima blistavu budućnost. Ali karijere koje imaju velike potencijale mogu da unište i sitnice."
„Sudijo Najt. znate, stvarno mislim da imate neki problem kada sam ja u pitanju, ali ne znam zašto."
„Ne poznajem vas. gospodine Fisk. ali ako ste imalo nalik na vašeg brata
Oštro ga je pogledala. „Jeste h s,gurm?
Pa i da nisam, znate, ovo je slobodna zemlja.
izgledate mi — uplašen, sudijom Vrhovnog su-
da gospodine Fisk."
„Da nešto znate o meni. shvatili biste i zašto
..Možda bi trebalo da se raspitam o vama. Možda već , jesam.
..l ja bih mogao o vama."
Najtova se namrš.ila. „Poverenje je jedna stvar, gospodme F,sk. a „eposto
vanje nešto sasvim drugo."
„Mislim da to isto važi i za vas."
„Nadam se da razumete zašto mi je stalo do Sare..
„Siguran sam da jeste."
Pošla je. ali se onda opet okrenula prema njemu
„Vaš bra, je bio izuzetan čovck. Veoma inteligentan , sjajan anahticai.
„Takvi su retki."
„Uprkos tome. ne mislim da je bm najbolji advokat u svojo , p
od.K Narova je otišla, ostavivši za sobom iznenađenog F,** ^ £
mo J, . jedan minut pokušavajući da shvati šta je htela da kaže.
Onda je u spustio se liftom u prizemlje. Pogledao je oko sebe. ah
mje vuleo Sa.u. Лac la se s,re,,a jednog automobila i on je video
njena kola kako se zaustavljaju pred ulaza u zgradu. Ušao je u njih
i pogledao je. „Kuda idemo. „Na aerodrom."
..Šta""
„Idemo da vidimo Semjuela Rajdera. gospodine advokatu.
Dejvid Baldači

„A. ko je Semjuel Rajder. gospođice advokatu;'
..Advokat Rufusa Harmsa. Džordž Barker mi je javio njegovo ime. Pronašla sam ga. Ima kancelariju u blizini Bleksburga - na dva sata istočno od zatvora. Tražila sam ga na kancelariju, ali se nije javio. Njegov kućni broja telefona nije zaveden u imenku."
..Pa zašto onda letimo tamo?"
..Imamo adresu njegove advokatske kancelarije. Kada bismo otišli tamo kolima, stigli bismo kasno uveće. pa bi bila mala šansa da ga nađemo u kancelariji. Ali to nije veliki grad: naći ćemo nekoga ko će moći da nam da njegovu kućnu adresu ili bar njegov broj telefona. A ako je naša teorija o njegovom učešću u celoj priči tačna. on bi mogao da bude u opasnosti. Bude mu li se nešto desilo, možda nikada nećemo otkriti istinu."
„Znači ti stvarno misliš da je on zvao sud? Misliš da je on podneo onu peticiju?"
„Ne bih smela da se kladim u suprotno."

43.

Dvadeset pet minuta kasnije Fisk i Sara su stigli do Nacionalnog aerodroma, i Sara se parkirala u jednoj od njegovih garaža. Onda su otišli do centralnog terminala. „Jesi li sigurna da ima letova do tamo?" pitao je Fisk.
„Iznajmila sam jedan privatni avion da nas odbaci."
„Sta si uradila? Znaš li ti koliko to košta?"
..Znaš li ti koliko to košta?"
Fisk ju je belo gledao. „Ne. nikada se ranije nisam vozikao iznajmljenim avionom, ali sigurno nije jeftino."
„Otprilike dve hiljade dvesta dolara do Bleksburga i nazad. Ogulila sam svoju kreditnu karticu."
„Vratiću ti to nekako."
„Ne moraš."
„Ne volim da dugujem ljudima."
„Dobro, sigurna sam da mogu da smislim još mnogo drugih načina da mi to vratiš." Nasmešila se.

Par minuta kasnije išli su prema jednom malom dvomotoreu koji je bio parkiran na pisti. Fisk je posmatrao kako jedan glomazni 737 rula pistom i elegantno se diže u vazduh. Na sve strane se osećao neprijatan miris kerozina i iritirajuće cviljenje avionskih motora. Sara i Fisk su se popeli stepenicama atraktivnog aviona, gde ih je dočekao jedan kratko podšišani, sedokosi. vitak čovek pedesetih godina, koji im se predstavio kao pilot. Ime mu je bilo Čak Herman. Herman je pogledao u nebo. „Dobio sam dozvolu za poletanje. ali ćemo malo kasniti, Svi polasci kasne zbog nekog kvara softvera na kontrolnom tornju."
„U stisci smo s vremenom. Čak", rekla je Sara. Što kasnije budu stigli do Rajderove kancelarije to će biti manja šansa da nadu nekoga da im pomogne. Osim toga, ona ne srne ponovo da zakasni na posao.
Herman je pogledao ponosno u svoj avion. „Bez brige. Letećemo samo sedamdeset minuta, a mogu i da nagazim na gas ako bude bilo potrebno." Ušli su u kabinu i Herman im je pokazao gde da sednu. „Izvinite, ali za ovako kratko vreme nisam stigao da nađem stjuarta. Šta biste hteli da popijete?"
„Jednu čašu belog vina", rekla je Sara.
•A vi, Džone? Mogu li i vama nešto da donesem?" Fisk je odbio.
„Frižider je pun hrane. Slobodno se poslužite."
Deset minuta nakon poletanja. let je postao izuzetno miran, i podsećao je na kliženje kanua po mirnom jezercetu. Sara je odvezala pojas i pogledala u Fi-ska. On je gledao kroz prozor u sunce koje je zalazilo za horizont.
„Da nam spremim nešto da pojedemo? Imam i nešto interesantno da ti ispričam."
Ja- I Fisk je odvezao pojas, krenuo za njom i seo za sto. odakle je posmatrao Saru kako pravi sendviče. •Jesi li za kafu?"
risk je klimnuo glavom. „Nešto mi govori da će ovo biti jedna duga noć."
^ara je završila sa spremanjem hrane i nasula kafu u dve šoljice. Sela je

Piekoputa Fiska i pogledala u svoj sat. „Let je kratak, pa nemamo baš mnogo
vremena. Na aerodromu u Bleksburgu ne možemo da iznajmimo rentakar. ali
emo da uzmemo taksi do prve ekspoziture nekog rentakara u gradu i onda
tamo iznajmimo jedna kola."
Fisk je uzeo zalogaj sendviča, progutao ga i onda zalio s malo kafe.
..Spomenula si nešto što se dogodilo na zabavi."
..Imala sam mali okršaj sa sudijom Najt." Ispričala mu je šta se dogodilo. Onda joj je on prepričao svoj razgovor sa Najtovom.
..Teška žena", primetio je Fisk.
..Sta se još događalo?"
..Mekena me je pitao da li imam alibi za Majklovo ubistvo."
..Stvarno?"
.Ja ga. Saro. nemam."
..Niko ne misli da si mogao da ubiješ svog rođenog brata. Džone. A kakve bi to veze imalo sa Stivenovom smrću?"
..Pod uslovom da su njihova ubistva povezana." ..A šta Mekena misli o tvom motivu?"
Fisk je spustio šoljicu na sto. Možda bi bilo dobro da čuje još nečije mišljenje, pomislio je. ..Ništa nije rekao, ali je činjenica da imam savršen motiv." Ona je. iznenađena, spustila šoljicu. ..Koji?"
..Danas sam saznao da je Majk izvadio na svoje ime polisu životnog osiguranja vrednu pola miliona dolara, a mene naveo kao njenog korisnika. To je prvorazredni motiv, zar ne?"
..Ali rekao si mi da si to otkrio tek danas." ..Da li misliš da bi Mekena poverovao u to?" ..Baš čudno."
Fisk ju je pogledao. ..Sta je čudno?"
..Sudija Najt mi je nabacila da većinu ubistava počine članovi porodice, i da ne treba nikome da verujem - misleći sigurno na tebe." ..Da li je ona nekada bila u vojsci?" Sara je skoro prasnula u smeh. ..Ne. zašto?" ..Pitam se da nije imala neke veze sa Rufusom Harmsom." Sara se nasme.šila. ..Kad smo već kod toga. šta misliš o senatoru Najtu? Možda je on nekada bio u vojsci."

..On nije. Scćam se da sam u vreme njegove prve pređizborne kampanje za ulazak u Senat pročitao u Ričmondskim novinama da nije bio sposoban za služenje vojske. Njegov politički rival je u to vreme bio jedan ratni heroj koji je pokušavao da predstavi.
Ali. Najt je veoma inteligentan, imao je sjajne rezultate i to mu nije prošlo" Fisk je iznervirano zavrteo glavom. „Baš bez, veze. Pokušavamo da ukucamo četvrtaste eksere u okrugle rupice." Udahnuo je duboko. „Nadam se da Rajder može da nam pomogne."
Jedan čovek u radnom kombinezonu, koji je gurao niz hodnik glomazna kolica sa priborom za čišćenje, zaustavio se ispred kancelarije, videvši da na njenom grguravom staklu stoji natpis: SEMJIEL RAJDER. ADVOKAT. Iste-gao je vrat i pogledao oko sebe, pažljivo osluškujući. Rajderova advokatska kancelarija se nalazila u jednom od šest lokala na drugom spratu ove male poslovne zgrade. U to doba dana, grad i ta zgrada su bili prilično pusti.
Džoš Harms je kucnuo na vrata kancelarije i sačekao da vidi da li će mu neko odgovoriti. Nakon toga je pokucao je još jednom, ovog puta jače. Dok je otišao da izvidi situaciju, Džoš je ostavio Rufusada ga čeka u kamionu koji je parkirao u jednoj sporednoj uličici. Našao je ostavu za odlaganje sredstava za čišćenje i skovao plan za slučaj da se neko pojavi. Pokucao je još jednom na vrata Raj-derove kancelarije, sačekao još par minuta, napućio usne i tiho zazviždao. Nakon dvadesetak sekundi u mračnom hodniku se pojavio i Rufus. On nije bi obučen kao čistač - sve uniforme koje su se nalazile u onoj ostavi bile su mu male.
Džoš je izvukao svoj obijački pribor i oni su se za par sekundi našli sa druge strane vrata kancelarije, u delu za prijem stranaka.
„Moramo da budemo brzi. Neko bi mogao da dođe", rekao je Džoš. Za Pojasom mu je stajao napunjen revolver.
..Pogledaću ovde. a ti idi da pretreseš Semjuelovu kancelariju." Rufus je već pretraživao orman sa poslovnom dokumentacijom, pomažući se baterijskom lampom koju je poneo iz kamiona. Džoš je ušao u Rajderovu kancelariju. Prvo što je uradio, nakon što je

ptoverio ima li nekoga na ulici, bilo je da navuče zavese. Izvukao je svoju baterijsku lampu i počeo da pretražuje kancelariju. Došao je do zaključane fioke radnog stola i obio je. Kada mu se a sPustila na na jedan paket koji je bio zalepljen sa donje strane fioke oteo mu se tih zvižduk. Došao je do vrata. ..Imam ih. Rufuse."
Njegov brat je dotrčao i zgrabio papire. Preleteo je preko njih pogledom.
„Još uvek mi nisi rekao kako će ti ovi papiri pomoći da se spaseš."
..Pa, brišimo onda odavde dok nas neko ne otkrije. „
Kad su stigli do predsoblja čuli su korake dvoje ljudi. Zgledali su se. Džoš je izvukao pištolj i otkoćio ga. „Policija. Znaju da smo ovde."
Rufus je pogledao u njega i odmahnuo glavom. ..Nisu policajci. Ni vojnici. Zgrada je prazna. Da su oni, došli bi sa upaljenim sirenama i sledeće što bismo čuli bio bi zvuk lomljenja stakla od ubačenih dimnih bombi. Hajde ovamo." Rufus je krenuo nazad u Rajderovu kancelariju i tiho zatvorio vrata. Mogli su samo da čekaju.

44.
Chendler je šetao po stanu Majkla Fiska. Kleknuo je i zagledao se u trag na podu koji je pajserom napravio Džon Fisk. Da je paj'ser pogodio svoj cilj. ova misterija bi verovatno bila rešena. ČendJer je ustao i zatresao glavom. Nikada ne bude tako lako. Njegov čovek je završavao sa pretraživanjem stana. Crna ugljena prašina je ležala svuda okolo u gomilicama koje su podsećale na magični prah, što je ona. na neki način, i bila. Uzeli su otiske prstiju Majkla Fiska. da bi ih isključili. Moraće da uzmu i otiske njegovog brata. Pošto je Džon Fisk bio advokat licenciran u Virdžiniji, njegovi otisci su se nalazili u dosijeu Policije Virdžinije. Pomislio je kako bi trebalo da uzme i otiske Sare Evans. Nema dilema da je i ona tu bila.
Pogledao je niz hodnik. Možda u spavaćoj sobi? Ali njegova istraga je pokazala da su njih dvoje samo bili dobri prijatelji. Video se sa Marfijem i njegovim službenicima. Pretresli su sve predmete na kojima je radio Majki. Nijedan od njih nije bio sumnjiv.

Potrošilo bi se mnogo vremena ako bi se istraga usmerila u tom pravcu. A ljudi ginu.
Koštalo ga je to što Džon Fisk nije bio voljan da mu se poveri. Kao što je Fisk ranije zaključio, Cendler je prestao da mu daje nove informacije. Ali. prema federalcima je bio korektan i Mekeni je prenosio sve što je morao, uključujući i novootkrivenu informaciju o bekstvu Rufusa Harmsa i ranijim pozivima Majkla Fiska na zatvor. Rekao mu je i za nestalu peticiju koju mu je Fisk spomenuo. Mekena mu se zahvalio, ali tome nije mogao da doda ništa novo s njegove strane. Kao da je znao da je mislio na njega, agent FBI je tog trenutka ušao u sobu - nakon što je policajcu koji je stajao napolju pokazao svoju
legitimaciju i bio pridodat spisku ljudi kojima je dozvoljen pristup na mesto zločina, pretpostavljao je Cendler. Mesto zločina. Pa. ovo je na neki način to i bilo, rekao je Cendler u sebi.
„Večeras radite prekovremeno, agente Mekena."
„I vi." Agent FBI je detaljno prešao pogledom po sobi, počevši od sredine, a zatim idući lagano prema njenoj periferiji.
„Je li vas to direktor pritiska da resite ovaj slučaj?"
„Kao i vas vaš. U Birou dobijate duple poene ako slučaj resite pre večernjih vesti." Mekena se nasmešio, ali pošto je to radio jako retko izgleda da njegova usta nisu znala baš najbolje kako to da izvedu, pa su se iskrivila na jednu stranu.
Cendler se pitao da li je on to radio namerno da bi odbijao ljude. Cendler je diskretno proverio Vorena Mekenu. jer je imao neki čudan osećaj u vezi sa njim. On je, u svakom pogledu, imao izuzetnu karijeru u Birou. Već osam godina je bio u vašingtonskoj policiji u Bazard Pointu. Tu je došao iz ričmond-ske policije. Pre nego što je počeo da radi u FBI, bio je jedno kratko vreme u vojsci, nakon čega je završio fakultet. Od tad je Mekena dobijao samo pohvale od svojih pretpostavljenih. Cendler je otkrio jednu interesantnu stvar: Mekena je odbio nekoliko unapređenja koja bi ga sklonila sa terena.
„Budite srećni što Džon Fisk nije podneo tužbu. Doduše, još ima vremena da to uradi."

„Možda je trebalo da me tuži", glasio je Mekenin iznenađujući odgovor. Ja bih to, verovatno, uradio da sam na njegovom mestu."
Mekena je par minuta „snimao" stan. upijajući svaki njegov detalj, pre nego što je ponovo pogledao u Čendlera. ..A šta ste vi Džonu Fisku. mentor"
^Poznajem ga tek nekoliko dana."
_ .,0nda znači da stičete prijatelje mnogo brže nego ja." Mekena se nagnuo ka Cendleru. „Mogu li da malo pogledam po stanu?"
„Samo izvolite. Probajte da ne dirate ništa na čemu već nema pola kile "gljene prašine."
Mekena je klimnuo glavom i počeo pažljivo da korača kroz dnevnu sobu. Pnmetio je onaj trag pajsera na podu.
se suprotstavio svom tobožnjem napadaču?" je. Samo nkam ?n^n /* ip tnhnTnii •'
.Jeste, dok ne budemo imali nekoga ko će to da potvrdi. Ja to tako radim."
Cendler je odmotao žvaku i ubacio je u usta. Lagano ju je žvakao. baš kao i agentove reći.
..Sara Evans mi je rekla da je i ona videla jednog ćoveka kako beži iz zgrade, a Fisk je jurio za njim, Da li vam je to dovoljno?"
..To je baš zgodna potvrda. Fisk je pravi srećnik. Trebalo bi odmah da otrči da uzme jednu srećku, pošto ga je krenulo." ..Ne mislim da je sreća izgubiti rođenog brata."
Mekena je stao i pogledao u vrata od ostave, koja su bila poluotvorena i pokrivena prahom za uzimanje otisaka prstiju.
..Pretpostavljam da to zavisi od toga kako gledate na stvari, je Γ tako?"
..Šta vi. kog đavola, imate protiv njega? Čak ga ni ne poznajete."
Mekena ga je ošinuo pogledom. ..Tako je. detektive Cendler. A ni vi." Cendler je želeo da mu nešto odgovori, ali nije znao šta bi mogao da kaže. Covek je. na neki način, bio u pravu. Jedan od njegovih ljudi ga je prekinuo dok je razmišljao o tome.
..Detektive Cendler. našli smo nešto što mislim da biste želeli da vidite." Cendler je uzeo nekoliko listova papira od tehničara i pogledao u njih. Mekena mu se pridružio.

..Izgleda kao polisa osiguranja", kazao je Mekena. ..Ovo smo našli na jednoj polici u ostavi, koja je inače prazna. Momak ju je koristio kao orman. Tu su mu poreske prijave, računi i slično."
..Polisa životnog osiguranja vredna pola miliona dolara", promrmljao je Cendler. Brzo ju je prelistao, preletevši pogledom preko opštih uslova. sve dok nije došao do njenog kraja, gde su se nalazile mnogo specifičnije informacije. „Glasi na Majkla Piska.'1 Mekena je odjednom ubo prstom u dno strane. Cendler je malo pobledeo dok je čitao redak koji je on tako energično pokazao. „A Džon je prvi korisnik."
Zgledali su se. ..Da li biste hteli da malo prošetamo? Želeo bih da vam iznesem jednu svoju teoriju", pitao je Mekena. Cendler nije bio siguran šta treba da uradi.
„.Biću kratak", dodao je Mekena, „Pretpostavljam da o nečemu od toga i vi ovog trenutka verovatno razmišljate."
Cendler je na kraju slegnuo ramenima. „Imate pet minuta."
Izašli su na trotoar ispred zgrade. Mekena je upalio sebi cigaretu, a onda
jednu ponudio i Cendleru. Detektiv je izvukao svoje paklo žvaka.....Mogu da
biram - ili da imam višak kilograma ili da pušim. a pošto volim da jedem, morao sam da pribegnem žvakama."
Šetali su mračnom ulicom, i Mekena je počeo da govori. „Otkrio sam da Fisk nema alibi za onaj deo noći kada je njegov brat ubijen."
„To možda može da mu ide u prilog. Ako je ubio brata, svojski bi se potrudio da ga obezbedi."
„Ne slažem se s vama iz par razloga. Prvo, verovatno nije mislio da će biti osumnjičen."
„Sa polisom od pola miliona dolara životnog osiguranja?"
„Možda je mislio da to nećemo otkriti. Istraga bi u tom slučaju išla sasvim drugim putem. On bi se malo strpio i podigao novac kasnije."
„Nisam baš siguran. Koji je vaš drugi razlog?"

„Ako ima savršen alibi - što inače ne postoji ako ste krivi - onda bi se u njemu negde, nekada, nekako pojavila neka rupa. Zašto bi se onda muči da ga traži. On je bio policajac, a sada je advokat. Zna sve o alibijima. Zato je i rekao da ga nema, jer onda ne mora da brine da će mu on propasti. A osim toga, Fisk je računao na to da će svi doći do zaključka do koga ste i vi došli, odnosno, da bi, da je kriv. sigurno smislio neki dobar alibi."
Mekena je povukao jedan dobar dim i pogledao u nekoliko zvezda koje su ' e'e na nebu. „Dakle, on ima i motiv i mogućnost. Proverio sam ga. Ima jednu usranu advokatsku kancelariju u Ričmondu. Brani najgori šljam. Nije čak ni studirao prava. Trećerazredni je advokat. Neoženjen je, nema dece i živi u °J rupi. Pravi je samotnjak. E. da. i napustio je ričmondsku policiju pod. na neki način, sumnjivim okolnostima."
-Šta vam to znači?" pitao je Cendler oštro.
Recimo da je učestvovao u jednoj pucnjavi koja nikada nije sasvim razjašnjena, a u njoj su stradali jedan civil i jedan policajac."
Cendler je izgledao kao da ga je to uzdrmalo, ali se brzo povratio.
„Pa zašto 1C OnHa
„Da bi se pokrio. Fisk je ovako razmišljao: Nema šanse da posumnjaju u mene. Pa ubih se da nađem osobu koja je ubila mog brata." „Kako to. onda. objašnjava Rajtovu smrt?"
..Ko kaže da mora da objasni? Kao što ste rekli, ova dva ubistva ne moraju da budu međusobno povezana. Ako nisu povezana, onda bih ja. da sam na Fiskovom mestu. pokušavao da vam sugerišem da jesu. jer on za Rajtovo ubi-stvo ima alibi."
I to opet Evansovu. pomislio je Čendler.
Mekena je nastavio: „Dakle, ako budemo mislili da su ubistva povezana, onda je on oslobođen sumnje."
..A Sara Evans? Selite se da je ona rekla da je videla jednog čoveka kako istrčava iz zgrade u kojoj je živeo Majki Fisk. Hoćete da kažete da i ona laže?"
Mekena je zastao, kao i Čendler. Povukao je poslednjim dim cigarete i onda ju je sa nekoliko pokreta stopala zgnječio na trotoaru. „I Sara Evans", ponovio je Čendlerove reci. zagledavši se

u detektiva. Čendler je zatresao glavom. „Ma dajte, Mekena." „Ne kažem da je umešana u eelu stvar. Možda joj se Fisk sviđa i zato radi ono što joj on kaže da radi." „Tek su se upoznali." „Stvarno? Jeste li sigurni?" „Istini za volju, ne."
„Ubedio ju je da nije učinio ništa loše, i da neki ljudi pokušavaju da mu smeste."
„Zašto toliko mrzite Fiska?"
Sada je Mekena prasnuo. „Lepo priča. Pravi se da mu je stalo do brata, iako izgleda da u poslednje vreme nisu bili mnogo u kontaktu. On i Evansova su proveli noć u njenoj kući radeći svašta, dan nakon što mu je brat ubijen. Iz nekog razloga nosi pušku sa sobom. Ugurao je nos u istragu, što znači da zna skoro sve što znamo i mi. Nema alibi za onu noć kada je njegov brat ubijen, a pre pet minuta smo našli da ga je bratova smrt učinila bogatijim za pola rni-liona dolara. Šta onda treba da mislim? Hoćete da kažete da radar jednog policajca ne bi trebalo
„U redu. shvatio sam šta ste hteli da kažete. Možda sam po pitanju njega bio previše komotan. Pravilo jedan: Ne veruj nikome."
„Pravilo koje treba poštovati u životu." Mekena je zastao, a onda dodao: ,.Ili si gotov." Udaljio se. ostavivši veoma uzdrmanog Čendlera da gleda za njim.
45.
Fisk je pokucao na vrata Rajderove kancelarije. Pogledao je kroz staklo. „Unutra je mrak."
„Verovatno je kod kuće. Treba da saznamo gde živi."
„Pa, možda je izašao da večera, ili je otputovao službeno van grada. Možda je i na odmoru. Ili..."
„Ili mu se nešto desilo", rekla je Sara.
„Ne preteruj." Fisk je okrenuo ručicu na vratima i ona se okrenula. Značajno su se pogledali. Fisk je osmotrio hodnik. Primetio je jedna kolica sa opremom za čišćenje i laknulo mu je. „Čistačica?"
„A čisti ovako kasno jer..." odgovorila je Sara.
„I ja sam to sad pomislio." Sklonio je Saru od vrata i postavio je pored onih kolica. Onda ih je pretražio. Iz kutije za alat izvukao jedne papagajke.

Prošaputao je: „Idi do stepenica. Ako nešto čuješ, trči do kola i zovi policiju.
Uhvatila ga je za ruku i. takođe. šapatom mu odgovorila: „Imam mnogo ju ideju. Idemo zajedno da odmah pozovemo policiju i prijavimo provalu." •Ne znamo da li je provala." -Ne znamo ni da nije." „Ako odemo, možda se izvuku."
..A ako uđeš unutra i ubiju te. šta ćeš time postići? Nemaš čak ni pištolj as samo tu stvar - ne znam ni kako se zove." "Papagajke." •Sjajno, oni možda imaju pištolje, a ti alat." -Možda si u pravu." „Naravno da je dama u pravu. Šteta što je niste poslušali." Fisk i Sara su se okrenuli.
Dejvid Balduči
Tamo je stajao Džoš Harms sa pištoljem uperenim u njih. ..Zid je strašno tanak. Shvatio sam to kada smo čuli da su vrata počela da se otvaraju, a onda to šaputanje i to što ste rekli da ćete da idete po policiju. Ne mogu da dozvolim da to uradite."
Fisk ga je osmotrio. Bio je krupan, ali ne i debeo. Ako nije obična provala, onda to mora da je Džoš Harms. Pogledao je u pištolj, a onda se zagledao u Džošovo lice. pokušavajući brzo da zaključi da li bi bio u stanju da puca u njega. Fisk je iz novina znao da je već ubijao u Vijetnamu; ali ako bi ubio njih, to bi bilo hladnokrvno ubistvo. a u Džošovim očima nije video da bi on to mogao da uradi. Međutim, to je uvek moglo da se promeni. Usta moja. izvedite svoju magiju, rekao je on u sebi.
..Zdravo. Džoš, ja sam Džon Fisk. Ovo je Sara Evans iz Vrhovnog suda Sjedinjenih Država. Gde ti je brat?"
Iza njega, na vratima koja su vodila u Rajderovu kancelariju pojavio se jedan tako krupan čovek da su i Sara i Fisk znali da to samo može da bude Ru-fus Harms. On je očigledno čuo Fiskove reci.
..Kako znate sve to'7" rekao je Rufus dok je njegov brat držao svoj pištolj uperen u njih dvoje.
..Rekao bih vam drage volje. Ali zašto da ne porazgovaramo u kancelariji? Imate taj pištolj i ne možemo vam ništa."

Pokazao je Sari rukom. ..Posle tebe. Saro." namignuo je Sari da je umiri, ali tako da braća Harms to nisu mogla da vide. Poželeo je da je i u sebi mogao da bude tako smiren. Stajali su naspram osuđenog ubice koji je bio u ćuzi dvadeset pet godina, što ga svakako nije učinilo ništa finijim, i prepredenim vijetnamskim veteranom koga je kažiprst iz sekunda u sekund sve više svrbeo. Sara je ušla u kancelariju, a za njom i Fisk.
Džoš i Rufus su se upitno pogledali. Onda su i oni ušli unutra i zatvorili vrata za sobom.
Džip je jurio sporednim ulicama prema kancelariji Sema Rajdera. Vozio ga je Tremejn; Rejfild je sedeo pored njega. Taj džip dvosed je bio Tremejnov privatni automobil. Ni jedan, ni drugi trenutno nisu bili na dužnosti i odlučili su da iz garaže ne uzimaju vojno vozilo. Smislili su i priču za slučaj da neko nabasa na njih dok budu pretraživali Raiderovu kancelariiu: Sem Raide.r nekada-
šnji advokat Rufusa Harmsa. radio je u ovom kraju i nedavno je, \r, nepoznatog razloga, posctio Harmsa u zatvoru. Rajder i njegova žena su ubijeni. Možda su ih ubili Harms i njegov brat; možda je Rajder spomenuo Harmsu da novac i druge vredne stvari drži kod kuće ili u svojoj kancelariji.
Tremejn je pogledao u Rejfilda.
..Nešto te muči?" pitao je Tremejn,
Rejfild je gledao ispred sebe. ..Ovo je velika greška. Ovim strašno riziku-
jemo."
..Misliš da ne znam?"
..Ako dođemo do pisma koje je Harms poslao Vrhovnom sudu. i Rajdero-vog pisma, možda možemo da prestanemo da brinemo o Harmsu." Tremejn je oštro pogledao u njega. „Sta to pričaš?"
..Harms je napisao to pismo, jer je želeo da izađe iz zatvora. Međutim, činjenica je da je on ubio onu devojčicu. zar ne17 E ali. on sada više nije u zatvoru. Harms i njegov brat su sada već verovatno u Meksiku gde čekaju avion za Južnu Ameriku. Ja bih upravo to uradio."

Tremejn je zatresao glavom. ,.Ne možemo da budemo sigurni u to." ..Sta će drugo da uradi. Vik? Da napiše još jedno pismo sudu i kaže im. sta. - Časni sude. već sam vam pisao o ovoj neverovatnoj priči koju ne mogu da dokažem. ali nešto se dogodilo sa mojom žalbom, a moj advokat i službenik suda do koga je ona došla su sada mrtvi. Ja sam zato pobegao iz zatvora, jer želim da mi sudite.' To je glupost. Vik. On to neće uraditi, već će be-zatl M&o ga noge budu nosile, zaprav on već i heži. koliko ga noge nose."

Tremejn se zamislio. „Možda. Ali za slučaj da nije tako pametan kao što
misliš da jeste, uradiću sve što mogu da ga uklonim, l njega, i njegovog bra-
• Kutus Harms mi se ne sviđa. Nikada mi se nije sviđao. Ja sam ranjen u Vijetnamu. a on je ovcie bio potpuno bezbedan i imao tri obilna obroka dnevno.
'e a'° je da ga ostavimo da istruli u zatvoru, a mi to nismo uradili", dodao
Je Tremejn ogorčeno.
-Sau je kasno za to."
Učinit ću mu veliku uslugu. Kada ga budem našao, njegova nova ćelija biti dva metra duga. metar i dvadeset Široka i napravljena od borovine. I na njoj neće biti zastave."
Iremejn je još više nagazio papučicu gasa.
Rejfild je zastresao glavom i zavalio se u soliste. Pogledao je u sat. a onda kroz šoferšajbnu. Bili su nadomak Rajderove kancelarije. Sara i Fisk su sedeii na kožnom kauču, a braća Harms su stajala ispred njih.
..Zašto ih ne bismo vezali i zbrisali odavde?" rekao je Džoš svom bratu.
Fisk mu je upao u reč. ..Mislim da ćete shvatiti da smo na istoj strani."
Džoš ga je mrko pogledao. ..Nemojte pogrešno da me shvatite, ali mnogo serete."

„U pravu je", rekla je Sara. „Ovde smo da bismo vam pomogli."
Džoš je frknuo. ali se nije trudio da im odgovori.
„Džon Fisk?" rekao je Rufus. Analizirao je Fiskove crte lica. setivši se gde je video slične. „Onaj službenik suda koji je ubijen bio je vaš rođak? Brat?"
Fisk je klimnuo glavom. ..Da. Ko ga je ubio?"
Džoš se ubacio: ..Ne govori im ništa. Rufuse. Ne znamo ko su. ni šta žele."
..Došli smo ovamo da porazgovaramo sa Semom Rajderom". rekla je Sara.
Džoš je pogledao u nju. „Pa, ukoliko nemate nameru da prizivate duhove to će biti prilično teško."
Fisk i Sara su se zgledali. a onda pogledali u braću.
„Je li on mrtav?'1 pitala je Sara.
Rufus je klimnuo glavom. ,.I on i njegova žena. Učinili su to da izgleda kao samoubistvo."
Fisk je primetio da Rufus u ruci drži jednu fasciklu. „Da li je to ono što ste poslali sudu?"
„Mogu li nešto da vas pitam?" kazao je Rufus.
„Kažem vam. Rufuse, da smo vam prijatelji."
„Izvinite, ali ja ne sklapam prijateljstva tako brzo. O čemu ste hteli da razgovarate sa Semjuelom?"
„Je li on pisao sudu u vaše ime?"
„Ne odgovaram ni na kakva pitanja.1'
„Dobro, onda ću vam samo reći šta znamo, a vi ćete onda nastaviti dalje. Kako vam to zvuči?"
„Slušam vas."
„Rajder ju je poslao, a stigla je kod mog brata, koji ju i izvukao je pre nego što je zavedena . zatvor da vas vidi, a je završio u jednoj sporednoj uličici u Vašingtonu. Učinili su da izgleda kao pljačka. Sada nam kažete da je Rajder mrtav. Osim mog brata, ubijen je još jedan službenik suda. Mislim da je njegovo ubistvo u vezi sa smrću mog brata, ali ne znam kako." Fisk je ućutao i zagledao se u njih dvojicu. ..To je sve što znamo. Mislim da vi znate mnogo više od toga. Na primer, zašto se sve ovo događa."

„Znate dosta. Jeste li policajac?" pitao je Džoš.
„Pomažem detektivu koji vodi slučaj."
„Vidiš, Rufuse. rekao sam ti. Moramo da brišemo odavde. Policija je već verovatno na putu ovamo."
„Ne, nije", rekla je Sara. „Ja sam medu Majklovim papirima videla vaše ime, gospodine Harms, ali ništa drugo osim njega. Ne znam zašto ste se žalili, ni šta se u njima nalazi."
‚Zašto bi jedan zatvorenik mogao da pošalje molbu sudu?" pitao je Rufus.
„Jer želi da izađe iz zatvora", rekao je Fisk. Rufus je klimnuo glavom. „Ali, za to morate da imate neki osnov."
„Imam najbolji mogući osnov: jednostavnu istinu", rekao je Rufus energično.
„A kako ona glasi?" pitao je Fisk.
Džoš se pomerio prema vratima. „Rufuse, imam loš predosećaj u vezi sa ovim. Stojimo ovde i pričamo sa njima, a panduri nam se približavaju. Već si im rekao više nego što treba."
„Ubili su mu brata, Džoš."
Fisk je izvukao novčanik i pokazao svoju vozačku dozvolu."
„Ovo je dokaz da se prezivamo isto."
Rufus ju je odgurnuo. „Ne treba mi to. Ličite."
„Čak i da liče, kako bi mogli da nam pomognu?" pitao je Džoš.
Rufus je pogledao u Fiska i Saru. „Oboje govorite lepo i brzo. Imate li odgovor na ovo pitanje?"
•Ja radim u Vrhovnom sudu. gospodine Harms", rekla je Sara.
„Znam sve sudije. Ako imate dokaze da ste nevini, onda vam obećavam da će te imati priliku da ih iznesete na sudu. Ako ne na Vrhovnom, ono bar na nekom drugom, verujte mi."
Fisk je dodao: ..Detektiv koji vodi slučaj zna da je u pitanju nešto sumnjivo. Ako nam kažete šta je to, možemo da odemo do njega i zatražimo da to ispita."
..Ja znam istinu", ponovio je Rufus.
..To je sjajno. Rufuse. ali radi se o tome da to na sudu nije istina ako se ne dokaže", rekao je Fisk.
Sara je rekla: ..Šta je pisalo u vašoj molbi?"

..Nipošto ne odgovaraj na to. Rufuse!" viknuo je Džoš.
Rufus nije obraćao pažnju na to. ..Nešto što mi je poslala vojska."
..Da li ste ubili onu devojčicu. Rufuse?" pitao je Fisk.
„Jesam", rekao je on spustivši pogled. ..To su uradile moje ruke. Ostatak mene nije uopšte znao šta se događa. Ni šta su mi posle toga uradili."
..Šta time hoćete da kažete? Ko vam je šta uradio?"
..Hoće da te prevare. Rufuse". upozorio ga je Džoš.
..Napravili su mi zbrku u glavi, eto šta", kazao je Rufus.
Fisk ga je oštro pogledao. ..Hoćete da se branite time da ste imali neku vrstu psihičkog poremećaja? Ako to hoćete, znajte da nema nikakve šanse da vam žalba bude usvojena." Pomno je posmatrao Rufusa. „Ali ima nešto više od toga. je Γ tako?"
„Zašto to kažete?" rekao je Rufus.
„Zato što je moj brat ono što je pisalo u molbi shvatio vrlo ozbiljno. Dovoljno ozbiljno da je prekršio zakon uzevši vašu molbu i poginuo pokušavši da vam pomogne. On to ne bi uradio zbog žalbe na presudu staru dvadeset pet godina koju optuženi želi da obori pozivajući se na neuračunljivost. Recite mi zbog čega je moj brat izgubio život."
Džoš je spustio jednu svoju veliku šaku na Fiskove grudi i snažno ga gurnuo na naslon za leda kauča. „Slušajte vi. gospodine pametnjakoviću. Rufus nije ništa tražio od vašeg brata. Vaš brat je taj koji je upropastio ćelu stvar. Morao je da proven žalbu jer je Rufus bio neki stari crnja koji je ležao u nekom starom zatvoru zbog nekog starog zločina. Zato nemojte da mi pevate tu pesmu o vašem pravdoljubivom bratu."
Fisk je odgurnuo njegovu ruku. ..Goni se u pizdu materinu, smradu!" Džoš je približio pištolj Fiskovom licu i zapretio: ..A zašto da prvo tebe ne pošaljem tamo? Ja ću doći kasnije. Kako ti to zvuči?"
Molim vas. nemojte", preklinjala je Sara. „Molim vas. on samo pokušava da pomogne."
„Ne treba mi nikakva pomoć od takvih kao što ste vi."

„Samo pokušavamo da vašem bratu omogućimo da na sudu dobije svoju
pravdu."
Džoš je zatresao glavom. ..Mogu da je dobijem i sam. Pretekli smo vas. Zatvori su nas puni. a vi ne želite da gradite nove. Na sudu mogu da dobijem dovoljno pravde, ali je problem što ne mogu da je dobijem napolju, a tamo sam proveo najviše vremena."
..To se tako ne radi. Džoš" rekao je Rufus.
..O, sad odjednom znaš kako sve treba da se radi?" rekao je Džoš.
Fisk se unervozio. Džoš Harms je zvučao kao da ni njegov brat više ne može da ga kontroliše. Da li da skoči na njega? On je verovatno bio petnaestak godina stariji od Fiska. ali je izgledalo da je jak kao bik. Ako bi Fisk skočio na njega i ovaj ga oborio na zemlju, verovatno bi ga izrešetao.
Škripa guma ih je naterala da pogledaju prema prozoru. Rufus je otrčao do njega i obazrivo pogledao napolje. Kada se okrenuo prema njima svi su mu u očima videli strah.
„To su Vik Trcmejn i Rejfild."
..Sranje!" viknuo je Džoš. „Šta imaju od naoružanja?"
Rufus je udahnuo duboko. „Vik nosi automat."
„Sranje!" ponovio je Džoš. Čuo se bat teških čizama koje su ulazile u zgra-u- -ia nekoliko minuta, a možda i ranije, biće ovde.
Džoš je iznenada pogledao u Fiska i Saru. „Rekao sam ti da je nameštaljka. Sedeli smo ovdc i nakla-Pal1 s njima, a vojska nas je opkolila."
-Ako niste primetili. mi ne nosimo uniforme", rekao je Fisk.
„Možda su v»s pratili."
-Nismo došli ovamo direktno iz zatvora. Kada nas budu videli. ubiće nas."
-Neće. ako se predate."
•To ne dolazi u obzir", ponovio je Rufus. „Neće me ostaviti u životu zboe "noga Što znam."
Fisk je pogledao u Rufusa Harmsa. Oči su mu unezvereno šetale levo-de-sno. Priznao je da je ubio onu devojčicu. Zar ne bi trebalo

da je to kraj? Zašto ga vojska ne bi vratila u zatvor? Ali Maik ie želeo da mu pomogne.
Fisk j'e skočio.
Džoš je uperio pištolj u njega. „Ne otežavaj situaciju."
Fisk ga nije ni pogledao: pogled mu je bio prikovan za Rufusa.
..Rufuse? Rufuse!"
Rufus se na kraju izgleda trgao iz svoje paralisanosti i pogledao u njega. ..Možda mogu da vas i/vučem iz ovoga, ali morate da uradite ono što vam budem rekao."
Džoš je rekao: ..Možemo to i sami."
„Za trideset sekundi ova dva tipa će ući na vrata i biće gotovo. Bolje su naoružani od vas."
„A šta kažeš na to da jedan metak odmah ispalim u tebe?" rekao je Džoš. „Rufuse. hoče.š li najzad početi da mi veruješ? Moj brat je došao da ti pomogne. Pusti me da dovršim ono što je on počeo. Hajde. Rufuse. Pruži mi priliku." Sa Fiskovog čela kanula je jedna kap znoja.
Sara nije mogla ni da govori. Čula je samo bat onih čizama i videla onaj automat kako se približava.
Rufus je. najzad, skoro neprimetno, klimnuo glavom. Fisk je krenuo u akciju. „Ulazite u WC. obojica", rekao je. Džoš je hteo da se usprotivi, ali ga je Rufus prekinuo i gurnuo prema \VC-u u koji se moglo ući samo iz Rajderove kancelarije. „Idi i ti s njima, Saro."
Sara ga je pogledala zaprepašćeno. „Šta?"
..Uradi što sam ti rekao. Ako budeš čula da pominjem tvoje ime. pusti vodu i izađi. Vas dvojica", klimnuo je glavom braći, „stanite iza vrata. Saro. ako ti ne pomenem ime. ostani unutra."
„A zar ne misliš da će ova dvojica vojnika hteti da pogledaju u \VC. naročito zbog toga što će mu vrata biti zatvorena?" dodao je Džoš sarkastično. „Pusti mene da brinem o tome."
„Dobro", rekao je Džoš polako. „A. da bih ti dao još jedan razlog za brigu, pametnjakoviću, znaj da će ti, ako nas budeš prodao, prvi metak koji budem ispalio uleteti otprilike ovdc." Džoš je spustio vrh svog pištolja na bazu Fi-skove lobanje. „A. nećeš stići ni da

čuješ da sam ga ispalio. Bićeš mrtav pre nego što tvoje uši budu stigle to da kažu tvom prokletom mozgu."
Fisk je klimnuo glavom Džošu. kao da prihvata njegov izazov, što je zapravo i uradio. Pogledao je u Saru: ona je bila bleda kao krpa. Naslonila se na njega, drhteći i bezuspešno pokušavajući da dođe do vazduha. dok je bat onih koraka bivao sve glasniji i glasniji.
„Džone. ja ovo ne mogu da uradim."
Snažno ju je zgrabio za ramena. „Saro, ti možeš to da uradiš i uradićeš. Hajde, idi sad. Idi." Stisnuo joj je ruku i ona i braća Harms su ušli u toalet, a Sara je zatvorila vrata za njima. Fisk je pogledao po kancelariji, pokušavajući da se smiri. Kraj zida je primetio jednu aktovku. Dohvatio ju je i podigao joj poklopac. Bila je prazna. Strpao je u nju neke fascikle sa Rajderovog radnog stola. Kada se bat čizama začuo u hodniku, otrčao je do malog stola za sastanke koji se nalazio u jednom uglu prostorije. Zavalio se u stolicu i pretvarao da studira neke papire. Vrata su se otvorila. Pogledao je u lica ljudi koji su se na njima pojavili.
„Šta, kog..." krenuo je da kaže. ali kada je video da je vrh cevi automata bio uperen u njega, ućutao je.
.,Ko ste vi?" pitao je Rejfild.
„Baš sam se spremao da to ja vas pitam. Imam zakazan sastanak sa Somom Rajderom. Čekam ga već deset minuta, ali se on ne pojavljuje."
Rejfild mu je prišao malo bliže. „Vi ste njegov klijent?"
risk je klimnuo glavom. „Doleteo sam večeras iznajmljenim avionom iz
Wasingtona. Sastanak sam zakazao još pre nekoliko nedelja."
„Malo ste zakasnili", rekao je Tremejn upiljivši se u Fiska.
„Veoma sam zauzet. Ovo je bio jedini termin kada sam mogao da se s
vidim." Pogledao je strogo u njih dvojicu. „A zašto vojska uopšte upada ovamo sa automatima u rukama."
Jremejn se zacrveneo od besa. ali je Rejfild nastavio diplomatskim tonom.
„To

nije naš posao gospodine..."
Fisk je krenuo da kaže svoje pravo prezime, ali se onda predomislio. Rufus je znao kako se zovu ovi ljudi. To je značilo da su oni na neki način umešani u to što mu se dogodilo. Ako je to bilo tačno, možda su baš oni ubili Majka.
„Majkls. Džon Majkls. Vodim firmu koja se bavi nekretninama, a Rajder je moj advokat."
„Zadovoljan sam Semom."
„Ne radi se o tome. Rajder je mrtav. Izvršio je samoubistvo. Ubio je naj-pre svoju ženu. pa se onda ubio:'
Fisk je ustao, pokušavši da izgleda što je god mogao užasnutije. To nije bilo teško, jer je pokušavao da prevari ta dva vojnika i još dva čoveka koja su se nalazila u susednoj prostoriji. Ne bude li uspeo u tome. ako se Džoš Harms bude pitao, on će prvi stradati.
..Šta to pričate? Razgovarao sam nedavno s njim. Izgledao mi je dobro." „Lepo. ali sada je mrtav", rekao je Rejfild.
Fisk je seo i tupo se zagledao u papire ispred njega. ...Ne mogu da veru-jem". rekao je. lagano odmahujući glavom. „Osećam se kao idiot. Sedim u njegovoj kancelariji i čekam da dođe na sastanak. Ali nisam znao. Niko mi nije rekao. Vrata njegove kancelarije su bila otvorena. Isuse!" Odgurnuo je one papire, a onda pogledao oštro u njih. ,.A šta vas dvojica ovde radite? Zašto je vojska u to uključena?"
Tremejn i Rejfild su se pogledali. „Iz obližnjeg vojnog zatvora je pobegao jedan zatvorenik."
..Blagi bože. mislite da je odbegli robijaš ovde?"
„Ne znamo. Rajder je bio begunčev advokat. Mislili smo da bi možda mogao da dođe ovamo po neki novac ili nešto slično. Ko zna. možda ga je baš on ubio."
..Ali. rekli ste da je samoubistvo."
..Tako policija misli. Zato smo došli ovamo. Da malo pogledamo okolo i uhvatimo tog tipa ako je ovde."
Fisk je grozničavo gledao kako Tremejn ide prema WC-u. „Suzan, molim te izlazi odatle!" pozvao je Fisk glasno. Tremejn se zagledao u Fiska kada je u toaletu puštena voda. Onda su se

njegova vrata odškrinula i izašla je Sara trudeći se da izgleda zapanjeno. Bila je izuzetno uverljiva. pomislio je Fisk, verovatno zato što se usrala od straha. ..Šta je bilo. Džone?"
..Rekao sam ovoj gospodi da treba da se sastanemo sa Semom Rajderom. Nećeš verovati šta se dogodilo. Rajder je mrtav." .,0, bože." „Suzan je moj pomoćnik."
..Niste mi se predstavili", rekao je Fisk.
„Tačno". odgovorio je Tremejn.
Fisk je brže-bolje nastavio: ..Ovi ljudi su iz vojske. Tragaju za jednim od-beelim robijašem. Misle da on možda ima neke veze sa Semovom smrću."
„0. bože. Džone, hajdemo nazad na avion, Bežimo odavde."
..To vam nije loša ideja", rekao je Tremejn. „Brže ćemo pretražiti kancelariju ako nam vas dvoje ne budete smetali." Ponovo je pogledao prema vratima od WC-a. Držeći pištolj u jednoj ruci. krenuo je da ih širom otvori.
„Pa. unutra sigurno nema nikoga", rekla je ona što je god mogla smirenije.
„Ako nemate ništa protiv, gospođice, volim da se sam u to uverim". kazao je Tremejn oštro.
Fisk je posmatrao Saru. Bio je ubeden da će početi da vrišti. Drž' se. Saro. Ne daj se.
U prorezu između vrata i dovratka mračnog \VC-a. Džoš Harms je držao pištolj uperen pravo u Tremejnovu glavu.
Džoš je već primetio taktičke prednosti koje je imao u odnosu na svoje protivnike, koliko god one bile minimalne. Prvo će pucati u Vika Trcmejna. a onda u Rejfilda. ukoliko Rejfild ne puca prvi u njega, što je bilo realno, zbog toga sto je Džoš imao ograničeno vidno polje. Ali. nije bilo šanse da promaši malog Sermana (vrsta tenka. prim, prev.) Vika Tremejna. Prst mu se zalepio za obarač, dok mu je brat stajao iznad ramena, priljubivši se koliko god je više mogao uza zid. Između Rufusa i vrata je bilo jedva tri centimetra prostora. Čim Tremejn bude dotakao vrata biće gotovo.

U tom trenutku Fisk je počeo da gura papire u svoju aktovku. „Ne mogu d veruJem- Prvo su nas dva crnca skoro pregazila, a sada ovo."
Tremejn i Rejfild su se okrenuli i upiljili u njega. ..Kakva dva crnca?" rekli su uglas.
ls* je stao i pogledao u njih. „Ulazili smo u zgradu, i oni su protrčali P°r«l nas, skoro oborivši Suzan."
sku Kak°- M izglcdaii?" Pitao Je ReJfiid glasom koji je. kada se primakao Fi-• zazvucao napeto. Tremejn se istog trenutka odmakao od vrata WC-a. a. bili su crnci, kao što sam već rekao. Jedan od njih je izgledao kao da
Je nekada igrao hokej. Sećaš se koliki je bio. Suzan?" Ona je klimnula glavom.
Bio je prilično krupan - oko sto devedeset visok, ali mnogo mršaviji. Trčali su kao ludi, a nisu bas mnogo mladi. Imaju između četrdeset pet i pedeset godina." ..Jeste li vidcli kuda su otišli?" pitao je Tremejn. ..Uskočili su u neki stari automobil i izvezli se na glavni put koji ide na sever. Ne razumem se baš najbolje u kola. ne razlikujem ih. ali bio je neki stariji model, mislim, zelene boje."
Lice mu je iznenada dobilo prestrašen izgled. ..Ne mislite valjda da je to bio onaj odbegli robijaš?"
Tremejn i Rejfild nisu odgovorili, jer su izleteli na vrata. Čim su čuli da se spoljna vrata kancelarije otvaraju i bat čizama udaljava niz hodnik. Fisk i Sara su se zglcdali i kao po komandi strovalili na sofu. Ispružili su ruke i zagrlili se. ..Drago mi je da nisam morao da vas ubijem. Snalažljivj ste." Pogledali su u iscereno lice Džoša Harmsa koji je gurao pišolj u pantalo-ne. ..Oboje smo advokati", odbrusio je Fisk još uvek stiskajući Saru uz sebe. ..Pa. niko nije idealan", kazao je Džoš. Rufus se pojavio iza vrata. ..Hvala", rekao je tiho. ..Nadam se da nam sada verujete". kazao je Fisk. ..Da. ali nam vaša pomoć nije potrebna." ..Rufuse..."
..Svi koji su do sada pokušali da mi pomognu su mrtvi. Izuzev Džoša. a večeras smo svi mogli da stradamo. Neću da to nosim na savesti. Ukrcajte se na taj vaš avion i ne mešajte se."
..Ne mogu to da uradim. On mi je bio brat;'

..Kako hoćete, ali ćete to morati da uradite bez mene." Otišao je do prozora i gledao kako se džip žurno udaljava u pravcu severa. Dao je znak rukom Džošu. ..Idemo. Možda se ponovo vrate."
Dok su se njih dvojica spremala da izađu u hodnik. Fisk je zavukao ruku u džep. izvadio nešto iz njega i pružio to Rufusu. ..Ovo je moja vizitkarta. Na njoj su moji telefoni u kancelariji i kod kuće. Rufuse. razmisli o tome šta radiš. Sam nikuda nećeš stići. Kada to budeš shvatio, pozovi me."
Fisk se iznenadio kada mu je Sara uzela vizitkartu i na njenoj poleđini nešto napisala. Pružila ju je Rufusu. ..Pozadi su moj broj telefona kod kuće i u kolima. Pozovi ili njega ili mene. u bilo koje doba dana i noći."
Ogromna šaka je lagano uzela vizitkartu. Rufus ju je stavio u džep svoje
li. potpuno izmoždeni. Fisk je progovorio tek nakon što je prošao ceo jedan minut.
..Pa. moram da priznam - malo je falilo."
Džone. ovo ni za šta na svetu ne bih žclela da ponovim." Sara je nesigurnim hodom krenula prema WC-u.
„Kuda ćeš?"
Nije ni pokušala da se okrene. „U WC. Ako ne želiš da ovde povratim."

46.
Sat vremena nakon razgovora sa Vorenom Mekenom Čemller je izašao iz kola i krenuo lagano prema svojoj kući. To je bila komforna kuća od cigala sa međuspratom koju su okruživale njoj slične građevine. Jedno lepo i bezbedno mesto za podizanje dece - bar je tako bila pre dvadeset godina. Danas nije ni tako bezbedna. ni lepa - pa kakva je onda. pomislio je on.
Pre mnogo godina, kada je hteo da se opusti posle posla, bacio bi sa svojom decom nekoliko puta loptu na koš. koji je visio iznad vrata od garaže. Mrežica na njemu je već odavno istrulila, a obruč i tabla su sklonjeni. Ušao je u malo zadnje dvorište i seo na izbledelu sivu klupu od kedrovine. koja je nalazila blizu razgranate

magnolije, a ispred male fontane. Žena mu se popela na glavu da ugradi tu fontanu, a on ju je zbog toga psovao i stalno se protivio, k ^da ju je postavio, shvatio je zašto je insistirala na tome. Njeno građenje Jc za njega predstavljalo pravu katarzu: planiranje, merenje. biranje materijala, odsecalo ga je na detektivski posao - bilo je kao slagalica u kojoj se. ako ste sposobni i imate sreće, sve kockice na kraju slože.
Posle desetominutnog predaha, ustao je. prebacio mantil preko ramena i lagano ušetao u kuću. Pogledao je po tihoj, mračnoj kuhinji. Bila je dobro ure-e'1a ~ ce'a kuća je bila dobro uređena zahvaljujući njegovoj ženi, Huaniti. De-su odgojena, računi plaćeni, cveće odnegovano. trava podšišana. kreveti na-eseni, odeća oprana i ispeglana. jela spremljena, tanjiri oprani - sve to je ona a dok je on odrađivao užasne sate i sate svog posla da bi došao na funk-Ju na kojoj se sada nalazio. To je bilo njihovo partnerstvo. Kada su deca otišla Ona je nastavila u pedijatrijskom odeljenju lokalne bolnice. Bili su trideset tri godine u braku koji je dobro funkcionisao.
Čendler nije imao pojma koliko će još raditi kao detektiv. Bilo mu je sve teže i teže. Zadah posla, osećaj gumenih rukavica na rukama, hodanje sitnim koracima /bog straha da se ne uništi neki dokaz koji bi nekoga mogao da košta života ili bi ostavio koljača na slobodi. Administracija, prepredeni advokati odbrane koji postavljaju stalno ista pitanja. nameŠtaju iste verbalne zamke, su-dije koje se dosađuju i čitaju presude kao da dele rezultate testova. Mehanički pogledi okrivljenih koji ništa ne govore, ne pokazuju emocije, koji sa svim svojim pajtosima završavaju u zatvoru, njihovoj instituciji višeg obrazovanja, odakle, po odsluženju kazne izlaze kao još stručniji kriminalci.
Ove depresivne misli prekinula je zvonjava telefona.
..Halo?" Nekoliko minuta je slušao, a onda dao seriju instrukcija i prekinuo vezu. U uličici u kojoj je nađeno telo Majkla Fiska nađeno je jedno zrno. Očigledno se odbilo od nekog zida i završilo u dubretu iza jednog kontejnera. Na osnovu onog što je rečeno Čendleru. bilo je u veoma dobrom stanju, sa izuzetno malom

deformacijom. Laboratorija će morati da potvrdi da je to metak koji je ubio mladog službenika suda. To će biti lako iz jednog odvratnog razloga: Na zrnu će biti delića krvi. kosti i moždanog tkiva koji pripadaju glavi Majkla Fiska. Sa tim metkom u rukama moći će da krenu u potragu za oružjem kojim je počinjeno ubistvo. Balističari će moći da kažu iz kog pištolja je ispaljen, sa onom istom pouzdanošću sa kojom se određuje poreklo otisaka prstiju.
Ccndler je ustao i otišao u dnevnu sobu. namerno ostavivši pištolj. Seo je u fotelju koja je odgovarala njegovim masivnim proporcijama. Soba je bila mračna, ali nije hteo da pali svetio. Na poslu ga je imao u višku. Svetla u kancelariji, koja u njega biju svakodnevno. Još jače svetio u obdukcionoj sali. koje svaki komadić mesa čini ogromnim, zloslutno sirovim, da Čendler mora svaki čas da se izvinjava i odlazi u VVC. gde njegov želudac pokazuje koliko ceni uglađenu veštinu oficijelnog čerečenja. Blicevi fotografa na mestu zločina ili u sudnici. Previše prokletih svetala. Tama je bila tiha i smirujuća. Tama je bila onakva kakvom je zamišljao svoju penziju. Sveza i tamna. Kao njegova fontana u zadnjem dvorištu.
Reci Vorena Mekene su uznemirile Čendlera. iako se on svim silama tru-
nog brata. Ali. istini za volju, zar Fisk nije upravo to i želeo? Međutim, bilo je tu još nekih stvari. Telefonski pozivi Majkla Fiska Fort Džeksonu? A sada i bekstvo Rufusa Harmsa. Da li su bili povezani? Bilo je jasno da je Fisk pokrivao Saru Evans. Čendler je zavrteo glavom. Morao je da odmori, jer je njegov stari mozak radio na rezervi.
Krenuo je da ustane i odjednom je stao. Vrat su mu iznenada obuhvatile nečije ruke i on se trgnuo. Uhvatio ih je za podlaktice iskolačenih očiju. Njegov pištolj - gde mu je prokleti pištolj'.'
„Jesi li jedva postizao ili jedva da si radio7"
Istog trenutka se opustio i pogledao u Huanitino lice. Ivice njenih usana su hvatale zalet za osmeh. Lice joj je uvek tako izgledalo - kao da se spremala da ispriča vic ili nasmeje. Nikada mu se još nije

dogodilo da ga ne oraspoloži, koliko god težak dan da je imao i u koliko god leševa džarnuo.
Stavio je ruku na grudi. ..Do đavola, ženo. ako mi se opet budeš tako pri-šunjala jedino što će raditi biće krila mog anđela."
Sela mu je u bilo. Nosila je dugačku, bclu haljinu ispod koje su se vide-la njena bosa stopala. ..Tako veliki i snažan momak kao što si ti? Malo prete-ruješ sa tim anđeoskim krilima."
Obuhvatio ju je rukom oko struka, koji nakon troje dece nije više bio onako uzak kao što je to bio prve bračne noći. ali nije bio ni njegov. Voleo je često da kaže da su zajedno rasli. U životu je najvažnija ravnoteža. Jedan debeli i jedan mršavi su srljali u propast.
Nije bilo nikoga živog ko ga je poznavao bolje od Huanite. Možda je to stvarno bio jedan važan produkt uspešnog braka: saznanje da postoji još jedna osoba koja poznaje vaš broj do njegove poslednje decimale, kao broj p. a mo-a i vise; ako je to bilo moguće, Huanita je njegov poznavala.
Uzvratio joj je osmeh. ..Naravno da sam veliki i snažan momak, ali sam i osetljiv. Nas osetljive tipove nikada ne znaš šta može da obori. A pošto sam se 4tav život borio protiv kriminala, mislim da bog upravo sada kroji iep par kri-a za mene. naravno, veličine XL. On je sveznajući, pa je zato svestan činjeni-Ce da u m°Jim godinama treba da ih raširim." Poljubio ju je u obraz i uhvatili su se za ruke. Provukla je prste kroz njegovu proređenu kosu.
.Buforde. zašto mi ne kažeš šta te muči? Mogli bi smo malo da poriča-mo o tome. pa da onda idemo da legnemo. Prilično je kasno. Sutra je novi dan"
Cendlcr se nasmešio. ..Hej. šta je bilo sa mojim pokeraškim licem? Umen sam satima da gledam krivca u oči a da on ne može da otkrije šta stvarno mislim/'
..Slab si pokeraš. Zato mi reci. dragi."
Masirala mu je napeti vrat. a on njena dugačka stopala.
..Sećaš li se onog mladića o kome sam ti pričao? Džona Fiska? Njegov brat je bio službenik u Vrhovnom sudu?"
..Sećam se. A sada je ubijen još jedan službenik."

..Tako je. Pa. večeras sam bio u stanu njegovog brata - prikupljali smo dokazni materijal - i pojavio se Mekena. agent FBI."
..Onaj za koga si rekao kao da će svakog časa da eksplodira? Da ne shva-taš zbog čega je takav?"
..Taj.""
„Dobro, i..."
„Pa. u stanu smo pronašli polisu životnog osiguranja koja Džonu Fisku donosi pola miliona dolara nakon smrti njegovog brata."
„Pa. oni su rođaci, je F tako? I ti uplaćuješ životno osiguranje? Obogati-ću se ako umreš, je F tako?" Pljesnula ga je nežno po glavi. ..Bilo bi ti bolje da je tako. Celog života si mi obećavao lepe stvari, a nikada mi ništa od toga nisi dao. Bolje bi ti bilo da se obogatim kada otegneš papke."
Nasmejali su se i zagrlili.
„Fisk mi nije spominjao nikakvu polisu. Znaš već da je to klasičan motiv za ubistvo."
..Možda nije ni znao da ona postoji."
„Možda", priznao je Čendler. „Bilo kako bilo. Mekena je izneo čitavu teoriju o tome kako je Fisk ubio svog brata zbog novca, iskoristivši jednu službenicu suda koja je zaljubljena u njega da mu pomogne, i usmeno naša razmišljanja u potpuno drugom pravcu, jer se ponudio da nam pomogne u vođenju istrage. Da je čak izmislio to da je neko upao u stan njegovog brata. Moram da priznam da je, barem spolja gledano, sastavio vrlo ubedljiv argument."
Jednostavna istina
Da. Tvrdi da ga je tamo napao neki čovek, koji je posle pobegao. Možda je taj čovek nešto ukrao iz stana, nešto što je u vezi sa ubistvom."
Pa. da je Džon Fisk bio u bratovom stanu i izmislio tu priču o provalniku, a znao za polisu, zašto ne bi pretražio stan da je pronađe? Zašto bi je ostavio da je vi nađete i posumnjate u njega?"
Čendler se zagledao u nju, razrogačivši oči.
„Jesi li dobro. Bjuforde?"

„Boga mu. srce. mislio sam da sam ja detektiv u našoj porodici. Kako sam
to mogao da previdim?"
„Zato što si preumoran i neadekvatno nagrađen, eto zašto." Ustala je i pružila mu ruku. „Ali. ako se sad popneš gore. ja ću te dodatno nagraditi. Svoju osetljivu stranu, luče. ostavi ovde dole. a ostalo ponesi." Pogledala je u njega sklopivši oči tako da je njemu bilo jasno da to nije uradila zato što joj se spavalo.
Brzo je ustao, uzeo je za ruku i popeo se s njom uz stepenice.

47.
Dok je džip jurio putem. Tremejn je zagledao putnike u svakom automo-
bilu koga su pretekli.
..Baš smo baksuzr. kukao je Rejfild. „Promašil, smo ih za samo nek, m,-
nut."
Tremejn nije obraćao pažnju na ono što je govorio, već se koneentnsao na kola ispred njih. Prošavši pored njih. pod svetlom koje im je gordo u kabini, videli su vozača i njegovog suvozača. Vozač je razvijao mapu.
Dok je Tremejn gledao u njih. nagazio je na kočnicu, smotao ulcvo . pic-šao preko srednje linije. Džip je uleteo u jedan travom obrasli jarak . poskočio u njemu, pre nego što su se njegove gume ponovo našle na asfaltu i om se vo-žili nazad prema Rajderovoj kancelariji.
Rejfild je uhvatio Tremejna za rame. „Šta to. kog boga. radiš.
„Prešli su nas. Onaj tip i devojka. Njihov priča je bila sranje.
„Otkud znaš?"
..Svjetlo u WC-u."
..Svjetlo? Što je bilo sa svjetlom?"
..Nije bilo upaljeno. Kučka je tamo sedela u mraku. To mi je sinulo kada sam video upaljeno svetio u kabini onih kola. Ispod vrata WC-a nije dopiraio svetio dok je bila unutra. Kada je otvorila vrata nije dirala prekidač, naravno, zato što je svetio već bilo ugašeno.

Nije bila na šolji. Stajala je u WC-u u mrklom mraku. A. čik pogodi i zašto."
Rejfild je prebledeo. ..Zato što su i Harms i njegov brat bili unutra s njom."Dok je gledao u put ispred još nešto mu je palo na pamet. „Onaj tip je rekao da se zove Džon Majkls. Možda je to bio Džon Fisk?"
..A devojka je Sara Evans, l ja sam to pomislio. Bolje da to javimo ostalima."
Rejfild je uzeo mobilni telefon. ..Sada više nećemo moći da uhvatimo Har-msa."
..Hoćemo."
..Kako to. leba ti, misliš da uradimo?"
Tremejn se oslanjao na trideset godina vojničkog iskustva, razmišljajući o tome šta bi mogla da uradi druga strana. ..Fisk je rekao da ih je video da ulaze u kola. Suprotno od kola je kamion. Rekao je da su u pilanju stara kola. Suprotno od toga je nov kamion. Rekao je da idu na sever, znači treba da idemo na jug. Izgubili smo samo pet minuta. Uhvatićemo ih."
..Nadam se da si u pravu. Ako su bili u Rajderovoj kancelariji..." ućutao je i pogledao kroz prozor.
Tremejn je pogledao u njega. „To znači da traže nešto što je bilo kod Raj-dera. A to sigurno nije nešto što nam ide u prilog."
Klimnuo je glavom prema telefonu. „Pozovi ih. Mi ćemo se pobrinuti za Harmsa i njegovog brata, a oni će morati da se pozabave Piskom i onom ženom."
Zbog toga što je u pitanju bio izuzetno važan slučaj. FBI je ponudio da se analiza zrna nađenog u uličici obavi u njegovoj laboratoriji. Nakon upoređiva-nja sa uzorcima tkiva uzetog sa posmrtnih ostataka Majkla Fiska. smatralo se da mu je metak prolcteo kroz mozak. Zrno je bilo kalibra devet milimetara, koji obično koriste policajci.
Dobivši taj podatak, agent Mekena je seo za jedan kompjuter u Huverovoj zgradi (scdište FBI. prim, prev.) i ukucao hitan zahtev Državnoi ooliciii Virdžinije. Za par minuta, dobio je odgovor. Džon Fisk je imao devetmilimetarski ..žig zauer" registrovan na

njegovo ime. koji mu je ostao iz dana kada je radio kao policajac. Posle nekoliko minuta Mekena je bio u svojim kolima. Dva sata kasnije skrenuo je sa međunarodnog autoputa 95 i krenuo kroz mračne ulice centra Ričmonda. Protutnjao je starim i neravnim ulicama Šokou Slipa. nakon čega se parkirao u jednom zabitom kraju, koji se nalazio u blizini stare železnič-ke stanice. Deset minuta kasnije stajao je u kancelariji Džona Fiska, pošto je lako „očešljao" brave na ulaznim vratima u zgradu i advokatova kancelariju. Pogledao je po toj mračnoj prostoriji, poslužívši se malom baterijskom lampom. Odlučio je da pretraži Fiskovu kancelariju pre nego njegov stan. Trebalo mu je samo par minuta da ga nađe. Pištolj kalibra devet milimetara je bio relativno lak i kompaktan. Jedan časak ga je držao na dlanu, na koji je bila navučena gumena rukavica, a onda stavio u džep.
Osvetlio je svojom lampicom ostatak kancelarije. Video je nešto. Prišao je polici za knjige. Podigao je jednu uramljenu fotografiju. Odbljesak svetlosti sa njenog stakla je bio suviše jak i on je otišao do prozora da bi je pogledao na mesečini.
Braća Fisk su izgledala kao svaka druga braća. Stajali su jedan pored drugog. Majki Fisk je bio viši i izgledao je bolje od svog starijeg brata, ali je sjaj u očima Džona Fiska bio jači. Džon je na sebi imao policijsku uniformu, što je Mekeni govorilo da je fotografija napravljena odavno. Stariji brat je video puno toga noseći tu uniformu, kao i Mekena tokom svoje karijere u FBI. Nekada vam ta iskustva daju tu vatrenost u pogledu, ili je. pak, oduzmu.
Vratio je fotografiju nazad i izašao iz kancelarije. Pet minuta kasnije, ko-
a a8enta FBI su ponovo išla na sever. Dva sata kasnije, kada se vratio kući. u
je no bogato predgrađe severne Virdžinije. Mekena je seo u svoju malu radnu
u. uzeo pivo i zapalio cigaretu. Držao je u ruci pištolj koji je odneo iz Fi-

e KBncelarije. Fin komad oružja, i dobro održavan. Fisk je napravio dobar
r- rre više godina policajci su rctko morali da potežu oružje. Sada se to
promenilo.
Mekena je znao da je Fisk ovim pištoljem ubio jednog čoveka. Ispalio je
eak koji je nekom oduzeo život. Agent FBI je shvatao složenost tog putovanja.
Putovanja koje je obično bilo sabijeno u razmak od nekoliko sekundi. Vre-
lnd metala- neprijatan miris saeoreloe baruta. Za razliku od onoga što prikazuju filmovi, metak ne baca čoveka metar unazad. Čovek pada na mestu gde ste ga pogodili; upisa se i usere u svoje pantalone i bez reci padne na zemlju. I Mekena je ubio jednog čoveka. To je bila brza. refleksna reakcija; video je kako mu se oči iskolačuju i telo uvija. Mekena je nakon toga otišao tamo odakle je ispalio metak i primetio po jednu rupu na zidu levo i desno od mesta gde je stajao, l ubijeni čovek je pucao. Meci su nekim čudom proleteli sa obe strane agenta FBI. Mekena je kasnije saznao da je čovek imao poremećaj vida koji mu je remetio pravu predstavu o udaljenosti predmeta. Agent FBI je nastavio da živi i dočekao da se oženi i dobije decu zato što je onaj ubijeni čovek imao faličnu ženicu. Vračajući se tog dana kući, Mekena se usrao u gaće.
Spustio je pištolj i zamislio se. Njegovo njuškanje po kancelarijama službenika se isplatilo. Sutra će i Fisk i Evansova morati da odgovore na veoma teška pitanja. Prvo će da nade Cendlera, i izložiti mu sve činjenice, a onda će ratobornog detektiva Odeljenja za ubistva pustiti da obavi svoju dužnost.
Ustao je i počeo da se seta po sobi. Na zidovima su stajale njegove uramljene fotografije sa puno važnih ljudi. Na jednom stolu su se nalazile pažljivo poredane brojne nagrade i pohvale koje je Vorcn Mekena kao agent FBI zaradio svojom bistroumnošću i hrabrošću. Imao je dugu i uspešnu karijeru u policiji, ali ona nije mogla da

izbriše sećanje na jedan događaj koga se i dan danas stidi. On se odigrao pre mnogo godina, a još uvek ga se dobro sećao. Ono što je on tada uradio, danas ga je nateralo da Džonu Fisku namesti ubistvo.
Ugasio je cigaretu i lagano krenuo kroz kuću. Njegova žena je odavno bila legla. Njegovih dvoje dece su odrasli i nisu više živeli sa njima. Finansijski je stajao dobro, iako agenti FBI nikada nisu zarađivali puno. osim ako se ne bi odrekli značke. Ali njegova žena. partner u jednoj velikoj vašingtonskoj advokat-skoj firmi jeste. Zato je kuća bila velika, opremljena skupim nameštajem i. uglavnom, prazna. Pogledao je nazad, u svoju radnu sobu. Njegova izuzetna karijera. uredno izložena na tom stolu, trajno zabeležena na tim fotografijama. Udahnuo je duboko dok je uranjao u tamu. Ispaštanje je bilo doživotna obaveza.
Avion je sleteo i nastavio da se kreće po pisti sve dok se, na kraju, nije zaustavio. Avioni koji su leteli na komercijalnim linijama i neki privatni avioni nisu smeli da sleću na Nacionalni aerodrom posle deset sati uveče zbog velike
Nekoliko minuta kasnije. Fisk i Sara su išli prema garaži Nacionalnog
aerodroma.
„Leteli smo do tamo, skoro su nas ubili, a vratili smo se praznih šaka". promrmljala je Sara. „Ideja mi je bila fenomenalna."
„Tu si se prešla", rekao je Fisk.
Došli su do kola i ušli u njih. „I šta smo. dakle, saznali?" pitala je ona.
„Dosta toga. Prvo. videli smo se sa Rufusom Harmsom. Mislim da govori istinu, kakva god ona bila."
„Ne možeš biti siguran u to."
„Došao je u Rajderovu kancelariju, Saro, kada mu je bilo najbolje da po-begne iz zemlje. Došao je da uzme molbu koju je napisao. Zašto bi on to uradio ako nije siguran da je to istina?"
„Ne znam", priznala je Sara. „Ako je to bila njegova molba, zašto je jednostavno nije ponovo napisao?"

..Rajder je uz nju priložio i jedan svoj dokument. Videla si ga u aktovki mog brata. Sada kada je Rajder mrtav, on više ne može da napiše novu. Tako-de je spomenuo nešto što je dobio od vojske. Neko pismo. Možda je mislio da bi ono moglo da mu bude od koristi, pa je i njega uzeo."
„To mi izgleda logičnije."
„Oni ljudi iz vojske su bili spremni na sve. Nisu došli tamo da traže Ru-fusa Harmsa, već da pretraže Rajderovu kancelariju."
..Otkud znaš?"
„Nisu nas čak ni pitali da li smo videli nekoga sumnjivog ko je ličio na Rufusa. Ja sam morao da im kažem za njega. A oni to nisu radili u radno vre-roe. Upali su u pola noći. naoružani automatima. Oni nisu vojna policija. Suđeni po njihovim godinama i držanju, imaju prilično visok čin. Vojska ne upada u ponoć u civilne kancelarije sa automatima u rukama."
„Možda si u pravu."
"Mislim da ono što je pisalo u molbi na neki način ima veze sa njima, lično."
"Ali mi. čak, ne znamo ni ko su oni."
"Znamo. Rufus je u Rajdcrovoj kancelariji izgovorio njihova imena. Tremein.
moraju da imaju neke veze sa Fort Džeksonom. Rufus je rekao da su mu nešto učinili. Siguran sam da je mislio na period koji je proveo u zatvoru."
„Džone. čak i da su ga nečim podstakli da ubije onu devojčieu. ili da su mu naredili da to uradi iz nekog užasnog razloga, najviše što im se može prikačiti je da su mu bili neka vrsta suučesnika, l lo nakon toliko godina? Ako je to sve što Harms ima, dobro znaš da onda nema ništa."
..Problem je u tome što ne znamo šta se tada stvarno dogodilo. Ako su ga neki ljudi posetili u zatvoru one uoči kada je devojčica ubijena, mora da postoji podatak o tome."
Izgledalo je kao da Sara u to sumnja. ..Posle dvadeset pet godina?"
..A tu je i ono pismo iz vojske koje je Harms spomenuo. Kakvo bi pismo vojska mogla da pošalje robijašu?"

..Misliš li da je to pismo nekako pokrenulo sve ovo?" ..Možda se u njemu nalazila neka informacija za koju Harms ranije nije znao. ali ne znam šta bi to moglo da bude, ni zašto je ne bi znao."
..Čekaj malo. Ako su Tremejn i Rejfild iz Fort Džeksona, zašto bi dozvolili da jedno takvo pismo dođe do Harmsa? Zar se pošta zatvorenika ne pregleda?"
Fisk se na trenutak zamislio. „Možda im je. jednostavno, promaklo." ..Ili možda uopšte nije ni bilo poslato na zatvor. Izgleda da Džoš Harms
zna sve o tome: možda je pismo stiglo kod njega, a on je sabrao dva i dva i
rekao za to Rufusu."
..A Rufus je možda odglumio srčani napad, prebacili su ga u najbližu bolnicu i Džoš ga je odatle izbavio?"
..Može biti."
..Voleo bih da znamo šta se tog dana dogodilo u Fort Džeksonu. Na osnovu onog što su rekli Džoš i Rufus jasno je da je moj brat posetio ovog drugog u zatvoru."
.,Zašto ne nazovemo zatvor ili čak možda i odemo do njega? Tako ćemo otkriti da li je Majki bio tamo?"
Fisk je zatresao glavom. „Ako su ona dva tipa u njemu, oni če to zataškati - možda su več i premestili nekoga ko je video Majka na neko drugo me-sto. A sa tim ne možemo ni kod Cendlera. jer ne bismo imali šta da mu kažemo. Pa, ako Rejfild i Tremejn rade u zatvoru, onda je Majki uleteo pravo u vučju jazbinu. Čak i ako vas dvojica niste bili bliski, zaista se čudim da Majki nije zatražio pomoć od tebe. Da je to uradio, možda bi još uvek bio živ."
Fisk se sledio čuvši njene reci i zatvorio oči. Dok su se vozili kolima, više ništa nije rekao. Kada su došli do Sarine kuće. Fisk je je otišao pravo do frižidera i zgrabio pivo.
..Imaš li cigarete?"
Podigla je obrve. „Nisam znala da pušiš."
„Nisam to radio godinama. Ali sada mi stvarno treba jedna cigareta."

„Pa. imaš sreće." Privukla je stolicu do kuhinjskog pulta. Skinula je cipele i stala na stolicu. „Otkrila sam da ako ih sklonim u svoje malo skrovište, osećam manju potrebu za njima. Izgleda da sam u biti lenjivica."
Fisk je gledao kako Sara propinje i poseže rukom iznad najvišeg kuhinjskog ormarića, dok joj vrhovi prstiju skoro jedva dodiruju sedište stolice.
„Ja ću to, Saro. Ti ćeš se slomiti." Istegla se što je god mogla više i Fisk je zatekao sebe kako zuri u gornji deo njenih golih butina koje su joj se vide-le ispod zadignute haljine. Malo se zaljuljala, pa ju je pridržao oko struka da bi je umirio. Na zadnjoj strani njene desne butine nalazio se mali tamnocrveni mladež, u obliku skoro pravilnog trougla. Izgledalo je da pulsira sa svakim njenim pokretom. Pogledao joj je u stopala dok mu je dlan blago počivao na mekoti njenog bedra. Nožni prsti su joj bili dugi i glatki, kao da je često išla bosa. Pogledao je u stranu.
vlmam ih." Podigla je paklicu. 'Kernel', je Γ može?"
.,Nije važno koje su. dokle god jedan njihov kraj može da se upali." Pomogao joj je da side. izvadio jednu cigaretu i pogledao u nju. ..Hoćeš li i ti jed-"• >' si ih nabavila." Klimnula je glavom i on joj je dao. Upalili su cigarete ' ara se Pridružila Fisku s pivom. Izašli su na malu platformu koja se uzdiza-lznad reke i seli u izbledelu drvenu jedrilicu.
..Izabrala si odličnu kuću", prokomentarisao je.
-Čim sam je videla, mogla sam sebe da zamislim kako do kraja života ži-. U nJ°J- P°dvukla je noge ispod sebe. otresla cigaretu o ogradu platforme 8 ala kako povetarac nosi pepeo. Istegla je svoj dugački vrat i potegla jedan dobar gutljaj piva. Spustila je pivo i zagledala mu se u lice. ..Zar ti nikada nisi osetio tako nešto?"
On se na trenutak zamislio. „Nisam, l šta je sledeće? Muž. deca? Ili samo karijera?" Čekajući da mu odgovori, povukao je dim.
Ona je uzela još jedan gutlja piva i zagledala se u svetla automobila koji su u daljini prelazili preko mosta Vudro Vilson. Onda je iznenada ustala. „Hoćeš da jedrimo?"

Pogledao ju je začuđeno. „Zar nije malo kasno za to?"
„Nije kasnije od one naše poslednje vožnje čamcem. Imam dozvolu i svetla na jedrilici. Da napravimo jedan krug. pa se vraćamo. Pre nego što je stigao da odgovori, ona je nestala u kući. Posle par minuta vratila se u bermudama napravljenim od farmerki, majici i brodaricama. a kosa joj je bila vezana u punđu. Fisk je pogledao u svoju košulju, pantalone na falte i mokasine.
„Nisam poneo svoje mornarsko odelo."
„Nema problema. Ti i nećeš biti mornar, već ja." Nosila je dva hladna piva. Sišli su do doka. Bilo je strašno vlažno i Fisk se ubrzo oznoji pomažući Sari da pripremi jedra. Dok je stajao na pramcu da bi namestio poprečno jero, Fisk se okliznuo i skoro pao u vodu.
„Da si pao u Potomak, ne bi nam bila potrebna mesečina da bi se orijentisali kuda da plovimo, jer bi svetleo". rekla je Sara smejući se.
Voda je bila mirna. Nije bilo ni daška vetra. pa je Sara upalila pomoćni motor i oni su se izvezli na sredinu reke. gde su jedra najzad uspela da uhvate povetarac i napunila se toplim vazduhom. Fisk je okrenuo kormilo, dok mu je Sara sa ruda govorila kako to da radi dok se nije oslobodio. Kad god bi krenuli nasuprot vetra glavno jedro bi se zatreslo i palo. Fisk bi se savio, a Sara bi okrenula polugu i posmatrala kako se njegovo platno ponovo zateže i pokreće ih.
Gledala je u Fiska i smejala se. „Izgleda kao prava magija - uhvatiti nešto nevidljivo, a ipak tako snažno, i ukrotiti ga. je Γ da?"
To je rekla tako ženski, sa toliko iskrenog čuđenja, da je morao da se nasmeje. Pili su pivo i puši-li drugu cigaretu, nakon nekoliko komičnih pokušaja da je upale na snažnom vetru. Pričali su o stvarima koje nisu imale veze sa trenutnim događanjima i oboma je bilo lepo što su to mogli da rade makar i nakratko.
Kada su se vraćah nazad Fisk je već zaradio žulj na unutrašnjoj strani.
brisala svoju vlažnu kosu papirnim ubrusom.
„Naročito kada se ,ma u vidu da prošle noć, msmo spavah , dodao je H. K zevnuvši. Ugasili su svetla i krenuh na sprat.

Sara je rekla: ..Laku noć", i otišla u svoju sobu. F,sk ju c feleu otvorena vrata kako otvara prozor , pušta unutra povetarac sa malo ^ ^ = bu je bljesnula jedna munja i negde u daljim spojila se sa zemljom G rdja^ na je bi, zaglljuća. Kakva snaga, pomislio je Fisk. Otišao je hodnikom o susedne spavaće sobe i svukao se. Seo je na krevet u gaćicama . majici šao padanje kiše. U sobi mu je bilo zagušljivo, ali nije otvarao prozor. Ku e bila suviše s.ara da b, imala centralni klima uređaj, ali nije imala m erkondisne na prozorima. Sara je očidedno više volela da je hladi povetarac sa lekc. * koj, je visio na zidu otkucavao je sekunde. Uhvatio je sebe kako men puls. a će mu je kucalo brzo. a kroz njegove žile jurili su galoni krvi. Navukao je . pantalone. ustao , otišao niz hodnik. Njena soba je sada bila u mraku, ah su ,o vrata , dalje bila otvorena. Zavese su se talasale pod naletima vetra. Staja je u vratima , posmatrao je kako leži u krevetu pokrivena samo jedmm cars om. Gledala ga je kako je deda. Da li ga je čekali Da li će ga pustu, da dođe kod nje? Ušao je u sobu. oklevajući. kao da mu je bio^prv, put da ula/.^u spavaću sobu jedne žene. Nije se ni pomerila. niti mu je ista rekla m ohrabri, ali ni da ga obeshrabri. Legao je pored nje i ona se istog trenutka privila uz njega, kao da je odbijala da mu da priliku da još jednom razmatra svoju odluku, da ponovo pobeg-ne od nje. Na sebi nije imala odeću. Telo joj je bilo toplo, a koža meka: grudi su joj bile kao sunder i vrele: iznad njih je lebdeo miris koji je dolazio spo-Ija. Kosa joj je bila zamršena i padala joj je na lice. a usne stisnute, ali su se otvorile: njeni prsti su ga nežno milovali po ćelom telu. Pomogla mu je da skine pantalone i one su pale na pod. Poljubili su se. najpre ovlaš, a onda strasnije. Krenula je da mu podigne majicu, da bi priljubila svoje grudi i trbuh uz njegove. Sklonio joj je ruku i spustio majicu. Dok je kiša dobovala po krovu i odbijala se od prozora, Fisk je svukao svoje gaćice, podigao se i spustio na nju.

Sara se rano probudila, sa prvim zracima sunca koji su ušli kroz prozor. Posle oluje su došli talasi prijatnog, hladnog vazduha i nebo je. za sat vremena, potpuno promenilo boju. iz ružičastosive u tamnoplavu. Pružila je ruku da bi ga dodirnula. ali je pored sebe u

krevetu osetila prazninu. Brzo je sela i pogledala oko sebe. Umotala se u čaršav. otrčala niz hodnik i proverila gostinsku sobu. Bila je prazna. Kao i kupatilo. Uspaničeno je dotrčala do vrha stepeništa, ali joj je onda preko lica preleteo osmeh. Videla je Fiska kako sipa šoljicu ka-fe. a onda ide da razbije jaja u činiji, u koju je već bio ubacio rendani kačkavalj. Sara je stajala tamo dok joj se u nozdrve uvlačio miris prženog crnog luka. Fisk je bio kompletno obučen, a kosa mu je bila vlažna od kupanja. Kada se okrenuo da otvori vrata od frižidera, video ju je. Sara se još bolje uvila u čaršav. ..Pomislila sam da si možda otišao." „Hteo sam da te pustim da spavaš. Noć je bila duga." Noć je bila sjajna, želela je da kaže. ali nije rekla. ..Jesi li dobro?" pitala je što je mogla ležernije, jer nije mogla da razume smisao njegovih reci. pokreta i izraza. Naročito u vezi sa nečim što se skoro dogodilo, kao što je to bilo njihovo vođenje ljubavi. Da li je to što se odlučio da napravi kajganu za doručak bio loš znak?
..Dobro sam. Saro." Nasmcšio se. kao da je hteo da pokaže da je stvarno tako.
Ona mu je uzvratila osmeh. ..Ne znam šta praviš, ali sjajno miriše."
..Ništa posebno. Zacadniački omlet"
.Obično doručkujem prepečen tost i filter katu. Sjajna promena. Imam li vremena da se istuširam?" ..Požuri." ..Za razliku od sinoć." Nasmešila se. podigla obrve i okrenula se. Čaršav joj je pozadi bio potpuno otvoren.
Fisk ju je gledao kako odlazi, ponovo se uzbudivši kada joj je video telo - senzualnu zategnutost njenih leda, nogu i zadnjice. Seo je za kuhinjski sto i pogledao po toj udobnoj prostoriji. Stajao je neko vreme na zadnjem tremu i gledao kako sunee lagano izlazi. Svitanje je iznad vode uvek bilo sjajnije, kao da su dva osnovna elementa života, toplota i voda, izvodili neku skoro spirilu-alnu predstavu. Pogledao je nazad, prema stepenicama, i čuo ju je kako pušta tuš. Posmatrao je Saru kada je zaspala. U tami noći. njihovi izmešani mirisi bili su im druga koža - izgledalo je kao da je bio deo nje. a ona njega. Ali. onda je došla iskrena jasnoća jutra. Fisk je primakao šoljicu usnama, ali ju je onda brzo spustio na sto. Da

se odmah javio bratu, kada mu je ostavio poruku. Majk bi sada bio živ. Fisk nikada nije mogao da prenebregnc tu istinu. Štavi-se. eelog života će morati da živi sa njom.

48.

Elizabet Najt se takođe probudila u čik zore. Istuširala se i brzo obukla. Njen muž je je još uvek mirno spavao i ona nije htela da ga budi. Skuvala je sebi kafu. nasula je u solju, izvadila svoju beležnicu. sela na terasu i posmatra-ia izlazak sunca. Pregledala je svaku stranicu materijala za današnje zasedanje suda. u kome se nalazio i poslednji rezime koji je napisao Stiven Rajt. Činilo joj se da je bio ispisan njegovom krvlju, umesto mastilom. Dok je razmišljala

0 tome. morala je ponovo da se uzdrži da ne zaplače. Zaklela se u sebi da nije umro uzalud. Remzi danas neće pobediti. neće biti po njegovom. Najtova je

1 ranije pokušavala da izdejstvuje da Barbara Ćens i žene poput nje mogu da 'uže vojsku i dobiju od nje odštetu zbog tolerisanja grubog, sadističkog i nezakonitog ponašanja njenog" muškog personala. Ta institucija nije osnovana da bi Joj se tako nešto opraštalo. Ali. njena motivacija, njena želja da pobedi. da poraži Remzija. sada je bila hiljadu puta jača. Ispila je svoju kafu. spakovala aktovku i uzela taksi do Vrhovnog suda.

Fisk je protrljao svoje crvene oči i pokušao da potisne sećanjc na prethodnu noć i njenu zbunjujući! složenost. Sedeo je u posebnom delu sudnice rezer-visanom za članove advokatske komore Vrhovnog suda. Pogledao je u Saru. koja je sedela sa ostalim službenicima u delu sudnice u kome su sedišta stajala pod pravim uglom u odnosu na sudijski sto. Ona mu je uzvratila pogled i na-smešila se. Kada su se sudije pojavile iza zastora i sele na svoja mesta. Perkins je završio svoj mali govor i svi su ućutali u iščekivanju daljih događanja. Fisk je pogledao u Najlovu. Njeni fini pokreti - ovlaš oslonjen lakat na sto. prsi koji razmiče papire - bili su nabijeni energijom koja se jedva mogla kontrolisati. Izgledala je. pomislio je on. kao raketa koja zateže svoje zapone.

očajnički želeći da se lansira. Pogledao je u Remzija. On se spokojno smeškao. Da je Fisk bio neko ko voli da se kladi, on bi svoj ulog ipak stavio na desni kraj stola, pred sudiju Elizabet Najt. Prozvani su parničari u predmetu Cens protiv Države. Advokat Censove. jedan pravnik koji je završio Harvard i sa velikim uspehom zastupao svoje stranke na Vrhovnom sudu. energično je počeo da iznosi svoje argumente. Dok ga Remzi nije prekinuo.
„Da li ste čuli za Ferijevu doktrinu, gospodine Bar1" pitao ga je Remzi misleći pri tome na odluku Vrhovog suda iz 1950. koja je vojsci davala imunitet na civilnom sudu.
Bar se nasmcjao. ..Nažalost, jesarn."
..Da li vi to tražite od nas da oborimo sudski presedan star pedeset godina?" Remzi je pogledao levo i desno od sebe. duž stola za kojim su sedele sudije. ..Kako možemo da donesemo presudu u korist vašeg klijenta, a da ovaj i vojni sud ne okrenemo naglavce?"
Najlova nije pustila Bara da odgovori. ..Sud nije potezao ovaj argument kada se obarala odluka koja je zagovarala neravnopravan školski sistem u ovoj zemlji. Ako je cilj pravedan, onda su sredstva za njegovo ostvarivanje opravdana, i u svetlu toga presedan ne može da opstane."
..Gospodine Bar. molim vas da odgovorite na moje pitanje", insistirao je
Remzi.
..Mislim da je ovaj slučaj izuzetak."
..Stvarno? Pa. nema nikakve dileme da su Barbara Cens i njeni pretpostavljeni bili u uniformama, na državnoj zemlji i da su obavljali svoje službene dužnosti kada se odigrala ta seksualna epizoda?"
..Teško da bih seksualni čin obavljen pod prisilom mogao da nazovem 'službenim dužnostima'. Ali. u svakom slučaju, fakat je da su njeni pretpostavljeni zloupotrebljavali to što su imali viši čin od nje. kako bi je prisilili na ono što je zapravo bilo silovanje, i..."
..A, pored toga", upala je Najtova, očigledno ne mogavši da ćuti.
..viši oficiri u toj bazi i njihova regionalna komanda su bili svesni da se to događalo -jer su ih čak pismenim putem savetovali da to

ne rade - ali se time nisu ozbiljnije pozabavili. Barbara Cens je slučaj prijavila lokalnoj policiji, i policija je sprovela istragu koja je iznela istinu na videlo. Ta istina jasno određuje proceduru koja bi od svake organizacije u ovoj zemlji zahtevala da se oštećenom isplati odšteta."
Fisk je gledao čas u Remzija. čas u Najtovu. Kao da je umesto devet su-dija. u sudnici odjednom bilo samo njih dvoje. Izgledalo mu je kao da se sudnica pretvorila u bokserski ring. na kome je Remzi bio šampion, a Najtova ta-lentovani izazivač, kojoj su još uvek davali male šanse.
„Ovde govorimo o vojnim licima, gospodine Bar", rekao je Remzi. ali je gledao u Najtovu. ..Ovaj sud je odavno zauzeo stav da je vojska slučaj za sete. To je presedan sa kojim se suočavate. Vaš slučaj se tiče lanca komandova-ma i odnosa između potčinjenih i pretpostavljenih. To je problematika zbog koje su se nekoliko puta u prošlosti obraćali ovom sudu i on je jednoglasno odlučio da vojsci ne treba da oduzima njen imunitet. Takav zakon je vladao juče. a vlada i danas. To me vraća na moju prvu izjavu. Da bi smo presudili u ko-nst vašeg klijenta, sud bi morao da promeni svoj stav u velikom broju presedana. Vi to tražite od nas."
„I kao što sam već rekla, stare decisis je nepogrešiva", rekla je Najtova, misleći na praksu suda da se drži svojih ranijih odluka.
Najtova i Remzi su se prepucavali. Na svaki napad koji bi pokrenulo jedno od niih nslpHm hi odgovor drUEOC.
Dejvid
Druge sudije i gospodin Bar, mislio je Fisk. bili su samo zainteresovani posmatrači. Kada je advokat koji je zastupao državu. Džejms Anderson, ustao da iznese svoje argumente. Najtova mu nije dozvolila ni da poene rečenicu.
..Kako to suđenje po tužbi za dobijanja odštete od vojske zbog tolerisanja neprijateljskog ponašanja prema ženi može da poremeti lanac komandovanja?" pitala je ona.
..Jasno je da to ima negativan uticaj na odnos između pretpostavljenih i potčinjenih". odgovorio je brzo Anderson.

..Da vidim da li sam vas dobro razumela. Dozvoljavajući starešinama da godinama slobodno truju, osakaćuju, ubijaju i siluju svoje vojnike i oduzimajući žrtvama toga pravo da se zbog toga nekom žale, nekako ćemo popraviti odnos između starešina i njihovih vojnika? Izvinite, ali nisam to baš najbolje shvatila."
Fisk je morao da se uzdrži da se ne nasmeje naglas. Kada je završila sa svojom izjavom, njegov respekt prema Najtovoj. kao pravniku i sudiji. se ude-setostručio. U dve rečenice učinila je apsurdnim sve argumente vojske. Fisk je pogledao u Saru. Video je da ona ponosno gleda u Najtovu.
Anderson je malo pocrveneo. „Vojska je. kao što je Predsednik suda istakao, poseban entitet. Dozvoljavajući da se protiv nje pokreću parnice kako se kome prohte može samo da inhibira i uništi tu posebnu vezu između ljudi koji rade u njoj. potrebu za disciplinom koja je osnov njene borbene spremnosti i gotovosti."
..Znači, vojska je posebna?"
„Tačno."
..Zato što služi tome da nas brani i štiti?"
..Upravo tako."
„Mi već imamo četiri grane Oružanih snaga koje su pokrivene tim imunitetom. Zašto ga onda ne proširimo i na druge posebne organizacije? Recimo na vatrogasce? Policiju? Oni nas štite. Tajnu službu? Ona štiti predsednika. bez dileme najvažniju osobu u zemlji. Sta mislite i o bolnicama? U njima nam spašavaju život. Zašto i bolnice ne bi dobile imunitet na tužbe ženskog osoblja koje su silovali doktori?"
„Otišli smo daleko van granica konkretnog slučaja", rekao je strogo Rem/.i.
„Mislim da ovde upravo pokušavamo da odredimo te granice", uzvratila mu je Najtova.
..Drago mi je da ste pomenuli taj slučaj. Da vas ukratko podsetim na činjenice u njemu", kazala je Najtova. Želela je da to svi čuju. I njene kolege, sudije. od kojih je nekolicina njih radila u sudu kada je doneta presuda, i publika. Za Najtovu je slučaj Stenli bio jedna od najnepravednijih odluka suda u istoriji. i odslikavala je sve što

je u njemu bilo loše. Takav je bio i zaključak rezimea Stivena Rajta. A ona je nameravala da se ti zaključci čuju i danas, i onog dana kada bude došlo vreme da se izglasa njen predlog presude.
Kada je Najtova progovorila glas joj je zvučao snažno i zvonko.
..Stariji vodnik Džems Stenli je bio u vojsci pedesetih godina prošlog ve-ka i, kao dobrovoljac, je učestvovao u programu za koji mu je rečeno da se bavi testiranjem zaštitne odeće koja bi trebalo da se koristi u ratovanju Kemijskim oružjem, odnosno gasom. Testiranje se obavljalo u državi Merilend. na poligonu u Aberdinu. Stenli je potpisao da pristaje da učestvuje u njemu, ali vojska od njega nije tražila da nosi neku specijalnu odeću. testira gas masku, niti radi bilo šta slično tome. Samo je nadugačko razgovarao sa nekim psiholozima o svom životu, i tokom tih razgovora dobijao da pije neku vodu. Stenli. kome je u životu išlo sve gore i gore - čudno se ponašao, otpušten je iz vojske. 1975, razveo se - dobio je iz vojske pismo kojim su ga zvali da dođe na kontrolni ispit vojnika kojima je 1959. davan LSD. sa ciljem da se ispitaju njegovi dugotrajni efekti. Pod izgovorom da testira zaštitnu odeću od bojnih otrova, vojska je njemu i drugim vojnicima, bez njihovog znanja, davala LSD,"
Kada je to rekla, iz publike je dopro kolektivni uzdah, i prisutni su poče-» da pričaju između sebe. Perkins je je morao da udari svojim čekićem u sto. sto se ovde skoro nikada nije događalo.
Dok je Fisk sedeo i slušao to. pomislio je kako je ovo bio izuzetno važan s ueaj. Rufus Harms je poslao žalbu ovom sudu. Da li je i on želeo da tuži voj-• Dok je bio u vojsci, dogodilo mu se nešto strašno.
Dok je bio u vojsci, dogodilo mu se nešto strašno. INCM i nešto Što mu je uništilo život i to je rezultiralo smrću one devojčice. Rutus je želeo svoju slobodu - želeo je pravdu. Rekao je da je istina na njegovoj strani. A važeći zakon nije mario za nju. l Rufus bi. kao što je to bio slučaj t sa starijim vodnikom Stenlijem. izdubio."
Najtova je nastavila, potajno se radujući reakciji publike.
„Psihologa je plaćala CIA. Vojska i Cl.A su zajednički ispitivali

uticaj droge, jer je C1A dobila izveštaje da se u Sovjetskom Savezu ona proizvodi u ogromnim količinama i
vojska je želela da zna kako bi ona u ratu mogla da se upotrebi na vojnicima. Stenli. koji je s razlogom krivio vojsku što mu je uništila život, tužio ju je. Njegova tužba je na kraju dospela do Vrhovnog suda." Zastala je. ..l izgubio je." Iz publike je dopro još jedan uzdah.
Fisk je pogledao u Saru - oči su joj još uvek bile fiksirane na Najtovoj. Onda je pogledao u Rcmzija. On je bio plav od besa.
..Vi. zapravo, tražite od ovog suda da uskrati Barbari Čens i podnosiocima sličnih žalbi jedno od najdragocenijih prava koje imamo: prava na svoj dan na sudu. Je Γ tako? Da krivci prođu nekažnjeno?"
..Gospodine Anderson", upao je Remzi. „Sta se dogodilo sa ljudima koji su izvršili silovanja?"
..Jedan je poslat na vojni sud. gde je proglašen krivim, i sada je na izdržavanju kazne", odgovorio je brzo Anderson.
Remzi se trijumfalno nasmejao. ..Dakle, teško da bi se moglo reći da su prošli nekažnjeno."
..Gospodine Anderson, u ovom zapisniku je navedeno da su radnje zbog kojih je taj čovck zatvoren trajale veoma dugo i da su za njih znali njegovi pretpostavljeni, ali ništa nisu preduzcli. Istraga je sprovedena tek kada je Barbara Čens otišla u lokalnu policiju i podnela prijavu. Recite mi. onda, da li su krivci kažnjeni?"
..Rekao bih da to zavisi od vaše definicije krivice." ..Ko nadzire vojsku, gospodine Anderson? Da se ono što se dogodilo vodniku Stenlijevoj ne bi ponovo dogodilo?" ..Sama vojska. I ona to dobro radi."
..Presuda u slučaju Stenli je donesena 1986. Od tada se dogodio slučaj Kuka, još uvek ncobjašnjeni incidenti iz Zalivskog rata. a sada i ovo silovanje ženskog pripadnika vojske. Da li vi to zovete dobrim radom?" ..Pa. svaka velika organizacija ima svoje problemčiće." Najtova se nakostrešila. ..Sumnjam da bi ih žrtve ovih zločina opisale kao problemčiće. Slažete li se sa tim?"
..Naravno, nisam mislio..."

..Kada sam aludirala na proširenje imuniteta na policiju, vatrogasce, bolnice, niste se s tim složili, je Γ tako?"
..Ne. Suviše mnogo izuzetaka od pravila cobiia oravilo"
Sećate se eksplozije Čelerulžera, je Γ tako?" Anderson je klimnuo glavom Preživeli civili na palubi tog šatla su imali pravo da od države i konstruktora letelice traže odštetu. Međutim, porodice vojnih lica koja su se nalazila na njemu nisu na to imala pravo, jer je ovaj sud vojsci dao imunitet. Smatrate li da
je to pošteno?"
Anderson se poslužio starim, provcrenim: ..Ako dozvolimo da se vojska tuži to će bespotrebno iskomplikovati bezbednost ove zemlje."
...A to ne valja", kazao je Remzi zadovoljan što je Anderson to spomenuo. ,.To je pitanje ravnoteže, a ovaj sud je već procenio gde se ona nalazi."
.,Tačno tako, predsedničc". rekao je Anderson. „To je jedan od osnovnih
zakona."
Najtova se skoro nasmejala. ..Stvarno? Mislila sam da je jedan od osnovnih zakona ustavno pravo građana ove zemlje da traže da se isprave nepravde koje su im nanete na sudovima. Nema zakona koji u ovoj zemlji daje imunitet vojsci. Kongres nije smatrao da treba da ga usvoji. Taj specijalni tretman je. zapravo, izmislio ovaj sud 1950. i to je očigledno uradio jer se plašio da bi dozvoljavanje ovakvih parnica dovelo do toga da Američka državna blagajna bankrotira. Teško da bi se on mogao nazvati osnovnim."
.,Ali. to je u ovom trenutku vladajući presedan", naglasio je Remzi.
„Presedani se menjaju". odgovorila je Najtova. ..naročito ako su pogrešni." Kemzijeve reći su je stvarno iznervirale, jer predsednik suda nije imao ništa protiv da obara dugogodišnje presedane kada je to njemu odgovaralo.
Anderson je rekao: ..Uz svo dužno poštovanje, mislim da je bolje da vojska sama reguliše ovu materiju, sudijo Najt."

..Gospodine Anderson, da li vi želite da osporite nadležnost ovog suda da o mcuje o tome koji će predmet na njemu biti razmatran i da za njega donese svoju presudu?"
••Naravno da ne želim."
„Ovaj sud mora da kaže da li se služenjem svojoj zemlji u vojsci vojnik iro-leno nagrađuje lišavanjem praktično svih prava koja kao građanin poseduje." •Ja to ne bih tako formulisao."
•Ali. ja bih. gospodine Anderson. To je stvarno pitanje pravde," Prostrcli-a je Remzija pogledom. ..A ako mi ovde ne možemo da delimo pravdu.
Slušajući njen strastveni govor. Fisk je ponovo pogledao u Saru. I ona je. kao da je nekako osetila da je gleda, pogledala u njega. Fisk je imao snažan osećaj da je mislila isto što i on: Da li će Rufus Harms ikada naći pravdu'.' Čak i ako budu nekako uspeli da razreše ćelu ovu misteriju i istina, na kraju, izađe na vidjelo.

49.
Džoš Harms je dovršio svoj sendvič, a onda popušio jednu eigaretu gledajući kako njegov1 brat drema na prednjem sedištu kamiona. Parkirali su se na jednom starom planinskom putu koji je prolazio kroz gustu šumu. Vozeći po noći. najzad su se zaustavili, jer se Džošu prispavalo. a nije imao poverenja da da bratu da vozi. jer skoro trideset godina nije seo za volan. Osim toga. kada su bili na putu. Rufu.s je. logično, morao da bude u zadnjem delu kamiona. Dok mu je brat dremao, Rufus je čuvao stražu, a sada su se zamenili.
Tokom vožnje su pričali o tome šta će da urade. Na svoje veliko iznenađenje. Džoš je uhvatio sebe kako se protivi njihovom odlasku u Meksiko.
..Šta je s tobom? Mislio sam da ne želiš da učestvuješ u tome. Rekao si da nećeš", kazao je Rufu.s začuđeno.
„Jesam. Ali ako smo doneli odluku - ako sam doneo odluku - onda mislim da moram i da je se držim. Ne budi slabić. Ako hoćeš nešto da uradiš, onda to i uradi."

..Vidi. Džoš. da Fisk nije brzo razmišljao obojiea bismo već bili mrtvi. Ne želim da te nosim na savesti."
..Vidiš, ne misliš. Pa. ne može biti gore od ovoga. Zašto da ne probamo da malo popravimo situaciju? Bio si u pravu: Zaslužili su ono što ih čeka. Kada sam video ta dva tipa u Rajderovoj kancelariji, malo je falilo da ih hladnokrvno ubijem, a to nikada u životu nisam uradio. Fisk i ona žena su se zauzeli za nas. Možda govore istinu."
Rufu.s se zagledao u njega. ,.l nemaš ništa protiv njih?"
..Šta ti misliš, da sam ja rasista?" Kada je to rekao Džoš je izvadio cigaretu i iskezio se.
..Nisi mi uopšte jasan. Džoš."
..Neću ti nikada ni biti. Nisam ni sebi. a imao sam puno vremena da bar sebi razjasnim. Jedino što treba da uradiš je da odlučiš da li ćeš da ideš u Meksiko ili želiš da nastaviš sa ovim. Nemoj da brineš o meni. Ako neko ume da se stara o sebi onda sam to ja."
Tako se završio njihov razgovor, i čim mu se brat bude probudio oni će krenuti nazad, za Virdžiniju. stupiti u kontakt sa Piskom i videti šta mogu da urade. Džoš je verovao da će, ako im bude bio potreban dokaz, uspeti već nekako da ga nabave. Istina je bila na njihovoj strani, a ako ona nije bila važna, onda slobodno mogu da produže dalje i poginu.
Džoš je osmatrao okolnu šumu. Lišće je ovde već počelo da menja boju i sunce koje se probijalo kroz njega činilo ga je veoma prijatnim za gledanje. Dok je lovio, često je sedeo u šumi: našao bi neki stan panj. spustio se na njega i uživao u jednostavnoj lepoti prirode - čudu čije posmatranje nije koštalo ni centa. Kada se vratio iz Jugoistočne Azije, nekoliko godina je izbegavao šume. U Vijetnamu, drveće, zemlja, sve unaokolo, značilo je smrt u kontekstu neke od puno genijalnih metoda koje su Vijetnama uspeli da smisle. Pogledao je na sat. Još deset minuta i moraće da krenu.
"ogledao je pozadi, kroz prozor, i zažmuno kada se sunce odbilo od nečega i zaslepilo ga. Udahnuo je duboko, umesto da izdahne.

ispljunuo cigaretu kroz prozor, upalio motor i ubacio menjač u brzinu.
-Što je, kog đavola", rekao je Rufus trgnuvši se iz sna.
..uzmi svoj pištolj i spusti glavu", viknuo je Džoš. ..To je Tremejn."
Rufus je zgrabio svoj pištolj i sagnuo se.
Tremejn je izašao iz šume i otvorio vatru. Prvi meci iz automata su pogo-
111 zadnji kraj kamiona, razneli jedno od svetala i izrešetali karoseriju. Zemlja
°JU su podigli točkovi kamiona kada se pokrenuo na trenutak je zaslepila Tre-
jna. koji je prestao da puca i potrčao napred. očajnički pokušavajući da mu
on opet dođe na nišan.
tretpostavivši šta Tremejn nastoji da uradi. Džoš je smotao nalevo i ka-n je sišao s puta na nešto što je izgledalo kao da je bilo isušeno plitko ko-0 nekog potoka. To je bio dobar potez, zbog toga što se Rejfild s druge stra-e "Ziporn sjurio s puta, pokušavši njime da udari u kamion.
Kejtild je stao da bi se Tremejn ukrcao u džip i onda su krenuli za kamionom.
..Kako su nas stigli?" pitao se Rufus naglas.
..Nema potrebe da trošiš vrcme na razmišljanje o tome. Tu su", dobacio mu je Džoš. Pogledao je u retrovizor i iskolačio oči. Džip je bio bolje prilagođen vožnji kroz šumu od kabastog kamiona.
..Pucače nam prvo u gume. a onda će nas pokokati kao koko.škc na lega-lu". rekao je Rufus.
..Da. ali Vik prvo treba da pogodi gume. To mu je bila druga greška." ..A koja mu je bila prva?"
..Da dozvoli da mu se sunce odbije od dvogleda. Video sam to mnogo pre nego što sam video njega."
..Nadajmo se da če nastaviti da prave greške."
Pozadi, u džipu. Trcmejn se izvijao kro/ prozor i pucao. Automat nije bio od velike koristi kada se pucalo na daljinu, mada je na

manjem rastojanju za par sekundi mogao da poubija čitav vod: Tremejn je, međutim, želeo da sredi sarno dva čoveka. Spustio je automat s ramena i izvukao pištolj.
..Priđi im što god više možeš", viknuo je Rejfildu koji je izgledao veoma nervozno. ..Ako budem uspeo da im probušim jednu gumu. zabošče se pravo u drvo i resili smo problem."
Rufus je gledao kroz zadnji prozor prikolice i video šta Tremejn namera-va da uradi. Spustio je staklo koje odvaja kabinu kamiona od unutrašnjosti kamp kućice i zapucao na džip. Pištolj nije takao skoro trideset godina, a njegovo po-slednje iskustvo sa vatrenim oružjem bilo je osnovna obuka u vojsci koju je obavio na pušci. Kada je opalio, detonacija mu je probila uši. a kabina kamiona se napunila otužnim dimom izgorclog metala i baruta. Metak je razbio zad-nj;< staklena vrata prikolice i poleteo ka džipu kao ljuti stršljen u metalnoj košuljici. Tremejn se sagao. a džip je malo skrenuo sa svoje putanje kretanja. ..Jesi li nešto pogodio?" pitao je Džoš.
..Kupio sam nam malo vremena." Rufusova ruka se tresla. Protrljao je uši. ..Zaboravio sam koliko mogu da budu bučne ove stvari."
..Treba da probaš da tri godine pucaš iz M-16. On je i inače bučan, a posebno kada ti eksplodira u lice. Drži se."
Džoš je naglo smotao udesno, pa zatim ulevo. da bi izbegao nekoliko stabala koja su ležala na dnu korita potoka. Iza njih se nalazila gomila niskih bo-
da puca. Džoš je skrenuo desno i prošao kroz jedan uzani prolaz između drveća i šipražja. lišća i tankih grana koje su udarale o kamion i lomile se. Ali njegov manevar je dao rezultat, jer je Tremejn morao da se uvuče u kabinu džipa da mu jedna grana ne bi otkinula glavu.
Džip je usporio. Uska staza pred njima se malo širila i Džoš je odlučio da to iskoristi, nadajući se da će Rejfild izgubiti strpljenje.
..Drži volan", viknuo je on bratu.
Rufus je čvrsto zgrabio volan, gledajući čas u svog brata, čas kroz šofer-šajbnu. Džoš je izvukao svoj pištolj i pogledao u drveće

kome su se približavali. Bili su na prilično ravnom parčetu zemlje, pa kamion nije mnogo poskakivao. Stegao je pištoj sa obe ruke. davši sve od sebe da proceni rastojanje od drveća i brzinu kretanja kamiona, a onda odabrao jednu debelu granu na vrhu dvanaestometarskog stabla hrasta. Grana je bila bar šest metara dugačka i deset centimetara debela. Pored toga bila je prekrivena manjim grančicama i visila je iznad same staze. Džošovu pažnju je privuklo to što je bila tako duga i teška. i već je počela da se odvaja od stabla.

Džoš je izbacio ruku kroz prozor, nanišanio i počeo da puca. Prvi metak je pogodio stablo drveta tačno iznad mesta gde je grana sa njim bila spojena. Posto je odmerio razmak. Džoš je nastavio da puca i svaki metak nakon toga zabijao se je tačno u spoj grane i stabla dok je kamion tutnjao ka njemu. Za njega ovo nije bio bog zna kakav snajperski izazov. Otkada je bio dovoljno star da može da nosi pušku. ..dvadeset dvojku", on je. u igri. gađao grane. Zabavlja-0 ga je da plaši rakune i veverice. Ali. to do sada još nije pokušavao da radi iz vozila u pokretu, dok u njega pucaju dva čoveka.

us Je m°i'ao da drži otvorene oči da bi upravljao kamionom, ali bi za-

urm pri svakom pucnju. U ušima mu je tako zvonilo da ste mogli da mu

nete u lice. a on to ne bi čuo. Ona teška grana se spustila nekih desetak cen-

. . ara' Posto joj je oslonac oslabio. Džoš je nastavio da puca, a čitavi mlazo-

erja padali su sa hrasta poput kapljica pare iz motora stare lokomotive.

Tremejn je video šta je pokušavao da uradi. ..Daj gas. daj gas/' ReJfild je nagazio na gas.

Džoš je pucao ne skidajući pogled sa one grane. Pogodio ju je još neko-

Puca, i onda je sila gravitacije učinila svoje. Grana je pukla. Jedan sloj kore sijuštio se sa nje i ona je snažno udarila o stablo, potpuno

se odvojivši od njega i poletevši ka zemlji. Džoš je, stežući volan iz sve snage, ubrzao i prole-teo pored drveta.
..Hajde, hajde", urlao je Tremejn na Rejfilda.
Ali, kada je grana težine od oko petsto kilograma udarila po sred uske staze odmah ispred njihovog džipa, on je nagazio na kočnicu. Tremejn je skoro iz-leteo iz vozila.
..Sto si stao. jebo te?" Tremejn je izgledao kao da će da potegne pištolj na Rejfilda.
Ovaj je brektao. ..Da nisam, ovo čudo bi nas zdrobilo. Zaboravio si, Vik, da ovaj džip nije blindiran."
Džoš je pogledao ispred sebe. a zatim desno, gdc se put malo širio. Naglo je zakočio, smotao volan, okrenuo kamion, a onda krenuo tuda nagazivši na papučicu gasa. Kamion je izašao iz šikare, prešavši preko jedne plitke jaruge, malo se podigao sa zemlje i aterirao na jednu čistinu. Kada se kamion spustio na zemlju, Rufus je glavom udario u krov kabine.
„Šta radiš, čoveče?"
..Samo se dobro drži."
Džoš je ponovo nagazio na gas i Rufus je pogledao gore i video ispred njih jednu kolibicu, koju je njegov brat spazio nekoliko sekundi ranije.
Džoš je pogledao iza i video ono što je očekivao da će videti. Ništa. Ali Tremejnu i Rejfildu neće biti potrebno mnogo vremena da obiđu prepreku.
Džoš je pogledao pored kolibe i video iza nje jedan put. Imao je pravo. Tamo gde u šumi postoji koliba, pored nje se obično nalazi i put. Obišao ju je i došao s njene druge strane. Braći je stalo srce. Tu je bio put. ali preko njegove čitave širine ležala je jedna velika, čelična barikada. Sa obe strane barikade nalazila se neprolazna šuma. Džoš je pogledao iza. Našli su se u zamci. Možda su mogli da nastave pešice. ali Rufus nije bio građen za brzo hodanje, a Džoš nije hteo da ostavi svog brata.
Džoš je ponovo pogledao u pravcu kolibe. Džip će ih stići za minut-dva. l sada je mogao da čuje automat koji je svojim rafalima presecao granu da f" džip mogao da prede preko njega.

Minut kasnije džip je savladao jarugu i izbio na čistinu. Rejfild je mal° usporio da bi osmotrili teren. Odmah je primetio kolibu.
„Gde li su otišli?" pitao je.
Tremejn je gledao kroz svoj dvogled i spazio put koji je krivudao kroz šumu. „Onuda", viknuo je pokazujući rukom napred.
Rejfild je nagazio na gas i džip je obišao kolibu. Obojica su u istom trenutku primetila da je put blokiran i Rejfild je naglo zakočio. Kamion, koji je bio sakriven iza drugog kraja kolibe, zagrmeo je. poleteo napred i s boka udario u džip. Džip se od udarca prevrnuo, i Rejfild i Tremejn su ispali iz njega.
Rejfild je aterirao na gomilu trulih panjeva i ostao da tu leži nepomično. neprirodno iskrivljenog vrata.
Tremejn se zaklonio iza prevrnutog džipa i otvorio vatru, nateravši Džoša da sa glavom spuštenom ispod komandne table vrati kamion u rikverc. Motor kamiona se na kraju ugasio. Ispod njegove haube počela je da izbija para. a meci automata su mu probušili gume.
Džoš je izašao na vozačka vrata, dok ga je Rufus ..pokrivao". Čim je napustio kabinu, bacio se na kolena, otkotrljao do zadnjeg dela kamiona i provirio iza njega. Tremejn je. kao i Džoš. verovatno stavljao novi okvir sa municijom u automat i razmatrao taktičke mogućnosti.
Džošu je lupalo srce, i trljao je oči da bi ih očistio od prašine i znoja. Učestvovao je u mnogo borbi i na stranom i na američkom tlu, međutim, po-slednja od njih odigrala se pre skoro trideset godina. Ali. to nije bilo važno: Koliko god borbi preturili preko glave, svaki put se bojite da ćete poginuti. Kada neko puca u vas. to vas ne tera da bolje razmišljate, već. pre svega, reagu-jete instinktivno.
Džoš je. međutim, bio u prednosti. Bilo ih je dvojica protiv Tremejna. Pro-Vm° je J°5 Jed"om. a zatim odsprintao do ivice kolibe.
..Refuse", viknuo je. ..Ideš na tri."
vPočm da brojiš", doviknuo mu je Rufus kome je glas drhtao od straha.

ri sekunde kasnije Džoš je zapucao na Tremejna. i meci su zadobovali po egovom džipu. Rufus je odjurjo do zad|ljeg ^ kamiona. Tamo je zastao.

Tremejn je odgovorio otkinuvši rafalom jedno parče drveta sa kolibe, tik iznad Džošove glave.
..Dobro, dobro, Vik. čuo sam te. Samo polako, čuješ li me. drugar? Ne brini, sahranićcmo te. I tebe i Rejfilda. Nećemo vas ostaviti medvedima i ostalim zverkama. da vas pojedu. To je baš sranje. To što životinje jedu leševe. Video si to u Vijetnamu, je Γ tako? Hi si možda bežao isuviše brzo da bi uspeo da vidiš." Dok je to govorio. Džoš je dao znak Rufusu da sačeka, a onda mu pokazao rukom da obiđe kolibu.
Rufus je klimnuo glavom dajući mu do znanja da je razumeo. Džoš će pokušati da uvede onog čoveka u bratovo vidno polje da bi on mogao da ga obori. Rufus je dograbio svoj pištolj i ispalio nekoliko metaka srećan što mu je brat pokazao kako to da uradi. Teško je disao; osećao je da su mu ruke teške. Plašio se da neće imati petlju, ubilački instinkt i, još manje, veštinu da ubije tog čoveka, čak i ako on bude krenuo na njega pucajući iz tog prokletog automata. Rufus se u zatvoru, da bi preživeo. tukao sa mnogim robijašima golim rukama, iako su njegovi protivnici bili naoružani nožem ili parčctom cevi. Ali pištolj je bio nešto drugo. Pištolj može da ubije iz daljine. Ali ako ne bude pucao, njegov brat će umreti. Prvi put u svom životu nije mogao da moli boga da mu pomogne. Nije mogao da od svog Gospoda traži pomoć da bi ubio drugog čoveka.
Džoš je pognut prešao preko trema kolibe, povremeno zastajući da oslušne šta se događa. Jednom se usudio da podigne glavu pored jednog od njenih prozora, misleći da će kroz njega i prozor na suprotnom zidu moći da vidi i šta se događa sa druge strane kolibe, kod džipa, ali u tome nije uspeo jer je ugao gledanja bio loš i vidik mu je bio zaklonjen. Još uvek je osećao strah je. ali je dao sve od sebe da ga pretvori u adrenalin i pojača sva svoja čula. Uperio je pištolj ispred sebe. znajući da ako je Tremejn već prozreo njegov plan sigurno zna da bi mu najbolje bilo da se skloni od džipa i

obiđe kolibu s druge strane, što je značilo da bi onda. negde na sredini svog puta. mogao da naleti na Džo-ša. Automat protiv pištolja, sto metaka prema jednom, značilo je da bi Džoš stradao, a posle njega i Rufus.
Pomerio se napred za još jednu stopu. Onda je ponovo čuo pucnjavu iz automata i dobovanje metaka po kamionu. Potrčao je napred i skrenuo iza ugla. Dok je Tremejn pucao na Rufusa. Džoš je mogao da mu zađe iza leđa i jed-
Plan mu je. međutim, propao, jer je. kada je izašao iza ugla. direktno na-leteo na cev Tremejnovog pištolja, koja mu je bila uperena u glavu. Zapanjeni Džoš se tako naglo zaustavio da se okliznuo na šljunku i pao. To je. međutim, bila srećna okolnost, jer mu se metak zabio u rame. umesto u glavu. On je po inerciji poleteo napred i udario nogama u Tremejnove noge, pa su se obojica našla na zemlji, ispustivši pištolje tako da su im oni odleteli daleko od ruku.
Tremejn je prvi ustao; Džoš. koji se držao za svoje krvavo rame. naravno, bio je sporiji.
Tremejn je izvukao nož koji mu je stajao za pojasom. Jeka pucnjave automata je zamrla. Kada se Tremejn ustremio na njega, Džoš je viknuo, nakon čega su obojica udarila o zid kolibe koja se zatrcsla iz temelja. Džoš je uspeo da svojom podlakticom blokira Tremejnovu ruku. Polovina tela ga je užasno bo-lela. Šta god da ga je pogodilo, otišlo je iz njegovog ramena i u druge delove tela. Uspeo je da se baci na Tremejna i udari ga stomak, ali se on podigao i ponovo krenuo na njega. Džoš je osetio kako mu nož probija košulju i zabija mu se u bok. Počeo je da gubi svest. Bol od ove nove rane je jedva osećao. jer je onaj od one prve bio mnogo jači. Jedva je mogao da razazna sliku Tremejna dok je vadio nož iz njegovog tela i spremao se da mu zada odlučujući udarac.
Verovatno u grlo. pomislio je Džoš u magnovenju. dok je mozak počinjao da mu se gasi. Udarac u grlo je brz i uvek smrtonosan. To će uraditi, pomislio je, tonući u tamu.
Ali. nož mu se nije zabio u telo. Zaustavio se na svojoj najvišoj tački i nije mu ni prišao. Dok ga je Rufus odvlačio od ranjenog

Džoša. Tremejn se ko-prcao. Rufus ga je jednom rukom zgrabio za šaku u kojoj je držao nož i počeo da udara njom o zid kolibe, sve dok on nije pao na zemlju. Tremejn je bio sna-7-an i odlično obučen za borbu prsa u prsa. ali bio je duplo manji od Rufusa. L! borbi jedan na jedan bilo je malo ljudi koji su Rufusu mogli da pariraju. Džin Je- kada bi se dočepao nekoga, delovao kao grizli. A dočepao se Vika Tremej-na- ™veka koji je od njegovog života napravio noćnu moru za koju je mislio da Joj nikada neće doći kraj. Dok je Tremejn pokušavao da stavi podlakticu na Ruftisov grkljan. Rufus je promenio taktiku, podigao ga sa zemlje i počeo njegovom glavom da udara u zid kolibe sve dok ga nije ošamutio i raskrvario mu lce- ^a kraju mu je glavu „zakucao" u prozor, čije mu se slomljeno staklo zanio u kožu. U tom trenutku Džoš je bolno jauknuo i Rufus je pogledao u njega. popustivši svoj stisak na Tremejnu. Ovaj je. osetivši to. šutnuo Rufusa u ko-leno i nabio mu lakat u bubreg. Ogromni čovek je pao na zemlju. Tremejn se otkotrljao u stranu, dohvatio svoj nož i krenuo na njega. Ali. jedan metak na je pogodio u potiljak i on je pao na zemlju.
Rufus se podigao i pogledao u svog brata. Pramičei dima su još uvek izlazili iz cevi ..devetke" koju je Džoš držao u ruci. Onda je spustio pištolj i legao na zemlju. Rufus je dotrčao do njega i kleknuo. ..Džoš! Džoš!"
Džoš je otvorio oči i pogledao u Tremejnovo uvijeno telo. zadovoljan, ali i zgađen nad onim što je uradio - ni najgori neprijatelj na svetu nije izgledao tako užasno mrtav. Onda je pogledao u Rufusa. ..Dobar si bio. braeo. Sranje, bolji nego ja."
..Bio bih mrtav da ga nisi ubio."
..Nisam mogao da dozvolim da te sredi. Nisam mogao da dozvolim..."
Rufus je rascepio bratovu košulju i pregledao mu rane. Nož mu je samo malo zasekao slabinu. Verovatno nije oštetio nijedan vitalni organ, zaključio je Rufus. ali je rana strašno krvarila. Metak je. međutim, bio druga priča. Video je da iz usta njegovog brata kaplje krv i da mu oči dobijaju staklast sjaj. Rufus je mogao da zaustavi spoljašnje krvarenje, ali sa onim što se događalo unutra nije ništa

mogao da učini. A to će ga ubiti. Rufus je skinuo svoju majicu i stavio je preko brata, koji je drhtao iako je bilo užasno toplo.
..Drži se. Džoš." Rufus je otrčao do džipa i brzo ga pretražio. Našao je pribor za prvu pomoć i odmah se vratio kod svog brata. Džošove oči su sada bile zatvorene i izgledalo je da ne diše. Rufus ga je nežno prodrmao. ..Džoš. Džoš. nemoj to da radiš, drži oči otvorene. Nemoj da mi zaspiš. Džoš!"
Džoš je na kraju otvorio oči. Delovao je pribrano. ..Moraš da bežiš odavde. Rufuse. Sva ova pucnjava. Mora da neko već ide ovamo. Moraš da ideš. Odmah."
..U pravu si. moramo da idemo odavde."
Rufus je malo podigao brata i pregledao mu leda. Metak nije izašao napolje: još uvek je bio negde u njemu. Počeo je da mu čisti obe rane.
U jednom trenutku Džoš ga je uhvatio za ruke. ..Rufuse, beži odavde", rekao je on ponovo.
„Ako ti ne ideš. ne idem ni ja. je Γ li to jasno?"
Da. lud sam. ali pusti sad to." Rufus je završio sa čišćenjem rana i onda ih dobro previo. Nežno je podigao svog brata, ali je taj pokret kod ovoga izazvao napad kašlja, a iz usta mu je grunula krv i isprskala mu košulju. Rufus ga je odneo do kamiona i spustio na zemlju pored njega.
„Sranje, Rufuse. sa ovim nećeš moći nikuda da stigneš", rekao je Džoš očajno, gledajući u ulubljeni kamion.
„Znam." Rufus je izvukao flašu iz prikolice, odvrnuo zapušač i spustio je na Džošove usne. „Možeš li da je držiš? Treba da uneseš tečnost u organizam." Džoš mu je odgovorio tako što je uhvatio flašu svojom zdravom rukom i otpio iz nje malo vode. Rufus je ustao, otišao do prevrnutog džipa i izvukao iz njega automat koga je Tremejn uglavio između sedišta i vrata vozila. Dok je spremao zasedu za Džoša. upotrebio je žicu da bi ukočio obarač automata kako bi on pucao rafalno. Rufus je snimio situaciju i pokušao da ispravi vozilo oslonivši mu se na haubu i gurajući ga iz sve snage, ali mu to nije pošlo za rukom, pošto nije imao dobar oslonac, jer su mu stopala proklizavala na šljunku. Ponovo se zamislio kako bi to

mogao da uradi. Za to je postojao samo jedan način. Oslonio se leđima na ivicu vozačkog sedišta i čučnuo. Zario je prste u prašinu i šljunak, dok nije došao ispod boka džipa, a onda se čvrsto uhvatio za njegovu metalnu ivicu. Snažno ju je povukao da bi proeenio njegovu te-z'nu. Džip je bio težak, užasno težak. Pre trideset godina mu ovo ne bi presta-vljalo problem. Kao mladić, mogao je da prednji kraj „bjuika" podigne čitav metar iznad zemlje. Ali više nije imao dvadeset godina. Opet je cimnuo i ose-10 da se džip blago podigao pre nego što se ponovo vratio nazad. Povukao je još jednom, iz sve snage, stenjući. Mišići na vratu su mu se zategli. L>zoš je spustio flašu na zemlju i uspeo čak i da se malo podigne, oslo-
ivsi se o probušenu gumu kamiona, da bi video šta njegov brat pokušava da
'• Rufus se već umorio. Njegove ruke i noge već odavno nisu bile navik-
"ue na to- Uvek je bio snažan, snažniji od ostalih. Zar je moguće da sada ka-
a mu je snaga stvarno potrebna - kada će njegov brat sigurno umreti ako ne
ene taJ prokleti džip - nije dovoljno snažan? Ponovo je čučnuo, zatvorio oči.
Pa m onda opet otvorio. Pogledao je u nebo po kome je lenjo kružila jedna ve-
d erna vrana, bezbrižno mašući svojim krilima na pozadini od plavog platna.
Znoj mu je curio niz lice. a on je ponovo zažmurio i uradio ono što je
radio kada ie imao neki problem za koji je mislio da neće moći da ga riješi. Pomolio se. Pomolio se za Džo.ša. Zamolio je boga da mu da snagu koj'a mu je bila potrebna da bi spasao svog brata. Još jednom se uhvatio za ivicu džipa i napeo svoja velika ramena i noge. Njegove dugačke ruke su počele da vuku. a noge da se ispravljaju. Za trenutak su se džip i čovek našli u nestabilnoj ravnoteži - nisu se kretali ni gore. ni dole. Džip nije hteo da

popusti, a Rufus se zainatio da ga ispravi. Ali onda je Ru-fus lagano počeo da se spušta jer je džip bio pretežak za njega. Osetio je da mu je to bila poslednja prilika da ga okrene. Iako je vozilo počeo da pobeđuje, on je otvorio usta i ispustio užasan krik koji mu je naterao suze na oči. Dok je Džoš gledao kako njegov brat pokušava to da učini zbog njega, niz lice su počele da mu teku suze. Rufusove oči su se ponovo otvorile, kada je osetio da se džip diže, centimetar po centimetar. Zglobovi i tetive su mu goreli od naprezanja. Rufus je stenjao, vukao, dizao i ignorisao bol koji je kroz njegovo drhćuće telo slao preteče signale. Džip se nije dao. Proklinjao ga je škripeći i stenjuči. Ali Rufus se na kraju podigao i još jednom cimnuo tu gomilu metala. Kao talas koji se spremao da udari u obalu, džip je prešao tačku sa koje više nije mogao da se vrati i s (reskom se srušio na zemlju, zaljuljao, i nakon toga umirio na sva četiri točka. Rufus je seo u džip tresući se od tog užasnog napora.

Džoš je zapanjeno gledao u njega. ..Bog te", bilo je sve što je mogao da kaže za ono što je malopre video.

Rufusu se odjednom uzlupalo srce i pomislio je kako bi moglo da ispadne da je njegov uspeh bio uzaludan. Uhvatio se za grudi dišući duboko. ..Nemoj", rekao je tiho. „molim te. nemoj." Minut kasnije lagano je ustao, odvukao se do svog brata i pažljivo ga ubacio u džip. Namestio je platno koje se na njegovom delu krova otkačilo kada su Tremejn i Rejfild izleteli iz kabine i iz kamiona pokupio što je god mogao više namirnica i Bibliju, i stavio ih. kao i oružje, na zadnje sedište džipa. Seo je na vozačko mesto i bacio pogled prema Tremejnu i Rejfildu. Onda je još jednom pogledao u pravcu vrane koja je kružila na nebu. a kojoj se sada pridružilo još nekoliko njenih rođaka, velikih poput orlova. Ako tela ova dva mrtva čoveka budu ostala napolju, za manje od dana biće iskljucana do kosti.

Rufus je izašao iz džipa i otišao do Rejfilda. Nije morao da mu provera-va puls. Oči nisu lagale. Oči i smrad ispražnjenih creva. Rufus je ubacio u kolibu prvo Rejfildovo. a zatim i

klečeći je nad njima izgovorio nekoliko reci iz biblije. Jednog dana će im oprostiti za sve što su uradili, ali se to neće dogoditi danas. Ponovo se popeo u džip. pogledao u Džoša, da bi ga umirio, i okrenuo ključ u kontakt bravi. Motor nije upalio u prvom pokušaju, ali zato u drugom jeste. Menjač je zaškripao dok je Rufus, na brzinu, proveravao kako se menjaju brzine, džip je poskočio i braća Harms su napustila ovo improvizovano bojno polje.

50.

Sudije su posle sednice tradicionalno ručavale u trpezariji na drugom spra-tu suda, a Fisk je ostavio Saru u njenoj kancelariji da bi završila neke poslove koji su već morali da budu gotovi i odlučio da proba da pribavi neke informacije. Pošto je njegov dotok informacija iz Odeljenja za ubistva vašingtonske policije presahnuo, odlučio je da to nekako nadoknadi. Jedan od njegovih potencijalnih izvora bio je šef policije, Leo Delasandro.

Dok je išao hodnikom, razmišljao je o sednici kojoj je malopre prisustvovao. Iako je bio advokat, nikada nije bio u potpunosti svestan toga koliku je moć imala ova institucija. Vrhovni sud je. kroz svoju istoriju, u vezi sa mnogim važnim pitanjima donosio vrlo nepopularne odluke. Mnoge od njih su bile hrabre i, barem po Fiskovom mišljenju, ispravne. Ali. onespokojavalo ga je što je sada postao svestan toga da bi. da su jedan ili dva glasa, u vezi sa nekom ili svim njegovim prethodnim odlukama, otišla na drugu stranu, danas ova zemlja izgledala sasvim drugačije. U svakom slučaju, to je bilo nesigurno, ako ne i rizično stanje stvari. Fisk je takođe razmišljao i o svom bratu i tome koliko je od njega ovo mesto imalo koristi, iako je on tu radio samo kao službenik. Majk Fisk je uvek bio pošten i ispravan u svojim razmišljanjima i radnjama. A kada bi on zauzeo svoj stav. niko ne bi mogao da nađe odanijeg prijatelja od njega. Majk risk je bio dobar za ovo mesto i sud je. time što mu je neko oduzeo život, za-Ista Pretrpeo veliki gubitak. Ali ipak ne onoliki koliki porodica Fisk.

Fisk je otišao do Delasandrove kancelarije u prizemlju, pokucao na vrata i sačekao. Pokucao je još jednom, a onda otvorio vrata i

provirio unutra. Gledao Je u prednji deo Delasandrove kancelarije, gde je sedcla njegova sekretarica.
Delasandro?" Fisk je želeo da vidi da li je kamera obezbeđenja nešto snimila Takode je hteo i da zna da li je neko od policajaca odvezao Rajta kući.
Prišao je vratima njegovog dela kancelarije. ..Šefe Delasandro, Džon Fisk Htco sam da malo popričam sa vama." Niko nije odgovarao. Odlučio je da mu ostavi poruku. Ali ne na stolu sekretarice.
Ušao je kod njega i otišao do stola. Uzeo je jedan komad papira i poslu-živši se olovkom iz stalka za olovke koji je stajao na stolu naškrabao mu jednu kratku poruku. Kada je završio s tim i ostavio je na vidnom mcstu. pogledao je po kancelariji. Na njenim zidovima i policama nalazilo se puno zahvalnica koje su ukazivale na uspešnu karijeru njenog vlasnika. Na jednom zidu stajala je fotografija mnogo mlađeg Delasandra u uniformi.
Fisk se okrenuo da izađe. Na vratima je visio jedan sako. Mora da je bio Delasandrov. Očigledno je pripadao njegovoj uniformi. Dok je Fisk prolazio pored njega, na njegovoj kragni je primetio nekoliko mrlja. Protrljao ih je prstom i zagledao se u ono što je ostalo na njemu: šminka. Izašao je u prednji deo kancelarije i pogledao fotografije koje su tu stajale na stolu. Znao je Delasandrovu sekretaricu. Ona je bila mlada, visoka brineta koja je izgledala izuzetno lepo. Na njenom stolu se nalazila fotografija nje i šefa. Delasandra. On ju je zagrlio i oboje su se smešili. Verovatno su mnoge sekretarice imale fotografije sa svojim šefovima. Međutim, u njihovim očima i po tome koliko su stajali blizu jedno drugog moglo se naslutiti da je između njih postojalo nešto više od platonske bliskosti saradnika. Pitao se da li je sud imao posebna pravila koja su zabranjivala zbližavanje na radnom mestu. A postojao je još jedan razlog zbog koga je Delasandro trebalo da drži pantalone gore i ruke dalje od svoje sekretarice: Fisk je pogledao prema Delasandrovoj kancelariji i fotografiji što je stajala na njegovom ormariću, na kojoj su se nalazili njegova žena i deca - porodica koja je izgledala veoma srećno. Očigledno samo spolja.

Kada je izašao iz kancelarije, shvatio je kako su ovo mesto i ceo svet funkcionisali: Ono što se videlo moglo je prilično da zavara; da bi se došlo do prave istine, moralo je da se kopa dublje.
Rufus je zaustavio džip. „Zaustaviću prva policijska kola koja budem video da ti pomognu", rekao je Rufus.
Džoš se podigao s naporom. ..Taman posla. Policajci će te uhvatiti.
pred očima mu se mutilo. „Dosta sa tim sranjem. Šta je bilo?"
..Vidim da nešto mrmljaš. Nemoj da se moliš za mene. „Niko mi neće naređivati kada da govorim s bogom." ‚Mene. molim te. izostavi."
„Molim mu se da pazi na tebe. Da te održi u životu." „Misliš li da se brinem za to? Samo trošiš energiju." „Bog mi je dao snagu da podignem džip."
.Je si podigao ovu prokletu metalnu grdosiju. Nisu anđeli sish s neba da ti pomognu da to uradiš."
„Džoš..."
„Vozi to govno " Jačina bola koj, je osetio. naterala je Džosa da se naglo
presavije. „Umoran sam od priče."
Sara. koja je sedela u svojoj kancelariji, dobila je poziv od El.zabet jsajt da joj se hitno javi. To ju je iznenadilo, jer su sredom popodne sud.je obično bile na sastanku na kome se diskutovalo o slučajevima izloženim na zasedanju održanom u ponedeljak Svaki sudija je imao dva sekretara i jednog poma.m-ka. Kada je ušla u kabinet Najtove, Sara je pozdravila njenu dugogodišnju sekretaricu. Harijetu. koja je radila za nju i prč nego što je došla u Vrhovni sud.
Harijeta. koje je inače bila vesela i prijateljski raspoložena prema njoj. joj se
sada obratila vrlo hladnim tonom. ..Odmah idite unutra, gospođice Evans-
Sara je prošla pored njenog stola i zaustavila se ispred vrata sudije i primetila da Harijeta bulji u nju. Ova se istog trenutka vratila svom
poslu. Sara je udahnula duboko i otvorila vrata.

U kancelariji su što stajali, što sedeli. Remzi, detektiv Čendler. Perkins i agent Mekena. Elizabet Najt je sedela iza svog antičkog stola. Kada je ujedala Saru. počela je nervozno da se igra svojim nožem za hartiju.
..Molim te uđi i sedi." Sara je pomislila kako ton kojim joj je to rekla nije baš bio najsrdačniji.
Sela je u jednu kožnu stolicu koja je bila tako nameštena da su svi u sobi mogli da joj gledaju u lice. Ili da joj se. možda, suprotstave? Pogledala je u Najtovu. ..Želeli ste da me vidite?"
Remzi je istupio napred. ..Svi smo Želeli da vas vidimo i. što je još važnije, čujemo, gospođice Evans. Daću reč detektivu Cendleru."
Remzi je bio stro-žiji nego što ga je Sara ikada videla. Naslonio se na kamin i nastavio da zuri u nju. nervozno sklapajući i rasklapajuci ruke.
Cendler je seo preko puta nje, tako da su mu kolcna skoro dodirivala njena. ..Treba da vam postavim nekoliko pitanja i želeo bih da mi na njih iskreno odgovorite", rekao je on tiho.
Sara je pogledala po sobi. Polušaljivim tonom rekla je: ..Da li mi je potreban advokat?"
„Ne. ukoliko niste učinili ništa loše. Saro", naglasila je Najtova.
..Ah. nit-slim da ste vi ti koji treba da odlučite da li da zovete pravnog savetnika ih ne.
Sara je progutala knedlu i ponovo pogledala u Čendlera. „Šta biste Želeli da znate?"
„Jeste li ikada čuli za Rufusa Harmsa?"
Na trenutak je zatvorila oči. Oh, sranje. „Da vam objasnim..."
„Molim vas da mi odgovorite sa da ili ne. gospođice Evans", rekao je ' dler. „Objašnjenja dolaze kasnije."
Klimnula je glavom, a zatim rekla: ..Da".
„Koliko vam je tačno poznato to ime?"
Sara se promeškoljila u stolici. „Znam da je to odbegli robijaš iz vojnog zatvora. Čitala sam u novinama."
„Da li ste tada prvi put čuli za njega?" Pošto nije odgovarala. Cendler J nastavio. „U pisarnici ste se raspitivali o tome da nije

stigla neka molba K J je poslao Rufus Harms. Uradili ste to pre nego što je on pobegao iz zatvor, je li tako? Šta ste tražili?"

Da li vas je Džon Fisk nagovorio na to?" pitala je Najtova oštro. Pogledala je u nju ispitivački- Razočaranje koje joj se moglo vidcti na licu nateralo je Saru da se oseea još krivljom.
„Ne. Uradila sam to na svoju inicijativu."
„Zašto?" pitao je Cendler. Na osnovu njegovog neodređenog razgovora koji je vodio sa Piskom u sudskoj kafeteriji. već je mogao da pretpostavi kako je izgledala istina. Ali morao je to od nje da čuje.
Sara je duboko uzdahnula i još jednom pogledala u armiju protiv koje se borila. Poželela je da se Fisk iznenada pojavi odnekud da joj pomogne, ali je
znala da se to neće desiti.
„Svojevremeno sara slučajno videla kako izgleda jedna peticija na kojoj se nalazilo ime Rufusa Harmsa. Proverila sam u pisarnici, jer nisam mogla da se setim da sam je videla na spisku predmeta koje je sud trebalo da razmatra. Ona
tamo nije bila zavedena."
„Gde ste videli tu peticiju?" ubacio se Remzi. pre nego što je Cendler stigao da pita to isto.
-Negde". rekla je Sara osetivši se jadno. rekla je Najtova grubo, „nema svrhe nikoga štititi. Samo nam reci
•Nemoj da zbog ovog upropastiš svoju karijeru."
^ ,-'•• e secam se gde sam je videla. ali znam da sam je videla. Na možda • pnrnetila sam samo ime Rufusa Harmsa na njoj", rekla je Sara tvrdoglavo.
' Remzi je izgledao kao da će eksplodirati. „Koliko sam iro raspitivali u pisarnici o toj 'nestaloj' molbi. Da li ni tada je zavedete?"
...Mislim da je u vašem interesu da sarađujete". rekao je Mekena, ..i prestanite da štitite braću Fisk." ..O čemu vi to pričate?"

..Imamo ra/loga da .sumnjamo da je Majki Fisk uzeo tu molbu da bi je iskoristio u svoje lične svrhe i da ste vi na neki način u sve to umešani". objasnio joj je Cendler.
..Ako je on to uradio, a vi ste znali, a niste ništa rekli, to je veoma ozbiljan prekršaj pravne etike, gospođice Evans", rekao je Remzi.
..Vi sve ovo radite i raspitujete se okolo zato što vas je Džoin Fisk na to nagovorio, zar ne?"
..Ovo će vas možda šokirati, ali - ja umem da razmišljam i radim potpuno sama. agente Mekena". rekla je ona iznervirano.
..Znate da je Majki Fisk imao polisu životnog osiguranja vrednu pola mi-liona dolara, čiji je korisnik njegov brat?" ,.Da. Džon mi je to rekao."
„A da li ste takode znali i da Fisk nema alibi za vreme u kome je nastupila smrt njegovog brata?"
Sara je zatrcsla glavom i škrto se nasmešila. ..Trošite dragoceno vreme na to da pripišcte Majkiovo ubistvo njegovom bratu. On nema nikakve veze s tim i trudi se svim silama da otkrije ko je stvarno ubio Majkla."
Mekena je stavio ruke u džepove i posmatrao je jedan tren. a onda je pro-memo taktiku. ..Da li biste rekli da su braća Fisk bili bliski?"
..Šta vi smatrate bliskim?"
Mekena je prevrnuo očima. ..Ono što to inače znači," ..Ne. ne mislim da su bili naročito bliski. Pa?"
..U stanu Majkla Fiska smo našli polisu životnog osiguranja. Reeite mi zašto je on osigurao svoj život na toliki novac i odredio da njen korisnik bude njegov ne tako bliski brat. a ne njegovi roditelji? Na osnovu onoga što smo saznali o njegovim roditeljima, njima bi novac sigurno dobro došao."
..Ne znam na šta je Majki mislio kada je to radio. Pretpostavljam da nikada to nećemo saznati."
..Možda to sve nije uradio Majki Fisk."
Sara se zbunila
..Znate li kako je lako izvaditi polisu životnog osiguranja na nečije ime? Ne traži se fotografija osiguranika. U vašu kuću dođe medicinska sestra, uzme neke mere i uzorke telesnih tcčnosti.

falsifikujete nekoliko potpisa i platite premije preko lažnog računa."
Sara je razrogačila oči. ..Da li vi to hoćete da kažete da je Džon imitirao svog brata da bi na njegovo ime izvadio polisu životnog osiguranja?"
,.A, zašto da ne? To bi mnogo bolje objasnilo zašto su dva brata koja su se udaljila jedan od drugog napravila tako veliki fmansijski pakt."
„Vi očigledno ne poznajete Džona Fiska."
Mekenine naredne reci su je skoro oborile na pod.
..Da li ste znali i da je Majkla Fiska ubio metak ispaljen iz pištolja kalibra devet milimetara?" Napravio je pauzu, da bi izazvao snažniji efekat. ..l da Džon Fisk ima jedan pištolj istog kalibra registrovan na njegovo ime? A ona molba - siguran sam da vam je rekao da ona ima veze sa ubistvom njegovog braia. je l' tako?"
Sara je pogledala u Čendlera. ,.Nc mogu da verujem."
.,Pa, ništa od ovoga još uvek nije dokazano", kazao je Čendlcr. Perkins, koji je držao skrštenc ruke, zamišljeno je klimnuo glavom.
..Primili smo jedan poziv iz Kancelarije za specijalne vojne operacije, gospođice Evans. Zvao nas je stariji vodnik Dilard. Rekao je da ste zvali zbog Rufusa Harmsa. i da ste mu kazali da je on poslao jednu molbu sudu i da hoćete da ga proverite."
..Nema zakona koji mi zabranjuje da obavim telefonski poziv da bih nešto razjasnila, je li tako?"
..Znači, priznajete da ste ga zvali", kazao je Perkins trijumfalno, pogledavši prvo u Remzija. a potom u Najtovu. ..To znači da priznajete da ste koristili
ske prostorije i vreme suda za svoju privatnu istragu o nekom odbeglom ro-
_'Jasu- A uz to ste i lagali vojsku, pošto u evidenciji nema takve molbe, kao
što ste to sami rekli."
Spisak prekršaja koje ste napravili se brzo uvećava", dodao je Mekena.

•Ja to ne priznajem. Što se mene tiče. to je bio sudski posao i ja sam imala sva prava da ga radim."
..Gospođice Evans, hoćete li da nam kažete kod koga je bila ta molba?" Remzi ic niliin n ,,;,, i,.jn ;,,tmc ,, .^iv^atp tnl-nm 7*«-<lania suda. ..Ako neko u
Dejvid Baldači
ovom sudu ukrade jednu molbu pre nego što se ona zavede - što je nezamislivo - a vi znate ko je to. imate dužnost prema ovoj instituciji da kažete ko je to bio."
Sara je shvatila da su svi znali odgovor na to pitanje, ili su bar mislili da znaju. Ali ona im to nije rekla. Skupivši rezervnu snagu koju nije ni znala da posedujc. lagano se podigla. ..Mislim da sam odgovorila na dovoljan broj pitanja, gospodine predsedniče.1'
Remzi je pogledao u Perkinsa, a onda u Elizabet Najt. Sara je mislila da je vidcla da su svi oni jedva primetno klimnuli glavom.
..Onda. Saro. moram da vas zamolim da dobrovoljno podnesete momentalnu ostavku na mesto službenika suda", rekla je Najtova. kojoj je glas zadrhtao kada je to rekla.
Sara je pogledala u nju vrlo malo iznenađena. ..Shvatam. sudijo Najt. Žao mi je što je do ovoga došlo/'
..Ni blizu onoga koliko meni. Gospodin Perkins će vas ispratiti napolje. Možete da uzmete svoje lične stvari iz kancelarije."
Najtova je skrenula pogled ustranu.
Kada se Sara okrenula da izađe, ponovo se začuo Rerrrzijev glas:
..Gospođice Evans, budite uvercni da ako ono što ste uradili bude nanelo neku štetu ovoj instituciji, protiv vas i ostalih odgovornih za to će biti preduzete sve odgovarajuće zakonske mere. Ali. ako dobro razumem situaciju, mislim daje šteta već nastala i da je ona najverovatnije nepovratna." Glas mu se dramatično pojačao. ..Ako bude tako. onda će vas savcst progoniti tom prokletom činjenicom do kraja života!"
Remzijevo lice bilo je crveno od ogorčenosti; činilo se da će njegovo suvo-njavo tclo izleteti iz odela. Sara je u njegovim očima, koje su tinjale od besa. mogla da pročita: Skandal. U jednoj instituciji koja je bila iznad skandala, u gradu neprekidno i

sramotno zaglibljenom u njih. Njegovo mesto u istoriji i njegova dugo građena karijera pravosudnog mudraca da bude pokvarena grubom greškom jednog beznačajnog službenika: čitava (storija njegovog profesionalnog života svela se na gomilu fusnota. Da je ubila ćelu njegovu porodicu pred njim. Sara Evans ga ne bi toliko pogodila. Pobegla je iz kabineta pre nego što je briznula u plač. smatrao s vrata.
„Šta se dogodilo. Saro.
Ispratit ću gospođicu Evans iz zgrade. prošaputala je: ..Vidimo se u garaži."
Dok je prolazila pored Perkinsa. on je rekao. ..Tieba
Sara je spustila kesu. potražila ključeve u svojoj torbi.
..Nemojte da mislite da uživam u ovome", rekao e Peikms oeoue. je u haosu. opkoljen, smo armijom novina«. -» Nemojte da mislite da sam želeo da izgubite posao.
Sara se ćutke progurala pored njega.
Na svom putu do glavnog predvorja, om su usponi, kada krenuli Čendler i Mekena.
„Moram da porazgovaram sa vama. Džone". kazao je Ccndlci.
Fisk je pogledao u Saru. ..Stići ću te. Saro."
Ona i Perkins su produžili dalje.
..Hoćete nešto da me pitate?" rekao je Fisk.
..Tako je."
..Da li je ,o u vez, sa polisom živo.nog osiguranja mog biata^ „Da", kazao je Čendler namršteno. ..Mekena mish da ste možda vadili u njegovo ime. bez njegovog znanja, i da ste ga onda ubili.
..Našli ste tu polisu u stanu mog brata?" Cendler je klimnuo glavom. „Onda očigledno znate za nju."
Cendler je pogledao upitno prema Mekeni. ali je ovaj ćutao.
..Vidite, nisam znao da je moj brat izvadio polisu. O tome me je obave-stio agent osiguravajuće kompanije. Daću vam njeno ime. Samo da znate da se ona lično sastala sa mojim bratom, ako mislite da je sve ovo moje maslo." Pogledao je u Mekenu i video kako mu se lice smrkava. ..Izvinite što sam probušio vaš balon. Mekena. Novac će otići našim roditeljima - Majk je znao da bih ja tako

postupio. Razgovarajte sa agentom osiguranja, ona će vam to potvrditi. Osim ako ne mislite da sam i sa njom u dosluhu. Ali. zašto da tu stanete? Ve-rovatno sam potplatio i svih devet sudija Vrhovnog suda. Je Γ tako?"
..Znači, nagovorili ste vašeg brata da izvadi polisu životnog osiguranja da biste pomogli roditeljima. Ali samo ste vi navedeni kao njen korisnik. To je još uvek sjajan motiv da biste ga ubili", rekao je Mekena. Okrenuo se Cendleru. ..Želite li da ga pitate ili da to ja uradim?"
Čendler je pogledao u Fiska. „Vaš brat je ubijen metkom kalibra devet milimetara,"
..Stvarno?"
..Vi posedujete pištolj tog kalibra, zar ne?"
Fisk je pogledao u obojicu. ..Razgovarali ste sa Državnom policijom Vir-džinije?"
..Odgovorite mi na pitanje", rekao je Mekena.
..Zašto da odgovorim, kada već znate odgovor na njega?"
..Džone..." počeo je Cendler.
..U redu - da. Imam pištolj kalibra devet milimetara. ZIG-Zauer P226. da budem precizniji, sa okvirom od petnaest metaka."
..Gde se nalazi?"
..U mojoj kancelariji, u Ričmondu."
..Voleli bismo da nam ga date."
..Za balistiku?"
..Između ostalog."
..Samo gubite vreme. Bjuforde..."
..Imamo li vašu dozvolu da odemo u vašu kancelariju i uzmemo pištolj-
..Ne"
Jednostavnu istina
Mekena je rekao; „Pa. za jedan sat ćemo dobiti nalog za pretres."
..Nije vam potreban nalog, jer ću vam ja doneti taj pištolj." Mekena je izgledao iznenađeno. „Ali. mislio sam da ste rekli..." ..Ne želim da upadaju u moju kancelariju da bi ga uzeli. Znam kakvi policajci nekada mogu da budu. Oni nisu baš najnežniji ljudi, i trebala bi mi

čitava večnost da od njih dobijem naknadu za popravku vrata."
Fisk je pogledao u Čcn-dlera. „Pretpostavljam da nisam više deo nezvaničnog tima. ali da vas pitam nekoliko stvari: Da li ste razgovarali sa stražarima koji su bili dežurni one noći kada je Rajt ubijen, i da li ste proverili snimke na bezbednosnim kamerama?"
..Savetovao bih vas da mu ništa ne govorite. Cendleru". kazao je Mekena. „Savet primljen." Cendler je pogledao u Fiska. „U ime starih vremena, reći ću vam da smo razgovarali sa stražarima. Ako ne lažu. niko od njih nije odbacio Rajta kući. Jedan od njih se ponudio, ali je Rajt to odbio." „U koje vreme se to dogodilo?"
„.0ko pola dva ujutru. Snimci su provereni i nisu pokazali ništa neobično." „Da li je Rajt rekao zbog čega ne želi da ga odbace kući?" ..Stražar je kazao da je samo izašao na vrata i da ga nakon toga više nije video."
„Dobro, da se vratimo na pištolj", kazao je Mekena. ..Idem sa vama u vašu kancelariju."
„Neću da se vozim s vama." -Mislio sam da vas pratim."
„Radite šta hoćete, ali želim tamo jednog ričmondskog policajca u unifor-j?.1 Zellm da on odnese pištolj u stanicu i odande ga pošalje u Odeljenje za u «va vašingtonske policije. Neću vam dozvoliti da mu pridete." -Stvarno mi se ne sviđa to što sugerišete."
"Žao° mi je, ali to će tako biti. ili ćete morati po svoj naloe za pretres. To zavisi od vas."
Oglasio se Čendler: „U redu. hoćete li nekoga određenog?" - Policajca Viljema Hokinsa. Verujem mu. a možete i vi." "
°g°vweno. Želim da odmah krenete. Džone. Ja ću završiti sve što tre-sa Policijom u Ričmondu." sa v'S Je P°8'edao niz hodnik.
..Dajte mi pola sata. Moram da porazgovaram
Čendler je stavio ruku na Fiskovo rame. ..Dobro. Džone, ali ako policija u Ričmondu ne dobije vaš pištolj u roku od tri sata. onda ćete imati ozbiljan problem, je Γ jasno?"
Fisk je požurio da stigne do garaže, da bi se video sa Sarom. Nekoliko minuta kasnije. Ccndleru i Mekeni se pridružio Delasandro.

..Voleo bih da znam šta se ovde događa", rekao je Delasandro ljutilo. „Dva službenika su ubijena, a sada je jedan otpušten zbog neke nestale peticije."
Mekena je slegnuo ramenima. ..Prilično je komplikovano."
..Baš ohrabrujuće", rekao je Delasandro.
..Nisam plaćen da hrabrim", uzvratio je Mekena.
,.Ne. plaćeni ste da otkrijete ko ovo radi. I vi. detektive Čendleru". odgovorio je Delasandro.
„Pa upravo to i radimo", brecnuo se Čendler.
„Dobro, dobro", rekao je Delasandro umorno. „Perkins me je informisao. Da li vi stvarno mislite da je Džon Fisk ubio svog brata? Mislim, dobro, imao je motiv, ali majku mu. Petsto hiljada je velika suma, ali danas to i nije tako puno."
Mekena je odgovorio: „Kada nemate ništa na svom bankovnom računu onda sve izgleda mnogo. Ima motiv, nema alibi, a za par sati ćemo videti da li ima oružje kojim je počinjeno ubistvo."
Delasandro nije izgledao ubeđen. „A šta je sa Rajtovom smrću? Kako se to uklapa u ćelu priču?"
Mekena je raširio ruke. „Gledajte na to ovako. Fisk je možda na prevaru ubedio Saru Evans da mu pomogne. Evansova i Rajt su dclili kancelariju. Nije nemoguće da je Rajt nešto čuo ili video zbog čega bi posumnjao u njih dvoje." „Ali, misllio sam da Fisk ima alibi za ono vreme kada je Rajt ubijen", kazao je Delasandro.
„Da. ali mu ga je dala Sara Evans", rekao je Mekena. „A šta je bilo sa odbeglim robijašem Harmsom i raspitivanjem Evansove o njemu?"
Čendler je slegnuo ramenima. „Ne mogu da tvrdim da smo sve to odgo-netnuli. ali možda su time hteli da nam odvuku pažnju."
Mekena je rekao: „Ne mislim, znam. Da je tu bilo nečega, to bi nekome rekli.
Majki Fisk stvarno uzeo neku molbu, ali to nije bitno? Džon Fisk ga je ubio zbog novca i iskoristio tu nestalu molbu da bi nasamario Evansovu i ostale."
„Biću na oprezu sve dok ne budemo bili sigurni u to", kazao je Delasandro. „Za ljude u ovoj zgradi odgovaram ja. a već smo

izgubili dvoje." Pogledao je u Mekenu. „Nadam se da znate šta radite sa Piskom."
„Naravno da znam."
Fisk je stigao Saru u garaži. Nije joj trebalo mnogo da bi mu objasnila šta se dogodilo.
„Saro. nadao sam se da nikada neću morati ovo da ti kažem, ali Čendler me je pre neki dan saterao u ugao. Siguran sam da sam ja razlog zbog koga si izgubila posao."
Sara je spustila kesu u prtljažnik svog automobila. „Ja sam velika devoj-ka. i odgovaram za svoje postupke."
Fisk se naslonio na kola. „Možda mogu da odem da porazgovaram sa Rem-zijem i Najtovom i objasnim im šta se dogodilo?"
„Kako da im objasniš? Uradila sam to što su rekli. Uradila."
Zatvorila je prtljažnik i prišla mu. „Pretpostavljam da su ti rekli za pištolj?"
Fisk je klimnuo glavom. „Mekena mi daje oružanu pratnju do kancelarije da bih im ga predao." Zagledao se u nju. „I šta ćeš sada da radiš?"
Ne znam. Ali odjednom imam mnogo slobodnog vremena. Pokušaću da se raspitam o Tremejnu i Rejfildu."
iJesi H sigurna da još uvek želiš da pomogneš?"
»Neću da ispadne da sam uništila svoju karijeru ni zbog čega, A ti?"
Ja i nemam drugog izbora."
Pogledao je na sat. „Da dođem do tebe večeras, oko sedam?"
..Mislim da ću stići da spremim večeru. Kupicu neku hranu i bocu dobrog v№a. Možda će mi porasti ambicije, pa ću i počistiti kuću. Možemo da prosla-lmo m°j poslednji dan u sudu. Možemo ponovo da idemo da jedrimo." Uću-a Je i dotakla mu ruku. „l da jedrenje završimo kao i juče?"
„Mogu da ne idem do Ričmonda i da ostanem s tobom. Znam kako ti je."
-Ali šta će biti sa Čendlerom i Mekenom?"
-Ne znam.

..Ako ne ndeš. Mekena će verovatno tražiti da te pošalju na električnu stolicu. Osim toga. pravo da ti kažem, oseeam se stvarno dobro,"
..Jesi li sigurna?"
..Sigurna sam. Džonc. ali hvala ti što misliš." Pomilovala ga je po licu. ..Večeras možeš da budeš sa mnom."
Kada je Fisk otišao. Sara se spremila da uđe u kola. ali je shvatila da je tašnu i ključeve od njih ostavila u kesi u prtljažniku. Otvorila ga je i dok ih je vadila pogled joj se zadržao na fotografiji koja je stajala na njenom vrhu. Uzela ju je iz kancelarije Majkla Fiska pre nego što ju je policija pretražila. Iznenada je shvatila da je stvarno imala nešto važno o čemu je trebalo da se brine. Ušla je u kola i izvezla se iz garaže. Upravo je otpuštena iz Vrhovnog suda. Čudno, nije joj se ni plakalo. niti joj se stavljala glava u rernu. Osetila je potrebu da se vozi. Do Ričmonda. Trebalo je da se vidi s nekim. A mogla je to da uradi i danas. Kada se provezla pored fasade od stubova njenog starog radnog mesta. zapljusnuo je veliki talas olakšanja. Bio je tako iznenadan da je skoro ostala bez daha. Onda joj je iz trena u tren bivalo sve bolje. Dala je gas niz Aveniju Nezavisnosti ne osvrnuvši se za sobom.

52.

Fisk se sjurio do kabineta sudije Najt i. iznenadio se što su ga pustili da ude. Najtova je sedela za svojim stolom. Remzi je još uvek bio unutra - sedeo je u fotelji utučeno. Ustao je iz nje čim je video Fiska.
On je uleteo unutra. „Želim da znate da je sve što je Sara uradila ili nije uradila, bilo sa ciljem da zaštiti mog brata. Ona mi samo pomaže da otkrijem ko ga je ubio."
..A sigurni ste da odgovor na to ne možete da otkrijete tako što ćete se jednostavno pogledati u ogledalo?" rekao je Remzi odsečno.
Fisk je prebledeo. ..Žestok promašaj, gospodine."
.Je li? Policija izgleda ne misli tako. Ako ste ubica. nadam se da ćete ostatak života provesti u zatvoru. A što se tiče onog što je vaš

brat uradio, ni to. po meni. nije daleko od oduzimanja nečijeg života."
..Ta izjava je stvarno smešna."
„Harolde..." počela je Najtova. ali ju je on prekinuo odsečnim pokretom
..A želim da vi", pokazao je prema Fisku. „izađete iz ove kancelarije i zgrade pre nego što naložim da vas uhapse zbog nezakonitog ulaska u tuđe prostorije."
Fisk je pogledao u njih dvoje. Bes koji je osećao tog trenutka bio je kulminacija poslednja tri dana čistog pakla. Činilo mu se da je Harold Remzi bio jedini krivac za sve ružno što mu se ikada dogodilo. „Video sam lep mali natpis iznad ulaznih vrata u ovu zgradu: Jednaka pravda za sve. Mislim da je to smešno."
Remzi se spremio da napadne Fiska. „Kako se usudjujcte!"
„Imam jednog klijenta koji čeka na izvršenje smrtne kazne. Ako ikada budem imao 'čast' da se pojavim pred vama. da li biste mi rekli je li vas briga da li će on živeti ili umreti? Ili ćete mene i njega iskoristiti da biste oborili neki presedan koji vas je pre deset godina iznervirao?"
„Vi nepodnošljivi..."
..Hoćete li da mi kažete?" viknuo je Fisk. ..Jer ako ne možete, onda ne
znam šta ste, ali sudija sigurno niste."
Remzi je pozeleneo. „Šta vi uopšte znate o bilo čemu? Sistem..."
Fisk se udario u grudi. „Ja sam taj sistem. Ja i ljudi koje zastupam, Ne vi. Ne ovo mesto."
„Da li shvatate značaj stvari o kojima ovde raspravljamo?" „Kada ste poslednji put seli i razmatrali slučaj jedne žene koju muž prebija^ Ili maltretiranog deteta? Jeste li nekada gledali čoveka kako umire na elek-tncn°J stolici? Jeste li? Sedite ovde i nikada zapravo niste vidcli nijednu stvar-nu os°bu. Ne saslušavate nijednog živog svedoka. nikada niste saslušali nijednog od ljudi koje ste uništili ili kojima ste pomogli svojim odlukama. Gledate samo 8omilu moćnih advokata koja vas zasipa brdom papira. Vi ne znate kako gedaju lica, ljudi, ni njihova patnja i bol. Za vas je ovo

samo jedna intelektualna igra. Igra! Ništa više." Fisk se zagledao u predsednika suda. Glas mu je htao kada je rekao: „Mislite da su velike stvari toliko teške? Probajte da se Pozabavite malima, pa ćete videti šta je teško."
„Mislim da bi trebalo da idete", rekla je Najtova. skoro preklinjućim to-n°m. „Smesta."
vid Baldači
Fisk je zurio u Remzija još nekoliko sekundi, i onda. smirivši se. pogledao u nju, „To vam je dobar predlog, savetniče. mislim da ću ga prihvatiti" Fisk se okrenuo prema vratima.
..Gospodine Fisk". zagrmeo je Remzi. Fisk se polako okrenuo.
..Imam nekoliko dobrih prijatelja u Advokatskoj komori Viitlžimje. Mislim da treba da budu upoznati s ovim. Mislim da bi trebalo da protiv vas prcduzmu odgovarajuće mere, koje će verovatno rezultirati suspenzijom, i sledstvenim isključenjem iz komore."
..Kriv dok se ne dokaže suprotno? To je vaša ideja o tome kako bi pravosudni sistem trebalo da funkcioniše?"
..Duboko verujem u to da je samo pitanje vremena kada će se otkriti da ste krivi."
Fisk je krenuo nešto da kaže. ali je Najtova. koja je držala jednu ruku na telefonu rekla: „Džone. više bih volela da odete bez pratnje obezbedenja."
Kada je Fisk otišao. Remzi je zatresao glavom. „Covek je, bez sumnje, psihopata."
Okrenuo se i pogledao u Najtovu. Ona je sedela i zurila pravo ispred sebe. ..Bet. slobodno uzmi jednog od mojih službenika dok ne nadeš zamcnu za Saru."
Ona je pogledala u njega. Baš lepo od Remzija što joj je ponudio službenika. Ali, samo na prvi pogled. Da li se iza toga krila njegova želja da ima špijuna u njenom taboru?
.,Hvala, ali nije potrebno. Moraćemo samo da radimo više."
„Danas si zapodenula dobru svađu na zasedanju. mada bih voleo da to nisi primila tako lično. Ne priliči nam da se tako prepucavamo u javnosti."

..Kako da ne primam predmete lično. Harolde? Reci mi kako."
Kapci su joj bili otečeni, a glas odjednom grub.
..Moraš. Nikada se nije dogodilo da ne spavam zbog nekog predmeta. Čak i kada je u pitanju smrtna kazna. Mi ne odlučujemo o tome ko je krvi. a ko nevin. Mi samo tumačimo reci. Tako moraš da gledaš na to. Inače ćeš sagoreti.
..Možda je bolje sagoreti ranije, nego imati dugu i uspešnu karijeru koja samo izaziva moj intelekt." Remzi ju je sasekao pogledom.
..Želim da budem povređena. Želim da osetim bol. To svako radi. Zašto bismo mi bili izuzetak.
Remzi je tužno zatresao glavom. „Onda se bojim da nećeš izdržati. A mo-raćeš ako želiš da ovde budeš neko."
„Videćemo. Možda te iznenadim. Počevši od danas."
Nema šanse da promeniš odluku u predmetu Stenli. ali divim se tvojoj upornosti, iako je ona danas bila uzaludna."
„Koliko znam, glasovi još uvek nisu prebrajani."
Remzi se nasmejao. „Naravno, naravno. Ali to je puka formalnost." Stavio je ruke u džepove i stao ispred nje. ..A kao što znaš, ja sam takode svestan tvoje namere da preispitaš stav po pitanju prava siromašnih..."
„Harolde, upravo smo izgubili našeg trećeg službenika. Trećeg čoveka. Onoga do koga mi je najviše stalo. Sud je u haosu. Nisam trenutno raspoložena da razgovaram o poslu. Možda to nikada više neću ni biti."
„Moramo da idemo dalje, Bet. Istina da smo imali krizu za krizom, ali pre-živećemo"
„Harolde. molim te!"
Remzi nije prestajao. „Sud ide dalje. Mi..."
Najtova je ustala. „Izlazi napolje."
..Molim?"
-Izlazi iz moje kancelarije."
..Bet..."
..Izlazi napolje! Izlazi napolje!"
Ne rekavši više ni reč. Remzi je izašao. Najtova je ostala da stoji još neko vreme. a onda je brzo napustila kancelariju.

"išle okršaja sa Remzijem. Fisk je ušao u podzemnu garažu suda i kre-
pravo ka kolima. Osećao se tupo. Sara je otpuštena zbog njega, namešteno
Je ubtstvo brata i upravo je izgrdio predsednika Vrhovnog suda Sjedinjenih
A sve to za manje od sat vremena. Ovo bi svi. osim totalnih luđaka, na-
osim danom. Sjeo je u svoja kola. Nije imao želju da se vozi za Ričmond
kako Mekena pokušava da dokrajči njegov život.
pesnicama je pritisnuo očne duplje. Oteo mu se uzdah, a onda se trgnuo " taj zvuk. Razrogačio je oči. videvši da mu Elizabet Najt kuca na prozor. Otvorio ga je.
-Želela bih da porazgovaram sa vama."
Sabrao se. koliko god je mogao. .,0 čemu?"
..Možemo li da se malo provozamo? Ne bih želela da rizikujem da vas ponovo uvedem u zgradu. Mislim da nikada nisam videla Harolda tako iznerviranog."
Fisku se učinilo da je primetio naznaku osmeha na njenom licu kada je to rekla. ..Hoćete da se provozamo mojim kolima?" pitao je on.
..Moja nisu ovde. Je Γ to ne bi bio problem?"
Fisk je pogledao u njenu skupu haljinu. ..Pa, enterijer mojih kola je, zapravo, rđa pokrivena politurom od prašine/'
Najtova se nasmešila. ..Odrasla sam na jednom rancu u istočnom Teksasu. Do kućica koje su činile grad u čijoj smo blizini živeli ja i mojih šestoro braće i sestara dovozili smo se na traktorskom plugu očajnički se držeći za njega da ne padnemo, ali smo ipak uživali u svakom minutu te vožnje. A. želela bih da porazgovaram sa vama."
Fisk je najzad klimnuo glavom i Najtova je sela na suvozačko sedište.
..Kuda ćemo?" pitao je Fisk kada su izašli iz garaže.
..Idite levo na semaforu. Nadam se da ne žurite. Baš nepristojno od mene što vas to nisam pitala."

Fisk se sctio da ga čeka Mekena. ..Nije ništa toliko bitno."
Kada su skrenuli. Najtova je počela da govori. „Znate da nije trebalo da se vraćate i pričate ono."
..Nadam se da niste ovde došli samo da bi mi to rekli", rekao je Fisk oštro.
..Došla sam da vam kažem da se osećam užasno zbog Sare."
..Dobro došli u klub. Ona je pokušala da pomogne mom bratu, a onda l meni. Siguran sam da obožava dan kada je upoznala braću Fisk."
..Pa. to je sigurno tako kada je u pitanju jedan od vas."
..Sta ste time hteli da kažete?"
..Sari se sviđao vaš brat i ona ga je poštovala, ali ga nije volela, iako. Ja lično mislim da on nju jeste. Međutim, njeno srce je bilo na drugom mestu.
..Je Γ tako? l ona vam je to rekla?"
..Džonc. zaista ne volim da priznam da imam bilo kakve predrasude u vezi sa polovima, ali isto tako ne želim da ignorišem neke osnovne istine: su№' njam da je osam mojih muških kolega to uopšte primetilo. ali meni je jasno da je Sara Evans strašno zaljubljena u vas."
To vam govori vaša ženska intuicija?"
Tako nešto. A imam i dve ćerke." Primetila je da je radoznalo gleda. „Moj prvi muž je umro. Ćerke su mi odrasle i žive svoj život." Najtova je spustila ruke u krilo i pogledala kroz prozor. „Međutim, to nije razlog zbog koga sam želela da sa vama popričam", rekla je. ..Ovde skrenite desno", kazala je.
Kada je Fisk to uradio, pitao ju je: „Šta vam je onda bilo u planu? Vi svi izgledate kao da uvek imate neki plan."
„A vi mislite da je to loše?"
„Vi mi recite da li je. Nisam baš oduševljen kada vidim kakve igre igrate."
„Uvažavam vaš stav."
„Nisam u poziciji da sudim o onome što radite. Ali. što se mene tiče, vi niste sudije, već kreatori politike. A kakva će ona bili. zavisi od toga čiji je lobi sposobniji da prikupi pet glasova. Kakve

to veze ima s pravima jednog podnosioca molbe?" Čim je to izgovorio, na pamet mu je iznenada pala jedna depresivna misao: Nije imao osnova da se žali na sud i njegov princip rada. On je i ovako sve vreme pokušavao da u korist svojih klijenata eskivira istinu. Na neki način, to je bilo gore od svega što je sud radio, ili nije radio, u ime pravde.
Jedan minut su se vozili u tišini, a onda se Najtova oglasila.
„Počela sam
da radim kao tužilac. A onda sam postala sudija." Zastala je.
„Mogu vam reći
da mste u Pravu." Fisk je izgledao blago iznenađen. „Džone. mogli bi smo da
e atujemo o ovome do besvesti, ali činjenica je da je u pitanju jedan sistem i
^ mora raditi u okviru njega. Ako to znači igrati po njegovim pravilima i.
Povremeno, izvrtati ista, onda čovek mora to tako da prihvati. Možda je ovo
d previše pojednostavljena filozofija za prilično složenu situaciju, ali neka-
oras da se rukovodiš svojim unutrašnjim osećajem." Pogledala je u njega. "inv*ate šta sam htela da kažem?"
n je klimnuo glavom. „Moji instinkti su prilično dobri."
šta kažu vaši instinkti u vezi sa Majklovom i Stivenom smrću? Ima li me<8a " f°J pri£i ° nestaloj molbi? Ako ima. zaista bih volela da znam o to-
••Zašto mene pitate?"
Zato što izgleda da znate više od ostalih. Zato sam i želela da popričam ""vamanasamn'-
„Da li vi stvarno mislite da sam ubio svog brata i da koristim tu molbu da bih odvukao pažnju policije? Na taj način sud u celoj toj priči ostaje čist."
„Nisam to rekla/'
„Rekli ste to Sari na vašoj zabavi."

Najtova je uzdahnula i zavalila se u sedištu. „Ne znam šta mi je bilo. Možda da bih je odbila od vas."
„Nisam ubio svog brata."
„Verujem vam. Znači, ta nestala molba može da ima značaja?'1
Fisk je klimnuo. ..Moj brat je ubijen jer je znao njenu sadržinu. Mislim da je Rajt ubijen jer je radeći do kasno izašao neočekivano iz svoje kancelarije i video nekog iz suda kako pretura po kancelariji mog brata."
Ona je prebledela. „Mislite da je Stivena ubio neko iz Suda?" Fisk je klimnuo glavom. „Možete li to da dokažete?"
„Nadam se da mogu."
„Nemoguće. Džone. Zašto bi to uradio?"
„Postoji jedan čovek koji je proveo polovinu svog života u zatvoru i vo-leo bi da zna odgovor na to."
„Da li detektiv Čendler zna za sve to?"
„Videćemo."
Kada je Fisk dobacio Najtovu nazad, do suda. ona mu je rekla: „Ako je sve što pretpostavljate tačno, i ako je u to umešan neko iz suda..." Na trenutak je ućutala, nemajući snage da nastavi. „Da li shvatate kako bi ovo moglo da naruši ugled suda?"
„Ja nisam siguran u mnogo stvari, ali u jednu jesam." Zastao je. a onda nastavio: „Reputacija suda nije vrednija od života jednog nevinog čoveka koji će umreti u zatvoru."

53.

Rufus je zabrinuto gledao u svog brata, koji je upravo završio s jednim is-crpljujućim napadom kašlja. Džoš je pokušao da se malo uspravi, misleći da će mu to pomoći da lakše diše. Znao je da su njegovi unutrašnji organi bili u do-
nekud da iskrsne. Još uvek je držao pištolj prislonjen na svoj bok. Ali. izgledalo je da mu metak nije bio neophodan da bi okončao život. Bar ne još jedan. Sreća njihova da Tremejn i Rejfild nisu došli u vojnom vozilu. Ali. jedna strana džipa je bila smrskana od udarca njihovog kamiona i to je privlačilo neželjenu pažnju. Dobro je da je bar imao krov. što je sprečavalo ljude da vide šta se u

njemu nalazi. Rufus nije znao kuda ide. a Džoš je bio promenljivog stanja svesti pa nije mogao da mu pomogne. Rufus je otvorio kasetu i iz nje izvukao jednu mapu. Brzo ju je proanalizirao i prešao prstom putem do Rič-monda. Morao je da dođe do autoputa. Ako do njega bude stigao, moraće da stane i pita nekoga u kom pravcu da ide. Iz džepa svoje košulje izvukao je jednu vizitkartu i bacio pogled na imena i telefone koji su se na njoj nalazili. Trebalo je samo još da nađe telefon.
Kada su Fisk i Mekena stigli do Fiskove kancelarije, agent FBI je rekao: ..Hajde da uđemo."
„Čekat ćemo policiju", rekao je Fisk odlučno.
Čim je to rekao, jedno policijsko patrolno vozilo se zaustavilo ispred zgrade i iz njega je izašao policajac Hokins.
„Šta se to. kog đavola, ovde dešava. Džone?" pitao je Hokins zbunjeno.
Fisk je pokazao prema Mekeni: „Agent Mekena misli da sam ja ubio Maj-иа. Došao je ovde da uzme moj pištolj da bi ga poslao balističarima."
Hokins je neprijateljski pogledao u Mekenu. „To je najveće sranje koje sam ikada čuo..."
„Dobro, hvala vam na vašem profesionalnom mišljenju - pozornice Hokins. Je l tako bese?" rekao je to prilazeći mu.
„Tako je", rekao je Hokins smrknuto.
-Pa. pozorniče Hokins. imate odobrenje gospodina Fiska da pretražite kancelariju kako biste našli jedan pištolj kalibra devet milimetara registrovan na nje-S°vo ime." Pogledao je u Fiska.
„Pretpostavljam da ste sa tim i dalje saglasni." os'o Fisk nije odgovorio. Mekena je pogledao u Hokinsa. „A ako vi niste ras-Polozeni za to, idemo da porazgovaramo sa vašim šefom, pa da počnete polako da planirate karijeru van policije."
Pre nego što je Hokins uspeo da uradi nešto glupo. Fisk ga je uhvatio za rukav i rekao mu- Hajde, da završavamo s ovim. Bili."
Kad su ušli u zgradu Fisk je prokomentarisao: „Izgledaš mi mnogo bolje."
Hokins se, zbunjen, nasmešio. ..Da. hvala."

„Sta se dogodilo?" pitao je Mekena.
Hokins je pogledao u njega namrgođeno. ..Tip se uradio i krenuo da se vozi po gradu. Bilo ga je malo teže uhapsiti."
Ispred vrata Fiskove kancelarije nalazila se gomila pisama i paketa. On ih je podigao s poda i otključao vrata. Ušli su unutra i Fisk je otišao do svog stola i spustio na njega poštu. Otvorio je gornju fioku i pogledao u nju. Zavukao je ruku i krenuo nešto da traži, a onda je pogledao u njih dvojicu. „Bio je u ovoj fioci. Video sam ga onog dana kada si ti. Bili. došao da mi kažeš za Majka."
Mekena je prekrstio ruke i strogo se zagledao u Fiska. „Da li je neko ulazio u vašu kancelariju? Čistačica, sekretarica, perači prozora? Da li vam je neko nešto isporučivao?"
..Ne. niko. Niko nema ključ, osim gazde."
Hokins je rekao. ..Koliko si bio odsutan? Dva dana?"
„Da."
Mekena je zagledao vrata. ..Ali. nema znakova provale."
Hokins je rekao: ..To ništa ne znači. Onaj ko se namerio da uđe mogao je da 'očešlja' bravu a da to i ne znate."
..Ko je znao da ste ovde držali pištolj?" pitao je Mekena.
„Niko."
„Možda ga je neko od vaših klijenata uzeo da bi sebi obezbedio oružje pomoću koga bi mogao da opljačka banku?" kazao je Mekena.
„Sa klijentima ne razgovaram u kancelariji. Mekena. Kada primim poziv, oni su obično već u zatvoru."
„Pa. izgleda da imamo problem. Vaš brat je ubijen metkom kalibra devet milimetara. Vi imate 'žig' tog kalibra registrovan na vaše ime. Priznajete da je pre par dana bio u vašem posedu. Sada tog pištolja nema. Nemate alibi za vre-me kada je nastupila smrt vašeg brata i njegovom smrću ste postali pola mili-ona dolara bogatiji."
Hokins je pogledao u Fiska.
„Majk je izvadio polisu osiguranja", objasnio je Fisk. „Za mamu i tatu"

Fisk je prišao Mekeni. „Ako mislite da imate dovoljno dokaza da me optužite, onda to i uradite. Ako nećete, tornjajte se iz moje kancelarije."
Mekena se nije zbunio. ..Verujem da policajac Hokins ima vašu dozvolu da pretraži ćelu kancelariju da bi našao pištolj. Bio on vaš prijatelj ili ne. očekujem od njega da profesionano obavi svoju službenu dužnost."
Fisk se odmakao i pogledao u Hokinsa. „Samo napred. Bili. Idem do kafića na uglu da uzmem nešto za piće. Hoćete li vi nešto"" Hokins je odmahnuo glavom.
„Mogao bih kafu". kazao je Mekena. izlazeći za Fiskom. „Taman i da malo popričam sa vama."
Sara se parkirala na prilaznoj stazi. Duboko je udahnula. „Bjuik" je bio tu. Kada je izašla iz kola. osetila je miris ošišane trave. Miris je bio prijatan - pod-setio ju je na fubalske utakmice u srednjoj školi i mirna leta u Karolini. Kada je pokucala na vrata, ona su se otvorila tako brzo da se skoro srušila sa stepenica. Mora da ju je Ed Fisk video da dolazi. Pre nego što je uspeo da joj ih zalupi ispred nosa. ona mu je pokazala jednu fotografiju. Na njoj su bile četiri osobe: Ed i Gledis Fisk. i njihova dva sina. Svi su se smcšili.
Ed je upitno pogledao Saru.
„Majki ju je držao u kancelariji. Želela sam da je imate."
„A zašto?" Ton mu je i dalje bio hladan, ali je bar nije psovao.
„Jer sam mislila da treba."
Ed je uzeo fotografiju od nje. ..Nemam šta da vam kažem."
...Ali zato ja imam puno toga da kažem vama. Nekome sam nešto obećala, a ja volim da održim svoja obećanja."
„Kome? Džoniju? Pa. možete da mu kažete da nije dobro što vas je poslao da izgladite stvar."
..On ne zna da sam ovde. Nije mi on rekao da dođem."
Izgledao je iznenađeno. ..Pa zašto ste onda došli?"
Zbog tog obećanja. Za ono što ste sinoć videli ne treba da krivite Džo-na. nego mene."
..Za tango je potrebno dvoje i ja to dobro znam."
„Mogu li da uđem?"

..Ne vidim razloa zboe čega biste to uradili."
..Zaista bih volela da porazgovaram sa vama o vašim sinovima. Mislim da nešto treba da znate. Neke stvari koje će malo pojasniti situaciju. Neće dugo trajati i obećavam vam da vas. kada sa tim budem završila, neću više nikada uznemiravati. Molim vas."
Ed se dugo premišljao, ali se na kraju sklonio ustranu i pustio je da uđe. nakon čega je bučno zatvorio vrata.
Dnevna soba je izgledala skoro isto kao i onda kada ju je prvi put videla. Čovek je voleo red. Pomislila je kako je i njegova garaža krcata alatom isto ovako sređena. Ed je pokazao rukom prema sofi i ona je sela. Nakon toga je otišao u trpezarijicu i onu fotografiju pažljivo spustio medu ostale koje su tamo stajale. ..Hoćete li nešto da popijete?" pitao ju je on preko volje.
„Samo ako ćete i vi."
Seo je u stolicu preko puta nje. ..Neću."
Dobro ga je osmotrila. Sada je na njegovom licu i u njegovoj telesnoj konstituciji mogla da vidi da su sinovi ličili na njega. Imali su ponešto i od majke, i to Majki više nego Džon. Ed je krenuo da upali cigaretu i stao.
..Možete da pušite ako hoćete. Osećajte se kao da ste kod svoje kuće."
Kada ju je upalio, vratio je cigarete u džep košulje, a upaljač u pantalone. „Gledis mi nije davala da pu.šim u kući. Morao sam da izlazim napolje. Teško je prekinuti sa starim navikama." Prekrstio je ruke. čekajući je da počne da priča.
..Majki i ja smo bili vrlo bliski prijatelji."
„Nakon o što sam sinoć video, nisam siguran koliko ste bili bliski."
Počeo je da crveni u licu.
..Činjenica je. gospodine Fisk..."
„Zovite me samo Ed". rekao je on suvo.
..Dobro. Ede. činejnica je da smo bili bliski prijatelji. Tako sam ja to videla. ali je Majk želeo da budemo više od toga."
„Šta time hoćete da kažete?"
Sara je progutala knedlu, i zacrvenela se. „Majki me je pitao da se udam za njega."

Ed je izgledao šokirano. „Nije mi to rekao."
„Sigurna sam da nije. Vidite", oklevala je jedan trenutak, jer nije znala kako će reagovati na njene sledeće reci. ..vidite, odbila sam ga." Malo se povukla n-jTjil ali ir Fkk nstan ila s«li mirno nnkušavaiući da shvati to što ie rekla.
„Je li tako? Pretpostavljam da ga niste voleli."
„Nisam, bar ne na taj način. Nisam sigurna zašto. Činio mi se perfektnim. Možda me je to i plašilo - možda me je plašilo da živim sa nekim takvim, znajući da ću celog života morati da svoje standarde držim tako visoko. A bio je i toliko predan svom poslu, pa. čak i da sam ga volela. nisam sigurna da bi tu bilo prostora za mene."
Ed je pogledao u zemlju. „Bilo je teško podići tu dvojicu dečaka. Džoni je bio dobar u skoro svemu, ali Majk... Majk je u svemu što je želeo da radi bio fantastičan. Ja sam stalno radio, i dok su bili deca nisam to shvatao. Sada to dobro vidim. Mnogo sam hvalio Majka. Previše. On mi je rekao da Džoni ne razgovara s njim. ali nije rekao zašto. Džoni je prilično zatvoren. Teško ga je naterati da priča. Sara je pogledala pored njega, napolje, gdc je jedan kardinal (vrsta ptice, prim.prev.) proleteo i spustio se na granu žalosne vrbe. Kazala je: ..Znam. Tokom poslednjih nekoliko dana provela sam sa njim puno vremena. Znate, za njega sam, skoro onog istog trenutka kada sam ga prvi put videla. mogla da kažem: To je čovek sa kojim želim da provedem čitav svoj život. Pretpostavljam da to izgleda blesavo, l nepošteno. Zar ne?"
Preko Edovog lica je preleteo osmeh. „Kada sam prvi put sreo Gledis, radna je u malom restoranu preko puta firme u kojoj sam radio. Jednog dana sam ušao u taj restoran sa gomilom svojih kolega i od trenutka kada sam je video nisam više čuo nijednu njihovu reč. Izgledalo je kao da na čitavom svetu postojimo samo ja i ona. Kada sam se nakon toga vratio na posao, upropastio sam dizel motor jednog 'kaminsa'. Nisam mogao da je izbijcm iz glave."
Sara se nasmešila. „Znam kako su Džon i Majki Fisk tvrdoglavi, pa sumnjam da je ostalo samo na tome.'

I Ed se nasmešio. „Narednih šest meseci sam odlazio u taj restoran na doručak, ručak i večeru. Počeli smo da izlazimo. Onda sam skupio hrabrost da je P1 am da se uda za mene. Kunem se bogu da bih to uradio još onog prvog da-na. ali sam se plašio da ne pomisli da sam lud." Ućutao je na trenutak, a 011-a- kao zaključak, rekao: „Lepo smo živeli zajedno.'1 Zagledao se u nju. „Da li Vm se to dogodilo kada ste videli Džona?" Sara je klimnula glavom. „Da li je MaJk znao za to?"
^Mislim da je ukapirao. Kada sam najzad upoznala Džona. pitala sam ga a n ima neku ideju o tome zašto njih dvojica nisu bliski. Mislila sam da bi to moglo da bude jedan od razloga, ali izgledalo mi je da su se oni još pre toga udaljili jedan od drugoga." Sara se ispravila. ..Dakle, ono što ste one noći vi-deli u čamcu je bilo moje navaljivanje na vašeg sina. On je imao najgori mogući dan u životu koji čovek može da ima. a ja sam mislila samo na sebe." Pogledala ga je pravo u oči. ..On me je odbio." Pomislila je na prethodnu noć i nežnosti koje su ona i Džon pružili jedno drugom, u krevetu i van njega. I jutro posle nje. Mislila je da je sve shvatila. Bilo je to jedno lepo osećanje. Sada je bila blizu toga da poveruje kako ništa nije znala ni o čoveku, ni o Ijdu-skim osećanjima. Nasmešila se mučno. ..To je vrlo ponižavajuće iskustvo." Izvukla je maramicu iz svoje torbice i obrisala oči. ..To je sve što sam htela da vam kažem. Ako hoćete nekoga da mrzite, mrzite mene. a ne vašeg sina."
Ed je jedan minut gledao u tepih, a zatim ustao. ..Samo što sam završio sa šišanjem trave. Prijalo bi mi malo ledenog čaja. Hoćete li i vi jedan?" Sara je. iznenađena, klimnula glavom.
Posle par minuta. Ed se vratio sa čašama u kojima je bio led i bokalom čaja. Sipajući piće u čaše rekao je: ..Razmišljao sam puno o toj noći. Ne sećam se svega. Sutradan sam bio strašno mamuran. Koliko god da sam bio lud. nije trebalo da udarim Džona. Bar ne u stomak."
..Pa. on je prilično snažan momak."
..Nisam mislio na to." Ed je uzeo gutljaj čaja i zavalio se u stolicu, grickajući usnu. „Da li vam je Džoni rekao zašto je napustio policiju?"

..Rekao je da je zbog posedovanja droge uhapsio nekog momka, koji je bio tako jadan da je od tog trenutka odlučio da pomaže takvim ljudima."
Ed je klimnuo glavom. „.Pa. nije ga baš uhapsio. Dečak je umro na licu mesta. Kao i policajac koji je došao da Džonu pomogne pri hapšenju."
Sara je skoro prosula svoj čaj. „Šta?"
Izgledalo je da Edu nije bilo prijatno što je načeo tu temu. ali je nastavio: ..Džon nikada nije pričao o tome, ali sam ja to čuo od policajaca koji su nakon toga došli na mesto događaja. Džoni je zbog nečega zaustavio kola. Mislim da su ona bila ukradena. Bilo kako bilo. tražio je pojačanje. Izveo je ta dva momka iz automobila i kod njih našao drogu. Onda mu je stiglo pojačanje. Kada su se spremali da ih pretresu, jedan od mladića je pao na zemlju, kao da je dobio epileptički napad. Džoni ie pokušao da mu pomoćne. Nieirov kolega je trebalo da motri na onog drugog, ali nije, i ovaj je izvukao pištolj i ubio ga. Džoni je uspeo da puca. ali ga je on pogodio sa, dva metka.
Obojica su pala na zemlju jedan pored drugoga. Ispostavilo se da je onaj drud mladić samo glumio napad. Skočio je na noge i pobegao kolima. Malo kasnije su ga uhvatili. Džoni i onaj mladić koji je pucao na njega ležali su na zemlji na samo dvadesetak centimetara jedan od drugoga, i užasno su krvarili."
„O. bože!"
„Džoni je stavio prst u jednu svoju ranu. Krvarenje se malo smanjilo. To mi je ispričao u bolnici, poluošamućen. Onaj momak mu je nešto rekao. Ne znam šta. tačno. jer mi Džoni to nikada nije kazao, ali njega su našli mrtvog. a Džoni je ležao pored njega zagrlivši ga. Mora da je nekako uspeo da se dovuče do njega. Nekim policajcima se to nije svidelo. jer je on ubio njihovog kolegu. Ali, obavljena je istraga i Džoni je oslobođen krivice. Bila je greška onog drugog policajca. Elem. Džoni je skoro umro na putu do bolnice. Zato je u njoj proveo skoro mesec dana. Meci iz pištolja onog momka su Džoniju rasturili utrobu."

Sara se setila kako je Fisk spustio majicu pre nego što su počeli da vode ljubav. ..Ima \\ ožiljak?"
Ed ju je čudno pogledao. ..Zašto to pitate?" .Jednom prilikom mi je nešto rekao." Lagano je klimnuo glavom. ..Od trbuha do vrata."
..Suviše je star za striptiz", rekla je Sara sebi u bradu.
..Pretpostavljam da su lekari mogli da urade neku plastičnu operaciju, ali Je Uzoniju bilo dosta bolnica. Osim toga. verovatno je razmišljao da ako već nisu mogli da ga srede iznutra nije bilo važno kako će izgledati spolja."
Sara je izgledala zaprepašćeno. ..Šta hoćete time da kažete? Zar se nije pot-РЧПО oporavio?"
Ed je tužno odmahnuo glavom. „Ti meci su ga dobro pocepali. Odskakali u njemu poput kuglice u fliperu. Lekari su ga zakrpili. ali je skoro svaki njegov unutrašnji organ zauvek oštećen. Možda bi oni i mogli da se dovedu u red a a bi Džoni hteo da leži godinama u bolnici - da bi mu uradili transplanta-Je i ostalo. Ali, moj sin nije takav. Doktori su rekli da će njegovi organi jed-n°g dana. jednostavno, samo prestati da rade. Rekli su da je to kao dijabetes -ate. organi će mu se jednostavno potrošiti?" Sara je klimnula glavom, osetivši mučninu. ,.Doktori su rekli da će ta dva metka, na kraju, koštati Džona oko dvadesetak godina života, a možda i više. To nikako nije moglo da se popravi. Onda se nismo mnogo opterećivali time. Bilo nam je dovoljno što je živ. Ali. ja znam da on misli o tome. Diže tegove, trči kao lud. trudi se da bude u formi, bar spolja. Napustio je policiju. Nije čak hteo ni da ide u invalidsku penziju, iako bi mu je sigurno dali. Postao je advokat, radi kao pas ni za kakve pare i veći deo onoga što zaradi daje meni i svojoj mami. Ja nemam penziju, a Gledisini bolnički računi koštaju više nego što sam ja zaradio u ćelom svom životu. Čak smo morali i da ovu kuću. koju smo otplaćivali trideset godina, ponovo damo pod hipoteku. Ali, ono što se mora, mora se."
Kada je Ed ućutao, Sara je pogledala prema stolu na kome je stajala Džo-nova medalja za hrabrost. Bio je suviše mali komad metala za sav taj bol.

..Kažem vam ovo da biste shvatili da Džoni možda nema iste ciljeve kao vi i ja. Nikada se nije ženio, nikada nije govorio o tome da bi želeo da ima svoju decu. Kod njega sve ide brže. Misli da će biti najsretniji čovek na svetu ako uspe da doživi pedesetu. Sam mi je to rekao." Ed Fisk je pogledao u pod. ostavši bez glasa. „Nikada mi nije palo na pamet da ću nadživeti Majka. Molim boga samo da ne nadživim i mog drugog sina."
Sari se najzad vratio glas. „Hvala vam što ste mi to rekli. Znam da vam je bilo teško, jer me ne poznajete dobro."
..Zavisi. Nekada možete nekoga bolje da upoznate za deset minuta, nego nekog za čitav život.'
Sara je ustala, spremajući se da pode. „Hvala vam što ste odvojili vrč me za mene. Treba da se javite Džonu."
Klimnuo je glavom svečano. „Hoću."
Kada joj je ruka dodirnula kvaku. Ed je rekao još nešto: „Da li još uvek volite mog sina?"
Sara je izašla ne odgovorivši mu.
Fisk je uzeo kafu i seo na terasu male kafeterije koja se nalazila u bližim njegove kancelarije. Mckena je učinio to isto. Fisk je hteo da ignoriše agent" FBI. koji mu je stajao nad glavom, i posmatrao je prolaznike pijuckajući svoju kafu. Stavio je naočare za sunce, dok se ono pomaljalo iza vrha zgrade na su-
Mekena je ćuteći žvakao neke krekere i prelazio prstom preko svoje čašice za kafu napravljene od stiropora.
„Kako stomak? Izvinite što sam morao onako da vas udarim."
„Znam da je jedino žalite što me niste udarili jače."
„Nemojte tako. Video sam onu pušku i zabrinuo se."
Fisk je pogledao u njega. „Pretpostavljam da ste pomislili da ću nekako uspeti da otvorim vrata automobila, izvučem pušku napolje, okrenem se i opalim iz nje pre nego što me vi pogodite sa rastojanja od koliko, dva metra?"
Mekena je slegnuo ramenima. „Samo da znate da sam pročitao vaš dosije službovanja. Bili ste dobar policajac. Barem do pred kraj."
„Šta ste time hteli da kažete?"

Mekena je seo za sto. „Ništa, osim da je bilo nekih spornih detalja u vezi sa poslednjim događajem u vašem dosijeu. Da li biste hteli da mi ih malo pojasnite?"
Fisk je skinuo svoje naočare i zagledao se u njega. „Zašto me umesto toga odmah ne ubijete? Mislim da bi mi to bilo mnogo interesantnije."
Mekena je privukao svoju stolicu uza zid i upalio cigaretu. „Ako imate toliku želju da dokažete svoju nevinost, moraćcte da budete malo kooperativniji."
„Pošto ste vi. Mekena. ubcdeni da sam ja ubio mog brata, zašto bih se mučio da to radim?"
..Tokom moje dugogodišnje karijere, radio sam na mnogo slučajeva. U polovini njih. ispostavilo se da moja radna hipoteza nije bila tačna. Moja filozofija je: Nikad ne reci nikad."
Stvarno zvučite iskreno."
Mekena je malo ublažio ton. „Vidite. Džone. već dugo radim ove stvari.
Oh'v-
cno to nisu fini. mali. jasni slučajevi. U ovom ima prilično nejasnoća, i ja to
mogu da ignorišem." Zastao je. a onda. kao uzgred, dodao: „Zašto ste se vaš 1 vi interesovali za Rufusa Harmsa. i šta je to pisalo u njegovoj molbi?" risk je ponovo stavio svoje naočare za sunce.
..To se ne uklapa u vašu te-°nju da sam ja ubio svog brata."
-To je samo jedna od mojih teorija. Ovde sam u potrazi za vašim iznena-nestalim pištoljem kalibra devet milimetara koji se u nju uklapa. Dok čekam -e on pronađe, razmatram i druge teorije, na primer Rufusa Harmsa. Vaš brat zeo njegovu molbu i izgleda da ga je posetio u zatvoru."
„Je li vam to rekao Cendler?"
„Ja imam puno izvora informacija. Vi i Evansova ste se raspitivali o Har-msu. On je pobegao iz jednog zatvora u jugozapadnoj Virdžiniji. A vi ste sinoć otišli iznajmljenim avionom do tamo. Zašto mi ne pričate o tome'.' Gde ste to išli. i zašto?"

Fisk se. iznenađen, zavalio u stolicu. Mekena ih je stavio pod prismotru. To nije bilo ništa neobično, a on je i pretpostavljao da će to uraditi. ..Izgleda da znate puno - zašto onda mene pitate?"
„Možda imate neku informaciju koja bi mi pomogla da resim ovaj slučaj."
„Prč Cendlera?"
„Kada ljude ubijaju, zar je bitno ko će prvi zaustaviti ubicu?"
To je imalo smisla, pomislio je Fisk. Bar da tako izgleda. Ali, itekako je bilo važno ko će ga zaustaviti, l ljudi u policiji se takmiče, kao i drugi. Fisk je ustao. „Da vidimo šta radi Bili. Do sada je verovatno već pronašao dva lesa koja sam prošle nedelje ugurao u orman."
Kada su došli, Hokins samo što je završio sa pretresom.
„Ništa", rekao je on odgovorivši na Mekenin upitni pogled.
..Možete da pretražite i sami. ako želite", dodao je on prkosno.
„U redu, verujem vam", rekao je Mekena prijateljski.
Fisk se zagledao u Hokinsa. ..Šta ti je to. Bili?" Fisk je upro prstom u njegov vrat i kragnu.
..Šta?"
Fisk je dodirnuo prstom Hokinsovu kragnu od košulje i podigao je da je pogleda.
Hokins je blago pocrveneo. „A, to. To je bila Bonina ideja - da se pokriju modrice. Zato ne izgledam toliko isprebijano. Nikada do sada nisam dobio takve batine. Hoću da kažem, tip je bio krupan, ali i ja sam."
Mekena je rekao: ..Ispraznio bih čitav šaržer u njega."
Fisk je zinuo kada je Mekena to rekao.
Hokins je klimnuo glavom. „I ja sam se nosio mišlju da to uradim. Momci bi me zezali da znaju - napolju je toplo i ćovek se znoji, a to onda počinje da ostavlja trag na stvarima. Ne znam kako to žene rade."
„Hoćeš da kažeš da je to..."
..Da. .šminka", rekao ie on rezignirano.

Uprkos onome što mu je u tom trenutku palo na pamet. Fisk je pokušao da ostane smiren. Nesvesno je protrljao svoje još uvek bolno rame.
Mekena je gledao u njega.
U tom trenutku je zazvonio telefon. Fisk je podigao slušalicu. Zvali su ца iz staračkog doma u kome je bila smeštena njegova majka.
„Pročitala sam u novinama za Majkla. Primite moje saučešće. Džone." Žena je već godinama radila u domu i Fisk ju je dobro poznavao.
„Hvala. En. Sada stvarno ne mogu da razgovaram..."
„Htela sam da kažem. Majk je pre neki dan dolazio ovamo, a sada ga više nema. Ne mogu da verujem/'
Fisk se ispravio. ..Ovamo? Mislite - u dom?"
„Da. baš prošle nedelje. U četvrtak - ne. u petak."
Na dan kada je nestao.
„Sećam se toga dobro, jer je obično dolazio subotom."
Fisk je zatresao glavom pokušavajući da shvati šta je htela da kaže.
„O čemu vi to pričate? Majk nije posećivao mamu."
„Naravno da jcslc. Doduše, ne tako često kao vi."
„To mi niste rekli."
„Nisam? Pa. Majki nije hteo da vi to znate."
„Zašto, kog đavola, nije hteo da ja to znam? Umorio sam se od toga što mi ljudi ne govore šta je moj brat radio."
„Izvinite. Džone". kazala je žena. „ali molio me je da ništa ne govorim i ja sam mu uslišila želju. To je sve. Ali sada kada više nije živ. mislila sam... mislila sam da ne bi bilo zgoreg da to znate."
„Video je mamu u petak9 Da li je razgovarao sa vama?"
-Nije. Izgledao je malo nervozno. U stvari, nekako zabrinuto. Došao je jako rano i ostao samo nekih pola sata."
„Znači, njih dvoje su razgovarali?"
„Videli su se. Ne znam koliko su razgovarali. Gledis nekada ume da bu-„e tcs™- Kad ste mislili da svratite da je vidite? Mislim, ona ne može da zna se "°8°dilo s Majkiom. ali mi iz nekog razloga ipak deluje depresivno."

isku je bilo jasno da je žena verovala u to da majka ne gubi osećaj za
svoju decu ni kada boluje od Alchajmerove bolesti.
risk je zastao u cola rečenice. Bilo bi čudo da se nie,rova maika seti
bilo kog svog razgovora sa Majkom, koji bi mogao da im bude od koristi. Ali šta ako nije tako?
..Dolazim odmah."
Fisk je spustio slušalicu, u/.co aktovku i strpao u nju svoju poštu.
..Vaš brat je posctio majku onog dana kada je nestao?" pitao je Mekena. Fisk je klimnuo glavom. ..Onda ćemo od nje možda moći da dobijemo neku informaciju."
„Mekena. moja majka boluje od Alehajmerove bolesti. Misli da je Džon Kenedi još uvck predsednik Amerike."
..Dobro, a šta je sa ostalima koji tamo rade?"
Fisk je napisao adresu i broj telefona doma na poleđini svoje vizitkarte. ...Ali. molim vas da ne gnajvite mamu."
..Ići ćete da je vidite? Otkud to?"
..Ona je moja majka." Fisk je izašao na vrata.
Hokins je pogledao u Mekenu. ..Hoćete li da krenete? Hoću da zaključam. Ne bih želeo da mi neko ulazi ovamo i ukrade još nešto."
Način na koji je Hokins to rekao naterao je Mekenu da trepne. Policajac nikako nije mogao da zna da je on uzeo pištolj. Ipak ga je grizla savcst. Ali, imao je prečih stvari. Mnogo prečih.

54.
Sara je bila na putu za Fiskovu kancelariju. Stajala je na semaforu tada ga je vidcla kako prolazi raskrsnicu i ide na zapad. Nije čak stigla ni da mu (rubne. Mislila je da ga zaustavi, ali je odustala od toga kada ga je videla da deluje napeto. Skrenula je desno i krenula za njim.
Trideset minuta kasnije usporila je nakon što su Piskova kola skrenula na parking jednog staračkog doma koji se nalazio u zapadnom delu Ričmonda. Sa-ra je već jednom bila ovde sa

Majklom. kada je dolazio u posetu svojoj majci-Sklonila je kola iza jednog razgranatog četinara koji je rastao kraj ulaza i g'6' dala Fiska kako izlazi iz svog automobila i žurno ulazi u zgradu. Fisk se našao sa Eni. ženom koja ga je malopre zvala. Ona se još jednom izvinila i odvela
da se Fisk pojavio, ona je pogledala gore i nemo pljesnula rukama. Fisk je seo preko puta nje i Gledis je ispružila ruke i nežno mu dodirnula lice. Osmeh joj se raširio, kao i oči, koje više ništa nisu vidcle realno.
„Kako je Majk? Kako je mamina beba?"
Nežno joj dodirnuo ruke. „Dobro sam. l tata je dobro", slagao je.
„Imala si lepu posetu pre neki dan. je Γ tako?"
„Posete su tako lepe." Pogledala je iza njega i nasmešila se. To je često radila. Bilo je teško održati joj pažnju. Sada je bila kao odojče. Životni krug se
zatvorio.
Ponovo mu je spustila ruku na obraz. „Tata ti je bio ovdc."
„Kada?"
Zatresla je glavom: ..Negde tamo. prošle godine. Dobio je odsustvo. Brod mu je potonuo. Potopili su ga Japanci." „Stvarno? Je Γ on dobro?"
Nasmejala se glasno, i to je dugo trajalo. „O. da. on je dobro."
Nagnula se napred i konspirativno prošaputala: „Majk. dušo. umcš li da čuvaš tajnu?" ..Naravno, mama", rekao je Fisk oklcvajući.
Pogledala je okolo, pocrvenevši. „Ponovo sam trudna." Fisk je udahnuo duboko. Ovo je bio novitet. „Stvarno? Kad si to otkrila?"
•Jl!e brini, šećeru, mama ima dovoljno ljubavi za sve vas."
Uštinula ga je za obraz i poljubila u čelo.
Stisnuo joj je ruku i uspeo da se nasmeje. ..Onog dana smo se lepo ispri-ra». je l da?" Klimnula je glavom odsutno. Ovo je bilo ludo. pomislio je on. Kad je već ovde mogao je bar da pokuša. „Lcpo sam putovao. Sećaš li se kuda sam išao?"
"išao si u školu. Majk. kao i obično. Tata te je ukrcao na svoj brod." Na-' "a se. „Pazi se tamo. Borbe se vode na sve strane. Tvoj tata upravo uče-uJe u jednoj od njih." Digla je pesnicu u vazduh.

..Sredi ih. Edi." risk se zavalio u stolicu i zagledao u nju. „Paziću se." Gledati je. bilo je Posmatrati portret koji je iz dana u dan blcdeo pod nemilosrdnim suncem. £ dana će doći da je obiđe, a sva boja će nestati, i jedina slika koja od uue ostala, biće ona u njegovom scćanju. A život ide dalje. „Moram da krenem.
..Baš lepo." Pogledala je pored njega i mahnula. ..Zdravo." Fisk se okrenuo i sledio kada je video da tamo stoji Sara.
„Trudna sam. mila", rekla joj je Gledis.
..Čestitam", bilo je sve što je Sara uspela da joj kaže.
Fisk se sjurio niz stepeniee prema izlazu, a Sara je pošla za njim. Otvorio je vrata tako jako da su ona udarila u zid.
..Hoćeš li da staneš i porazgovaraš sa mnom. Džone?" zamolila ga je ona.
On se okrenuo. ..Kako se usuđuješ da me špijuniraš?"
„Nisam te špijunirala."
..Ovo se tebe ne tiče." Izvukao je ključeve i ušao u kola. Ušla je i ona.
„Beži iz mojih kola."
..Neću da se mi'dnem dok ne porazgovaramo o ovome."
..Sranje!"
..Ako hoćeš da izađem, izbaci me."
„Prokleta bila!" viknuo je Fisk pre nego što je izašao iz kola.
Izašla je i Sara. ..Proklet bio ti. Džone Fisku. Hoćeš li. molim te, da prestaneš da bežiš i porazgovaraš sa mnom?"
..Nemamo o čemu da pričamo."
..Imamo o svemu da popričamo."
..Upro je jednim prstom, koji je drhtao, u nju. ..Zašto mi ovo radiš. Saro.
.Jer mi je stalo do tebe."
..Nije mi potrebna tvoja pomoć."
„Mislim da jeste. Znam da jeste."
Stajali su tamo i gledali se.
...Možemo li da odemo negde i porazgovaramo o ovome? Molim te." Lagano je obišla automobil i stala pored njega. Dodirnuvši mu

ruku. rekla je: -™0 ti prethodna noć znači bar upola koliko meni. trebalo bi makar da popričamo. Stajala je tamo. ubedena da će joj on odgovoriti tako što će ući u svoja kola i otići iz njenog života. Fisk je na trenutak pogledao u nju. oborio glavu i oslonio se na kola umorno. Sari na ruka se spustila na njegovu i slegnula je. Fisk je pogledao iza nje u jedna kola parkirana na ulici, u kojima su sedela dva čoveka. ..Imaćemo prat" nju FBI." Njegovo držanje i ton su odisali rezigniranošću. Bar tamo nije bilo
Dobro zato ću se osećati veoma bezbednom", rekla je ona. ne skidajući ro,!ed s njega dok na kraju nije videla da ga. bar za sada. nije izgubila.
Ušli su svako u svoja kola, i Sara je pratila Fiska do jednog malog so-ping centra udaljenog oko dva kilometra od doma. gde su po vrelini letnjeg po-podneva seli za jedan sto u bašti na limunadu.
..Sada mi je jasno zašto si osećao ono prema bratu, iako to nije bila njegova greška", kazala je Sara.
„Nikada ništa nije bila Majklova greška", rekao je Fisk ogorčeno.
„Tvoja majka ne može sebi da pomogne. Možda je Majkla zvala tvojim imenom."
„Ma. daj. Ona je jednostavno odabrala da me se ne seća."
...Možda te tako zove, jer je posećuješ mnogo češće nego što je Majki, a ovo je njen način reagovanja na to."
„To kod mene ne prolazi."
Sara je bila besna. „Pa, ako hoćeš da budeš ljubomoran na svog brata, čak i sada kada je mrtav, samo izvoli, to je tvoje pravo."
Fisk ju je strogo pogledao. Samo je čekala kada će da eksplodira.
„Ja sam. bio. ljubomoran na svog brata. A ko ne bi bio?"
„Ali to nije fer."
„Možda i nije", rekao je Fisk umorno i pogledao ustranu. „Prvi put kada sam posetio majku i ona me pomešala sa MajkJom. mislio sam da je to nešto prolazno, znaš, da je imala stvarno loš dan. Nakon dva meseca..." ućutao je. ..... prekinuo sam sa Majkom. Za sva vremena. Sve što mi je ikada smetalo kod njega, koliko god bilo glupo i beznačajno, poslužilo mi je da u svojoj glavi sastavim

ogromnu sliku tog gada bez srca i ičega što je dobro. Oduzeo mi je majku."
Džone, onog dana kada smo došli da te gledamo na suđenju, otišla sam sa Majklom u poseru vašoj majci."
Džon se ispravio. „Molim?"
"Ona čak nije htela ni da priča sa njim. Doneo joj je poklon, koji nije hte-la da uzme. Rekao mi je da je uvek bila takva. Pretpostavio je da je to bilo 8 toga što je tebe toliko volela. a da za njega nije marila."
"Lažeš", kazao je Fisk tihim glasom.
"Ne lažem. Tako je bilo."
Lažeš!" rekao je on ponovo, ali ovog puta glasnije.
..Pitaj ljude koji tamo rade. Oni znaju da je bilo tako."
Usledilo je nekoliko minuta tišine. Fisk je spustio glavu. Kada je ponovo pogledao gore, rekao je: „Nikada nisam pomislio na to da i on gubi majku.1'
„Jesi li siguran?" pitala je Sara tiho.
Fisk je gledao u nju. šaka skupljenih u pesnice. „Sta hoćeš time da kažeš?" rekao je on drhtavim glasom.
„Sta te je sprečavalo da razgovaraš sa svojim bratom? Majki mi je rekao da nisi hteo da razgovaraš s njim. a i ti si mi to isto priznao, l pored toga. ne verujcm da nisi znao kako se ona prema njemu ophodila."
Čitav jedan minut Fisk nije progovorio ni reč. Zurio je u Saru. a možda i kroz nju: u očima mu se nije videlo o čemu je razmišljao. Na kraju ih je zatvorio i jedva čujnim glasom rekao: „Znao sam." Pogledao je u nju. Užasan bol koji mu se ogledao na licu ju je naterao da zadrhti.
„Nisam na to želeo da obraćam pažnju", rekao je Fisk. Sara ga je uhvatila za rame. „Mislim da mi je to poslužilo kao dobar izgovor za to da prekinem svaki kontakt sa svojim rođenim bratom." Još jednom je udahnuo duboko. „Ima još nešto. Majk me je zvao. prč nego .što je otišao u zatvor. Nisam mu se javio. Sve dok nije bilo prekasno... Ja sam ga ubio."

„Ne možeš sebe da kriviš za to.1' Sara je videla da njene reci nisu imale efekta, pa je zato promenila taktiku. „Ako već želiš da kriviš sebe. onda to uradi iz pravih razloga. Nepravedno si isključio brata iz svog života. U tome si po-gre.šio. Veoma. Sada ga više nema. i to je nešto sa čim ćeš morati da živiš do kraja života. Džone."
Fisk je pogledao u nju. Smirio se. „Mislim da već živim sa tim."
Pošto joj se poverio. Sara je odlučila da bi bilo fer da i ona učini to isto. „Videla sam se danas sa tvojim ocem." Pre nego što je Fisk stigao da bilo šta kaže. nastavila je: „Obećala sam ti da ću to uraditi. Ispričala sam mu šta se stvarno dogodilo."
„l on ti je poverovao". kazao je Fisk skeptično.
„Rekla sam šta je bilo. Javiće ti se."
„Hvala ti. ali bih voleo da se nisi mešala u to."
„Ispričao mi je neke stvari."
Na primer, zbog čega si prestao da radiš kao policajac."
„Prokletstvo. Saro. Nisi morala to da znaš."
„Bilo je potrebno. Obrazloženje ti je bilo sjajno."
„Koje?"
„Znaš ti koje!"
Ćutali su nekoliko minuta. Fisk je gledao u sto. i igrao se slamčieom. Na kraju se zavalio u stolici i prekrstio ruke. „Znači, moj otac ti je sve rekao?"
Sara ga je pogledala. „U vezi sa pucnjavom, da", izgovorila je to oprezno.
„Znači, znaš da kada budem imao šezdeset, ili možda čak i pedeset godina, neću biti živ."
„Mislim da možeš da guraš dalje od toga."
„A ako ne budem mogao?"
„Ako i ne budeš mogao, nije bitno."
Nagnuo se prema njoj. „Ali meni jeste. Saro."
„Znači, odustaćeš od života koji imaš?"
„Ja mislim da živim upravo onako kako to želim."
..Možda i jeste tako", priznala je ona tiho.
„Nikada ne bi funkcionisalo. znaš."
„Znači, već si razmišljao o tome?"

„Razmišljao sam. A ti? Kako da znaš da ovo nije samo još jedna od tvojih impulsivnih odluka? Kao kada si kupovala kuću?"
„Osećam to."
„Oseeanja se menjaju."
„A mnogo je lakše priznati poraz nego raditi na nečemu."
„Kada želim nešto, ja veoma mnogo radim na tome." Fisk nije imao ideju zašto je to rekao, ali je na Sarinom licu primetio izraz očajanja.
„Tako znači. I pretpostavljam da se ja ništa ne pitam?"
„Veruj mi da ne želiš da se pitaš u vezi sa ovim." Nije ništa rekla i Fisk Je neko vreme ćutao. „Znaš, moj ti otac nije sve rekao, jer ne zna sve."
..Rekao mi je da si skoro umro. a da je onaj drugi policajac poginuo, l onaj mladić koji je pucao u tebe. Jasno mi je zašto je to promenilo tvoj život. Zašto te je nateralo da radiš to što radiš. Ja mislim da je to veoma plemenito. alw je to pravi izraz za to."
Sara je mogla da oseti iznenadnu promenu u njegovom raspoloženju. ..Re-
..Zaio šio se plašim." Klimnuo je glavom. ..Strah me je. Što sam duže bio policajac, to su se stvari sve više pretvarale u ono 'mi protiv njih'. Mladi i ljuti, uz podršku pištolja/' Fisk je zastao i pogledao kroz staklo u ljude koji su u kafeteriji uzimali piće. Izgledali su bezbrižni, srećni. kao da su bili u potrazi za nekim opipljivim ciljem u svom životu: bili su sve ono što on nije. i što nije mogao da bude.
Pogledao je ponovo u Saru. „Stalno sam hapsio iste ljude i činilo mi se kao da su oni izlazili iz zatvora i prč nego što bih stigao da završim sa papirima koji su se odnosili na njihovo hapšenje. A oni bi te uništili, tako lako. kao Ja |>nje-če bubašvabu. Vidiš, i oni su igrali igru 'mi protiv njih'. Onda sam počeo иччт sve u isti koš. Mladi i crni - uhvati ih ako možeš. Zao ti ih je? Ubij ih -An možeš. To je brzo i ne moraš da razmišljaš o pojedincima. Kao kod narkomaniie."
..Ne rade to svi. Nisu svi ljudi takvi/'

..Znam to. Znam da većina dobrih ljudi - bili oni crni. beli ili neke druge boje - živi relativno normalno. Ja to znam. i želim da verujem u to. Ali. kao policajac nikada to nisam video. Pored mog doka nisu prolazili normalni brodovi."
..Da li te je ona pucnjava naterala da ponovo razmisliš o svemu?" Fisk nije odmah odgovorio. Kada je to učinio, govorio je lagano. ..Sećam se da sam kleknuo da vidim šta je onom tipu. koji je u stvari odglumio epilep-tični napad. Čuo sam pucanj i krik mog partnera. Dok sam se okretao, izvukao sam pištolj. Ni sam nisam znao kako sam stigao da pucam, ali sam to uradio. Pogodio sam ga pravo u grudi. Obojica smo pali na zemlju. Njemu je pištolj ispao iz ruke. ali meni nije. Uperio sam ga u njega. Bio je na samo tridesetak centimetara od mene. Svakim izdisajem iz rane mu je šikljao gejzir krvi. To je proizvodilo zviždavi zvuk koji i dan danas mogu da čujem u snu. Pogled je počeo da mu se koči. ali nikad se ne zna. Znao sam samo da je pucao u mog kolegu, koji mi je došao kao pojačanje, i u mene. Činilo mi se kao da mi se utroba topi." Fisk je duboko uzdahnuo. ..Hteo sam da sačekam da umre. Saro." FISK je ućutao. setivši se koliko je bio blizu toga da bude samo još jedan plavac u kovčegu, pokopan i skoro sasvim zaboravljen.
..Tvoj otac je rekao da su te našli kako ga grliš", nenametljivo ga je pod-
Fisk je uzdahnuo, očekujući da će krv poteći iz njegovih starih rana i umornih, istrošenih organa koji će ga izdati četredeseta godina ranije. ..Tražio je od mene da ga ubijem." Kao odgovor na njeno ne postavljeno pitanje. Fisk je rekao: ..Ja to nisam mogao. Nisam to uradio. Ali. nije bilo važno, jer je posle par
sekundi izdahnuo."
Sara se lagano zavalila u stolicu. Nije bila u stanju da govori. „Ja, u stvari, mislim da se on plašio da neće umreti." Fisk je lagano za-tresao glavom. Teško je nalazio reci. ..Imao je samo devetnaest godina. Ja. koji sam ležao pored njega sam za njega već bio star čovek. Zvao se Darnel -Darnel Džekson. Njegova majka je bila narkoman, i kada je imao osam ili devet godina terala ga je da se

prostituiše da bi došla do novca za drogu." Pogledao je u nju. ..Zar to nije strašno'.'1' „Naravno da jeste!"
„Za mene je to bilo samo ono isto staro sranje koje sam stalno gledao. Bio sam oguglao na to. ili sam bar mislio da je tako." Oblizao je svoje suve usne. „Mislio sam da u meni nije više bilo saosećanja. Ali sam ga, nakon Darnela, ipak malo povratio." Nasmešio se, mučno. „Ja to zovem svojim bogojavljenjem čeličnog laneta. Dva metka u mom telu i dečak koji umire pred mojim očima želeći da mu prekratim muke. Teško je zamisliti da jedan događaj može da ima toliku snagu da te natera da dovedeš u pitanje sve u šta si oduvek verovao. Ali te noći mi se upravo to dogodilo." Klimnuo je glavom zamišljeno. „Sada budućnost čitavog sveta posmatram kroz prizmu samo onoga što se dogodilo sa Uarnelom Džeksonom. On je moja verzija nuklearnog uništenja, samo što se ona neće završiti za par sekundi." Pogledao je u nju. ..To je taj strah koji me pokreće."
-^Mislim da činiš sve što možeš. Učinio si puno dobrog." risk je zatresao glavom, a oči su mu zasijale. „Nisam neki bogati, briljant-m; ^'i advokat koji ide okolo i plemenito spašava male Enise. a trebalo je da ^ izgubljeni dečak raznese utrobu da bih počeo da marim? Šta misliš koliko ljudi stvarno mari za svet?"
•Xako možeš da budeš takav cinik?"
risk se zagledao u nju jedan trenutak, pre nego što je odgovorio. ..Samo nas da sam ja, u stvari, najoptimističniji cinik koga si ikada imala priliku da sretneš."

55.

..Učinila si pravu stvar. Bet. koliko god te to bolelo. Ali. ne mogu da veni-jcm da je Sara to uradila", zatresao je glavom Džordan Najt. Sedcli su na zadnjem sedištu njegove službene limuzine, koja se probijala kroz zakrčene ulice prema njihovom .stanu na Votergejtu. ..Možda je. jednostavno, pukla. Pritisci su užasni."
..Znam", rekla je tiho Elizabet Najt.
..Sve mi to izgleda tako bizarno. Službenik krade molbu. Sara zna o tome. ali ćuti. Onda službenik bude ubijen. Posle toga brat

službenika postaje osumnjičen. Džon Fisk mi ne izgleda kao ubica."
,.Ni meni." Njen razgovor sa Džonom Piskom je samo pojačao njene strahove.
Džordan Najt je potapkao svoju ženu po ruei. ,.Proverio sam Cendlera i Mekenu. Obojica su u redu. Mekena ima sjajnu reputaciju u Birou. Ako neko može ovo da resi. onda mislim da su to njih dvojica."
..Mekena je grub i odvratan."
..Pa. pretpostavljam da u poslu kojim se bavi nekada mora da bude i takav."
..l ne samo to. Ima još nešto u njemu. Žestok je. ali mi izgleda kao da . zastala je. tražeći pravu reč, „glumi."
..U sred istrage za ubistvo?"
..Znam da zvuči uvrnuto, ali mi se čini da je tako."
Senator je slegnuo ramenima, zamišljeno gladeći bradu. „Uvek sam govorio da ženska intuicija vredi više od najboljeg rasuđivanja muškarca. Mislim "a svi mi u ovom gradu u stvari stojimo na pozornici. Nekada se čovek od toga umori."
Zagledala se u njega.
.Je li to zov ranca u Novom Meksiku?"
..Stariji sam od tebe dvanaest godina, Bet. Svaki dan života mi sve vise znači."
,.Pa nije baš da se ne viđamo."
..Vreme koje zajedno provodimo u Vašingtonu nije ono pravo. Ovde snio oboje suviše zauzeti."
zažalimo zbog nečega."
se kroz prozo, dok su ko,a prošla avemjom
sam da ste se U i Rcmri danas zakačih. Misliš H da imaš šanse pro-tlV "^rdane. ti znaš da ne volim da o tome pričam sa tobom."
u ovo, gradu, u naštm poslovima. V,ada ne b,
trebalo da se mesa u brak."
„Čudan komentar za jednog političara."
Džordan se grohotom nasmejao. ..Pa kao političar, moram s vremena na vreme da stanem za govornicu, je Γ tako'?" Zastao je i

uzeo je za ruku. Le-nim što s, se izborila za to da se ne odloži večera u čast Keneta. Znam da t, to nije bilo lako."
Elizabet je slegnula ramenima.
„Harold koristi svaku priliku, makar ona bila i trivijalna, da me podbocle, Džordane. Razvila sam veoma snažan odbrambeni mehanizam." Poljubila ga je u obraz, a on je nju nežno pogladio po kosi.
..Stvarno smo uspeli, uprkos svemu, zar ne? Imamo lep život.
^
..Imamo sjajan život, Džordane." Ponovo ga je poljubila, a on ju je zastit-nički zagrlio.
„Da večeras otkažemo sve i ostanemo kod kuće. Da večeramo, pogledamo neki film i porazgovaramo. Ne stižemo to često da radimo u poslednje vreme. „Mislim da neću biti dobro društvo." Džordan ju je blago stegao. ..Ti si to uvek. Bet. Uvek." Kada su Najtovi stigli u svoj stan. Men. njihova kućna pomoćnica, dala je Elizabet papir na kome je upisala jednu telefonsku poruku za nju. Ona se začudila kada je videla ko ju je tražio.
Džordan se pojavio u hodniku trljajući šake. Pogledao je u Men.
..Nadam se da ste nam spremili nešto lepo za večeru." ,0no što najviše volite. Govođu pečenicu." Džordan se osmehnuo.
„Mislim da ćemo kasno večerati. Večeras gospoda i ja hoćemo malo da se opustimo. Nećemo da nas prekidaju u tome." Pogledao je u svoju ženu. ..Ima li nekih problema?" U njenoj ruci je primetio jedno parče hartije.
„Ne. Nešto službeno. Tome nikad kraja."
„Sve znam", rekao je on poluironično. „Ja idem da se istuširam." Otišao je niz hodnik. „Možeš slobodno da mi se pridružiš", pozvao ju je preko ramena.
Meri je otišla u kuhinju, smeškajući se na senatorovu opasku. Elizabet je iskoristila priliku da ude u radnu sobu i okrene broj telefona sa cedulje.
„Ostavili ste mi poruku da vam se javim", kazala je u slušalicu.
„Treba da razgovaramo, sudijo Najt. Imate li sad vremena?"
„O čemu se radi?"

„To što ću vam reći će vas šokirati. Jeste li spremni?"
Iz nekog razloga, Elizabet Najt je osetila da njen sagovornik uživa u ovome. „Zaista nemam vremena za konspirativne priče koje vas očigledno zabavljaju."
„Onda ću vam održati jedan ubrzani kurs o tome."
„O čemu se radi?"
„Samo me slušajte."
To je i uradila. Dvadeset minuta kasnije, bacila je slušalicu, istrčala iz sobe i skoro srušila Meri, koja je išla hodnikom. Otrčala je u toalet i poprskala se vodom po licu. Uhvatila se za ivicu lavaboa, pribrala. otvorila vrata i lagano krenula niz hodnik.
Čula je da je Džordan još uvek bio pod tušem. Pogledala je u sat. Izašla je iz stana i liftom se spustila do ulaza u zgradu. Vreme joj je sporo prolazilo. Od onog telefonskog razgovora prošlo je. u stvari, samo deset minuta. Najzad se pojavio čovek koga nije poznavala, iako je on nju očigledno znao iz viđenja, i dao joj nešto. Ona je pogledala u to. Kada je podigla glavu, on se već negde izgubio. To što je dobila stavila je u džep i požurila nazad u stan.
„Gde je Džordan?" pitala je Meri kada je stigla.
„Mislim da se oblači u spavaćoj sobi. Jeste li dobro, gospodo Najt?"
„Jesam. ja... malo mi je bilo muka. ali sam sada dobro. Odlučila sam da malo protegnem noge i malo pogledam izloge - da malo izađem na vazduh. Da
„Počela je kiša."
„Ali tende su spuštene, a odjednom se osećam malo klaustrofobično. Treba mi vazduha. U poslednje vreme je bilo tako toplo i vlažno, a kiša je done-la prijatno osveženje. Baš prijatno osveženje". kazala je ona zamišljeno. „Molim vas, napravite onaj koktel koji Džordan najviše voli."
„Bif iter martini, da. hoću. gospodo."
„A što se tiče večere. Meri... potrudite se da bude sjajna. Idealna."
„Hoću, gospođo." Meri je zbunjeno otišla do šanka.
Elizabet Najt je spojila šake da bi zaustavila paniku koja je počela da je hvata. Morala je da prestane da misli na to. Da bi sve ovo

izgurala do kraja, morala je da dela, a ne da razmišlja. Bože, pomozi mi, pomolila se.

56.
Fisk je utučeno gledao kroz prozor u tamne oblake. On i Sara su se nalazili na pola puta do Vašingtona, i nijedno od njih dvoje u povratku nije mnogo pričalo.
Kada je kiša počela da pada. Sara je uključila brisače. Pogledala je u Džo-
na i namrštila se.
„Džone, imamo puno informacija na kojima treba da poradimo. Možda bi narednih sat vremena trebalo da iskoristimo za to da probamo da ih povežemo."
On je pogledao u nju.
„Mislim da si u pravu. Imaš li negde olovku i papir?"
„Zar ih ti nemaš u svo]oj aktovki?"
Otkopčao je svoj sigurnosni pojas, uzeo aktovku sa zadnjeg sedišta i otvo-no je. Provukao je ruku kroz gomilu pošte, dok mu se šaka nije spustila na jedan poveći paket. ..Isuse, al' su brzi."
„Ko?"
»Mislim da su ovo Harmsova dokumenta, koja su stigla iz Službe za vojnu evidenciju." Fisk je otvorio paket i počeo da čita. Deset minuta kasnije pogledao je u nju. „Podeljena su u dva dela. Njegov dosije službovanja i zapisnik sa suđenja, i dosije iz Fort Plesija iz vremena kada je tamo bio stacioniran." Rsk je izvukao fasciklu na kojoj je pisalo ZDRAVSTVENI KARTON. Proanalizirao ga je i stao. ..Pogodi zašto Rufus Harms nije slušao starešine. nije izvršavao naređenja i zašto je stalno pravio probleme?"
..Bio je disieksičan". odgovorila je Sara kao iz topa.
..Kako si to znala?"
..Na osnovu par stvari. „Iz ono malo teksta molbe koji sam videla. prime-tila sam da mu je rukopis loš i da guta slova. To je jedan od znakova dislek-sije, iako se samo na osnovu njega ne može reći da neko pati od nje. Ali kada sam razgovarala sa Džordžom Barkerom, sećaš se da mi je ispričao da je Rufus popravljao

njegovu štamparsku presu?" Fisk je klimnuo glavom. ..E pa on se setio da je Rufus rekao da nije želeo da gleda u priručnik za popravku prese, jer ga reci samo zbunjuju. Ja sam išla u školu sa jednom devojčicom koja je imala disleksiju. Od nje sam. jednom prilikom, čula otprilike isto to. To ti je kao da ne možeš da komuniciraš sa svetom. Iako bih. na osnovu našeg sinoćnjeg susreta, rekla da je Rufus izgleda uspeo da prevaziđe taj problem."
..Ako je sve ove godine mogao da opstane u zatvoru okružen ljudima koji su pokušavali da ga ubiju, onda on može da uradi šta god poželi." Fisk je ponovo pogledao u dokumenta. ..Izgleda da mu je dijagnoza postavljena posle ubistva. Verovatno tokom priprema za suđenje. Možda je Rajder to otkrio. Pripremanje odbrane zahteva saradnju sa klijentom."
..Disleksija ne bi mogla da ga oslobodi optužbe za ubistvo."
„Ne, ali znam šta je moglo."
„Šta?" pitala je Sara uzbuđeno. „Šta?"
„Prvo da te nešto pitam: Da li je Leo Delasandro u vezi sa svojom sekretaricom?"
„Zašto to pitaš?"
„Imao je puder na kragni od uniforme."
„Možda mu je od žene."
„Možda, ali mislim da nije."
„Sumnjam u to. jer se njegova sekretarica nedavno udala."
„Tako sam i mislio."
„Pa. zašto si me onda pitao?"
„Samo hoću da razmotrim sve opcije. Ne mislim ni da je to Delasandru od žene. Mislim da ča on koristi."
„Zašto bi jedan muškarac - i to ni manje, ni više nego šef policije - nosio puder?"
„Da bi prikrio masnice koje je zaradio kada sam ga udario u stanu mog brata." Sara je ostala bez daha kada je Fisk nastavio.
„Delasandra nisam video od te noći. Nije bio ni na onom sastanku održanom u sudu nakon Rajtovog ubistva. Proveo sam tamo puno vremena sa Cendlerom, a on. čak. nije dolazio ni da se interesuje

kako teče istraga. Barem ne dok sam ja bio tamo. Možda se plašio da ću ga nekako prepoznati."
„Zašto bi. kog đavola. Leo Delasandro dolazio u stan tvog brata?"
Kao odgovor na to. Fisk je podigao jedan svežanj papira. „Spisak ljudi koji su bili stacionirani u Fort Plesiju. Srećom da je napravljen po abecednom redu." Pogledao je u dno strane. „Vodnik Vik Tremejn." Okrenuo je novi list. „Kapetan Frenk Rejfild." Vratio se nekoliko strana nazad i stao. „Vojnik Rufus Harms." Onda je otišao na njegov početak, zaokružio olovkom jedno ime i trijumfalno rekao: „I desetar, Leo Delasandro."
„Blagi bože. Znači Rejfild, Tremejn i Delasandro su bili u pritvoru te noći?"
„Mislim da jesu."
„Kako si znao da je Delasandro bio u vojsci?"
„Video sam fotografiju Delasandra u njegovoj kancelariji. Na njoj je bio mnogo mlađi i u uniformi. Vojničkoj. Mislim da su njih trojica otišli tamo da Rufusa nauče pameti. Mislim da ćemo otkriti da su se svi oni borili u Vijetnamu, a Rufus nije. On nije izvršavao naređenja i uvek je pravio probleme." „Ali šta su oni stvarno uradili Rufusu Harmsu?" „Mislim da su..."
Zazvonio je telefon u kolima. Sara je pogledala u Fiska i podigla ga. Slušajući svog sagovornika prebledela je.
.,Da. prihvatam poziv. Halo? Šta? Dobro, smirite se. Ovde je." Dala je slušalicu Fisku. „Rufus Harms, l ne zvuči baš najbolje."
Fisk je dograbio slušalicu. ..Rufuse. gde ste?"
Rufus je bio u džipu parkiranom pored jedne telefonske govornice. Jedna ruka mu je bila na slušalici, a druga na Džošu. koji je sada upadao u duge epi-z°de nesvesti. ali ie ioš uvek držao pištolj uperen u svoje slabine. „U Ričmondu". odgovorio je on. ..Na dva minuta vožnje od adrese na vizitkarti koju ste mi dali. Džoš je teško povređen. Potreban mi je doktor i to odmah."
..Dobro, dobro, recite mi šta se desilo."
..Rcjfild i Tremejn su nas stigli."
..Gde su oni sada?"

..Mrtvi su. a moj brat je na putu da im se pridruži. Rekli ste da ćete mi pomoći. Pa onda, pomagajte."
Fisk je pogledao u retrovizor. Ona crna limuzina je još uvek bila iza njih. Brzo je mislio. ..U redu. vidimo se u mojoj kancelariji za najviše četiri sata."
..Džoš nema četiri sata. Gotov je."
..Za Džoša ćemo se odmah pobrinuti. Rufuse. Videću se sa vama, a ne sa Džošom."
..O čemu vi to pričate?"
„Pozvaću jednog mog prijatelja koji je policajac. On će vam poslati kola hitne pomoći. Oni će se pobrinuti za njega. Bolnica MCV je na samo par minuta od moje kancelarije."
„Neću policiju!"
Fisk je dreknuo u telefon:
..Želite li da Džoš umre? Je Γ to želite?" Fisk je ućutao dok je Rufus pristajao na pomoć koju je on mogao da mu obezbedi.
..Opišite mi vaša kola i recite na kojoj se raskrsnici trenutno nalazite." Rufus je to učinio. „Moj prijatelj će vam tamo poslati pomoć za par minuta. Ostavite Džoša u kolima. Čim prekinete vezu. idite u zgradu u kojoj se nalazi moja kancelarija. Uđite na prednja vrata i siđite niz stepenište koje se nalazi sa leve strane. Onda prođite kroz sle-deća vrata. Kada to budete uradili na desnoj strani ćete videti vrata na kojima piše 'Ostava'. Ona su otključana. Uđite tamo i čekajte. Potrudiću se da dođem što pre. Takođe. želim i da od vašeg brata uzmete novčanik, jer ne bih voleo da on kod sebe ima bilo kakva dokumenta. Ako budu znali da je to Džoš. po-čeće da tragaju za vama po komšiluku. a u njemu je i moja kancelarija. Ako policija opkoli ceo kraj. moj plan će propasti."
„A ako me neko vidi? l prepozna?"
..Sada nemamo mnogo izbora. Rufuse."
„Verujem vam. Molim vas. pomozite mom bratu. Nemojte, me ostaviti na
Kada je Rufus prekinuo vezu. pogledao je u Džoša. Gurnuo je pištolj pod košulju i pružio ruku prema njemu. Mislio je da je ovaj

u nesvesti, ali kada mu je nežno očešao rame prstom. Džoš je otvorio oči." ..Džoš..."
..Čuo sam." Glas mu je, kao i sve ostalo, bio slabačak. „Hoće da uzmem tvoj novčanik, da ne znaju ko si." „U zadnjem džepu je." Rufus ga je izvukao iz džepa. „A sada idi." Rufus se zamisilio. „Mogao bih da ostanem s tobom. Možemo zajedno da idemo."
..Ne bi valjalo" Džoš je ispljunuo još malo krvi. „Doktori će me ušiti. Bio sam ja i teže povređen od ovoga," Džoš je ispružio drhtavu ruku. dodirnuo bratovo lice i obrisao suze iz njegovih očiju.
„Ostaću s tobom. Džoš."
„Ako ostaneš, onda sve ovo nije imalo nikakvog smisla."
„Ne mogu da te ostavim samog. Ne. ovako. Ne. nakon svih ovih godina koje sam proveo odvojen od tebe."
Džoš je seo, sa bolnom grimasom na licu. „Ne ostavljaš me samog. Daj
mi to."
„Šta da ti dam?"
„Bibliju", rekao je Džoš.
Ne skidajući pogled s brata, Rufus je lagano pošao rukom iza sedišta i do-uao mu je. Džoš mu je. zauzvrat, pružio pištolj koji je sve do tog trenutka dr-rao prislonjen uz svoja rebra. Rufus ga je upitno pogledao. „Poštena razmena", rekao je Džoš grubo.
Rufusu se učinilo da je video slabašan osmeh na usnama svog brata, pre nego što je ovaj sklopio oči dišući plitko, ali ujednačeno. Jedna njegova ogrom-na šaka stisnula je Rufusovu Bibliju tako jako da se njen povez iskrivio.
Kada je Rufus izašao iz džipa, pogledao je još jednom za sobom i ostavio brata.
Fisk je najzad našao Hokinsa kod kuće.
„Ne pitaj me zašto, ni kako. Bili. Ne mogu da ti kažem o kome se radi. Neka za sada bude N. N, Ostavi sve papire i odvezi mi taj džip u bolnicu."

„Džone. kako misliš da se nađemo sa Rufusom kada nas FBI prati u stopu?"
..Samo ja ću da se nađem s njim Ti nećeš."
„Čekaj malo..."
..Saro..."
..Hoću da ovo odradim do kraja."
..I hoćeš. Veruj mi na reč. Moraćeš umesto mene da pozoveš mog prijatelja u Vojnom tužilaštvu."
..Zašto? Još uvek mi nisi rekao šta misliš da se pre dvadeset pet godina dogodilo u pritvoru."
Fisk je stavio svoju ruku preko njenih. ..Država protiv Stenlija. Jedan nedužni vojnik i LSD", rekao je Fisk . a ona razrogačila oči.
..Samo, još i gore od toga", dodao je.
Nakon što su nakratko svratili kod Sare kući. odvezli su se do Nacionalnog aerodroma i parkirali kola. Kada je kiša počela jače da pada. Fisk se umotao u mantil i natukao svoj šešir. Otvorio je veliki kišobran i ispod njega zaklonio Saru. Otišli su do centralnog terminala, a onda odatle, do drugog kraja aerodroma, i terminala za polaske, gde su ušli u jednu limuzinu sa zatamnjenim staklima. Par minuta kasnije njihova kola su se odvojila od ivičnjaka.
Iza njih su bila dva FBI agenta, od kojih je jedan već obaveštavao svoje pretpostavljene šta se događa. Onda je taj agent otišao do šaltera da bi saznao destinaciju leta na koji su se Fisk i Sara spremali da se ukreaju. Drugi agent je izašao iz kola i gledao kako ona limuzina staje pored jednog privatnog aviona.
U limuzini su Fisk i njen vozač, kopilot Caka Hermana. zamenili mesta. Vozač je obukao mantil i stavio šešir na glavu. Izdaleka će izgledati kao Fisk. Njihov plan je bio da Sara ostane u avionu jedan sat. za koje vreme je trebalo da proba da stupi u kontakt sa Fiskovim prijateljem iz Vojnog tužilaštva. Filom Jensenom. Nakon toga je trebalo da napusti avion. Znali su da će je FBI ispitivati u vezi sa Fiskovim nestankom, ali neće imati osnova da je uhapsi.
Agent FBI je gledao kako jedan vitak, sedi čovek silazi niz stepenice aviona i pozdravlja Saru i čoveka za koga su mislili da je

Fisk. koji su izlazili iz kola. Kola su se. posle toga. udaljila. Agent FBI je motrio na avion, a limuzi-
Vozeći limuzinu. Fisk je glasno odahnuo kada je izašao na autoput Džordž Vašington. Već nakon deset minuta on se vozio međunarodnim autoputem 95
na jug. prema Ričmondu.
Saobraćaj je bio veoma gust: kada se parkirao pored zgrade u kojoj se nalazila njegova kancelarija, već je bilo prošlo tri sata. U međuvremenu se čuo sa Bilijem Hokinsom. Džoša Harmsa su operisali u bolnici MCV. Hokins mu je rekao da on nije bio dobro.
Fisk je parkirao kola i za svaki slučaj krenuo na
zadnji ulaz.
Spustio se na najniži nivo zgrade i krenuo ka ostavi. Molim te budi tu.
molio je Rufusa u sebi. Pokucao je na vrata i rekao tiho: „Rufuse? Džon Fisk." Rufus je obazrivo otvorio vrata, ..Idemo odavde."
Rufus ga je zgrabio za ruku. „Kako je Džoš?" „Na operaciji je. Ostaje vam samo da se molite Bogu da mu bude dobro.'1
..To sam i radio."
Izašli su na zadnji izlaz, hitro otišli do Fiskovih kola i ušli u njih.
„Kuda idemo?"
,.Hoćete li da mi pričate o pismu koje ste dobili iz vojske?"
,,.Sta vas interesuje?"
„Želeli su da obave kontrolu u sklopu testiranja na 'fenciklidin '.je Γ tako?"
Harms se ukočio.
..Fen... šta?"
„PCP."
„Odakle znate za to?"
„Isto to su uradili jednom drugom čoveku u vojsci. Stenliju. koji je bio uključen u jedan izmišljeni program. Iskoristili su ga da na njemu ispituju efekt LSD-a."
-Nisam bio ni u kakvom PCP programu, čak i da kažu da jesam." Rufus
je izvukao ono pismo i dao ga Fisku.

Ovaj ga je brzo pročitao i zagledao se u njega, ..Pričajte mi o tome. Rufuse."
Harms se smestio u solistu što je bolje mogao. Bio je tako krupan da su mu kolena udarala u komandnu tablu, a glava dodirivala krov automobila. „Tre-mejn i Rejfild su imali pik na mene."
..A Delasandro? Desetar Leo Delasandro?"
„Da. i on. Pretpostavljam da im je smetalo što sam bio na sigurnom, u Americi, iako sam bio u pritvoru."
„Nisu znali za vašu disleksiju?"
„Izgleda da imate puno informacija."
„Nastavite."
„Ranije sam se cesto kačio sa tim ljudima. Tremejn je jedne noći bio u pritvoru sa mnom jer se napio. Otvoreno mi je rekao šta misli o meni. Pretpostavljam da su to isplanirali. Jedne noći došli su u pritvor. Leo je imao pištolj. Naterali su me da zažmurim i legnem na pod. Sledeće čega se sećam je to da _ su mi nešto dali. Otvorio sam oči i video kako iz moje ruke izlazi igla. Svi su stajali oko mene. smejali se i čekali da umrem. Na osnovu onoga što sam čuo. zaključio sam da im je plan bio da me time ubiju."
„Kako se dogodilo da ste pobegli iz pritvora, umesto da umrete od PCP-a?"
„Učinilo mi se da mi ćelo telo otiče, kao da me je neko napumpao. Sećam se da sam ustao i osetio da soba nije dovoljno velika da bih mogao da stanem u nju. Odbacio sam ih od mene kao da su bili od slame. Ostavili su vrata nezaključana. Dežurni stražar je utrčao unutra, ali sam ga ja naprosto pregazio i pobegao." Počeo je ubrzano da diše. Njegove ogromne šake su se zatvarale i otvarale, kao da je ponovo proživljavao ono što su mu uradili pre toliko godina.
..I natrčali ste na Rut En Mozli?"
„Ona je došla u kasarnu da poseti svog brata." Rufus je udario pesnicom u komandnu tablu. „Što me bog nije ubio pre nego što sam naleteo na to jadno dete? Zašto je moralo da bude dete? Zašto?" Niz lice su mu se slivale suze.

„Niste vi krivi. Rufuse. PCP može da vas natera na svašta. Niste vi krivi."
Kao odgovor na to. Rufus je podigao ruke i zakukao: „One su to uradile. Rf? oh/ira na to šta su mi dali. ne mo2u da Dromenim činjenicu da sam ubio
tu prelepu devojćicu. Ništa na ovom svetu ne može da učini da se to promeni. Je Γ tako? Je li tako?" Rufusove oči su se upiljile u Piska, a onda ih je odjednom zatvorio i srozao se u sedištu. kao da je umro.
Fisk je pokušao da ga smiri, „l niste se ničega sećali. sve dok niste dobili ovo pismo?"
Rufus se najzad pribrao.
„Za sve te godine jedino čega sam se sećao od te noći bilo je da sam se-deo u pritvoru i čitao Bibliju koju mi je dala mama. nakon čega sam se nekako našao pored te mrtve devojčice. To je sve." Obrisao je suze rukavom.
„PCP može to da uradi. Da vam poremeti pamćenje. Kao i šok zbog svega toga."
Rufus je uzdahnuo. „Ponekad mislim da je to đubre još uvek u meni."
„Ali ipak ste se izjasnili kao krivi za ubistvo?"
„Bila je mnogo svedoka. Semjuel Rajder je rekao da ću. ako ne budem pristao na nagodbu, biti osuđen na smrtnu kaznu i pogubljen. Šta je trebalo da
uradim?"
Fisk je jedan trenutak razmišljao o tome. a onda tiho rekao: „Pretpostavljam da bih i ja učinio isto."
„Ali kada sam dobio ovo pismo, izgledalo je kao da se u mojoj glavi upa-ulo neko veliko svetio i jedan deo mog mozga u kome je bio mrak se osvetlio. 1 ja sam se svega setio. Svakog prokletog detalja."
..l tako ste napisali pismo sudu i molili Rajdera da sa pošalje umesto vas1" Rufus je klimnuo glavom. „A onda je vaš brat došao da me vidi. Rekao je da veruje u pravdu, žclco je da mi pomogne, ako govorim istinu. On je bio dobar čovek."

•Da. bio je", rekao je Fisk grubo.
•Problem je bio u tome što je poneo moje pismo sa sobom, Rejfild i sta-" Vlk ga nisu pustili da ode sa njim. Nije bilo šanse da to urade. Poludeo sam & sam to saznao, a oni su me odveli u ambulantu i pokušali tamo da me 'Ju. Na kraju sam dospeo u bolnicu, odakle me je izvukao Džoš." -Rekli ste da su Tremejn i Rejfild mrtvi?"
Rufus je klimnuo glavom. Još jednom je glasno uzdahnuo, zagledao se u 1 koja je padala na mračnom ričmondskom horizontu, a onda podedao u Piska.
..Sada znate sve. Šta ćemo da radimo?"
..Nisam siguran", bilo je sve što je Fisk uspeo da kaže.

57.
Sat nakon Fiskovog odlaska. Čak Herman se nasmešio prolazeći pored Sare u avionu.
..Ovo je prvi put da me plaćaju da ne letim."
„Ovo je Vašington. Čak. Ovdc i farmere plaćaju da ne seju pšenicu", rekla je Sara ironično.
Po deseti put je uzela mobilni telefon i nazvala Fila Jensena na kuću. U njegovoj kancelariji su joj rekli da je otišao. Srećom da joj je Fisk dao i njegov kućni broj. Laknulo joj je kada se on. najzad, javio. Brzo se predstavila i objasnila mu šta se događa sa Piskom.
..Nemam mnogo vremena, gospodine Jensen, i zato ću odmah preći na stvar. Da li je vojska ranije imala programe za testiranje cfckata PCP-a?"
Jensen je ozbiljnim glasom rekao: „Zašto to pitate, gospođice Evans?"
„Džon misli da je Rufusu Harmsu, kada je on pre dvadeset pet godina bio u pritvoru u Fort Plesiju. protiv njegove volje dat PCP. Misli da je izlaganje PCP-u dovelo do toga da Harms pobesni i ubije jednu devojčicu. On zbog tog zločina otada leži u vojnom zatvoru."

Sara je iznela sve zaključke do kojih su ona i Fisk došli dedukcijom, ali ' onim što su čuli od Rufusa u Rajderovoj kancelariji. Nastavila je:
„Rufus Harms je pre izvesnog vremena dobio pismo iz vojske u kome s od njega tražilo da dođe na kontrolu koja ima za cilj da utvrdi dugoročne el№ te PCP-a. Isto to se dogodilo i sa vodnikom Džejmsom Stenlijem. je i tako-Vojska mu je poslala pismo. To je bi jedini dokaz da mu je davala LSD. \| dite. mi mislimo da je jedna grupa vojnih lica na silu dala PCP Harmsu u prl tvoru, ali da to nije bilo u sklopu nikakvog programa za ispitivanje efekata droge. Mislimo da su ti ljudi imali nameru da ga ubiju. Umesto toga. on je P° begao iz pritvora i počinio ubistvo."
Samo trenutak. Zašto mu je vojska poslala pismo u kome se kaže da je ?" nsa u program uključio onaj ko mu je dao PCP."
7ašto bi to uradio
'i' su ga ubili PCP-om. bila b, obavljena obdukcija , u njegovom telu bi
™rCSao je Jensen sporo. „Znači, uptsal, su ga u program da b, to prikri. Sudski lekar bi to pripisao neželjenoj reakciji droge. Ne mogu da vjerujem-
Tako je. Znači, taj program je postojao.
Jeste", priznao je Jensen. „To je sada dostupno javnost,. V.sc nije pover-liiv dokument. Taj program su. sedamdesetih, zajedno vodili vojska i C1A. Z,e teli su da vide da li bi PCP mogao da se iskoristi za 'pravljenje' super vojnika. Ako je Harms bio uključen u program, nedavno je dobio pismo kojim ga pozivaju da dođe na kontrolu." Jensen je na trenutak zastao. „Šta ćete ti i Dzon sa-da da radite?"
„l ja bih volela da znam." Zahvalila se Jensenu i prekinula vezu. Sara je odsedela još neko vrcme u avionu, i onda izašla iz njega i krenula preko piste do terminala. Dva agenta FBI su je istog trenutka zaustavila. ,.Gde je Fisk?" pitao je jedan od njih. ..Džon Fisk?" pitala je ona kao čudeći se. ..Dajte, gospođice Evans."
..Otišao je pre nekog vremena." Agenti su se iznenadili. „Otišao. Kako?" ..Pretpostavljam kolima. Izvinićcte me."

Nasmešila se dok su zbunjeni muškarci, kao bez duše. otrčali prema avionu- Nisu imali osnova da je uhapse. Iskoristila je priliku da uskoči u satlbas. odveze se njime do garaže i uzme svoja kola. Izašla je sa aerodroma i krenula Prema jugu. Iznenada joj je nešto sinulo, i skrenula je na benzinsku pumpu. Os'avivši motor upaljen otvorila je Fiskovu aktovku i iz nje izvadila koverat sa **umentiina koje su im poslali iz Sent Luisa. Nije bila sigurna koliko ih je Rsk dobro pregledao ali joj je palo na pamet da je vojska možda stavila u do s* * jednu kopiju onog pisma koje su poslali Rufusu - iako je. tehnički, nje-«ov dosije trebalo da bude zatvoren kada je on poslat na vojni sud. To je trebalo proveriti. Pola sata kasnije, ona se, ra/očarana, zavalila u sedište. Počela je da vraća papire u aktovku kada joj je u ruku došao spisak vojnih lica koja su bi!a stacionirana u Fort Plesiju. Prelistala ga je. Našla je imena Viktora Tre-mejna i Frenka Rejfilda. Onda je. tužnim pogledom, prešla preko imena Rufu-sa Harmsa. Izgubio je toliko godina života. Dok je o tome razmišljala, nastavila je da lista strane. Prelazila je pogledom preko spiska, dok nije naišla na jedno ime. Sledila se. Kada se najzad povratila iz šoka. trgla se i pri tome udarila glavom u prozor. Bacila je dosije i ubacila menjač u brzinu. Uz škripu guma po glatkom asfaltu izletela je sa benzinske pumpe. Bacila je pogled na ime Vorena Mekenc. koje je izgledalo kao da zuri u nju sa tog spiska rugajući joj se. Nije se uopšte okretala za sobom, pa zato nije ni primetila da su je jedna kola pratila još od aerodroma.

58.

Harold Remzi se. ozbiljan, zavalio u svojoj fotelji.

,.Mislio sam da ovako nešto ovdc nikada ne bi moglo da se dogodi."

Mekena i Čendler su sedeli u njegovom kabinetu. Mekena se zagledao u predsednika suda. Izgledalo je da su im se pogledi u jednom trenutku sreli, a onda je on skrenuo pogled prema Cendleru.

..Pa. nemamo nijedan konkretan dokaz da potvrdimo ili opovrgnemo hipotezu da je Majki Fisk ukrao neku molbu, niti da je ta molba uopšte postojala", kazao je Čendler.
Remzi je nezadovoljno zatresao glavom.
..Zar nakon diskusije sa Sarom Evans uopšte može da se sumnja u to?"
Diskusije'7 To je više ličilo na inkviziciju, pomislio je Čendler.
„To je još uvek samo pretpostavka. A ja vas savetujem da sa time ne izlazite u javnost."
..Slažem se", rekao je Mekena. ..To bi moglo da iskomplikuje istragu."
..Mislio sam da ste ubeđeni u to da Džon Fisk stoji iza toga", kazao Je Remzi. „Ako ste sada promenili stav prema tome. ne vidim kako smo onda na-nrpHnv^ti M nHnn^n пч <itM^irnii nd nrp dvn (!нпн
"
„Ubistva se ne rešavaju sama. a ovo je malo komplikovanije od drugih. Nisam rekao da sam promenio stav", kazao je Mekena.
„Fisku je pištolj nestao iz kancelarije. Budite sigurni da neće biti velikih iznenađenja. Sve će doći na
svoje."
Izgledalo je da Rcmzi nije baš bio ubeden u to.
..Stvarno ne vidim zašto bi smetalo da malo pričekamo", kazao je Cendier. „A ako se ispostavi da je onako kako se nadamo da jeste, javnost za to možda ne mora ni da zna."
..Ne vidim kako to možemo da izbcgnemo", rekao je ljutilo Remzi.
...Ali, pretpostavljam da ako budemo postupili onako kako nas savetujete nećemo učiniti katastrofu još većom. Barem za sada. Sta je bilo sa Fiskom i Evansovom? Ode su oni?"
„Stavili smo ih pod prismotru", odgovorio je Mekena.
„Znači, znate gde se oni sada nalaze?" pitao je Remzi.
Mekena nije ni trepnuo. Nije hteo da prizna da su i Sara i Fisk uspeli da pobegnu njegovom FBI timu za prismotru. Saznao je to minut pre nego što je došao u Remzijev kabinet na sastanak.
„Da", odgovorio je Mekena.
„Pa, gde su?" pitao je Remzi.

„Bojim se da ne mogu da vam dam tu informaciju, gospodine predsedni-ce suda", dodao je on brzo. ..Iako bih voleo da je imate. To zaista moramo da držimo u tajnosti."
Remzi je strogo pogledao u njega.
»Agente Mekena. obećali ste da ćete informisati sud o toku istrage."
.Jesam. Zato sam i došao ovamo."
„Sud ima i svoju sopstvenu policiju. Šef Delasandro i Ron Klaus u ovom renutku rade na rešavanju ovog slučaja. Mi smo pokrenuli i našu istragu, i u 'nteresu svih je da se sve otkrije. Zato vas molim da odgovorite na moje pita-"Je- Gde su?"
-,0no što kažete je sasvim logično, ali se bojim da ne mogu da vam ot-'tfijem tu informaciju", rekao je. „Takva je politika FBI, razumete?"
Remzi se namrštio.
„Onda. mislim da bi trebalo da porazgovaram sa još nekim u Birou", rekao je. ..Ne volim da preskačem instance, agente Mekena. ali ovo je posebna situacija."
..Biće mi drago da vam dam imena nekih ljudi u Birou, počevši od samog direktora, koje čete moči da pozovete", ponudio se Mekena ljubazno.
..Imate li nešto važno da saopštitc". rekao je Remzi ironično. ..ili je to bilo sve?"
Mekena je ustao. ..Trudimo se iz sve snage da resimo slučaj. I ubeđen sam da čemo. uz malo sreće, i uspeti u tome."
Remzi je ustao i nadvio se nad njih. ..Da vam dam jedan mali savet. agente Mekena. Nikada ništa ne prepuštajte sreći. Svako ko to radi. na kraju obično zažali zbog toga."
Sara je otključala vrata svoje kuće i brzo ušla u nju. Iz kola je pokušala da dobije Fiska na kuću i u kancelariji, a zatim i kod Eda Fiska. ali joj je on rekao da mu se sin nije javljao. Bacila je ta.šnu na kuhinjski sto. popela se na sprat, skinula svoju vlažnu odeću i obukla farmerke i majicu. Skoro da ju je uhvatila panika i nije znala šta da radi. Bilo je strašno ako je Delasandro bio uključen u ovo. On je bio upućen u to dokle se stiglo sa istragom. Činjenica

da je i agent FBI. Voren Mekena. bio umešan slutila je na katastrofu. Pa on je. praktično, bio taj koji je vodio istragu. Sada su joj bile jasne suptilne manipulacije koje je agent FBI izveo na svim dodirnim tačkama sa istragom. U dosluhu sa Piskom, prinuđena da ode iz suda; sve to je gradilo motiv za Džonovo ubistvo njegovog brata. Sve to je bilo netačno. ali bi za nekoga ko se oslanjao samo na puke činjenice imalo smisla.
Pokušala je da dobije Čendlera na poslu. Želela je da bude sigurna da li je agent Mekena bio stacioniran u Fort Plesiju. ili je to bio samo neko ko je imao isto ime kao on. Nije verovala da su u ovo bila umešana dvojica Mekena. ali je morala da bude sigurna u to. Nažalost. Čendler nije bio u kancelariji, Ko je još mogao da ima tu informaciju? Jensen bi možda mogao to da dozna, ali bi mu vcrovatno trebalo vremena za to. Ipak ga je pozvala, ali se on nije javljao na telefon. Koga bi još mogla da nazove? Iznenada se setila. Okrenula je jeda broj. Telefon je tri puta pozvonio i javio se jedan ženski glas. Bi-
..Da li je on tu? Ovde Sara Evans."
„Saro?"
„Znam da nije baš najzgodnije vrcme. senatore."
„Čuo sam šta se danas dogodilo." Rekao je to hladnim glasom.
..Znam šta mora da ste pomislili, i sigurna sam da ništa što bih rekla ne bi promenilo vaše mišljenje."
..Verovatno si u pravu u vezi s tim. ali najgore je to što se Bet oseća užasno zbog onoga što se dogodilo. Ona je bila medu onima koji su te najviše podržavali."
..Hvala joj za to." Sara je odmakla slušalicu od uha dok se trudila da ostane smirena. Sada je bio važan svaki sekund. „Treba mi je jedna usluga."
„Usluga?" Džordan je zvučao zbunjeno.
„Jedna informacija o nekome."
„Saro. mislim da to ne bi bilo najbolje."
„Nikada vas više neću nazvati, senatore, ali mi stvarno treba odgovor na moje pitanje, a sa svim vašim izvorima informacija i

uticajem. vi ste jedini čo-vek koja mi je pao na pamet da bih mogla da mu se obratim. Molim vas? U ime starih vremena."
Džordan se zamislio. „Pa, trenutno nisam u svom kabinetu. Zapravo, samo sto sam seo da večeram sa Bet."
„Ali možete da pozovete kabinet, ili možda i FBI."
„FBI?" rekao je on glasno.
Ona je brže-bolje nastavila. „Dovoljan bi bio jedan telefonski poziv. Ja sam kod kuće. Čak biste mogli i da toj osobi, od koje biste tražili informaciju, kazete da se meni javi. Vi i ja čak ne bismo ni morali ponovo da razgovaramo."
Džordan je na kraju popustio. „U redu. šta ste hteli da pitate?"
-Nešto u vezi sa agentom Mekenom."
-Šta tačno?"
..Treba da znam da li je ikada radio u vojsci. Odnosno, da li je sedamdesetih bio stacioniran u Fort Plesiju."
..Sto vas to. uopštc. interesujc?"
-Oduzelo bi mi mnogo vremena da vam objašnjavam."
Uzdahnuo je. „Dobro. Videću šta mogu da učinim. Reći ću nekom u mom kabinetu da to provjeri i javi vam. Hoćete li biti kod kuće?"
„Da."
..Nadam se da znate šta radite. Saro."
..Ako možete da verujete. senatore, stvarno znam."
„Dobro, ako vi to kažete", odgovorio je,on iako joj nije zvučao kao da je u to bio baš ubeden.
Kada se. petnaest minuta kasnije, vratio u trpezariju. Elizabet je pogledala u njega. „Šta je. kog đavola. Sara tražila?"
„Nešto jako čudno. Znaš onog agenta FBI? Onog na koga si se žalila?"
Ona se uozbiljila. „Vorena Mekenu? Šta je s njim?"
..Želela je da zna da li je ikada bio u vojsci?"
Elizabet Najt je ispustila viljušku. ..Zašto joj to treba?"
„Ne znam. Nije htela da mi kaže." Džordan je radoznalo pogledao u nju, primetivši da se uozbiljila. „Jesi li dobro?"
„Jesam. Imala sam užasan dan."

„Znam. mila. znam", rekao je on umirujućim glasom. Pogledao je dole. u svoju hladnu večeru. ..Pretpostavljam da nema ništa od naše relaksirajućc večeri."
„Šta si joj rekao?"
„Šta sma joj rekao? Rekao sam joj da ču proveriti. To sam i uradio. Nazvao sam svoj kabinet. Pretpostavljam da to može da se proveri putem kompjutera."
„Gde je Sara?"
„Kod kuče. čeka da joj to jave."
Elizabet je ustala, bleda u licu.
„Jesi li dobro. Bet?"
„Zabolela me je glava. Potreban mi je jedan aspirin."
„Ja ču ti ga doneti."
„Ne. u redu je. Dovrši svoju večeru. Onda ćemo se najzad, možda, opustiti."
Zabrinuti Džordan Najt je gledao svoju ženu kako odlazi hodnikom. Elizabet Najt je stvarno popila aspirin, pošto je zaista dobila užasnu glavobolju. Posle toga je otišla hodnikom do svoje sobe. uzela telefon i okrenula jedan broj.
„Halo", rekao je glas sa druge strane veze.
„Sara Evans je upravo zvala. Pitala je nešto Džordana."
„Šta?"
„Želela je da zna da li si bio u vojsci."
Voren Mekena je razvezao kravatu i uzeo jedan gutljaj vode iz čaše koja je stajala na njegovom stolu. Tek što je stigao sa onog sastanka u sudu. „l šta joj je on rekao?"
„Da će proveriti i javiti joj." Elizabet se iz sve snage borila da zadrži suze.
Mekena je klimnuo glavom.
„Gde je ona sad?"
„Rekla je Džordanu da je kod kuće."
„A Džon Fisk?"
„Ne znam. To mu očigledno nije rekla."

Mekena je dohvatio svoj mantil. „Hvala na informaciji, sudijo Najt. Moglo bi da se dogodi da ona bude mnogo značajnija od neke vaše presude."
Elizabet Najt je lagano spustila slušalicu, a onda ju je ponovo podigla. Nije mogla da to ostavi tako. Nazvala je informacije i dobila broj koji je tražila. Podigli su slušalicu. „Molim vas detektiva Čendlera. Recite mu da je Elizabet Najt i da je hitno."

Cendler je došao na telefon. „Šta mogu da učinim za vas, sudijo Najt?"
„Detektive Cendleru. molim vas da me ne pitate odakle znam. ali morate da odete do kuće Sare Evans, jer mislim da je ona u velikoj opasnosti. Molim vas. požurite."
Cendler nije gubio vreme postavljajući pitanja. Istrčao je iz svoje kancelarije čak i ne spustivši slušalicu.
Elizabet Najt je lagano spustila slušalicu. Mislila je da je njen posao u sudu strahovito stresan, ali ovo... Znala je da će. kako god bude ispalo, njen ži-vot biti upropašćen. Ali ona to nije mogla da izbegne. Kakve li ironije, pomi-sl'la je. što će je pravda uništiti.
Covek je na sebi imao tamnu odeću, a preko lica mu je bila navučena ski
maska. Pratio je Saru do Ričmonda. a onda nju. Fiska i agente FBI nazad do
asmgtona. Bio je zadovoljan što je ovi poslednji nisu više pratili; to će mu
znatno olakšati posao. Pognuto je došao do njenih kola i otvorio vozačka vrata- Kada je to uradio, svetio u kabini se upalilo i on je brzo okrenuo kontrolno dugme da bi ga ugasio. Pogledao je u prozore kuće. Video je Saru kako prolazi pored njih. ali nije pogledala napolje. Izvukao je iz džepa malu baterijsku lampu i osvctlio unutrašnjost automobila. Na njegovom patosu je video papire. Pogledao ih je i primetio jedno ime koje je bilo zaokruženo. Skupio je dosijee i stavio ih u ranac koji je nosio sa sobom. Izvukao je pištolj iz futrole i na njega stavio prigušivač. Ponovo je

pogledao prema kući. ovog puta ne videvši Saru. Ali ona je bila unutra. Sama. Ugasio je lampu i krenuo ka kući.
Sara je nervozno šetala po kuhinji, stalno gledajući u sat, jer je očekivala poziv iz kancelarije Džordana Najta. Izašla je na zadnju platformu i gledala kako jedan mlažnjak leti ispod baldahina tamnih oblaka. Onda je pogledala dole, u njenu jedrilicu koja je gurkala gumene odbojnike pričvršćene za dok. Setivši se sinoćnjih događaja, morala je da se nasmejc.
Osmeh joj je nestao sa lica kada je pomislila na ono o čemu su ona i Fisk razgovarali posle njihovog susreta u staračkom domu. Pritisnula je svoji bosim prstima na nogama mokro drvo platforme i udahnula umirujuće mirise vlažnog, seoskog okruženja.
Ušla je u kuću i popela se uz stepenice, zastavši na vratima svoje spavaće sobe da bi pogledala unutra. Krevet je jo.š uvck bio nerazmeštcn. Sela je na dušek i podigla jedan kraj čaršava setivši se kako su vodili ljubav. Pomislila je na to kako je Fisk spustio svoju majicu. Ožiljak se protezao od pupka do vrata. Kao da bi to njoj uopšte bilo važno. Ali. Fisk je očigledno vcrovao da bi.
Čula je kako je još jedan mlažnjak prcleteo iznad kuće. a onda je ponovo zavladala tišina, kao da su svi zvukovi nestali u vakuumu što ga je napravio taj ..prat i vitni". Tišina je bila takva da je jasno mogla da čuje kako se sporedna vrata kuće otvaraju. Poskočila je i potrčala prema stepenicama. „Džone?" Nije bilo odgovora, a kada se svetio u prizemlju ugasilo, naježila se. Otrčala je u svoju spavaću sobu. zatvorila vrata i zaključala se. Grudi su joj se nadimale od straha, a otkucaje svog srca čula je u ušima. Pogledala je okolo, u očaju, ne bi li pronašla neko oružje, jer nije imala kuda da pobegne. Prozor je bio mali. ali i ako bi uspela da se provuče kroz njega - pošto je kuća je bila na takvom nagibu da se spavaća nalazila dva sprata iznad zemlje, a ispod nje je bila betonska staza - nisu joj se lomile obe noge.
Čuvši korake, njen oseeaj očaja pretvorio se u paniku. Psovala je sebe što nije imala telefon u spavaćoj sobi. Kada je videla da se ručica na vratima lagano okreće, dok joj ključ nije prekinuo kretanje, zadržala je dah. Ali, i brava Γ vrata su bili veoma stari.

Kada je nešto snažno udarilo po vratima, odskočila je instinktivno, a sa usana joj se oteo tihi bik. Preletcla je pogledom po sobi. dok se on nije zaustavio na krevetu koji je stajao na četiri stubića. Otrčala je do njega i sa jednog od njih skinula ukras u obliku ananasa. Hvala bogu što nikada nije stavila baldahin. Ukras je bio od punog drveta i bio je težak najmanje pola kilograma.
Držeći ga u podignutoj ruci brzo je prišla vratima. Ona su se zatresla. posle još jednog udarca od koga se brava iskrivila; ragastov je počeo da puca. Ispružila je ruku, nečujno otključala vrata i izmakla se. Pošto su vrata sada bila otključana, sledeći udarac ih je otvorio i u sobu je uleleo jedan čovek. Sarina raka se brzo spustila i ukras je udario u meso. Istrčala je na vrata i odjurila niz hodnik. Čovek koga je udarila je ležao na podu, držeći se za rame i ječeći.
Sara je znala da su Rejfild i Tremejn bili mrtvi. Znači da je to bio ili De-lasandro ili - zadrhtala je na pomisao da je taj čovek bio u njenoj kući - Vo-ren Mekena. U dva skoka je prelctcla preko stepenica, zgrabila sa stola ključeve od kola. otvorila vrata i potrčala prema njima. Odjednom je vrisnula od straha.
U nju je. smireno, gledao Leo Delasandro. Krenuo je napred. podigao pištolj i uperio ga u nju. Onaj čovek u crnom je štrcao niz stepenice držeći se za rame. ali je i on držao u ruci pištolj čija je cev gledala u Saru. Delasandro je zatvorio vrata. Sara je pogledala u čoveka koji je stajao iza nje. Mora da je to bio Mekena. Izraz na licu joj se odjednom promcnio. Ovaj čovek je bio duplo sitniji od agenta FBI.
Kada je skinuo ski masku shvatila je da je u nju gledao Ričard Perkins. ^n se nasmejao. zbog njenog očiglednog zaprepašćenja. i iz svog ranca izvukao neke papire. ..Mora da ste moje ime prevideli proveravajući spisak ljudi koji su °"li stacionirani u Fort Plesiju. Saro. Baš ste bili nemarni."
Sara je besno gledala u njega.
..Šerif Vrhovnog suda i šef njegove policije - učesnici u gnusnom zločinu."
„Harms je ubio onu dcvojčicu. a ne ja", rekao je Delasandro.

Dejvid Biikldfi
„Da li ste sebe stvarno uspeli da ubedite u to. Leo? Vi ste je ubili, a ne Rufus. Kao da su vaše ruke bile oko njenog vrata."
Delasandrovo lice se izobličilo.
..Taj gad. Da je bilo po mome. napunio bih ga olovom umesto što mu je dala ta droga. On je bio sramota za vojsku."
..On je bio dislcksičan", viknula je Sara na njega. ..Nije postupao po naređenjima, jer ih nije razumeo. idiote. Samo si mu bez razloga upropastio život, kao i onoj devojčici."
Na licu Delasandra se poja\io zlobni osmeh.
„Ja na to ne gledam tako. Nikako. Dobio je ono što je zaslužio."
..Kako li je lice. Leo'.' D/on le je dobro opalio, a'.' On. naravno, sve zna."
„Upravo se spremamo da i njega posetimo."
„Ti. Vik Tremejn i Rejfild?"
„Tako je", rekao je Delasandro cereći se.
„Tvoji drugari su mrtvi." Dok je Delasandro bledeo. na Sarmom licu se pojavio osmeh. „Zaskočili su Rufusa i ncgovog brala. ali kao i ranije, nisu bili u slanju da dovrše posao", dodala je ona podrugljivo.
„Onda se nadam da ću ja imati priliku da to uradim umesto njih."
Sara ga je odmeravala pogledom. Na kraju je zgadeno /avrtela glavom. „Reci mi nešto. Leo. Kako jedan takav skot kao što si ti može da postane bilo čiji šef policije9"
Ošamario ju je. Udario bi je još jednom da ga Perkins nije zaustavio. „Nemarno vremena za ova sranja. Leo." Zgrabio je Saru /a rame. U tom trenutku je zazvonio telefon.
Perkins je pogledao u Delasandra.
..Fisk'7" Pogledao je ponovo u Saru. „Fisk je sa Harmsom. je Γ tako'7 Zato ste morali da se razdvojite?" Sara je pogledala ustranu. a telefon je ponovo zazvonio. Perkins joj je gurnuo pištolj pod bradu, i spustio prst na njegov obarač. „Još jednom ću te pilati. Da li je Fisk sa Rufusom Harmsom?" Pritisnuo joj je pištolj uz vrat.
„Za dve sekunde ćeš ostati bez glave, kunem ti se bogom. Odgovaraj!"

„Da! Da. s njim je", kazala je Sara prigušenim glasom jer joj je cev pištolja bila pribijena uz grkljan.
Gurnuo ju je prema telefonu. „Javi se. Ako je Fisk. kaži mu gde ćete se naći. Neka to bude ovde negde. ali da mesto bude skrovito. Kaži mu da si došla do još nekih informacija. Budeš li rekla nešto što će zvučati kao upozorenje. mrtva si." Oklevala je. „Uradi to! Ili ćeš umreti!" Sara je sada shvatila da je do sada blaži Perkins u stvari bio opasniji od Delasandra. Lagano je podigla slušalicu. Perkins je stajao pored nje i slušao, držeći pištolj pritisnut uz njenu slepoočnicu. Udahnula je duboko pokušavajući da se umiri.
„Halo?"
,.Saro?" Bio je to Fisk.
,. Svuda sam pokušavala da le nađem."
„Sa Rufusom sam."
Perkins joj je pritiskao pištolj uz glavu slušajući razgovor. „Gde si?" pitala je ona.
„Na pola puta do Vašingtona. Pravimo pauzu."
„Sta si planirao da uradiš?"
„Mislim da je vreme da odemo do Čendlera. Rufus i ja smo sve razjasnili."
Perkins je zatresao glavom i pokazao na telefon.
„Mislim da ti to nije pametno. Džone."
„Zašto?"
„Otkrila sam... otkrila sam neke stvari koje bi trebalo da znaš, pre nego što odeš do Čendlera."
„Ne mogu o tome preko telefona. Možda me prisluškuju."
„Ma. daj. Ne verujem da ti prisluškuju telefon "
„Vidi. daj mi broj telefona na kome si sada i nazvaću te iz kola"
Pogledala je u Perkinsa. „Možemo negde da se nađemo da ti to ispričam, a onda ćemo zajedno do Čendlera. FBI ima broj registarskih tablica kola u kojima si sada. Moraš da ih se resiš."
Dao joj je broj telefona, ona ga je upisala u blokćić koje joj je stajalo pored telefona i iscepila taj list.
•Jesi li sigurna da to ne možeš da mi kažeš preko telefona?"

„Razgovarala sam sa tvojim prijateljem iz Vojnog tužilašh a", kazala je Sara moleći se bogu u sebi. Ako Fisk bude reagovao pogrešno, mrtva je. Morala je da mu veruje. ..Darnel Džekson mi je rekao sve u vezi sa testiranjem PCP-a."
Fisk se uozbiljio i pogledao u Rut'usa. koji je sedeo u kolima na mračnom odmorišlu kraj puta. Daniel Diekson. Brzo joj je odgovorio. ..Darnel me nikada do sada nije izncvcrio."
Sara je nečujno odahnula. ..Zvaću te za pet minuta." Spustila je slušalicu i pogledala u dvojicu muškaraca.
Perkins se zlobno iscerio. ..Dobro si to uradila. Saro. A sada da se vidimo sa tvojim prijateljima'

59.
Nakon što ga je Sara ponovo pozvala da mu kaže gde da se nađu, Fisk je obavio još jedan telefonski poziv. Vesti nisu bile dobre. Uopšte nisu bile dobre. Ušao je u kola i pogledao u Harmsa.
..Imaju Saru."
„Ko?" pitao je Harms.
..Tvoj stari drugar. Delasandro. Ostao je samo on."
..Kako je ostao samo on?"
..Tremejn i Rejfild su mrtvi. Ostao je dakle Delasandro. Sara mi je to rekla tako da oni nisu uspeli da ukapiraju..." Fisk je stao i zagledao se u Rufu-sa koji ga je upitno gledao. Fisk se zamislio i rekao: „Koliko je ljudi bilo u pritvoru te noći. Rufuse?"
„Petorica."
Fisk je klonuo u sedištu. „Znam samo trojicu koju sam ti upravo spomenuo. Ko su ostala dvojica?"
„Perkins. Dik Perkins."
Fisku je počelo da kuva u želucu.
„Ričard Perkins je šerif Vrhovnog suda."
..Nisam ga video od te noći i drago mi je zbog toga. On je. uz Tremejna. bio najgori medu njima. Došao je i pretukao me motkom. On mi je ubrizgao PCP."
A neki čovek'"
„Njega nisam poznavao. Nikada ga ranije nisam video."

..Dobro. Mislim da znam ko je." Sara mu nije rekla da ga je našla na spisku iz Fort Plesija. ali je Fisk sam zaključio o kome se radi. U glavi mu se pojavila slika Vorena Mckenc. Zato je agent FBI pokušavao da mu smesti. Imalo je smisla. Fisk je pogledao kroz šoferšajbnu.
„Kuda idemo?"
„Upravo mi se javila Sara. Ona... oni hoće da se nađemo na jednom me-stu u Virdžiniji, koje se nalazi u blizini autoputa Džordž Vašington. Pokušao sam da nađem Cendlera, ali nije bio u kancelariji. Ostavio sam mu poruku da zna gde ćemo biti. Nadam se da će stići na vreme."
„A mi ćemo da idemo?"
„Ako ne odem, ubiće Saru. Ti ne moraš da ideš ako nećeš."
Kao odgovor na to Rufus je izvukao pištolj iz džepa i predao ga Fisku. „Znaš li kako se ovo koristi?"
Fisk je uzeo pištolj, izvukao iz njega okvir za municiju i proverio da li je napunjen.
„Snaći ću se nekako", rekao je.
Ponoć je odavno prošla i široki auto-put je bio pust. Kraj njega su se na nekim mestima nalazila odraorišta. čiji je jedan deo bio namenjenim izletnici-ma, gde su oni preko dana mogli da upale roštilj i zabave se. Ali sada. dok je risk tuda vozio, ceo taj kraj je bio mračan, izolovan i smrtonosan. Gledao je u znakove za isključivanje sa puta, dok nije naišao na onaj koji je tražio. U istom rcnutku je primetio Sarina kola koja su bila parkirana na jednom praznom par-ingu. Visoka stabla su služila kao kulise za livadu koja je bila namenjena za održavanje piknika. Fisk je iza njih video još dublju tamu reke Potomak.
Rufus se pritajio na zadnjem sedištu automobila. Oči su mu bile u visini onje ivice prozora. Osmatrao je mračnu okolinu. „Neko je u kolima. Ne mogu da razaznam da li je muškarac ili žena", rekao je.
™k se žmireći zagledao u mrak i potvrdno klimnuo glavom. Na putu ova-
0 smislili su jedan plan. Sada kada su videli o kakvom se terenu radi mogli

su da ga sprovedu u delo. Krenuli su kolima još malo napred i skrenuli iza jedne krivine koja je bila izvan Sarinog vidokruga. Fisk je zaustavio automobil.
Njegova zadnja vrata su se otvorila i Rufus se brzo izgubio među okolnim dr-većem. Krenuo je kroz šumu prema parkingu.
Fisk se dovezao do parkinga i parkirao nekoliko parking mesta dalje od Sarinih kola. Pogledao je u pravcu njih i laknulo mu je kada je video da ona scdi na vozačkom sedištu. Izvukao je pištolj i lagano izašao iz automobila. Pogledao je preko njegovog krova i pozvao je: ..Saro?"
Ona je pogledala u njega, klirrmula mu glavom i nervozno se nasmešila. Osmeh joj je nestao sa lica kada se sa sedišta pored nje digao jedan čovek i prislonio joj pištolj uz glavu, i jedno i drugo su izašli kroz vrata vozača. Dela-sandro joj je jednu ruku držao oko vrata, dok mu je u drugoj stajao pištolj čvrsto prislonjen uz njenu slepoočnicu.
..Dođi ovamo. Fisk". rekao je Delasandro. Fisk se iz sve snage potrudio da izgleda kao da je šokiran. ,.Gde je Harms?" pitao je Delasandro.
Fisk je dramski protrljao obraz. „Predomislio se. Nije hteo u policiju. Udario me je i pobegao."
„A ostavio ti je kola? Ne verujem. Reci mi istinu, ili će ti devojka dobiti metak u glavu."
..Kažem ti. Znaš da je bio u zatvoru sve ove godine. Nije uzeo kola jer ne ume da vozi."
Delasandro se na trenutak zamislio. ..Dolazi ovamo. Hoću da digneš ruke u vis. Što više."
Fisk je zadenuo pištolj za pojas, pozadi, i digao ruke u vis. Lagano je obišao oko kola i krenuo prema njima. Kada im se primakao, na Sarmom obrazu je video jednu veliku masnicu. .Jesi li dobro. Saro?"
Ona je klimnula glavom. „Izvini. Džone."
„De. de... umuknite, već jednom", rekao je Delasandro. „Gde se Harms tačno odvojio od tebe"
„Kada smo se uključili na Međunarodni. Došli smo Jedinicom."

„Prilično glupo od njega što je tako otišao. Neće stići daleko."
„Pa. kao šio kažu, ne možeš da odvedeš konja na vodu..."
„Zašto li. samo. ne verujem ni u šta od onoga što si mi pričao?"
„Možda zato što si celog života bio jedna lažljiva vreća govana i misliš da su svi takvi."
Delasandro je uperio pištolj u Fiskovu glavu. „Jako bih voleo da ti razne-
sem glavu."
„Nije baš lako otarasiti se dva tela. a?"
Delasandro je pogledao prema reci. „Naprotiv, vrlo je jednostavno, naročito kada ti majka priroda velikodušno izađe u susret."
„Zar misliš da Cendler neće posumnjati?
„U šta? Policajci misle da si ubio brata da bi se dokopao novca od osiguranja. Mala je danas otpuštena zbog tebe i tvog glupog brata. Upropastila je karijeru. Sreli ste se i pokoškali. Možda si je ubio. a onda izvršio samoubistvo. Možda je bilo obrnuto. Koga će biti briga za to? Pronaći će njena kola, a par dana ili par nedelja kasnije naći će i vaša tela kako ncgdc plutaju - odnosno ono što od njih bude ostalo, i slučaj će biti zaključen."
„To je stvarno dobar plan. A pošto znam da ga ti sigurno nisi smislio, gde
su ti partneri? .. „Šta pričaš?"
„Druga dva tipa koja su one noći bila u pritvoru." „Perkins je jedan od njih", izletelo je Sari. „I on je tu." „Umukni!" viknuo je Delasandro. „Za njega znam. Pitam se. ko li je drugi?" „Imaćeš priliku da svoje teorije izneseš ribama. Idemo" Krenuli su prema obali reke. Fisk je pogledao nazad u Delasandra. „Nemoj da ti je palo na pamet. Fisk. Mogu da te pogodim i sa pedeset metara, a o više nego duplo manjoj razdaljini i da ne pričamo. A ako ti je plan da onaj glupan skoči na mene sa drveta. onda slobodno možeš da mu kažeš da izađe." Pošto im je upravo to bio plan. Fisk je pretrnuo. Pored Delasandrove no-§e je u tom trenutku proleteo jedan metak i zabio se u zemlju. Delasandro je viknuo i pomerio pištolj sa Sarine glave.

Fisk ga je snažno udario u stomak, a kada se ovaj presamitio. lupio ga i Pesnicom u glavu. Pre nego što je Delasandro stigao da se oporavi, iza drveta je iskočio Rufus i udario ga kao tenk u punoj brzini. Čovek se od tog udarca skotrljao niz obalu i uleteo u vodu. Fisk je izvukao svoj pištolj. Rufus se taman spremao da krene za Delasandrom, kada je kraj njih prozujalo još nekoliko metaka i oni su se bacili na zemlju.
..Vidiš li nešto, Rufuse?"
..Da, ali ti se to neće svideti. Mislim da su meei došli sa dve različite strane."
..Sjajno, znači da su oba njegova pajtosa ovdc. Sranje!" Stegnuo je svoj pištolj, ..Vidi šta ćemo da uradimo. Rufuse, Obojica ćemo ispaliti po dva metka da bi smo. kada nam na njih budu uzvratili, mogli da vidimo odakle pucaju. Onda ću te ja pokrivati, a ti ćeš sa Sarom da ideš odavde. Uzmite Sarina kola i bežite odavde." Pre nego što je Sara stigla da kaže bilo šta. dodao je: ..Neko mora da ide po Cendlera."
Rufus je rekao: .Ja mogu da ostanem. Ovi kreteni mi duguju mnogo više nego tebi."
„Mislim da si dovoljno dugo bio u okovima." Fisk je nanišanio.
..Pucaj le-vo i gledaj levo... jedan, dva. tri, sad!" Kada su pucnji odjeknuli. Sara je pokrila uši. Par sekundi kasnije njihovi neprijatelji su im uzvratili.
Fisk i Rufus su brzo otkrili odakle dolaze pucnjevi. Prvi je rekao: ..Jedan puca nasumice. Možda smo ga pogodili. Vidi ovako, ja ću sada pucati u oba smera, a ti drži pištolj na gotovs. ali ne pucaj. Pomcriću se desetak metara udesno i navući ih da pucaju prema meni. Vi brojte do dvadeset, i kada budete čuli da pucam, brišite."
Fisk je krenuo, ali ga je Sara uhvatila za ruku. ne želeći da ga pusti. On je hteo da kaže nešto samouvereno. pa čak i drčno. da bi pokazao da se nije uplašio, ali je bio uplašen.
..Znam šla radim. Saro. l mislim da je pedeset godina života bolje nego ništa."
Sara se zagledala u njega dok je puzio. ubedena da je to bio poslednji put da ga vidi živog. Minut kasnije počela je pucnjava.

Rufus je skoro nosio Saru dok su trčali do kola. Uspeli su da stignu do njih i on je otvorio vrata, gurnuo je unutra, i ušao za njom. Fisk se lagano kretao kroz šiblje. Mirisao je na vreli metal i sagoreli barut. Potpuno je klonuo duhom. Vodio je računa o broju ispaljenih metaka, ali nije imao pojma da okvir pištolja nije bio pun i ad je ostao bez municije. Kada je čuo da se motor kola upalio, smrknuto se nasmešio. Kako se na trenutak usredsredio na to, a u ušima mu još zujalo od pucnjave, ni-
Delasandro, sa koga je curila prljava voda iz reke, držao je uperen pištolj u njega. Fisku su se usta osušila, pa nije mogao da govori. Nije mogao ni da diše. kao da su mu pluća shvatila situaciju i odlučila da prestanu da rade nekoliko sekundi pre nego što ih metak na to natera. U sebi je već imao dve rupe od metaka. Treća će mu doći glave. Darnel Džekson je gledao u Fiskov pištolj, jer je ubivši Fiskovog partnera pao na zemlju; Delasandro. međutim, neće imati taj problem. Fisk je pogledao prema reei. Nakon nedelju dana provedenih u toj vodi neće moći da ga prepozna ni njegov rođeni otac. Onda je ponovo pogledao u Lea Delasandra: to će biti njegova poslednja slika, pre nego što umre. Tada se začuo pucanj, i Fisk je nemo gledao kako Leo Delasandro pada na stomak i ostaje da leži na zemlji.
Pogledao je gore. Ono što je video nateralo ga je da poželi da je Delasandro mogao da puca u njega, jer je u njega sada odozgo gledao Mekena. Mogao je samo da zavrti glavom. Zašto to nije bio Cendler? Zašto mu bar jednom nešto nije išlo na ruku? A onda je video da je Delasandrov pištolj pao veoma blizu njega.
..Ne pokušavaj to. Fisk". rekao je oštro Mekena.
.,Ti. gade!"
„Mislio sam da ćeš mi zahvaliti."
..Zašto? Sto si ubio svoje saučesnike pre nego što me ubiješ?"
Kao odgovor na to. Mekena je iz svog džepa izvukao još jedan pištolj. „Evo ti tvoj pištolj. Slučajno sam ga našao."
„Da. da. Jednog dana ćeš dobiti ono što zaslužuješ."
Mekena je pogledao u Delasandra.
„To se. na neki način, sada i dogodilo."

Ono što je Mekena učinio nakon toga zaprepastilo je Fiska. Okrenuo je pištolj i pružio mu ga. „A sada nemoj da bežiš, nego pucaj u mene." Mekena je ispružio ruku i pomogao Fisku da ustane. „Čendler je na putu ovamo. Kada sam ga dobio, bio je u kući kod Evansove. Ja sam tamo stigao kada su je Perkins i Delasandro odvodili. Shvatio sam da žele da ti naprave zamku. Pratio sam te kao nez.vanično pojačanje. Malo bolje od onog koje si imao poslednji put kao policajac, jer sam ja uvek na oprezu."
..Perkins je pobegao. On je bio onaj drugi čovek koji je pucao. Pokušao sam da ga pogodim, ali je bio suviše daleko. Ja sam pueao da Leu odvratim pažnju. Pretpostavljao sam da je Rufus bio negde u blizinu."
..Mislio sam da si ti jedan od ljudi koji su one večeri bili u pritvoru", rekao je Fisk.
„l jesam."
..Pa šta to onda radiš? Čistiš savest? Ako je to. onda si ti jedini od te petorice koji je to uradio."
..Ja nisam bio metlu tom petoricom."
„Ali. upravo si mi rekao da si bio tamo te noći."
..Unutra je bilo šest ljudi, pored Rufusa."
Fisk je izgledao zbunjeno. „Ne razumem."
„Ja sam bio na straži te noći. Ozone. Trebalo mi je dvadeset pet godina da shvatim šta se dogodilo, ali to nisam mogao da uradim bez tebe i Sare. Saznao sam za PCP kada i ti. Nisam imao pojma da su u Fort Plesiju testirali tu drogu, iako sain znao da to nije nešto o čemu bi se javno pričalo."
..Bez obzira da li je to neko znao ili nije. mislim da nikoga nije bila briga za to što se dogodilo Rufusu Harmsu."
„Mene jeste." Mekena je pogledao u zemlju. „Samo nisam imao petlju da učinim nešto po tom pitanju dok već nije bilo kasno. Mogao sam da prekinem ćelu tu stvar." Dok se mislima vraćao u prošlost, činilo se kao da se malo smanjio. ..Ali nisam."
Fisk ga je gledao jedan trenutak, još uvek razmišljajući o ovom posled-njem. „Pa. sada si uradio nešto."
„Sa dvadeset pet godina zakašnjenja."

„Rufus će biti oslobođen, je Γ tako9 Njega samo to interesuje."
Mekena je pogledao gore. „Rufus je sada slobodan. Džone. Niko ga više neće vratiti nazad u zatvor. Ako to pokušaju, imaće posla sa mnom. l veruj mi. neće uspeti u tome."
Fisk je pogledao prema putu. „A šta će biti sa Perkinsom?"
Mekena se nasmešio. „Tačno znam kuda ide. Možemo da nazovemo Saru. da joj to kažemo. Čim Cendler bude došao, i mi ćemo tamo."
„Perkins ide da se vidi sa petim čovekom koji je one noći bio u pritvo-
„S kim? Ko je to bio'?" „Videćeš. Uskoro ćeš sve znati."

60.
Kada je kućna pomoćnica otvorila vrata, Ričard Perkins je proleteo pored nje.
„Gde je on?"
„U svom kabinetu."
Perkins je otrčao niz hodnik i otvorio vrata. Visoki čovek je smireno pogledao u njega.
Perkins je zatvorio vrata za sobom.
„Sve je otišlo dodavola i ja bežim odavde."
Džordan Najt se zavalio u fotelji i zatrcsao glavom.
„Ako pobegneš. znače da si kriv."
„Već znaju da jesam. Kidnapovao sam Saru Evans. Leo je verovatno već mrtav."
„Pratio si je otkad je otišla iz suda. Kada sam te pozvao, nadao sam se da ees to srediti. Ali, još uvek je samo njena reč protiv tvoje."
„Kakav bi ona motiv mogla da ima da bi izmislila tako nešto?"
Džordan je protrljao bradu.
„Razmišljaj malo. Danas je otpuštena. Ispratio si je do vrata suda. Ona te je verbalno napala. Verovatno možeš da nadeš još nekoga ko će to da potvrdi."
„Rufus Harms je još uvek napolju. Video sam ga."
Džordanovo lice se namrštilo. „A. slavni gospodin Harms."
„Ubio je Frenka i Vika."

-Dva čoveka manje o kojima moramo da brinemo."
-Užasan si. Ti si im rekao da ubiju Majkla Fiska. Ti si pokrenuo sve ovo."
Džordan se zamislio.
.Još uvek ne znam zašto me je Rufus Harms naveo u svojoj peticiji.
„Ali. on te nije naveo."
Najt je u prvom trenutku i/gledao šokirano, a onda se u njegovim očima pojavio tračak nade.
Perkins mu je objasnio: ..Razgovarao sam sa Tremcjnom. Rcjfild te je lagao. Ti nisi spomenut u molbi. Spomenuo je samo nas četvoricu."
..Znači samo ja sam nepoznat," Džordan je ustao i pogledao u Pcrkinsa. Bože. pa to je značilo da još uvek može da se izvuče. Samo još jedna stvar, još jedna osoba za koju mora da se pobrine, i sa ovim ko.šmarom je gotovo. Skoro da je zadrhtao pri pomisli na to.
..Ali. samo je pitanje dana kada c'e te otkriti. Bože. šta nam je sve ovo trebalo? Ubrizgali smo gadu PCP i vidi šta se dogodilo."
..Ti si. zapravo, bio taj koji mu ga je ubrizgao. Ričarde." ..Ne pamctuj mi tu. Ti si dao predlog da upotrebimo PCP, gospodine GA." ..Pa. naravno - ja sam bio taj koji je tamo vodio testiranje, l slušao kako se svi vi žalite na Harmsa. Samo sam pokušavao da vam učinim uslugu." Sa ncverovatnom smirenošću je pogledao u Pcrkinsa. ..Sada sam. naravno, veliki protivnik droge."
..U svojim političkim govorima. A da li si i protivnik ubijanja? Šta o tome misliš, senatore?"
..Ja nikada nisam nikoga ubio." ..A onu devojčieu. Džordane? Šta ćemo sa njom?" ..Rufus Harms se izjasnio krivim za taj zločin. Što se mene tiče, ništa se po tom pitanju nije promenilo."
..Pa. uskoro hoće. ako nešto ne preduzmemo." ..Jesi li siguran da hoćeš da bežiš?" ..Nemam nameru da ovde čekam da padne sekira." ..Pretpostavljam da će ti biti potreban novac?"
Perkins je klimnuo glavom. ..Ja nemam finu. malu penziju kakvu ste obez-bedili Viku i Frenku. Imam lošu naviku da uvek živim bolje nego što mi dozvoljavaju finansijc."

Džordan je uzeo iz džepa jedan ključ i otključao fioku svog radnog stola. ..Ovdc imam nešto kesa. Ostatak ćeš dobiti u formi čeka. Za početak mogu da ti dam pedeset hiljada."
„To mi zvuči dobro, za oočerak "
Džordan se okrenuo i uperio pištolj u Perkinsa.
..Šta to radiš. Džordane?"
..Upao si ovde. očigledno skrenuvši s uma, i ispričao mi o tim užasnim zločinima koje si počinio, uključujući i kidnapovanjc Sare Evans, iako ne znam zašto si baš došao kod mene. Pretio si mi. Uspeo sam da se dokopam mog pištolja i ubijem te.
„Ti si lud. Niko ti u to neće poverovati."
„Boga mi hoće. Ričarde." Džordan je povukao obarač i Perkins je pao na pod. U hodniku se začuo krik. Džordan je prišao Perkinsovom tclu. brao ga pretresao, našao njegov pištolj, stavio mu ga u ruku i opalio iz njega jedan hitac u zid. „U redu je", viknuo je. ustajući s poda i spuštajući pištolj. ..Dobro sam."
Otvorio je vrata i sledio se kada je ispred sebe video Rufusa Harmsa. Iza Ru-fusa su bili Čendler. Mekena. Fisk i Sara.
Džordan je najzad skinuo pogled s Rufusa i pogledao u Čendlera.
..Ričard Perkins je uleteo ovamo pretećі mi. Imao je pištolj. Srećom, ja sam bio bolji strelae."
Mekena je iskoračio napred. ..Zar me se ne sećate. senatore? Mislim, osim iz FBI?" Džordan je buljio u njega ne prepoznajući ga. Mekena mu se približio. „Perkins i Delasandro me se takođe nisu setili. Prošlo je mnogo vremena i svi smo se mnogo promenili. Osim toga. svi su te noći bili prilično pripiti. Svi. izuzev vas."
„Nemam pojma o čemu pričate."
..Kada ste vi i vaši prijatelji one noći. u Fort Plesiju. došli u posctu Rufu-su- ja sam bio na straži. To je bio moj prvi i poslednji put da sam stražario ispred pritvora. Verovatno me se zato niko ne seća."
Džordan Najt se trgnuo. ..Da li bi ja trebalo da razumem o čemu pričate?"
-Pustio sam vas unutra da vidite Rufusa. jer mi je to naredio jedan kapetan, a ja sam bio samo jedan uplašeni novajlija. Nakon toga je Rufus izleteo iz cenje. oborio me na zemlju i svima nam zauvek

izmenio život. Tokom dvadeset pet prokletih godina pitao sam se šta se tamo stvarno dogodilo. Ćutao sam vama. jer sam vas se plašio. Rejfild je bio najstariji. On bi me se vcrovatno setio. Pretpostavljam da mu niko nije rekao kako se zovem. Srećom. Sredio je a mi niko zbog toga ne pravi probleme, ali mi je isto tako dao do znanja što se stvarno dogodilo u pritvoru. I kada sam skupio hrabrost da nešto kažem, sve je već bilo gotovo i Rufus j'e zaglavio u zatvoru. Sve ove godine sam živeo mučen osećanjem krivice zbog toga. Ali. ja sam dobro prošao." Mekena je pogledao u Rufusa. ..Rufuse. žao mi je. Bio sam slabić, kukavica. To ti verovatno ništa ne znači, ali nije prošao nijedan jedini dan od tada. a da ja sebe nisam mrzeo zbog toga."
Džordan se nakašljao.
..Baš dirljivo, agente Mekena. Međutim, grešite ako mislite da ste me te noći videli u pritvoru."
„Podaci koje ima C1A potvrdiće da ste bili u Fort Plesiju, gde ste obavljali eksperimente sa PCP-om na vojnicima koji su tamo bili stacionirani", naglasio je Mekena.
..Ako možete da dođete do tih podataka, donesite ih. Pa šta i ako sam bio tamo? Ja sam tada bio obaveštajac. To nije tajna. Javnost je upoznata s tim." ..Pitam se da li bi vašim biračima zasmetalo da znaju da ste vojnicima davali PCP". kazao je Čcndler žustro.
„Čak i da jesam - a to ne priznajem - program je bio otvoren i legalan, što će vam i moja žena. svakako, potvrditi."
..Država protiv Stenlijat' rekla je Sara ogorčeno.
Džordan nije skidao pogled sa Mekene. „Kakva koincidencija što tvrdite da ste te noći bili u pritvoru, a uključeni ste u ovaj slučaj", kazao je on.
..To uopšte nije koincidencija, već je namerno". bio je Mekenin iznenađujući odgovor. ..Kada sam izašao i/, vojske završio sam koledž, a nakon njega sam otišao na FBI akademiju. Ali pratio sam vaše kretanje. Osećanjc krivice je snažan pokretač. Rejfild i Tremejn su išli za Rufusom. To mi je bilo sumnjivo, ali nisam mogao da otkrijem o čemu se radi. Perkins i Delasandro su. pak. išli za vama. Dobijali su nameštenja svuda gde ste i vi radili. Ja

sam udesio da me prebace u ričmondsku ispostavu FBI da bih mogao da budem blizu vas. Kada ste ušli u politiku oni su ponovo krenuli za vama. Čim ste došli u Vašington. Delasandru i Perkinsu ste našli posao u Senatu. Zato sam i ja izdejstvoavao da budem prebačen u Vašington. Kada ste pre nekoliko godina dobili mesto u Komitetu za pravosuđe Senata, obezbedili ste im posao u Vrhovnom sudu. Baš le-po od vas. To mora da je bio deo dogovora koji ste napravili - naknada za ono

Jednostavna istina

Leu. Kladim se da bismo, kada bismo proverili njihove račune, na nekom od njih našli lepe male penzione fondove.

Kada sam dobio informaciju o ubistvu Majkla Fiska. uključio sam se u istragu samo zbog toga što je on bio službenik Vrhovnog suda. Čim sam otkrio da je Rufus nekako povezan s tim, pomolio sam se bogu da mi se sve one godine praćenja vas najzad isplate. Sada je istina najzad izašla na videlo."

„Hoćete da kažete apsurdna spekulacija", suprotstavio se Džordan Najt. „Prema vašim recima, očigledno je da imate luđačku želju da se nekako osvetite meni. Mislim da je nečuveno to što ste došli u moju kuću i optužujete me. pogotovu nakon pokušaja jednog čoveka da me ubije, koji me je naterao da ja ubijem njega. A izuzev detektiva Cendlera. koji mora da istraži ovaj čin očigledne samoodbrane. od svih vas ostalih želim da se tornjate iz mog doma."

Mekena je izvukao mobilni telefon iz svog džepa, kazao nešto u njega i saslušao odgovor na to. „Hapsim vas. senatore Džordan. Siguran sam da će detektiv Čendler uraditi to isto."

„Tornjajte se odavde. Smesta!" „Sada ću vam pročitati vaša prava."

„Do jutra ćete biti u FBI-ovom pandanu Sibira. Nemate nikakve dokaze." -Hapsim vas na osnovu onog što ste rekli." Dok su ostali gledali. Meke-na je kleknuo ispod radnog stola, provukao ruku kroz njegov otvor za noge i izvukao prislušni aparat. ..Vaše izjave su se više nego jasno čule u kombiju FBI parkiranom ispred

zgrade." Mekena je pogledao je u Fiska. ..Najt je Rejfildu naredio da ubije vašeg brata."
Džordan je pobcsneo. ..To je potpuno nezakonito. Nema sudije u ovom gradu koji bi vam dao nalog da to uradite. U zatvor ćete vi. a ne ja." »Nije nam ni trebao nalog, jer smo imali odobrenje." ..Malo sutra!" zagrmeo je Džordan. Izgledalo je kao da će napasti agenta. ,2ahtevam od vas da mi odmah date te trake. Vi ste imbecil ako mislite da će varn neko poverovati u to da sam vam ja dao takvo odobrenje." ..Nisi ti. Džordane. već ja."
Kada je njegova žena kročila u sobu. Džordan je pobledeo u licu. Najto-Va ca" nije ni pogledala u Perkinsovo lelo. Pogled joj je bio prikovan za njenog muža.
..I ja ovde živim. Džordane. Ja sam im dala odobrenje da to urade."
..Zašto, za ime boga?"
Elizabet je još jedan tren gledala u njega, a onda je dotakla rukav Rufusa Harmsa. ..Zbog ovog čoveka. Džordane. On je jedini, ali dovojno jak razlog zbog koga sam to učinila.
..Zbog njega? On je ubica dece."
..Ne trudi se. Džordane. Znam istinu. I proklet bio što si to uradio."
..Sta sam uradio? Sve što sam ikada radio radio sam za moju domovinu." Upro je prstom u Rufusa. ..Ovaj čovek nikada nije uradio ništa ni za koga. Gad je zasluživao da umre."
Krećući se brže nego što je izgledalo da će mu njegovo ogromno telo dozvoliti. Rufus je došao do Džordana i. kada ga je prilepio uza zid. njegove ogromne šake su se našle oko senatorovog vrata.
..Prokletniče!" viknuo je Rufus. Njegov stisak se pojačavao i Džordan je počeo da crveni u licu.
Mekena i Čendler su izvukli pištolje, ali nisu mogli da pucaju. Izgledali su bespomoćno. Bacili su se na Rufusa. ali je to izgledalo kao da su pokušavali da pomere planinu.
..Džordane". vrisnula je Elizabet.
..Stani. Rufuse". viknula je Sara.
Džordan se već skoro onesvestio.
Fisk je istupio naprcd. ..Rufuse. Rufuse?" Udahnuo je duboko i onda rekao. ..Džoš je umro." Rufusov stisak je skoro istog trenutka

popustio i on se zagledao u Fiska. ..Mrtav je. Rufuse. l ti i ja smo izgubili braću." Fisk je drhtao i Sara mu je spustila ruku na rame. ..Ako ga ubiješ. vratićeš se nazad, u zatvor, i ispašće da je Džoš umro uzalud." Kada su suze počele da mu se sliva-ju niz lice. Rufusov stisak je još više popustio. ..Ne možeš to da uradiš. Rufuse". Fisk je napravio još jedan nesiguran korak napred. ..Jednostavno, ne možeš."
Dok su se dva tužna muškarca gledala. Rufus je sklonio svoje ruke sa vrata Džordana Najta i ovaj se skljokao na tepih.
Senator nije gledao u svoju ženu dok ga je Mekena odvodio iz stana sa likinsovo telo je odneseno. Kada su oni otišli. Čendler. Rufus. Sara i Fisk su ostali sami u Najtovoj radnoj sobi. Elizabet Najt je bila u svojoj spavaćoj sobi.
..I šta ste sve znali. Bjuforde?" pitao je Fisk.
..Samo jedan deo. Mekena i ja smo obavili jedan razgovor. U prvom trenutku sam mislio da on stvarno vcruje da si umcšan u ubistvo svog brata ili da mu se ne sviđaš." Čendler se nasmešio. ..Ali. nakon što je otkrio da je Rufus nekako povezan s tim. promenio je mišljenje. Nije mi se svidela ideja da te optuži za ubistvo. On je. zapravo, bio inicijator Sarinog otpuštanja iz suda."
..Zašto?" pitala je Sara.
..Vas dvoje ste bili na pragu da doznate istinu, što je značilo da ste u opasnosti, jer je Mekena znao da su ljudi koji su umešani u ovo spremni na sve. Ali, nije imao nikakve dokaze. Morao je da ih natcra da misle da ste vas dvoje glavni osumnjičeni. Kad god smo bili u blizini Perkinsa i Delasandra. Mekena im je jasno davao do znanja da je mislio da je Rufusova molba izmišljena i da je Džon ubica. On je uzeo njegov pištolj i dao do znanja Pcrkinsu i De-lasandru da je nestao. Nadao se da će se oni zbog toga osećati spokojnim i da će zbog toga možda napraviti neku grešku."
..Izgleda da se to nije dogodilo", rekla je Sara stresavši se.
„Pa. nije računao na to da će vas njegov tim za prismotru izgubiti. Kada je Mekena dobio odobrenje od sudije Najt da postavi prislušni uređaj u njihovom stanu, trebalo je samo da aktivira zamku. On je već rekao sudiji Najt da zna njenog muža iz Fort

Plesija. pa kada joj je senator rekao da mora da zove svoj kabinet da bi došao do te informacije, ona je znala da laže."
..Znači, život mi je verovatno spasio brzo razmišljanje sudije Najt". proko-mentarisala je Sara.
Čendler je klimnuo glavom. ..Kada je sve krenulo nizbrdo. Mekena je znao "a će Perkins pokušati da pobegne i da će mu biti potrebna Džordanova pomoć. Го je dobro predvideo. Nismo mislili da će Džordan ubiti Perkinsa. ali me to nimalo nije pogodilo." Čendler je pogledao u Rufusa Harmsa. „Moram da vas odvedem u pritvor, ali samo nakratko."
.;Hoću da vidim svog brata."
Čendler je klimnuo glavom.
"Organizovaćemo to."
„Sudijo Najt. večeras ste bili veoma hrabri. Znam koliko je ovo za vas bilo bolno", kazao je Čendler.
Elizabet je pružila ruku Rufusu Harmsu. ..Verovatno vam to ništa ne znači nakon onoga kroz šta ste prošli, gospodine Harms, ali žao mi je zbog svega. Jako mi je žao."
On ju je nežno uzeo za ruku. „l te kako mi znači, gospodo. I meni. i mom bratu."
Dok su izlazili na vrata, Elizabet Najt je pogledala u njih i rekla: ..Zbogom."
Krenuli su prema liftu. Kada su tri muškarca ušla u njega, Sara je zastala. ..Stici ču vas", rekla je. Kada su se vrata lifta zatvorila, otrčala je nazad, u stan. Vrata joj je otvorila Meri.
..Gde je sudija Najt?"
„Otišla je u svoju sobu. Zašto9"
Sara je proletela pored nje i ulefela u sobu. Elizabet Najt. koja je sedela na svom krevetu, pogledala je u svoju bivšu saradnicu. Šaka sudije je bila stisnuta u pesnicu: jedna prazna bočica sa lekovima ležala je pored nje.
Sara joj je lagano prišla, sela kraj nje i uzela je za ruku. Otvorila joj je šaku i iz nje su ispale pilule. ..Ne treba da to tako rešavate. Elizabet."

..Da rešavam?" rekla je Elizabet. „Malopre je. na ona vrata, izašao sa lisicama na rukama ceo moj život,"
..Na ta vrata je izašao Džordan Najt. a sudija Elizabet Najt sedi ovde. pored mene. Ista ona sudija Najt koja če Vrhovni sud uvesti u sledeči vek."
„Saro..." Suze su joj se slivale niz obraze.
..To je doživotno zvanje. A vi imate još puno godina života pred sobom. Sara joj je stegnula ruku. ..Volela bih da vam pomažem u vašem poslu - u va' šem veoma važnom poslu. Ako biste hteli da me primite nazad."
Sara joj je obgrlila ramena koja su se tresla.
„Ne znam da li mogu to da uradim... da preživim ovo."
„Sigurna sam da možete, l obećavam vam da nećete biti sami."
Elizabet je uhvatila Saru za rame. „Saro. hoćete li da ostanete večeras p°" red mene'.'"
„.0staću dokle god to budete želeli."

61.
Postoje bio nosilac Srebrne zvezde. Purpurnog srca i Medalje za izuzetne zasluge. Džoš Harms je imao pravo na počasnu sahranu - rezervisanu samo za najistaknutije pripadnike vojske - na Nacionalnom groblju Arlington. Međutim, predstavnik vojske, koji je došao da sa Rufusom popriča o tome je očigledno dobio nalog da ga od nje odgovori.
„Bio je ranjen, spasao je gomilu saboraca i zaradio čitavu kutiju medalja", kazao je Rufus, gledajući čoveka u uniformi na čijem se reveru nalazio samo jedan red šarenih značaka. „Mnogo više nego vi."
Čovek je iskrivio usta. „Njegov dosije službovanja nije baš najčistiji. Imao je problema sa pretpostavljenima. Koliko sam shvatio, nije voleo, niti poštovao nijednu stvar koja je imala veze sa institucijom koju je predstavljao."
„Znači, mislite da bi sahranjivanje njegovih posmrtnih ostataka ovde, u društvu svih tih generala i njima sličnih bilo neprikladno."

„Groblje će uskoro biti prebukirano. Hteo sam samo da kažem da mislim "a bi bio lep gest da se preostala grobna mesta sačuvaju za vojnike koji su bili ponosni što su nosili uniformu."
„Iako je on to zaslužio?" rekao je Rufus.
To je neosporno. Ali, ne verujem ni da bi vaš brat želeo da ovde bude sahranjen."
„Pretpostavljam da bi u tom slučaju večito govorio tim mrtvim oficirima s'a stvarno misli 0 njima."
>Jako nešto", rekao je Rufusov sagovornik pomalo ironično.
„Znači, dogo-v°nli smo se? Sahranićete ga na nekom drugom mestu?"
Rufus
i je pogledao. „Doneo sam odluku."
su- H tak°.Je' Jednog hladn°g i vedrog oktobarskoga dana, bivši vodnik Džo-
arms iz Sjedinjenih Država, sahranjen na Arlingtonskom nacionalnom groblju.
Gledajući groblje sa strane, zemlja je bila pokrivena sa toliko belih križeva da se činilo kao da je pao rani sneg. Kada je počasna straža ispalila plotun
uzeli su od jednog ozbiljnog i učtivog oficira američku zastavu, savijenu u obliku trougla.
Rufus je kasnije, dok se molio iznad bratovog groba, razmišljao o svima koji su ovde sahranjeni, od kojih je većina poginula u ratu. Ovde su počivali i muškarci i žene, iako su, istorijski gledano, muškarci bili ti koji su podsticali i vodili ratove. Međutim, oni koji su pratili istoriju od Knjige postanja, a i pre nje. kao što je to bio Rufus. tela sahranjena ovde su mogla da za postojanje ratova okrive čoveka koji se zvao Kain i njegov ubilački udarac koji je zadao Avelju. Kada je Rufus završio sa svojom molitvom - razgovorom sa svojim bogom i bratom, ustao je i zagrlio bratanca, koga je tog dana prvi put video. Srce mu je bilo tužno, ali je bio zadovoljan. Znao je da je njegov brat otišao na jedno bolje mesto. l dok on bude bio živ, Džoš Harms neće biti zaboravljen. A kada budeo otišao kod svog boga. Rufus će ga ponovo zagrliti.

Dva dana kasnije, Majki Fisk je sahranjen na jednom groblju na periferiji Ričmonda. Dobro posećenoj sahrani prisustvovale su sve sudije Vrhovnog suda Sjedinjenih Država. Ed Fisk, u starom odelu i sa uredno začešljanom kosom. nespretno je stajao pored svog preživelog sina i od njih. ali i velikog broja poznatih ljudi i političara Virdžinije, primao saučešće. Harold Remzi je proveo još jedan minut tešeći oca. a onda se okrenuo sinu.
„Poštujem sve to što ste uradili. Džone. I žrtvu koju je podnco vaš brat."
„Najveću", rekao je Fisk neprijateljskim tonom.
Remzi je klimnuo glavom. ..I poštujem vaše stavove. Nadam se da i vi možete moje."
Fisk se rukovao s njim. „Pretpostavljam da zbog toga svet funkcioniše."
Gledajući Remzija. Fisk je pomislio na ono što je čekalo Rufusa. Fisk ga je savetovao da tuži sve. uključujući i vojsku i Džordana Najta. Ubistvo ne za-stareva. a onim prikrivanjem njega koje su udesili Džordan i ostali bili su prekršeni mnogi zakoni.
Rufus, međutim, nije prihvatio Fiskov savet. „Svi oni. izuzev Najta.
„To im je najgora kazna. A Najt će morati da živi sa tim što je uradio. To mi je dovoljno. Nemam razloga da više idem po sudovima i imam posla sa sudijama. Samo želim da živim kao slobodan čovek i provedem puno vremena sa Džošovom decom. Da odem da vidim mamili grob. To je sve."
Fisk je pokušao da ga ubedi da promeni svoj stav, sve dok nije shvatio da je on bio u pravu. Osim toga. pomislio je Fisk. u skladu sa presedanima koje je uspostavio Vrhovni sud. Rufus nije ni mogao da tuži vojsku. Ne, ako Eliza-bet Najt ne bude iskoristila slučaj Barbare Cens da vojnim licima da ista elementarna prava koja imaju i drugi građani Sjedinjenih Država. Da bi to uradila, morala je da „prođe" pored Remzija. Dok je razmišljao o tome. Fisk je zaključio da će. ako neko to uopšte može da uradi, to biti Najtova. Voleo bi da narednih godina bude muva na zidu zgrade Vrhovnog suda.

Ali. bile su dve stvari koje je Fisk - uz pomoć advokata Vojnog tužilaštva Fila Jensena - hteo da uradi za Rufusa: da mu omogući časno povlačenje iz vojske, kao i punu vojnu penziju i sve moguće beneficije. Neće da dozvoli da Rufus Harms jedva sastavlja kraj s krajem - ne nakon svega onog što je preturio preko glave.
Kada je Fisk završio s razmišljanjem o tome, prišle su mu Sara i Elizabet Najt. Sara se vratila u sud. kao službenica Najtove. Sud se lagano vraćao u svoje normalno stanje. Ili. koliko god je ono normalno moglo da bude uz Najtovu i Remzija pod istim krovom.
„Osećam se veoma odgovornom za sve ovo", rekla je Najtova.
Fisk je znao da su se ona i senator razvodili.
Država i. naročito, vojska su želeli da se o tome ne priča. Povučene su važne veze u Vašingtonu. To je značilo da Džordan Najt možda neće otići u za-tvor. Čak i uz pristanak njegove supruge, zakonitost elektronske prismotre nad senatorom njegovi izuzetno vesti advokati su već ozbiljno doveli u pitanje. Na jednom privatnom sastanku sa Mekenom. agent FBI je rekao Fisku da je postavljanje prisluškivača rizična strategija, pošto se nije imala saglasnost jednog od prisluškivanih, ali je to bio jedini način koji je Mekcna uspeo da smisli da bi dokazao umešanost Džordana Najta. Bez snimanja. Čendler i Mekena nikoga nisu mogli da izvedu pred sud.
Pomisao na to da bi Džordan mogao da prođe nekažnjeno probudila je u Fisku želju da ga poseti jedne noći sa svojom „devetkom».
bilo neke koristi. Džordan se povukao iz Senata i, što je još bilo gore. izgubio ženu do koje mu je bilo stalo. Pa ipak. ostao mu je njegov ranč u Novom Meksiku. Neka to bude tvoj zatvor od sedam hiljada jutara, pomislio je Fisk. ..Ako ikada budem mogla da učinim nešto za vas..." rekla je Elizabet Najt. ..Isto to važi za vas", rekao je Fisk.
Trideset minuta nako što su otišli poslednji gosti koji su prisustvovali sahrani, Fisk, njegov otac i Sara su gledali kako ljudi iz pogrebnog preduzeća uklanjaju stolice i zeleni tepih ispred groba. Sanduk sa Majkovim telom je spušten u grob i na njega je stavljena ploča, koja je zatim prekrivena zemljom. Fisk je

razgovaro sa svojim ocem i Sarom par minuta i onda im rekao da će im se kasnije pridružiti u očevoj kući. Gledao ih je kako odlaze kolima. Kada je pogledao nazad u svezu humku iznenadio se. Grobari su već bili otišli, ali je pored sveže humke, sa zatvorenim očima i Biblijom u ruci, klečao Rufus Harms.
Fisk mu je prišao i stavio mu ruku na rame. „Jesi li dobro. Rufuse? Nisam znao da si još ovde."
Rufus nije otvarao oči. niti je išta govorio. Fisk je video da mu se usne lagano miču. Na kraju je otvorio oči i pogledao u njega.
„Šta si to radio?"
„Molio se."
„A?"
„A šta misliš o tome da i ti to uradiš."
„Šta da uradim?"
.Jesi li se već pomolio za svog brata?"
„Rufuse, nisam bio na misi još od srednje škole."
Rufus ga je uhvatio za rukav i spustio na zemlju pored sebe. ..Onda je vre-me da s tim ponovo počneš."
Fisk je pogledao u grob, pobledevši. „Daj, Rufuse. Nije smešno."
„Nema ničega smešnog u opraštanju. Razgovaraj sa svojim bratom, a nakon toga i sa Bogom."
„Ne sećam se nijedne molitve."
„Onda nemoj da se moliš. Samo razgovaraj, običnim recima."
„Šta. zapravo, treba da kažem?"
Fisk je pogledao okolo da bi video da li ih neko gleda. Okrenuo se nazad, pogledao u Rufusa, nespretno spojio dlanove, a zatim ih. zbunjeno, spustio pored tela. U prvom trenutku nije zatvorio oči, ali su se one onda same zatvorile. Osećao je kako se vlaga iz zemlje probija kroz njegove nogavice, ali se nije pomerio. Osećao je umirujuće prisustvo Rufusa pored sebe. Nije znao da li bi mogao tu da ostane da on nije bio tu.
Usredsredio se na sve ono što se dogodilo. Razmišljao je o svojoj majci i svom ocu. Novac od osiguranja je omogućio Gledis Fisk njenu prvu posetu fri-zerskom salonu posle toliko godina, i malo nove odeće u kojoj će uživati. Za nju je on još uvek bio Majk. ali

se bar sećala jednog od njih. Ed Fisk će uskoro voziti novog Fordovog ,.pik-apa", a hipoteka na kuću će biti otplaćena. On i njegov otac su planirali da sledeće godine idu na pecanje u Ozarks. Bilo je puno toga na čemu je imao da zahvali.
Fisk je sa smeškom pomislio na Saru, u pozitivnom kontekstu, uprkos komplikacija koje su dolazile u paketu s tom ženom. Pedeset, šezdeset, možda i sedamdeset godina života? Zašto da ne iskoristi prednosti toga što ne zna koliko mu je ostalo. Imaš još čitav jedan život pred sobom. Verovatno lep. Naročito sada. kada je u njega uključena Sara. Onda je nagnuo glavu napred i omirisao vlažan vazduh. osetivši da odnekud dolazi miris lišća koje je gorelo. Začuo se i plač nekog deteta, nakon čega je nastupila grobna tišina. Osećajući se mnogo prijatnije, seo je na svoje pete. uspostavivši tako prisniji kontakt sa zemljom -njen hladan dodir mu je sada nekako prijao.
Na kraju je, s mukom, počeo da razmišlja o bratu. Bio je umoran od ljutnje na njega. Onda se usredsredio na stvarnost. Na istinu. Na svog mlađeg brata, osobu za koju bi sve učinio. Setio se ponosa koji je delio sa svojom majkom i ocem zbog toga što su zajedno podigli jedno takvo izuzetno stvorenje. Zbog dobrog čoveka u koga je izrastao Majk Fisk, sa svim svojim simpatičnim manama koje su imali i oni. Jednog brata koji je svojim delima pokazao da je poštovao Džona Fiska i da mu je do njega bilo stalo. Da ga je voleo. Kroz dva metra zemlje, bukete cveća, i poklopac bronzanog kovčega, mogao je jasno da v'di lice svog brata, tamno odelo u kome je bio sahranjen, kosu začešljanu na razdeljak na stranu, ruke prekrštene na grudima i sklopljene oči. U miru. Njegovi udovi su prerano umireni, a izuzetni um isključen pre nego što je uspeo da iskoristi sav svoj potencija!.
Nije trebalo mnogo da se opet potrese. Dvogodišnja pauza u viđanju koju je Džon Fisk veštački nametnuo njima dvojici bila je ništa u poređenju sa onim što je njega sada pogodilo. Učinilo mu se kao da je Bili Hokins ovog trenutka ušao na vrata i rekao mu da je Majk. njegova druga polovina, mrtav. Ali. ovog puta nije morao da idcntifikuje telo. Nije morao da traži oca i lažno tuguje s njim.

Nije morao da gleda svoju majku kako ga zove drugim imenom. Nije morao da rizikuje svoj život da bi pronašao ubice svog brata. Morao je, međutim, da učini nešto drugo. Taj jedini preostali zadatak bio je daleko teži od ostalih.
Osetio je pečenje u grudima, ali ga to nije zvala grbica njegovog ožiljka. Ovaj bol ga nije mogao ubiti, ali je bio mnogo gori od onog koji su mu nane-la ona dva metka. Stvari koje je u poslednje vreme otkrio o svom bratu samo su potvrdile da je Fisk nepravedno prekinuo sa njim svaki kontakt. Samo da je probao, on bi sve to shvatio dok je Majk još bio živ. Sada je njegov brat mrtav. On kleči ispred njegovog groba. Majk se neće vratiti. Izgubio ga je. Morao je da se zauvek pozdravi s njim, a to nije želeo. Očajnički je hteo da mu se brat vrati. Bilo je toliko toga što je želeo da s njim uradi. Iznenada je ose-tio da u sebi ima toliko ljubavi koju je želeo da i Majk oseti. Osećao je da će mu srce pući ako on ne izađe iz groba.
„O. bože", rekao je on kroz uzdah. To nije mogao da uradi. Osetio je da telo počinje da ga izdaje. Suze su iznenada grunule iz njega takvom silinom da je pomislio da krvari iz nosa. Počeo je da pada, ali ga je jedna snažna ruka uhvatila i lagano podigla; Fiskovo telo se osetilo lakim i krhkim - kao da je za sobom negde ostavio jedan deo sebe. Pogledao je kroz suze u Rufusa. On ga je držao ispod ruke. pridržavajući ga. Ali. oči su mu još uvek bile zatvorene, a lice okrenuto prema nebu; usne su mu se još uvek jedva primetno pomerale dok se molio.
Tada je Džon Fisk osetio da zavidi Rufusu Harmsu - čoveku koji je izgubio svog brata, i koji nije imao ništa. Ali. on je. ipak. bio najbogatiji čovek na zemlji. Kako je neko mogao toliko da veruje u nešto? Bez sumnje, priče, plana i svim srcem?
Dok je Fisk gledao u smireno lice prijatelja koji je stajao pored njega, pomislio je kako je lepo biti siguran da je tvoj voljeni na nekom boljem mestu, u večnom zagrljaju fenomena nepobitnog Boga. Kako je lepo imati takvo divno osećanje upravo onda kada ti je to potrebno. Koliko se često nešto dogodi u životu baš kada ti

treba? Smrt je vesela. Smrt je početak. Zbog nje je život istovremeno i manje, i više značajan.
Fisk je skrenuo pogled sa Rufusa i zagledao se u grob - šaka bratove blijede ruke ispod bijelog čaršava mu se pojavila pred očima, a zatim je iščezla, popu, ptice u potrazi za hranom. Zabio je koljena u zemlju, zatvorio oči, pognuo glavu, čvrsto spojio dlanove i počeo da sklapa svoj mir. Sa svojim bratom pod zemljom. I svim onim što se nalazilo iznad nje.